BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 1-2 Ianuarie-Februarie 1924

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț
Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și expertilor Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Plată, Chestiuni vamale și de Transport, Merciologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Partea Comercială, Economică și Financiară

A. Daniil: Specula și scumpirea traiului 1

Partea Contabilă și Technică

I. Tutuc: Contabilitatea conturilor curente 5
Sp. Iacobescu: Uniformizarea bilanțelor 18
Léo Gerson: Contabilitatea de mărfuri „Marchandisa" . . 24
Ion G. Celif: Citind un bilanț 43

Partea Specială a Corpului

Darea de seamă a comitetului 45
Colegiale 51
Cereri de inscrieri 52
Bibliografii 53

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN
Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

39232.

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld N. K., Constantinescu S. M., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui V. M. Ioachim

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — Vice-Preşedinte. Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crida Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — Vice-Preşedinte. Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească.
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Preşedinte de onoare: *I. G. Bibicescu,* Guvernator on. al Băncii Naţionale a României

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Pantel Cristian, Trancu Gr.-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ Bucureşti.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Partea Comercială

SPECULA ȘI SCUMPIREA TRAIULUI

Războiul mondial a fost peste tot locul un mare turburător al sufletului omenesc, de aceia alături de criza economică, noi suferim și urmările unei crize morale acute.

Trăim vremuri prielnice tuturor aberațiunilor, în care anarhia și bolșevismul a cuprins deopotrivă clasele de sus ca și cele de jos.

Suferințele din timpul războiului ca și multele privațiuni au stârnit în om setea după o viață ușoară și plină de plăceri, căutând satisfacția în beția simțurilor.

Luăm azi parte la spectacolele cele mai grozave, ca atentate, asasinate escrocherii în stil mare, cinisme, arivisme, etc.

Alergăm toți după câștiguri mari și fără muncă și căutăm să parvenim la situațiuni pentru care nu avem pregătire și nici gândul, ca să ne pregătim.

Și peste tot și toate o scădere morală. Iar în vârtejul acesta de patimi ne speculăm unii pe alții și țipăm contra speculei.

Specula și scumpirea traiului sunt peste tot locul la ordinea zilei și formează preocuparea conducătorilor popoarelor.

La noi, cu toate sumedeniile propuse de pusderia de economiști — chemați și nechemați — ca și măsurile luate de guvern, specula continuă să lovească tot mai greu în funcționarea organismului nostru social și economic.

Specula și scumpirea traiului sunt cunoscute omenirei din cele mai vechi timpuri și apar regulat, ori de câte

ori evenimente mari, de pildă războaie, revoluții, turbură producția unei țări.

In căutarea mijloacelor pentru înlăturarea speculei s'aî ncercat mai întâi să i se dea o definiție precisă, dar nu s'a ajuns la ceva limpede, deoarece ea se confundă cu comerțul, a cărui acțiune estę speculațiunea, adică faptul de a cumpără mărfurile cu un preț, spre a le revinde cu altul mai mare, întru realizarea câștigului, care constitue scopul lui.

Specula ar fi, după o jurisprudență franceză, tendința de acaparare a produselor de prima necesitate pentru a provocà urcarea prețurilor, înlăturând mijlocul firesc al ofertei și al cererei.

La noi lipsind acapararea propriu zisă, ne îndreptățește să credem că urcarea prețurilor mărfurilor și scumpirea traiului nu s'ar datorà speculei numai, ci cu totul altor cauze cum voiu dovedì; însă specula se agață și se desvoltă pe urma lor.

Ca să putem pricepe bine specula, trebue neapărat să o considerăm din 2 puncte de vedere: moral și economic.

Considerată din punct de vedere moral, trebue să nu uităm că specula este veche ca și lumea, căci de când este lume, oamenii s'au speculat unii pe alții în tot felul și vor continuà să se speculeze sufletește ca și moracește.

A speculat și va specula politicianul, avocatul, medicul, cămătarul etc., în fine a speculat și va specula ori și care poate și are prilejul s'o facă, căci: *„Isbutim totdeauna, când speculăm prostia omenească"*.

Considerată din punct de vedere economic, specula este bună prietenă cu războiul, care fiind un distrugător de forțe productive, un consumator avid și un turbùrător al mijloacelor de comunicație, face ca prdoucția țărei să se micșoreze, și aprovizionarea populațiune să se resimtă; unele mărfuri încep să se împuțineze sau să lipsească, apoi să dispară complect, fapt care face ca prețurile mărufrilor să se clatine și să piarză orice mijloc de orientare pentru stabilirea lor.

Ruperea echilibrului, care stabileşte şi nivelează preţurile, constitue prima cauză, care dă naştere speculei, când lăcomia omenească o ia razna.

La noi, afară de faptul rărirei mărfurilor a mai contribuit la alimentarea speculei şi multele permise, rechiziţiile numeroase, abuzurile de tot felul, servitutea proprurbane, exproprierea pământului, neregularitatea transporturilor; apoi păturilor tot mai dese plecate din sate spre a mări numărul comercianţilor improvizaţi şi al mijlocitorilor, slăbirea producţiei prin reducerea orelor de lucru, mărirea salariilor, *cheltuelile destrăbălate ale îmbogăţiţilor din războiu,* care au aţâţat şi aţâţă dorul după o viaţă îmbelşugată şi fără muncă, ca şi a numeroaselor clase, care caută să trăiască mai bine decât înaintea războiului.

Şi de acî cererea fiind mare şi oferta mică, foarte uşor se poate dosî marfa şi specula preţul ei.

La care nu trebue să uităm de a mai adăogà deprecierea leului nostru.

In ce priveşte scumpirea traiului, chestiunea este veche şi constitue o problemă pusă spre rezolvare economiştilor ca şi conducătorilor popoarelor şi este în strânsă legătură cu creşterea populaţiei ţărei şi a gradului de civilizaţie al ei, care măreşte nevoile şi aspiraţiunile membrilor săi.

La noi scumpetea traiului a început să se manifeste în Bucureşti pe timpul expoziţiei din 1906.

Pentru combaterea speculei şi eftenirea traiului, conducătorii au încercat totdeauna să le înlăture prin măsuri restrictive, fără un rezultat practic, pentrucă totdeauna s'a lovit efectele, iar nu cauza.

Efectele economice nu se pot modificà cu simple legi şi pedepse

Specula s'ar puteà înlăturà prin mărirea producţiunei. înlesnirea transporturilor, reducerea impozitelor pe obiectele de consumaţiune;

Stăvilirea importului la strictul necesar, înlăturând obiectele de lux, suprimarea cheltuelilor inutile, înlăturarea sinecurelor; iar remediul practic în împrejurările

de față ar fi restrângerea consumației și reducerea cheltuelilor până la mărirea producțiunei și constituirea rezervei, singura, care face să scadă prețurile și distrugă specula".

Dar pentru aceasta trebue să avem virtutea și să ne impunem anumite sacrificii, renunțând la unele plăceri, care ni se par azi absolut trebuincioase, de parece pătimim printr'o risipă nebună, când un traiu sobru ar trebui să fie cuvântul de ordine pentru toți.

De fapt, noi trecem printr'o vreme de prefacere, după care trebue să reluăm viața de mai înainte.

Criza morală a scos la iveală cu mai multă furie vechea tendință a înlăturării actualului sistem de organizare al societății cu idealul socialismului, care aplicat în Rusia, se poate vedeà, care ar fi fericirea lumei sub un alt regim.

Ca încheere voiu spune, că pentru înlăturarea crizei economice și morale de care suferim, datori suntem cu toții să reacționăm și să eșim din cercul vițios în care ne zbatem de atâta timp.

Pentru aceasta trebue să renunțăm la viața ușoară și plină de patimi, să facem economii și să ne apucăm serios de muncă, singura care ne poate mântui din starea în care ne găsim astăzi.

Increderea în noi înșine să nu slăbească de loc și vom izbuti.

Ideea prăbușirei s'o înlăturăm ca pe un vis urât

A. Daniil
Director Banca Națională (Caracal)

Subscrieți la „Activa" Casa Corpului Contabililor și a Titraților în Științele Comerciale — la Sediile Corpului în provincie și în București la sediul Corpului, la Banca Românească și la Banca Marmorosch Blank.

Acțiunile sunt de lei 500.

Partea Contabilă și Technică

CONTABILITATEA CONTURILOR CURENTE

1. In articolele 370—373 din Codul Comercial se dau indicațiuni despre *Contul curent*. Art. 370 îl arată ca un contract care produce :

a) *„Strămutarea proprietății valorilor* înscrise în comptul curent asupra primitorului lor prin aceea că le trece în debitul său, ... *Inscrierea* însă în comptul curent a unui efect de comerciu sau a unui alt titlu de credit e presupusă făcută sub *„rezerva încasării"*.

b) *Compensațiunea reciprocă* între părți . . .

c) *Curgerea de dobânzi* pentru sumele trecute în comptul curent, în debitul primitorului, dela data *înscrierii*.

Dobânzile se socotesc pe zi, dacă părțile nu s'au învoit altfel".

Sublinierile sunt făcute de noi.

2. Nu am citat rândurile de mai sus din Codul Comercial, în scopul de a stabili natura creanței care rezultă din contul curent și efectele juridice ale contului, cât pentru a arăta caracterele contului curent ca procedeu de contabilitate, în legătură cu cele spuse de Codul Comercial.

Este un *cont*, adică un tablou de intrări și eșiri de valori economice evaluate în bani ;

este *curent*, adică se referă la operațiuni petrecute succesiv în timp ;

aceste operațiuni se compensează reciproc, adică se compensează succesiv sumele înscrise la debitul și creditul unui cont ;

sumele înscrise în cont produc dobânzi din momentul achiziționării lor până la data închiderii contului.

3. Cuvântul *„înscrierea"* care figurează în aliniatele *a)* și *c)* ale art. 370, nu pot avea acelaș înțeles. In primul aliniat, cuvântul înscriere este în legătură cu data când s'a petrecut operațiunea adică facem înscrierea operațiunii la data când am trimis titularului contului un efect de comerț sau alt titlu de credit spre încasare, sau am primit dela el unul spre încasare, sau am pri-

mit unul spre încasare; în aliniatul c) „data *înscrierii*“ nu poate fi pusă în legătură decât cu data încasării efectului de comerț sau titlului de credit.

Această dată despre care se vorbește în aliniatul *c)*, este ziua scadenței, adică ziua de când acea sumă a intrat în *valoare*.

4. Compensarea valorilor înscrise este foarte ușor de făcut; se adună capitalurile dela debit deoparte, cele dela credit de alta și se face diferența între rezultatele găsite.

Compensarea dobânzilor cere mai mult lucru, pentrucă, în primul rând, trebuesc calculate aceste dobânzi.

După modul cum se calculează dobânzile, se disting cele trei moduri peutru încheerea contului curent.

α) In *metoda hamburgeză*, făcându-se compensările între valori succesiv, vom avea o serie de solduri, până la obținerea soldului final dintre capitaluri. Dobânda se calculează pentru fiecare sold, începând dela prima sumă înscrisă (asimilată cu un prim sold) și până la ultimul sold, pe timpul cât funcționează acest sold, adică dela obținerea soldului până intervine o nouă sumă care modifică soldul. Pentru ultimul sold, dobânda se calculează dela data obținerii lui până la data încheerii contului. Dobânzile vor fi debitoare sau creditoare după natura soldului. Se va face apoi compensarea dobânzilor după cum s'a spus că se face compensarea valorilor înscrise.

Dacă scadența ultimului sold este posterioară datei închiderii contului, dobânda corespunzătoare devine scont.

Putem încă zice că dobânda corespunzătoare își schimbă calificarea, adică, dacă provine dintr'un sold debitor dobânda se va considera creditoare, iar dacă provine dintr'un sold creditor dobânda corespunzătoare se va considera debitoare.

Critica ce se face acestei metode este că, în aplicarea ei, se îngrămădesc prea multe calcule deodată. In adevăr, pentru aplicarea metodei, se așteaptă ca toate operațiunile ce se petrec între titularul contului și cel care face contul să se fi efectuat: când suntem siguri că până la data încheerii contului nu se va mai petrece nicio operație, — deci cu 2-3 zile înainte de acea dată, — vom aranja sumele după ordinea scadențelor, — care este alta decât ordinea în care s'au petrecut operațiile, — și apoi le vom trece în cont în această nouă ordine. Fiind conturi multe de încheiat, contabilul va fi prea încărcat, având prea mult de lucru într'un anumit timp, și prea puțin în altul.

Voiu arăta că această critică este nefundată, probând că putem încheia contul după metoda hamburgeză, lăsând sumele în ordinea înregistrărilor, deci putând să facem soldurile şi dobânzile corespunzătoare odată cu înscrierea, rămâind în ziua încheerii contului să facem numai dobânda ultimului sold şi compensarea dobânzilor.

Voiu demonstra lucrul şi-l voiu verifica pe un exemplu.

β) In *metoda directă* dobânzile se calculează dela scadenţa fiecărei sume până la data închiderii contului; se face apoi compensarea dobânzilor dela debit şi dela credit. Aici, după cum se ştie, intervin uneori numerele roşii.

Critica ce se face metodei este că, dacă nu se cunoaşte data închiderii contului, toate calculele rămân să se facă după cunoaşterea acestei date, prin urmare iarăş îngrămădire de lucru.

γ) *Metoda indirectă* învinge această critică, căci ea, odată cu înscrierea fiecărei valori, calculează şi scontul sau numai numărul, adică capitalul înmulţit cu timpul) corespunzător acelei valori, dela data deschiderii contului (sau închiderii contului precedent, dacă cel ce se face este urmarea altuia) până la scadenţa fiecărei valori; cu alte cuvinte, se află valoarea actuală, în momentul deschiderii contului a fiecăreia din sumele înscrise în cont. Calculele necesare (aflarea zilelor şi calcularea dobânzilor sau numai a numerelor) se fac odată cu înscrierea, fiindcă aici nu intervine până acum data încheerii contului.

Când se hotărăşte încheierea contului, se face compensarea acelor valori actuale, adică soldul lor care se combină cu dobânda cuvenită soldului (provizoriu) sumelor înscrise în cont pe toată durata acestui cont. Operaţiunea necesară încheierii va lua astfel un timp destul de scurt.

Nu aceasta este regula ce se găseşte în tratatele de aritmetică Comercială sau de Contabilitate. Voi arăta însă că regula dată acolo,—de cele mai multe ori fără demonstraţie sau cu o demonstraţie puţin riguroasă, — se reduce la cele spuse mai sus. Voi face demonstraţia pentru ambele regule.

5. Voi stabili o formulă pentru calculul soldului dobânzilor unui cont curent şi voi arăta, că, dupecum dispun termenii acelei formule într'un fel sau altul, voi obţine regulele pentru metoda hamburgeză, pentru cea directă, pentru regula cunoscută a metodei indirecte, pentru cea nouă arătată la punctul γ); însfârşit, voi obţine tot din acea formulă o regulă pentru o nouă metodă de

încheere de cont curent, metodă mai simplă decât oricare din cele trei cunoscute, având și avantagele metodei indirecte.

Dacă nu mi-ar fi teamă de atotputernicia rutinei, aș atrage atenția d-lor cari închee conturi curente să încerce aplicarea metodei ce voi arăta; în tot cazul, din punct de vedere științific, metoda, crez, merită să fie cunoscută.

6. Pentru a se înțelege mai bine formula ce vreau să stabilesc, voi lua un exemplu de cont curent, pe care să-l încheiu prin metoda hamburgeză. Voi face însă un adaus: afectez sumele dela *debit* cu semnul - și cele dela *credit* cu semnul +; deasemenea, numărul de zile obținut dela o scadență a unui sold până la o dată viitoare va fi precedat de semnul +, iar cel obținut dela o scadență oarecare pânăla o dată anterioară acelei scadențe va fi precedat de semnul — (cunoscutele *zile roșii*, producătoare de numere roșii). La *numere* (produsul dintre capital și timp), vom ține seamă de regula semnelor din algebră: produsul a doi factori de același semn va fi predat de semnul +, iar cel a doi factori de semne contrarii va fi precedat de semnul—. Numerele *pozitive* se vor găsi în coloana numerelor la *credit* și cele *negative* la *debit*. Soldul numerelor se face ca în Algebră: Se adună numerele (pozitive și negative, conservându-și și semnul și apoi reducându-se într'unul singur); rezultatul (pozitiv sau negativ) ne va da dobândă creditoare sau debitoare care se combină, ca în algebră, cu ultimul sold al capitalurilor.

7. **Exemplu.** = Intre noi, cari facem contul, și d. Ionescu se petrec următoarele operațiuni:

a) *La 31 Decembrie*, îi încheiem contul precedent cu un sold debitor de 1500 lei;

b) *La 7 Ianuarie*, Ionescu depune în numerar 4000 lei;

c) *La 10 Ianuarie*, Ionescu ne trimete spre încasare un efect în valoare nominală de 2000 lei, cu scadența *20 Martie;*

d) *La 6 Februarie*, Ionescu ridică în numerar 6000 lei;

e) *La 1 Martie*, Ionescu ne trimete spre încasare un efect la ordinul său în valoare nominală de 2500 lei, cu scadența *10 Martie;*

f) *La 20 Martie*, trimitem lui Ionescu spre încasare un efect la ordinul nostru, în valoare nominală de 7000 lei, cu scadența la *15 Aprilie.*

Contul se închee la 31 Martie (an ordinar) cu 8%.

Aranjând operațiunile după ordinea scadenței, ele se vor prezenta în succesiunea: *a), b), c), d), e). f).*

Incheiat la 31 Martie cu 8%

Data operațiunii	EXPLICĂRI	Scadența	SUME		SOLDURI		Zile	NUMERE	
			D	C	D	C		D	C
Ianuarie 1	Soldul cont. prec.	Decembrie 31	−1500		−1500		+ 7	− 105	
„ 7	Depunere numerar	Ianuarie 7		+4000		+2500	+30		+750
Februarie 6	Ridicat numerar	Februarie 6	−6000		−3500		+32	−1120	
Martie 1	Ef. ord. s. spre incasare	Martie 10		+2500	1000		+10	− 100	
Ianuarie 10	Ef. ord. s. spre incasare	„ 20		+2000		+1000	+26		+260
Martie 20	Ef. ord. ns. spre incasare	Aprilie 15	−7000		−6000		−15		+900
	Dob. cu 8% as. numărului +585 .			+13	−5987				
Aprilie 1	Sold din nou	Martie 31	−5987						
								−1325	+1100
								Sold	+ 585

(Se știe, că în practică, nu se pun semne, iar numărul negativ de zile se însemnează cu cerneală roșie).

In exemplul de față, soldul numerelor, pe care să'l însemnăm cu I s'a obținut astfel (s'a calculat numai sutimi de numere):

$$I=(-1500)\times(+7)+(+2500)\times(+30)+(-3500)\times(+32)$$
$$+(-1000)\times(+10)+(+1000)\times(+26)+(-6000)\times(-15)$$

Factorul (+2500), care figurează aici provine din (−1500) +(+4000), de asemenea factorul (—3500), adică soldul dela 6 Februarie, provine din sumele înscrise până acum: (—1500)+ (+4000)+(—6000), etc.

8. Să *generalizăm* chestiunea. Să considerăm scadențele succesive peste t_1 zile, t_2 zile, t_3 zile și t_4 zile dela data deschiderii contului, iar capitalurile respective c_1, c_2, c_3, c_4. Aceste capitaluri fiind și dela debit și dela credit au unele semnul *plus*, altele *minus*, însă semnul nu este pus în evidență, el este cuprins în literă, astfel, să presupunem că c_1 și c_2 sunt numere negative (dela debit), și c_3 și c_4 numere pozitive (dela credit). Vom avea, în mod analog cu exemplul practic, însemnând cu T numărul zilelor duratei contului, adică dela deschidere până la închidere.

Scadențe	Sume	Solduri	Zile	Numere
t_1	c_1	c_1	t_2-t_1	$c_1(t_2-t_1)$
t_2	c_2	c_1+c_2	t_3-t_2	$(c_1+c_2)(t_3-t_2)$
t_3	c_3	$c_1+c_2+c_3$	t_4-t_3	$(c_1+c_2+c_3)(t_4-t_3)$
t_4	c_4	$c_1+c_2+c_3+c_4$	$T-t_4$	$(c_1+c_2+c_3+c_4)(T-t_4)$

Soldul numerelor va fi deci, după cum am văzut la exemplul practic:

$$I=c_1(t_2-t_1)+(c_1+c_2)(t_3-t_2)+(c_1+c_2+c_3)(t_4-t_3)+(c_1+c_2+c_3+c_4)(T-t) \quad (a)$$

Sub forma (a), soldul numerelor corespunde *metodei hamburgeze*.

Făcând înmulțirile și reducând termenii asemeni, găsim

$$I=-c_1t_1-c_2t_2-c_3t_3-c_4t_4+c_1T+c_2T+c_3T+c_4T \quad (d_1)$$

grupând termenii câte doi și dând factor comun pe c_1, pe c_2 etc. obținem formula:

$$I=c_1(T-t_1)+c_2(T-t_2)+c_3(T-t_3)+c_4(T-t_4) \quad (B)$$

Aici se vede că parenteza $T-t_1$ reprezintă zilele dela scadența capitalului c_1 până la data închiderii contului, iar produsul lui c_1 prin această parenteză reprezintă numărul corespunzător. Formula aceasta pentru calculul dobândei reprezintă *metoda directă.*

Să punem formula (d¹) sub forma

$$I = -c_1t_1-c_2t_2-c_3t_3-c_4t_4+(c_1+c_2+c_3+c_4)\,T \quad (p)$$

Această formulă reprezintă *metoda indirectă*, căci, după cum se va vedea, voi regăsi regula cunoscută a *metodei indirecte.*

Am presupus c_1 și c_2 la debit, adică negative; produsele c_1 t_1 și c_2 t_2 sunt negative (fiindcă t_1 și t_2 sunt pozitive). Când scriem $-c_1\ t_1$, însemnează că am schimbat semnul produsului $c_1\ t_1$, deci $-c_1\ t_1$ ca și $-c_2\ t_2$ reprezintă numere pozitive. Produsele $-c_3\ t_3$ și $-c_4\ t_4$ reprezintă numere negative. Indiferent de semn, produsele $c_1\ t_1$, $c_2\ t_2$, etc., reprezintă *numerele corespunzătoare fie cărui capital înscris în cont pe numărul de zile dela data deschiderii contului până la scadența fiecărui capital.*

Parenteza $(c_1+c_2+c_3+c_4)$ reprezintă soldul provizoriu al capitalurilor, *acest sold înmulțit cu T reprezintă numărul corespuuzător soldului provizoriu al capitalurilor pe toată durata contului.*

Să vedem cum se combină termenii cari intră în formula (p).

Coeficientul lui T, adică parenteza $(c_1+c_2+c_3+c_4)$ poate fi pozitivă sau negativă. Avem deci două ipoteze *asupra capitalurilor:*

debitul **mai mare decât** *creditul,*

atunci parenteza este negativă, deci *numărul corespunzător soldului provizoriu al capitalurilor* este negativ și se va combina adunându-se cu ceilalți termeni negativi din formula lui I, cari sunt, cum am văzut $-c_3\ t_3$ și $-c_4\ t_4$, adică *se combină cu numerile* dela credit, adică cu acelea *unde suma capitalurilor este mai mică.*

In ipoteza

debitul **mai mic decât** *creditul,*

atunci parenteza este pozitivă, deci *numărul corespunzător soldului provizoriu al capitalurilor se combina* cu numerile pozitive $--c_1\ t_1$ și $--c_2\ t_2$ dela debit, adică *cu acelea unde suma capitalurilor este mai mică.*

In ambele cazuri, găsim aceeaș regulă.

Observăm încăodată că în formula (p) numerile dela debit sunt pozitive și cele dela credit pozitive, așa că, dacă le combinăm în parte pe cele dela debit și în parte pe cele dela credit, vom avea, punând semnele în evidență:

$$I = + \text{num. deb.} - \text{numi cred.}$$

Dacă *num. deb.* > *num. cred.*, I va fi pozitiv, *dobânda corespunzătoare* va fi pozitivă și deci *se va capitaliza la credit, adică de partea unde suma numerilor este mai mică.*

Dacă *num. deb.* < *num. cred.*, I va fi negativ, dobânda corespunzătoare negativă, deci se va capitaliza la debit, adică de partea unde *suma numerilor este mai mică.*

In ambele ipoteze, dobânda se capitalizează în acelaș mod.

S'a demonstrat astfel regula cunoscută după care se încheie un cont prin metoda indirectă.

9. Rămâne să arăt, că interpretarea acestei metode este aceea pe care am arătat'o la punctul p.

Dacă împărțim soldul numerilor, dat de formula (p) cu un divizor D, corespunzător unui procent oarecare dat, obținem dobânda d a contului, pozitivă sau negativă. Avem

$$d = -\frac{c_1t_1}{D} - \frac{c_2t_2}{D} - \frac{c_3t_3}{D} - \frac{c_4t_4}{D} + \frac{(c_1+c_2+c_3+c_4)\,T}{D}$$

așacă, *soldul obținut la încheierea contului va fi*

$$S = c_1+c_2+c_3+c_4+d$$

sau

$$S = c_1+c_2+c_3+c_4 - \frac{c_1t_1}{D} - \frac{c_2t_2}{D} - \frac{c_3t_3}{D} - \frac{c_4t_4}{D} + \frac{(c_1+c_2+c_3+c_4)\,T}{D}$$

care se poate scrie astfel:

$$S = \left(c_1 - \frac{c_1t_1}{D}\right) + \left(c_2 - \frac{c_2t_2}{D}\right) + \left(c_3 - \frac{c_3t_3}{D}\right) + \left(c_4 - \frac{c_4t_4}{D}\right) + \frac{(c_1+c_2+c_3+c_4)\,T}{D}$$

Fiecare din parentezele mici reprezintă valoarea actuală a fiecărui capital înscris, calculată această valoare actuală în momentul deschiderii contului, întreaga parenteză care însemnează

aceste valori actuale reprezintă *soldul lor*. La acest sold se adună dobânda pozitivă sau negativă a soldului provizoriu al capitalurilor înscrise în cont. Dacă suma obținută, adică soldul definitiv, este negativă, contul se închee cu un sold debitor; în caz contrar, soldul contului este creditor.

10. Critica făcută modului cum se aplică acum metoda hamburgeză, --- adică aşteptarea până la efectuarea tutulor operaţiunilor ca apoi să se aranjeze în ordinea scadenţelor, --- poate fi înlăturată.

Voi arăta, că putem încheia contul prin metoda hamburgeză fără a ţine seamă de ordinea scadenţelor, făcând calculele necesare în ordinea datei operaţiunilor şi la momentele când inter in noi operaţiuni. Ne va rămâne puţin de făcut, când va fi vorba de închejerea contului.

Astfel, să presupunem sumele aşezate în ordinea operaţiunilor, adică scrise în cont în ordinea succesivă în care operaţiunile se produc. Fie acea ordine, c_1, c_3, c_4, c_2. vom avea:

Scadenţa	Sume	Solduri	Zile	Numere
t_1	c_1	c_1	t_3-t_1	$c_1(t_3-t_1)$
t_3	c_3	c_1+c_3	t_4-t_3	$(c_1+c_3)(t_4-t_3)$
t_4	c_4	$c_1+c_3+c_4$	t_2-t_4	$(c_1+c_3+c_4)(t^1-t_4)$
t_2	c_2	$c_1+c_3+c_4+c_2$	$T-t_2$	$(c_1+c_3+c_4+c_2)(T-t_2)$

aşa în cât soldul numerelor va fi

$$I = c_1(t_3-t_1)+(c^1+c_3)(t_4-t_3)+(c_1+c_3+c_4)(t_2-t_4)+(c_1+c_3+c_4+c_2)(T-t_2)$$

Făcând înmulţirile şi reducerea termenilor asemeni, găsim

$$I = -c_1t_1-c_3t_2-c_3t_3-c_4t_4+c_1T+c_2T+c_3T+c_4T$$

adică tocmai formula (d^1) găsită când am ţinut seama de ordinea scadenţelor. In practică, vom obţine *numere roşii* pentru zile, când numărăm zilele dela o scadenţă oa ecare a unui sold la o scadenţă anterioară, corespunzătoare capitalului care urmează. Numărul corespunzător soldului se va scrie în coloana de nume contrar cu natura soldului capitalu ilor.

Iată rezolvat astfel exemplul practic luat la paragraful 7.

Incheiat la 31 Martie cu 8%

Data operațiunii	EXPLICĂRI	Scadența	SUME		SOLDURI		Zile	NUMERE	
			D	C	D	C		D	C
Ianuarie 1	Soldul cont. preced.	Decembrie 31	1500		1500		7	105	
„ 7	Depunere numerar	Ianuarie 7		4000		2500	72		1800
„ 10	Efect. ord. s. spre incasare . . .	Martie 20		2000		4500	42	1890	
Februarie 6	Ridicat numerar	Februarie 6	6000		1500		32		
Martie 1	Efect ord. s. spre incasare . . .	Martie 10		2500		1000	36		360
„ 20	Ef. ord. ns. spre incasare	Aprilie 15	7000		6000		15		900
	Dob. cu 8% as. num.	585		13	5987			585	Balanța
Aprilie 1	Sold din nou	Martie 31	5987						
								3060	3060

Numărul zilelor 42, scris în dreptul soldului 4.500 este scris cu cerneală roşie, pentrucă arată zile dela Martie, scadenţa soldului, pânăla o dată anterioară, Februarie 6, scadenţa capitalului care urmează.

11. Iată, însfârşit metoda cea nouă pe care o anunţasem, metodă care evită numerile roşii, permite să facem numerile pe măsură ce înscriem operaţiunile şi economiseşte coloanele şi deci scrisul faţă de oricare din metode.

Metoda consistă în a aplica întocmai formula găsită

$$I = -c_1t_1 - c_2t_2 - c_3t_3 - c_4t_4 + (c_1 + c_2 + c_3 + c_4)\,T$$

adică ţinând seamă de semnele algebrice.

Termenii $-c_1t_1, -c_2t_2, -c_3t_3, -c_4t_4$ reprezintă numerile corespunzătoare fiecărui capital pe timpul dela deschiderea contului (sau închiderea contului precedent) pânăla scadenţa respectivă, *aceste numere luate cu semne schimbate.*

Termenul următor ştim ce reprezintă.

Numărul I obţinut se împarte cu divizorul fix corespunzător procentului cu care lucrăm şi obţinem dobânda pozitivă sau negativă, după cum I a fost pozitiv sau negativ. Această dobândă se adună algebriceşte cu soldul provizoriu al capitalurilor.

După cum rezultatul obţinut va fi pozitiv sau negativ, soldul definitiv al contului va fi creditor sau debitor.

Pentru a nu întrebuinţa însă în Aritmetică numere algebrice, adică precedate de semnul plus sau minus, vom întrebuinţa tot notaţiile obicinuite din Aritmetică, adică sumele precedate de semnul minus le vom preceda, în loc de semnul minus, de litera *D*, fiindcă reprezintă sume debitoare. Se înţelege că în locul semnului plus vom scrie litera *C*.

Procedând astfel, vom avea contul încheiat în modul următor :

După cum rezultatul obţinut va fi pozitiv sau negativ, soldul definitival contului va fi creditor sau debitor.

Încheiat la 31 Martie cu 8%

Data operației	EXPLICĂRI	Scadențe	Sume	Zile	Numere
Ian. 1	Sold deb. cont. prec. .	Dec. 31	D 1500	0	0
„ 7	epunere numerar . .	Ian. 7	C 4000	7	D 280
„ 10	Efect. o. s. spre inc. .	Mart. 20	C 2000	79	D 1580
Febr. 6	Ridicat numerar . . .	Febr. 6	D 6000	37	C 2220
Martie 1	Efect. o. s. spre inc. .	Mart. 10	C 2500	69	D 1725
„ 20	Ef. o. ns. spre inc. . .	Apr. 15	D 7000	105	C 7350
	Sold proviz. al cap. .	Mart. 31	D 6000	90	D 5400
	Dob. as. num. 585 . .	„ 31	C 13		C 585
Aprilie 1	Sold debitor definitiv	„ 31	5987		

Iată și o regulă practică pentru această metodă:

Liniatura va cuprinde șease coloane: data operației, explicări, etc.

Se scriu operațiunile în primele patru coloane pe măsură ce ele se produc, observând ca sumele debitoare să le precedăm de litera *D* și cele creditoare de litera *C*. Odată cu înscrierea unei operațiuni, se completează și coloanele a cincea și a șeasea astfel: se numără zilele dela data deschiderii contului, sau dela închiderea contului precedent (cum s'a făcut în exemplul luat) până la scadența sumei respective înscrise.

Se calculează numărul corespunzător, care se scrie în coloana respectivă precedat de litera *C* sau *D*. Se va pune *C*, dacă capitalul avea *D*; se va pune *D* dacă capitalul avea *C*, adică litera care precede numărul este contrară literii care precede capitalul.

Când s'a hotărât închiderea contului, se face soldul provizoriu al capitalului, care se scrie în coloana capitalurilor, precedat de litera respectivă; se scrie în dreptul lui, în coloana scadențelor, data închiderii contului, iar în coloana zilelor se scrie numărul de zile dela data luată ca *origine* a timpului până la data închiderii contului. Se calculează numărul corespunzător, care se scrie în coloana respectivă *cu aceiaș literă* care este la soldul provizoriu al capitalurilor.

Se face soldul numerelor, care se scrie în coloana numerelor cu litera respectivă.

Se calculează dobânda corespunzătoare acestui sold şi se scrie în coloana sumelor, precedată de aceeaş literă ca şi soldul numerelor.

Se combină, în sfârşit, această dobândă cu soldul provizoriu al capitalurilor şi se obţine soldul definitiv al contului.

I. Tutuc
Conferenţiar la Academia
de Comerţ

La Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale Superioare
(Palatul Camerei de Comerţ)

Se află de vânzare:

Albumul comemorativ Th. Ştefănescu, cuprinzând sărbătorirea primului profesor de Contabilitate în România . . . . . Lei 40
Participarea la beneficii de N. Butculescu . . . . . „ 5
Reorganizarea Camerilor de Comerţ de V. M. Ioachim . . . „ 5
Bilanţul Tip (pentru bănci), de P. Drăganescu . . . . . „ 8
Inventarul din punct de vedere contabil, economic şi juridic, de P. Drăganescu . . . . . „ 6
Schimbarea de direcţie a Comerţului românesc în secolul XIX de N. Iorga . . . . . „ 5
Legea şi Regulamentul Corpului Contabililor . . . . . „ 10
Contabilitatea în Stabilimentele militare de S. M. Blumenfeld . „ 4
Din istoricul Cooperaţiei săteşti de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor şi Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică şi financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 3
Dialog între Contabilitatea Publică şi Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Tabloul membrilor Secţiei Ilfov . . . . . „ 20
Noţiuni de comerţ, drept şi corespondenţă comercială, cu monografii comerciale asupra Comerţului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale şi pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Darea de seamă a primului Congres al Corpului Contabililor conţinând toate rapoartele, desbaterile, moţiunile adoptate, etc. etc. . . . . pe hârtie velină „ 50
„ „ de scris „ 40
„ „ tipar „ 30
Revalorizarea Leului, România şi Conferinţa de la Genua, Statele-Unite şi Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naţionalităţilor şi Societatea Naţiunilor de N. Daşcovici . . . . . „ 30
Depuneri spre fructificare din punct de vedere Economic, juridic şi contabil de Al. Soreseu . . . . . „ 20
Chestiunea reformei învăţământului Comercial de P. Drăgănescu-Brateş . . . . . „ 10

Se fac expediţiuni şi prin poştă, trimiţându-se costul anticipat.

UNIFORMIZAREA BILANȚELOR

Onorabilul meu preominent, d-l profesor M. I. Mihăilescu, continuă seria observațiilor sale, multe și mai mari și mai mărunte, asupra studiului meu publicat în Revista de Comerț, privitor la *problema uniiormizării Bilanțelor.*

Intrucât mă privește, eu găsesc că foarte bine face. Poate în felul acesta va ajunge să se țină strict de nivelul academic al discuțiunii, desbarându-se de insinuări, ca acelea dela pag. 398, *„denaturarea chestiunei", greșeală necorectată în 3 numere ale Revistei, oare nu aceasta este cauza că a căutat să înlăture confruntarea?* etc.

In cele spuse de d-sa, iarăși constat prea multe curiozități a concepțiunile d-sale, pentru modificarea cărora eu nu pot să contribui cu nimic. Așa bunăoară la pag. 398, Revista de Comerț, zice că:

1) *Bilanțul este o obligațiune administrativă prin care se face declarațiune de ordine administrativă, contrasemnată de contabilul de profesiune.*

2) Apoi la pag. 400. *„Logica face din Contabilitate știința ordinei!"* și încă *„Psihologia are în vedere coordonarea faptelor contabile"!... „Morala dă contabilității ideia adevărului și respectului drepturilor tertelor persoane."*

Dacă e așa, atunci cum de nu se învață în școalele comerciale: Logică, Psihologie, Morală, etc. Materiile acestea de învățământ eu le consider foarte utile în programul amintitelor școale, dar de sigur pentru alte motive.

1) La pag. 401. *„Problema formularului de Bilanț... este o materie de filozofie particulară a științei Contabilității, care nu are aface cu Teoria Categoriilor, din filozofia generală.*

Ce pot răspunde la lucrul acesta, decât că admițând filozofia fiecărui individ nu mai ajungem să *generalizăm* niciodată, ca atare adio știință!

Ce bine ar fi fost dacă reciteai materia Categoriilor expusă de mine, că de sigur ai fi ajuns mai ușor la concluziile mele. Așa, criticăm necunoscutul, a cărui cunoaștere totuși ne-ar servi ca o foarte sinceră și bună amică.

* * *

Părăsind această parte, să trecem la examinarea *componentelor* de categorii, displăcute d-sale.

La pag. 404, Revista spune că, *„nu crede că în Bilanţul Băncii Marmorosch Blank & Co., nu s'a scăzut fondul de amortizare, dela Pasiv; nici că valoarea mobilierului acestei bănci este de lei 19;* **afară numai dacă nu sunt trecute în Bilanţ, cu valoarea estimativă, făcându-se la cont amortizarea.**

Eu am prezentat imobilizările cu amortizările lor astfel:

In Bilanţul Băncii Naţionale Române

Activ				Pasiv		
Conturi de valori				**Conturi de capital**		
Imobile . .	*51.253.699,43*			*Fondul amortizărilor*	*26.4530.22*	*56*
Mobilier şi Maşini . .	*4.299.917,12*	*55.553.616*	*55*			
		3.783.875	—			

Dumneata de ce pui în socoteala mea că *Efectele Fondului de amortizare* ar fi 10.080.535?

De ce? când acolo de unde ai luat d-ta acest total erau două sume, intitulate astfel:

1) *Efectele Fondului amortizărilor* . . . Lei 3.783.885
şi 2) „ „ *imobilului Băncii* făcut pentru mărirea palatului Băncii . . Lei 6.296.650

Vezi, eu nu vreau să cred că d-ta nu consideri acest din urmă Fond, ca o adevărată Rezervă, ci o consider ca o scăpare din vedere a d-tale.

Aşa dar *Conturi de valori:*

Imobilul, Mobilierul, Maşinele . . . . . Lei 55.553.616,55
pentru care avem un Fond de amortizare . Lei 26.453.022,55
sau net curat val. Imobilizare . . . . Lei 29.100.593 99

Realitatea o poate verifica oricine preţuind numai cât face palatul din Bucureşti al Băncei Naţionale Române pentru ca să constate că aşa zisul *fond de amortizare al Imobilelor* trebue să fie o *„Rezervă vizibilă"* pentru toată lumea.

* * *

Mai departe la *Bilanțul Băncii Marmorosch. Blank & Co.*, am pus în formularul meu astfel:

ACTIV **Bilanțul Băncii Marmorosch Blank & Co.** PASIV

Conturi de Valori			Fără nici un Fond de amortizare, așa cum s'a publicat Bilanțul acestei Bănci.		
Imobile . .	63.003.344,15				
Mobile . . .	19.—	63.003.363 15			

Ei bine, ce-i de vină formularul dacă nu găsește în situația ce vrea să-i ordoneze conturile, — și contul *Fondurilor de Amortizare.*

D-sa crede însă că a fost un Fond de Amortizare dar că acesta s'ar fi scăzut dela Pasiv (pag. 401), și încă nu crede că Mobilierul acestei Bănci să facă numai 19 lei. Și ne explică concesiv ce s'ar fi putut întâmpla, anume *„afară dacă nu sunt* **trecute în Bilanț cu valoarea estimativă** *făcându-se la cont „amortizarea“.*

Adică cum? trecute în Bilanț mobilele acestei Bănci pe valoarea estimativă, a atins estimațiunea suma de lei 19 (nouăsprezece)?!

S'au să presupunem că evaluarea arată 10.000.000 și după ce ai făcut evaluarea, mai faci amortizare, astfel ca să reduci pe 10.000.000 la 19 lei?!

Eu însă știu că lucrul e mult mai simplu: *părțile de capital fix dintr'o întreprindere* ca aceasta sunt mai totdeauna „amortizate“ **înainte de vreme.** Așa dar din Beneficiile anilor buni s'a trecut prin articolul

Profit & Pierdere = Mobilier
pentru reducerea la unitate a acestei părți de capital fix, reprezentat prin Mobilierul Băncii

în felul acesta *„amortizarea anticipată“* este o altă *Rezervă* vizibilă pentru noi și aprobată de Adunările Generale.

* * *

Al doilea caz de aplicație contabilă îl provoacă reprezen-

tarea *Biletelor Emise* în formularul meu. In special cazul se prezintă astfel:

ACTIV — BANCA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ — PASIV

Conturi de Valori			*Conturi de Persoane creditoare*		
Cassa			Emisiunea Biletelor de Bancă		
Bilete . . 835.826.102.—			și în Circulație . . .	15.162.053.232	50
Argint, etc. 663 672,35	836.489.774	35	și în Cassă	835.826.102	—

potrivit conturilor din Bilanțul Băncii Naționale Române.

Totuși suma de 835.826 102, de ce este în rândul conturilor de persoane? I s'a răspuns la pag. 368.

Adăogându-se ca preferabil sistemul belgian.

ACTIV — BANCA BELGIEI

Elementele activului așa cum vor fi.	Elementele pasivului așa cum vor fi, plus punctul în discuție:		
		Emission ce jour	
	Billets de Banque	980.000.000	
		en caisse 135.000.000	845.000.000

D-sa față de această reprezentare în care ni se arată 845.000.000 *Bilete date circulațiunei* (creditori buni pentru aceste creanțe puse în circulațiune). D-sa, zic, spune că *„acționarul sau omul de cultură medie* va holba ochii, citind la Pasiv, în grupa *conturilor de persoane creditoare*, — **emisiunea biletelor de Bancă în casă, suma de lei 835.825.102 (sic)“.**

Aci mi se pare că ți-a făcut sixtale figura corectorul, — lucru ce nu-mi folosește, fiindcă nu știu ce ai vrut să susții.

Privitor la figurile corectorului — care nu înțeleg de ce nu ne lasă nouă sarcina corectării culesului tipografic — constat că ai progresat în toleranță și prin aceea că n'ai luat în primire expresiunea dela pag. 369 *„Registrele active și pasive ale lor“* în loc de arătarea *Rezultatelor active și Pasive ale lor“*.

* * *

Altă observație de aplicare contabilă este următoarea:

In Bilanțul B. N. R. am pus

ACTIV		PASIV	
Conturi de valori		*Conturi de Pers. Cred.*	
Efectele publice ale Casei Pensii	5.234.210,95	Casa de Pensiuni . .	6.976.423,61

Adică am considerat ca o valoare a Băncii efectele publice cumpărate pentru Casa de Pensiuni, și ca un *Creditor* pe *Casa de Pensiuni.*

Ceia ce am făcut eu aci este o anticipare a unei dorințe ce aș vrea să apară mai bine definită pentru pensionarii acestor instituțiuni. Aș vrea dar să constatăm recunoașterea personalității juridice la aceste case de pensiuni.

In felul acesta *pensionarii* nu mai sânt puși în discuție cu dreptul lor, la cas de *lichidare*, *faliment*, rea administrare etc., a fondurilor unor asemenea *Case de Pensiuni.*

Am anticipat recunoașterea unor atari drepturi și pentru faptul că în Bilanțul B. N. R. acest post este trecut la un *fond de pensii și ajutoare*, adică la o *rezervă* cu destinația: pensiunea și ajutorul.

Totuși se menține nedomirirea Dv. că de ce n'am trecut depunerea *Casei de Pensii* la *conturi de ordine sau de evidență*, așa cum am făcut în

Bilanțul Băncii Marmorosch Blank et Co.

ACTIV		PASIV	
Conturi de ordine și evidență		*Conturi de persoane creditoare*	
Ef. publice ale Casei de Pensii M. Blank .	7.194.800,—	Casa de Pensii M. B.	5.694.343,—
		Conturi de ordine și evidență	
		Casa de Pensii M. B. cont ef. publ. depozit	7.194.800,—

Cum vedem la Banca aceasta din urmă ni s'a arătat câte sunt *efectele depozitate*, și cât este *numeraru* rămas la fructificare. Separațiunea între *Casa de Pensii M. Blank* și *Banca M.*

Blank et Co., este mai evidentă, pare mai a comunităţii funcţionarilor acestei Bănci.

Pe când la *„Fondul de pensiuni şi ajutoare al funcţionarilor băncii N. a Rom.“* în suma de 6.976.423,61, faţă de care nu găsim de cât un plasament de *efecte publice*, în sumă de 5.234.210,95, n'am putut să constat separaţiunea de mai sus. Din contră am putut să constat deplina libertate de partea Băncii Naţionale a României, să plaseze cum crede fondurile acestei case, ca de altfel şi celelalte fonduri ale sale.

Prin urmare 2 situaţiuni juridice deosebite:

1. *Fond de Pensii la* B. *N. R.*
2. *Casa de Pensii la* B. *M.* B *et Co.*

Această stare de lucruri ar fi bine să fie lămurită în sensul independenţei *casei de pensiuni* a fiecărei Bănci. In casul acesta *Casa de Pensiuni* îşi va avea fondurile şi administraţia ei deosebită, înlesnind şi înregistrările respective la conturi de ordine, pentru cazurile proprii acestor conturi, şi la conturi personale, pentru ceia ce va fi de asemenea propriu acestor conturi.

* * *

Nu ştiu ce rost are întrebarea de la pag. 406 jos: *„De ce n'am adăogat mai sus şi contul de efecte com. reescontate.*

Unde nu l-am adăogat, în formularul de Bilanţ al Băncii Blank? Acolo la pag. 244 este pus.

Oare să pretinzi acest lucru pentru formularul de Bilanţ al Băncii Naţionale a României?! n'are rost întrebarea, şi dacă n'ai fi pensionarul acestei Bănci, ţi-aş spune că nu am pus *Efecte com. reescontate* = *Diverse ef. com. reescontate* în Bilanţul B. N. R., fiindcă nu există această operaţie la o Bancă de emisiune.

* * *

Şi acum ştii ce *dragă D-le Mihăilescu*, ce mai tura, vura, avem un *Cerc de Studii Comerciale?* Avem! Ei bine fixează d-ta ziua când să dăm toate răspunsurile ce vei mai dori să le ai.

Procedând astfel vom da prilej şi celorlalţi colegi ai noştri să intervie în discuţie, făcând, vorba dumitale, să iasă cât mai multă lumină.

In vederea aceasta te rog să mă anunţi de ziua când începem, ca să public pentru participarea membrilor.

Sp. Iacobescu

CONTABILITATEA DE MĂRFURI „MARCHANDISA"

Intr'o întreprindere de Cereale sau de Moară

Necesitatea de a avea o oglindă cât mai clară a comerțului, a determinat înființarea a o mulțime de registre facultative, al căror număr variază după mărimea întreprinderii. Intre cele mai principale registre facultative, avem acelea care reprezintă situația conturilor de valori, cari de asemenea diferă după felul ramurii, adică după felul valorilor.

Mi-am propus ca în articolul de față să tratez despre funcțiunea conturilor de mărfuri într'o întreprindere de cereale și de moară.

Intr'o astfel de afacere avem deasemenea în registrele obișnuite (jurnal și maestru) *Contul de Mărfuri Generale*, sau uneori conturi speciale pentru fiecare fel de marfă în parte (Conto Grâu, C-to Porumb, etc.), cari *se debitează* cu valoarea mărfurilor cumpărate și cu cheltuelile ce măresc prețul de cost al mărfurilor și *se creditează* cu valoarea mărfurilor vândute. Aceste conturi însă nu satisfac pe deplin nevoile comerciantului, adică nu reprezintă situația reală a acestor valori, căci ele nu arată altceva decât: *la debit*, costul mărfurilor cumpărate, iar *la credit*, valoarea mărfurilor vândute. Principalul în această ramură și anume cunoașterea în orice moment al stocului existent din fiecare fel de marfă, lipsește.

Sistemul înregistrării cu prețul de cost la Debit și credit, nu se poate aplică acestei branșe, întrucât este imposibil a ține socoteala prețului de cost la o mulțime de cumpărături în cantități mici (obor) și de diferite prețuri, cari se depun într'o magazie, unde se amestecă cu alte mărfuri, cumpărate în parte asemenea în cantități mici, astfel că la vânzarea mărfurilor este imposibil a ști din care anume cumpărătură se compune marfa, pentru a putea aplica la creditul contului, prețul de cost respectiv. Chiar dacă însă, printr'o muncă deosebită, s'ar face înregistrările pe prețul de cost, totuș la noi, contul de măr-

furi din contabliitatea legală, n'ar fi *„Inventarul permanent"*, scopul de fapt urmărit de acest fel de înregistrare, deoarece dintr'însul nu s'ar puteà cunoaşte cantitatea existentă de marfă, aceasta din cauză că cumpărăturile sunt făcute pe diferite preţuri, astfel că nu există nici o bază la stabilirea cantităţei exacte.

Atunci ce sistem trebue introdus? Căci cunoaşterea în orice moment a cantităţii aflătoare în depozit este de foarte mare necesitate, pentru a şti, asupra cărui stoc se mai poate dispune.

In acest scop s'au introdus *registre de intrarea şi eşirea mărfurilor,* ţinute pe cantităţi şi divizate în conturi după felul mărfei şi după locul de depozitare (Magazia Cantemir, Cont Grâu). *La stânga* contului se înregistrează intrarea, iar *la dreapta* eşirea cantităţilor de màrfă, soldul reprezentând cantitatea aflătoare în magazie. Aceste registre au satisfăcut întru câtva nevoile comercianţilor; n'au corespuns însă idealului, căci la prima ocaziune se găseau alte lacune.

Mărfurile fiind de fapt valorile cele mai importante în comerţ, dela cari iau naştere mai toate obligaţiunile comerţului, trebue dată o cât mai mare atenţiune contabilizării acestora, căutând a complectà orice gol sau insuficienţă ce am constatà, prin sisteme practice şi potrivite comerţului respectiv. Ca atare găsesc că introducerea sistemului ce-l descriu mai la urmă, într'o întreprindere de cereale sau de moară, pentru contabilizarea operaţiunilor de mărfuri, din punct de vedere cantitativ, ar acordà posibilitatea de a aveà o oglindă cât se poate mai clară a mişcărei şi situaţiunii mărfurilor.

In treacăt voiu cità acì câteva din avantajele ce le prezintă această contabilitate a mărfurilor, în afară de acela, că ne dă la îndemână, în orice moment, situaţiunea cantitativă a fiecărui depozit în parte:

1. Ramura cerealelor nu este ca altele, unde mărfurile vândute sau cumpărate se şi predau imediat saù în 2—3 zile dela contractare. In această ramură predarea mărfurilor se efectuează de obiceiu în mod treptat, chiar în interval de luni de zile. Apoi există şi operaţiuni pe termen

(à livrer). Codul nostru de comerț prevăzând înregistrarea oricărei obligațiuni, iar cumpărarea respectiv vânzarea reprezentând obligațiuni destul de serioase, acestea trebuesc înregistrate în registrele legale la data contractării lor. In practică însă nu se înregistrează obligațiunea de a primi respectiv de a predà o cantitate oarecare de marfă, rezultată din o contractare, ci se mărginește a opera numai mișcările de valori ce intervin la timpul lor, această din cauză că de obiceiu se trece cu vederea însemnătatea acestor operațiuni.

Totuși necesitatea înregistrării în asemenea cazuri este vădită, mai ales la societățiile anonime, unde conducătorul afacerii nu este totdeodată și proprietarul întreprinderii, ci averea a mii de acționari este dată în mâna directorului. Să presupunem că o astfel de societate contractează în Iunie cumpărarea a 150 vagoane ovăz predabile în luna Septembrie, la prețul de lei 42.000 vagonul, tutti șlep. Survin fluctuațiunile valutei și anume urcarea leului, cari reduc prețul ovăzului, ca articol de export, la Lei 30.000 vagonul, rezultând astfel o pierdere enormă de Lei 1.800.000, la această cantitate de marfă, pentru cumpărător.

Această contractare, nereprezentând la timpul său nici o mișcare de valori (admitem căci nu s'a dat nici o arvună), nu se înregistrează de obiceiu în jurnal. Ei bine, această operațiune nefiind înregistrată la data contractării în nici un registru, nu ar puteà oare pune la îndoială buna credință a directorului întreprinderii, presupunând că înțelegându-se cu firma vânzătoare, au ticluiit împreună un contract datat luna Iunie, la un preț urcat corespunzător acelui timp și acoperirea cantității contractate o fac acum, în Septembrie, la un preț scăzut, adică prețul zilei, iar diferența de preț, rezultată în dauna societății, își împart fraudatorii între ei!?

Contabilitatea de mărfuri înregistrează însă la data respectivă și asemenea operațiuni, excluzând astfel posibilități de acest gen.

2. La o întreprindere de morărit, transformarea materiilor prime în derivate, trebue înregistrată zilnic în re-

gistrele legale, fapt cerut chiar în mod expres de legile regimului actualmente în vigoare. Acì contabilitatea mărfurilor aduce deasemenea tributul ei, înregistrând zilnic rezultatul măcinișului, din punct de vedere cantitativ, fapt ce este necesar, întrucât legea urmărește a cunoaște, dacă cotele de extracțiune sunt cele corespunzătoare percentuajului legal.

3. In comerțul cerealelor nu este suficient a cunoaște numai situația ca valoare a obligațiunilor terților față de întreprindere, rezultată din contabilitatea de bani; cel puțin de egală importanță este și cunoașterea situațiunii *obligațiunilor cantitative* ale acestor terți față de întreprindere, cu alte cuvinte, situația livrărilor față de contractări, fapt ce rezultă cu o claritate deosebită din contabilitatea de mărfuri.

4. In fine menționez încă, că acest registru timbrat în regulă, apoi șnuruit, parafat și vizat de tribunal în conformitate cu prevederile art. 26 și 27 c. com., *capătă aceiași putere și valoare legală* ca și jurnalul general (de bani), bine înțeles numai dacă este ținut în regulă conform art. 23 c. com., astfel că în orice împrejurrare să se poate face dovadă cu acest registru.

* * *

După ce am examinat unele din avantajele acestei contabilități, trecem acum la cunoașterea teoriei și totdeodată la practica funcționărei ei.

Contabilitatea de mărfuri, sau după cum este numită în limbajul comercial *„marchandisa"*, are de scop urmărirea mișcării și transformațiunii mărfurilor, apoi cunoașterea obligațiunilor terților față de întreprindere și vice-versa; *toate acestea din punct de vedere cantitativ.*

In primul rând trebue știut că această contabilitate se ține după sistemul celei în partidă dublă, având chiar acelaș fel de funcționare. Nimeni nu mai poate contestà astăzi avantagiile evidente ale contabilității în partidă dublă. Dela micul negustoraș și până la marele industriaș și financiar, toți apreciază foloasele unei atari contabilități și sunt unanimi în a recunoaște necesitatea introducerei ei

în orice ramură a comerțului, oriunde necesită ținerea unei socoteli cu rost.

Astfel că introducând acest sistem de contabilitate și în „marchandisă" vom putea avea mai multă siguranță, ca prin conturile sale bine definite, să reiasă situațiunea clară a tuturor operațiunilor de mărfuri.

* * *

Registrele principale ce figurează în această contabilitate sunt:

Jurnalul, întocmit conform prevederilor dela punctul 4, în care se trec la zi toate angajamentele luate de întreprindere, cât și toate mișcările mărfurilor, și

Maestrul, adică registrul de partizi, în care fiecare fel de marfă și loc de depozitare, cât și fiecare persoană ce intervine în operațiunile noastre, au câte un cont.

In afară de aceste registre principale, mai putem introduce, după felul și mărimea întreprinderei și *registre ajutătoare și subdivizionare* pentru conturile colective din registrele principale, ca și în contabilitatea în bani.

* * *

Conturile ce întâlnim în „marchandisă" le-am putea clasifica în patru categorii și anume:

I. *Conturi Generale de Evidență.* Pentru fiecare fel de marfă se întrebuințează un *cont general* deosebit, care va acumula pe de o parte cumpărările, iar pe de alta, vânzările, arătând astfel printr'un sold creditor cantitatea disponibilă din marfa respectivă, iar printr'unul *debitor,* partea din cantitatea vândută, rămasă neacoperită. De exemplu: *Cont General de Grâu, C-t Gen. de Porumb,* etc.

Aceste conturi sunt supuse următoarelor reguli de conducere:

se creditează, cu cantitățile cumpărate și cu orice altă cantitate ce mărește stocul nostru disponibil în cutare marfă, și

se debitează, cu cantitățile vândute, cât și cu orice altă cantitate ce diminuează disponibilul nostru în cutare marfă.

Pentru a înțelege și mai bine funcționarea acestor conturi, voi da aci câteva exemple:

Ex. No. 1. Cumpărăm dela d-l St. Dumitrescu, zece vagoane grâu.

Articolul ce-l vom face în jurnalul de mărfuri va fi următorul:

data		
St. Dumitrescu, C-t Grâu		
la **Cont Gen. de Grâu**		
cumpărat conf. contract No. 32		
a Lei 41.500. Kgr.		100.000

ca atare contul de grâu a fost *creditat* cu cantitatea cumpărată, adică aceea care mărește disponibilul nostru.

Ex. No. 2. Vindem d-lui Ilie Popescu patru vagoane grâu; articolul va fi:

data		
Cont Gen. de Grâu		
la **I. Popescu, C-t Grâu**		
vândut conf. contract No. 48		
a Lei 43.000. Kgr.		40.000

De data aceasta am *debitat* Contul General de Grâu cu cantitatea vândută, adică aceea care diminuează disponibilul nostru; astfel că făcând soldul acestui cont, observăm că avem 60.000 kgr. grâu asupra cărora mai putem dispune.

Mai întotdeauna există o oarecare diferență între cantitatea contractată și cea predată. deoarece nu se poate refuza primirea a câtorva kgr., ce se predau peste canti-

tatea vândută, cum de asemenea nu se poate pretinde o cantitate ce ar lipsì până la complectare. Ca atare la lichidarea afacerii, se vor face *înregistrări complimentare,* pentru cantitățile predate în plus sau în minus, procedând întocmai ca și când am aveà o nouă cumpărare (pentru cantitatea în plus) și o reducere din prima sau o vânzare (pentru cantitatea în minus).

Ex. No. 3. St. Dumitrescu predă 1.250 kgr. grâu peste cantitatea contractată. Inregistrăm:

data		
St. Dumitrescu, C-t Grâu		
la **C-t Gen. de Grâu**		
predat în minus la contractul		
No. 32		1.250

Ex. No. 4. Predăm d-lui Ilie Popescu 890 kgr. grâu mai puțin decât cantitatea vândută de 40.000 kgr. Inregistrăm:

data		
I. Popescu, C-t Grâu		
la **C-t Gen. de Grâu**		
predat în minus la contractul		
No. 48		890

In exemplele No. 3 și 4 Contul General a fost *creditat:* în primul exemplu cu cantitatea predată nouă în plus de către vânzător; iar în al doilea, cu canitatea predată de noi în minus cumpărătorului. In cazuri contrarii, adică la predări în minus (ex. No. 3) respectiv predări în plus (la ex. No. 4), înregistrările se vor inversà.

Operațiunile de felul celor dela exemplele No. 3 și 4, adică predări și primiri în plus sau minus,, se pot înregistrà și într'alt mod, făcând uz de *conturile de categoria IV*, despre care voiu vorbì la rubrica acestor conturi.

In rezumat putem deci spune că Conturile Generale, reprezintă o înșirare în ordinea cronologică a operațiunilor principale intervenite între terți și întreprindere, stabilind prin sold raportul între cumpărări și vânzări.

II. *Conturi de Mărfuri.* Pentru fiecare fel de marfă și fiecare loc de depozitare, figurează în „marchandisă" câte un cont, căruia i se dă denumirea depozitului, succedat de felul mărfii. De ex. *Mag. morii, C-t Grâu; magazia Gării Sălcuța, C-t Porumb.*

Aceste conturi reprezintă mișcarea și situația mărfurilor din magazia respectivă, iar funcționarea lor corespunde conturilor de valori din contabiliattea de bani și anume:

se debitează cu intrările de mărfuri în depozit, și
se creditează cu eșirile de mărfuri din depozit, iar
soldul reprezintă cantitatea aflătoare în depozit.

Ex. No. 5. St. Dumitrescu predă 60.000 kgr. grâu în contul celor zece vagoane vândute, cari se depozitează în magazia morii No. 6. Inregistrarea va fi:

data			
Mag. Morii No. 6, C-t Grâu			
la **St. Dumitrescu, C-t. Grâu**			
primit conf. raportul No. 34			60.000

Ex. No. 6. Din această cantitate am predat d-lui Popescu 15.000 kgr. în contul celor patru vagoane vândute.

data		
Ilie Popescu, C-t Grâu		
la **Mag. Morii No. 6, C-t Grâu**		
predat conf. raportul No. 38 . .		15.000

deci, făcând soldul Contului Magaziei No. 6, rezultă că mai avem depozitate încă 45.000 kgr. grâu.

Mărfurile ce se încarcă în vagoane la stațiuni, călătoresc până la destinațiune, după distanță, și mai multe zile, ba câte odată chiar și săptămâni întregi. Marfa părăsind însă magazia unde erà depozitată, contul acesteia din registre trebue descărcat cu canitatea eșită, prin debitul contului primitor. Presupunem că din marfa ce o avem depozitată în stația Bălți (Basarabia), s'au expediat la adresa morii noastre 30.000 kgr. grâu în vagoanele No. 638651 și 54637; vagoanele fac pe drum de obiceiu aproape două săptămâni, astfel că nu am putea, spre simplificare, să debităm direct contul destinatarului, în cazul de față Magazia morii, întrucât această deocamdată n'a primit nimic; iar dacă totuși am înregistra astfel, contul respectiv n'ar mai arătà situația reală. Ca atare vom considerà vagonul ca un loc de depozitare și vom *debità* contul acestuia cu cantitatea încărcată; iar pentru a nu deschide partizi pentru fiecare vagon în parte, vom întrebuința conturi colective, deschizând pentru fiecare fel de marfă câte unul, care să concentreze toate vagoanele ce le încărcàm în orice stațiune și pentru orice destinațiune și care mărfuri călătoresc pe contul și răspunderea noastră. Deci vom aveà: *Diverse Vagoane, Cont Grâu.*

Odată cu descărcarea vagoanelor, vom desfigura acestea și din contul colectiv, *creditându-l* cu cantitatea inițială, diferențele eventuale operându-se prin Conturile de Diferențe.

Ex. No. 7. Vagoanele No. 638651 și 54637 încărcate la Bălți cu 30.000 kgr. grâu., au descărcat la destinațiune 29.580 kgr.. ce s'au depozitat în Mag. Știrbey

La încărcare am debitat Contul Diverse Vagoane. iar acum la descărcare vom face următoarea înregistrare:

data		
Următori		
la Diverse Vagoane, C-t Grâu		
la descărcare rezultat Vag. 638.651	14.720	
„ 54.657	14.860	
manco . . .	420	
Total . .	30.000	
Repartizat:		
Mag. Ştirbey, C-t Grâu		
depozitat conf. raportul No. 42 . .	29.580	
C-t diferenţe la Grâu		
manco rezultat	420	30.000

Asemenea vom proceda şi atunci când vom încărca şlepuri. deschizând câte un cont colectiv pentru fiecare fel de marfă. Astfel vom avea: *Diverse Şlepuri. C-t Porumb.* etc.

Ex. No. 8. Incărcăm pentru Viena şlepul D. D. S. G. 5804 cu cantitatea de 500.000 kgr. ovăz. cu scopul de a vinde marfa în timpul călătoriei sau la sosirea în portul de destinaţiune. Inregistrăm:

data		
Diverse Şlepuri, C-t Ovăz		
la următori:		
D. D. S. G. No. 5804, încărcat cu Kg. .	500.000	
ovăz dela următori furnizori:		
La Domeniul Coroanei, Seg. C-t Ovăz		
predat conf. raportul Calafat No. 64 .	331.510	
J. Demetrescu, Afumaţi, C-t Ovăz		
predat conf. raportul Calafat No. 65 .	168.490	500 000

La întreprinderi mai mari. unde în acelaș timp pot fi mai multe șlepuri sub încărcare rezultă un inconvenient destul de însemnat prin întrebuințarea conturilor colective la șlepuri. deoarece în acest caz suntem lipsiți de posibilitatea de a puteă urmări cu ușurință mersul încărcării șlepurilor. care operație se face succesiv, durând uneori chiar și câteva săptămâni. Ca atare este recomandabil: sau a înființă un *registru subdivizionar* al Conturilor Colective „Diverse Șlepuri", în care toate șlepurile să aibă câte un cont sau a renunță la Conturile Colective, deschizând în registrele principale fiecărui șlep sau vapor. o partidă.

* * *

Inregistrarea Măcinișului. Cu toate că modul de înregistrare a măcinișului. ar rezultà din cele relatate mai sus, la rubrica conturilor de Categoria I și a II, totuși pentru o edificare complectă. am rezervat un capitol special acestei operațiuni.

Putem spune. cu drept cuvânt, că pentru contabilitatea de mărfuri. măcinișul constă din două *operațiuni principale*: 1. intrarea materiilor prime în fabricațiune și 2. rezultarea derivatelor; iar la contabilizarea lor, fiecare din ele neesită deasemenea câte *două înregistrări:*

1. Punerea în concordanță a Conturilor Generale (de Cat. I) cu schimbarea intervenită. și

2. Inregistrarea la Conturile de Mărfuri (de Cat. II) a cantităților de materii prime intrate. și de derivate eșite din fabricațiune.

Voiu căutà a lămurì aceste operațiuni printr'un șir de exemple:

Ex. No. 9. Din grâul aflat în silozul Morii. a intrat în fabricațiune în cursul zilei de .... cantitatea de 50000 kgr.

După cum am menționat mai sus. pentru această operațiune principală. vom aveà a face două înregistrări:

a) *punerea în concordanță* a Contului General cu micșorarea disponibilului nostru în grâu:

data		
C-t General de Grâu		
la **Cont Măcinis**		
pentru desfigurarea cantităţii măcinate de . . . . . Kgr. .		50.000

b) *înregistrarea mişcării intervenite.* adică trecerea grâului din siloz la fabricaţiune:

data		
Conto Fabricaţiuni		
la **Silezul Morii, C-t Grâu**		
intrat în fabricaţiune, conform		
raportul morarului No. 45 . .		50.000

Terminând contabilitatea intrării în fabricaţiune a materiei prime. ne vom ocupà acum şi de înregistrarea derivatelor rezultate:

Ex. No. 10. In cursul zilei de.... s'au extras din fabricaţiune următoarele mărfuri:

Făină	Patiserie	52 saci cu	5.200 kgr.	
„	Calit. I.	158 „ „	13.430 „	
„	Calit. II.	255 „ „	19.125 „	
Tărâţe		218 „ „	10.900 „	
Neghină			950 „	49.615

Inregistrările pe cari le vom face vor fi următoarele:

data			
Conto Măciniș			
la **Următori**			
pentru evidențarea la Conturile Generale a cantităților eșite din fabricațiune			
La **C-t Gen. Făină Patiserie**			
52 saci à 100 kgr.		5.200	
„ **C-t Gen. Făină Calit. I.**			
158 saci à 85 kgr.		13.430	
„ **C-t Gen. Făină Calit. II.**			
225 saci à 75 kgr.		19.125	
„ **C-t Gen. de Tărâțe**			
218 saci à 50 kgr.		10.900	
„ **C-t Gen. de Neghină**			
rezultat		950	49.615

data			
Următori			
la **Conto Fabricațiuni**			
rezultat din fabricațiune următoarele mărfuri și depozitate astfel:			
Mag. Morii No. 4. C-t Făină Patis.			
depozitat conform raport No. 114			
52 saci à 100 kgr.		5.200	
Mag. Morii No. 1. C-t Făină Cal. I.			
depozitat conform raport No. 63			
158 saci à 85 kgr.		13.430	
Mag. Morii No. 3. C-t Făină Cal. II.			
depozitat conform raport No. 71			
255 saci à 75 kgr.		19.125	
Mag. Morii No. 2. C-to Tărâțe.			
depozitat conform raport No. 62			
218 saci à 50 kgr.		10.900	
Mag. Morii No. 2. C-to Neghină			
depozitat conform raport No. 49 .		960	49.615

Contul de Fabricaţiuni acumulează, după cum am văzut, la Debit cantităţile de materii prime primite spre măcinare. dând socoteală de ele prin Creditul său, care arată derivatele rezultate .Cât priveşte *Contul de Măciniş*. acesta este numai un cont ajutător (tranzitoriu). neavând în fond nici o însemnătate subiectivă; nu trebue deci confundat cu Contul de Fabricaţiune.

Intre cantitatea de materii prime intrată în fabricaţiune şi aceea de derivate rezultată. vom avea mereu o diferenţă de greutate şi anume în minus la rezultatul măcinişului. fapt explicabil prin lepădarea corpurilor murdare din cereale şi prin izidire. a cărei mărime depinde de calitatea materiei prime. Acest manco ne este redat prin soldul debitor al Contului de Fabricaţiune. sau prin cel creditor al Contului de Măciniş.

Aceste conturi pentru a nu avea mereu soiduri. se vor egala unul prin altul, care operaţie se poate face la intervale, după voinţă.

* * *

III. *Conturi de Persoane*. sunt conturile terţilor faţă cu cari întreprinderea intră în raporturi de operaţiuni. cari conturi

se debitează cu angajamentele de a preda contractate de titular. asemenea şi cu cantităţile primite de acesta, şi

se creditează cu angajamentele de a primi contractate de titular. asemenea şi cu cantităţile predate de acesta.

Pentru lămurirea funcţionării acestor conturi. luăm exemplele No. 1 şi 2 la cari observăm. că conturile persoanelor contractante au fost *debitate* respectiv *creditate* cu cantităţile *vândute* respectiv *cumpărate*. acestea reprezentând obligaţiunile contractanţilor de a preda respectiv de a primi cantităţile de marfă

Trecând apoi la exemplele No. 5 şi 6. vedem de asemenea că contul predător a fost *creditat*. iar cel primitor *debitat* cu cantităţile respective.

La conturile de persoane se pot introduce de asemenea conturi colective. procedând în modul arătat la rubrica conturilor de mărfuri

In al patrulea rând avem și

IV. *Conturi de Diferențe.* Se știe că de obiceiu cantitatea totală înmagazinată nu corespunde exact aceleia total ridicată din depozit, ci mereu rezultă o cantitate în plus sau în minus.

Depozitul fiind golit, iar rezultatul cantitativ al acestuia fiindu-ne de asemenea cunoscut. trebue să soldăm (sa închidem) și contul ce reprezintă acest depozit în contabilitate, debitându-l sau creditându-l cu cantitatea rezultată în plus sau în minus, prin creditul sau debitùl ùnùi cont ce înregistrează aceste diferențe de greutăți, pe caré îl vom intitula *Cont de Diferențe.*

Pentru fiecare fel de marfă vom deschide câte un cont de Diferențe, adăogându-se denumiri inițiale și numele mărfei, astfel vom aveà: *C-t Diferențe la Grâu, C-t Diferențe la Porumb.*

Aceste conturi *se mai debitează* cu bonificațiile de greutate acordate de noi, fie pentru lipsuri constatate la destinațiune, fie pentru alte motive, și *se creditează* cu bonificațiile de greutate primite de noi dela terți, asemenea din oricare împrejurări.

Ex. No. 11. La golirea Magaziei moriii No. 6, s'a constatat un plus de 2.000 kgr grâu, astfel că vom face următoarea înregistrare:

data			
Mag. Morii No. 6. C-t Grâu			
la **C-t Diferențe la Grâu**			
rezultat un plus conform raportul No. 89			2.000

Ex. No. 12. Bonificăm d-lui Ilie Petrescu 800 kgr. grâu drept parte din lipsa constatată la expedițiunile noastre:

data			
C-t Diferențe la Grâu			
la **J. Petrescu, C-t Grâu**			
bonificat conform scris. de azi . .			800

Ex. No. 13. Din manco de 8.000 kgr., rezultat la descărcarea șlepului D. D. S. G. No. 5804, cu care cantitate a fost debitată Soc. de Navigațiune, ca garanță pentru orice lipsuri în baza contractului de navlosire, ni se achită de către numita societate contra-valoarea a 2.000 kgr. ovăz restul de 6.000 kgr. fiind calo tolerat

Inregistrarea în cazul acesta va fi următoarea:

data			
Următori			
la **Soc. D. D. S. G., Buc. C-t Ovăz**			
lichidat mancoul de . . . . . Kgr. .		8.000	
rezultat la șlepul D.D.S.G. No. 5804.			
în modul următor:			
C-t Gen. de Ovăz			
cantitatea despăgubită nouă		2.000	
C-t diferențe la Ovăz			
calo-tolerat de		6.000	8.000

La rubrica Conturilor Generale am arătat că mai în totdeauna, din motivele expuse acolo, cantitatea livrată în baza unui contract, nu corespunde exact la kgr., cu aceea contractată, și ca atare trebuesc făcute înregistrări pentru cantitățiile livrate în plus sau în minus.

Inregistrarea acestor diferențe de greutate se poate face în două feluri:

1. Procedând în felul arătat la rubrica Conturilor Generale, adică considerând cantitățile predate în plus drept cumpărări noi, iar cele în minus, drept vânzări și făcând deci înregistrările dela Ex. No. 3 și 4.

2. Inregistrând Conturile de Diferențe și înregistrând *la debitul lor* cantitățile predate de noi în plus și cele primite de noi în minus, iar *la creditul lor,* contrariul acestor operațiuni, adică predările în minus și primirile în plus; toate aceste înregistrări făcându-se prin *creditul* respectiv *debitul* conturilor terților în chestiune.

Din aceste două feluri de înregistrări este recomandabil a se întrebuința cea de a doua, deoarece aceste diferențe de greutate ivindu-se mai la fiecare cumpărare și vânzare, am avea un șir nesfârșit de astfel de operațiuni; iar Conturile de Categoria I, fiind, după cum am mai spus, Conturi Generale cari ne redau un tablou al operațiunilor (de cumpărare și vânzare) intervenite între întreprindere și terți, ar fi nimerit ca acestea să nu fie umplute cu o mulțime de cifre mici, reprezentând aceste diferențe, împiedicând astfel pătrunderea operațiunilor dintr'o aruncătură de privire asupra conturilor, aceasta din cauză cu numerile (cantitățile) importante s'ar pierde prin mulțimea de asemenea cifre.

Luăm deci operațiunile menționate la Ex. No. 3 și 4 și procedând în sensul relatat mai sus la punctul 2, vom face următoarele articole de înregistrare:

Ex. No. 14. Pentru cantitatea predată în plus de către St. Dumitrescu (vidi (Ex. No. 3) vom face înregistrarea:

data		
St. Dumitrescu, C-t Grâu		
la **C-t Diferențe la Grâu**		
predat în plus la contractul No. 32 .		1.250

Ex. No. 15. Pentru cantitatea predată de noi în minus d-lui Ilie Popescu (vidi Ex. No. 4) vom face înregistrarea:

data		
Ilie Popescu, C-t Crâu		
la **C-t Diferențe la Grâu**		
predat în minus la contractul No. 47 .		890

Diferențele de cantitate ce pot surveni în „marchandisă", sunt de diferite proveniențe; astfel avem: diferențe rezultate din lipsuri sau plusuri la înmagazinări, din bo-

nificaţii acordate sau primite, din predări şi primiri în plus sau în minus faţa de cantitatea contractată etc., şi pentru a avea o evidenţă mai lămurită a acestora, putem înfiinţa conturi speciale pentru fiecare fel de diferenţe, având deci:

Conto Diferenţe la.... (denumirea mărfei), pentru înregistrarea lipsurilor şi plusurilor rezultate din înmagazinări, expediţiuni etc.

Conto Bonificaţiuni la... (denumirea mărfei) la care vom înregistra bonificaţiile acordate şi primite; apoi

Conto Diferenţe la Livrări de... (denumirea mărfei) pentru operarea cantităţilor predate şi primite sub sau peste cantitatea contractată; etc. etc.

Pentru a avea o situaţie cât mai reală a disponibilului, adică a Conturilor Generale, în cazul când observăm că Conturile de Diferenţe reprezintă solduri însemnate, fie debitoare sau creditoare, vom transferà la intervale, de exemplu trimestrial sau semestrial, — aceasta depinzând după cum avem mai rar sau mai des înregistrări la aceste conturi, — tot soldul conturilor de Diferenţe asupra Conturilor Generale, deoarece se ştie că Conturile de Diferenţe reprezintă de fapt reduceri sau majorări a disponibilului.

Ex. No. 16. La Conturile de Diferenţe la Grâu observăm diferite solduri debitoare, pe cari le transferăm asupra Contului General de Grâu prin următorul articol:

data			
C-t Gen. la Grâu			
la **Următori**			
transferat următoarele solduri:			
La **C-t Diferenţe la Grâu**			
reportat		5.520	
„ **C-t Bonificaţiuni la Grâu**			
reportat		8.636	
„ **C-t Diferenţe la Livrări de Grâu**			
reportat		13.408	27.364

După ce am termniat expunerea clasificațiunii și funcțiunii conturilor, putând, astfel operà în registrul jurnal, în maestru, se face întocmai ca și la contabilitatea generală obișnuită.

Controlul înregistrărilor făcute în maestru se face de obiceiu observând dacă balanța între Debit și Credit este continuă și perfect echilibrată, lucru obținut prin Balanța de Verificare, făcută în modul cunoscut din contabilitatea de bani.

Pentru a aveà, la citirea unei Balanțe de Verificare, o cât mai clară privire generală asupra tuturor conturilor, ar fi recomandabil ca atât în maestru cât și, în special, în foaia de balanță, conturile să fie înșirate în ordinea celor patru categorii.

Privind într'o balanță de verificare întocmită în modul menționat mai sus, vom observà următoarele.

In primul rând vom vedeà prin *Conturile de Categoria I,* în rubrica sumelor, *la credit* mărfurile cumpărate, iar *la debit,* cele vândute; trecând apoi la rubrica soldurilor, vom aveà pe de o parte, *în dreapta,* cantitățile încă libere din fiecare fel de marfă, asupra cărora se mai poate dispune; iar pe de alta, *în stânga,* cantitățile vândute și rămase încă neacoperite

Conturile de Categoria II, ne vor arătà *la debit,* cantitățile intrate, *la credit,* cele eșite; iar prin rubrica soldurilor, care de obiceiu va fi debitor, cantitatea aflătoare în depozit.

Conturile de Persoane, adică cele de *Categoria III,* ne vor redà situația obligațiunilor terților față de întreprindere, scoțând în evidență, în rubrica soldurilor, cantitățile ce aceștia au a ne mai predà, sau a mai primì dela noi.

In fine *Conturile de Categoria IV,* ne vor arătà diferențele de greutate rezultate la mărfuri

Suma totală a cantităților din coloana sumelor debitoare sau creditoare trebue să corespundă cu suma operațiunilor din registru jurnal.

* * *

Cu ocazia încheerei bilanțului de fine de an, se va face și în „marchandisă" o încheere. Luând ca bază de

lucrare balanța de verificare făcută pe aceà dată, vom controlà mai întâiu fiecare cont în parte, căutând ca toate să concorde cu realitatea. Dacà este posibil, se va face constatarea cantității existente la fiecare depozit în parte, comparând apoi cantitatea găsită, cu aceea rezultată la partida din registru. Eventuale diferențe se vor înregistrà prin Conturile de Diferențe, după cum am arătat la rubrica acestor conturi.

La rândul lor, toate conturile de diefrențe se vor soldà prin Conturile Generale, astfel ca per data încheerii, primele să nu mai existe.

După ce vom fi făcut toate aceste operațiuni, pentru aducerea la real a conturilor existente, le vom închide per ziua bilanțului prin „*Contul de Balanță*" pentru a fi redeschise per ziua următoare tot prin acelaș cont.

Apoi înregistrările își continuă cursul lor obișnuit.

Lée Gerson
Șef-Contabil
la Moara Victoria Craiova

CITIND UN BILANȚ

Art. 132 c. com. spune:

„Pentru a se puteà procede la constituirea Societății, „este necesar ca întregul capital social să fie subscris și „ca fiecare acționar, să fi vărsat în numerar cel puțin „3 zecimi din valoarea acțiunilor sau din sumele subscrise „de dânsul". „Pentru acțiunile reprezentând aportul imo„biliar, vărsământul celor 3 zecimi nu se cere.

„*Nu se va puteà emite noui acțiuni decât după plata „integrală a celor dintâi.*

„In nici un caz nu se vor puteà să fie emise pentru „o sumă mai mică decât valoarea nominală".

Nici o îndoială nu încape că dispoziținea art. 132 al. 2, este clară și precisă. O societate, fie ea în comandită pe acțiuni sau anonimă, nu poate să emită noui acțiuni, deci nu-și poate mări capitalul printr'o nouă emisiune, dacă nu s'a făcut plata acțiunilor dintâi. Ei bine, cu

toate acestea, Societățile comerciale eludează în mod sistematic această dispoziție a legiuitorului comercial. Ca justificare, citez bilanțul unei societăți petrolifere, bilanț aprobat de adunarea generală în ziua de 23 Aprilie 1923.

La activ figurează contul Acționari emisiunea 5-a, vărsământul 3, cu suma de 30.000.000 lei; deci acționarii n'au achitat complect acțiunile din această emisiune; de unde nici capitalul societății nu poate să fie nici el acoperit în întregime. Totuși, găsim la pasivul bilanțului contul capital, emisiunea 6-a cu lei 15.000.000, în întregime subscris.

S'a făcut deci de societate o nouă emisiune de acțiuni, fără ca emisiunea precedentă să fi fost pe deplin achitată. Neapărat că, procedându se astfel, s'a eludat dispoziția art. 132, al. 2 cod. com.

Inadvertența comisă are desigur urmări juridice, urmări cari rămân să le discutăm mai pe larg într'un articol viitor.

Remarc faptul și sper că cel puțin pe viitor, să se pună știința contabilă de acord cu celelalte științe și în deosebi cu dreptul comercial.

Ion G. Celif
Profesor
Doctorand la Academia Comercială
București

Se aduce la cunoștința membrilor Corpului Contabililor că acei ce sunt în restanță cu plata cotizației pe doi ani vor fi considerați ca retrași din Corp și conform Regulamentului vor fi șterși din tabiou.

Cei ce n'au plătit pe anul 1923 sunt rugați a trece neapărat pe la Casa Corpului (Palatul Camerii de Comerț) spre a achita cotizația și abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate.

Rugăm pe acei care-și schimbă adresa sau ocupația să ne comunice imediat printr'o carte postală.

Partea specială a Corpului

DAREA DE SEAMĂ A COMITETULUI

către Adunarea generală anuală din 20 Ianuarie 1924

Domnilor Memmbri,

Implinindu-se trei ani dela reînceperea activităţei „Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ" şi urmând ca comitetul actual să-şi depună mandatul, conform statutelor Corpului, vom arunca o privire generală asupra activităţei Corpului nostru în acest interval de timp — activitate care, în ultimul an mai ales, s'a confundat aproape cu aceea a Corpului Contabililor.

Prima noastră grijă luând conducerea Corpului, a fost să restabilim legăturile cu colegii atât din Capitală, cât şi din provincie, — ceeace am reuşit să facem încă din primul an, având în momentul constituirei Corpului Contabililor circa 800 membrii în Capitală şi secţiuni aproape în toate judeţele.

I. Odată cu restabilirea legăturilor, am făcut să reapară vechiul nostru organ *„Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate"*, care după cum ştiţi intră acum în al XIII-lea an de existenţă, fiind una dintre cele mai vechi reviste şi poate printre cele dintâi în ceeace priveşte tirajul, care dela 1000 exemplare lunar, s'a ridicat după trei ani la 4500 exemplare.

In tot acest timp, deşi hârtia s'a scumpit în repetate rânduri, ajungând dela 20 bani coala la 95 bani şi chiar 1,10 lei coala, deşi tiparul asemenea s'a ridicat cu peste 200 la sută, dela 3000—4000 lei numărul la 7—9000 lei, totuşi, prin concursul ce ni l'au dat cititorii, prin stăruinţa ce s'a pus în administrarea Revistei, noi am menţinut abonamentul pentru membrii la 60 lei anual, când toate revistele şi-au sporit preţul. Pentru anul viitor suntem nevoiţi a-l spori la 100 lei pe an.

II. *Cercul de Studii Comerciale* înființat din inițiativa „Asociației Titraților în Științele Comerciale", trecut apoi asupra „Corpului Absolvenților", și-a continuat neîntrerupt activitatea desbătând atât chestiuni economice și financiare, cât și chestiuni profesionale.

Unele din aceste conferințe s'au publicat, cu sau fără sprijinul material al Corpului. Am fi dorit să dăm mai multă desvoltare acestor conferințe, dar trebue să constatăm cu regret că membrii nu participă în număr destul de mare.

III. Lupta dusă cu mulți ani înainte pentru *legiferarea profesiunii de contabil* ne-a fost dat nouă să o ducem la bun sfârșit și să aplicăm chiar *Legea* în spiritul celor ce au luptat pentru ea și în spiritul Corpului nostru.

IV. In unire cu Corpul Contabililor am ținut anul acesta al doilea *„Congres al Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț"*, reîncepând seria Congreselor, care din 1906, chiar dela primul congres, s'a întrerupt. Succesul desăvârșit al acestui congres ne dau mari speranțe în activitatea noastră viitoare.

V. Pe tărâmul *învățământului comercial*, Corpul nostru a intervenit pentru desvoltarea acestui învățământ, colegii noștri atât din Capitală cât și din provincie luând o parte activă la înființarea și conducerea de noi școale comerciale. Astfel numai în anul acesta din inițiativa mai mult a colegilor noștri, s'a înființat în București Școala comercială elementară No. 4, s'a înființat școale comerciale pentru ucenici și funcționari din comerț în Ploești, Brăila, Constanța, Chișinău etc. Prin vice-președintele nostru, d-l V. M. Ioachim, am formulat în Comisia pentru reforma învățământului, dezideratele noastre de care s'a ținut seama în raportul Comisiei.

VI. Pentru *înscrierea la drept*, am continuat să facem propagandă și după asigurările ce le-am primit odată cu modificarea Legii învățământului superior, se va ține seama și de acest deziderat.

VII. Pe tărâmul profesional am stăruit pentru *respectarea specialității noastre, pentru participarea la beneficii*

şi pentru *reglementarea muncei*, deziderate de care fostul Ministru al muncii, d-l Gr. L. Trancu-Iaşi, a ţinut seamă şi nu ne îndoim că şi actualul Ministru al muncii va ţine seama.

VIII. In fine, dezideratul nostru de a avea un *cămin propriu*, este pe cale să se realizeze, urmând ca în primăvară să începem construcţia.

Aceasta este, domnilor membrii, în rezumat, activitatea noastră în cei trei ani cât a durat mandatul nostru, activitate asupra căreia vi s'a făcut o dare de seamă mai amănunţită în rapoartele anuale.

In ceeace priveşte situaţia financiară, Corpul nostru după cum ştiţi,, nu mai are alte venituri decât subvenţii eventuale şi excedentele dela Revistă, căci cotizaţii nu se mai percep.

Totuşi am putut nu numai să facem faţă cheltuelilor foarte reduse de altfel — anul acesta adăogându-se şi costul unui post telefonic ce ni s'a aprobat — dar am realizat şi oarecari excedente, din cari am putut să subscriem 100 acţiuni la soc. „Activa".

Când am luat conducerea Corpului în 1919, averea Corpului se compunea din 1400 lei la Banca de Scont, astăzi posedăm, conform situaţiei de mai jos, Lei 43.547,75 în acţiuni, depozit la bancă, mobilier, etc.

Depunând mandatul nostru, ţinem să mulţumim tuturor membrilor cari ne-au secondat şi ţinem să relevăm unitatea de vedere ce a fost atât în comitet cât şi între comitet şi membrii, ceeace ne-a permis să desfăşurăm activitatea pe care vă lăsăm să o apreciaţi.

Desigur că noi am făcut numai un început în strângerea rândurilor după războiu, rămâne celor ce vor veni după noi să continue activitatea cu şi mai multă râvnă ca noi, spre binele tuturor şi al ţării.

Pentru împărţirea activităţei şi pentru interesarea unui număr cât mai mare şi dintre cei mai în vârstă, cari ar voi să fie între noi şi dintre cei mai tineri, cari cu avântul tinereţii lor să colaboreze la ridicarea Corpului nostru, propunem ca — păstrând legătura şi spiritul co-

mun ce credem că trebue să existe între toate organizațiunile noastre — să facem o oarecare separație între organele de conducere ale diverselor manifestări ale noastre, așà ca fiecare dintre noi cari ar dorì să muncească, să aibă o însărcinare, pe care să o îndeplinească efectiv.

Propunem deci ca viitorul comitet al Corpului Absolvenților să fie format și din elemente noui, cari n'au fost până acum în nici unul din comitetele organizațiunilor noastre, acelaș lucru propunem pentru *Cercul de Studii Comerciale*, căruia credem că a sosit timpul să-i dăm o formă independentă sub auspiciile Corpului, cu atât mai mult, cu cât vedem că alte asociațiuni fac uz de această titulatură, pe care noi încă din 1919 am întrebuințat-o și am consacrat-o prin activitatea noastră de până acum. Am propune chiar ca să înregistrăm firma pentru cercul nostru și să constituim un comitet de conducere aparte cu un statut cât de sumar, ca să rămână ca norme de conducere și pentru viitor.

Asemenea pentru *„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"*, dorim ca și alți colegi în afară de cei ce am lucrat până acum, să participe la conducerea acestei reviste atât pentru ușurarea muncei cât și pentru a pregăti elementele viitoare de reprezentare a interéselor noastre.

Vă rugăm, domnilor membrii, a ne da descărcarea de gestiunea noastră care a fost verificată, și vă asigurăm că și în calitate de simpli membrii ai Corpului, vom fi totdeauna alături de conducători pentru a-i secondà în munca ce o va depune, căci va mai trebuì mult să muncim până să cucerim locul ce ni se cuvine în viața economică a țării.

* * *

Lăsăm deci în grija colegilor ce vor veni după noi *„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"*, pe care am dorì să o vedem în curând la un tiraj de 10.000 exemplare, cu colaborarea tuturor membrilor, cari pot contribuì cu ceva la propășirea specialității noastre, la lu-

minarea chestiunilor economice şi financiare la ordinea zilei şi la ridicarea prestigiului nostru.

Astăzi, când chestiunile economice formează preocuparea de căpetenie a tuturor, Revista noastră trebue să fie îndemnătorul sănătos al unei politice economice naţionale în folosul tuturor.

Corpul Contabililor, la a cărui conducere „Corpul Absolvenţilor" împreună cu titraţii Academiilor de Comerţ vor trebui totdeauna să aibă cuvântul hotărîtor, numai aşa vom face din acest Corp aceea ce au întrevăzut primii luptători: *un Corp select de profesionişti instruiţi,* cari au dreptul la aceiaşi consideraţie ca şi celelalte Corpuri constituite de specialişti.

Va trebui deci, să se stăruiască ca să nu rămână nici un absolvent al Şcoalei Superioare de Comerţ neînscris în Corp, mai ales că în epoca de tranziţie ce va mai dură poate 2—3 ani, se pot formă curente, cari nu pot fi în interesul unei desvoltări normale a Corpului şi în interesul prestigiului său.

Cercul de Studii Comerciale, care va trebui să devină un laborator de idei şi tendinţe, pe care fie direct prin colegii noştri, fie indirect prin prietenii noştri să le impunem în manifestaţiile economice alături şi uneori chiar contra altor idei sau curente, care credem noi că ar fi dăunătoare economiei naţionale. Va trebui să ne pregătim pentru momentul ce credem că nu este departe când se recunoaşte în fine că atât în treburile publice cât şi în cele particulare se cuvine şi titraţilor în Ştiinţe Comerciale locuri de răspundere şi conducere, aşă după cum de mult încă s'a dat altor profesionişti nu totdeauna puşi la locul lor.

Participarea la societatea „Activa", pe care am dori să o vedem mărindu-se la câteva sute de mii de lei, ca să grăbim realizarea acestui vechiu ideal: „Căminul nostru".

Le lăsăm toate acestea cu credinţa nestrămutată că şi succesorii noştri vor fi însufleţiţi de aceleaş gânduri bune de aceiaşi dragoste ca şi noi pentru binele Corpului nostru.

BILANȚUL

ACTIV Incheiat la 31 Decembrie 1923 **PASIV**

CONTURILE	Sumele		CONTURILE	Sumele	
Cassa	38	—	Fond	43547	75
Banca de Scont	727	5	Fond F. Ștefănescu . .	2355	—
Diverși debitori	3105	25	Corpul Contabililor . .	7442	75
Efecte publice	100	—	Garanții	150	—
Broșuri	3205	—	Diverși creditori . . .	444	—
Mobilier	6464	—	Diverși colab. revistă .	11700	—
Subscrieri „Activa" . .	5200	—			
Total . . .	65639	50		65639	50

Vice-președinte, **V. M. Ioachim**

Casier, **P. Drăgănescu**

Verificat și găsit conform cu registrele:

Censori: **Aurel Marinescu, Al. Vasilescu, Jean Petrescu**

CONTUL DE VENITURI ȘI CHELTUELI

VENITURI *Incheiat pe ziua de 31 Decembrie 1923* CHELTUELI

Conturile	Sumele		Conturile	Sumele	
Donațiuni	2000	—	Cheltueli generale .	6914	50
Revista	27011	9	Remiza	15175	—
Publicațiuni și Recl.	21170	—	Salarii	6988	—
			Colaboratori	19700	—
			Fond	2406	40
	50101	90		50101	90

COLEGIALE

— Aflăm cu multă plăcere că pe lângă facultatea de ştiinţe din Iaşi s'au înfiinţat două posturi de conferenţiari de contabilitate, numindu-se în această calitate colegii noştrii d-nii *Leonida Gheorghiu*, Preşedintele secţiei Iaşi, Directorul Băncii Naţionale şi *I. Criveanu*, Vice-Preşedintele secţiei, Directorul Băncii Iaşilor.

— D-l *Joan Jaliu*, Vice-Preşedintele secţiei Bacău a fost numit membru în comisia apelurilor fiscale.

— D-l *Sp. Iacobescu*, prof. la Academia de Comerţ, a fost ales Preşedinte al Cercului de studii comerciale

— D-l *I. Dumitriu*, fost ataşat comercial, a fost numit Secretar general al „Creditului Industrial", d-l *I. Niţu* din Craiova, ca şef al contabilităţii, d-l *N. Niculescu*, ca şef al controlului, d-l *D. Popescu-Jianu* ca expert contabil, d-l *C. Leontescu* ca şef al .ilor.

— D-l *G. Papp*, Vice-Preşedintele Camerii de Comerţ Ploeşti, a fost însărcinat să gireze conducerea biroului acelei camere, din cauza decedării regretatului N. Nedelcovici, fost Preşedinte.

— Este vorba ca să fie numit profesor de statistică la Academia de comerţ în locul regretatului St. Cihoski, fost rector, d-l D-r. I. Teodorescu, licenţiat al Academiei de comerţ din Leipzig. actual Director General al Statisticei.

— Colegul nostru, *P. Drăgănescu*, a plecat la Viena în vederea alcătuirii bilanţului de lichidare al fostei Bănci Austro-Ungare.

— Este vorba ca d-l *Gh. Dobrovici*, Director general al Contabilităţii publice, membru în corpul nostru, să demisioneze din această calitate spre a lua conducerea unei mari bănci din Capitală. In locul D-sale va fi numit colegul nostru, d-l *C. N. Teianu*.

— D-l *S. Schumann*, a fost numit censor la soc. Balcanică

Tablou de cereri de înscriere în Corpul Contabililor autorizați și experțior contabili

No.	Numele și Pronumele	No.	Numele și Pronumele

Secțiunea Iași

1	Marcu Avram	3	S. Ungar
2	Saul Zingler	4	Iţicovici I. Leib

Secția Focșani

1	Edmond Ciato

Secția Bacău

1	Simon Grill	3	Lupu Nathan
2	Ernest Meth	4	Max Tanenhaum

Machinne à écrire **Hammond**

LEON PUL Concessionnaire exclusif pour la France & ses Colonies

PARIS, //-11 RUE FARADAY (XVII-e) // PARIS

Avec CHAQUE MACHINNE HAMMOND vous avez:

Ecriture visibile / **Ruban Bicolore**

Marche Arrière // 300 Alphabets différents

Toutes les écritures

Toutes les Langues

Frappe Impersonnelle

Confection Automatique des Clichés

Sur Stencil & Carbones

BIBLIOGRAFIE

Am primit la redacție:

Recueil Mensuel de l'Institut international du commerce pe Decembre, 1922 cuprinzând datele cele mai recente și precise cu privire la mișcarea comercială, financiară și transporturi din diverse țări. Este de notat că în ceeace privește România datele reproduse în acest buletin se referă la anul 1921 și rar la 1922 din cauza întârzierii, cu care se alcătuesc și se comunică datele statistice la noi.

Bulletin de l'Union des Assoc. des anciens éleves des E. S. C. No. 416 dă relațiuni asupra activității acestei Uniuni. Relevăm că la balul anual al Uniunii a luat parte și președintele Republicei, iar la noi la Congresul titraților în științele comerciale cel mai înalt demnitar, care a luat parte, a fost directorul general din Minist. de Industrie și Comerț.

Bulletin des Chambres de Comerce et d'Industrie bulgares. Sofia. No. 4 cuprinde un interesant studiu asupra marilor bănci din Bulgaria. In 1922 erau 7 bănci mari cu un capital de 155 milioane leva față de 154 mil. în 1922.

Revista Italiana di Ragionieri Roma No. 1 cuprinde textu decretului-lege din Noembrie 1923 cu privire la noua organizare a Contabilității Statului. Chestiunea fiind de mare importanță o vom discuta într'un număr viitor.

Bulletin de la Soc. de contabilité de France. No. 15 Paris publică în extenso o interesantă conferință ținută la soc. cu privire la: „Cecuri, compensație, contabilitate", propune ca cecurile să nu se emită decât asupra caselor de bancă.

Le Comptable. Bruxelle No. 12 cu un studiu asupra „jurnalului centralizator".

La Comptabilité et les Affaires Paris No. 48 cu un studiu referitor la comptabilitatea lichidărilor soc. pe acțiuni și un altul cu privire la contabilizarea mărfurilor la inventar, propunându-se în cazul când prețul din ziua inventarului e mai mic ca prețul de cost următorul articol:

Pierdere de realizat la Următorii
Subevaluare diferența de preț
Cheltuieli de făcut pentru desfacerea stocului
Dob. stoc. pentru valoarea acestui stoc.

în cazul contrar se va face articolul:

Plus valoare la
Beneficii de realizat
Dobânzi Stoc
Cheltueli de efectuat

Propune pentru Soc. pe acțiuni ca regulă: nu se distribue la dividend decât beneficiul realmente realizat, minus pierderea de realizat eventuală.

Il Monitore dei Ragronieri No. 12 Milano. Citim cu satisfacție că asociațiunile de contabili din Milano în vederea construirii unui local propriu e format o societate pe acțiuni „*Casa de Regionieri*" cu un capital de 400.000 lire, — idee, pe care Corpul Contabililor a realizat-o încă din anul trecut prin constituirea tot a unei soc. anonime: „Activa Casa Corpului C. și a titraților în științele comerciale".

Colegii noștri italieni au fost însă mai entuziaști, căci la 2 Octombrie 1923 au constituit societatea și în Decembrie acelaș an au și cumpă at casa.

La Revue du Bureau. No. 154. Paris. Cu numeroase articole cu privire la organizare, administrație, etc.

Bilanz Steuer und Organisation. Viena.

Analele statistice și economice. No. 11—12. Cu articole interesante de D-nii D-r Leon, Tasca, Gh. Niculescu, D-r. Georgianu, etc.

Independențe economică No. 12 cu un interesant studiu al D lor Madgearu și Mladenatz cu privire la: *Bilanț și fluctuațiunile valutare.*

Redeșteptarea. No. 11—12 Cu un prim articol de d l Gh. Trancu-Iași despre: Administrarea soc. pe acțiuni.

Facem cunoscut că dela 1 Ianuarie 1924 abonamentul a fost majorat, din cauza împrejurărilor, la 100 lei pentru membrii corpului și 200 lei pentru autorități Instituții sau persoane neînscrise în Corp.

A APĂRUT:

Darea de Seamă a Congresului Corpului

Cuprinzând lista participanţilor la Congres din întreaga ţară, rapoartele şi discuţiunile urmate, cuvântările ţinute şi moţiunile votate.

Acesta fiind primul Congres al Corpului, Darea de Seamă nu trebue să lipsească nici unui coleg.

Preţului este de:

Lei 50 pe hârtie velină, lei 40 pe hârtie de scris şi lei 30 pe hârtie de tipar.

Se poate procura de la sediul Corpului (Palatul Camerii de Comerţ) sau prin secţiunile Corpului din ţară.

Asemenea a apărut lucrarea *D-lui Gh. M. Leonte* despre:

Revalorizarea Leului, România şi Conferinţa dela Genua, Statele-Unite şi refacerea Europei

Preţul lei 25.

Chestiunea reformei învăţământului comercial de *P. Drăgănescu-Brateş*. Preţul lei 10.

CURS DE CONTABILITATEA COMERCIALA GENERALA

In legătură cu dreptul şi Legile Speciale Comerţului

de Prof. Sp. Iacobescu şi Al. Soresçu

Subiectele:

1. Comercianţii persoane fizice.
2. Societăţile civile şi Societăţile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările iniţiale precum şi cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

Rugăm pe D-nii abonaţi care îşi schimbă adresa, ori doresc să li se trimită revista la o altă adresă, să bine-voiască a ne înştiinţa printr'o carte poştală sau scrisoare.

Adminisţ. Revistei de Comerţ şi Contab.
Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti

Saloanele Palatului Sindicatului Ziariștilor

Bulevardul Carol No. 7

Sâmbătă 16 Februarie 1924

Ora 9 seara

MARE BAL

al Asociației Generale a absolvenților școlilor superioare de comerț, curs seral

Ținuta de seară

S. C. R.

CLADIREA ROMANEASCA

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL STATUTAR: 60.000.000 LEI

EMIS: 40.000.000 LEI

Construește și transformă. Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție cariere, balastiere etc. etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen. Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor procedeuri sau materiale noi produse perfecționate sau economice, etc.

Sedi BUCUREȘTI, Bulevardul Domniță No. 39

Societatea Comunală-București

Pentru Construirea de locuințe eftine

Societate pe acțiuni cu Participarea Comunei București și Privilegiu de Stat

CAPITAL 25.000.000 DEPLIN VARSAT

Obligații 5% în circulație 75.000.000

Total 100.000.000 Lei

BUCUREȘTI — No. 27, STRADA PARIS No. 27

Fondată prin legea din 11 Maiu și Decretul Regal din 24 Iulie 1910

Construiri de imobile eftine pe terenurile sale și particulare

OPERAȚIUNI DE BANCĂ

CASA DE ECONOMIE

Primește spre fructificare orice sume, plătind dobânda 4 jum.—5 la sută din ziua depuneri în cont curent sau cu livrete de construcții.

IPOTECI PE IMOBILE

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU“

BUCUREȘTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol

ILFOV

Capital 10.000.000 Lei

București, Calea Victoriei 43

Face operațiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAȘILOR - SOCIETATE ANONIMĂ - IAȘI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuți, Chișinău și Galați

Face toate operațiunile de bancă în condițiuni avantajoase :

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 3 Martie 1924

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili-pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Plată, Chestiuni vamale și de Transport, Merciologie, Învățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Carada 57

Partea Comercială, Economică și Financiară

D. Georgescu: In chestia lipsei de numerar 61
Teodosie Al. Știrbu: Capitalul străin în Rusia actuală . 64

Partea Contabilă și Technică

Vasile Negru: Organizarea, conducerea și funcționarea unei bănci 67
C. Băloi: Despre împrum. garantate cu ipotecă și cambie 70
A. Lehrman: Repartizarea cheltuelilor districte și sondage în societățile petrolifere 71

Partea Specială a Corpului

Darea de seamă a consiliului de administrație către adunarea generală a corpului contabililor secția Ilfov, din ziua de 3 Februarie 1924 77

Partea informativă

Colegiale, Bibliografii 89

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN

Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.

Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ

Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuș Lucian. r. în științe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Națională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuințe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Național.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperației.
† *Rasidescu St I.* Fost președinte al Corp. Abs. școlilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil șef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld N. K., Constantinescu S. M., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateș**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu-Brateș

* * *

Corpul absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

— Recunoscut persoană morală și juridică prin Lege specială și Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerț, București —

Filiale în orașele principale din România Mare

Comitetul București

Președinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Președinte.* Director în Ministerul de Industrie și Comerț.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crida Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Națională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Președinte.* Industriaș.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească.
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Națională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuințe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director și profesor Școala Practică a Camerei de Comerț.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Președinte de onoare: *I. G. Bibicescu,* Guvernator on. al Băncii Naționale a României

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoș Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Panteli Cristian, Trancu Gr.-Iași, Staicovici Chr. D., Ștefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare și orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerț și Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerț București.*

Bijuterii fine

La Magazinul RADIVON

ARTICOLE BISERICEȘTI

BUCUREȘTI — Bulevardul Elisabeta, 9 bis

Bazarul Caselor Naționale

BUCUREȘTI — CALEA MOȘILOR No. 41 (Sf. Gheorghe.)

SUCURSALA: Obor lângă Casele Solacolu

Cusături, țesături și artă decorativă națională

Produse artistice :-: Prețuri moderate

Sub conducerea D-nei Virginia Arghir

Sucursala și ateliere: Breaza de sus (Prahova)

Sub conducerea domnișoarei Zoe Ghindea

Orice operațiuni de Bancă face:

Banca Viticolă a României

Secție spesială pentru desfacere de vinuri, en gros și en detail, trimite prompt la domiciliu

TELEFON 30/81

BUCUREȘTI — Strada Bursei, No. 2

Sucursala în Str. Petru Rareș No. 11, cu Telefon 17/16

Pălării, Confecțiuni

WINDSOR

CRAVATE, MĂNUȘI, GALANTERIE FINĂ

Ioan Constanțiu

Calea Victoriei No. 76 — BUCUREȘTI

S. C. R.

CLADIREA ROMANEASCA

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL STATUTAR: 60,000.00 LEI

EMIS: 40.000.000 LEI

Construește și transformă. Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție cariere, baiastiere etc. etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen. Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor procedeuri sau materiale noi produse perfecționate sau economice, etc.

Sediul BUCUREȘTI, Bulevardul Domniței, No. 39

Magazinul Nicolae Bunea

BUCUREȘTI, Calea Victoriei, 113

Confecțiuni de bărbați

Haine, ghete, pălării franceze și borsaline. Specialitate în mantale impermeabile engleze pardesiuri, raglane și gabardine, articole de sport, etc.

T. și ȘT. ZLATKO & Co.

SOCIETATE IN COMANDITA

BUCUREȘTI, Strada Paris No. 23

Droguerie Articole fotografice, Coloniale

EN GROS **EN DETAIL**

Banca de Scont a României

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 80.000.000. — REZERVE LEI 25.000.000

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI, Strada Lipscani, 5

Sucursale: Constanța, Galați Focșani, R.-Vâlcea, Sibiu, Timișoara, T.-Măgurele, Tulcea

Execută toate operațiunile de Bancă, cumpără și vinde efecte publice și acțiuni, face avansuri asupra valorilor de bursă, emite scrisori de credit și de garanție pentru străinătate.

Primește depuneri spre fructificare

Secțiune Speciala de Mărfuri

LUCA P. NICULESCU

EN GROS — Manufactură — DETAIL
Pânzărie // Galanterie

CENTRALA: Calea Moșilor, 16

RAION DE COVOARE: Calea Moșilor 7 bis

SUCURSALE: Brașov // Bălți / Craiova / Cernăuți / Cluj Chișinău / Ciacova / Detta / Galați / Giurgiu Iași / Oradea-Mare / Reșița / Silistra / Timișoara / Târgul-Mureș

Magazin:
Piața Rosetti 8
Telefon 59/84

FICHET

Uzina:
Honzig 21
Telef. 59/59

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
Filiala Fabricei FICHET-PARIS

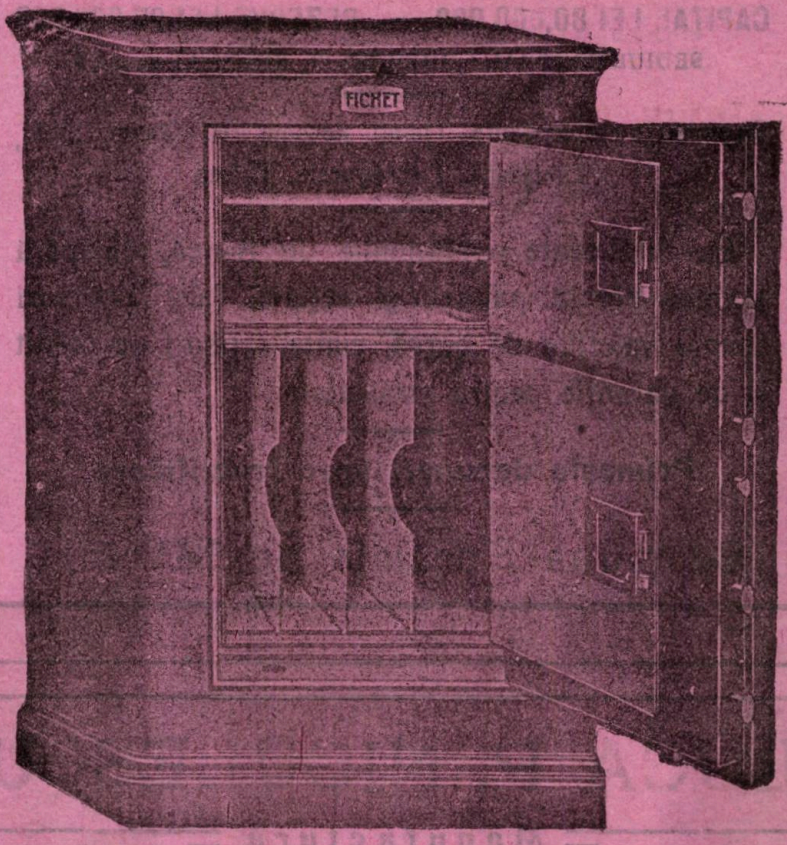

CASSE DE BANI REFRACTARE ȘI BLINDATE

(Stok important în Depozit)

Instalațiuni generale pentru Bănci

Lăcătușerie de Precizie

Furnizorul Ad-țiilor de Stat și principalelor Bănci din România

—— Devize și Cataloage gratuit la cerere ——

Oficiul de vanzare

DE

HARTIE PRODUSĂ IN ȚARĂ

STR. POINCARE FOST ACADEMIEI No. 4

BUCUREȘTI

La acest Oficiu se găsesc de vânzare, predabil imediat sau după condițiunile din comandă, următoarele calități de hârtie:

Hârtie specială pentru documente, acțiuni și titluri; hârtie specială de mână, cu și fără filigrame; hârtie cu arabescuri și imitație de pânză; hârtie specială pentru scrisori format „cabinet" și de poștă simple, liniate și cadrilate cu sau fără *filigrame*.

Hârtie ministerială și velină cu *„Marca Țării"*, *„Trei Stele"*, *„Ursul"* sau *„Leul"*, simple sau vărgate, **liniate** sau **cadrilate.**

Hârtie sugătoare, albă și colorată, groasă și subțire; hârtie sugătoare gris pentru **omorât muște,** hârtie sugătoare pentru **filtrat** și pentru **stereotipie,** hârtie liniată pentru **note muzicale.**

Hârtii fine colorate; hârtie colorată zisă „natur".

Carton alb pentru cărți de vizită; carton pentru cărți postale, carton fin colorat, carton duplex de toate felurile, carton de lută și carton colorat pentru dosare.

Hârtii de tipar și de afișe. Hârtie ușoară zisă *„Federleicht"*, din pastă de plop.

Hârtie *pergaminată* albă și colorată, pentru împachetarea materiilor grase, comestibile, vată și articole de droguerie.

Hârtie albă de împachetat; hârtie brună încleiată și neîncleiată satinată și nesatinată de împachetat.

Hârtie rezistentă de împachetat, precum: *Manila* (tauen) grisfer parchemint, hârtie de *celuloză* rezistentă satinată numai pe o parte, albă sau colorată.

Mucavale: gris, brune și albe; mucava de pae.

Hârtie pentru Watter Closet, vată de celuloză **hidrofilă.** Hârtie cu dungi cu desenuri și flori, colorate pentru căptușit cufere.

Hârtie zisă *pelure* albă și colorată; hârtie *subțire* zisă de mătase cu desemnuri și flori pentru farmacii. Șervețele.

Hârtie Gofrată și în bobine de tot felul.

PRIMEȘTE COMANDE DE ORI-CE FEL DE HÂRTIE

Modele și catalogul se expediază franco după cerere

A se adresa comenzile:

Depozit General: Str. Poincaré, fostă Academiei

BUCUREȘTI

Magazin cu incălţăminte de lux şi Atelier pentu Comenzi

DIANU CRISTESCU

Succesorul şi fostul asociat al firmei

Maria C. Rădulescu & Co.

BUCUREŞTI, Str. OITUZ (COVACI) 17

I. R. D. P.

Industria Română de Petrol

Societate Anonimă pe Acţiuni

Capital Social Lei 210.000.000

SEDIUL: BUCUREŞTI, STR. LASCAR CATARGIU 17

SCHELE PETROLIFERE IN EXPLOATARE:

OCHIURI, MORENI. RUNCU, PACUREŢI-MATIŢA

EXPLOATAŢIUNI ŞI FABRICI DE ASFALT
ŞI DIFERITE PRODUSE BITUMINOASE:

DERNA TATAROS (Gara TILEAGD)

Adresa telegrafică: I R D P Bucureşti

TELEFON 32/87 // 35/54

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CARADA

Cu mare solemnitate și cu pioasă recunoștință s'au adunat în ziua de 17 Februarie a. c. la colțul imobilului Băncei Naționale din Str. Lipscani, la desvelirea monumentului ridicat pentru cinstirea memoriei lui *Eugeniu Carada*, tot ce are viața noastră politică și financiară mai ales, pentru a proslăvi pe acela care a lăsat o urmă adâncă în desvoltarea economiei noastre naționale.

Carada a fost un spirit viu, care a lucrat cu toată abnegația de sine, însuflețit numai de dorința de a vedea țara consolidată politicește și economicește. — „Carada [1]) era ființa misterioasă care lucra, plămădea în alambicurile lui fără ca nimenea să știe. Astăzi ni se înfățișază ca unul din acei mari pionieri născut la începutul statelor dinamice, care, cu energie, cu voință, cu îndrăsneală, cu un cald patriotism și cu un vast geniu constructor, a lăsat, pe lângă atâtea sfaturi risipite în mintea și în sufletele celor din apropierea lui, o operă monumentală".

„Modestia sau mândria cu o înfățișare nouă, l'a oprit să poarte titlul demnității pe care, de fapt o exercită. Banca Națională a României este în mare parte opera omului al cărui suflet mare a fost închinat înălțării patriei".

S'au rostit cu această ocaziune numeroase cuvântări, între care menționăm pe a I. P. S. S. Mitropolitului Primat Miron Cristea, d-nul Vintilă Brătianu, Ministrul Finanțelor, d-nul M. Oromulu, Guvernatorul Băncei Naționale a României, d-nul Dr. Costinescu, Primarul Capitalei, d-nul Al. N. Ștefănescu, din partea Asociațiunii Băncilor din țară, a mai vorbit representantul Presei, Directorul general al teatrelor, representantul Societății scriitorilor români, arătând faptele și firea lui Eugeniu Carada.

1) Din articolul d-lui C. Bacalbașa din Adevărul No. 12290.

Din partea funcționarilor Băncii Naționale unde Carada și-a desfășurat cea mai rodnică și direct cunoscuta sa activitate, a vorbit d-nul B. Alevra Inspector general singurul care a mai rămas din cadrele vechilor funcționari dela înființarea Băncii, rostind următoarele cuvinte:

Funcționarii Băncei Naționale, prin glasul meu, se folosesc de prilejul inaugurării monumentului marelui „Eugeniu Carada", fostul nostru director și îndrumător al carierei noastre, spre a-i aduce și în această împrejurare omagiul lor, pentru tot binele ce au avut dela dânsul, timp de peste un sfert de veac.

Intr'adevăr, dela venirea sa, în direcțiunea Băncii, cei ce ne aflam atunci, în serviciul acestei instituțiuni, din cari, am rămas eu singur aici, cât și toți acei ce au urmat apoi, sub dirijarea sa, am putut zi cu zi, să prețuim însușirile sale alese; munca, conștiinciozitatea, priceperea, pe care cu râvnă, pe cât ne-a fost cu putință, am căutat a ni le apropia.

Mulțumită acestor împrejurări și urmând pildele acestui distins maestru în știința financiară, s'au produs serii însemnate de funcționari destoinici, cari în curând și spre deplina sa mulțumire, au fost chemați la conducerea atâtor instituțiuni ca: Banca Comerțului și Banca Olteniei din Craiova, Banca Populară din Pitești, Banca Moldovei de Jos, din Bârlad, Banca Botoșeneană, Banca Agricolă, Banca de Scont din București precum și, în situațiuni înalte, la Banca Românească, Banca Carpaților, Banca Comercială de aici, Banca Iașilor, iar o bună parte în diferite alte direcțiuni, ocupând locurile de frunte.

Această deosebită apreciere adusă funcționarilor Băncii, al căruia merit trebuie să i-l atribuim, în mare parte, a continuat și până în timpul din urmă, primind o consacrare deosebită, prin distingerea iarăși a unui alt meritos coleg, în dirijarea superioară a Băncei Generale a Țărei Românești, precum și a altora, în conduceri industriale, etc.

Dacă strălucitele sale însușiri, desfășurate în mod atât de fericit în serviciul Băncei, au fost de un folos nemăsurat pentru prosperitatea acestei instituțiuni, nu mai

puțin au fost favorizați funcționarii și de marea solicitudine ce a arătat tot timpul celor meritoși, *ridicându-se la cele mai înalte situațiuni, din Bancă, alături de dânsul.*

Astfel e numirea d-lui Al. Ștefănescu ca director în 1898, și apoi a d-lui C. Cioranu, tot ca director în 1910, numire înfăptuită chiar în ultimele clipe ce au precedat pierderea sa, stăruind din toate puterile ce-i mai rămăsese, spre a da meritului, — o dreaptă răsplată. Momente atât de impresionante pentru noi, a căror amintire au rămas adânc săpate în sufletele noastre, dulos atinse.

A contribuit apoi în măsură largă, la întocmirea regulamentului de avansare creindu-ne situațiuni cât mai bune, precum și la formarea casei de pensiuni a funcționarilor Băncei, asigurându-le retragerea la bătrânețe și existența familiilor lor.

Avem credință că, din toată inima sa, ar fi voit să facă și mai mult pentru personalul ce-l dirija și iubea, împrejurările contrare însă din 1900 cu urmările crizei de atunci și apoi pierderea sa survenită atât de neașteptat, au împiedicat desigur, în mare parte, înfăptuirea tuturor dorințelor ce nutreà.

Dacă pierderea lui a produs asupra noastră atâta mâhnire, dispărând priceputul și puternicul nostru sprijinitor, am avut însă o mângâere că, sămânța aruncată de dânsul cade pe pământul sănătos, care nu încetează a produce întotdeauna roadele dorite, astfel drumul ce l'a croit a avut apoi, și după dânsul și alte urmări fericite, prin ridicarea încă a altor 2 colegi la înalte situațiuni în direcțiunea Băncei noastre.

Amintirea marilor sale calități, puse în serviciul acestei instituțiuni și a personalului, ne impresionează cu atât mai mult, la pioasa sa comemorare, când într'un cuget, toți funcționarii, aducem prinosul nostru de nemărginită recunoștință lui „Eugeniu Carada", *podoaba strălucitoare a Băncei Naționale.*

Și acum când în față, ne apare chipul lui în acest monument, mărturisirea măreței sale opere, care o va transmite și generațiilor viitoare, chip care evocă atâtea amintiri scumpe și dă expresiunea însușirilor alese ce l'au

caracterizat, să fie, în tot momentul, pentru noi, un îndemn puternic și statornic în îndeplinirea îndatoririlor către această înaltă instituțiune, urmându-le în spiritul marelui „Eugeniu Carada", facla luminoasă care a călăuzit pașii tinereții noastre, a cărei memorie o vom slăvi și venerà de-a pururea!

Numeroase articole prin presă, fără deosebire de culoare politică sau tendință, au adus elogii marelui român care a fost Eugeniu Carada [1]).

La Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare

(Palatul Camerei de Comerț)

Se află de vânzare:

Schimbarea de direcție a Comerțului românesc în secolul XIX de N. Iorga . . . . . „ 5
Legea și Regulamentul Corpului Contabililor . . . . . „ 10
Contabilitatea în Stabilimentele militare de S. M. Blumenfeld . „ 4
Din istoricul Cooperației sătești de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor și Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică și financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 30
Dialog între Contabilitatea Publică și Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Tabloul membrilor Secției Ilfov . . . . . „ 20
Noțiuni de comerț, drept și corespondență comercială. cu monografii comerciale asupra Comerțului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale și pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Darea de seamă a primului Congres al Corpului Contabililor conținând toate rapoartele, desbaterile, moțiunile adoptate, etc. etc. . . . . pe hârtie velină „ 50
„ „ de scris „ 40
„ „ tipar „ 30
Revalorizarea Leului, România și Conferința de la Genua, Statele-Unite și Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naționalităților și Societatea Națiunilor de N. Dașcovici . . . . . „ 30
Depuneri spre fructificare din punct de vedere Economic, juridic și contabil de Al. Sorescu . . . . . „ 20
Chestiunea reformei învățământului Comercial de P. Drăgănescu-Brateș . . . . . „ 10

Se fac expediții și prin poștă, trimițându-se costul anticipat.

1) Relevăm articolul din „Plutus" al colegului nostru d-l I. D. Clinceanu, care fiind în imediata apropiere ca bun colaborator al marelui român, redă momente simțite și intime din care reese sufletul mare al lui Carada și străduința spre binele românilor de pretutindeni.

De asemenea articolul D-lui G. M. Leonte, publicat în „Plutus".

Partea Comercială, Economică și Financiară

IN CHESTIUNEA „LIPSEI DE NUMERAR“ [1])

Da, catastrofa este pe drum și băncile trebue să ia măsuri

Să-mi îngăduo d-l D. Sanielevici, directorul unei mari bănci din Capitală, să spun câteva cuvinte asupra „marei bănci“, fără ca prin asta să contest nevoia mare, foarte mare, de numerar de pe piață, și mai ales în industrie .Voiu spune câteva adevăruri triste pentru „marea bancă“, ca unul ce iau parte directă la viața industrială, deci în măsură a aprecià binefacerile băncei.

Înțeleg prin „bancă mare“ toate băncile mari dela noi.

Fiindcă îndreptarea nu se poate face fără mărturisirea întregului adevăr, socot că-i necesar ca prima parte a chestiunei, redată de d-l Sanielevici, să fie completată cu partea ce privește băncile mari.

Falimentele cari s'au produs până acum, n'au provenit din lipsa de numerar, ci din faptul că aceste întreprinderi s'au hazardat în speculațiuni de valută sau au importat mărfuri inutile, pentru cari au de plată valută forte .Sau, au dat faliment unele din întreprinderile al căror scop real era de a adună numai banii publicului, prisubscrieri, pentru afaceri închipuite ce nu s'au mai realizat. Negustori adevărați — nu speculanți — însă n'au dat faliment.

Dobânzile. Cunosc două mari bănci, cari pentru credite, garantate real — cu gaj pe materiale cotate pe piața mondială și efecte, cu creanțe asupra Statului și ipoteci — garantate cu de trei ori valoarea lor, percep: dobândă 12 la sută pe an, calculată trimestrial; comision 1 jum. la sută pe lună, calculat lunar asupra soldului celui mai mare din cursul lunei; comision trimestrial 12 la sută; plus

1) „Plutus“ Nr. 71.

o participație la beneficiu de 15 la sută, garantată anual cu un minimum de circa 10 la sută din credit. De adăugat timbrele polițelor pe cari băncile le scontează la Banca Națională, pentru a-și procură bani cu 6 la sută, pentru cari apoi percep dobânzile și comisioanele de mai sus. Amintesc că mai fac înregistrările astfel ca noui dobânzi și comisioane să le revină.

Toate acestea, calculate și adunate, ne dau o dobândă anuală de circa 60 la sută, pentru cari băncile mari plătesc Băncei Naționale doar 6 la sută.

Ce-o fi la băncile mijlocii și mici — Dumnezeu știe!?

Banca Națională. In asemenea situație e firesc ca Banca Națională să fie rezervată față de marile bănci. Ea nu vede la conducătorii băncilor acea vedere clară și înțelegere a vieții economice, a adevăratului rol ce banca îl are în desvoltarea producțiunei și circulațiunei bunurilor. Băncile au dat concursul, ba uneori chiar au inspirat, crearea a tot soiul de afaceri neserioase. Ele au fost cele dintâi cari au ignorat legile și în special codul de comerț. Nu au cercetat îndeaproape proprietatea aporturilor întreprinderilor pe cari le creiau și cari deseori erau și mai sunt încă ale Statului sau altora.

Nu mai spun de evaluări cari știm cu toții cum au fost făcute.

Au făcut pe cont propriu comerț și industrie, fără să fie organizate pentru acestea. Au deschis credite insolvabile, fără măcar vro garanție personală. Au speculat — comerțul și industria cinstită — cu banii Băncei Naționale luați cu 6 la sută, percepând până la 60 la sută, când uzul era ca diferența să fie de cel mult 3 la sută peste scontul Băncei Naționale.

Băncile mari, pentru sumele avansate întreprinderilor serioase — de utilitate socială recunoscută — au făcut scont la Banca Națională, ca și pentru dobânzile legale, rămânându-le din acest scont chiar disponibilități pentru speculat.

Noile emisiuni s'au făcut în limita nevoilor presupuse de B. N. ca reale. Băncile mari neinformând sincer B. N.; aceasta a fost în drept să creadă că băncile au pagube

însemnate din speculaţiuni ce nu cadrau cu rolul băncei, că vor să sconteze la B. N., şi datoirile clienţilor insolvabili sau proveniţe din plusul de dobânzi nepermise şi apoi că banii nu se duceau deadreptul la comerţul şi industria utilă. Noile emisiuni s'au făcut deci în marginile aprecierei B. N., iar nu a nevoilor cari nu pot fi constatate într'o situaţiune nelămurită.

Soluţia. Până la contractarea împrumutului, fie intern, fie extern, băncile trebue să-şi recunoască greşelile. Să recunoască că s'au abătut dela rolul lor de utilitate socială, singura cale care le dă dreptul la existenţă, deci la ajutor.[2]) Trebue să renunţe la sinecure, cheltueli inutile, lux şi îndeosebi la voiajurile în străinătate cu cari cheltuesc sume însemnate, toate făcându-se în valută forte, le împing să perceapă dobânzi urcate.

Să-şi facă o revizie a tuturor conturilor, să încheie o situaţie reală, cinstită, pe care apoi s'o prezinte factorilor noştri economici şi financiari.

Să se pună pe drumul cel bun de a ajută real industria şi comerţul, căci aşà cum înţeleg ele să le ajute astăzi, nu mai este ajutor, ci sugrumare. Să primească eventual un control serios din partea Băncei Naţionale, pentru ca aceasta să urmărească cu cât şi cum îi întrebuinţează banii ei, — cel puţin până la quantumul scontului; principiu introdus şi practicat de bănci asupra comerţului şi industriei.

Să nu le fie teamă că situaţia astfel încheiată ar face o urâtă impresie. Cei iniţiaţi în viaţa economică cunosc situaţia critică a băncilor, deşi bilanţurile sunt încheiate cu câştiguri brute fantastice, din care acţionarilor li se plăteşte tot un dividend de 10 la sută.

Numai prin această asanare am realizà un început de îndreptare, începutu este greu, şi nădăjduim în realizarea şi folosirea în mod util, a împrumutului. Asanarea băncilor va aduce cu ea şi asanarea multor, foarte multor,

1) Vezi Revista generală de Comerţ şi Contabilitate Nr. 10 „Rolul băncilor în desvoltarea producţiunei" şi Nr. 11 „Utilitatea socială a comerţului", de P. Georgescu.

întreprinderi. Cele serioase — de utilitate socială — se vor consolidà și nu vor mai muncì numai pentru bănci, în nici un caz nu vor da faliment; celelalte vor trebuì să dispară, spre binele și reputația vieței noastre economice.

P. Georgescu
Procurist al unei întreprinderi industriale
Expert-contabil

CAPITALUL STRĂIN IN RUSIA ACTUALĂ

După experiențe nereușite, conducătorii actuali ai Rusiei, au văzut că fără participarea capitalului străin consolidarea vieței economice din Rusia nu se poate face.

Prima țară care a acceptat a plasà capitalurile sale în Rusia, a fost Germania. Insă sub regimul tratatului din Versailles. Germania n'are posibilitate a se folosì în întregime de situația ei privilegiată în Rusia creiată în urma tratatului din Rapallo.

Locul ei se grăbesc a-l ocupà, atât rivalii ei, cât și țările neutre.

Rând pe rând se închee convenții comerciale cu Anglia, Danemarca, Polonia, Norvegia Franța, Italia. Ceho-Slovacia etc. Ceeace a fost eri ca excepție, astăzi este de regulă.

Și Olanda, care până eri se țineà la o parte, astăzi cedează „curentului nou" și începe a căutà și ea o apropiere cu Rusia.

La început, Rusia făceà mari concesiuni capitalului străin, speriat și neîncrezător în ideile comuniste.

A trebuit să se mărginească, deocamdată, la înființarea societăților mixte de import și export. Lucru este explicabil: **ești mai sigur de capitalul plasat și el se rulează mai repede în asemenea societăți.**

Dar interesul principal al Rusiei este în refacerea industriei naționale și punerea în valoare a bogățiilor naturale, cu ajutorul capitalului străin.

Iată de ce pe măsură ce capătă încredere guvernul rus trece dela concesiuni comerciale, la cele industriale.

Concesiunea agricolă a lui Krupp, din sudul Rusiei, concesiunea forestieră a lui Wirth și Haaze din centrul Rusiei (Râbinsk), sunt primele date în stil mare, după care urmează: concesiunea industrială consorțiului Julius Faber din Stuttgart, consorțiului Alfons Schiv ,din Kolmar, etc.

Concomitent urmează tratative pentru acordarea de concesiuni capitaliștilor englezii și francezi. Creditele acordate de capitaliștii englezi se evaluează la 10 milioane lire sterline, pentru prima dată.

In concesiunile acordate de guvernul rus din ultimul timp, figurează 2 puncte importante: 1) *Sediul societăților ce se vor formă în Rusia.* Până acum, în majoritatea cazurilor direcțiunea societății eră în străinătate, în Rusia fiind numai agenții simpli de execuțiune.

De acì înainte noile societăți vor fi ruse, cu toate că majoritatea capitalului plasat este străin și ele vor funcționà în baza legislației sovietice în vigoare și supuse în întregime protecției și controlului ei. 2) *In caz de neînțelegeri dintre industriașii și comercianții străini și ruși, supra-arbitru va fi un cetățean rus,* ales dintre membrii Academiei ruse, profesură universitară în chestiune sau Institutului economic.

Situația actuală a Germaniei fiind critică, se observă tendința de a emigrà în Rusia nu numai a muncitorimei germane, dar și a micilor industriași și meseriași.

Ultimii doresc a transferà cu totul activittatea lor în Rusia. Guvernul rus le vine în ajutor și le acordă aceleași drepturi ca și arendașilor și muncitorimei ruse.

Desigur că acești emigranți vor perfecționà partea tehnică a exploatărilor și fabricațiunei, contribuind cu aceasta la prosperarea industriei ruse.

De acuma înainte guvernul rus va acordà concesiunile comerciale cu mai multă atenție și chibzuință, conformându-se intereselor naționale.

El va protejà societățile de export care vor strânge și exportà din Rusia un anumit product *și numai unul.* Se va aveà în vedere dacă strângerea și exportarea acestui product cere cunoștințe și experiențe speciale.

De ex., firma „Frații Scheifeit" din Hamburg a obținut conccesiunea de a exportà cantități mari de ouă din Rusia.

Această firmă s'a ocupat cu acelaș export din Rusia și înainte de 1914, și cu ea n'au putut concurà nici societățile ruse naționale, deoarece transportarea, păstrarea, depozitarea și exportarea acestui product cere cunoștințe speciale, ceeace societățile ruse nu aveau.

Curând s'au ratificat concesiunile acordate societăților străine de exportarea cărnei de pasăre (domestică și sălbatecă), pufului și penelor.

Actualmente urmează tratative pentru acordarea concesiunilor societăților străine de terenuri pentru cultivarea tutunului, bumbacului și viței de vie (sudul Rusiei, Crimeea, Caucaz și Turkestan).

Cerealele, petrolul și metalele rămân monopolizate pentru export de stat (prin Comisariatul rus pentru comerț străin). După cum se vede guvernul rus intenționează a păstrà acest sistem și pe viitor, perfecționându-l și intensificând exportul, pentru a creià o balanță comercială activă, aceasta pentru însănătoșirea situației financiare, atât de zdruncinată.

Teodosie Al. Știrbu

S'au bătut două medalii

1) Medalia Comemorativă a Congresului.

2) Medalia jubiliară d-lui Gr. Trancu-Iași. De vânzare la sediul Corpului cu 50 lei bucata.

Toți absolvenții școalei superioare de comerț din București, sunt rugați a trimite neîntârziat direcțiunei acelei școale în B-dul Domniței 37, o fotografie și notițe scurte biografice cu privire la activitatea de la terminarea cursurilor.

La 1 Aprilie se dă sub tipar anuarul.

Partea Contabilă şi Technică

ORGANIZAREA, CONDUCEREA ŞI FUNCŢIONAREA UNEI BĂNCI

In urma răsboiului, prin exproprierea rurală o mare parte din capitalurile învestite în exploatările agricole, în mod automat, trebuià să se îndrepte spre o mişcare comercială, industrială.

Acest fapt a determinat la noi, crearea a o sumedenie de instituţiuni financiare şi industriale, cari continuă, unele din ele cu greutăţi destul, de mari, a transforma viaţa economică a statului român.

Era şi natural ca toate aceste instituţiuni ivite în epoca de inflaţie monetară din urma răsboiului, să se găsească la un moment dat, la răscrucea unei căi grele de urmat.

Abundenţa monetară ivită în ţara noastră cu ocazia răsboiului, erà formată dintr'un numerar emis în timpul răsboiului, fără a aveà la bază, adevărata lege naturală a unei emisiuni pe baza de desvoltare economică a statului, ci erà o emisiune de consumaţie făcută pentru întreţinerea trupelor, aprovizionarea cu materiale de răsboiu etc., cari nu serveau producţiunea.

Acest capital fictiv a fost prima bază care a servit în urma răsboiului pletorei de societăţi şi industrii, în mare parte şi ele fictive.

Dintr'un punct de vedere economic, crearea acestor societăţi, cari au comasat toate acele capitaluri vagabonde, a fost de un real serviciu vieţei noastre economice. Greutatea a survenit numai atunci când aceşti posesori de capitaluri, nu au căutat ca printr'un mijloc de producţie real, să el transforme în adevărate capitaluri productive.

De aceia se pare că viaţa economică svorîtă în urma răsboiului, începe să se lumineze de-abia acum.

Lichidarea cu o parte din trecut şi începerea unei adevărate munci constructive începe acum şi de aceia găsesc că, pentru generaţia ce se desvoltă în instituţiile

noastre de credit și cari în mod indiscutabil vor pune problema desvoltărei pe baze naționale a vieței economice din țara noastră, să tratez în mai multe articole ce le voiu publică în această revistă, organizarea, conducerea și funcționarea unei mari instituții de credit.

O instituțiune de credit, s'ar puteà spune că nu e creată, ci se creiază ea singură. Abundența de numerar — mai ales de capital productiv — precum și cerințele pieței de un organ care să îndeplinească rolul de pompă aspiro respingătoare, face ca indivizii unei anumite clase să-și ia această însărcinare. Și atunci, urmând evoluția timpului care cere capitaluri mari de asociație, se lansează o instituție de credit societate anonimă pe acțiuni.

După cerințele codului nostru comercial, art. 77 și următoarele, societatea anonimă odată îndeplinite formele legale, de constituire, pășește în mod natural la organizațiunea ei internă.

Și aici am să'mi permit a face o mică paranteză.

Viața statului român în forma agricolă păstorală de înaintea războiului, nu crease o clasă românească mijlocie burgheză care să poată la un moment dat, da elementele de a conduce frânele unor întreprinderi bancare, cari deși necunoscătorilor pare de mică însemnătate, are însă importanță asemănătoare a timonului ce conduce un vas. Pe o mare liniștită, poate defectele nu s'ar fi observat, însă furtunile cari au izbucnit din cauza perturbațiilor economice din urma războiului, au găsit pe o mare parte din conducătorii noștri bancari, în situațiuni destul de nepregătiți, ca buni conducători. Plasări diverse de capitaluri fără o rentabilitate hotărîtă nelichiditatea operațiunilor, lansări în operațiuni riscante au fost fatal exponentul acestor nepregătiri.

Pentrucă rolul revistei noastre e mai mult technic, voiu trece asupra acestor chestiuni și voiu începe, a expune aici partea technică a unei organizațiuni bancare, urmând a face la capitolul, conducerea unei instituțiuni, remarcele cuvenite.

După constituire, organizarea unei bănci depinde de mărimea capitalului ei, și genul de afaceri la care ea se adresează.

Căci nu trebue să uităm, că dacă o instituţiune bancară poate să îmbrăţişeze la un moment dat tot soiul de operaţiuni, cerinţele momentului precum şi ocupaţiunile fondatorilor ei o face în parte să se specializeze pentru anumite soiuri de operaţiuni cari formează principala bază a organizaţiunei

Vom luà o bancă care se adresează tuturor claselor — agricole, comerciale, industriale — şi care în deosebi lucrează în mediul comerţului şi al industriei. După direcţiune, serviciile principale cu cari această instituţie va începe să funcţioneze, vor fi:

I. — Serviciul contabilităţei.

II. — Serviciul de Cassă şi Ordonanţărei: Incasări, Plăţi.

III. — Serviciul secretariatului şi corespondenţei.

IV. — Serviciul de Scont.

V. — Serviciul de Devize.

VI. — Serviciul de Titluri şi Cupoane

VII. — Serviciul de Incasso.

VIII. — Serviciul de Depuneri spre fructificare.

IX. — Serviciul de arhivă şi expediţie.

X. — Serviciul de economat.

XI. — Serviciul de control şi inspecţii.

XII. — Serviciul de monete străine şi schimb.

Aceste servicii întrunite mai multe la un loc, formează câte o secţiune, care e condusă fie de un subdirector, fie de un procurist principal, după aptitudinea şi cunoştinţele fiecăruia.

In general în forma cea mai avantajoasă se pot grupà:

Serviciul Contabilităţei.

Secţiunea I.

Serviciul de control şi inspecţie.

Serviciul de Titluri.

Secţiunea II.

Serviciul de Cupoane.

Secţiunea III.

Scont.

Incaso.

Secțiunea IV.
Cassa și Ordonanțări.
Serviciul de depuneri spre fructificare.
Serviciul de secretariat și corespondență.
Secțiunea V.
Serviciul de arhivă și expediție.
Secțiunea VI.
Serviciul de devize.
Serviciul de monete streine și schimb.

Serviciul de economat depinde direct de direcțiune, la dispoziția fiecărui șef de secție.

Fiecare din aceste servicii se subdivid în birouri pe care le vom expune, când vom desvoltà modul de funcționare al fiecărui serviciu în parte. In numărul viitor vom desvoltà modul de funcționare al Serviciului Contabilității dintr'o bancă, urmând cu descrierea fiecărui serviciu.

Vasile Negru
Licențiat în științele economice și financiare

DESPRE IMPRUMUTURI GARANTATE CU IPOTECĂ ȘI CAMBIE

— —

Cu toată criza de numerar, diferite bănci au făcut pe o scară relativ întinsă, împrumuturi pe ipotecă, observăm însă că aceste împrumuturi făcute în modul cum a început a se face dela un timp încoace, socotesc că este prea exagerat garantat.

Să luăm ca exemplu următorul caz:

D-l I. Ionescu solicită și i se aprobă un împrumut pe termen de 2 ani la Banca X., garantând plata acestei sume cu imobilul său din Strada G.

Pe lângă această garanție solidă, Banca mai cere ca, pentru garantarea acestei sume, să i se mai dea de către client și poliță.

Această poliță odată obținută, Banca X., pentru ca să poată face o altă afacere, negociază polița d-lui I. Ionescu la Banca Y., complectând-o cu termenul de plată la 100 zile după data emiterei.

Cu acest procedeu d-l I. Ionescu este dator pe actul de ipotecă față de Banca X., cu termenul de plată peste 2 ani dela data confecționărei și față de Banca Y., aceiași sumă cu polița plătibilă peste 100 zile dela data emiterii.

Să presupunem că la confecționarea actului s'a prevăzut un punct prin care se specifică această chestiune, totuși din moment ce în poliță nu se specifică la: valoarea primită în numerariu și textul „garantat cu ipotecă conform actului de ipotecă autetif. de Trib. la No. din " și actul nu este cezionat Bănci Y., plata poliței devine exigibilă la scadență și bună de plată față de Banca Y., pe când actul se află în portofoliul Băncei X., și devine exigibil peste 2 ani în favoarea sa.

Am mai observat că multe bănci la polițele obținute în felul arătat mai sus, când vor a le negocià, scrie cu creionul sau cu cerneală deasupra emiterii „garantat cu ipotecă" și cum această adăogire nu intră în corpul poliței, la punctul și în condițiunile specificate mai sus, găsesc că nu este necesar a se mai face.

C. Băloi

REPARTIZAREA CHELTUELILOR DISTRICTE ȘI SONDAGE IN SOC. PETROLIFERE

— —

III

Am văzut că repartiția cheltuelilor indirecte pentru conturile *săpături* și *producție* nu poate avea loc nici pe baza *producțiunei* (vagoanelor) extrase, nici pe baza *metrilor săpați*, nici pe baza *intrărilor de materiale*, și nici pe baza *consumului de materiale*, întrucât nici unul din aceste elemente nu constitue mai aproape de realitate, *criteriul de activitate care singur trebue să stea* — după cum am arătat în articolul precedent — *la baza unei juste repartizări a cheltuelilor generale, districte și sondaje*.

In numărul de față voiu examina alte elemente cari ar putea fi luate în discuție la o repartizare a cheltuelilor de mai sus.

Repartiția pe baza forței motrice

Se poate oare luà drept criteriu de repartiție felul cum se repartizează pe conturile de *producție și săpături*, energia sau forța motrică?

Cu alte cuvinte, putem spune oare, că dacă atâta și atâta energie a fost întrebuințată la producție (extracția țițeiului) sau atâta alta la săpături, urmează de aici că în proporție cu aceste cantități, trebue să se repartizeze atât la sută pe producție și atât la sută pe săpături, după cum indică raportul energiei consumată la cele 2 poziții prnicipale *producție* și *săpături*.

Ca și la celelalte criterii de repartiție, răspunsul nostru este acì negativ pentru următoarele motive:

1) Ce anume vom luà ca bază de repartiție: *cantitățile de energie întrebuințate în natură sau valoarea lor în lei?*

Concretizare

In cursul lunei Ianuarie 1924 s'a întrebuințat în schela X:

pentru 70 sonde în producție

Kw. ore 150.000 electricitate
Metri 3 500.000 gaze
} la sondele în producție = Producție

pentru 7 sonde în sapă

7 sonde Kw. ore 5.000 electricitate
7 sonde Metri 3 160.000 gaze
} la sondele în sapă = Săpături

Contravaloarea în lei:

	Producția	Săpături
Kwi ore electricitate	Lei 600.000,—	Lei 20.000.—
Metri 3 gaze	„ 150.000,—	„ 48.000,—
	Lei 750.000,—	Lei 68.000,—

* * *

A luà ca bază cantitățile în natură, este imposibil, din pricină că avem, după cum rezultă din datele de mai sus, diferite feluri de puteri cu diferite unități (M 3, Kwore, Vagoane, P. S). cari nu pot fi combinate pentru

a da o medie, pentru ca apoi să putem spune *pe bază acestor medii*, cât anume la sută revine contului de *„producţie"* şi cât contului de *„săpături"*.

Dacă deci, câtimele de energie în natură nu pot servì ca bază de repartiţie, putem luà oare în consideraţie valoarea acestei energii?

O examinare a realităţii ne arată că nici acest element nu poate constituì o bază potrivită pentru repartiţia cheltuelilor indirecte.

Motivele sunt următoarele:

a) Se ştie că multe şantiere au — în afară de sonde sistematic lucrate — şi un număr de puţuri de mână în producţie, cari *sunt lăcărite prin hegne* (aparate conduse de cai).

Dacă am repartizà cheltuelile *pe baza forţei motrice*, cum ar puteà să primească *producţia acestor puţuri*, partea ei de cheltueli indirecte.

b) *Erupţiile sondelor*. Este cunoscut în materie de petrol că la sondele în erupţie, nu se întrebuinţează aproape de loc energie motrică.

Ar însemnà deci ca şantierele cari au asemenea sonde să nu primească nimic sau aproape nimic din cheltuelile indirecte, deşì interesul şi activitatea organelor respective — cari îşi au expresia în conturile de cheltueli sondage, districte şi generale — au fost mai mult îndreptate asupra acestor sonde, cari ar trebuì, în consecinţă, să primească cota corespunzătoare din aceste cheltueli.

c) *Lăcăritul cu lingura şi lăcăritul cu pompa.*

Consumul de energie la sondele în producţie variază foarte mult după sistemul de lăcărit.

Aşà de plidă, — se ştie foarte bine că, sondele cari se lăcăresc cu lingura cer mai multă energie decât cele cari se lăcăresc cu pompa.

Rezultă de acì că sondele (şantierele) lăcărite cu lingura ar primì mai multe cheltueli decât acelea lăcărite cu pompa.

d) *Numărul sondelor în producţie şi sapă.*

Se știe că la o sondă în sapă se întrebuințează mai multă energie decât la o sondă în producție, ar urmà deci ca săpătura să primească o cotă mai mare de cheltueli indirecte decât producția, deși interesul organelor de conducere, a fost poate mult mai absorbit de producția șantierului.

e) *Sonde în instrumentație (în producție sau în sapă).*

După cum sondele în sapă necesită mai multă energie decât acelea în producție, tot astfel și acelea în instrumentație cer în mod obișnuit mai multă energie decât sondele normale.

* * *

Din cele de mai sus se vede clar *că nici forța motrică fie în cantități, fie în lei*, nu poate servì ca un raport, criteriu sau scală de repartiție a cheltuelilor generale, districte și sondage.

* * *

Trecem acum la:

Repartiția cheltuelilor indirecte pe baza cheltuelilor directe.

Să presupunem că avem la 5 stațiuni din 3 districte, următoarele *cheltueli directe:*

District Prahova:

	Producția	Sapă	Total	%
Câmpina	20.000.000	7.000.000	27.000.000	0.40
Moreni	10.000.000	.	10.000.000	0.15

District Dâmbovița:

Ochiuri	.	6.000.000	6.000.000	0.09

District Bacău:

Moineşti	4.000.000	8.000.000	12.000.000	0.18
Zemeş	7.000.000	5.000.000	12.000.000	0.18
	41.000.000	26.000.000	67.000.000	100.—

A repartiză cheltuelile generale şi districte pe baza coeficienţilor indicaţi în scala de mai sus, ne poate duce oare la rezultatul dorit?

Cu alte cuvinte se poate spune oare, că dacă 40 la sută din totalul cheltuelilor directe (materiale, salarii, simbri, forţa motrică, etc.), adică din acelea bine definite sunt absorbite de şantierul Câmpina şi 9 la sută din totalul aceloraş cheltueli sunt necesare pentru exploatarea şantierului Ochiuri, urmează de acì că în proporţie cu aceşti coeficienţi, trebue să se repartizeze şi cheltuelile indirecte (generale şi districte)?

Ca şi celelalte criterii de repartiţii, desvoltate până acum, răspunsul nostru este negativ, pentru următoarele motive:

1) Instrumentaţiile sondelor fie în producţie, fie în sapă, pricinuesc, după cum s'a văzut mai înainte, un mai mare consum de materiale, simbrii, salarii etc., decât sondele normale.

Astfel că, rezultatul unei repartiţiuni pe baza acestei scale ar fi fundamental greşit, întrucât şantierele cari au neşansa unor instrumentaţii şi cari prezintă prin aceasta o cifră mai mare de cheltueli directe, ar fi supraîncărcate de cheltueli indirecte.

2) Numărul sondelor în sapă sau producţie.

Se poate întâmplà ca un şantier să aibă numai sonde în sapă (exemplu Ochiuri cu 5 sonde) şi alt şantier să aibă numai sonde în producţie (Moreni tot cu 5 sonde).

Cum se ştie că sondele în sapă, necesită mult mai multe cheltueli directe (salarii, materiale, simbrii, etc.), ar însemnà că aceste şantiere să primească o cotă mult mai mare din cheltuelile indirecte, deşì activitatea organelor superioare a fost deopotrivă îndreptată asupra ambelor şantiere sau chiar mai puţin asupra celor în sapă.

Afară de acestea, *scala cheltuelilor directe,* nu poate

prezintă un cadru mai mult sau mai puțin fix de repartiții pentru motivul că în compunerea acestor cheltueli, intră materiale, tuburi de sondaj, forță motrică etc., cari prezintând mari fluctuațiuni de prețuri dela o lună la alta, nu pot da un caracter de stabilitate pentru o justă repartiție a cheltuelilor indirecte.

* * *

Cu cele expuse în numerile 11 și 12 ale revistei, precum și în cel de față, am ajuns la singurul criteriu pe care-l socotim ca cel mai just pentru o bună repartiție a cheltuelilor indirecte și anume: *Repartiția pe baza simbriilor lucrătorilor,* pe care o vom desvoltà în numărul viitor.

A. Lehrman
Expert-contabil

„Creditul Minier"

Societate Anonimă Română

Pentru desvoltarea Industriei Miniere

Capital Social Lei 150.000.000 deplin vărsat

SEDIUL CENTRAL:

București, B-dul I. C. Brătianu No. 75 // Telefon 39/41

SUCURSALA:

București, Strada Marconi No. 3 // Telefon 13/9

DIRECȚIUNEA TECHNICĂ A PETROLULUI:

Ploești, Strada I. C. Brătianu // Telefon

Facem cunoscut că dela 1 Ianuarie 1924 abonamentul a fost majorat, din cauza împrejurărilor, la 100 lei pentru membrii corpului și 200 lei pentru autorități, Instituții sau persoane neînscrise în Corp.

Partea specială a Corpului

DAREA DE SEAMĂ

a consiliului de administrație către adunarea generală a corpului contabililor, secția Ilfov din ziua de 3 Februarie 1924

Domnilor Membrii,

Din darea de seamă prezentată la ultima noastră adunare generală, ați văzut, care a fost programul de activitate al actualului comitet, al cărui mandat expiră anul accesta. Pe baza acestui program am lucrat și în anul acesta străduindu-ne să consolidăm mișcarea și Corpul nostru, atât din punct de vedere profesional, cât și din punct de vedere legal.

In acest scop, am repetat intervențiunile pe lângă autorități ca să se aplice oriunde este cazul, legea de organizare a Corpului, și am avut satisfacția ca să obținem revenirea asupra numirii unei persoane ca expert-contabil, care nu avea această calitate; cu ocazia aplicării reformei fiscale, în urma demersurilor noastre, toate Comisiunile speciale, cari au făcut impuneri pe bază de registre, și-au atașat câte un expert-contabil. In această calitate au lucrat următorii colegi: Jean Petrescu, Ștefan Ionescu, I. Nițescu, D. Mateescu și Pătru I.

Dintre cei recomandați de comitet, numai doi au fost numiți; am intervenit pe lângă organele în drept ca pe viitor desemnarea experților contabili în Comisiuni să se facă pe baza recomandării Corpului .Tot în urma demersurilor noastre, în unele comisiuni, delegații ai Camerii de Comerț s'au ales dintre comercianți și industriași cari sunt membrii ai Corpului; în această calitate au lucrat d-nii: St. Solacolu, N. Penescu, I. Constanțiu, V. M. Ioachim, etc

Pe lângă această participare directă la aplicarea reformei, membrii noștri au colaborat indirect cu organele fiscului la Comisiunile de apel. Cu această ocazie s'au

găsit multe impuneri făcute cu totul greșit atât din punct de vedere contabil cât și din punct de vedere fiscal, astfel că s'a evidențiat mai mult nevoia colaborării noastre pentru o cât mai dreaptă aplicare a legii și a apărărei intereselor contribuabililor și ale fiscului.

Dacă în ceeace privește constatarea beneficiilor impozabile, ni s'a dat în mare parte rolul ce ni se cuvenea, nu putem spune acelaș lucru despre verificarea gestiunii administratorilor secheștrii.

Se știe că această chestiune a trecut pe la diverse ministere fără să se fi reușit până acum să se obțină situația exactă a averilor streine puse sub sechestru sau ceeace ar fi mai interesant a modului cum acestea s'au administrat și în folosul cui.

Acum această importantă chestiune s'a dat în seama administratorilor financiari, cari deja sunt supra-încărcați cu lucrări.

Dacă încă de când am făcut noi primele intervenții, ni se dădea această însărcinare, până acum aveam o situație clară a acestor averi.

In ceeace privește censoratele, constatăm că din ce în ce mai mult se generalizează obiceiul ca societățile pe acțiuni chiar vechi să aibă câte un censor contabil autorizat sau expert-contabil.

In cursul anului expirat am continuat seria conferințelor la „Cercul de Studii Comerciale" și am pus în discuțiunea publică chestiunea „Bilanțului tip", chestiune care s'a discutat atât prin revista noastră, cât și prin Buletinul Institutului Economic Românesc.

Am contribuit la tipărirea a două lucrări ale d-lui Leonte, una despre: „Criza Economică și Financiară în România" și cealaltă despre: „Revalorizarea leului în România și Conferința dela Genua"; am cumpărat câteva exemplare din lucrările colegilor noștri: Iacobescu, Sorescu și Ioachim.

In luna Mai, cu ocazia ținerei Congresului general al Corpului, secțiunea noastră a luat o parte activă atât prin organizarea acestui congres, care a fost una din cele mai frumoase manifestări ale noastre, cât și prin lucrările

prezentate de colegii noştri, după cum se vede din darea de seamă ce am tipărit-o.

Am continuat şi în cursul anului trecut să dăm concursul nostru pentru plasarea membrilor, şi pentru rezolvarea pe cale amiabilă a câtorva diferende dintre membrii şi patroni.

In darea de seamă din anul trecut vorbind despre constituirea soc. „Activa", pentru construirea unui cămin propriu, ne exprimam speranţa că vom putea sporì capitalul dela un milion la trei milioane, speranţă care în anul 1923 s'a realizat; însă apelul individual ce l-am făcut către membrii spre a acoperì această nouă emisiune, nu a avut ecoul dorit, căci nu s'a subscris nici jumătate din noua emisiune, cu toate că dacă fiecare membru ar fi subscris numai două acţiuni, s'ar fi acoperit cu prisosinţă emisiunea, având în vedere numărul membrilor ce constitue secţia Ilfov.

Acest număr se ridică la 31 Decembrie 1923 la 2411, din care:

744 experţi contabili faţă de 559 anul trecut
1584 contabili autorizaţi faţă de 1050 anul trecut
83 contabili stagiari faţă de 41 anul trecut
2411 total faţă de 1650 anul trecut

Situaţia financiară a Corpului este mulţumitoare, după cum se vede din contul de Profit şi Pierdere şi bilanţul de mai jos, totuşi spre a grăbì începerea construcţiei, care este o absolută necesitate, trebue să ne gândim la sporirea veniturilor în aşa fel ca să contăm pe un fond anual de 400 000—500.000 lei, pentru ca împreună cu ceeace s'a subscris şi se va mai subscrie de membrii, să strângem cât mai curând cele patru milioane, la cât se ridică devizul clădirii, care va constituì cea mai frumoasă pildă de ceeace se poate face prin solidaritate şi stăruinţă.

* * *

CONTUL DE VENITURI ȘI CHELTUELI

— La 31 Decembrie 1923 —

VENITURI	Prevederi bugetare		Realizări		CHELTUELI	Prevederi bugetare		Efectuate	
	Lei	B.	Lei	B.		Lei	B	Lei	B.
Taxe de înscriere	12.000	—	72.030	—	Cota ¼ C. Sup. . . .	42.500	—	58.580	65
Cotizații	151.000		148.217	—	Salarii	42.000		42 000	—
Taxe 5 % din expertize .	2.000	—	4.262	50	Cheltueli Generale	27.200	—	27.200	—
Venituri diverse	5.000	—	4.844	85	Subvenții	4.000	—	4.000	—
					Indem. de Casă	6.000	—	6.000	—
					Fond p. deschid. creditului (Cheltueli extraordinare și dobândă)	20.000	—	847	50
						141.700	—	138.627	15
					Escedent pe 1923 . . . . (Fond p. construcția localului)	28.300	—	90.776	20
Total . .	170.000	—	229.404	35	Total . .	170.000	—	229.404	35

BILANȚUL

ACTIV — *încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1923* — PASIV

CONTURILE	SUMELE Lei	B.	CONTURILE	SUMELE Lei	B.
Cassa	100	55	Consiliul Sup. al Corpului	37.420	45
Banca Poporului	24.800	—	Activa emis. I	8.059	75
Corpul Absolv. de Com. Sup.	664	75	Activa emis. II	54.210	—
Debitori — Acțiuni	34.320	—	Diverși	2.080	75
Acțiuni Activa 156.000			Fond Cultural	14.707	—
Acțiuni Reșița 10.500			Excedent Anterior Lei 119.090,40		
Acțiuni Soc. Soc. Eftine 22.000	188.500	—	Excedent pe 923 „ 90.716 60	209.806	60
Efecte Publice	13.500				
Diverse broșuri și lucrări	53.752	25			
Mobilier	10.707	—			
Total	326.344	55	Total	326.344	55

Președinte, **Chr. D. Staicovici** — Secretar, *P. Drăgănescu-Brateș*

Verificat și găsit conform registrelor. — Cenzori: *Al. Vasilescu, M. Munteanu, Jean Petrescu*

Proect de Buget pe Anul 1924

VENITURI	LEI
Taxe de înscriere membrii noi . . .	12.000
Cotizații	335.000
5% din expertize	3.000
Venituri diverse	5.000
Donațiuni	12.000
Total Lei . .	367.000

CHETUELI	LEI
1/4 Consiliul Superior	88.000
Personalul	
O dactilografă 2.500 lei 30.000	
Un funcționar 1.500 „ 18.000	
O practicantă 900 „ 10.800	
Un om de servici 600 „ 7.200 . . .	66.000
Gratificații personalului	8.000
Indemnizație de casă	6.000
Imprimate	10.000
Broșuri	10.000
Cheltueli de cancelarie	10.000
Publicații, abonamente, etc.	4.000
Cheltueli diverse	10.000
O bursă 600 lei lunar	7.200
O bursă a 600 lei lunar don. Chr. D. Staicovici	6.000
„ „ „ „ „ „ „ D. Constantinescu	6.000
Subvenții	4.000
Fond pentru deschidere de credit . .	20.000
Fond pentru construcția localului . .	111.000
Total Lei . .	367.000

Președinte,
Chr. D. Staicovici

Secretar,
P. Drăgănescu-Brateș

Tablou de cereri de înscriere în Corpul Contabililor autorizaţi şi experţilor contabili

No.	Numele şi Pronumele	No.	Numele şi Pronumele
	Secţiunea Roman		**Secţiunea Focşani**
1	I. Gh. N. Teutu	1	Edmond Ciato
	Secţiunea Oradia-Mare		
1	Tetu Ioan	3	Szeles Carol
2	Edmond Ciato		

O NOUĂ ŞCOALĂ COMERCIALA IN BUCUREŞTI

Duminică 27 Ianuarie a. c., a avut loc inaugurarea Şcoalei Comerciale Elementare No. 4, în prezenţa Domnului Ministrn Dr. Anghelescu.

Au luat parte D-nii: Chr. Staicovici, Dr. Costinescu, Niţă Ionescu, industriaş, D. P. Niculescu-Ritz, ajutor de Primar, Prof. Alex. Sorescu, Matei Ionescu şi Jean Constantinescu, directorul şcoalei. Intr'o caldă cuvântare D-l Jean Constantinescu a arătat rostul Şcoalei de Comerţ şi a adus mulţumiri tuturor acelor care-i poartă interes şi-i dă sprijin.

Se aduce la cunoştinţa membrilor că Bucur Enache nu mai este încasatorul nostru; în locul său am autorizat să facă încasări pe Bucur Cristea.

Fabrica de Mobile şi Parchete MARIN V. GANEA, Bucureşti, Strada D-r Obedenaru No. 10 (Moşi). Vinde en gros şi en detail cu cele mai convenabile preţuri, la depozitul fabricei. Telefon 43/25.

BANCA MARMOROSCH,

Bilanțul

ACTIV — *încheiat la 31*

Cassa				
Numerar 187.124.237,41				
Cupoane exigibile și titluri eșite la sorți 1.673.755,25	188.797.992	66		
Disponibil la Bănci	361.565.826	60		
Portofoliu de efecte comerciale 1.474.310.322,11				
Minus reescontate . . 874.565.539,15	599.744.782	96	1.150.108.602	22
Bonuri de tezaur și avansuri la C. F. R.			105.652.696	15
Efecte Publice și Acțiuni				
Rente și obligațiuni	15.613.592	55		
Diverse acțiuni	36.047.053	40	51.660.645	95
Avansuri				
as/ Efecte publice și acțiuni . . .	421.450.896	55		
as/ Efecte comerciale și cesiuni . .	101.723.979	01		
as/ Cereale și lemne	198.919.296	—		
as/ Ipoteci	30 413.322	35	752.507.493	91
Debitori în Cont curent				
Diverși debitori	200 926.211	48		
Societăți controlate de noi	189.704.616	96	390.630.828	44
Participațiuni				
Bănci afiliate și întreprinderi consorțiale			307.996.406	41
Avale și Garanții				
Angajamentul C. F. R. . 157.300.784 06				
Clienți, în efecte publice 98 954.912 89				
256.255.696,95				
Imobilul Centralei și sucursalele din Province	100.016.034	73		
Amortizări până în prezent	14.924 060	03	85.091.974	70
Inventar			24	—
Cassa de Pensiuni „M. Blank"				
Efecte publice, nom. . 18.073,900,—				
			2.843.648.671	78

Depozite de Valori		
Efecte publice și acțiuni	1.328.066.463	52
Cereale și lemne în gaj	324.081.372	61
Efecte comerciale în gaj	15.520.206	15
Ipoteci	30.413.322	35
	1.698.081.364	63

Verificat și găsit

Censori: (ss) **G-ral G. Cantacuzino, (ss) G. G. Duca,**

BLANK & Co. — Societate Anonimă

General

Decembrie 1923

PASIV

Capital			125.000.000	—
Rezerve			162.234.523	59
Depozite			1.352.458.495	
Conturi curente creditoare			820.427.426	88
Cont tranzitoriu			316.153.304	62
Avale şi Garanţii				
Angajamentul pentru C. F. R.	157.700.784	00		
Clienţi în efecte publice	98.954.912	89		
	256.255.696	95		
Cassa de Pensiuni „M. Blank"				
Efecte publice, nominal	18.073.900	—		
Şi numerar			3.598.880	—
Beneficiu net				
Report din 1922, rezervă	8.126.739	35		
Beneficiu net pe 1923	45.641.962	49	63.768.701	84
	—	—	2.843.648.671	78

Depunători de Valori		
Efecte publice şi acţiuni	1.328.066.463	52
Cereale şi lemne de gej	324.081.372	61
Efecte comerciale în gaj	15.520.206	15
Ipoteci	30.413.322	35
	1.698.081.364	63

conform cu registrele

(ss) **George Kapri, (ss) I. Pillat, (ss) Ghr. Staicovici**

BANCA ROMÂNEASCĂ. —

ACTIV — *Bilanțul General, încheiat pe*

		LEI	B.
Acționari		2.156.500	—
Cassa numerar		173.476.137	54
Efecte publice și acțiuni		239.799.722	—
Portofoliu	Efecte de primit	203.688.718	27
	„ de ct. crt. 1.469.912.004,65		
Conturi curente		2.015.750.016	48
Imobile		52.000.000	—
Mobilier și case de fier		1	—
Diverse conturi		117.939.237	69
		2.804.810.382	98
Conturi de ordine:			
Depozite de titluri		294.349.040	81
Mărfuri, garanții în ipoteci, cesiuni, etc.		908.547.505	95
Cauțiuni de gestiune		525.400	—
Efecte cont-curent		1.469.912.004	65
Acreditive		165.636.092	73
Scrisori de garanție	în lei 30.436.391,60		
	în valută străină Lei 36.058.286,45	66.494.678	05

DEBIT — *Contul de Profit și Pierdere*

Cheltueli generale	Salarii și gratificații 41.308.454,94		
	Diverse 20 66 575,04	66.475.029	98
Amortizări	la mobile . . . 7.992.184,38		
	„ creanțe . . . 10.193.612,43	18.185.796	81
din care lei 7.797.599.95 proveniți de pe urma exproprierei			
Beneficiu net:			
Raport din 1922	424.963,20		
Pe anul 1923	115.346,281,97	115.771.245	17
		200.432.071	96

Președinte, G. N. Bagdad — Director General,

Am verificat prezentul Bilanț conform art. 186 din Codul

Cenzori: *C. D. Dimitriu, Hercule D. Fulga,*

Societate Anonimă, București

ziua de 31 Decembrie 1923 PASIV

		LEI	B.
Capital		280.000.000	—
Fond de rezervă		100.292.526	24
Cassa de pensii și ajutor a funcționarilor Băncii		9.304.562	—
Angajamente pentru ef. reescontate la B. N. R.		866.687.952	—
Conturi curente și depuneri		1.203.637.219	38
Dividende nereclamate		2.041.467	34
Diverse conturi		227.075.360	85
Profit și Perdere	report din 1922 424.963,20		
	pe anul 1923 . 115.346.281,97	115.771.245	17
		2.804.810.332	98
Conturi de ordine:			
Depunători de titluri		294.349.040	81
„ „ mărfuri, garan. în ipot., ces. etc.		908.547.505	95
Depunători de cauțiuni de gestiune		525.400	—
„ „ efecte cont curent		1.469.912.004	65
Creditori pentru acreditive		165.636.094	73
Creditori pentru scris. de garanție	în lei 30.436.391,60		
	în valută străină Lei 36.058.286,45	65.494.678	05

încheiat la 31 Decembrie 1923 CREDIT

Report din 1922		424.963	20
Diverse beneficii din: dobânzi, comis., devize venitul efectelor publice etc.		200.007.108	76
		200.432.071	96

N. P. Ștefănescu Șeful Contabilității, *M. Vasilescu*

Comercial și l'am găsit în concordanță cu registrele.

Ștefan C. Ioan, D. Matak, Vasile V. Ștefan.

Bilanțul Băncii Frații Mateescu & Co. din Călărași

ACTIV — *încheiat la 31 Decembrie 1923* — PASIV

Cassa, numerar în cassă	448.608	05			Capital, capital deplin vărsat . .			1.500.000	—
Banca Națională ct. depozit, numerar disponibil la B-ca Națională	310.000	—	758.608	05	Fond de rezervă, totalul fondului de rezervă			247.437	60
Efecte Publice și Acțiuni diferite, ef. publice și acțiuni în portofoliu .			852.832	—	Impr. pe ef. publice la B-ca Națion., impr. pe ef. publ. la B-ca Nat.			93.000	—
Ef. Publice depuse la B-ca Națională, ef. publice depuse la B-ca Nat.			179.820	50	Depun. spre fructificare, la vedere	295.585	75		
Conturi cor. debitoare. Sold debitor			655.74	—	» » » termen	1.022.000	—	1.317.585	75
Efecte Scontate, efecte în portofoliu	1.284.886	—			Diverși corespondenți ct. cor., sold creditor			199.733	50
Efecte Rescontate, efecte reescontate la Banca Națională . . .	400.000	—	1.684.886	—	Diverși ct. cor., sold creditor . .			110.025	5
Hipoteci, împrumuturi pe hipoteci			43.500	—	Diverși din reescont, sold creditor			400.000	—
Depozite de titluri, titluri în depozit			326 500	—	Depunători de titluri, sold creditor			331.500	—
Efecte spre încasare, Sold debitor			179.82	75	Corespondenți de încasso, sold creditori			179.820	75
Cheltueli plătite anticipat, cheltueli pr. anul viitor			7.500	—	Dobânzi & Comision pe 1924, dobânzi încasate pr. 1924			59 033	15
Mobilier, Valoarea mobilierului .			9.000		Profit Perdere, beneficiul net al anului 1923			27 .000	
			4.708 .13	50				4.708. .3	30

DEBIT — **Contul de Profit și Pierdere** — CREDIT

Cheltueli general de administrație, patentă, impozite, salarii, chirii. etc.			76 49		Dobânzi, comisioane, cupoane și dividende încasate în 1923 . . .			507.26	6
Amortizări			1 . 79						
Alocația Fondului de rezervă . .			48. 87	60					
Profitul net de distribuit pe anul 1923 a 18%			27 .0 0	—					
			507..6	0				507.261	60

Partea informativă

COLEGIALE

După colegii din Italia, cari au format o societate pe aciţuni pentru construirea unui local propriu, citim acum că colegii din Paris au alcătut un proect pentru constituirea unei societăţi anonime denumită „*Soc. des amies de la Soc. de Comptabilité de France*".

Această societate va aveà un capital de 200.000 franci şi va aveà de scop să împrumute soc. de comptabilitate din Franţa pentru a-şi reunì toate serviciile şi anexele sale într'un local propriu.

După cum vedem, ideia pe care noi încă din Ianuarie anul trecut am concretizat-o prin crearea soc. „Activa" Casa Corpului Contabililor şi titraţilor în şt. com." este pusă în practică şi de colegii noştrii din străinătate.

Desăvârşirea ideii noastre va depinde însă de concursul ce toţi membrii din toată ţara îl vor da societăţii pentru acoeprirea celui de al treilea milion, care a rămas încă nesubscris.

— D-l *C. Muşat* a fost numit director la soc. forestieră „Drajna".

— D-l *W. Schweitzer*, membru în Corpul Contabililor, secţia Roman, a fost numit procurist la moara Rohrlich.

— D-l *N. Negoiţă*, censor secţia Iaşi, a fost numit directorul şcoalei comerciale elementare din Iaşi.

— D-l *Susnea*, a fost numit censor la „Industriile agricole româneşti", printre fondatori figurează şi colegul nostru d-l Aurelian Popescu.

— D-l *Ştefan Gr. Popescu* a fost numit în Comisia pentru organiarea serviciilor Uzinelor Comunale.

— D-l *I. Ciolan*, membru în secţia Roman, a fost mutat ca sub-inspector financiar în acel oraş.

— D-nii *Chr. D. Staicovici*, secretar general al Camerii de Comerţ şi *Dem. Constantinescu*, subdirector B-ca Românească, au instituit câte o bursă a 6000 lei anual

pentru un elev al școalei comerciale. Nu ne îndoim că gestul colegilor noștri va găsi imitatori.

— D-l *M. A. Dumitrescu*, profesor la școala comerc. superioară, vechiu diplomat în științele comerciale, publică interesante articole în ziarul „Plutus", asupra modificării Codului de Comerț.

— D-l *V. M. Ioachim*, a ținut la Cercul de Studii al partidului naționalist-democrat, o interesantă conferință despre: „Comercializarea întreprinderilor publice cu caracter economic".

— D-l *G. Lerescu*, membru în secția Brăila, a preluat împreună cu asociatul său exploatarea vechei fabrici de cue Nedelcu P. Chercea, Ii dorim tot succesul.

— D-l *Jean Th. Georgescu*, profesor, a fost delegat să stabilească beneficiul net impozabil al Băncei Generale a Țării Românești.

— D-l *P. Drăgănescu-Brateș*, s'a întors dela Viena, aducând și restul de coroane aur ce se cuvenea statului român din lichidarea fostei Bănci austro-ungare.

— D-l *Dr. St. Belu* a fost numit director general al Băncii „Sporul Muncei".

— D-l *C. Găgulescu*, secretarul Camerii de Comerț din Brăila, a fost numit censor la Danubian Shiping. S. A.

— D-l *G. Pătrășcoiu*, din secția Gorj, a fost ales censor la soc. Banca Creditului Gorjean.

— D-l *S. M. Blumenfeld*, expert contabil, a fost ales censor la soc. „Făclia" iar d-l *S. Muncelu*, expert contabil, a fost ales administrator-delegat al acestei societăți.

— D-l *I. G. Iliescu* a expus, în congresul funcționarilor comerciali ținut la Ploești, considerentele pe care se întemeiază ante-proectul Codului Muncei, a comentat și a adus critica părților neconforme cu uzanța și aspirațiunea funcționarilor particulari în genere, în speță și a contabililor.

Raportul, documentat, se găsește la principalele librării intitulat „Comentarii asupra Ante-Proectului Codului Muncei" întocmit de d-l Ministru G. G. Mârzescu.

BIBLIOGRAFIE

Am primit la redacţie.

Le Monde economique. No. 5. Paris. In articolul de fond „Lichidarea despăgubirilor de războiu", se cere restituirea unei părţi din sumele încasate pe nedrept de unii spre a se distribui şi acelora, cari n'au primit nimic, iar pe viitor să se dea despăgubiri numai din ceeace se va încasă dela Germani.

Le Journal des Chambres de Commerce. No. 1. Paris. cu un prim articol asupra relaţiunilor comerciale cu Rusia.

Bulletin de l'Union des Assoc. des anciens élèves de E. S. C., No. 917, cu ştiri asupra unificării colegilor noştri din Franţa.

Le Commerce. No. 725. Paris, cu un interesant articol „Principii de întrebuinţare şi renumerare a personalului", din care extragem: Să ştii să utilizezi competinţele, să întreţii armonia între toţi, să însufleţeşti organizaţia prin exemplu, buna dispoziţie, ordine şi metodă."

La Bourse aux Cuirs. No. 476. Bruxelles, cu date şi informaţii asupra industriei şi comerţului de pielărie.

Curierul Pielii. No. 3. Timişoara, idem.

Le Comptable .No. 1. Bruxelles, cu chestiuni de contabilitate industrială şi chestiuni oficiale.

Bulletin d' information de l'office com. francais en Roumanie. No. 53. Bucarest, cu o documentată descriere a situaţiei generale a târgului românesc, cu supliment: Acordul franco-român pentru regularea datoriilor vechi şi „L'année écon. roumaine en 1923" de Viator-Plutus.

Il Monitore dei Ragionieri. No. 13. Milano, publică hotărîrea Colegiului din Florenţa, care spune că pentru prestigiul profesiunii de contabil sunt contra oricărei acordării de noi termene pentru înscrierea celor ce nu îndeplinesc condiţiile legei din 1906, pentru înscrierea în Colegiul Contabililor.

Rivista italiana di Ragioneria. No. 2. Roma, cu interesante articole asupra contabilităţei comunale, asupra taxării acţiunilor gratuite, asupra responsabilităţii membrilor din consiliile de ad-ţie, etc.

Buletinul Institutului economic românesc. No. 12, cu conferințele d-lor Drăghicescu și Al. N. Ștefănescu ținute la Institut și cu un interesant articol al d-lui M. Manoilescu: „Organizarea financiară a economiei naționale".

Analele Băncilor. No. 1. Studiază problema împrumuturilor externe (d-l C. Argetoianu) declarându-se contra acestor împrumuturi înainte de a se încercà refacerea cu economii și cu colaborarea capitalului străin.

Viața Agricolă. No. 3, și cu darea de seamă a Congresului agronomilor, care a avut un succes desăvârșit, prin participarea M. S. Regelui, a reprezentanților guvernului și a numeroșilor agronomi din țară.

Economia Națională .No. 12, cu un prim articol de d-l V. Slăvescu: Creditul industrial în Jugo-Slavia.

Darea de seamă a Corpului Contabililor, Secția Caracal, cu un interesant raport al consiliului de ad-ție.

Jurisprudența română. No. 3, cu interesante jurisprudențe. Relevăm, nu se poate cere declararea în stare de faliment, dacă plata s'a refuzat de bună credință că creanța nu este certă de exemplu pe baza unui cont curent, a cărui exactitate se contestă de debitor. Mai relevăm hotărîrea Curții de Casație S. II compt. Ardeal, care a stabilit că beneficiul de 30 la sută se socotește asupra prețului calculat pe baza cursului, cu care s'a achiziționat valuta străină, când s'a importat o marfă, indiferent dacă această marfă s'a cumpărat înainte sau după facturare.

In *Revista Economică*, din Cluj No. 7 din 14 Februarie a. c. confratele nostru V. Vlaicu, redactorul acelei reviste, scrie un articol plin de miez despre *„Banca Națională a României"*. D-sa comentează Raportul Consiliului de Administrație al acelei Bănci și documentând cu cifre statistice din practica proprie, ajunge la concluzia că cea mai importantă unitate monetară este cea de zece lei și că tendința pieței noastre din țara întreagă este de a reduce proporția cursului artificial de 1 : 39 către 1 : 10.

„GENERALA"

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARI GENERALE. — Capital social deplin vărsat Lei 15.000.000

Fonduri de garanție la 31 Decembrie 1921, Lei 101.737 782
Daune plătite dela fundarea Societății, Lei 202.738,916

SEDIUL: București, Piața Universității

— In dosul Statuei Mihai Viteazul. Telefon 5/12 și 3/23 —

REPREZENTANȚA GEN.: Str. Smârdan No. 4 (Tel. 5/13

— Agenții în orașele din Țară și Provinciile alipite —

Asigurări contra daunelor de:

INCENDIU, GRINDINĂ și TRANSPORT

(Fluviale, Maritime și Terestre)

ASIGURĂRI IN RAMURILE:

VIAȚA: Asigurări după combinațiunile cele mai avantagioase; asigurări cu bonificări de 3 la sută asupra tuturor primelor plătite etc. etc.

ACCIDENTE: Asigurări individuale cu și fără restituirea primelor: asigurări de răspundere civilă față de terți pentru intreprinderile industriale și proprietari de automobile, stricăciuni de obiecte, proprietatea altora. Asigurări contra stricăciunilor accidentale ale automobilelor și autocamioanelor cu includerea furtului, incendiu și a exploziei lor. Asigurări contra furtului, mobile, case de bani, mărfuri, etc. etc.

PROSPECTE ȘI ORICE LĂMURIRI LA CERERE

„DACIA ROMANIA"

Societate Generală de asigurare în București întemeiată la 1871

Cap. de acț. . . . . deplin vărsat.	Lei 24.000.000
Rez. statuare	„ 18.408.296
Div. garanții	„ 86.503.640
Averea Fond. de Asoc.	„ 3.011.880
Garanția totală . .	„ 131.923.789
Daune plăt. în 1920 .	„ 57.571.559
Daune plătite dela înființarea S-tății .	„ 368.886.642

„Dacia-România" este societatea cea mai veche și mai puternică din țară, Trecutul ei, însemnatele sale capitaluri și persoanele care o conduc, dau asigurațiilor cele mai depline garanții p. asigurări cât de mari în ramurile: Incendiu, Grindină, transporturi, Viață, Accidente, Furturi prin spargere, *și anume în condițiunile cele mai prielnice p. asigurați.*

Lămuriri se dau de îndată, *la cerere în București, la sediul S-tății,* **Str. Wilson No. 3** *sau la ag-țiile ei principale din str. Stavropoleos No. 5 și Pasagiul Român No. 5 în județe la agențiile ei din toate orașele, iar în ținuturile alipite în următoarele orașe:*

Arad, *str. Regele Ferdinand No. 1 Et. II.*, **Brașov**, *Banca Românească;* **Buzias**, *la Banca Temișana;* **Cernăuți**, *Str. I. Flondor No. 22 și No 23;* **Chișinău**, *str. Pușkin No. 34;* **Cluj**, *calea Victoriei 27;* **Dicio San Martin**, *Banca C-cială și Industrială din Valea Târnavei;* **Lugoj**, **Oradea-Mare**, *Banca Românească:* **Tg.-Mureșului**, *Banca Românească:* **Sibiu**, *Banca Românească;* **Timișoara**, *Banca Românească.*

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale din București — No. 1 Calea Victoriei

Capital Statutar: Lei 10.000.000 deplin vărsați

Totalul fondului de garanție la 31 Decembrie 1921 Lei 26.449.427

Daune plătite la 31 Decem. 1921 Lei 33.801.536

Direc. Generală în București, Palatul, Soc. Calea Victoriei, 11

Direcțiuni Regionale la CLUJ, Str. Nicolae Iorga No. 11 și la IAȘI, Str. Carol No. 33 colț cu Asachi

Birou p. asigurări de transporturi la Brăila Strada Împăratul Traian No. 6

Reprezentanțe generale la: Timișoara, Constanța, București, Cernăuți și Chișinău

Agenții în toate orașele din Țară

Face asigurari în condițiuni avantajoase în ramurile;

INCENDIU, GRINDINĂ, VIAȚĂ, TRANSPORT ȘI ACCIDENTE

BANCA ROMANEASCA

Societate Anonimă pe acțiuni

Capital Lei 280.000.000. **Rezervă Lei 86.000.000.**

București, Str. Smârdan No. 5

Adresa telegrafică: „ROMÂNEASCA"

Orice operațiuni de Bancă în general.

Cumpărări și vânzări de efecte. Avansuri pe depozit de efecte publice și acțiuni. Emisiuni de cekuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: **Arad, Bălți, Bazargic, Brașov, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Galați, Ismail, Oradea-Mare, Satu-Mare. Sibiu, T.-Mureș, Tighina, Tulcea, C.-Albă, Craiova, Timișoara.**

BĂNCI AFILIATE: Banca Iașilor, Iași Banca Bacăului, Bacău; Banca Creditului Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca „Petrodava" P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoj; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceava, Suceveana; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan-cel-Mare, Fălticeni; Banca de Comerț și Industrie, Roman.

Președinte, *G. N. Bogdat;* Vice-președinte, *G. I. Stoicescu;* Adm.-delegat, *C. G. Cociașu;* Membrii: *Al. F. Bădescu, Al. N. Ștefănescu, I. Grădișteanu, Gl. Sc. Panaitescu, D. D. Bragadiru, I. Stănculeanu, G. Corbescu, St. C. Pop;* Cenzori: *H. Fulga, Em. Dan, D. Matak, V. Ștefan. C. Dimitriu.*

Director General, *N. P. Ștefănescu;* Prim-Director, *Ion Săvescu;* Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Orghidan.*

„NAȚIONALA"

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

FONDATĂ LA 1882

Asigurări asupra vieții, accidente, incendiu, furt, grindină etc.

în condițiunile cele mai avantajoase

Strada Paris No. 12 (Palatul Societății)

BUCUREȘTI

NICOLAE MARAȘESCU

încălțăminte de lux fină și solidă

BUCUREȘTI

STRADA ȘEPCARI, No. 16 (Piața Sf. Anton)

„TEXO"

FABRICILE UNITE DE TRICOTAJE

Societate Anonimă. — Capital Lei 4.000.000

Adresa telegrafică: TEXO TRICOTAJE .·. Telefon 54/3

Bucureşti, Strada Sabinelor No. 6

SPECIALITĂŢILE FABRICEI:

Ciorapi, Flanele, Bonetărie, Mănuşi, Broboade, Tricotaje, Lână dărăcită, Lână pieptănată, Bumbăcărie, Arniciuri

BANCA FRANCO-ROMANA

Societate Anonimă

CAPITAL AUTORIZAT LEI 100.000.000

EMIS VARSAT „ 50.000.000

Sediul principal BUCUREŞTI, Strada Bursei, No. 5

FACE TOT FELUL DE OPERAŢIUNI DE BANCA

SECŢIUNE SPECIALA PENTRU CEREALE ŞI ALTE MARFURI

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Craiova, Constanţa, Găeşti, Giurgiu, Slatina, Slobozia, Timişoara, Turnu Măgurele, Roşiori, de Vede

AGENŢII:

Drăgăneşti, Făurei, Costeşti, Mediaşi, Pucioasa, Vida (Vlaşca), Zimnicea.

BOMBONERIA PALATULUI

Vinde produsele Fabricei

D-lor Roman Căpitănă şi Const. Grigorescu

Cele mai fine torturi, Fours-sec, bomboane

CALEA VICTORIEI (Vis à-vis de Palatul Regal)

V. N. ORGHIDAN & FIU, SUCCESOR TH. V. ORGHIDAN

FONDAT ÎN ANUL 1878

BUCUREŞTI, STR. PÂNZARI, No. 11, Telef. 24/61

IMPORT DE PÂNZARIE,
MANUFACTURA, DEPOZIT DE BUMBACE şi
SPECIALITATE DE BROBOADE DE LÂNA
EN GROSS

Banca Cerealiştilor SOCIETATE ANONIMĂ

Capital deplin vărsat Lei 50.000000

SEDIUL: BUCUREŞTI, STRADA LIPSCANI, 8

Sucursale: CONSTANŢA — 4, Bulevardul Elisabeta, 4

AGENŢIA BRĂILA — Str. Împăratul Traian, 3

Adresa telegrafică: „CEBANK"

Vânzări şi cumpărări de efecte publice, acţiuni, etc.—Împrumuturi de bani şi depozite de efecte. — Vânzări şi cumpărări de devize asupra străinătăţii. — Efectuează toate operaţiunile de bancă şi scont de efecte. — Primeşte depozite de bani spre fructificare şi titluri spre păstrare, etc.

SECŢIE SPECIALĂ DE CEREALE ŞI MĂRFURI

Banca Universală de Comerţ S.A.

Bucureşti, Lipscani No. 24 bis

CAPITAL SOCIAL LEI 60.000.000
DEPLIN VARSAT „ 30.000.000

FACE OPERAŢIUNI DE BANCĂ. — SECŢIA DE ASIGURĂRI PENTRU MARIAJ ŞI FONDURI PENTRU BĂTRÂNEŢE

Deguneri lunare a câte Lei 250.— Lei 500.— Lei 1000.—

produc în timp de:

5 ani	Lei 18.250.—	Lei 36.500.—	Lei 74.000.—
10 „	„ 44.000.—	„ 88.000.—	„ 178.000.—
15 „	„ 80.000.—	„ 160.000.—	„ 325.000.—
20 „	„ 132.000.—	„ 264.000.—	„ 530.000.—

Se prim sc şi sume mai mari de 1.000 lei socotindu-se în proporţia de mai sus. — Pentru provincie se fac înscrierile prin corespondenţă, iar sumele se remit prin mandat poştal sau prin ordine de plată. — Sumele depuse se pot retrage cu dobânzile respec ive, în cazul când depunătorul nu ar mai putea continua plăţile.

Telefon 38/55 — **Adresa telegrafică „Bancuniver"** — *Telefon 38/55*

REMINGTON

Cele mai bune!

REP. Gerală p. ROMANIA

Casa de Import

N. IVANOVICI & Comp.

BUCUREŞTI - Calea VICTORIEI 28.

Telef. 25/12

Z. INC. ASOCIAŢIA

„GIB" GRUPUL DE INDUSTRII BUCUREŞTI

Societate Anonimă. ∞ Capital social lei 60.000.000

Fabrica de MALTZ şi BERE „GIB", produce numai specialităţi de calitate superioară

Strada Isvor No. 98. -- Telefon 32/11

Fabrica Bragadiru

Societate Anonimă

Desface Spirt şi Bere

neîntrecute în calitate

Bucureşti, Calea Rahovei 151

Telefon No. 8/79, 9/42

„ORIENTAREA“ OFICIU DE INFORMAȚII STUDII ȘI INTREPRINDERI INDUSTRIALE

Capital 1.000.000 Lei deplin vărsat

Sediul: **București, Calea Victoriei, 98 (Piața Palatului)**
Telefon 10/71 și 15/27

Directori: *Ing. Mihail Manoilescu, Dr. Marcel Al. Nițescu*

Sucursale: **Paris**, Rue Mogador 18, **Cernăuți**, Strada Petrovici, 3

EXECUTĂ: Studii pentru înființare de industrii, organizări și instalații industriale și miniere.—Informații, anchete și memorii economice pentru instituțiile bancare.—Studii pentru desvoltarea și perfecționarea industriilor și exploatărilor miniere existente.—Cercetări asupra brevetelor, introducerea și exploatarea lor. — Reprezentanțe de Case Industriale. — Furnituri de materiale technice. — Participațiuni și Plasări de capitaluri. — Indicațiuni și memorii asupra posibilităților de import și export a materiilor prime și fabricate. — Expertize industriale și miniere. Cercetări de debușeuri pentru industriași.

Cartea Românească

Societate Anonimă cu capital de 25.000.000 lei
— BUCUREȘTI —

Editură, arte grafice, comerț de librărie și articole fotografice

CENTRALA: Bulevardul Academiei No. 3—5

Sedii:
- Șoseaua Bonaparte 68 — 72
- C. SFETEA, Calea Moșilor, No. 62 — 64
- IONNIȚIU, Strada Șelari, 12
- RASIDESCU, Strada Paris, 16

SUCURSALE: CLUJ, TIMIȘOARA

SOC. AFIL.: „Cartea Românească din Valea Târnavei“ S. A. Diciosânmartin

FABRICA „ALBINA“

Societate Anonimă
GALAȚI

Fost Max Fischer & Co.

Lucrează ambalage (cutii, lăzi), produse chimice (creme etc.)

Se primește comenzi prin poștă
*** și le efectuează prompt ***

TRIMITE CATALOG LA CERERE

Societatea Comunală-Bucureşti

Pentru Construirea de locuinţe eftine

Societate pe acţiuni cu Participarea Comunei Bucureşti şi Privilegiu de Stat

CAPITAL 25.000.000 DEPLIN VARSAT

Obligaţii 5% în circulaţie 75.000.000

Total 100.000.000 Lei

BUCUREŞTI — No. 27, STRADA PARIS No. 27

Fondată prin legea din 11 Maiu şi Decretul Regal din 24 Iulie 1910

Construiri de imobile eftine pe terenurile sale şi particulare

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

CASA DE ECONOMIE

Primeşte spre fructificare orice sume, plătind dobânda 4 jum.—5 la sută din ziua depuneri în cont curent sau cu livrete de construcţii.

IPOTECI PE IMOBILE

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU“

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol

ILFOV

Capital 10.000.000 Lei

Bucureşti, Calea Victoriei 43

Face operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMĂ - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase :

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 4 — Aprilie 1924

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț
Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Plată, Chestiuni vamale și de Transport, Merciologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Cursul de contabilitate comercială 93

Partea Comercială, Economică și Financiară

Teodoru Al. Știrbu: Problema monetară în Germania. . 97
Comercializarea întreprinderilor 99

Partea Contabilă și Technică

Contabilitatea Fondatorilor 103
P. Georgescu: Ce este contabilul unei întreprinderi. . . 105
Vim: Contabilitatea în valută-aur 110
Contabilitatea de mărfuri 111
Introducerea contabilității duble de Statul Francez . . . 113

Partea Specială a Corpului

Din activitatea secțiunilor 116
O nouă organizație profesională 120

Partea informativă

Bilanțe. Colegiale. Economice. 127

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN
Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld N. K., Constantinescu S. M., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu-Brateş

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut[persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — Vice-Preşedinte. Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crida Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — Vice-Preşedinte. Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Preşedinte de onoare: *I. G. Bibicescu,* Guvernator on. al Băncii Naţionale a României

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătil[Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumit[u-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteii Cristian, Trancu Gr.-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ Bucureşti.*

Banca de Scont a României

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 80.000.000. — REZERVE LEI 25.000.000

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI, Strada Lipscani, 5

Sucursale: Constanța, Galați Focșani, R.-Vâlcea, Sibiu, Timișoara, T.-Măgurele, Tulcea

Execută toate operațiunile de Bancă, cumpără și vinde efecte publice și acțiuni, face avansuri asupra valorilor de bursă, emite scrisori de credit și de garanție pentru străinătate.

Primește depuneri spre fructificare

Secțiune Specială de Mărfuri

LUCA P. NICULESCU

EN GROS — Manufactură — DETAIL

Pânzărie // Galanterie

CENTRALA: Calea Moșilor, 16

RAION DE COVOARE: Calea Moșilor 7 bis

SUCURSALE: Brașov // Bălți / Craiova / Cernăuți / Cluj Chișinău / Ciacova / Detta / Galați / Giurgiu Iași / Oradea-Mare / Reșița / Silistra / Timișoara / Târgul-Mureș

Magazin: Piața Rosetti 8 Telefon 59/84

FICHET

Uzina: Honzig 21 Telef. 59/59

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

Filiala Fabricei FICHET-PARIS

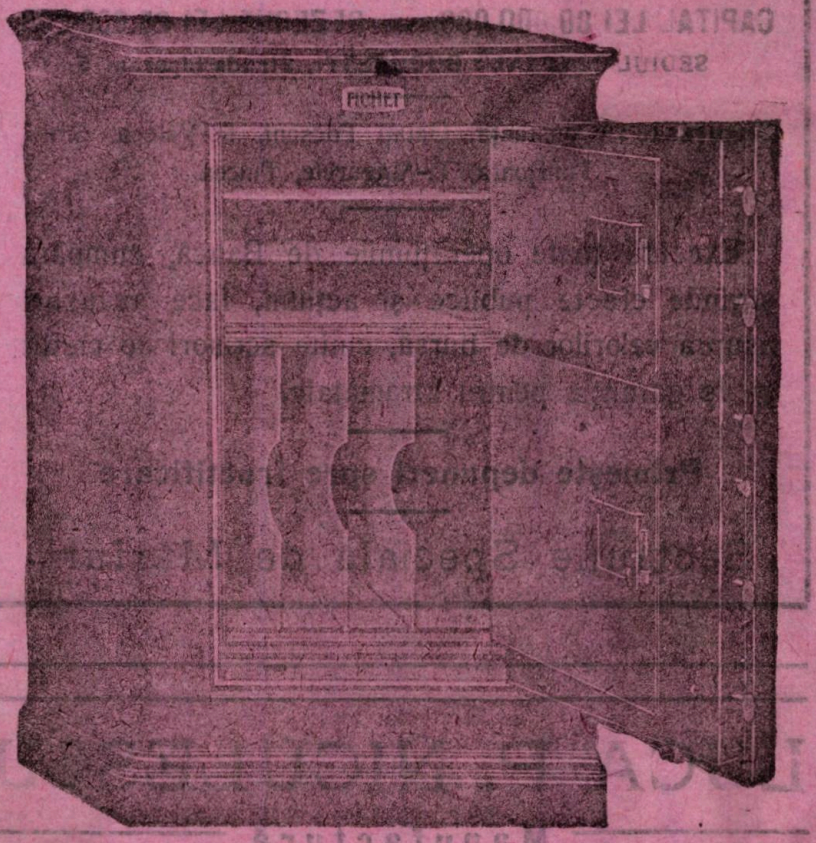

CASSE DE BANI

REFRACTARE ȘI BLINDATE

(Stok important în Depozit)

Instalațiuni generale pentru Bănci

Lăcătușerie de Precizie

Furnizorul Ad-țiilor de Stat și principalelor Bănci din România

Devize și Cataloage gratuit la cerere

Oficiul de vanzare

DE

HARTIE PRODUSĂ IN ŢARĂ

STR. POINCARE FOST ACADEMIEI No. 4

BUCUREŞTI

La acest Oficiu se găsesc de vânzare, predabil imediat sau după condiţiunile din comandă, următoarele calităţi de hârtie:

Hârtie specială pentru documente, acţiuni şi titluri; hârtie specială de mână, cu şi fără filigrame; hârtie cu arabescuri şi imitaţie de pânză; hârtie specială pentru scrisori format „cabinet" şi de poştă simple, liniate şi cadrilate cu sau fără *filigrame*.

Hârtie ministerială şi velină cu *„Marca Ţărei"*, *„Trei Stele"*, *„Ursul"* sau *„Leul"*, simple sau vărgate, liniate sau cadrilate.

Hârtie **sugătoare**, albă şi colorată, groasă şi subţire; hârtie sugătoare gris pentru omorât muşte, hârtie sugătoare pentru filtrat şi pentru **stereotipie**, hârtie liniată pentru note muzicale.

Hârtii fine colorate; hârtie colorată zisă „natur".

Carton alb pentru cărţi de vizită; carton pentru cărţi poştale, carton fin colorat, carton duplex de toate felurile, carton de iută şi carton colorat pentru dosare.

Hârtie de tipar şi de afişe. Hârtie uşoară zisă *„Federleicht"*, din pastă de plop.

Hârtie *pergaminată* albă şi colorată, pentru împachetarea materiilor grase, comestibile, vată şi artjcole de droguerie.

Hârtie albă de împachetat; hârtie brună încleiată şi neîncleiată satinată şi nesatinată de împachetat.

Hârtie rezistentă de împachetat, precum: *Manila* (tauen) grisfer parchemint, hârtie de *celuloză* rezistentă satinată numai pe o parte, albă sau colorată.

Mucavale: gris, brune şi albe; mucava de pae.

Hârtie pentru Watter Closet, vată de celuloză **hidrofilă**. Hârtie cu dungi cu desenuri şi flori, colorate pentru căptuşit cufere.

Hârtie zisă *peluse* albă şi colorată; hârtie *subţire* zisă de mătase cu desemnuri şi flori pentru farmacii. Şerveţele.

Hârtie Gofrată şi în bobine de tot felul.

PRIMEŞTE COMANDE DE ORI-CE FEL DE HÂRTIE

Modele şi catalogul se expediază franco după cerere

A se adresa comenzile:

Depozit General: Str. Poincaré, fostă Academiei

BUCUREŞTI

Magazin cu încălțăminte de lux și Atelier pentu Comenzi

DIANU CRISTESCU

Succesorul și fostul asociat al firmei

Maria C. Rădulescu & Co.

BUCUREȘTI, Str. OITUZ (COVACI) 17

I. R. D. P.

Industria Română de Petrol

Societate Anonimă pe Acțiuni

Capital Social Lei 210.000.000

SEDIUL: BUCUREȘTI, STR. LASCAR CATARGIU 17

SCHELE PETROLIFERE IN EXPLOATARE:

OCHIURI. MORENI. RUNCU, PACUREȚI-MATIȚA

EXPLOATAȚIUNI ȘI FABRICI DE ASFALT

ȘI DIFERITE PRODUSE BITUMINOASE:

DERNA TATAROS (Gara TILEAGD)

Adresa telegrafică: I R D P București

TELEFON 32/87 // 35/54

„ORIENTAREA" OFICIU DE INFORMAȚII STUDII ȘI INTREPRINDERI INDUSTRIALE

Capital 1.000.000 Lei deplin vărsat

Sediul: **Bucureşti, Çalea Victoriei, 98 (Piața Palatului)**
Telefon 10/71 şi 15/27

Directori: *Ing. Mihail Manoilescu, Dr. Marcel Al. Nițescu*

Sucursale: **Paris**, Rue Mogador 18, **Cernăuți**, Strada Petrovici, 3

EXECUTĂ: Studii pentru înființare de industrii, organizări şi instalații industriale şi miniere.—Informații, anchete şi memorii economice pentru instituțiile bancare.—Studii pentru desvoltarea şi perfecționarea industriilor şi exploatărilor miniere existente.—Cercetări asupra brevetelor, introducerea şi exploatarea lor. — Reprezentanțe de Case Industriale. — Furnituri de materiale technice. — Participațiuni şi Plasări de capitaluri. — Indicațiuni şi memorii asupra posibilităților de import şi export a materiilor prime şi fabricate. — Expertize industriale şi miniere. Cercetări de debuşeuri pentru industriaşi.

Cartea Românească

Societate Anonimă cu capital de 25.000.000 lei
— BUCUREŞTI —

Editură, arte grafice, comerț de librărie şi articole fotografice

CENTRALA: Bulevardul Academiei No. 3—5

Sedii: Şoseaua Bonaparte 68 — 72
C. SFETEA, Calea Moşilor, No. 62 — 64
IONNIȚIU, Strada Şelari, 12
RASIDESCU, Strada Paris, 16

SUCURSALE: CLUJ, TIMIŞOARA

SOC. AFIL.: „Cartea Românească din Valea Târnavei" S. A. Diciosânmartin

FABRICA „ALBINA"

Societate Anonimă
GALAȚI

Fost Max Fischer & Co.

Lucrează ambalage (cutii, lăzi), produse chimice (creme etc.)

Se primeşte comenzi prin poştă
şi le efectuează prompt
TRIMITE CATALOG LA CERERE

REMINGTON

Cele mai bune!

REP. G-rală p. ROMANIA

Casa de Import

N. IVANOVICI & Comp.

BUCUREȘTI - Calea VICTORIEI 28.

Telef 25/12

„GIB" GRUPUL DE INDUSTRII BUCUREȘTI

Societate Anonimă. Capital social lei 60.000.000

Fabrica de MALTZ și BERE „GIB", produce numai specialități de calitate superioară

Strada Isvor No. 98. -- Telefon 32/11

Fabrica Bragadiru

Societate Anonimă

Desface Spirt și Bere

la întreprinderi în calitate

Bucuresti, Calea Rahovei 151

Telefon No. 8.79. 9.42

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CURSUL DE CONTABILITATE COMERCIALĂ

de **Profesorii Sp. Iacobescu și Al. Sorescu**

Cu deosebită satisfacție am primit această operă de Contabilitate care dovedește un mare pas înainte, realizat de știința contabilă românească.

Lucrarea aceasta, în forma cu care ni se prezintă, înaintează alături de cele mai noi lucrări străine în materie de contabilitate care simt o deosebită predilecție, să străbată adânc tot terenul juridic înregistrabil.

Volumul I-iu numără circa 400 de pagini; volumele următoare, II și III vor continua restul planului lucrării. Va fi într'adevăr operă monumentală aceasta, dacă autorii nu vor fi împiedicați — după cum sunt informat — de nevoile bănești, de a o putea continua.

Acest *curs de Contabilitate* destinat în primul rând Studenților Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale are după cum ne-o arată autorii, scopuri multiple:

a) Să doteze pe *licențiatul Academiei*, cu toate cunoștințele necesare lui, ca să poată *examina* și *discuta* or ce lucrare de *Contabilitate*, or ce *Cont*, or ce *Situațiune*, în fine or ce Bilanț în genere.

b) Să pregătească pe licențiatul Academiei pentru administrarea conștientă, situațiune în care el să poată verifica și îndruma personalul său pentru *lucrul scriptic*.

c) Să obișnuiască pe acelaș licențiat cu ordinea, cu *interesul* și atențiunea deosebită necesară atât la desăvârșirea orcărei lucrări *scriptice*, cât și la toată acțiunea lor profesională. Prin urmare o pregătire, o dotare a licențiatului Academiei de Comerț.

La acestea, noi mai putem adăuga că, scopul vizat de autori se poate ajunge de oricine va căuta să se pună în curent cu lucrarea d-lor Sp. Iacobescu și Al. Sorescu.

Cursul nu urmărește să dea *contabili*, ne spun autorii, *ci tinde să contribue la formarea totului de cunoștințe necesare*

unui bun administrator, conducător, director, censor, șef organizator, profesor, expert-contabil etc,".

Grație acestei concepțiuni, autorii au putut să facă considerațiuni asupra Științelor în genere; să vorbească de *tot universul* compus din *spațiu* și din *materie.* — Să ne arate că starea normală este concordanța între *registre* și *magazie*, să arate rolul Contabilității în menținerea acestei concordanțe. Autorii, tot grație scopului urmărit, intră în discuțiunea legilor naturale, mecanice, evolutive etc., pentru ca să ajungă astfel la *Științe*, la formarea scării generale a științelor, printre care este pusă la locul de onoare și știința noastră: *Contabilitatea.*

Trec apoi la examinarea unei probleme de aplicațiune contabilă nouă vizând contabilizarea *faptelor sociale* neeconomic. Arată astfel cum se poate consitui un *Bilanț social neeconomic*, fie privitor la o țară, fie la un continent. Reproduc chiar *Bilanțul faptelor sociale* petrecute în Europa, până la ziua de 30 Iunie 1914.

Elementele unui atare Bilanț nu sânt prețuite prin cantități numerice, ci prin calificative de *bine* sau *rău*, după cum a fost apreciată influența faptului înregistrat. Autorii ajung astfel printr'o metodă de adaptare ingenioasă, să pună în forma *Bilanțului Contabil* nu numai faptele patrimoniale obișnuite, — ci și pe acelea care constituesc *patrimoniul moral* al omenirii, la un moment dat.

Constat în acest *Bilanț al faptelor sociale neeconomice*, o mai mare fixitate în prețuirea elementelor de Bilanț, prin „*bine*" sau „*rău general*" spre deosebire de variațiunea infinită a cursului monetelor înregistrate de Bilanțele de după războiu.

Constat în acelaș timp un rol nou pentru Știința Contabilității, care ar putea să fie imperios aplicat, odată cu prezentarea *contului definitiv de închiderea exercițiului financiar al Statului Român.*

Ceva apropiat concepțiunei de mai sus, găsim în cartea lui Walter Ratheanu „Le Kaiser" unde se vorbește de faptele fostului Impărat al Germaniei: *că sentimentul lui religios era la el rațional;* că *bizuit pe o* **contabilitate morală** *și* **religioasă** *procedând cu* **debit** *și* **credit,** *el* tinde încă și totdauna la o justiție morală, la o recunoaștere, și chiar la o recompensare a faptelor lui.

De asemenea se mai spune de *Emerson*, în cartea sa asupra

compensațiilor, unde se proslăvește munca omenească, prin *balanța debitului și creditului* de faptele omenești, — adăugându-se că aceasta nu este mai puțin compatibilă cu coloanele unei *cărți mari*, de cât *Bugetele Statului* în *legile umbrei și ale luminei etc.* (A se vedea cursul meu de Comerț și Contabilitate, prefața Ediției a IV-a).

Sensul *termenilor contabili* devine simbolic și ca atare de întrebuințare universală, dar niciodată aceștia nu vor ajunge la adevărata lor înălțare, decât în cadrul armonios ce-l reprezintă Bilanțul amintit.

Citind părțile de *Contabilitate Socială neeconomică* din cartea d-lor Iacobescu și Sorescu, mă gândeam la ceiace spunea Anatole France, că *sunt ceasuri când fiecare dintre noi ar dori să evadeze din realitatea comună, când suntem atrași de intangibil*, și tot *Anatole France* mai adaugă *j'ai passé l'âge heureux où l'on admire même qu'on ne comprend pas. J'aime la lumière.*

Și când lumina Contabilității străbate prin orizonturi necunoscute până azi, — nu putem decât să iubim binefacerile unei asemenea adăptări.

* * *

Ar fi prea mult dacă aș intra în detalierea operei colegilor Iacobescu și Sorescu. Trec în Revistă numai chestinnile:

Temelia Contabilității și diviziunea tripărită a științei contabile. Partea I-a tratând subiectele de Contabilitate; — în partea II-a *Patrimoniul* sau obiectul Contabilității. și în partea III-a. Funcțiunile Contabilității și mijloacele ei de acțiune.

In volumul I apărut până acum, autorii se ocupă de *Subiectele Contabile* în 10 capitole. — Capitolul I este consacrat întreprinzătorului, persoană fizică; — iar capitolele II-IX se ocupă de colectivități ca *Subiecte de Contabilitate* (Societățile civile și comerciale: în nume colectiv, în comandită, anonime, cooperative, în participație, cu dizolvarea și lichidarea lor.) Capitolul X este destinat teoriei, technicei și înregistrării asigurărilor.

Materiile coprinse în aceste capitole sunt tratate cu competință juridică și contabilă deosebită, dovedind autorii încă prin aceasta că stăpânesc toate izvoarele în materie. — Varietatea cazurilor examinate, pun la îndemâna studenților, licențiaților Academiei, precum și particularilor ce se interesează de această materie, — un *Curs de Contabilitate* care poate fi consultat totdeauna cu folos.

Până la această lucrare s'au scris la noi cărți, destinate cel mult învățăturii elevilor Școalelor Superioare de Comerț, și celor care voiau să dobândească cunoștințe în specialitatea Contabilității.

Lucrarea d-lor Iacobescu și Sorescu este primul tratat destinat unui institut superior cum este Academia noastră de Comerț.

Deosebirea este mare și eu am remarcat aceasta în prefața ediției I-a a Cursului meu de Comerț și Contabilitate, unde spuneam *La fiecare pagină din cursul de față este o jertfă a detaliilor cu care puteam să-l amplific, făcută în interesul explicațiunilor cât mai clare și mai elementare a cunoștințelor absolut necesare la viața de toate zilele.* — Spuneam aceasta astfel pentru ca să arunc toată vina pe programul de contabilitate al Școalelor de Comerț, în totul supra-încărcat de chestiuni, care încătușează extrem libertatea de expunere a celui ce se încumetă să facă o carte după un atare program.

In cursul d-lor Iacobescu și Sorescu asemenea jertfe au dispărut, grație și libertății de acțiune, caracteristică învățământului universitar.

Exprim toată mulțumirea mea sufletească pentru apariținea acestei lucrări, care îmbogățește literatura noastră contabilă cu o asemenea operă ce poate să fie consultată cu mare folos, atât de cei care știu *contabilitate*, cât și de cei care vor să o învețe.

Sfătuesc pe toți colegii noștrii, să-și complecteze biblioteca lor cu lucrarea d-lor Iacobescu și Sorescu ; — iar dacă-mi este îngăduit ca prieten al lor și al științei Contabilității să le dau un sfat, este să caute a grăbi apariția volumelor restului promis, pentrucă pe zi ce mergem se simte mai mare nevoe de ele.

Dacă totuși piedici bănești s'ar opune la aceasta, — eu cred că o participare a colegilor noștrii, care ar consta în abonarea și anticiparea costului la cele 2 volume ce urmează, n'ar fi decât o soluție fericită pentru complectarea terenului științific pe care ne găsim.

Așa dar, la lucru mai departe, iubiți prieteni, cu toate că Anatole France a spus că les *Grandes oeuvres sunt grandes comme les belles femmes sons belles, sans efforts!* având de luptat cu atâtea greutăți technice și materiale, voi faceți o operă bună dar cu . . . eforturi!

Gr. L. Trancu-Iași

Partea Comercială, Economică și Financiară

PROBLEMA MONETARA IN GERMANIA

Stabilizarea cursului rentmărcii provoacă nemulțumiri între industriași și guvern

— —

Au trecut deja 4 luni de când rentmarca se află în circulație și toți se bucură de rezultatele binefăcătoare ale ei. — Pesimizmul în aceasta privință nu există în Germania și dacă vre-un ziarist ar îndrăzni să emite părerile lui îndoelnice asupra viitorului rentmărcii l'ar aștepta multe neplăceri. — Cu toate acestea încep a se ivi simptome care dovedesc că există divergențe serioase între guvern și industriași. Prin introducerea rentmărcii guvernul intenționa de a stabiliza cursul mărcii și a opri scumpirea continuă a mărfurilor. Cu timpul (după părerea făuritorilor noului sistem monetar) prețurile vor trebui să scadă.

Prima parte a programului a reușit pe deplin. — e la finele lui Noembrie prețurile mărfurilor nu se mai urcă. — Optimiștii susțin că prețurile chiar au scăzut și la prima vedere pare adevărat.

Săptămânal ziarele cu litere mari anunță noui scăderi a prețurilor asupra mărfurilor și in special asupra alimentelor.

După indexul „Industrie und Handelszeitung" prețurile pe Noembrie-Ianuarie au fost următoarele:

	Engros	*Minimum de existență* In miliarde de ori mai mari ca în timp de pace
De la 24-30 Noembrie	1572	1648
„ „ 15-21 Decembrie	1372	1283
„ „ 12-18 „	1360	1184

Nimeni nu contestă faptul că aci avem o eftenire de 13-30 %.

Dar suficient de menționat că în prima săptămână a lunei Noembrie (până la introducerea rentmărcii) prețurile erau de

170-191 miliarde ori mai mari decât înaintea războiului acum lucrurile se schimbă. — Comparând aceste 2 date vedem clar că *în prezent prețurile sunt de 6-8 ori mai mari decât în prima jumătate a lunei Noembrie trecut.*

Ministerul Economiei Naționale a publicat un raport detailat în care arată prețurile mărfurilor în mărci aur. — Publicarea acestui raport are de scop de a da o îndrumare sănătoasă eventualei, căderi de prețuri. — In acest tablou se arată prețurile diferitelor mărfuri din Noembrie 1923, comparate cu cele din 1913.

Pe baza acestor cifre Ministerul stabilește principiul calculării prețurilor în mărci aur. Toate adausele în legătură cu rizicul deprecierei monedei (și pierderile eventuale) trebuesc suprimate. Afară de aceasta ceia ce-i important, raportul prevede micșorarea beneficiilor industriașilor, în comparație cu cele dinaintea războiului.

Prin urmare pe viitor prețurile trebuesc alcătuite numai din costul de producție plus beneficiul interprinzătorului.

Alcătuirea salarilior lucrătorilor se va face cu mai multă chibzuință, ultimii trebue se mulțumească cu un venit mai mic, pentru a da posibilitatea tuturor claselor sociale de a se folosi de productele fabricate.

Acest plan al guvernului a provocat încordarea relațiunilor de bună prietenie dintre guvern și întreprinzători. — Ultimii susțin stabilizarea monedei, deoareee deprecierea în continuu este în desavantagiul lor. — Dar intențiunea guvernului de a micșora prețurile mărfurilor direct lovește în interesele materiale a întreprinzătorului, deoarece această eftenire micșorează veniturile lor. Introducerea rentmărcii era socotită de unii intreprinzători ca un mijloc admirabil de a scumpi mărfurile pe baze solide și adevărate iar nu pe baze aparente, rezultate din deprecierea mijlocului de schimb. Prin urmare vedem că introducerea rentmărcii nu era privită din acelaș punct de vedere de guvern și de intreprinzătorii fiecare își urmărea interesul lui. „Berlinier Tageblatt" previne guvernul despre urmările dezastroase ce va avea raportul publicat de Ministerul Economiei Naționale și arată în evidentă importanță „teoria costului de producție".

Ziarul în chestiune spune între altele: „După ce marfa noastră s'a stabilizat, prețul mărfurilor pe piață trebue să se reguleze după „legea cererei și ofertei:" — Aceste cuvinte sunt

destul de clare. — Se ştie că producţia naţională germană nu satisface nevoile interne în întregime. — Cererea pentru alimente şi alte obiecte de prima necesitate. încă mult timp, va fi mai mare da cât oferta şi prin urmare după „Berlinier Tageblatt" înseamnă că intreprinzători bazaţi pe stabilizarea cursului rentmărcii ar introduce noua scumpire a mărfurilor. — Da, dacă dorinţa intreprinzătorilor va fi satisfăcută, urcarea preţurilor ar provoca deprecierea rentmărcii şi ca consecinţă i-ar ruina pe ei înşuşi.

Teodosie Al. Ştirbu

COMERCIALIZAREA INTREPRINDERILOR PUBLICE CU CARACTER ECONOMIC

Printre reformele economice propuse de actualul guvern, este şi aceia a comercializării întreprinderilor publice cu caracter economic.

Din punct de vedere teoretic, această reformă este admisă în principiu de aproape toate partidele politice, zicem în principiu, pentrucă în ceeace priveşte punerea în practică, opoziţia îşi face rezervele ei, bănuind că la spatele acestei reforme ar fi dorinţa stăpânirii vieţii economice de un partid politic.

Deşi în această importantă chestiune este greu a separa latura politică de cea economică, noi vom discuta chestiunea numai din punct de vedere al intereselor generale.

Am spus mai sus că principiul comercializării este aproape câştigat, pentrucă întreprinderile de stat lucrează totdeauna cu deficite, între altele, din următoarele cauze:

a) lipsa spiritului de iniţiativă şi a interesului direct pentru prosperitatea întreprinderii;

b) greutatea unui control eficace;

c) organizaţie biurocratică;

d) amestecul politicei în administraţie, ceeace împiedică selecţionarea celor mai bune elemente, precum şi o conducere independentă.

Examinând situaţia financiară a câtorva din intreprinderile comerciale şi industriale aflate în exploatarea statului, constatăm că în afară de R. M. S., mai toate celelalte dau deficite, după cum reese din tabloul de mai jos:

Denumirea instituției	Venituri		Cheltueli	Deficit probabil pe un an
	Evaluări pe 9 luni din 1923	Încasări 6 luni 1923	Credite pe 9 luni 1923	
Serviciul maritim și fluvial	130.000.000	23.000.000	128.000.000	80.000.000
Șantierul naval Severin	8.500.000	4.350	5.000.000	5.000.000
Direcția Generală a C. F. R.	2.800.000.000	1.680.000.000	3.300.000,000	1.000.000.000
Conducta de petrol	37.000.000	370.000	?	30.000.000
Exploatările minelor, uzinelor. cărbunilor și gazului metan . . .	256.005.000	33.000.000 / 93.000.000	180.000.000	50.000.000
Direcția P. T. T. .	450.000.000	250.000.000	400.000.000	70.000.000
Imprim. statului . .	30.000.000	6.000.000	27.000.000	20.000.000

Veniturile acoperă aproape cheltuelile la Docuri și la exploatările balneare.

Să notăm însă că în cheltueli nu intră multe alte sume, cari într'o întreprindere particulară, reprezintă cifre importante ca: amortismente, impozite, gratificații personalului, nu mai vorbim de fructificarea capitalului.

In fața unei asemenea situații se impunea o reformă radicală în exploatarea acestor întreprinderi.

Trecerea acestor instituții unor întreprinderi particulare chiar dacă ar fi însemnat o ușurare a budgetului statului, rezolvindu-se în parte și chestiunea funcționarilor publici, n'ar fi fost o soluție, având în vedere importanța ce o au tocmai aceste instituții pentru propășirea economiei naționale și apărarea țării.

Prin comercializare însă putem avea avantagiile unei întreprinderi particulare fără ca statul să piardă influența ce trebue să o aibă asupra acestor exploatări.

Ce se înțelege prin comercializare? S'au dat două semnificări acestui cuvânt și anume:

1) Transformarea întreprinderilor publice cu caracter economic în societate, în care puterea publică vine cu aportul în natură, format din stabilimentele respective, iar particularii cu capital spre a mări rentabilitatea acestor întreprinderi în cadrul însă al intereselor generale ale economiei și apărării naționale; și

1) Materiale în depozit.

2) Păstrarea caracterului de instituție publică a acestor stabilimente, deci, exploatarea lor în regie, însă cu organizație asemănătoare unei întreprinderi comerciale.

Noi credem că prima definiție corespunde mai bine ideii de comercializare, pentrucă prin comercializare nu se înțelege numai modificări de organe și de dispoziții în materie de administrație și control, ci și punerea în valoare a unui bun, a unei organizații, ceeace urmărește și guvernul actual.

Prin comercializare nu se urmărește numai schimbarea sistemului de conducere și de administrație, dar și colaborarea cu capitaluri lichide, cu forțe noi pentru a adapta aceste stabilimente cerințelor actuale.

Intr'o exploatare în regie, această colaborare nu este posibilă decât pe calea împrumutului, ceeace vedem că este greu de obținut.

Sub ce formă și în ce condițiuni se poate face această comercializare.

Formarea mai potrivita este, credem, a societății anonime pe acțiuni din codul de comerț, însă cu unele modificări de ordine publică, la care statutele să nu poată deroga, și anume:

1) Majoritatea membrilor din consiliul de administrație și de censori, să fie români, chiar dacă capitalul nu ar fi în majoritate românesc, asemenea majoritatea personalului de conducere și execuție luat separat.

Prin urmare, noi întrevedem posibilitatea colaborării cu capitalul străin și chiar nu suntem de părerea acelora, cari țin cu orice preț ca majoritatea capitalului să fie în mâini românești, cu condiția bineînțeles ca să se ia toate garanțiile ca ultimul cuvânt să-l aibă statul, când este vorba de interesele generale ale țării.

2) Statul, în calitate de acționar, să aibă dreptul în consiliul de administrație si ca censori, la cel puțin doi membrii, oricât ar fi de mic aportul său și ia cel mult jumătate plus unul în cazul când are majoritatea capitalului, iar din comitetul de censori, cel puțin unul va fi expert-contabil, desemnat de Tribunal sau de Corpul respectiv.

3) Orice reprezentant al statului în Consiliu ori în Comitetul de censori, să aibă dreptul a suspenda executarea unei hotărîri a Consiliului sau chiar a adunării generale, care ar fi contra legii, statutelor, intereselor naționale, până se pronunță într'un

anumit termen *Oficiul central al întreprinderilor comercializate*, cu drept de recurs la instanțele judecătorești.

4) Stabilirea mai precisă a răspunderii civile și penale a administratorilor și censorilor față de stat ca acționar și ca autoritate publică și față de acționari și de creditori.

In ceeace privește condițiunile de înființare, se pune întrebarea dacă statul dă averea sa în deplină proprietate nouilor societăți, cari se vor înființa, sau numai concesionează exploatarea pe un termen mai lung de ani.

Preferim sistemal concesionării pentrucă credem că nu este momentul ca în situația actuală valutară să se facă o vânzare și apoi nu este prudent ca o generație și mai ales un partid politic să dispună de bunuri cari sunt produsul muncei atâtor generații ale neamului întreg.

Statul, în orice caz, trebue să aibă mâinele libere.

Pentru îndepărtarea abuzului ce s'ar putea face, suntem de părere:

1) Să se restrângă dreptul de a face parte din consiliul de administrație și de censori, așa încât să nu se introducă și aci sistemul din actualele societăți pe acțiuni, în consiliile cărora întâlnim cam aceleași persoane; cari materialmente nu pot încă cel puțin face act de prezență la toate aceste ședințe, necum să ia parte la discuțiuni și la administrație.

2) Să se limiteze cuantumul participării acestora la beneficiile nete ale societății, de oarece la unele societăți aceste participări echivalează cu salariul plătit tuturor funcționarilor în cursul anului, în schimb să se introducă obligatoriu participarea la beneficii a salariaților.

3) Să se dea preferință la alegerea în consiliile de administrație și censori, acelora cari au o pregătire comercială sau teoretică, folosindu-se cât mai mult de elemente din corpul titraților în științele comerciale și din corpul technic.

4) Să se renunțe la membrii de drept și la comisarul guvernului, cari sunt numai ocaziuni de atâtea sinecuri politice.

5) Să se dea posibilitate și minorității acționarilor să fie reprezentate în consiliui de administrație și de censori.

In rezumat, ideia comercializării în principiu, nu poate duce la rezultate mai bune ca acum dacă această importantă reformă economică se privește prin prisma intereselor de partid.

Partea Contabilă și Technică

CONTABILITATEA FONDATORILOR SOCIET. ANONIME IN FORMATIE CONSTITUITĂ DE FONDATORI

Inregistrările înființării Anonimei prin Fondatori

După art. 127 com. *„Fondatorii sunt responsabili solidari și fără limită de obligațiunile ce contractează pentru constituirea Societății, cu drept de recurs în contra Societății* îndată ce se va constitui.“ *„Iau asupra lor consecințele actelor și cheltuelile necesare constituirii Societății.“*

Pe de altă parte Fondatorii mai sunt ținuți să dea socoteală de gestiunea lor către Adunarea Constituantă, pentru ca aceasta să consimtă la trecerea asupra Societății, cheltuelile și angajamentele făcute de Fondatori pentru Societate. Este, așa dar nevoie a se ține socoteli pentru operațiuuile de înființare Societății Anonime.

Prima înregistrare va cuprinde angajamentele Fundatorilor pentru subscrierile luate asupra lor astfel:

I. Jurnalul Colectivității Fondatorilor

α. Subscriereà Capitalului Soc. de Fondatori

		Data actului de subscriere	
2.000.000		**Fundatorii Soc. Anon. X = Soc. An. X în formație**	2.000.000
		Inregist. angaj, de subscr. făcut de:	
		A subs. la cap. Soc. An. X lei 10.000	
		B „ „ „ „ „ „ „ 90.000	
		C „ „ „ „ „ „ „ 100.000	
		D „ „ „ „ „ „ „ 200.000	
		E „ „ „ „ „ „ „ 400.000	
		F „ „ „ „ „ „ „ 700.000	
		G „ „ „ „ „ „ 500.000	
		2.000.000	

Cum vedem, funcțiunea registrelor trebue să înceapă chiar în momentul când încep să se nască drepturi și obligațiuni pentru societatea în formație prin fundatorii ei.

Dacă fundatorii vor face cheltueli inițiale pentru societatea ce vor să creeze, aceleași cheltueli se vor inregiatra în contul fiecăruia, astfel:

β. Cheltueli inițiale

D			C
		Data facerii cheltuelii	
8.000		**Chelt. de fuudare p. Soc. Anon. X în formație = Fundatorii Soc. Anon. X**	8.000
		Plătit publ. și recl. de Fond. A lei 2.000	
		„ chiria sălii de consf. „ C „ 2.000	
		„ rezumatul gazetei „ G „ 5.000	
		8.000	

In cazul când societatea *nu se face*, urmează a se distribui proporțional numita sumă între toți subscriitorii fondatori, înregistrându-se :

D		C	
	Data hotărârei de neînființare		
8.000	**Fondatorii Societății Anonime X = Chelt. de fond Societatea Anonimă X în formație** Repartizat cheltuielile făcute în Con'. Soc. la : A lei 40 D 800 B „ 360 E 1.600 C „ 400 F 2.800 G 2.000 800 + 5.200 + 2.000 Total 8.000	8.000	γ. Part a de cheltuială a fiecărui Fon ator
	Data încasării		
5.560	**Cassa = Fondatorii Soc. Anon. X** Încasat partea de cheltuieli a fiecărui asoc. : B cheltuială imputată, încasat lei 360 D „ „ „ „ 800 E „ „ „ „ 1.600 F „ „ „ „ 2.560 5.560	5.560	δ. Încasat partea imputată
	Data restituirei		
5.560	**Fondatorii Soc. Anon. X = Casa** Restituit următorilor fondatori părțile din cheltuielile făcute de ei peste cota lor : Lui A restituit lei . . . . . 960 „ C „ „ . . . . . 1.600 „ G „ „ 3.000	5.560	Σ. Restituit cheltuiala peste cotă
	Data hotărârii		
2.000.000	**Societatea Anonimă x în formație = Fondatorii Soc. Anon. X** Stins angajamentele de subscriere prin hotărârea de neînființare societatea anon. x. A subscrierea anulată 10.000 E lei 400.000 B „ „ 90.000 F „ 700.000 C „ „ 100.000 G „ 500 000 D „ „ 200.000 400.000 + 1.600.000	2.000.000	z. Stins angajamentul din subscriere

Pentru desvoltare partidei *Fondatorii Soc. Anon. X* vor exista partide analitice, așa că să rezulte angajamentul fiecărui fondator. In felul acesta vom avea partida specială a fiecăruia [1]).

1) Vezi Vol. I, Contab. Com., Sp. Iacobescu și Al. Sorescu pag. 150.

CE ESTE CONTABILUL UNEI INTREPRINDERI?

Mai sunt şi astăzi întreprinzători sau conducători de întreprinderi, cari socot profesiunea de contabil ca ceva impus de lege, fără să le aducă vre-un serviciu real, măcar pentru echivalentul sumei pe care i-o plătesc.

Ce câştigă ei dela cei ce scriu în nişte registre impuse de lege, cari nu le servesc la nimic? — Nimic! — Contabilul, din punctul lor de vedere, este o belea impusă de art. 22 şi următorii şi 142 al Cod. com.; de fisc, care-şi permite să se amestece în întreprindere şi ce.e morţiş registre, dovezi; şi de legea şi regulamentul Corpului Contabililor.

Dacă sunt obligaţi să primească pe contabili, o fac de hatârul legilor,— şi pentru că-i plătesc, cer ca cel puţin pentru acest hatâr, contabilii să înţeleagă aceasta, şi să lucreze registrele după interesele momentane ale lor. Contabilul nu este decât o maşină oarbă, fără iniţiativă, ce trebue să lucreze în sensul cum este învăţătită, cum i se dictează.

Această categorie de conducători nu înţelege că contabilul poate avea pe lângă cunoştinţele speciale ale Contabilităţei şi cunoştinţe serioase asupra principiilor economice după cari se conduc comerţul, industria şi finanţele şi de legi, căpătate în şcoală şi mai ales în practică. Că nu poate să-şi manifeste aceste cunoştinţe, dacă le are şi în nici un caz nu trebue să lupte pentru aplicarea lor.

Să cercetăm însă dacă într'adevăr aceasta este situaţia contabilului într'o întreprindere, ce i se cere lui şi registrelor sale.

Contabilul unei întreprinderi este acela care ţine, cu ajutorul registrelor, situaţia la zi a întreprinderei, din punctul de vedere al drepturilor, obligaţiunilor, şi al rentabilităţei ei. Cu o contabilitate bine ţinută, sistematică, cu cât mai multe detalii, totdeauna la zi, conducătorii întreprinderii pot cunoaşte în orice moment, după situaţiunile scoase din registre, elementele averei, pasivul său cu scadenţele, rentabilitatea întreprinderei, relele organizaţiunii, cari fac să nu se scoată maximul de rentabilitate. Cunoscând situaţia, ei pot aviza la mijloacele de îndreptare. cari uneori chiar contabilitatea le indică.

Rezultă de aci că un contabil s'ar putea rezuma doar la a culege cât mai multe date, a înregistra la vreme operaţiunile, după

principiile contabilității și a face din timp în timp extrasuri după registre, pe cari să le prezinte conducerii.

Să-mi fie îngăduit să spun că rolul contabiiului trece de această simplă mașină, care și așa își afirmă rolul său în întreprindere, putând fi socotit printre elementele producătoare. O intreprindere fără contabilitate este un haos.

Un contabil, înainte de toate, înainte de a începe să înscrie operațiunile în registre, trebue să cunoască bine întreprinderea în care servește: scopul ei, magazinul, șantierul, fabrica, clientela și creditorii, pentru ca atunci când el face o înregistrare, să știe bine de ce este vorba, căci de multe ori, în practică, actele după cari înregistrăm sunt greșit redactate sau pot fi interpretate în mai multe feluri, ca și informațiunile complimentare ce se dau. El trebue deci să interpreteze și să înregistreze operațiunile conform cu realitatea, interesele actuale și mai ales depărtate ale întreprinderii.

Contabilul trebue să știe despre ce anume este vorba și astfel să fie în măsură a vedea dacă într'adevăr mențiunile de pe act, ca și informațiunile primite, privesc și se referă la acea chestiune. Numai astfel poate repede interveni pentru o eventuală corectură, înainte ca faptul să se consume, sau imediat după aceea, spre a se lua măsuri; poate fi ferit de multe greșeli și deci de stornări, virimete, etc., cari fac urâtă impresie.

Intru cât comerțul, indusrria și creditul au luat o desvoltare uriașă, și sunt strâns legate între ele, e firesc ca contabilul să cunoască pe câte trele ramuri de activitate, ca să poată, în cunoștiință de cauză, în interesul întreprinderii pe care o servește, să facă înregistrările conform cu ele.

De asemenea el trebue să cunoască întreprinderea și din punct de vedere legal, ca să poată să îndeplinească, cu ocazia înregistrărilor, formele cerute de legi; dar nu numai întreprinderile ci și fiecare operațiune pe care o înregistrează trebue să o facă și în spiritul legii.

Acum, cu ocaziunea intervențiunei fiscului, pentru a-și cere partea de câștig pentru bunurile și siguranța socială pe care Statul le-a pus la dispoziținea întreprinderii. la adăpostul căreia întreprinderea s'a desvoltat și progresat, când reprezentanții fiscului înțeg deseori, cu voință, atât de rău legile fiscale și să năpustesc asupra producției cu ușurința cunoscută, cei ce dau lupta

cu ei sunt contabilii, deci trebue să cunoască în amănunte legea impozitelor și principiile cari stau la baza ei.

Este adevărat că multe din întreprinderi, pentru chestiunile în legătură cu dreptul — legile și regulamentele — au câte un avocat. Dar el nu este totdeauna specialist în materia comercială, iar cu ocaziunea înregistrărilor nu te poți servi, tu contabil, de cunoștințele avocatului, de cât în rare — foarte rare — cazuri. Avocații rămân pentru facerea actelor și acțiunilor, unde contabilul adeseori intervine,—pentru pledarea proceselor, diferite consilii și transacțiuni. Am văzut contabiii consultați de avocați buni în materie de uzanțe comerciale și nu numai pentru chestiuni privire de întreprinderea respectivă.

Privit astfel contabilul, este un colaborator apropiat și continuu al conducerii întreprinderii. Este cunoscătorul și păstrătorul tutuior cheilor întreprinderii.

Contabilul deci trebue să fie în continuă legătură cu tot ceeace se scrie și se petrece în viața economică, financiară și legislativă, ca astfel să-și pună cunoștințele în curent cu ideile noui.

Rolul lui este astăzi și mai mult mărit când în multe din întreprinderile create, posturile de conducători le-au luat eminenți doctori, avocați, ingineri, etc., cărora le lipsesc aceste cunoștiințe generale asupra întreprinderii, adică, legile economice și organice cari stau la baza industriei, comerțului și creditului, legislația specială lor ca și uzanțele comerciale, industriale și financiare.

Pentru a ilustra aceasta, voiu da 2 exemple. In 1919 se numește cenzor la o Societate mare din București, un domn medic, profesor universitar. Pe vremea mișcărilor lucrătorilor—1920 Domnul doctor, discutând cu un cunoscut al său asupra evenimentelor zilei, îi spuse: „Au dreptate ăștia, să fie nemulțumiți. când mie pentru o simplă semnătură mi s'a plătit lei 20.000" Funcțiunea lui de censor, comisar al acționarilor, el a înțeles-o drept o simplă semnătură, care trebue să mărturisim că așa este și i se părea și Domniei-sale prea mult, căci nu contribuise cu nimic.

In 1921, un domn inginer, diplomat din străinătate, încearcă să dărâme o exploatare ca fiind rea, fără ca măcar să se gândească, ca concomitent cu planul dărâmărei să întocmească și planul noui exploatări. Uitase acel: „Rău e cu rău, dar e mai rău fără rău". A trebuit intervenția unui contabil energic, care

și-a dat seama, și l-a oprit de a dărâma înainte de a întocmi planul nouei exploatări, care să se poată realiza.

De contabili, pentru a putea fi în total folositori întreprinderii, nu trebue să ascundem nimic; chiar și în câmpurile de activitate în care s'ar părea că n'are ce căuta el, trebue ă fie lăsat a asista.

Dacă situațiunea contabilului este atât de cuprinzătoare nu depinde decât de el spre a și-o câștiga și a și-o menține. Nu trebue să rămână numai la ceeace a învățat în școală — școala nu este decât că ăuză care ți-arată drumul și-ți povestește câte unele din frumusețele lui, — drumețului îi revine sarcina de a merge — de a se obosi și pentru a gusta toate frumusețele drumului să privească peste tot, nu numai la doi pași de el.

Cu bucurie o spun, că avem în Corpul nostru contabili de aceștia și pentru ei este bine venită prețioasa lucrare a d-lor *Prof. Spiridon Iacobescu și Al. Sorescu*, *„Contabilitate Comercială Generală"*, în care se găsesc nu numai contabilitatea pură ci și legi, uzanțe comerciale și industriale, cu arătarea legăturilor dintre ele.

Cu tristeță însă spun că în acelaș Corp al nostru, se găsesc colegi, cari ignorează cele mai elementare rngule necesare unei contabilități, nu prea pretențioasă.

Mi-a fost dat să văd o contabilitate a unei Societăți anonime în care se petrecuse următorul caz: Vechii acționari, puțini la număr, deși proprietarii societății, vând acțiunile Societății altora. Convin ca o parte din activul și pasivul Societății să rămână asupra vechilor acționari, împreună cu beneficiile exploatărei anului în curs până la acea dată. Știm cu toții că persoana acționarului este distinctă de a Societății; că mutațiunile acțiunilor — în parte sau în total — nu schimbă întru nimic forma societății. Din societate nu se schimbă de cât că parte din activul și pasivul ei trecea asupra unor persoane, cu rezultatele de până atunci, Ce trebuia să se facă?

Se făcea o înregistrare prin care activul și pasivul ce rămâneau asupra foștilor acționari se trecea asupra lor. Se închcia un bilanț pe data aceea. Se convoca o adunare generală extraordinară care lua cunoștință de bilanț, de cesiunea unei părți din activ și pasiv, constată rezultatele expioatărei anului în curs și făcea împărțeala beneficiului sau a pagubei.

Rămânea deci asupra societăţii capitalul, fondul de rezervă şi o altă parte din activ şi pasiv. Cu aceasta începea noua gestiune a societăţei. Trebuia să fie o continuitate între vechea şi noua administraţiune, căci legal, societatea nu suferise nici o modificare în structura ei.

Ce s'a făcut? — S'a făcut înregistrarea de împărţeală a capitalului, fondului de rezervă, activului şi pasivului rămas asupra vechilor acţionari. Se închee un bilanţ, fără capital, fond de rezervă, etc. Noului contabil al afacerei nu i se dau registrele, deşi le cere,—ca să poată să-şi dea seama de ce este în ele. I se dă cu ce trebuia să înceapă. El crede că situaţia care i s'a dat e bună, fiind dată chiar de vechiul contabil, neputând să-şi închipue că acea situaţie ar putea fi altceva de cât copia bilanţului ultim, că nu s'a păstrat forma legală şi contabilă, o înregistrează fiind presat de conducătorii societăţii să le dea registrul. In urmă are ocaziunea să constate că Bilanţul, cu care începuse, nu era Bilanţul cu care isprăvise vechea administraţie; că nu era nici o legătură între cele două serii de registre; o complectă ignorare a legii şi a regulelor contabile. De nicăeri nu rezultă lichidarea şi nici una din formele lichidărei unei societăţi nu se făcuse; Societatea a continuat să existe şi să lucreze; nu reeşa suspendarea activităţii de cât din registrele vechii gestiuni, care nu corespundea realităţei, societatea nici un moment nesuspendându-şi fiinţa şi nici activitatea. In penultimul Bilanţ, în registrele Jurnal şi Cartea Mare, contul Tranzitoriu este compus din anumite sume, iar în inventar, când sunt specificate, din altele. Cele din inventar au fost căutate în afară de registre, menţinându-se doar soldul contului.

Fiscul, cu drept cuvânt, văzând anomalia, neputând stabili legătura între descrierea contului tranzitoriu din inventar şi contul din Cartea Mare, a impus Societatea de două ori pentru aceiaşi sumă, părându-i-se, aceste sume, drept o deghizare a beneficiului.

Când este vorba de înregistrări, pentru a nu ne compromite, este bine să mai întârziem puţin, să ne gândim, ca să satisfacem toate cerinţele legilor, principiilor, regulelor contabile şi realităţilor, pentru cinstea noastră şi a Corpului nostru.

P. Georgescu
Expert-contabil

CONTABILITATEA IN VALUTĂ-AUR

Din cauza fluctuațiilor valutare, Bilanțurile tuturor întreprinderilor arată rezultate, cari nu corespund realității. Ani dearândul la societățiile pe acțiuni s'a distribuit dividende din însăși capitalul întreprinderii, fără să se observe, iar mulți negustori, deși văd că nominal li se mărește capitalul totuși nu sunt în măsură să se mențină la situația d'inainte.

Înșelați de aparențe, unii sunt ispitiți să facă cheltueli peste puterea de câștig a întreprinderii.

In rezumat, dacă am raporta Bilanțurile întreprinderilor la o unitate stabilă de măsurătoare, am ajunge la rezultate dezastroase, abia atunci ne-am da seama că acționarii au perdut o bună parte din avutul lor, că multe întreprinderi au o situație grea, având datorii peste puterile lor iar proporția capitalului rulant față de capitalurile învestite în industrii este atât de redusă, că numai prin sforțări uriașe își mai pot continua activitatea.

Această situație se prezintă desigur sub o formă și mai gravă în țările cu valute mai depreciate ca a noastră: Germania, Austria, Polonia.

Technicienii au fost preocupați încă de acum trei ani de această chestiune și în Germania s'a introdus pentru primăvară din proprie inițiativă sistemul bilanțării în mărci-aur alături de mărci-hârtie.

După ce s'au văzut rezultatele acestor contabilizări, guvernul a crezut necesar să introducă obligativitatea acestui sistem și printr'o ordonanță recentă s'a dispus că orice întreprindere comercială pe ziua 1 Ianuarie 1924 să facă un bilanț în aur, procedând astfel în fiecare an.

Dacă reducând valorile în aur activul prin deducerea datoriilor, este superior capitalului-acțiuni, diferența trebue să fie trecută în bilanț sub un cont de rezervă sau să se mărească capitalul.

Dacă, din contră, capitalul-acțiuni este superior activului minus datoriile, diferența se înscrie într'un „*Cont de depreciere a capitalului*“ care se trece pentru

balansare în activ, sau se sporeşte activul prin noi mize sau se reduce capitalul la nivelul activului.

Acest cont nu poate depăşi 9/10 din capital şi trebue să fie amortizat în cel mult trei ani. Fondul de rezervă legal existent precum şi sumele care ar fi disponibile cu caracterul de rezervă pot să fie afectate pentru aceasta amortizare.

Orice repartiţii de beneficiu este interzisă atât timp cât nu este amortizată această depreciere de capital.

Redus la paritatea aur, capitalul unei societăţi anonime nu poate fi sub 5.000 mărci-aur.

Capitalul la societăţi anonime nou create se va exprima în mărci-aur, neputând fi sub 50.000 mărci-aur.

Acestea sunt în esenţa dispoziţiile din ordonanţa germană, care astfel ar scoate problema aceasta din domeniul discuţiunilor teoretice şi-i dă o mare importanţă practică.

Probabil că mai curând sau mai târziu această chestiune se va pune şi legiuitorului nostru, pentrucă în situaţia actuală plutim în necunoscut, înşelându-ne pe noi înşi-ne cu cifre, cari au o valoare foarte relativă.

Vim.

CONTABILITATE DE MĂRFURI

Cu privire la articolul publicat sub acest titlul în No. 1—2 primim următoarele observaţii:

In Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, anul XIII, No. 1—2, Ianuarie—Fevruarie 1924, pagina 24—43 se discută „complectarea oricărei gol sau oricărei insuficienţe în contabilitatea de mărfuri (Marchandise) la întreprinderi de cereale sau mori" şi se propune introducerea unui sistem rectificat.

După metoda veche funcţionarea conturilor de persoane în contabilitatea de mărfuri este:

1) *Se debitează:* vânzătorul pentru marfa plătită conform facturei, întocmită pe baza chitanţei de predare efectuată, creditând ct. Gen. de mărfuri.

2) *Se creditează*: vânzătorul pentru marfa predată, după raportul primit dela depozitul, care a primit-o, debitând depozitul respectiv, unde s'a înmagazinat marfa. După sistemul nou *însă* se propune:

3) *Se debitează*: vânzătorul pentru marfa cumpărată imediat conform contractului de cumpărare, adică chiar la încheierea cumpărării, și

4) *Se creditează:* adică la fel ca sub 2) vânzătorul pentru marfa predată.

Contul contractantului X (vânzătorului) deci saldat, nu mai cere nici o altă contabilizare.

Ca atare — după acest sistem modificat în factura pentru cantitatea plătită și predată nu se mai trece prin jurnal în contabilitatea de mărfuri.

Spre a fi mai clar se repetă: după sistemul vechi se debitează, sau se creditează contractantul *după factură*, pe când metoda nouă debitează, sau creditează contractantul *chiar la încheiere afacerii,* fără a ține seamă, dacă, sau când se va preda marfa.

Aci este cel mai mare gol al acestui sistem de propus, deoarece exclude contul. care a fost unul din cele mai principale motive ale introducerei contabilației de mărfuri, deoarece conturile de persoană în maestru nu mai pot arăta nici o persoană în caz de fraudă, sau eroare.

Exemplu: S'a plătit o cantitate de mărfuri de 2 ori, sau s'a uitat a se factura, sau a se copia o factură péntru o cantitate de mărfuri expediată de noi.

Operațiunea prin Journal fiind deja făcută la contractare, nu se mai poate constata una din astfel de erori.

Sistemul vechi al acestei contabilități cere în primul rând un control pentru facturarea regulată a mărfurilor primite, respectiv a mărfurilor expediate, pe când cumpărările sau vânzărilor adică mărfuri cari *sunt de primit, sau de predat* s'au trecut în registrul de „cumpărări și vânzări".

Afară de aceasta orice contract trebuie să fie vizat de către Administrația Financiară, la supunerea competinței arbitragiului unei burse, trebuie vizat contractul și de această bursă. Astfel contractele fiind vizate la bursă, la Administrația Financiară și trecute în registrul de „Cumpărări și Vânzări", nu s'ar putea pune la îndoială buna credință a directorului întreprinderei. Deci

aceasta n'ar trebui să fie motiv pentru a trece contractele de vânzări sau cumpărări în journalul de mărfuri.

In nici un caz nu s'ar putea trece la Ct. General de mărfuri o marfă, a cărei cumpărare abia s'a contractat, adică o marfă care o vom primi la un termen nedefinit şi nesigur.

Dacă ne vom decide a trece aceste contracte în journal, atunci contabilizarea s'ar putea face numai printr'un cont nou, adică la exemplul dat prin „Cont Evidenţa de Grâu".

Deci la contractarea a zece vagoane de grâu dela St. Dumitrescu se va face în jurnal următorul articol:

5) *St. Dumitrescu* **Ct. Evidenţa de grâu**
la **Ct. Evidenţa de grâu**

cumpărat conf. contract Nr. 30 à Lei 40.000 100.000 kgr.

Spre a evita prea multe conturi, se va face un cont colectiv de persoane pentru cumpărări sau vânzări la fiecare articol; exemplu:

Diverse Cumpărări de Grâu Ct. Evidenţa
„ „ „ Porumb „ „
„ Vânzări „ Grâu „ „ etc. etc.

La efectuarea contractului se va anula aceste înregistrări tot prin Cont Evidenţă respectiv.

Operaţiunile în contabilitatea de mărfuri se fac în cea mai mare parte pe baza raporturilor primite dela representaţii din diferite staţiuni: de exemplu representantul din Segarcea raportează în *diferite* rânduri primirea succesivă a celor 100.000 kgr. grâu dela St. Dumitrescu. După aceste raporturi facem înregistrarea în jurnal, la fiecare avizare de predare:

6) *Staţie Segarcea — Grâu*
la St. Dumitrescu — Grâu
predat conform raport. Nr. 8, 14, 19 & 9 pe
ziua de 18./20./24./&/XI./923 100.000 kgr.

Plata mărfei se efectuează însă confom chitănţi de primire eliberate de reprezentantul firmei cumpărătoare, chiar atunci, dacă n'a sosit încă raportul dela staţia respectivă. Pe baza facturei, întocmit după chitanţile de primire, conform cărora s'a plătit grâul predat se

debitează: St. Dumitrescu — Ct. Grâu şi se
creditează: Cont General Grâu

Cu toate că reprezentantul a raportat că au primit cantitatea de 100.000 kgr. Grâu dela St. Dumitrescu, se poate întâmpla următorul caz:

St. Dumitrescu prezintă spre plată pe ziua de:

18./XI	Chitanță de	20.000	kgr.	predate la	16. & 17/XI.
20./XI	„ „	10.000	„	„ „	20./XI.
24./XI	„ „	50.000	„	„ „	20/22/ & 24/XI.
28./XI	„ „	30.000	„	„ „	20./XI.

adică chitănți pentru 110.000 kgr. grâu.

Reprezentantul a dat pentru cantitatea de 10.000 kgr. grâu predate la 20./XI din eroare, sau intenționat o a doua chitanță pe ziua de 24./XI cuprinsă în cantitate de 50.000 kgr.

Factura și plata s'a făcut conform chitanței reprezentantu nostru în diferite rânduri și conform facturei încheiate se trece în journal de mărfuri:

7) *St. Dumitrescu — Ct. Grâu*
la Ct. General Grâu

plătit conf. fact.	18./XI.	20.000 kgr.	
„ „ „	20./XI.	10.000 „	
„ „ „	24./XI.	50.000 „	
„ „ „	28./XI.	30.000 „	110.000 kgr

deci maestru ne va arăta:

St. Dumitrescu		*Cont Grâu*	
La Ct. general Grâu plătit conf. facturei	110.000	Prin Segarce — Grâu	100.000

Prin urmare după vechiul sistem vom vedea imediat fiecare greșeală, care s'ar face la plata unei cantități de cereale în minus, sau în plus, sau dacă s'ar uita a se copia sau s'ar pierde o factură pentru o marfă expediată de noi. Sunt și mai multe cazuri, care se pot întâmpla în practica comerțului.

Spre a îmbunătăți sistemul contabilității de mărfuri și spre a evita erori din neglijență se recomandă, de a trece în jurnalul de bani, la postul respectiv foliul jurnalului de mărfuri unde s'a făcut înregistrarea cantității facturată, și vice versa.

Pentru mai bună înțelegere a funcționărei acestui control, următorul exemplu:

Jurnalul de bani FOLIO 64

Foliul de			
Maestru	Jurnal de mărf.		
107	28	*Ct. Gen. de Grâu la St. Dumitrescu*	
362		conform Facturei 4./XII 100.000 kgr. grâu à Lei 40.000	400.000

Jurnalul de mărfuri FOLIO 28

Foliul de			
Maestru	Jurnal de bani		
73	64	*St. Dumitrescu Ct. Grâu la C-t. Gen. Grâu*	
23		plătit conform facturei 4/XII. Lei 400.000	100.000

Rudolf Reichler
Craiova

INTRODUCEREA CONTABILITAŢII DUBLE DE STATUL FRANCEZ.

Senatul francez a adoptat proectul de lege al d-lui D. Delahaye, cuprinzând următorul articol unic:

Senatul invită guvernul să stabilească conturile tuturor ministerelor, întreprinderilor industriale şi oricărei exploatări ale Statului, după regulele contabilităţii în părţi de dublă.

Se ştie că şi Corpul nostru a luptat pentru aceasta reformă şi nu ne îndoim că atunci când un număr mai mare de colegi va pătrunde în Parlament, se va legifera şi la noi obligativitatea Contabilităţii în partida dublă pentru administraţiile publice.

Partea specială a Corpului

DIN ACTIVITATEA SECȚIUNILOR

(Estras din Dările de Seamă pe anul 1924)

Tulcea. — Secția noastră în anul expirat a adus mari servicii negustorimii, aranjându-le registrele după regulele contabilității duble. Deși Fiscul la stabilirea impozitului nu a ținut socoteala de tabloul nostru, recomandând Ministerului un contabil neautorizat, care nu a ținut socoteala de registre și nici de negustori, cu toate acestea intervenția noastră fiind făcută la timp, a făcut pe Fisc să aprecieze adevăratele venituri cari urma să fie impozabile, permițând contribuabililor mai greu impuși să ceară contra expertize, în urma cărora Fiscul a revenit la realitate. Cazuri: M. Dobrescu, At. Demirof, Toma Dracopol, Stoiciu Malcef, Petre Panaitescu și alți negustori cari ne scapă din vedere în momentul acesta.

Secțiunea noastră grație conștiinței și seriozității membrilor ei, a ajuns azi să fie cât se poate de apreciată de negustorime.

In majoritate negustorimea și-a angajat contabili experți și contabili autorizați pentru a le ține registrele după toate regulile contabilității în partidă dublă.

Sa observat pe ici pe colea mici greșeli făcute de unii din contabilii noștri autorizați, care nu ne îndoim că toți astăzi s'au corijat aplicând strict în ținerea registrelor, regulile contabilității în partida dublă. Un singur membru de al nostru a comis o greșeală nepermisă de contabilitate, în cursul anului expirat, căruia corpul i-a aplicat, pentru acest lucru, pedeapsă cam aspră, cu excluderea din Corp pe timp de un an, pentru care nu ne îndoim că D-sa se va corija în viitor.

Sperăm că, în timpul cel mai apropiat să înființăm în orașul nostru o școală comercială, deocamdată curs seral, iar mai târziu curs superior, la care D-v. veți fi primii îndrumători ai contabililor de mâine.

Caracal. — Cei mai bătrâni din Corpul nostru, primii luptători pentru înfăptuirea lui, ar putea spune cât prețuesc acești

doi ani de viață pentru C. C., căci alături de cei 20 ani de muncă neobosită, plină de suferințe și umilințe pentru absolvenții învățământului comercial, acești doi ani întrupează aniversarea isbândei oficiale.

Veniturile Secției au fost de lei 23.309,35 rezultând un excedent de lei 18.519,35.

Ploești. — A hotărât să organizeze în vară o excursie în Ardeal. In scopul strângerii fondurilor se va da o serată; pentru mărirea fondului Camera de Comerț din Ploești a dat suma de lei cinci mii.

Fălțiceni. — In adunarea generală dela 3 Februarie a delegat pe D-nii L. Lazarovici și I. Schächter ca să strângă fondurile necesare închirierii sau cumpărării unui imobil propriu și pentru procurarea mobilierului. Felicităm pe colegii noștrii pentru inițiativa luată și le dorim tot succesul.

Roman. — Ne-am concentrat deocamdată sforțările bănești în scopul înființărei unei biblioteci de specialitate (Comptabilă și Economică) pentru a avea la îndemână mijloace de a ne desvolta cunoștințele, pe cari le punem în aplicare prin funcțiunea ce îndeplinim în organismul nostru economic.

Această bibliotecă este în parte alcătuită. Aci avem un număr de 14 cărți din autorii cei mai aleși, români și străini și mai avem comandate încă un număr de 7 tratate, cum și un abonament la revista „La comptabilite et les affaires" din Paris. Pe lângă abonament la revista noastră ne propunem să facem un abonament la ziarul „Argus", care ne ține la dispoziție coloanele sale pentru orice publicațiuni, având astfel la îndemână și mijloace de a ne arăta părerile în toate chestiunile cari ne interesează din punct de vedere profesional.

Secția Lugoj. — Dintre chestiunile mai de seamă ce s'au desbătut cu această ocaziune, a fost protestul ridicat de secretarul Secțiunei Dumitru Gallsef, contabilul Băncii Albina din Lugoj, în legătură cu felul de aplicare al Legii Corpului în legătură cu expertizele ce se dau din partea Administrației Financiare a județului Caraș-Severin. Această Administrație contra dispozițiunilor Legii art. 6 au dat mai multe zeci de expertize în legătură cu impunerea la impozit a diferitelor întreprinderi bancare, comerciale și industriale din întreg județul Caraș-Severin, fără ca să țină

seama de protestările Comitetului Secțiunii Corpului Contabililor din Lugoj, la 2 domni cari erau membrii ai unei alte secțiuni, precum și unii al treilea care nici nu era înscris în nici o secțiune, și astfel folosea fără de drept titlul de expert-contabil. Este regretabil, când chiar autoritățile cari în primul rând ar fi chemate să aplice legea cu sfințenie, purced tocmai contra dispozițiunilor în vigoare. Legea este și trebue să fie ceva sfânt pentru ori și cine, și în deosebi pentru autorități pentru că la din contra consecințele pot fi de tot păgubitoare. Legea când s'a făcut nu s'a avut în vedere interesul material și de părtinire pentru unii domni, ci s'a avut în primul rând numai interesele totalității membrilor, în legătură cu interesele statului.

In urma acestui fapt se reduce venitul secțiunii realizat după expertizele făcute de membrii Corpului, din această secțiune în cursul anului 1923, și anume la una expertiză oficioasă și 2 expertize private, cu un venit total pentru secțiune de lei 1.100.

Din darea de seamă a comitetului referitor la chistiunile bănești ale secțiunii remarcăm gestul frumos al Comitetului procurând pentru 2 elevi săraci dela Școala Comercială inferioară două perechi de ghete, luând și în budget anului 1924 iarăși 1000 lei pentru scopuri de binefacere, cu toate că averea secțiunii este minimală.

Constanța. — *Agapa Corpului Contabililor.* Prima a avut loc în sala restaurantului Regnier.

D. Ilie Mecu, inspector al Băncii Naționale și președintele Corpului, a ținut să strângă la olaltă pe toți membrii Corpului pentru ca să se cunoască mai bine.

D-sa a ținut și o conferință despre registrele comerciale comentând cu mare competință unele articole din Codul de Comerț în legătură cu ținerea justă și legală a registrelor de contabilitate.

In special d. Mecu a insistat asupra trecerii în jurnal, a operațiunilor civile ale comercianților și asupra regularității și exactității înregistrărilor pentru a înlătura înregistrări frauduloase.

Conferința a fost ascultată cu multă atențiune de către asistenți, aplaudând pe conferențiar pentru inițiativa luată — căci, d. Mecu intenționează de a face să se repete cât mai des aceste reuniuni, înființând și o bibliotecă pentru care a promis tot sprijinul moral și material.

După aceia s'a servit masa, care a durat cu multă însuflețire până la 1 jum. noaptea.

A mai vorbit d. Hristea, aducând elogii d-lui Mecu, pentru munca ce o depune în folosul Corpului și d. S. Constantinescu care a scuzat absența invitatului Corpului, d. Oprescu președinte al Tribunalului, aducând la cunoștință că comitetul l'a ales membru de onoare al Corpului contabililor.

Secția Botoșani. — Relevăm, cu deosebită mulțumiri, spune Darea de Seamă Anuală, că datorită intervențiilor făcute de Camera de Comerț al cărei secretar general este și președintele Corpului, orașul a fost înzestrat cu o Școală Comercială Superioară.

Secția Târnava-Mică. — Vă putem comunica cu satisfacție că, în 1923 mai toți membrii ai secției noastre au contribuit cu cunoștințele lor pe la Comisia fiscală de impunere, fie la alte expertize. (Din Darea de Seamă).

Secția Pitești. — Din partea secțiunei au lucrat în comisiunile speciale de impunere d-nii *N. Vișineanu* și *N. Mamulea.*

Secția Brăila. — Chestiunea care ne mai preocupă este să avem și noi „Casa noastră" unde să putem să ne vedem mai des și cred că suntem în asentimentul D-v., propunându-vă strângerea unui fond care deocamdată să ne dea posibilitatea a închiria un local mai în centru și cu timpul să-l avem propriu și al doilea înființarea unui Case de pensiuni. Pentru local s'a strâns din donații lei una suta de mii. (Din Dare de Seamă).

Secția Ploești are în proect să scoată o gazetă bilunară în colaborare cu „Uniunea comercianților prahoveni".

Le dorim grabnică realizare și tot succesul.

Subscrieți la „Activa" Casa Corpului Contabililor și a Titraților în Științele Comerciale — la Sediile Corpului în provincie și în București la sediul Corpului, la Banca Românească și la Banca Marmorosch Blank.

Acțiunile sunt de lei 500.

O NOUA ORGANIZAȚIE PROFESIONALA

Din inițiativa mai multor comercianți și industriași s'a pus bazele unei noi asociațiuni profesionale: Blocul comercial industrial, având ca Președinte pe colegul nostru d-l Th. V. Orghidan, iar ca Secretar-general pe d-l V. M. Ioachim.

Această organizație își propune că afară de orice manifestare politică, să contribue prin întruniri, conferințe, memorii, publicitate, intervenții, etc., la liberarea comerțului și industriei de piedicile ce se pun printr'o politică economică internaționalistă a statului rău înțeleasă și mai ales rău aplicată, la propășirea acestor ramuri de activitate prin cultivarea viitoarelor elemente, prin creiarea de instituții de credit și la respectarea demnității de comerciant și industriaș, înlăturând acuzațiunile nedrepte ce de multe ori li se aduc.

Blocul acesta va fi sâmburele unei organizații ce se va întinde în tot cuprinsul României-Mari, pe alături de alte organizațiuni similare, fie contopindu-se cu organizațiunile răslețe, cari vor simți trebuința unei reprezentări centrale.

Nevoia acestei organizații a rezultat din atitudinea pe care mulți comercianți și industriași înțeleg a o avea în manifestările de ordin profesional și *anume o atitudine absolut neutră față de orice formație politică.*

O asociație — oricât de puternică, ar ajunge la un moment dat — alunecă pe povârnișul politic fie punându-și candidați pe listele guvernamentale ca reprezentatării organizației, fie participând în mod efectiv la alegeri în favoarea unui sau altui partid politic, nu mai poate avea încrederea membrilor, unitatea de vederi și disciplină necesară. Incep neînțelegerile politice, certurile personale, acuzațiile de tot felul și organizația merge către destrămare.

Nevoia acestui Bloc s'a mai resimțit și dintr'un alt punct de vedere: Multe organizațiuni au confundat și confundă camerile de comerț și industrie — repre-

zentantele oficioase ale comerțului și industriei — cu asociațiile profesionale, pretinzând ca în camerile de comerț să se ratifice numai hotărârile acestor asociații sau ale asociației, care la un moment dat ar avea cei mai mulți reprezentanți în cameră.

Este o greșală. *Camerile de comerț și industrie nu sunt sau nu trebue să fie emanațiunea* unei sau unor organizațiuni, *respective a unei partide.* Ele reprezintă interesele generale ale comerțuini și industriei în cadrul intereselor generale ale țării. Se poate ca la un moment dat o anumită organizație să ceară, să se agite, pentru o chestiune, să vină în conflict cu nevoile altei sau altor cercuri. Camera de comerț și industrie trebue să păstreze cumpăna, să tempereze pretențiunile acestor organizații, să le modeleze și să le pună în concordanță cu marile interese economice ale țării.

Intr'o organizație liberă negustorul rămâne și vorbește numai ca negustor; într'o cameră de comerț însă trebue să-și dea seama că deține și o părticică din autoritatea statului și deci toate problemele trebue privite prin prima unei adevărate obiectivități.

Iată de ce totdeauna secretarii camerelor de comerț — organele permanente, cari sintetizează mai bine acest rol al camerelor de comerț au avut uu rol important în manifestările acestor instituții și au făcut o mare greșeală acele camere, cari au nesocotit acest rol.

Vini

In urma fuzionării ziarului *Plutus* cu ziarul *Argus*, Rubrica Corpului Contabililor din România și Corpului titraților în științele comerciale, va apare de acum înainte odată pe săptămână, în ziarul „*Argus*", tot sub îngrijirea d-lui V. M. Ioachim, căruia i se va trimite orice știri date, informații, cu privire la manifestările Corpului și membrilor din întreaga țară.

Consiliul superior al Corpului, mulțumește și pe această cale, atât ziarului „Argus" cât și d-lui Director Gafencu, pentru această ospitalitate.

CONSILIUL SUPERIOR AL CORPU

Situația de venituri

VENITURI	1922		1923		Prevăzut în budget		Realizări	
Cota de 1/4 dela Secția Ilfov . .					50.000	—	58.580	65
Dela Secțiunile din provincie								
Bacău	1.945	—	2 260					
Bălți	730	—	482	50				
Bârlad	1.637	—	—	—				
Bazargic	—	—	1.750					
Botoșani	2.353	75	—	—				
Brașov	—	—	3.000	—				
Călărași	568	75	—	—				
Cernăuți	1.490	—	—	—				
Chișinău . . .	3.072	30	—	—				
Constanța	2.315	—	—	—				
Craiova	4.465	—	9.500	—				
Dorohoiu	—	—	375	—				
Giurgiu	1.000	—	—	—				
Huși	950	—	900	—				
Iași	12.787	50	—	—				
Lugoj	1.350	—	—	—				
Oradia Mare . .	—	—	5.635	—				
Orhei	635	—	—	—				
Ploești	1.847	50	5.000	—				
P.-Neamț	1.937	—	—	—				
Pitești	380	50	—	—				
Roman	149	—	—	—				
Râmnicu Sărat .	735	—	—	—				
Satu Mare . . .	—	—	4.734	75				
Sibiu	673	—	6.497	50				
Silistra	—	—	1.343	—				
Sighișoara . . .	540	—	1.071	75				
Sighetul Marm. .	460	—	—	—				
Târnava Mică . .	521	—	—	—				
Temișoara . . .	8.064	50	9.679	50				
Teleorman . . .	970	—	—	—				
Tg. Jiu	262	50	618	75				
Tg. Mureș . . .	1.767	50	—	—				
Târgoviște . . .	—	—	1.026	50				
Tighina	1866	—	—	—				
Tulcea	1.002	50						
Vâlcea	1.565	—	—	—				
Zalău	1.540	—	481	25	75.000	—	112.940	80
Total lei					125.000	—	171.521	45

Decan,

N. Butculescu

LUI CONTABILILOR DIN ROMÂNIA

şi cheltueli pe 1923

CHELTUIELI	Prevăzut în budget		Efectuate	
Salarii	46.000	—	46.000	—
Imprimate cheltuieli de cancelarie şi publicaţii la ziare	17.000	—	10.928	70
Deplasări şi diverse	5.000	—	1.000	—
Fond pentru organizarea Congresului	30.000	—	31.000	05
Subvenţie Corpului Absolvenţilor Şcoalei Comerciale Superioare	6.000	—	6.000	—
O bursă	6.000	—	1.000	—
Premiu pentru o lucrare cu privire la „Ţinerea Contabilităţii şi încheierea bilanţului in legătură cu reforma financiară şi oscilaţiile valutare"	5.000	—	—	—
Fond pentru deschidere de credit	10.000	—	8.858*)	—
Total lei	125.000	—	105.028	75
Excedent pe anul 1923	—	—	66.492	70
To'al lei	125.000	—	171.521	—

*) Participarea la salariile Secţiei Ilfov pe anul 1923.

Secretar-Cassier,
P. Drăgănescu

Director,
V. M. Ioachim

BANCA DE SCO

SOCIETATE

CAPITAL

Sucursale: Constanța, Focșani Galați R.-Vâlcea,

ACTIV *Bilanțul general încheiat*

Conturi de valori:				
Cassa	23.670.023	62		
Imobile (Urb. rurale, suc. 17.523.418,20				
(Fabr. Rom. Unite . 639.000.—	18.162.418	20		
Mobilier	1	—		
Ef. pub. și acț. (In casă 27.613.900,—				
Angajat 29.247.500,—				
Nominal 56.861.400,— =real	47.169.316	70		
Efecte comerciale în portofoliu . . .	85.330.129	97	174.331.889	49
Conturi personale debitoare:				
Acționari	727.346	73		
Conturi curente, garantate, diverși, etc.	367.360.163	15	368.087.509	89
Conturi de ordine:				
Diverse garanții depuse de bancă . .	43.892.405	80		
Avansuri date de bancă	25.861.303	60		
Garanții primite de bancă	236.547.938	06		
Evidențe (depozite libere, titluri spre vânzare), etc.	109.851.390	70		
Efecte comerciale (Din portofol. 224.952456.20				
reescontate (Din c. curent. 138.412.779.56	363.365.215	75	779.518.253	91
			1.321.937.653	29

Președintele consiliului de administrație, **C. P. Olănescu.** Director,

Verificat de noi cen-

Amediu Lăzărescu, Const. L. Nau-

CONTUL DE PRO-

DEBIT *Incheiat la 31*

Cheltueli generale salarii, impozite, etc.	—	-	12.449.853	14
Amortizări:				
Imobile	700.000	—		
Creanțe	11.234.771	08	11.934.771	08
			24.384.624	22
Sold. beneficiu net			18.404.472	66
			42.789.096	88

Președintele consiliului de administrație, **C. P. Olănescu.** Director,

Verificat de noi cen-

Amedeu Lăzărescu, Const. L. Nau-

N T A R O M Â N I E I

ANONIMĂ

80.000.000 LEI

Sibiu, Timișoara T.-Măgurele, Tulcea

la 31 Decembrie 1923 **PASIV**

Conturi de capital:				
Capitalul băncii	80.000.000	—		
Fond. De rezervă statut. 27.065.700,—				
„ „ special 2.033.500,45				
„ amort. imobile 3.000.000,—	32.099.200	45	112.099.200	45
Conturi personale creditoare:				
Depuneri spre fructificare interne, ex-	159.875.937	98		
terne)	250.294.307	12		
Cassa de pensii a funcț. Efecte nom. 650.000 + n rar.	1.745.481	17	411.915.726	27
Conturi de ordine:				
Garanții depuse de bancă	43.892.405	80		
Diverse, avansuri date de bancă . . .	25.861.303	60		
„ garanții primite de bancă . .	236.547.938	06		
„ evidențe	109.851.390	70		
„ efecte reescontate	363.365.215	75	779.518.253	91
			1.303.533.180	63
Profit & pierdere beneficiu net . . .	—	—	18.404.472	66
			1.321.937.653	29

R. Șeitan. Șeful serviciului contabilității, Subdirector, **Al. Sorescu**
zori și găsit exact,
mescu, expert-contabil **I. D. Clinceanu.**

FIT & PIERDERE

Decembrie 1923 **CREDIT**

Beneficii diverse din dobânzi, comi-				
sioane, încasări din creanțe amorti-				
zate, etc.	—	—	42.789.096	88
			42.789.096	88

R. Șeitan. Șeful serviciului contabilității, Subdirector, **Al. Sorescu.**
zori și găsit exact,
mescu, expert-contabil, **I. D. Clinceanu.**

BILANȚUL PE 1923

ACTIV			PASIV		
Acțiuni „Activa" complect vărsate .	104.000	—	Excedent anterior	74.927	75
Corp. Contab. Secția Ilfov	37.420	45	„ pe 1923	66.492	70
Total Lei . . .	141.420	45	Total de Lei . . .	141.420	45

PROECTUL DE BUGET PE ANUL 1924

VENITURI			CHELTUELI		
1/4 dela Secția Ilfov	75.000	—	Un director	42.000	—
1/4 „ Secții Provincie	100.000	—	Un funcționar	10.000	—
			Imprimate	8.000	—
			Publicații la ziare	5.000	—
			Cheltueli de cancelarie	6.000	—
			Indemnizații de casă	6.000	—
			Deplasări și diverse	5.000	—
			O bursă a 500 lei	6.000	—
			Subv. Corp. Absol.	6.000	—
			Premii	5.000	—
			Fond p. deschidere de credit	10.000	—
				109.000	—
			Fond p. Construcția Localului . . .	66.000	—
	175.000	—		175.000	—

Decan, **N. Butculescu**

Director, **M. Ioachim**

Partea informativă

COLEGIALE

— Corpul Contabililor Secţia Galaţi a organizat o serie de Conferinţe; prima a fost a d-lui *D. N. Panaitescu*, Preşedintele secţiei, tratând despre inventar.

— Colegul al *D-l I. Beloiu*, a fost numit Sindic al Bursei din Constanţa. Notăm cu satisfacţie această nouă distincţie a membrilor din Corpul nostru.

— D-nii *Th. Orghidan şi V. Cosmescu* au fost aleşi Censori la Banca Oituz.

— *D-l I. Pătru* din Ministerul de Finanţe a fost numit în Comisia pentru cercetarea situaţiei fondurilor la diverse Case de economii şi credit de pe lângă Ministere în vederea centralizării acestor Case într'o mare instituţie, care să vină mai cu folos în ajutorul funcţionarilor.

— *Corpul Contabililor Secţia Tulcea* a hotărât să înfiinţeze o şcoală comercială.

— D-l *V. M. Ioachim* a fost numit censor la Compania orientală de transporturi, iar D-l *N. I. Popovici* censor supleant.

— D-l *G. Popp* a fost numit în Comisie pentru modificarea legii speculei.

— D-l *G. D. Soreanu*, deputat de Romanaţi, Director de Bancă, a fost numit în Comisia pentru modificarea legii impozitului pe lux şi cifra afacerilor.

— D-l *I. Ştefănescu* Vice-Preşedinte Secţiei Vaslui, a fost numit în Comisia specială de impunea Comercianţilor din Vaslui şi censor la Casa de Credit din localitate.

— D-nii *I. Penescu şi Aurel Bediţeanu* au fost delegaţi din partea Comisiei de Comerţ să facă parte din Comi-

siunile speciale de impunere, iar D-nii *Jean Petrescu, Ștefan Ionescu, D. Anastasiu și I. Pătru* au fost numiți experți-contabili pe lângă Comisiunile de impunere pentru Comerț și Industrie.

— D-nii *Aurel Marinescu, G. Duca și Chr. Marinescu* au fost numiți de Trib. Ilfov experți în cererea de moratoriu a firmei Mihail Țanovici.

— D-l *F. Finkelștein* o fost numit censor la soc. „Britania" iar d-l *Cornel Bediteanu* censor supleant.

— Dr. *I. Constanțiu* a ținut la Camera de Comerț o interesantă conferință despre „Vadul Comercial".

— Dr. *Ștefan Moțoi* a fost ales Președinte al Case Negustorilor din Ploești.

— D-l *E. Dobrovici*, fost Director general al Contabilității Minist. de finanțe a fost numit Director general la Banca Comercială Română.

— D-l *O. Müller*, expert contabil a fost ales censor la Fabrica de sticlărie Brazi S. A.

S'au bătut două medalii :

1) Medalia Comemorativă a Congresului ;

2) Medalia jubiliară d-lui Gr. Trancu-Iași

De vânzare la sediul Corpului, cu 50 lei bucata.

Toți absolvenții școalei superioare de comerț din București, sunt rugați a trimite neîntârziat direcțiunei acelei școale în B-dul Domniței 37, o fotografie și notițe scurte biografice cu privire la activitatea dela terminarea cursurilor.

La 1 Aprilie se dă sub tipar anuarul.

ECONOMICE

Extragem din Buletinul Société de Banque Suisse următoarele:

Schimbul în Elveţia

Dolarul a crescut faţă de francul elveţian dela 2% primă finele 1922 la 11% finele 1923, dolarul hârtie fiind mai căutat decât cel de aur.

Coroana suedeză dela 3% primă fine 1922 a crescut la 8 3/4 Iunie 1923.

Florinul holandez a fost aproape al pari în cursul 1923.

Lira engleză dela 24,50 finele 1922, a ajuns abia ca 24,80 fine 1923.

Francul francez dela 0,38 la începutul anului a scăzut la 0,24 la fincle anului. Cauzele care l-au influenţat, cu toate, că statisticele arată prosperitatea comerţului exterior par a fi: deficitul bugetar, lipsa vărsămintelor de răsbăiu germane, ocupaţia Ruhrului, măsurile financiare tardive.

Lira italiană pare a se fi stabilizat la 25.

Francul belgian dela 35 scade la 21 fiindcă balanţa comercială este defavorabilă, iar activitatea industrială şi bancară a Belgiei în streinătate a cerut exportare de capitaluri care au îngreuiat derizele lor.

Leii români s'au menţinut în anul trecut la 3 centime. Dar relaţiile comerciale cu streinătatea, modul cum sunt trataţi credi'orii streini, acordurile care le-au fost impuse nu sunt de natură a influenţa în bine relaţiile viitoare comerciale ale României cu streinătatea (!?).

Industria petroliferă în România în 1923 arată un nou progres. S'au creiat în România în anul trecut 17

societăți petrolifere noi cu un capital de 136 mil lei plus 4 create în Londra cu 2 mil L. La finele lui 1923 erau în R. 181 întreprinderi petrolifere cu un capital de 20 miliarde lei. Producțiunea dela 1.885.614 tone în 1913 a ajuns la 1.508.629 tone în 1923 după ce a trecut pe la 517.491 în 1917.

In fruntea producții stă Astra-Română cu 414.122 tone, iar I. R. D. P. la urmă cu 54.787 tone 1923.

Adunări generale

Banca Marmorosch, Blanck & Co. și-a ținut adunanea la 23 Febr. 1924 care a decurs în liniște D. acționar Sp. Iacobescu și a manifestat dorința că faptul împlinirei a 75 de ani a instituției să fie însoțit de o publicitate mai largă și mai complectă spre a se vedea folosul adus țării de instituție.

Apoi tot d-sa cere desființarea *contului transitoriu* din pasivul Bilanțului.

D-l M. Blanck promite că va căuta să satisfacă cererea de a arăta mai pe larg activitatea B-cii în acești 75 ani, — apoi dă explicațiuni ocazionale asupra contului transitoriu, care nu prea e lămurit.

Se votează totul prin aclamații ca de obiceiu, deși acționarii își manifestase părerea ca impozitul să-l suporte Banca.

Banca Românească și-a ținut adunarea la 6 Martie 1924 care a decurs în liniște. Observațiuni au făcut D-nu Amiral Margescu care a fost de părere ca din reducerea tantiemelor consillului să se mai mărească dividendul, d-l Iacobescu, d-l Leonte Moldovanu, căruia îi răspunde d-l N. Ștefănescu apărând o dare de seamă a B-cii din anii anteriori, de care se făcuse oarecare caz în afară.

D-l acționar Florian, propune retragerea de prin consilii, a consilierilor prea în vârstă și cedarea locului altora mai tineri, — ceea ce bine înțeles nu s'a admis.

S'a votat apoi totul prin aclamații după obiceiu.

Banca de Scont și-a ținut adunarea la 9 Martie

1924, care a decurs în liniște. Un d-n acționar a făcut oarecare observații asupra amortizărilor; după declarațiile d-lui D. Dobrescu și a cuvântării binevoitoare obișnuite a d-lui Al. Constantinescu se votează totul ca de obiceiu prin aclamații.

Cele ce vor urma le vom publica la timp.

A. B. C.

La Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare

(Palatul Camerei de Comerț)

Se află de vânzare:

Schimbarea de direcție a Comerțului românesc în secolul XIX de N. Iorga . . . . . „ 5
Legea și Regulamentul Corpului Contabililor . . . . . „ 10
Contabilitatea în Stabilimentele militare de S. M. Blumenfeld . „ 4
Din istoricul Cooperației sătești de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor și Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică și financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 30
Dialog între Contabilitatea Publică și Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Tabloul membrilor Secției Ilfov . . . . . „ 20
Noțiuni de comerț, drept și corespondență comercială. cu monografii comerciale asupra Comerțului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale și pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Darea de seamă a primului Congres al Corpului Contabililor conținând toate rapoartele, desbaterile, moțiunile adoptate, etc. etc. . . . . pe hârtie velină „ 50
„ „ de scris „ 40
„ „ „ tipar „ 30
Revalorizarea Leului, România si Conferința de la Genua, Statele-Unite și Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naționalităților și Societatea Națiunilor de N. Dașcovici . . . . . „ 30

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societății „Clădirea Românească"

BUCUREȘTI, Str. Sărindar, colț cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcție nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane, băi, apa caldă și rece, lumină electrică etc.

Curățenie, ordine, liniște.

A APĂRUT:

Darea de Seamă a Congresului Corpului

Cuprinzând lista participanților la Congres din întreaga țară, rapoartele și discuțiunile urmate, cuvântările ținute și moțiunile votate.

Acesta fiind primul Congres al Corpului, Darea de Seamă nu trebue să lipsească nici unui coleg.

Prețului este de:

Lei 50 pe hârtie velină, lei 40 pe hârtie de scris și lei 30 pe hârtie de tipar.

Se poate procura de la sediul Corpului (Palatul Camerii de Comerț) sau prin secțiunile Corpului din țară.

Asemenea a apărut lucrarea *D-lui Gh. M. Leonte* despre:

Revalorizarea Leului, România și Conferința dela Genua, Statele-Unite și refacerea Europei

Prețul lei 25.

Chestiunea reformei învățământului comercial de *P. Drăgănescu-Brateș*. Prețul lei 10.

CURS DE CONTABILITATEA COMERCIALA GENERALA

In legătură cu dreptul și Legile Speciale Comerțului

de Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu

Subiectele:

1. Comercianții persoane fizice.
2. Societățile civile și Societățile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările inițiale precum și cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

Rugăm pe D-nii abonați care își schimbă adresa, ori doresc să li se trimită revista la o altă adresă, să bine-voiască a ne înștiința printr'o carte poștală sau scrisoare.

Adminis. Revistei de Comerț și Contab.
Palatul Camerei de Comerț, București

S. C. R.

CLADIREA ROMANEASCA

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL STATUTAR: 60.000.00 LEI

EMIS: 40.000.000 LEI

Construește și transformă. Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție cariere, balastiere etc. etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen. Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor procedeuri sau materiale noi produse perfecționate sau economice, etc.

Sediul BUCUREȘTI, Bulevardul Domniței, No. 39

Magazinul Nicolae Bunea

BUCUREȘTI, Calea Victoriei, 113

Confecțiuni de bărbați

Haine, ghete, pălării franceze și borsaline. Specialitate în mantale impermeabile engleze pardesiuri, raglane și gabardine, articole de sport, etc.

T. și ST. ZLATKO & Co.

SOCIETATE IN COMANDITA

BUCUREȘTI, Strada Paris No. 23

Droguerie, Articole fotografice, Coloniale

EN GROS EN DETAIL

Bijuterii fine

La Magazinul RADIVON

ARTICOLE BISERICEȘTI

BUCUREȘTI — Bulevardul Elisabeta, 9 bis

Bazarul Caselor Naționale

BUCUREȘTI — CALEA MOȘILOR No. 41 (Sf. Gheorghe.)

SUCURSALA: Obor lângă Casele Solacolu

Cusături, țesături și artă decorativă națională

Produse artistice :-: Prețuri moderate

Sub conducerea D-nei Virginia Arghir

Sucursala și ateliere: Breaza de sus (Prahova)

Sub conducerea domnișoarei Zoe Ghindea

Orice operațiuni de Bancă face:

Banca Viticolă a României

Secție spesială pentru desfacere de vinuri, en gros și en detail, trimite prompt la domiciliu

TELEFON 30/81

BUCUREȘTI — Strada Bursei, No. 2

Sucursala în Str. Petru Rareș No. 11, cu Telefon 17/16

Pălării, Confecțiuni

WINDSOR

CRAVATE, MĂNUȘI, GALANTERIE FINĂ

Ioan Constanțiu

Calea Victoriei No. 76 — BUCUREȘTI

„GENERALA"

SOCIETATE ROMÂNĂ DE ASIGURĂRI GENERALE. — Capital social deplin vărsat Lei 15.000.000

Fonduri de garanție la 31 Decembrie 1921, Lei 101.737.782
Daune plătite dela fundarea Societății, Lei 202.738.916

SEDIUL: București, Piața Universității
în dosul Statuei Mihai Viteazul. Telefon 5/12 și 3/23 —

REPREZENTANȚA GEN.: Str. Smârdan No. 4 (Tel. 5/13

— Agenții în orașele din Țară și Provinciile alipite —

Asigurări contra daunelor de:

INCENDIU, GRINDINĂ și TRANSPORT

(Fluviale, Maritime și Terestre)

ASIGURĂRI IN RAMURILE:

VIAȚA; Asigurări după combinațiunile cele mai avantagioase; asigurări cu bonificări de 3 la sută asupra tuturor primelor plătite etc. etc.

ACCIDENTE; Asigurări individuale cu și fără restituirea primelor: asigurări de răspundere civilă față de terți pentru întreprinderile industriale și proprietari de automobile, stricăciuni de obiecte, proprietatea altora. Asigurări contra stricăciunilor accidentale ale automobilelor și autocamioanelor cu includerea furtului, incendiu și a exploziei lor. Asigurări contra furtului, mobile, case de bani, mărfuri, etc. etc.

PROSPECTE ȘI ORICE LĂMURIRI LA CERERE

„DACIA ROMANIA"

Societate Generală de asigurare în București întemeiată la 1871

Cap. de acț. . . . . deplin vărsat.	Lei 24.000.000
Rez. statuare	„ 18.408.296
Div. garanții	„ 86.503.640
Averea Fond. de Asoc.	„ 3.011.880
Garanția totală . . .	„ 131.923.789
Daune plăt. în 1920 .	„ 57.571.559
Daune plătite dela înființarea S-tății .	„ 368.886.642

„Dacia-Romănia" este societatea cea mai veche și mai puternică din țară. Trecutul ei, însemnatele sale capitaluri și persoanele care o conduc, dau asiguraților cele mai depline garanții p. asigurări cât de mari în ramurile: Incendiu, Grindină, transporturi, Viață, Accidente, Furturi prin spargere, *și anume în condițiunile cele mai prielnice p. asigurați.*

Lămuriri se dau de îndată, *la cerere în București, la sediul S-tății,* **Str. Wilson No. 3** *sau la agențiile ei principale din str. Stavropoleos No. 5 și Pasagiul Român No. 5 în județe la agențiile ei din toate orașele, iar în ținuturile alipite în următoarele orașe:*

Arad, *str. Regele Ferdinand No. 1 Et. II.*, **Brașov**, *Banca Românească;* **Buzias**, *la Banca Temișana;* **Cernăuți**, *Str. I. Flondor No. 22 și No 23;* **Chișinău**, *str. Puskin No. 34;* **Cluj**, *calea Victoriei 27;* **Dicio Sân Martin**, *Banca C-ială și Industrială din Valea Târnavei;* **Lugoj, Oradea-Mare**, *Banca Românească;* **Tg.-Mureșului**, *Banca Românească:* **Sibiu**, *Banca Românească;* **Timișoara**, *Banca Românească.*

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale din București — No. 1 Calea Victoriei

Capital Statutar: Lei 10.000.000 deplin vărsați

Totalul fondului de garanție la 31 Decembrie 1921 Lei 26.449.427

Daune plătite la 31 Decem. 1921 Lei 33.801.536

Direc. Generală în București, Palatul, Soc. Calea Victoriei, 11

Direcțiuni Regionale la CLUJ, Str. Nicolae Iorga No. 11 și la IAȘI, Str. Carol No. 33 colț cu Asachi

Birou p. asigurări de trnsporturi la Brăila Strada Împăratul Traian No. 6

Reprezentanțe generale la: Timișoara, Constanța, București, Cernăuți și Chișinău

Agenții în toate orașele din Țară

Face asigurari în condițiuni avantajoase în ramurile;

INCENDIU, GRINDINĂ, VIAȚĂ, TRANSPORT ȘI ACCIDENTE

BANCA ROMANEASCA

Societate Anonimă pe acțiuni

Capital Lei 280.000.000. — Rezervă Lei 86.000.000.

București, Str. Smârdan No. 5

Adresa telegrafică: „ROMÂNEASCA"

Orice operațiuni de Bancă în general.

Cumpărări și vânzări de efecte. Avansuri pe depozit de efecte publice și acțiuni. Emisiuni de cekuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: **Arad, Băiți, Bazargic, Brașov, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Galați, Ismail, Oradea-Mare, Satu-Mare, Sibiu, T.-Mureș, Tighina, Tulcea, C.-Albă, Cralova, Timișoara.**

BĂNCI AFILIATE: Banca Iașilor, Iași Banca Bacăului, Bacău; Banca Creditului Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca „Petrodava" P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoj; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceava, Suceveana; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan-cel-Mare, Fălticeni; Banca de Comerț și Industrie, Roman.

Președinte, *G. N. Bagdat;* Vice-președinte, *G. I. Stoicescu;* Adm.-delegat, *C. G. Cociașu;* Membrii: *Al. F. Bădescu, Al. N. Ștefănescu, I. Grădișteanu, Gl. Sc. Panaitescu, D. D. Bragadiru, I. Stănculeanu, G. Corbescu, St. C. Pop;* Cenzori: *H. Fulga, Em. Dan, D. Matak, V. Ștefan, C. Dimitriu.*

Director General, *N. P. Ștefănescu;* Prim-Director, *Ion Săvescu;* Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Orghidan.*

„NAȚIONALA"

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

FONDATĂ LA 1882

Asigurări asupra vieții, accidente, incendiu, furt, grindină etc.

în condițiunile cele mai avantajoase

Strada Paris No. 12 (Palatul Societății)

BUCUREȘTI

NICOLAE MARAȘESCU

încălțăminte de lux fină și solidă

BUCUREȘTI

STRADA ȘEPCARI, No. 16 (Piața Sf. Anton)

„TEXO"

FABRICILE UNITE DE TRICOTAJE

Societate Anonimă. — Capital Lei 4.000.000

Adresa telegrafică: TEXO TRICOTAJE .·. Telefon 54/3

București, Strada Sabinelor No. 6

SPECIALITĂȚILE FABRICEI:

Ciorapi, Flanele, Bonetărie, Mănuși, Broboade, Tricotaje, Lână dărăcită, Lână pieptănată, Bumbăcărie, Arniciuri

BANCA FRANCO-ROMANA

Societate Anonimă

CAPITAL AUTORIZAT LEI 100.000.000

EMIS, VARSAT „ 50.000.000

Sediul principal BUCUREȘTI, Strada Bursei, No. 5

FACE TOT FELUL DE OPERAȚIUNI DE BANCA

SECȚIUNE SPECIALĂ PENTRU CEREALE ȘI ALTE MARFURI

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Craiova, Constanța, Găești, Giurgiu, Slatina, Slobozia, Timișoara, Turnu Măgurele, Roșiori, de Vede

AGENȚII:

Drăgănești, Făurei, Costești, Mediași, Pucioasa, Vida (Vlașca), Zimnicea.

BOMBONERIA PALATULUI

Vinde produsele Fabricei

D-lor Roman Căpitănă și Const. Grigorescu

Cele mai fine torturi, Fours-sec, bomboane

CALEA VICTORIEI (Vis à-vis de Palatul Regal)

V. N. ORGHIDAN & FIU, SUCCESOR TH. V. ORGHIDAN

FONDAT ÎN ANUL 1878

BUCUREŞTI, STR. PÂNZARI, No. 11, Telef. 24/61

IMPORT DE PÂNZARIE, MANUFACTURA, DEPOZIT DE BUMBACE şi SPECIALITATE DE BROBOADE DE LÂNA EN GROSS

Banca Cerealiştilor SOCIETATE ANONIMĂ

Capital deplin vărsat Lei 50.000000

SEDIUL: BUCUREŞTI, STRADA LIPSCANI, 8

Sucursale: CONSTANŢA — 4, Bulevardul Elisabeta, 4

AGENŢIA BRĂILA — Str. Împăratul Traian, 3

Adresa telegrafică: „CEBANK"

Vânzări şi cumpărări de efecte publice, acţiuni, etc.—Împrumuturi de bani şi depozite de efecte. — Vânzări şi cumpărări de devize asupra străinătăţii. — Efectuează toate operaţiunile de bancă şi scont de efecte. — Primeşte depozite de bani spre fructificare şi titluri spre păstrare, etc.

SECŢIE SPECIALĂ DE CEREALE ŞI MĂRFURI

Banca Universală de Comerţ S.A.

Bucureşti, Lipscani No. 24 bis

CAPITAL SOCIAL LEI 60.000.000
DEPLIN VARSAT „ 30.000.000

FACE OPERAŢIUNI DE BANCĂ. — SECŢIA DE ASIGURĂRI PENTRU MARIAJ ŞI FONDURI PENTRU BĂTRÂNEŢE

Deguneri lunare a câte Lei 250.— Lei 500.— Lei 1000.—

produc în timp de:

5 ani . . . . . Lei	18.250.—	Lei 36.500.—	Lei 74.000.—
10 „ . . . . . „	44.000.—	„ 88.000.—	„ 173.000.—
15 „ . . . . . „	80.000.—	„ 160.000.—	„ 325.000.—
20 „ . . . . . „	132.000.—	„ 264.000.—	„ 530.000.—

Se prim sc şi sume mai mari de 1.000 lei socotindu-se în proporţia de mai sus. — Pentru provincie se fac înscrierile prin corespondenţă, iar sumele se remit prin mandat poştal sau prin ordine de plată. — Sumele depuse se pot retrage cu dobânzila respec ive, în cazul când depunătorul nu ar mai putea continua plăţile.

Telefon 38/55 — **Adresa telegrafică „Bancuniver"** — *Telefon 38/55*

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte).
Finanţiază, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol

ILFOV

Capital 10.000.000 Lei

Bucureşti, Calea Victoriei 43

Face operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB“

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ“

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA“

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Craiova, Deţta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA“
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 5 Mai 1924

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț
Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Învățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Reforma Invățământului 135

Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.

N. K Constantinescu: Problema transporturilor 138
Teodosie Al. Știrbu: Problema monetară și B-ca Națională 142
I. G. Iliescu: Problema Pensiunilor 149

Contabilitate. Drept Comercial.

Ilie Mecu: Codul de Comerț și Registrele Comerciale . 151
Petre Dimitriu: Contabilitatea în Partidă dublă la R. M. S. 157

Informațiuni — Bibliografii.

Colegiale 161
Cărți și Reviste 162

Partea rezervată Corpului.

Regulamentul Interior al Secțiunilor Județene 164
Cereri de înscriere 168
Cutia cu scrisori. Poșta Redacției. Înștiințări 169

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN
Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui N. K. Constantinescu

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Preşedinte.* Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crida Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Preşedinte.* Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Preşedinte de onoare: *I. G. Bibicescu,* Guvernator on. al Băncii Naţionale a României

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteii Cristian, Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ Bucureşti.*

APEL

Din inițiativa „Corpului Contabililor din România“ și a „Corpului Absolvenților școalelor com. superioare“ s'a constituit soc. „Activa“, având drept scop construirea unei local propriu.

Din capitalul emis de 3 milioane s'a subscris lei 2 1/2 milioane și s'au primit donații de lei 250.000 conform tabloului de mai jos.

Cum însă clădirea împreună cu terenul costă circa 5 milioane, facem un călduros apel către toate instituțiile comerciale, industriale și financiare, către marile întreprinderi și către colegii din fruntea acestor întreprinderi să ne dea concursul pentru sporirea fondului.

In special facem apel la cei șase mii de membrii din întreaga țară ca să subscrie un număr de acțiuni cât de redus pentru a acoperi întreaga emisiune spre a putea apoi spori capitalul. Subscrierile de la 5 acțiuni în sus se vor publica prin Revistă.

Bazați pe acest prețios concurs, conducătorii soc. „Activa“ au făcut demersurile necesare pentru ca chiar în campania aceasta să se înceapă construcția pe terenul cumpărat încă de anul trecut în Str. Dr. Manolescu (lângă Spitalul Colței).

Casa aceasta va fi una din cele mai frumoase pilde de ceiace se poate obține prin stăruință și solidaritate, consacrând în același timp forța organizației noastre.

Donațiuni [1])

pentru „Activa“ Casa Corpului Contabililor autorizați și Experți contabili

Banca Națională	Lei	100.000
Banca Românească	„	50.000
Banca Marmorosch Blank	„	50.000
Româno-Americană	„	25.000
Astra Română	„	25.000

1) Conform statutelor Donațiunile se trec la un „Fond de rezervă special“.

ACTIVA S. A.

Casa Corpului Contabililor autorizați și experți-Contabili și a Titraților în științele comerciale

PROSPECT DE EMISIUNE

Adunarea generală extraordinară în ședința de la 19 Iulie a. c. a hotărât sporirea capitalului de la 1.000.000 la 3.000.000 lei în vederea începerii construcției: *„Casei Corpului Contabililor și a Titraților în științele Comerciale"* pe terenul societății din Str. Dr. Manolescu lângă spitalul Colței.

Se vor emite 4000 acțiuni à 500 lei nominal.

Această clădire va servi ca sediu pentru organizațiunile titraților în științele comerciale și pentru Corpul Contabililor din întreaga țară având săli pentru conferințe, pentru cursuri, bibliotecă precum și încăperi pentru diverse întreprinderi în legătură cu programul Corpului ca: Societate de editură și tipografie, casă de economie și credit, bazar comercial.

Din chiriile încasate se va distribui un prim dividend de 6% acționarilor, care va putea fi mărit printr'un al doilea dividend.

Subscriitorii, în special membrii Corpului din întreaga țară, pe lângă un plasament sigur își îndeplinesc și o datorie de solidaritate profesională, iar inteprinderile comerciale, financiare, industriale mari și mici cari vor subscrie la această emisiune vor face un act deosebită atențiune față de colaboratorii lor și față de tineretul, care se dedică comerțului, industriei și finanței.

Subscrierile se fac la:

In București, Banca Românească, Banca Marmorosch Blank, Banca Poporului, (Palatul Camerei de Comerț), și la sediul Corpului.

In provincie la sucursalele și agențiile Băncii Naționale și la sediile județene ale corpului.

La subscrieri se va vărsa:

Lei 250, adică 50% de fiecare acțiune plus 40 lei spese de emisiune.

Subscrierile de 1—2 acțiuni se vor achita integral. Chiar subscrierile mai mari se pot achita integral facultativ.

Consiliul de Administrație.

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

REFORMA INVĂȚĂMÂNTULUI

Intre marile probleme pe care generația de astăzi le are de rezolvit, cea care primează pe toate este reforma învățământului.

In această privință, ultimul cuvânt la noi nu s'a spus, cu toate încercările și străduințele, de multe ori sincere, ale celor cari vor să legifereze forma de învățământ proprie caracterului românesc și mai ușor adaptabilă nevoilor noastre actuale.

In cadrul acestei reforme generale, aceia a învățământulu comercial își are locul său bine definit. Cu toate astea, obiceiu legiferării de circumstanță încă ne stăpânește.

Vecinic la post, însă, colegii noștri, care au luptat pentru realizarea revendicărilor unei clase a cărei importanță se afirmă tot mai mult în angrenajul vieței noastre sociale, își fac datoria pe deplin.

Astfel, colegul **P. Drăgănescu** publică interesanta broșură despre *Chestiunea reformei învățământului Comercial*, iar la Institutul social Român în ședința dela 21 Februarie a. c., propune următoarele două chestiuni, care să formeze baza discuțiilor la secția respectivă:

1) „Dacă și în ce măsură trebue să prevaleze cunoștințele generale în învățământ, unde trebue să înceapă specializarea și cât de departe trebue să meargă în școală; câtă vreme poate să înceapă paralel și unde trebue să se desparte ținând seamă de divizionarea muncii, care se impune din ce în ce mai mult ca un rezultat și o nevoe a progresului.

2) Stabilirea modalității după care s'ar putea înlesni valorile reale, care nu au putut urma o școală regulată și dobândi titluri de capacitate, să poată fi admise a face studii superioare, după ce vor dovedi că posedă aptitudini și cunoștințele necesare, dobândite ca autodictat sau prin practică, în așa măsură ca să-și poată apropia instrucția superioară".

Colegul **V. M. Ioachim** protestează în contra legiferării parțiale.

Reproducem mai jos, din ziarul „Argus“ acest protest, care a apărut mai întâiu acolo pentru a fi răspândit în cercuri cât mai largi -- și am dori ca întreagă această chestiune a învățământului comercial, care a dat prilej unor interesante discuții la Congresul din Maiu anul trecut să fie reluată de cei competenți, în paginile acestei reviste.

Reforma învățământului comercial s'a început

Se știe că în programul actualului guvern este și reforma întregului învățământ: în acest scop s'au numit diferite comisiuni și după o activitate de mai bine de un an s'a alcătuit primul proect pentru învățământul primar; celelalte proecte sunt probabil în studiu. Pentru învățământul comercial asemenea se numise o comisie, care a fost însărcinată să redacteze un memoriul urmând ca apoi să se înceapă discuțiile într'o comisie mai mare. Memoriul a fost înaintat Ministrului încă din vara anului 1922, dar comisia n'a mai fost convocată.

In schimb citim în ziare că într'o jumătate de oră Senatul a votat două modificări esențiale în organizarea acestui învățământ: 1) admiterea cu un examen de diferență și a absolvenților școalelor elementare în școalele superioare de comerț, și 2) recrutarea profesorilor la școalele de comerț numai dintre licențiații Academiei de înalte studii comerciale.

De sigur că ambele măsuri sunt bine venite, însă ele trebuiau prezentate în cadrul întregei reforme, spre a fi în concordanță cu noua organizație ce se va da învățământului comercial.

A anunța o mare reformă bazată pe studii, cercetări, anchete și comisii și a veni deodată cu modificari răzlețe, cari nici nu pot să fie discutate, nu este, credem, în interesul unei îndrumări pe baze solide a acestui învățământ.

Mâine alt ministru văzând legea dintr'un alt punct de vedere și fiind sub influența unor alte curente sau opinii, va aduce alte modificări izolate. Cu chipul acesta nu putem avea o bază serioasă și o continuitate în regimul învățământului comercial.

Revenind la cele două modificări de mai sus, observăm că s'a modificat pur și simplu un articol din vechea lege, fără să se țină seamă, că în cursul elementar astăzi nu se învață limbi străine, că între acest curs și cel superior, astăzi este și cursul

seral superior care este lăsat în aer, fără a se stabili vreo legătură între aceste trei grade de învățământ.

Am scris mai de mult în „Argus“ că este necesară continuitatea între învățământul comercial inferior și superior și în acest sens s'a pronunțat și Congresul corpului titraților în științele comerciale anul trecut, dar această revenire la vechea organizație dinaintea reformei Haret nu trebue să se facă printr'o simplă modificare a unui articol, ci printr'o reformă generală a învățământului comercial.

In ceeace privește recrutarea Corpului didactic de sigur că ar fi de dorit ca la catedrele pentru științele comerciale să fie pe viitor numai licențiați ai Academiei de comerț, însă d. Ministru de Instrucție uită că în 1919 când s'a ținut ultimul examen de capacitate, abia s'au prezentat atâția candidați câte locuri au fost, cu toate că aveau dreptul să se prezinte și diplomeții școalelor comerciale superioare și mai uită d Ministru că azi multe catedre, mai ales din provincie, sunt suplinite de diplomați ai școalelor comerciale, directori de instituții sau cu situațiuni similare, cari pe lângă teorie posedă o practică îndelungată și grație acestor calități pregătesc în condițiunile cele mai bune pe elevii lor.

Înțelegem dorința d-lui Ministru să încurajeze învățământul academic, însă nu înțelegem ca acum, când este atâta criză de profesori, să ne lipsim de elemente, cari și-au făcut proba și cari nu cer altceva decât să se supună absolut la aceleași condiții de examinare ca toți ceilalți candidați.

In această privință reamintim d-lui dr. Angelescu că la examenul de capacitate din 1919 primii doi clasificați au făcut parte tocmai din categoria acelora, pe care acum intenționează d-sa să-i excludă de la examen.

Subscrieți la „Activa“ Casa Corpului Contabililor și a Titraților în Științele Comerciale — la Sediile Corpului în provincie și în București la sediul Corpului, la Banca Românească și la Banca Marmorosch Blank. Acțiunile sunt de lei 500.

PROBLEMA TRANSPORTURILOR

Bogăţiile unui ţinut sau ale unei ţări, oricât de mari şi de variate, nu pot fi de nici un folos practic, dacă lipsesc mijloacele pentru punerea lor în valoare, pentru transformarea lor în elemente de schimb.

Unul din factorii principali, care contribuie la punerea bunurilor în stare de a fi elemente de schimb este *transportul:* de modul cum este organizat acest factor, de regularitatea, iuţeala şi ieftinătatea cu care el este utilizabil depinde, într'o foarte mare măsură, soarta bunurilor ca elemente de schimb.

De aceea problema transporturilor ocupă, în politica economică de azi, un loc de frunte. Cu ajutorul acestui mijloc se stabileşte puntea de trecere prin care se realizează apropierea elementelor care se grupează în jurul factorilor ce constituesc puterile dinamice ale întregei noastre activităţi economice — cererea şi oferta.

Aceste adevăruri, devenite aproape banalităţi, par a-şi fi perdut din puterea înţelesului lor, deşi ele ar trebui să ne ţină atenţia, nu numai vecinic trează, dar incontinuu încordată, fiindcă tocmai de modul cum se rezolvă problemele, pe care le pun pe tapet, depinde prosperitatea unui stat bine organizat şi conştient de rolul său. Şi credem că numai repetându-le mereu putem ţine îndreptată asupra lor luarea aminte a celor care sunt chemaţi, ori au putinţa, a contribui la rezolvarea chestiunilor pe care ele le implică şi la înfăptuirea soluţiunilor pe care aceste chestiuni le impun

Cu acest gând citesc ceeace **Friedrich List,** promotorul ideei naţionale nu numai în politica economică, spunea în exilul său, cu aceste cuvinte:

> ... „mijloace îmbunătăţite de transport ... nu aduc prin „ele însile numai un venit, şi prin aceasta o remuneraţie a „capitalului învestit în ele, dar stimulează puternic desvol- „tarea industriei şi agriculturei, făcând prin aceasta cu timpul „să crească valoarea proprietăţei agricole din lăuntrul zonei „lor de influenţă la înzecitul valorii capitalului întrebuinţat „în creearea lor“ [1]).

1) *The National System of Political Economy,* London, 1909, pag. 194.

După un veac, aceeași chestie revenea în aceeași Americă, ce dăduse ospitalitate lui Friedrich List, fiindcă principiile, pe care el le scosese în vileag, au rămas nestrămutate. Numai imperfecția sau insuficiența mijloacelor de care noi dispunem, ne pun în situația de a constata la anumite momente dificultățile care ne opresc de a da putința desvoltărei simultane tuturor elementelor ce contribuesc la menținerea acelui ritm care stă la baza unei bune organizațiuni economice. Astfel, la Conferința Internațională a Comerțului, ținută în Decembrie 1915 la New-York, sub auspiciile Asociației Naționale a Industriașilor din Statele-Unite ale Americei, profesorul **Emory R. Johnston**, vorbind despre *Transport și Comerțul Extern*, spunea:

„Cel d'întâiu lucru pe care vreau să-l scot în relief „astăzi este că succesul în comerțul internațional depinde „de organizarea în modul cel mai economic și mai efectiv „a activităților productive ale țărei; al doilea, că țara tre- „buie să fie înzestrată cu rețele de căi ferate în stare să se „întindă în părțile locuite și industrialicește desvoltate ale „țării; al treilea, că la malurile mării trebuie să existe por- „turi astfel amenajate în cât fiecare fel de trafic, să fie „îngrijit și manipulat separat — ceeace să permită, cu alte „cuvinte, o specializare a lucrărilor; și, al patrulea, că tre- „buie să existe o marină proprie, sub pavilion American, „pentru desvoltarea și mânuirea comerțului extern al S. U. A.".

Amândouă aceste recomandații au avut în vedere, în primul rând, Statele-Unite ale Americei Și, cu toată diferența, cu tot progresul dela List la Johnston, cu toate că cel d'întâiu vorbea cu glasul profetului iar al doilea privea un trecut de un veac înnaintea sa — ori poate tocmai de aceea — strigătul ambilor e aproape identic: desvoltați mijloacele de transport.

Pentru ce se pune atâta stăruință în această chestiune?

Ne-o spune profesorul **Alfred Marshall**, unul din cei mai mari economiști în viață, în cea mai elementară dintre lucrările sale:

„Probabil mai mult decât trei sferturi din profitul pe „care Anglia l-a tras din progresul industrial în timpul „veacului XIX a fost datorit influenței indirecte pe care a „avut-o scăderea costului transportului de pasageri și măr- „furi, al apei și iluminatului, al electricității și știrilor; căci

„faptul economic dominant al erei noastre este desvoltarea „nu a industriei manufacturei, ci a industriei transportu-„rilor“ [1]).

Consecințele ?

Citim mai departe:

„Unul din efectele acestei efteniri a transportului a fost „acela că pe când cu un veac mai înainte, mărfurile pe care „Anglia le obținea prin comerțul său exterior, erau în primul „rând articole de lux ale claselor înstărite, ele constau astăzi „mai ales din mărfuri de volum mare și în special din „grâne și alte articole de prima necesitate“ [2]).

Constatările marelui Marshall pot fi coraborate cu sute de exemple. Și, fiindcă îmi stă la îndemână, aleg la întâmplare următoarea citație din *The Times* dela 18 Noembrie 1913:

... „Se afirmă că din Ontario se pot expedia secerători „în Australia pe un preț de transport mai mic decât dela On-„tario la Saskatchewan. Transportul este problema cea mare „și marele mister al secolului“.

Dar nu e nevoe să mergem așa departe. Să luăm cota cerealelor din Romănia — primele zile ale lunei Aprilie 1924 — chiar numai pentru un singur articol, care actualmente este de sezon: *porumbul*. Acest articol cotează:

La Brăila	44.500	lei	vagonul	de	10.000	kgr.
„ Galați	44.500	„	„	„	„	„
„ Constanța . . .	45.000	„	„	„	„	„
„ Bălți	33.000	„	„	„	„	„

Deci o diferență de 11.500 lei între Bălți și porturile dunărene la vagon, atunci când costul efectiv al transportului unui vagon este de circa lei 2.100.

Intrebarea pe care oricine și-o poate pune în fața acestui fapt își găsește răspunsul în constatarea că, sunt gări în România unde cerealele stau depuse de peste 6 luni, fără a putea fi transportate și atunci e natural ca producătorul din Basarabia să fie desavantajat, față de cel din preajma piețelor de desfacere, fie pentru consum, fie pentru export, cu o diferență de 25 % la prețul ce ar putea obține dacă transportul ar fi altfel îngrijit.

---

1) **A. Marshall**: *Economics of Industry*, London, 1907, pag. 331.
2) Ibid. pag. 332.

Toate acestea dovedesc că problema transporturilor nu trebue privită sa o simplă anexă oarecare, ci ea trebue să ne înîncordeze toată atenţia faţă de amploarea pe care i-o deschide perspectiva.

Privită în întregimea ei, problema transporturilor presupune o întreită concepţie.

Mai întâiu ea presupune *o concepţie economică*. Diviziunea muncei, specializarea producţiei şi concentrarea regională pentru o metodică organizare a forţelor productive prin centralizarea administrativă, în vederea apropierei între producător şi consumator, nu au putut fi realizate fără ajutorul transporturilor. La organizarea unui sistem de transporturi, plănuitorii lui trebue să ţină seamă de toate aceste elemente care-i determină rolul în angrenajul economic respectiv.

In al doilea rând, această problemă presupune o *concepţie technică*.

In materie de transporturi concepţia technica izvorăşte din cea economică şi trebue privită ca atare în complexul acestei probleme. Ignorarea acestei afinităţi, sau a consecinţelor ce decurg din aceasta, au fost de multe ori fatale şi adesea scump plătite. Marile drumuri de comerţ nu se crează dela o zi la alta şi artificialitatea, provocată dintr'un interes trecător, nu poate dăinui mult timp, ci este învinsă de jocul forţelor reale, care numai acestea se pot echilibra printr'o sistematizare raţională.

In sfârşit, această problemă, presupune şi o înaltă *concepţie financiară*, care astăzi, poate, depăşeşte în importanţă celelalte aspecte pe care le-am indicat doar în treacăt, şi fiind cu atât mai grea de realizat astăzi când pe lângă dificultăţile ce le întâmpină în timpuri normale, trebue ţinută în seamă şi situaţia anormală a zilelor noastre.

Acestea fiind jaloanele problemei transporturilor, care la noi este mai arzătoare decât problema monetară a cărei soluţionare depinde în bună parte de adaptarea celei dintâi la nouile condiţiuni create de evenimentele din ultimii ani—ne facem o datorie punându-le în lumină pentru a provoca discuţiile necesare pentru lămurirea ei.

N. K. Constantinescu.

PROBLEMA MONETARA ȘI BANCA NAȚIONALA

Sub acest titlu d. Oscar Kiriacescu, fost ministru de finanțe, actualmente Director la Banca Națională a României, a ținut o conferință la Institutul Economic Românesc.

Această conferință ne-a adus o nouă rază de lumină în chestiunea monetară, atât de complicată și arzătoare pentru țara noastră.

Examinând chestiunea monetară în general, conferențiarul constată că ea nu este numai o problemă de ordin technic financiar, ci face parte din cadrul general al politicei de Stat și o politică bună de Stat nu se concepe fără considerarea condițiunilor speciale naționale.

De aceia, spune d. Oscar Kiriacescu, unii autori cercetând problema monetară o privesc din un îndoit punct de vedere: public și privat.

Din punct de vedere public, politica monetară aparține Statului, din punct de vedere privat, aparține băncilor în general. Negreșit că influența covârșitoare o exercită politica Statului, căci el având puterea a stabili etalonul și a da monedei curs forțat, actiunea Băncilor și în general a Băncilor de emisiune, este subdirecta dependință a politicei monetare a Statului.

Ca leac suveran contra relelor ce decurg din criza monetară se reclamă imediata stabilizare a monedei. Insă după cum susține și profesorul suedez Cassel, nu se poate concepe o stabilizare izolată într'o țară cât timp există situația de azi. Trebue să ajungem mai întâiu la o stabilizare mondială a schimbului și pentru aceasta trebue să se înceapă prin stabilizarea monedei celei mai sănătoase. Este deci o necesitate internațională ca regimul monetar în Statele-Unite să aibă o valoare fixă, zice Cassel.

De aceia și profesorul Edwin Seligman dele Universitatea din Columbia cere ca Statele-Unite să anuleze datoriile interaliate, căci plata lor ar aduce nou aur în Statele-Unite și ar agrava criza.

Este dar neapărat necesar o înțelegere între Statele-Unite și Anglia spre a stabili vechea paritate între lira sterlină și dolarul, ca să existe un *Centru de stabilitate*, cum spune Cassel. Nu se poate face nimic sănătos fără o cooperare internațională. Insă aceasta nu însemnează ca noi să stăm și să așteptăm până la înfăptuirea acelei cooperări. Ci tocmai spre a-i pregăti terenul

trebue să ne străduim şi noi să ne indreptăm situaţia în marginile posibilităţilor noastre.

Criza monetară s'a produs la noi şi a avut aceleaşi consecinţe ca în toate părţile: războiul a creiat pentru Stat necesităţi foarte mari cari nu puteau fi satisfăcute cu mijloace reale de plată. S'a recurs atunci la crearea de mijloace fictive de plată şi astfel circulaţiunea fiduciară s'a desvoltat în plin, producând inflaţiunea cu tot cortegiul său de consecinţe bine cunoscute.

Principiul fundamental al Băncii de emisiune, etalonul aur, care garanta biletul nu s'a mai putut menţine şi astfel Statul a legiferat inconvertibilitatea biletului şi cursul lui forţat.

La noi circulaţiunea fiduciară a ajuns la 18 miliarde lei garantate cu circa 555.000.000 lei aur, din care 127.000.000 aflaţi în tezaurul B. N. R., circa 113.000.000 depositaţi la Londra şi Berlin şi 315.000.000 lei aur depozitaţi la Moscova, precum şi cu bonuri de tezaur de ale Statului, în valoare de 6 miliarde lei.

Recunoscând boala leului, conferenţiarul crede că cursul lui real este mult superior celui de fapt. Pentru a ilustra acest fapt ciudat se compară situaţia economică a României cu cea a Ceho-Slovaciei.

Ceho-Slovacia cu o populaţie de 13.500.000 locuitori şi cu o bogăţie naţională evaluată 147 lire sterline pe cap de locuitor, are o circulaţie de 8 miliarde coroane, acoperite cu 100.000.000 coroane aur şi cu toate acestea koroana sa are un curs de 5 ori superior leului nostru, deşi noi avem 18.000.000 locuitori, cu o bogăţie naţională evaluată la 128 lire sterline pe cap de locuitor şi cu o circulaţiune de 18.000.000.000 lei, acoperită cu circa 250 milioane lei aur necontestaţi—socotind adică pe cel dela Moscova în nesiguranţă. Disparitatea aceasta însă este determinată de alţi factori invizibili. Aşa de exemplu avuţia naţională trebue socotită în funcţie de viteză de circulaţie a ei. De aceia ţările industriale în aparenţă mai puţin bogate ca ţările agricole, sunt de fapt mai bogate economiceşte pentrucă avuţiile industriale au o viteză de circulaţie mai mare decât avuţiile agricole, şi Ceho-Slovacia este prin excelenţă ţară industrială.

Moneda fiduciară din momentul ce nu mai poate fi convertită în aur, devine în chip mult mai pronunţat supusă fluctuaţiunilor şi deprecierei, rezultate din balanţe deficitare, decât sub regimul convertibilităţei, din cauză că starea de nesiguranţă politică şi economică, care a impus cursul leului forţat este de na-

tură a da o influență covârșitoare factorului psihic care determină o slăbire sau o întărire a încrederei ce acordăm hârtiei monede. Da aceia mulți înclină a socoti deprecierea leului ca necorespunzând nici avuției țărei noastre, considerată așa de bogată, nici balanței comerciale, care s'a îndreptat așa de mult în timpul din urmă și nici acoperirei metalice a emisiunei noastre, care este aproape egală celei a coroanei cehe de exemplu.

Analizând chestiunea reaprecierei leului, conferențiarul recunoaște că ea va produce, în sens invers de cum a fost la deprecierea sa, nestabilitatea valorii lui.

Utilitatea acestei deprecieri este foarte discutată la noi, susținându-se de unii că țelul necesar este întâiu simpla stabilizare a valorei leului, la paritatea apropiată cursului actual, după care apoi, să procedăm la devalorificarea lui.

Banca Națională, ca toate Băncile de emisiune, nu poate susține devalorificarea, pentrucă socotește că aceasta nu ar fi cinstit din partea sa.

Subercaseaux constatând că hârtia monedă are pe lângă caracterul de mijloc de plată și acela de bilet de ordin, de promisiune de rambursare garantat de Stat, zice: „De aceia toți oamenii cinstiți care veghează la îndeplinirea datoriilor publice înclină a cere să fie respectat angajamentul *peste orice considerațiune*".

Dar afară de aceasta, motivul principal pentru care B. N. R. nu poate avea altă politică monetară decât aceea pe care o urmează este că nu i stă nici ei și nici în putința Statului să asigure o stabilizare a leului în situația actuală.

In adevăr, toți facem sforțări continue către o mișcare ascendentă a vieței noastre economice, ori, într'o asemenea mișcare continuă de creștere a avuției naționale, valoarea monedei care trebue să reflecteze acea avuție, nu poate să rămână neinsuflețită.

Explicând deprecierea internă a leului, d. Oscar Kiriacescu dovedește că ea este o consecință a micșorărei cantității mărfurilor oferite, iar deprecierea externă o urmare a interdicțiunei eșirei aurului din țară, când a dispărut limita zisă „gold point".

Prof. Mogero spune clar că stabilitatea monetară nu se poate avea decât odată cu reapariția producției suficiente și a „gold point"-ului. Nu este deci nici un motiv serios a crede că contracțiunea progresivă a circulațiunei aduce sigur o ridicare a monedei, căci ea nu depinde direct și exclusiv de gajul metalic al biletului, ci mai mult de raportul dintre acel gaj și soldul regulamentărei

conturilor externe și numai întrucât stocul metalic este *mobil*, poate adică să fie exportat și importat liber, pentru balansarea acestor solduri.

Examinând soluțiunea propusă de d. A. Perieteanu, care susține că vor fi zadarnice toate străduințele pentru îndreptarea stării economice până ce nu vom avea mai întâi moneda sănătoasă, — conferențiarul spune că realitatea faptelor nu întăresc credința în teoria d-lui Perieteanu, care păcătuește și prin acea că nu ține cont de sufletul românesc. De aceia noi trebue să începem prin a munci și pe urmă să stabilizăm moneda.

D. Garoflid recunoaște în adevăr că nu se poate face o stabilizare definitivă decât atunci când se va putea obține și convertibilitatea monedei de hârtie în aur. Crede însă că o stabilizare parțială tot se poate face pentru monedă necesară plăților externe admirând sistemul „gold exchange standard", experimentat cu succes în India, Argentina, Brazilia, etc., la diferite epoci, în trecut.

Situațiunile acelor țări și la acele epoci nu sunt însă de loc identice cu acelea de astăzi. Dezechilibrul economic și criza monetară era atunci limitată la fiecare din acele țări; pe când azi dezechilibrul există în toată lumea. In toată lumea astăzi moneda este inconvertibilă și aurul nu poate eși din țară. De altfel însuși d. Garoflid ne spune că sistemul d-sale nu ține dacă bugetul nu este echilibrat și balanța exportului nu este activă.

D. Manoilescu preconizează introducerea circulației paralele, adică a unei noui monede bazate pe aur care va circula alături cu leul actual, pe baza paritățeî ce o va fixa cursul liber.

Să avem astfel o monedă sănătoasă bazată pe aur pentru o întrebuințare parțială la început.

Sistemul d-sale diferă de acel al Caselor de conversiune prin acea că raportul între cele două monede nu este fixat, ci este lăsat liber. Acest sistem a fost sub o formă diferită experimentat fără succes în Polonia. Astăzi este aplicat în Austria, dar nici aici nu a dat roadele așteptate. Intr'o conferință recentă ținută la Viena dr. Spitzmüller, Guvernatorul fostei Bănci Austro-Ungare a spus: „Sistemul nu a putut asigura o stabilitate a puterei de achiziție internă, ceiace este hotărâtor pentru valoarea banului. Au crescut prețurile și dobânzile".

Socotim deci — continuă d. Kiricescu — ca un fapt cert că nu se poate obține nici cu acest sistem o statornicire a mo-

nedei, căci aceasta este în funcție de o statornicire a vieței economice la noi și peste tot. Este adevărat că toți acei care susțin chiar devalorizarea, începând cu Keynes și sfârșind cu d. Casasovici al nostru, spun că trebue ales momentul și fixa cursul de conversiune la un nivel apropiat valoarei reale a banului.

Dar dacă am face devalorizarea realizăm oare binele ce urmărim? Ori, tocmai aceasta este contestabil și contestat, căci experiențele ce se invoacă în sprijin nu sunt de loc potrivite nici în timp, nici în spațiu, cu situația mondială de azi. Iar în ce privește abandonarea monedei noastre așa cum a făcut'o Germania, Polonia, Ungaria, etc., noi nu o putem face.

Nu avem încă autoritatea morală să dăm faliment. Tot la faliment ne împinge și d. Argetoianu, care pentru realizarea a ceiace d-sa numește sinceritate bugetară, cere să se sporească emisiunea în raport cu deprecierea leului față de aur.

Ajungând la chestiunea stocului metalic, conferențiarul spune că în această privință toată lumea este de acord și anume că ne trebue o garanție aur pentru moneda noastră. Chiar d. Seulescu tot în în aur crede, deși vrea să ne păcălească cu etalonul de argint.

Unii susțin că pentru a avea aurul și mai ales pentru al putea păstra trebue să muncim ca se ne îndreptăm situația economică, care ne va da mijloacele de a dobândi aur, alții cer ca să căutăm a obține aurul dela cei care 'l au azi și pe baza lui să ne refacem mai întâi moneda. Dar fiecare din d-v. — spune d. Kiriacescu — vă puteți da seama cam în ce condițiuni ni s'ar împrumuta aurul în situația actuală a spiritelor.

Ca să i se dea Austriei acele câteva milioane de lire sterline i s'a pus un control și un controlor, fără voia cărora nimic nu se mișcă în visterie și în banca de emisiune.

Profesorul Cassel spune în această privință lucrurile pe față: Statele cu valuta depreciată nu'și vor putea îndrepta situația monetară singure, ci vor fi nevoite a face apel la capitalul străin și atunci va fi necesar *să fie tratate în câtva ca dependințe coloniale*, în care capitalul străin să fie girat și administrat de străini.

De aceia D. Vissering în scrisoarea către d. Manoilescu spune că în banca de emisiune a țărei să participe și reprezentanți ai capitalului străin.

In alte ordine de idei, analizând politica monetară a B. N. R.,

conferențiarul spune că această politică este strâns legată și dependentă de politica monetară a Statului, căci în regimul circulațiunei forțate și a inconvertibilității nici nu poate fi altfel.

Oricare ar fi relele *restabilizării* monedei B. N. R. nu se poate sustrage dela ele căci atât timp cât dăinuește inconvertibilitatea, stabilitate nu poate exista și suntem siliți a păstra inconvertibilitatea cât timp o vor avea celelalte țări chiar dacă noi am fi în stare să restabilim etalonul aur.

Când vom fi parcurs calea spre a fi intrat în viața quasi-normală și noi și acei cu care suntem în relațiuni economice, se va impune atunci restabilirea convertibilității peste tot. Dacă la acea epocă moneta noastră atât cât ne rămâne în circulațiune potrivit nevoilor ei nu va fi ajuns la paritatea aur, negreșit că atunci și numai atunci vom fi siliți a face devalorizarea la paritatea la care leul va fi față cu aurul la acea epocă.

B. N. R. nu a fost și nu a putut să fie pentru inflație; numai necesitățile inexorabile de apărare a țărei și de refacere au silit-o la inflație. Când a constat că Statul, poate, cu oarecare efort, să'și satisfacă nevoile bugetare cu mijloacele sale proprii, a refuzat să mai facă emisiuni noui pentru Stat. Iar când a constatat că creditul acordat băncilor a ajuns la limită, nu a procedat ca în timpuri normale la ridicarea taxei scontului, care ar fi fost ineficace pentru restrângerea creditului, ci a încetat a le mai mări creditul.

Criza ce s'a manifestat a fost produsă din disproporție între capitalul investit și capitalul numerar, cum s'a relevat și de d. Manoilescu.

Nu a voit deci și nu voește B. N. R. inflație ca să remunereze mai bine pe acționari săi. Acestora nu li s'a dat nimic din beneficiile realizate din emisiunile făcute peste aceea ce era garantat potrivit statutelor băncei. Și lucrul acesta îl pot vedea toți cei care citesc, la o temperatură normală însă, bilanțul B. N. R.

Toate beneficiile emisiunilor negarantate pe stoc metalic conform statutelor s'au acumulat în diferite rezerve destinate a acoperi pierderile eventuale rezultând din diferențe valutare și mai ales pentru a se pune Statul în situație ca să redea B. N. R. stocul de aur depozitat afară din țară în cazul când restituirea lui nu s'ar mai putea produce. Tot din aceste rezerve se va constitui și capitalul cu care Statul va reintra ca participant în B

N. R. în viitoarea ei organizație, lucru pe care ea la propus de mai mult de 3 ani.

* * *

După cum vedem, d. Kiriacescu, ne-a arătat clar în valoroasa-i conferință ceiace trebue să facem ca să ajungem la moneda sănătoasă.

Drept încheiere voi cita cuvenitele d-lui Vintilă Brătianu, actualul Ministru de Finanțe, spuse la recenta conferință ținută la Institutul Social Român :

„Zbuciumările trecute, împărțirea neamului în patru părți, piedicele puse de vecini în trecut, ne-au împiedicat să ne împlinim rolul. — Azi pentru întâia oară neamul nostru e stăpân pe soarta lui, este în hotarele sale etnice aproape complecte, iar împrejurul său se statornicește un așezământ firesc, bogat pe condițiile naturale. — Pentru întâia oară putem afirma că avem condițiunile firești de desvoltare ale neamului nostru și ale regiunei în care trăim. — Numai propriile noastre greșeli și întârzieri ne-ar putea împiedica să ne împlinim rolul cel mare pe care îl avem. — Trecutul atât de sbuciumat și în care am avut atâtea greutăți de învins spre a ajunge la România întregită, ne este o chezășie că vom ști să împlinim și a doua noastră menire: a desăvârșitei puneri în valoare a condițiunilor naturale în care trăiește neamul nostru".

Iar d-l O. Kiriacescu răspunzând criticei ce se aduce politicei monetare a Băncii Naționale spune : „Câte rele n'ar dispare din țara noastră dacă ar fi *mai multă credință în noi și mai multă iubire între noi.*"

Teodosie Al. Știrbu

S'au bătut două medalii :

1) Medalia Comemorativă a Congresului ;
2) Medalia jubiliară d-lui Gr. Trancu-Iași
De vânzare la sediul Corpului, cu 50 lei bucata.

Fabrica de Mobile și Parchete MARIN V. GANEA, București, Strada D-r Obedenaru No. 10 (Moși). Vinde en gros și en detail cu cele mai convenabile prețuri, la depozitul fabricei. Telefon 43/25.

PROBLEMA PENSIUNILOR

Articolul colegului Traian Turcu, a avut darul să-mi răscolească reminiscenţele unui trecut nu prea îndepărtat, când, împreună cu vreo câţiva idealişti, pusesem bazele unei puternice asociaţiuni a funcţionarilor de bancă, spre a ne preocupa de legitimele interese ale celor câteva mii de funcţionari de bănci şi biurouri, cari în afară de salariul fix, nu aveau şi nici nu au o altă perspectivă care să le asigure bătrâneţea.

Asociaţia funcţionarilor de bănci şi biurouri, nu a putut lua forma definitivă. Scânteia a aprins numai sufletele celor dornici de a-şi vedea îmbunătăţit traiul şi bătrâneţea asigurată.

O casă de pensie, fără o legiferare serioasă şi completă şi fără o administrare autonomă, nu poate duce la idealul aspiraţiunilor noastre.

Ideia unei case de pensiuni pentru funcţionarii particulari, nu este, aşa dar, nouă.

Pionerii mişcărei funeţionarilor particulari, între care se găsesc prietenii şi colegii mei V. M. Ioachim, T. A. Teodoru. Traian Ţăranu, D. P. Niculescu-Rietz, şi alţii, au militat în rândurile Societăţei Generale a Funcţionarilor comerciali, şi au desvoltat acest subiect în nenumărate ocaziuni. Prin urmare nu se prezintă o situaţie nouă la un timp nou ci o chestiune veche la un timp potrivit, cu atât mai mult cu cât şi o altă asociaţie profesională, Asociaţia Inginerilor, s'a preocupat la rându-i de problema pensiunilor.

Ne găsim dar pe un drum bătătorit ; ne rămâne numai strângerea mănunchiului de oameni ca să înjghebăm o instituţie trainică. Intrebarea însă este: e posibil ca să găsim aderenţi în rândurile salariaţilor şi ale patronilor ? Nu voi să arunc dintr'un început sământa scepticismului, spre a nu răci entusiasmul sincer al acelora cari, ca şi mine, au privit propunerea ca un început de realizare, ci voi spune că, pe cât constatările mele personale au permis, funcţionarii particulari sunt apatici asocierei pentru deservirea interesului lor şi se mulţumesc să lâncezească într'o toropeală inexplicabilă.

Discuțiunea cât mai largă prin coloanele revistei noastre, cred că va trezi interesul cât mai mare al salariaților, și în special tineretului între 21—32 ani, care privește viața prin prizma trandafirie a vârstei și de abia după etatea din urmă, atunci când intră în viața de familie, încep să-și dea seama de formarea rezervei pentru bătrânețe, după ce în cei zece ani ai tinereței au cheltuit timpul în petreceri și au disprețuit însemnătatea restului vieței.

Și acum, un ultim cuvânt. O reuniune a funcționarilor particulari în genere este necesară, nu numai a acelor de bănci, căci în concepția mea este să se grupeze tot ce este salariat fie în ramura comercială, fie în ramura industrială. O grupare în jurul Corpului Contabililor nu o găsesc practică din bine cuvântatul motiv de a privi Corpul ca o instituție de îndrumare a profesiunei de Contabili și a lăsa să urmeze scopul ei firesc. Alături de de dânsa, membrii ei, precum și alte categorii de salariați ce prestează munca în negoț și industrie, sub toate formele, să se grupeze fie individual fie cu organizațiunile lor spre a forma un mănunchi compact și puternic.

Expunându-ne părerea asupra formațiunei reuniunei, vom reveni după ce vom auzi și alte păreri în această direcțiune.

I. G. Iliescu

A apărut:

PRIMUL AN DE APLICARE AL REFORMEI FISCALE

de **V. M. IOACHIM**

Cuprinzând:

Rezultatele primului an de Impunere, Reguli de observat la alcătuirea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, Lămuriri cu privire la Impunerea rezervelor, Provizioanelor, Construcțiunilor noi, etc., etc.

Prețul lei 20. — Se poate procura dela Corpul Experților-Contabili (Palatul Camerei de Comerț), București.

Contabilitate. Drept comercial.

CODUL DE COMERȚ ȘI REGISTRELE COMERCIALE

Conferință ținută la Cercul Contabililor Constanța

Domnilor,

Ocupându-mă în de-aproape de modul în care se țin registrele comerciale de către unii din membrii corpului nostru și constatând că, pe alocuri, sunt lucruri, cari lasă foarte mult de dorit, am ținut ca printr'o mică expunere, să dau în astă seară câteva norme în această privință, și să edific și membrii corpului nostru asupra unor chestiuni de specialitate a căror traducere în fapt nteresează așa de mult breasla și profesiunea noastă.

Vreau să vă vorbesc despre registrele comercianților.

La noi, d-lor, Codul de Comerț, priu art. 22 impune ca registre obligatorii pentru comercianți: registrul jurnal, inventar și copierul de scrisori.

Domnilor, utilitatea ținerei registrelor este o axiomă care n'are nevoe de demonstrație, fiindcă registrele sunt menite nu numai a pune pe comerciantul care le ține în poziție de a-și cunoaște precis situațiunea și de a-și da seamă de mersul afacerilor lui, constituind astfel un mijloc de probă în favoarea lui pentru relațiunile pe care le are cu cei de al treilea, dar aceste registre sunt folositoare și în casuri de moșteniri, societăți sau falimente, fiindcă pune în măsură pe cei d'al treilea: moștenitori, tovarăși, sau judecători să poată culege toate datele care interesează în afacerea respectivă.

Utilitatea registrelor e așa de vădită încât chiar pe vremea Romanilor, când legea nu le declara obligatorii decât pentru bancheri, totuși și persoanele civile țineau registre.

Astfel sunt mulți cari găsesc azi de prisos înscrierea obligativității lor, fiindcă și fără această obligativitate, spun ei, comercianții, tot ar ține registre. Noi credem că bine a făcut legiuitorul că a decretat această obligativitate fiindcă, dacă interesul normal al comerciantului ne oferă garanția ținerei registrelor, nu tot astfel se poate spune în caz de faliment, când interesul lui îl poate îndemna, din contră, la neținerea registrelor, pentru ca să nu se poată descoperi frauda sau neglijența.

In vederea unor asemenea eventualități, deci în interesul celor d'al treilea sau în interesul ordinei publice, este bine că legiuitorul nostru a decretat obligativitatea ținerei registrelor.

In privința numărului și felului registrelor, legiuitorul nostru, urmând sistemul francez, italian, belgian, olandez, spaniol, portughez, a mers și mai departe și a stabilit în mod precis felul și numărul registrelor obligatorii, cari potrivit art. 22 sunt: jurnalul, inventarul și copierul de scrisori.

La spanioli și portughezi registrele obligatorii sunt: jurnalul, inventarul, copierul și în plus cartea mare a cărei obligativitate cere să se introducă și la noi.

La englezi și elveției, din contra se lasă deplina libertate comerciantului să ție oricâte și orice fel de registre ar găsi cu cale, cu condițiunea numai ca din ele să reese în mod clar situațiunea lui economică și juridică.

Care este sancțiunea ne ținerei registrelor

In afară de faptul, că comerciantul care nu are registre se va vedea lipsit de foloasele ce rees din ținerea lor, și nu va putea după cum vom vedea mai departe să facă probă în justiție în favoarea lui, într'un caz de litigiu comercial, acel ce nu ține registre se expune și la următoarele sancțiuni:

In primul rând, într'un caz eventual de jenă financiară nu poate obține moratoriu, adică o amânare a plăților fiindcă art. 834 din codul comercial și jurisprudențele referitoare la acest articol, între alte condițiuni pentru acordarea unui moratoriu, cer ca comerciantul respectiv să aibă registrele obligatorii ținute în regulă și ca formă și ca coținut.

In al doilea rând, comerciantul care a încetat plățile și nu a ținut registrele prescrise de lege e culpabil de bancrută simplă și condamnat la închisoare dela 15 zile până la 2 ani, conform art. 881 din codul de comerț.

Ce operațiuni trebuesc scrise în jurnal

Prin art. 23 din codul comercial legiuitorul reglementează în detaliu modul de ținere al registrului jurnal și în care spune că urmează a se scrie *pe fiecare zi* ce are să ia și ce are să dea, operațiunile comerțului său, convențiunile, acceptațiunile sau girurile efectelor comerciale și, în general, tot ce primește și plă-

teşte sub orice titlu, trecând la fiecare finit de lună şi sumele întrebuinţate pentru cheltuelile casei sale.

Faptul că în registrul jurnal legea spune că operaţiunile se vor înscrie pe fiecare zi, arată că, spre a avea o garanţie cât mai sigură că cele consemnate în aceste registre corespund unei situaţiuni reale, operaţiunile trebue să fie înregistrate în jurnal în ordinea lor cronologică, zi cu zi, adică pe datele la care au luat naştere. Aceasta nu arată că comerciantul e obligat neapărat să înregistreze în fiecare zi, fiindcă împiedicări momentane sau o întindere prea mare şi prea complicată a operaţiunilor unei Case de comerţ pot impune ca trecerea în jurnal să se facă de abia la oarecare intervale.

Tot ceiace legiuitorul are dreptul să ceară de la comersant e ca operaţiunile să nu fie trecute în jurnal în altă ordine decât cea succesivă, zi cu zi. — Astfel fiind toate operaţiunile urmează să fie înregistrate în ziua în care s'au înfăptuit, ele neputându-se concentra şi trece pe mai multe zile odată.

Timpul trecerei în registre este lăsat, în mare parte la aprecierea judecătorilor.

Din acest punct de vedere e de dorit însă că intervalul dintre data când s'au făcut operaţiunile şi ziua trecerei lor în registre să fie cât mai scurt fiindcă numai în felul aceasta registrele oferă o seriositate mai mare.

Inscrierea operaţiuniior civile

Art. 23 aţi văzut că specifică natura operaţiunilor ce trebuesc trecute în jurnal spunându-ne că comersantul va trebui să însemneze tot ce are să ia şi ce are să dea, operaţiunile comerţului său, convenţiunile, acceptaţiunile şi în general tot ce primeşte şi plăteşte cu *ori ce titlu.*

Prin urmare vor trebui înscrise în jurnal nu numai contractele şi operaţiunile cu caracter comercial dar şi cele cu caracter civil care ar fi de natură a influenţa în mod direct starea materială a comersantului, cum ar fi, de exemplu, primirea sau constituirea de zestre, cumpărarea sau vânzarea de imobile, donaţiuni, succesiuni. E util să fie cunoscute aceste fapte fiindcă ele se resfrâng asupra comerţului.

Cheltuelile Casei. Pe lângă toate acestea comersantul e dator să treacă, cel mai târziu la fiecare finit de lună, sumele

întrebuințate pentru cheltuelile casei sale. Aci legea se mulțumește cu o cifră lunară trecută în bloc, nu cere cifra zilnică cu detalii.

Insemnarea cheltuelilor are o deosebită importanță, fiindcă, potrivit art. 876, comersantul care a încetat plățile și care se constată că a făcut pentru el personal și pentru familia lui cheltueli prea mari în raport cu starea lui economică e declarat bancrutar simplu și pedepsit cu închisoare de la 15 zile până la 2 ani

Legiuitorul, prin aceasta, a vrut să împiedice pe comersant, în cazul când ar cădea în faliment, de a umfla bilanțul său, înscriind cheltueli de această natură, în cea mai mare parte imaginare, destinate a masca disimulări de activ.

Despre Inventar

Art. 24.— Comersantul e dator a forma la începutul comerțului său și în fiecare an, sub a sa semnătură, un inventar de averea mobilă și imobilă și de datoriile sale active și pasive, încheind bilanțul cuvenit. Acest inventar și bilanț le va copia în registrul special și le va semna.

Toate efectele și datoriile active trebuesc evaluate în inventar și bilanț după prețul curent la epoca facerei inventarului.

Datoriile active greu de încasat sau îndoioase se vor prețui după probabilitate; creanțele ce nu se pot încasa se vor înscrie numai pentru memorie.

Observăm că art. 24 nu vorbește decât de efecte și creanțe. Așa dar, în privința estimațiunei bunurilor corporale ne vom călăuzi după preceptele contabilității, așa încât inventarul să represinte situațiunea cât mai exactă a patrimoniului unui comersant în momentul facerei inventarului.

Astfet fiind cele mai sănătoase principii de contabilitate recomandă ca evaluarea bunurilor unui inventar să se facă în felul următor:

Să se aplice prețul de cost:

1. Asupra valorilor destinate unei transformări cum ar fi de exemplu materiile prime și materiile în fabricațiune dintr'o întreprindere industrială și semănăturile într'o intreprindere agricolă.

2. Asupra valorilor, mărfurilor efectelor publice și oricăror altor averi al căror preț curent este superior prețului de cost dar care diferență se datorește unor fluctuațiuni brusce și cu

probabilitate de scurtă durată, așa încât șansa de desfacere cu prețul curent să fie supusă la îndoială.

Să se aplice prețul curent :

1. Asupra tuturor valorilor și bunurilor al căror preț de cost ar fi superior prețului curent, ca mărfurile, efectele publice mobilierul, mașinele și instrumentele în agricultură, mașinele și ustensilele într'o fabrică, imobilele etc.

2. Asupra averei mobile și imobile când prețul curent e superior prețului de cost dar care preț devine un preț normal și durabil, fără șanse ordinare de scădere, sau, când prețul de cost la epoca achiziționei acelor averi mobile sau imobile a fost un preț anormal de redus. De exemplu, mărfurile cumpărate înnaintea stabilirei unor taxe vamale sau imposite mai ridicate, efectele publice cumpărate într'un timp de criză trecută sau într'un timp de răsboi, care apoi s'a terminat în condițiuni favorabile — sau, în fine imobilele urbane și rurale a căror valoare crește periodic din diferite cauze economice, creștere dovedită prin mărirea veniturilor acelor imobile.

Acestea sunt principii dictate de contabilitate. Cum însă legiuitorul nostru nu prevede norme precise pentru evaluarea lucrurilor corporale și imobilelor se dă loc la tot felul de fraude mai cu seamă la societățile pe acțiuni unde de multe ori întreprinderi care vegetează apar cu bilanțe extrem de frumoase din cauza libertății ce au de a evalua și a umfla activul lor așa cum le cer interesele pe care le urmăresc.

Despre copier

Art. 25 prevede că comersantul e obligat a copia în registrul special și după ordinea zilei toate scrisorile ce trimete.

Utilitatea copierului se înțelege de la sine. In comerț operațiunile se fac adesea între persoane depărtate, prin mijlocul corespondenței. Or, în caz de nedumerire sau de contestație, fie asupra existenței, fie asupra modalităților contractului, corespondența e pentru comersant cel mai bun mijloc de convingere și de probă. Copiind scrisorile ce expediază comersantul se poate referi oricând la conținutul lor ca și cum ar avea originalul, iar cei d'al treilea: creditori, moștenitori, judecători vor găsi în copier informațiuni și detalii utile, pe care registrele celelalte nu pot nici odată să le procure.

Formalități legale

Art. 26. — Registrele obligatorii vor fi numerotate pe fiecare pagină și, afară de registrul copier, parafate de un judecător al tribunalului locului de reședință al comersantului sau de către judecătorul ocolului respectiv în localitățile unde nu există tribunal.

Pe ultima pagină a acestor registre judecătorul va constata numărul filelor ce compun fiecare registru și va semna această certificare punând sigiliul tribunalului sau judecătoriei.

Pe când articolele pe care vi le-am comentat până acum au oarecum scopul să asigure mai mult sau mai puțin regularitatea internă a ținerei registrelor, reglementând, ca să zicem așa partea intelectuală a contabilității art. 26, 27 și 28 de care vom mai vorbi i-au măsuri pentru sinceritatea materială, externă a registrelor, caută să împedice substituirea, falșul, raglementând partea morală a chestiunei. — In acest scop, art. 26, 27 și 28 din codul comercial prevăd o serie de formalități externe a căror îndeplinire e încredințată judecătorului, iar nu comersantului.

Art. 26 dispune că registrele jurnal și inventar:

a) să fie numerotate pe fiecare pagină. Numerotarea o face comersantul iar verificarea ei judecătorul,

b) să fie parafate de un judecător al tribunalului reședinței comersantului sau de către judecătorul de ocol respectiv, în localitatea unde nu există tribunal, și

c) constatate ca număr de file de către judecător, prin mijlocul unei certificări scrise, semnate și sigilate pe ultima pagină.

Registrul copier e de ajuns să fie numerotat, el e dispensat de parafare. Lucrul acesta se explică: 1) fiindcă copierul e compus din hârtie subțire care s'ar preta cu greu la parafare; 2) dispensa de parafare nu are mare inconvenient din momentul ce se parafează celelalte două registre. — Apoi la copier frauda e mai anevoioasă căci scrisorile și telegramele originale, aflându-se în mâna celor d'al treilea, avem un mijloc de control, care nu există la jurnal și inventar.

(va urma)

Ilie Mecu
Inspector Banca Națională
a României

CONTABILITATEA IN PARTIDA DUBLĂ LA R. M. S.

Introducerea contabilităţei în partidă dublă la instituţiile publice cu caracter comercial, pentru care Corpul nostru a dus o luptă îndelungată, este astăzi fapt câştigat.

Această măsură, după părerea noastră, s'ar putea generaliza la toate autorităţile statului, fără prea mari piedici. In schimb foloasele ce vom avea, vor fi imense. Se va pune la punct în primul rând conturile de imposite şi furnizori. Se va întocmi bugetul pe baza de realitate. Vom avea posibilitatea unui control permanent şi eficace al gestionarilor, ceeace va avea ca efect garantat împuţinarea fraudelor, delapidărilor, deturnarilor de fonduri şi materiale, dimpreună cu tot cortegiul de pagube pentru averea publică ca şi pentru mânuitorii ei.

Pe lângă acestea vom avea şi alte foloase: Se va renunţa definitiv la multiplele şi încâlcitele formalităţi ale învechitului nostru biurocratism, care a împedicat şi împedică progresul instituţiunilor statului în genere.

Pentru noi, aceasta constitue un vădit succes al absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi al *Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate* care a luptat neîncetat pentru introducerea contabilităţei în partidă dublă în administraţiile statului şi mai cu seamă la cele cari au un caracter economic.

Urmând sugestiunii Corpului nostru, subsemnatul încă din 1911 am înaintat Direcţiunei R. M. S. un memoriu, prin care expuneam modalitatea întroducerii Contabilităţii în partida dublă la acea administraţie.

In acel memoriu spuneam, între altele:

Plecând de la presupunerea că „Manufactura de Tutun" nu ar fi de cât o simplă întreprindere industrială, evident că introducerea contabilităţei în partidă dublă, ar fi fost reclamată chiar din prima zi a funcţionărei ei. Faptul că este, însă, a Statului şi Statul chiar ca patron ne cere multe forme, nu constituie un motiv care să oprească introducerea contabilităţei în partidă dublă, atunci când însăşi nevoia bunului mers al serviciilor şi caracterul operaţiunilor, impun normele unei înregistrări ştiinţifice. Prin introducerea contabilităţei în partidă dublă, respectând, bine înţeles,

formele cerute de statul-patron, se vor înlătura actualele dificultăți ale diferitelor servicii, cari atunci când sunt obligate a întocmi o situație, atunci când pentru orientarea Direcțiunei e nevoie a se face o balanță de verificare, apelează pentru culegerea datelor la dosare, bâjbâind dela un raport la un ordin, de la un dosar la altul, pentru ca rezultatul să fie în majoritatea cazurilor dubios. Subsemnatul, care am funcționat în diferite servicii ale Manufacturei și care cunosc frumoasele rezultate ale contabilității în partidă dublă, mi-am putut da seama cât de necesară este această sistemă la noi, unde serviciul de contabilitate propriu zisă nu există, confundându-ne cu un simplu biurou de verificare de acte. Incepusem înregistrările de contabiltate în partidă dublă la Magazinul de Consum, dar din cauza lipsei racordului cu lucrările casieriei și ale Manufacturei în general, cu cari urma să mă verific, n'am putut duce la bun sfârșit încercările mele.

Imi voi permite a schița modul cum s'ar putea lucra mai întâi pentru pregătirea datelor necesare contabilității în partidă dublă și apoi felul cum s'ar putea face înregistrările, în cazul luat, la Manufactura de tutun, rămânând ca forma deplină și definitivă să se fixeze prin practică. In primul rând, registrele nu vor diferi mult de cele din comerț. Principiul înregistrărilor fiind acelaș le vom potrivi cerințelor noastre. Ne va trebui:

1) Un registru inventar în care să se treacă toate existențele de materii prime, semi-fabricate, fabricate, materialele de fabricațiune etc, la data începerei unui exercițiu.

2) Un registru inventar de imobil, mobilier, de mașini, unelte constatate și evaluate la aceeași dată.

3) Un registru Jurnal.

4) Un registru Maestru sau de partizi.

5) Registre auxiliare, după trebuință.

Operațiunile decurgând, bine înțeles, ca și până acum, le vom înregistra după cum se succed în realitatea lor și anume:

Vom deschide conturi pentru fiecare categorie de valori existente, așa după cum nevoile noastre cer, procedând apoi cu înregistrările pentru operațiunile ce decurg de jos în sus, adică dela materia primă până la produsul comerciabil.

Secondați de personalul atelierelor, de registrele auxiliare ce aceștia vor ține, pentru lucrările ce se execută sub supravegherea lor, operațiunile săvârșite într'o zi le vom înregistra a doua zi. Să dăm un simplu exemplu. Să presupunem că am primit azi

dela „Depozitul Central de Tutunuri Brute", conform facturei: 100 kgr. tutun Giubec, 300 Smirna, 1000 Indigen. Vom debita conturile *„Materii Prime"* şi anume: categoriile la cari s'au repartizat aceste tutunuri, prin creditul contului *„Depozitul Central de Tutunuri Brute"*, cu valoarea lor de factură. De aci tutunurile vor trece la diverse transformări, cari pe baza socotelilor ţinute de personalul atelierelor, le vom înregistra la conturile de *„Semi-fabricate"*, ţinând seama, pentru stabilirea valorilor, de tot ce a concurat la efectuarea lucrărei ca: *personal*, căruia trebue să i se crediteze salariile plătite conform caetului de preţuri, *maşini*, cărora trebue să li se crediteze, deasemenea, amortisment, *materiale de fabricaţiune*, pe cari deasemenea trebue să le repartizăm la categoria de lucrări la care s'a întrebuinţat.

Inregistrările la conturile: *„Personal"* şi *„Maşini"* se vor face la: epocile plăţilor pentru *personal* şi la timpul convenit pentru *maşini*.

După aceia, produsul semi-fabricat, trecând la operaţiunea fabricărei definitive, va da naştere altui cont *Produse fabricate*, care se va debita cu valoarea semi-fabricatelor produse, creditându-l cu valoarea produselor fabricate. Bine înţeles toate înregistrările la aceste conturi vor fi cât mai succinte, întrucât desvoltarea lor se poate vedea în registrele ajutătoare. De aci produsul devenind comerciabil el este dat în seama Expediţiei. Pentru aceasta vom credita contul *„Produse fabricate"*, prin debitul contului *„Produse spre vânzare"*, sau *„Depozitul de fabricate"*, prin debitul contului *„Depozite spre vânzare"*, cu valoarea comenzilor efectuate. Toate aceste operaţiuni, expuse destul de sumar, vor fi înregistrate zilnic de Serviciul Contabilităţei, după datele procurate de celelalte servicii ale fabricei.

In acest chip s'ar şti în ori ce moment situaţiunea fabricaţiei, plusul sau minusul rezultat la fiecare fel de material care intră în fabricaţie, cauzele care produc aceste fluctuaţiuni şi deci vom aviza asupra mijloacelor de întrebuinţat pentru a le îndepărta, dacă se găsesc dăunătoare economiei noastre. Prin urmare lucrul cel mai principal; vom şti că produsul confecţionat corespunde materialului întrebuinţat, cheltuelilor ce s'au făcut cu el şi proporţiei în care am admis amortismentul de maşini şi unelte; deasemeni vom şti în ori ce moment existenţele, după cari ne putem fixa prevederile, având o perfectă legătură şi un serios control între fabricaţie, economat de materiale şi expediţie. Vom

putea ști ori când situația furniturilor de materiale ale economatului și situația în ce privește fabricatele de export expediate Concesionarilor Regiei. In sfârșit vom putea face or când studii comparative bazate pe date sigure și ne vom putea ajuta la întocmirea cât mai justă a budgetului. Bine înțeles, însă, că aplicarea contabilității în partidă dublă nu se poate înfăptui așa ușor. Trebuie timp pentru culegerea datelor necesare, pentru fixarea formelor celor mai potrivite operațiunilor, pentru stabilirea legăturilor între servicii și mai ales trebuesc elemente pregătite pentru acest lucru.

Până la pregătirea elementelor necesare experimentărei acestui sistem, contabilitatea în partidă dublă se poate aplica la Serviciul Casieriei, chiar fără o pregătire specială și anume: Trebue să avem mai întâi soldul numeric și actele dela portofoliu. Ca atare, Casieria va fi dispensată de sumedenia de notițe și tablouri, dosare, cari umplu două case de fier; ea nu va mai fi nevoită a-și face singură controlul, ceiace este imcompatabil.

Serviciul Contabilității mai presus de toate va intra în rolul său de a putea ori când să verifice cassa, întrucât în prezent pornind dela datele Contabilității nu se poate face Controlul Casieriei.

Petre D. Dumitriu
Expert contabil

CURS DE CONTABILITATEA COMERCIALA GENERALA
In legătură cu dreptul și Legile Speciale Comerțului
de Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu

Subiectele:

1. Comercianții persoane fizice.
2. Societățile civile și Societățile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările inițiale precum și cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

Rugăm pe D-nii abonați care își schimbă adresa, ori doresc să li se trimită revista la o altă adresă, să bine-voiască a ne înștiința printr'o carte poștală sau scrisoare.

Adminis. Revistei de Comerț și Contab.
Palatul Camerei de Comerț, București

Informaţiuni Bibliografie.

COLEGIALE

— Din iniţiativa colegilor noştrii *Ang. Danicl* şi *Nic. Ionescu* din Caracal, Secţia Corpului Contabililor de acolo a scos Revista Corpului — organ lunar — pentru strângerea legăturilor dintre membrii şi fruntaşii comerţului din jud. Caracal.

In primul articol comitetul spune: „Increzători în puterea de viaţă a gândului nostru, ne place să c edem că aruncăm sămânţa sănătoasă, care t ebue neapărat să dea roade bune, căci nu este atât de *greu a face ceva*, pe cât este de greu *a voi ceva*".

Frumoase cuvinte, care fac cinste colegilor noştri din Caracal. Transmitem prietenilor noştri, şi pe această cale, călduroase felicitări şi le dorim toată reuşita. Nu ne îndoim că inceputul dela Caracal va găsi imitatori şi în celelalte centre. Numai manifestându-ne altfel putem să cucerim locurile ce ni se cuvin în viaţa economică a ţării.

— D-l *Jean Petrescu* profesor, a donat suma de lei una mie pentru elevii Şcoalei Com. Practice a Camerii de Comerţ.

— D-l *V. M, Ioachim* a fost ales censor la soc. de asigurări „Dunărea".

— D-l *C. Schibartz* a fost delegat din partea Camerii de Comerţ în comisiunea specială pentru impunerea Comerţului, iar d-l *N. Penescu* ca expert-contabil.

— D-l *C. Ionescu*, sub-director Banca Craiovei, a fost numit censor la Banca N. T. Popp de acolo.

— Ziarul „Dobrogea Jună" No. 60 din Constanţa publică un interesant articol de fond. „*Corpul Contabililor din Constanţa*" în care se aduc elogii d-lui *Ilie Mecu*, Prezidentul Corpului, pentru munca depusă atât în această organizaţie cât şi pe alte tărâmuri. Articolul se incheie cu aceste frumoase cuvinte: „Omul care a înţeles că viaţa este o luptă perpetuă nu abdică dela muncă şi *d-l Mecu* este omul frământat continuu de ideia prosperităţii şi a binelui Corpului Contabililor, în mijlocul căruia rep ezintă şi conduce aceleaşi idealuri cu ale corpului, — idealuri ce au împodobit viaţa sa întreagă".

— D-l *Ilie Mecu*, Președintele Corpului Contabililor secția Constanța a fost ales Președinte al Sfatului Negustoresc din localitate.

Cu această ocazie comercianții și industriașii din Constanța i-au făcut o caldă manifestație de simpatie.

— D-nii Inspectori Generali *Platamona*, *Anastasiade* și *C. Chiriac*, precum și d-nii *B. Voinescu*, referendar, *Gh. Alexeanu* *Ulpiu Hoder* și *V. M. Ioachim*, profesori, toți membrii ai Corpului Contabililor au fost numite în Comisia pentru verificarea și lichidarea creanțelor fabricilor față de C. F. R.

— D-nii *Gr. L. Trancu-Iași* și *Gh. Alexeanu* au fost numiți profesori la școala superioasă de Științe de Stat.

— D-nii *C. Nestor* și Dr. *V. Slăvescu* au fost numiți censori la Prima soc. română de explosibile din Făgăraș.

— D-l *N. K. Constantinescu* a fost ales censor la „Mircea Vodă" și „Construcții și Tunele" S. A. ambele din București.

— D-l *Gogu Stănescu* a fost ales censor la Banca de petrol și industrie.

— D-nu *Gr. Ene* și *I. Cipu* au fost realeși censori la B-ca Tăbăcarilor.

— In Monitorul Oficial No. 48 din 4 Martie a apărut publicarea extrasului după procesul verbal al ședinței din 28 Febr. a. c., a Consiliului de Ad-ție al „Societății Naționale de Credit Industrial" Buc. prin care se acordă semnătura socială D-lor.:

Gh. Dimitriu, Secretar general; C. Leontescu, șeful serv. Titlurilor; Th. Nitzu, șeful serv. Contabilității; V. Vrânceanu, șeful serv. Contencios.

BIBLIOGRAFII

Revista Societăților și a dreptului Comercial anul I No. 1.

Iată o Revistă, care corespunde unei nevoi reale și care de la început a pornit pe o bază solidă, având ca director pe un distins comercialist, d-l prof. M. A. Dumitrescu, al cărui comentar de Drept Comercial a rămas până astăzi cea mai bună lucrare în această direcție.

Din Comitetul de redacţie fac parte distinşi jurisconsulţi şi magistraţi.

Primul număr are un interesant articol „Les actions A et les actions B" de prof. A. Wahl de la universitatea din Lille, apoi un studiu documentat al d-lui prof. M. A. Dumitrescu despre „Censori" etc. Revista cuprinde şi numeroase jurisprudenţe din ţară şi străinătate.

Recomandăm călduros tuturor colegilor noştri această Revistă, care va trebui să învingă greutăţile de hârtie şi tipar.

Economia naţională. Anul al XLV No. 2-3 continuă interesantul studiu al D-lui Dr. G K. Constantinescu cu privire la „Probléma Zootechnică".

La Comptabilité et les Affaires. Anul al V No. 51 cu un interesant articol: Aplicarea algebrică la contabilitatea în partida dublă.

Revue des Sciences adm. appliquées. No. 3 cu un prim articol cu privire la înregistrările ocazionate de lichidarea unei afaceri.

Le Commerce. No. 727 cu un documentat articol: Principii de direcţie într'o întreprindere.

Le Comptable No. 3 anunţă că experţi-contabili francezi, englezi şi belgieni vor însoţi Comisia de anchetă pentru stabilirea veniturilor germane în vederea achitării despăgubirilor de război.

Le Bourse aux Cuirs de Bruxelles No. 483 cu relaţiuni privitoare la situaţia târgului de pielărie în toată lumea.

Le Industrie italiane illustrate No. 1-2 cu rapoarte asupra situaţiei industriei în Italia.

Bilanz, Steuer und. Organization cu comentarea noilor dispoziţii cu privire la impozite în Austria.

Partea rezervată Corpului

DE LA CONSILIUL SUPERIOR AL CORPULUI CONTABILILOR

Regulamentul interior al Secțiunilor județene

Consiliul Superior al Corpului Contabililor autorizați și experți-contabili, în vederea unei organizări interioare pe cât posibil uniforme, față cu experiența de până acum, a hotărât să alcătuiască un tip de Regulament interior, rugând secțiunile ca să adopte acest tip cu modificările eventuale dictate de nevoile speciale ale unei regiuni sau ale unei secțiuni.

Rugăm secțiunile să ne comunice hotărârea Comitetului prin care se adoptă acest tip de regulament cu eventualele modificări, dacă se vor găsi necesare, care urmează să fie supuse spre confirmare și Consiliului Superior.

Decan, **N. Butculescu**

Director, **V. M. Ioachim**

REGULAMENTUL INTERIOR AL CORPULUI CONTABILILOR SECȚIA . . . .

Corpul Contabililor autorizați și Experți Contabili Secția . . . . este persoană juridică în baza art. I și IV din lege și funcționează pe lângă tribunalul . . . . Secția I comercială având sediul (provizoriu) . . . .

Art. 1. — Toți cei ce îndeplinesc condițiunile art. 3 din Lege se pot înscrie în Corpul Contabililor și anume cu gradul de Contabil Stagiar exceptând pe licențiații Academiilor de Comerț din țară și străinătate care se înscriu direct cu gradul de Contabili autorizați.

Art. 2. — Pentru a fi înscriși în Corp solicitatorii conform art. III din lege paragraful b) trebue să fie majori; cei ce nu sunt majori se pot înscrie dacă sunt emancipați.

Art. 3. — Contabilul Stagiar nu poate semna registre ori bilanţuri, el trebue să lucreze sub conducerea unui contabil autorizat sau expert contabil care este dator a-l îndruma şi forma în cariera contabilă,

Art 4. — Contabilul Stagiar va frecventa regulat conferinţele „Cercul de Studii Comerciale". — Nefrecuentarea a 3 conferinţe pe rând dă drept consiliului Corpului de a amâna înscrierea contabiliului Stagiar în gradul superior.

Art. 5. — Contabilii autorizaţi sunt de asemenea obligaţi a frecventa conferinţele Cercul de Studii Comerciale şi a face o conferinţă cel puţin sau comunicări cu privire la chestiuni în legătură cu profesiunea de contabil. Ei trebue să lucreze pe lângă un expert contabil sau un contabil autorizat mai vechiu, cel puţin timp de 2 ani ceia ce trebue dovedit cu prilejul avansării la gradul de expert contabil.

Art. 6. — Trecerea de la un grad la altul şi în special de la gradul de contabil autorizat la gradul de expert contabil nu se face de drept după împlinirea termenului de practică, ci în baza dovezilor de mai sus şi a probelor că prin practica făcută candidatul şi-a lărgit cercul de cunoştiinţe şi s'a făcut apt pentru gradul ce-l solicită.

In acest scop se va ţine în seamă urmărirea conferinţelor, manifestarea la Cercul de Studii Comerciale, La Revista de Comerţ şi Contabilitate şi în general orice activitate profesională depusă în cariera sa sau în afară.

Art. 7. — Pentru recomandarea la grad de expert contabil Consiliul poate decide instituirea unui examen asupra Contabilităţei, şi cunoştinţelor juridice privind legislaţia comercială, drepturile şi îndatoririle experţilor, legile fiscale, studiul întreprinderilor, etc.

Despre drepturi şi datorii

Art. 8. — Membrii Corpului au drepturile prevăzute în Legea şi Regulamentul Corpului: art. V şi VI din Lege şi cap. III din Regulament.

Art. 9. — Pe lângă aceste drepturi, membrii se pot adresa Corpului pentru plasare, lămuriri în chestiuni profesionale, aplanarea diferendelor dintre ei și patroni. — Corpul putând în unele cazuri interveni chiar direct.

Art. 10. — Membrii au obligațiunile prevăzute de art. VII din Lege și Cap. III din regulament.

Pe lângă aceasta, membrii sunt obligați să supravegheze ca legea să se aplice totdeauna aducându-se la cunoștiința Corpului orice abateri, fie din partea membrilor, fie din afară.

Art. 11. — Membrii cari nu vor plăti taxa de 5% din expertize se vor expune următoarelor sancțiuni: a) Admonestarea în scris b) Publicarea numelui în revistă c) excluderea temporară din Corp.

Art. 12. — Membri sunt datori a păstra în re ei legături de colegialitate și solidaritate, înlesnindu-se reciproc în cariera lor și în orice alte ocazii profesionale.

Art. 13. — Ori de câte ori va fi vorba de numiri alegeri, recomandări, delegații etc, membrii își vor da concursul reciproc, pentruca în toate locurile unde este vorba de censorate, alegeri la Camerile de Comerț și Industrie, în Comerț, Invățământul Comercial și Contabil etc, să pătrundă cât mai mulți membrii ai Corpului.

Art. 14. — Corpul va da tot concursul ca în asemenea ocaziuni să fie preferați membrii săi.

Administrarea Corpului

Art. 15. — Consiliul poate din sânul său să delege un număr de membri restrâns care impreună cu Președintele să admită noi membrii să facă recomandări de membrii, să treacă de la un grad la altul; hotărârile acestei delegațiuni se supun spre ratificare primului Consiliu.

Art. 16. — Un membru din Consiliu poate da delegații în scris altui membru din Consiliu spre a-l reprezenta la o ședință, însă pentru fiecare ședință se va da delegație specială.

Art. 17. — Votul prezidentului în caz de paritate decide.

Art. 18. — La sfârşitul fiecărui an se va face o dare de seamă a activităţii care în cazul când veniturile permit, se poate tipări împreună cu Bilanţul, contul de Profit & Pierdere şi proectul de Budget. — Toate acestea se vor trimite Consiliului Superior.

Art. 19. — Pentru alegeri în Comitet şi în Consiliul de censori candidaturile se depun cu cel puţin 3 zile înainte de prima zi fixată pentru adunarea Generală.

Art. 20. — Votarea se va face cu buletine individuale sau trecându-se pe o singură listă toţi candidaţi în ordinea alfabetică.

Art. 21. — Comitetul este dator să vegheze la buna aplicare a Legei să urmărească dacă toate societăţile prevăzute la art. V din Lege au cel puţin un censor membru al Corpului.

Art. 22. — Corpul va organiza o Secţiune pentru plasarea membrilor Corpului pentru care se va putea alcătui un regulament special.

Art. 23. — Se va putea înfiinţa şi o secţiune pentru informaţiuni şi îndrumări de natură contabilă, fiscală, comercială etc, în condiţiuni ce se vor stabili cu ocazia înfiinţării Secţiunei.

Budget şi bilanţ

Art. 24. — Taxele de care vorbeşte art. 44 din Regulament se stabilesc astfel:

a) Taxa de înscriere de lei 25 pentru Stagiari, de 80 lei pentru autorizaţi şi 200 lei pentru experţi.

b) Cotizaţi anuale de lei 150 pentru stagiari lei 100 pentru autorizaţi şi lei 200 pentru experţi.

c) Venituri diverse ca: dobânzi, taxa de 5 % din onorariile de expertiză, taxa de la serviciul de plasare.

d) Subvenţii, donaţii.

Art. 25. — Nici o cheltuieală nu se va face decât în limitele budgetului, biroul fiind răspunzător de orice cheltuieli cari ar depăşi prevederile budgetare.

Art. 26. — În fiecare an se prevăd în budget una sau mai multe burse pentru elevii şcoalelor de comerţ cari se vor da fie prin concurs fie după recomandaţia Directorului Şcoalei.

Art. 27. — Excedentele budgetare vor servi pentru strângerea fondului necesar construcţiei localului Corpului.

TABLOUL DE CERERI DE INSCRIERE IN CORPUL CONTABILILOR AUTORIZAŢI ŞI EXPERŢILOR CONTABILI

No.	Numele şi Pronumele	No.	Numele şi Pronumele
	Secţiunea Slatina		
1	I. Gh. I. Diaconescu	3	D. Mincu
2	C. H. Ionescu		
	Secţiunea Orheiu		
1	Anatolie Crasniţki		
	Secţiunea Slatina		
1	Ioan Dumitrescu		
	Secţiunea Oradia-Mare		
1	Stoicanescu Coriolan	2	Váradi Nicolae
	Secţiunea Sighişoara		
1	Dumitru Ciuceanu	2	Carol Zigler
	Secţiunea Cluj		
1	Adalbert Bisothka		
	Secţiunea Huşi		
1	Silvestru Paveliu		

CUTIA CU SCRISORI

Domnului

SPIRIDON IACOBESCU

Profesor la Academia de Inalte Studii Com. şi Ind.

Bucureşti

In No. 1 — 2 din 1924 al Revistei generale de comerţ şi contabilitate, sub titlul „Uniformizarea Bilanţelor", am citit întâmpinarea D-v. la cele scrise de mine, tot în această revistă, sub titlul „Unificarea ori Uniformizarea Bilanţelor, No. 12/1923.

Intre altele scriţi:

„Privitor la figurile corectorului — cari nu înţeleg de ce nu ne lasă nouă sarcina corecturii culesului tipografic — constat că ai progresat în toleranţa prin aceia că n'ai luat în primire expresiunea dela pag. 369 No. 11, unde s'a tipărit:

„Registrele active şi pasive ale lor". în loc de:

„Rezultatelor active şi pasive ale lor".

Este adevărat o greşeală, dar sunt greşeli între greşeli, ca probă că nu mi-a atras atenţiunea, citind aşa cum trebuia să reiasă adevăratul înţeles din cele scrise.

Pentru alţii, aţi făcut însă bine că aţi corectat greşeala, fie de tipar sau de manuscris, pentru că manuscrisul publicat nu se înapoiază, căci, ori de unde ar proveni greşeala, corectarea ei este un bine; evitându-se discuţiunile nefolositoare, pe drept sau nedrept autorul aruncând de multe ori vina pe tipar, iar criticul pe autor.

Aceste greşeli sunt însă de mică importanţă.

Sunt însă greşeli cari dau naştere la echivocuri.

Astfel este greşeala din articolul meu din No. 12, pag. 397 tipărindu-se titlul studiului D-v., „Unificarea Bilanţelor" în loc de „Uniformizarea Bilanţelor", caşi faimoasa expresiune din articolul d-v din No. 6., „apă" în loc de „activ".

Tot asemenea şi cu greşeala din articolul meu din No. 12. pag. 408:

„Uniforma poate să-i dea numai un respect de regularitate" în loc de: „Uniforma poate să-i dea numai un aspect de regularitate".

Sunt alte greşeli însă cari sunt de regretat, prin faptul că face răspunzător pe autorul articolului.

O astfel de greşeala s'a strecurat în articolul meu din No. 12, pag. 398, unde este tipărit:

„Bilanţul este o obligaţiune administrativă prin care se face declaraţiune de ordine administrativă, contrasemnată de contabilul

de profesiune, „ceea ce va și făcut să o considerați ca o curiozitate. In loc de . . . . de ordine juridică, economică, administrativă și fiscală . . . .

Iar la pag. 406 este tipărit:

De ce n'a mai adăogat mai sus și contul?

Efecte comerciale reescomptate, care se găsește în Formularul Bilanț al Băncii Marmorosch Blank & Co., în grupa: Conturi de ordine sau Evidența:

Din bruionul articolului rămas la mine constat însă că trebuia să fie:

De ce n'a mai înșirat și conturile din grupa: Conturi de Ordine sau Evidența, din Formularul-Bilanț al Băncii Marmorosch Blank & Co.

Și anume: Efecte publice, Cassa de Pensiuni, Efecte comerciale reescontate.

S'ar fi văzut în cazul acesta mult mai bine că nu este vorba nici de Formularul-Bilanț al Băncii Naționale, nici de Formularul-Bilanț Marmorosch Blank & Co., ci pur și simplu de conturile înșirate de D-v: 1, 2, 3 din No. 11, pag. 368, cari sunt date că cuprind faptul posesiunei.

Să prea poate să fie și o greșeală a mea de transcriere; de aceea sunt de acord cu Dv. ca să se ia obiceiul ca corectarea articolelor să se facă de autor înainte de a fi „bun pentru tipărit".

In cazul acesta s'ar corecta și alte multe mici erori de tipar.

Domnul S. M. Blumenfeld, sub îngrijirea căruia s'a publicat No. 12 nu poate să aibă nici o vină, totul nu se poate datora decât modului de tipărire a revistei.

In ceea ce privește invitația de a fixa ziua când să începem discuțiunile la Cercul de Studii Comerciale, asupra celorlalte nedumeriri, referitoare la această problemă, poate chiar și asupra altora, am credința că ori câți membrii vor fi convocați și ori câți ar mai veni fără să fie învitați, numărul lor tot va fi mai mic ca al acelora cari citesc revista.

Pe lângă aceasta, discuțiunile orale nu pot să dea rezultate satisfăcătoare, față de discuțiunile scrise.

Discuțiunile scrise și dă naștere la echivocuri, denaturări și alte neajunsuri de tipar, dar cu discuțiunile orale, este lesne de ghicit ce se poate întâmpla.

Acestea adesa necesitează schimbări, retractări, reveniri și desaprobări în scris, fapt care face să înlăture cu totul avantajul dialogului din discuțiunile orale.

Discuțiunile scrise mai au avantajul că părțile se pot servi pentru convingere și de un material bogat, de a fi mai studiate, ceea ce le fac să devină mai serioase ne fiind supus nimeni la surprize.

Pe de altă parte problemeie științifice nu trebuesc supuse la nici un fel de votare.

La un moment dat, ori cum ar fi ele rezolvate pot fi aprobate sau desaprobate. „Scopul scuză mijloacele" însă cuprinzând adevărul, mai curând sau mai târziu sunt respinse sau primite.

Câte formule practice și chiar științifice, câte invențiuni, sub impulsiunea autorului sau a curentului momentului n'au fost primite la început, ca apoi sub puterea adevărului să cadă în desuetudine.

De aceea, dragă prietene și coleg, cred că discuțiunea între noi a problemei „Unificarea ori Uniformizarea Bilanțelor a ajuns la punctul de unde începe să ne judece alții.

Profesor **M. I. Mihăilescu**

București, 14 Martie 2924.

La Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare

(Palatul Camerei de Comerț)

Se află de vânzare:

Schimbarea de direcție a Comerțului românesc în secolul XIX de N. Iorga . . . . . „ 5
Legea și Regulamentul Corpului Contabililor . . . . . „ 10
Contabilitatea în Stabilimentele militare de S. M. Blumenfeld . „ 4
Din istoricul Cooperației sătești de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor și Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică și financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 30
Dialog între Contabilitatea Publică și Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Tabloul membrilor Secției Ilfov . . . . . „ 20
Noțiuni de comerț, drept și corespondență comercială. cu monografii comerciale asupra Comerțului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale și pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Darea de seamă a primului Congres al Corpului Contabililor conținând toate rapoartele, desbaterile, moțiunile adoptate, etc. etc. . . . . pe hârtie velină „ 50
„ „ de scris „ 40
„ „ „ tipar „ 30
Revalorizarea Leului, România si Conferința de la Genua, Statele-Unite și Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naționalităților și Societatea Națiunilor de N. Dașcovici . . . . . „ 30
Albumul comemorativ Th. Ștefănescu, cuprinzând sărbătorirea primului profesor de Contabilitate în România . . . . . Lei 40
Participarea la beneficii de N. Butculescu . . . . . „ 5
Reorganizarea Camerilor de Comerț de V. M. Ioachim . . . „ 5
Bilanțul Tip (pentru bănci), de P. Drăgănescu . . . . . „ 8
Inventarul din punct de vedere contabil, economic și juridic, de P. Drăgănescu . . . . . „ 6
Depuneri spre fructificare din punct de vedere Economic, juridic și contabil de Al. Sorescu . . . . . „ 20
Chestiunea reformei învățământului Comercial de P. Drăgănescu-Brateș . . . . . „ 10

Se fac expediții și prin poștă, trimițându-se costul anticipat.

POSTA REDACȚIEI

P. G. Nu e vorba de bilanțul soc. „Steaua Română“ ci de o societate veche, care a dat naștere societății „Steaua Română“.

Vezi rectificarea în numărul următor al „Monitorului Oficial“.

Suma din Pasiv în dreptul contului „Acționari“ reprezintă un rest neridicat de acționari la o reducere de capital, care a avut loc cu ani în urmă.

M. Rădulescu. — Vă rugăm să observați că pe coperta Revistei este Comitetul „Corpului Absolvenților Școalelor Com. Superioare“ așa cum a fost alcătuit cu ocazia alegerii din Decembrie, 1923, nu este vorba deci de o scăpare din vedere.

Corpul Contabililor Autorizați și Experți-Contabili, Secțiunea Cluj

AVIZ

Se aduce la cunoștința Autorităților, Instațelor Judecătorești și a Domnilor membrii ai Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, Secțiunea Cluj, că consiliul acestei Secțiuni, în ședința sa din 7 Martie, 1924, a decis cu unanimitate, strămutarea sediului, la Banca Națională, Agenția Cluj.

Dela această dată, ori și ce corespondență ce privește acest corp, se va adresa, deci, la Banca Națională, Agenția Cluj.

Cluj, la 11 Martie 1924.

Președinte: **G. Ionescu** (ss).

Secretar: **S. Cioranu** (ss).

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursalę: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de Iombard (pe gaj de efecte)
Finanţează, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol

ILFOV

Capital 10.000.000 Lei

Bucureşti, Calea Victoriei 43

Face operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMĂ - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară
CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Craiova, Detta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scroboală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 6 Iunie 1924

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ

ȘI

CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Ion G. Bibicescu: Viața și opera sa. 173

Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.

V. M. Ioachim: Vadul comercial 176
C Secărescu: Micul Barème de buzunar 178

Contabilitate. Drept Comercial.

Ilie Mecu: Codul de Comerț și Registrele Comerciale . 182
Th. Nițu: Contabilitatea de mărfuri „Marchandisa" . . 189

Informațiuni — Bibliografii.

Colegiale 196
Cărți și Reviste 197

Partea rezervată Corpului.

Vim: Organizarea Experților Contabili în Austria . . . 201
† I. G. Bibicescu (Necrolog) 203
Bilanțuri 206

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN

Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui N. K. Constantinescu

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Preşedinte.* Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crida Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Preşedinte.* Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteii Cristian, Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ Bucureşti.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

ION GH. BIBICESCU
(viața și opera sa)

Corpul absolvenților școalelor superioare de comerț a suferit o neprețuită pierdere prin moartea Președintelui său de onoare Ion G. Bibicescu, guvernatorul onorific al Băncei Naționale a României, încetat din viață la 2 Mai a. c.

A descrie viața acestui mare dispărut și faptele lui însemnează a vorbi de una din cele mai frumoase pagini din istoria noastră națională.

Activitatea uriașe și fără preget, ce și-a consacrat-o viața întreagă numai pentru binele obștesc și fericirea țărei, ne face să-l admirăm și să-i purtăm amintirea cu respect și adâncă venerațiune.

In calea năzuințelor noastre de consolidare și propășire națională, viața lui Ion Gh. Bibicescu, plină de modestie și muncă încordată, ne va servì ca un exemplu, iar numele lui va răsuna puternic în răslețirea veacurilor.

El s'a născut și a trăit pentru poporul românesc, a luptat toată a lui viață numai pentru binele țărei, spre a vedeà într'o zi fâlfâind falnic drapelul românesc în libertate și mărire.

Sub puternica impresiune a ultimelor clipe ce ne-au despărțit de acest mare înaintaș, dăm loc cuvântului colaboratorilor și urmașilor săi pe drumul solid ce ne-a lăsat.

„Născut în 1849, în vechea capitală a Mehedințului—Cerneț—unde-și face primele studii, trece apoi la Craiova, și în urmă la București, unde și le desăvârșește. Fără a fi fost un universitar-literar, își apropie, însă, o cultură literară, deosebit de aleasă, ceeace l'a făcut să fie în măsură de a scrie împreună cu Rosetti, Carada și Coștinescu la „Românul" organul românismului de atunci. Mai târziu,

după războiul Independenței, este ales în consiliul comunal al Capitalei și apoi ajutor de primar, unde avu să ție și locul de primar. Administrator cu inițiativă și prevedere, face parte din consiliile comunale, cărora li se datoresc canalizarea Dâmboviței, aducerea apei dela Bâcu, rețeaua de canale la marele colector, construirea rezervorului de apă dela Cotrocenî. clădirea halei de pește și încă altele pe care le cerea multiplele nevoi ale Bucureștiului modern. O viață plină de muncă, a cărei cunună, ca și la Carada, o face activitatea sa la Banca Națională, unde este director dela 1895 până la 1914, când este numit vice-guvernator și apoi la 1916, guvernator până la 1922, când s'a retras și când guvernul, recunoscându-i meritele, îi conferă lui pentru întâia oară, titlul de guvernator onorific". (M. Oromolu).

„Viața și-a desfășurat-o împlinindu-și datoria ca toate sufletele mari și alese, în taină și fără sgomot. Om de acțiune, el aprecia fapta și detestă vorbăria inutilă și goală.

„Crescut la școala marilor apostoli ai renașterei noastre naționale și îmbibat de ideile lor mari și generoase, de libertate și dreptate; crescut în religia cinstei celei mai curate a marilor săi înaintași; înzestrat cu dor de muncă fără preget și cu un simțimant național și patriotic înflăcărat, Bibicescu a avut orgoliul să păstreze neatinsă, pe tot timpul cât a administrat cu răspundere Banca Națională, legile ei fundamentale, tradițiile ei de înaltă valoare morală, de competință și de demnitate, care au contribuit într'o măsură atât de largă la întărirea solidarității acestui institut, menit să radieze viața și puterea până în cele mai depărtate fibre ale organismului vital economic al României

„Când ceasul izbândei a sunat, Bibicescu reîntors cu Banca Națională la București, prepară, prin mijlocul agențiilor B. N. R., pe care el le-a presărat în teritoriile desrobite, unificarea monetară, care a fost prima afirmare a stăpânirei românești în România Mare.

„Democrat prin sinceră și profundă convingere, Bibicescu, care la 1882 și 1907 în luptă cu stăpânitorii zilei dăduse alarmă pentru combaterea cametei, el, care mai

bine decât oricare altul cunoştea cât de mult suferă producţiunea micului proprietar de pământ din cauza lipsei de capital, nu putea să treacă cu vederea nevoia unei largi democratizări a creditului. Căutând să soluţioneze această arzătoare problemă, el ajunge la formula de a sprijini Băncile Populare printr'un scont mai larg, o politică pe care astăzi B. N. R. caută s'o pătrundă tot mai adânc.

„Şi acum când taina nepătrunsă a morţei a închis pentru vecie ochii sclipitori şi plini de blândeţe şi ne-a răpit mintea ageră şi inima plină de iubire pentru binele obştesc a aceluia care a fost I. Gh. Bibicescu, nu ne rămâne decât să ne plecăm frunţile îndureate cu respect şi cu adâncă veneraţiune înaintea rămăşiţelor sale pământeşti. Corpul său ne părăseşte, ce-i drept, faptele şi sufletul său însă, ne vor rămâne deapururea vii în mintea noastră.

„Mormântul său, să ne fie isvor nesecat de reculegere şi îndemn, ca să trăim şi noi viaţa lui cea fără de prihană şi plină de modestie, viaţa lui de muncă, neprecetată şi statornică, pe altarul idealului neamului şi întotdeauna în slujba intereselor generale ale ţării". (C. I. Băicoianu).

Subscrieţi la „Activa" Casa Corpului Contabililor şi a Titraţilor în Ştiinţele Comerciale — la Sediile Corpului în provincie şi în Bucureşti la sediul Corpului, la Banca Românească şi la Banca Marmorosch Blank.

Acţiunile sunt de lei 500.

S'au bătut două medalii :

1) Medalia Comemorativă a Congresului ;

2) Medalia jubiliară d-lui Gr. Trancu-Iaşi

De vânzare la sediul Corpului, cu 50 lei bucata.

VADUL COMERCIAL

Graţie unei mişcări bine conduse, ideia vadului comercial, care până acum 2—3 ani aproape nu era cunoscută la noi, îşi face drum. Comercianţii se interesează de ea, o bună parte din ei cerând acum urgenta legiferare; proprietarii iau măsuri de apărare faţă de aceste cereri; organizaţiunile profesionale luptă prin conferinţe, întruniri, memorii pentru reglementarea vadului; Camerile de Comerţ se preocupă şi ele de găsirea unei soluţii care să împace şi interesele comercianţilor chiriaşi şi ale comercianţilor proprietari. In fine, membrii guvernului şi-au luat angajamentul să rezolve această chestiune, în aşa fel, însă ca să nu zdruncine iarăşi principiul de proprietate.

Alături de comercianţi şi industriaşi mai formulează cereri pentru reglementarea vadului şi alte categorii de profesionişti — avocaţi, doctori, ingineri—aşa încât noţiunea *„vadului comercial”* tinde a se transformă în *„vad profesional”*.

In faţa acestor curente, salariaţii nu puteau sta impasibili şi, deocamdată în Apus, pretind că şi ei au dreptul la vadul creat nu numai prin conducerea întreprinderilor, dar şi prin munca lor zi de zi, prin stăruinţa lor etc. Deci şi ei cer reglementarea *„vadului muncii”*.

In fine, agricultorii-arendaşi pun în discuţie chestiunea *„vadului agricol”*.

Iată dar că problema încă dela început se prezintă sub o formă destul de complicată.

Probabil că deocamdată soluţia ce se va da, va privi numai „vadul comercial”, care de altfel este şi cel mai urgent de legiferat.

Când treci însă la stabilirea normelor după care să se legifereze, o nouă serie de dificultăţi se ivesc, dintre cari relevăm:

1) Legea această să fie o lege excepţională, datorită împrejurărilor de astăzi, sau o lege cu caracter permanent.

2) Să se bucure de această lege toți comercianții sau numai cei cu o vechime ori numai acei dinainte de războiu.

3) Să se fixeze un maximum de chirie sau să se indice normele de stabilire a chiriei de comisiuni arbitrale.

4) Cum se poate separà chiria ce se cuvine proprietarului pentru valoarea locativă de ceeace reprezintă valoarea vadului comercial.

5) Chiriașul are dreptul la despăgubiri pentru vad și poate să-l transmită?

Asupra tuturor acestor chestiuni nu este o unitate de vederi, nici între cei ce cer vadul comercial, nici între cei ce vor să-l legifereze.

Majoritatea chiriașilor-comercianți, ar voì ca prin această legiferare să obțină o modificare a legii chiriilor, care se știe că prevede libera tranzacție, cu începerea de anul viitor; ori în fața noii situațiuni, aceștia încearcă să obțină o prelungire de contracte, cu o chirie mai moderată, unii au zis de 15 ori, alții de 20 ori ca cea din 1916, alții mai îngăduitori față de drepturile proprietarului, ar consimți chiar la un maximum, care să nu întreacă paritatea aur.

Părerea noastră, susținută atât prin presă cât și în organizațiunile profesionale, este că sub nici un motiv nu este îngăduit unui ministru, oricât ar voì să alerge după popularitate, ca să revină la legile excepționale de prelungire forțată a contractelor de închiriere, cel puțin pentru aceia, pe cari curajul d-lui Mârzescu i-a scos de sub protecția legii; căci știut este că negustorul cu o chirie mai mică, se conduce după prețurile cu cari vinde cel cu chiria cea mai mare, conform unui vechiu principiu de economie politică că: „prețul de cost al unui bun se conduce după cele mai urcate speze de producție ale bunului, care încă găsește cumpărători".

Totuși pentrucă în chiria ce o cere proprietarul, poate fi conținută și contravaloarea vadului comercial care aparține chiriașului, am propus ca chiria să se fixeze de comisiuni speciale; dacă însă magazinul poate fi închiriat cu chiria cerută de proprietar pentru orice alt fel de profesiune, intervenția comisiunii nu mai are rost.

Asupra acestei chestiuni iarăși părerile sunt împărțite: Unii vor să oblige pe proprietar ca să nu închirieze unui negustor de acelaș fel de comerț, în caz când chiriașul precedent vrea sau trebue să se mute, alții din contră, vor să impună proprietarului ca să nu închirieze decât tot la un negustor de aceiași branșă, prin licitație.

In ambele cazuri vedem că se consideră proprietatea ca un bun public, de care orice guvern poate dispune prin legi, în favoarea uneia sau altei categorii. Este o pornire primejdioasă, care s'ar puteà întoarce contra tuturor negustorilor și în general contra principiului proprietății individuale.

Alții vor sesizà aceasta și vor pretinde cu aceiași tărie *„exproprierea urbană"* sau *„socializarea"*.

V. M. Ioachim.

MICUL BAREME DE BUZUNAR

Iată un mic instrument bine venit pentru transformarea monedei engleze în monedă românească și viceversa, indiferent de curs.

Acest mic Barème este opera d-lui P. Chat. El ne dă posibilitatea de a transforma repede monezile engleze, exprimate în shilingi și pence, în cifre zecimale, sau de a transforma în shilingi și în pence fracțiile zecimale.

Instrumentul în chestiune se compune simplu din 2 bucăți de carton confecționate astfel ca cea de a doua bucată (b) să poată fi așezată după voință pe cea dintâi.

Pe primul carton (a) sunt scrișì sus shilingi dela 0—19, iar dedesubtul acestora în zecimi și sutimi se găsește valoarea lor zecimală.

Linia orizontală arată, după cum am spus, în zecimale valoarea schilingilor plus 1 penny. Linia 2-a orizontală arată valoarea schilingilor plus 2 penni otc. Obținem cu modul acesta un tablou cu valoarea zecimală a shilingilor și a penilor.

Cel de al doilea carton așezat în coloană verticală arată pencele dela 0—11 în dreptul cărora se găsesc iar

câte 2 zecimale cari sunt astfel luate ca să poată da 4 zecimale cu cele 2 ale primului tablou.

(a)

S H I L I N G I																		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
0	05	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95
00	05	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95
00	05	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95
01	06	11	16	21	26	31	36	41	46	51	56	61	66	71	76	81	86	91	95
01	06	11	16	21	26	31	36	41	46	51	56	61	66	71	76	81	86	91	96
02	07	12	17	22	27	32	37	42	47	52	57	62	67	72	77	82	87	92	97
02	07	12	17	22	27	32	37	42	47	52	57	62	67	72	77	82	87	92	97
02	07	12	17	22	27	32	37	42	47	52	57	62	67	72	77	82	87	92	97
03	08	13	18	23	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	93	98
03	08	13	18	23	28	33	38	43	48	53	58	63	68	73	78	83	88	93	98
04	09	14	19	24	29	34	39	44	49	54	59	64	69	74	79	84	89	94	99
04	09	14	19	24	29	34	39	44	49	54	59	64	69	74	79	84	89	94	99

(b)

00	0
42	1
83	2
25	3
66	4
08	5
50	6
92	7
33	8
75	9
17	10
58	11

Cum funcționează aparatul?

Fie de transformat L. 4.928—6 s.—3 d. în lei la cursul de 800. Mișcând cel de al doilea plan pe cel dintâi până ce ferăstruia acestuia încadrează numărul de shilingi 6, apoi observăm că numărului de 3 pence îi corespunde fracția 3125. Cu sistemul acesta avem:

L. 4928.3125×800=3.942.650 lei.

Pentru a transformà monedă românească în engleză, vom opera contrariu.

Fie de transformat la același curs 3.942.650. Împărțind L. 3.942.650 prin 800, obținem 4928.3125, observăm că No. 3125 trebue a fi transformat în shilingi și pence.

Alunecăm cu cel de al doilea carton pe primul până ce găsim prin ferăstruia verticală a acestuia numărul 31 și observăm apoi câte pence corespunde numărului 25.

Cu modul acesta găsim 6 s. 3 d.

Micul barem de buzunar este interesant tuturor acelora ce operează zilnic transformări de monedă engleză și cari nu voesc a se obosì prea mult, deoarece cu ajutorul acestuia se poate ajunge numai prin câteva artificii de calcul a se opera cu peniță ca și cu baremul.

Transformarea monezilor engleze în zecimale

Fie de transformat în zecimale 8 L. 4 sh

E știut că un shiling e a 20-a parte dintr'o liră, așa dar un shiling în valoare zecimală e L. 0,5.

Dacă înmulțim prin 0,5 numărul de shilingi, saŭ mai lesne îl împărțim prin 2, avem valoarea acestora reprezentată în zecimi de livre.

In exemplul de mai sus avem 8 L. 4 sh.=8,2

4 L. 9 sh.=L. 4,45.

Am zis că 1 L=20 sh., 1 sh.= 12 d., de unde 20×12=240

Dacă mai înmulțim prin 4 pe 240, obținem 940.

Pentru a transforma în fracție zecimală 240 L. 16 sh, 6 d., scrim lirele 240, iar după virgulă numărul de shilingi împărțit prin 2 adică 8, apoi numărul de pence 6 înmulțit prin 4 obținem astfel 24.

Aşa dar avem 240,824=L. 240,16,6,

Când numărul de shilingi nu se împarte exact prin 2, atunci se raportează restul acestei împărţiri indivizibile fie 240 L. 17 sh. 7 d.

Avem 240—8—5

28

240 8 78 aci s'a comis o eroare de 1 centimă

Pentru a fi în notă, vom rotunji astfel 240.880.

C. Secărescu

La Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale Superioare
(Palatul Camerei de Comerţ)

Se află de vânzare:

Din istoricul Cooperaţiei sătești de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor şi Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică şi financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 30
Dialog între Contabilitatea Publică şi Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Noţiuni de comerţ, drept şi corespondenţă comercială, cu monografii comerciale asupra Comerţului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale şi pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Revalorizarea Leului, România si Conferinţa de la Genua, Statele-Unite şi Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naţionalităţilor şi Societatea Naţiunilor de N. Daşcovici . . . . . „ 30
Albumul comemorativ Th. Ştefănescu, cuprinzând sărbătorirea primului profesor de Contabilitate în România . . . . . „ 40
Participarea la beneficii de N. Butculescu . . . . . „ 5
Reorganizarea Camerilor de Comerţ de V. M. Ioachim . . . „ 5
Bilanţul Tip (pentru bănci), de P. Drăgănescu . . . . . „ 8
Inventarul din punct de vedere contabil, economic şi juridic, de P. Drăgănescu . . . . . „ 6
Depuneri spre fructificare din punct de vedere Economic, juridic şi contabil de Al. Sorescu . . . . . „ 20
Chestiunea reformei învăţământului Comercial de P. Drăgănescu-Brateş . . . . . „ 10
Rolul registrelor în educaţie de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 10
Contabilitatea şi ţinerea registrelor, locul lor în învăţământ de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 10
Necesitatea de viețuire şi cerinţele sociale de M. I. Mihăilescu „ 10
Băncile de emisiune şi rolul lor în Stat de M. I. Mihăilescu . „ 15
Metoda de calculul conturilor curent cu dobândă de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 50
Cunoştinţe comerciale Ed. II de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 30
Cunoştinţe comerciale hârtie velină de M. I. Mihăilescu . . . . „ 40
Comerţul de bancă şi speculaţiunea de M. I. Mihăilescu . . . „ 30
Comerţul de bancă şi speculaţiunea hârtie velină de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 40
Rolul cooperaţiei şi al titraţilor în St. com. în viaţa agricolă de A. Galan . . . . . „ 15
Primul an de aplicare al reformei fiscale de V. M. Ioachim . „ 20

Se fac expediţiuni şi prin poştă, trimiţându-se costul anticipat.

Contabilitate. Drept comercial.

CODUL DE COMERȚ ȘI REGISTRELE COMERCIALE

Conferință ținută la Cercul Contabililor Constanța

(Urmare și sfârșit)

Vizarea Registrelor

Art. 27. — Registrele pe care comersantul e obligat a le avea afară de copier, vor fi prezentate tribunalului sau judecătorului de ocol la finele fiecărui an comercial spre încheiere și viză

Tribunalul sau judecătorul de ocol va pune imediat, sub ultima operațiune înscrisă viza de fine de an.

Dacă nu s'ar cere încheierea și viza *anuală*, comersantul, după ce și-ar numerota, parafa și certifica registrele, conf. art. 26, le-ar putea păstra apoi neîntrebuințate mai mulți ani, pentru ca în ajunul unui faliment să poată ticlui deodată contabilitatea pentru toți anii din urmă. E adevărat că și astăzi cu art. 27 tot se poate recurge la această manoperă dar numai pentru intervalul dela o viză până la alta, adică un an [1]).

Ținerea Registrelor

Art. 29. — Registrele comersanților vor fi ținute în limba română sau în vreuna din limbile moderne europene, după ordinea datei fiecărei operațiuni, fără a se lăsa vre-un loc în alb, fără ștergere sau adăogire. Se pot face îndreptări și ștersături dacă aceasta e necesar, se vor face însă numai astfel ca cuvintele îndreptate sau șterse să fie citibile.

Art. 29 se ocupă numai cu formalitățl întrinseci, interne, a căror îndeplinire e pusă în sarcina comersantului; el ne arată în ce limbă și în ce mod trebuesc ținute registrele.

---

1) Jurnal centralizator. Casele mari de comerț sau băncile țin mai multe jurnale. Au apoi un registru jurnal în care resumă rezultatul tutulor acestor jurnale parțiale. Jurnalele care trebuesc prezentate la viză vor fi jurnalele parțiale, iar nici de cum jurnalul general, fiindcă legea zice să se prezinte tribunalului registrul în care comersantul își trece operațiunile sale, iar nu registrul în care diferitele operațiuni deja regulat trecute sunt apoi rezumate în mod sumar.

Prin urmare judecătorii sunt datori să refuze parafarea și vizarea jurnalului general, care rămâne, un simplu registru auxiliar și trebue să ceară să li se înfățișeze toate registrele parțiale, care au servit pentre constituirea jurnalului general.

La italieni, francezi, belgieni nu există nici o dispoziţiune care să prescrie în ce limbă să se ţie registrele. Codul brasilian, argentin, uruguayan proclamă ca principiu ţinerea lor în limba naţională.

Vechiul Cod de comerţ spaniol cerea ca registrele să fie ţinute în limba spaniolă.

Legiuitorul nostru a făcut foarte bine că a permis ţinerea registrelor şi într'o limbă străină, fiindcă, pentru registrele ţinute de comersanţii străini, acest lucru e o garanţie de mai mare exactitate în diferitele adnotări, căci, negreşit le vine mai uşor să se exprime cu precisiune în limba lor decât în limba română, pe care poate că nu o cunosc în deajuns.

Şi lucrul acesta are importanţă mai ales într'o ţară ca România unde comerţul e principalmente în mâna străinilor şi unde obligaţiunea impusă comersanţilor de a servi esclusiv de limba română ar fi fost resimţită ca o severitate inutilă.

Art. 29 mai prevede o serie de măsuri destinate a garanta sinceritatea celor înscrise în registre. Astfel, operaţiunile trebuesc înscrise după ordinea datei fiecăreia. Altfel ar fi să se lase comersantului latitudinea de a rezerva anumite operaţiuni ca să le înscrie la momente şi în condiţiuni oportune pentru vre-o fraudă plănuită.

Apoi legea nu permite locuri în alb, de aceiaşi teamă ca, nu cumva comersantul să fie ispitit a le umple mai târziu cu enunţări frauduloase, în vederea unor anumite scopuri.

In fine, nu permite ştergerile şi adăogirile. Prin excepţie însă sunt permise ştergerile şi adăogirile, atunci când se fac în în aşa fel ca cuvintele îndreptate să poată fi citite.

Dacă se fac erori de înregistrare ele trebucsc reparate prin mijlocul altor înregistrări de corectare.

Aşa de exemplu dacă la creditul uni cont s'a trecut 10.000 lei în loc de 15.000 se va face un nou articol pentru restul de 5.000 lei.

Păstrarea Registrelor

Art. 30. — Comersanţii sunt datori a păstra tim de 10 ani dela cea din urmă viză, registrele obligatorii precum şi scrisorile şi telegramele primite.

Facturile mărfurilor cumpărate sunt datori a le păstra 2 ani.

Termenul de 10 ani îl găsim şi la italieni, francezi, belgieni,

elveţieni germani. Codul portughez cere 20 ani, codul olandez 30, iar codul spaniol cere să se ţină tot timpul cât durează comerţul plus 5 ani dela lichidarea tuturor operaţiunilor depedinte de comerţul respectiv.

La noi legiuitorul având în vedere că prescripţia ordinară, în materie comercială e de 10 ani, s'a gândit că comersantul poate fi, fără mare inconvenient, liberat de grija și răspunderea unei conservări mai îndelugate a registrelor, care devin inutile, dincolo de acest termen.

In regulă generală nici chiar în caz de faliment nu se simte nevoia de registre anterioare epocei 10 ani.

Comersantul va face însă un act de prudenţă păstrând registrele și dup expirarea termenului de 10 ani căci vom vedea la articolul 50 că ele nu-și perd forţa lor probatorie și se pot ivi cazuri excepţionale când presentarea registrelor să fie utilă și după acest termen.

Comunicarea și Infăţișarea Registrelor

Art. 31. — Comunicarea registrelor nu poate fi ordonată de udecată după cererea unei părţi decât în afaceri de succesiune comunităţi de bunuri, societăţi și în caz de faliment.

A comunica registrele însemnează a le remite în justiţie părţii adverse așa încât să poată fi cercetate în întregimea lor.

Intr'o societate ca a noastră, unde e admisă libertatea comerţului, secretul este pentru comersant o condiţiune de existenţă.

Divulgarea faptelor și eperaţiunilor comerciale, în complexul lor, sub un regim de concurenţă ar însemna de multe ori ruină și desonoare.

Astfel fiind era natural ca legiuitorul să nu acorde în principiu comunicarea registrelor la orice cerere.

Prin excepţie însă cele 4 cazuri prevăzute de art, 31: succesiune, comunitate de bunri, societate și faliment, comunicarea registrelor e cerută de un interes legitim și nici nu prezintă pericole, căci nu pune în joc lupta concurenţei.

Așa de exemplu, *în afaceri de succesiune*, succesorii legitimi, sau legatarii universali, pot invoca art. 31 contra moștenitorului, care deţine registrele, pentru ca să stabilească quantumul averei rămase și partea cuvenită fiecărui moștenitor.

In afaceri de comunităţi de bunuri. Bunurile aparţinând la mai mulţi, nimic mai natural ca și registrele referitoare la ele și

la administrația lor să poată fi puse la dispoziția tuturor coproprietarilor cărora aparțin aceste bunuri.

In afaceri de societăți de asemeni tovarășii, care sunt proprietari, e legitim ca să aibă dreptul să studieze registrele în care se țin socotelile avutului lor comun.

Menționez că e vorba numai de societățile în nume colectiv și în comandită. La societățile anonime, prin excepțiune, comunicarea registrelor nu e permisă tuturor tovarășilor, adică acționarilor. Acest drept nu se poate exercita decât prin censori, cari sunt obligați să facă verificarea cel puțin odată pe lună.

Și, în fine, *în caz de faliment* când comerciantul e obligat prin art. 703 și 708 să depună registrele la tribunal.

In afară de prevederile art. 31 din codul de comerț, mai sunt și legile de ordine publică, care prevăd și alte cazuri de comunicare cum e, de exemplu, cazul, care, pentru impunerile asupra beneficiilor nete, permite fiscului să ceară registrele spre a controla exactitatea bilanțelor.

Art. 32. — In cursul unei contestații judecata, după cererea unei părți, sau chiar din oficiu va putea ordona înfățișarea registrelor spre a se extrage dintr'însele numai ceiace este privitor la litigiu.

Infățișarea registrelor e punerea lor la dispoziționea judecătorului, expertului sau adversarului, în așa chip, încât să le consulte numai asupra câtorva puncte, pentru ca să se extragă din ele numai ceiace este în legătură cu contestațiunea pendinte.

Așa de exemplu, să se extragă operațiunile dintre doi negustori cari au un diferend între ei.

Deosebirea între comunicare și înfățișare este aceasta a comunica registrele însemnează a le pune la dispoziție pentru a fi consultate în întregime, iar a le înfățișa însemnează a arăta din aceste registre numai operațiunile efectuate cu partea cu care un comersant se găsește în litigiu.

Puterea Probatorie a Registrelor

Art. 46 prevede că obligațiunile se probează cu acte sub semnătura privată, cu facturi acceptate, prin corespondență, telegrame, cu registrele părților și alte mijloace.

In privința probei cu registrele avem:

Art. 50 care spune că registrele comercianților ținute în regulă, pot face probă în justiție între comersanți pentru fapte și cestiuni de comerț.

Acest articol, d-lor, consacră o gravă derogare dela principiile dreptului comun fiindcă acordă comersanților privilegiul să invoace în favoarea lor registrele scrise de ei înșăși.

Care sunt condițiunile cerute pentru ca registrele să poate face probă în favoarea celui ce le-a ținut? Sunt șase și anume:

1. *Să fie vorba de registrele comersanților*, prin urmare registrele celorlalte persoane, care nu sunt comercianți, nu pot să se bucure de privilegiile art. 50.

2. *Registrele să fie regulat ținute.* Prin registre regulat ținute se înțelege acelea, cari întrunesc condițiunile întrinseci și extrinseci cerute de lege și pe care le cunoaștem din cele ce v'am expus până în prezent.

3. *Intre comersanți* constitue a treia o condițiune adică registrele nu pot face probă decât numai atunci când ceice au vre-un diferend au fost comersanți în momentul când a avut loc raportul juridic, pe care voesc să-l dovedească.

4. *Să fie vorba de fapte de comerț.* Cu alte cuvinte nu se poate aplica art. 50 decât atunci când e vorba de fapte de comerț pentru ambele părți contractante, fiindcă pentru actele civile registrele nu pot face probă în favoarea comersanților conform art. 50.

5. *Să se ia notă că art. 50 spune că registrele pot face face probă.* Cu alte cuvinte fiind vorba de registre regulat ținute și cu toate că neînțelegerea ar fi între comersanți și pentru fapte de comerț, totuși, judecătorul nu e obligat să le considere ca făcând probă deplină și să-și bazeze hotărârea esclusiv pe ele. E liber să nu ție seamă de fel de registre sau să le considere ca făcând o semi-dovadă, pe care s'o complecteze prin alte mijloace.

Puterea probatorie a registrelor regulat ținute și invocate în favoarea comersantului e lăsată cu desăvârșire la suverana apreciere a judecătorului fără cenzură posibilă în casație. Și e bine să fie așa fiindcă un registru ținut în cea mai perfectă regulă ca formă externă și internă, se poate să nu inspire de fel convingerea judecătorului despre sinceritatea celor scrise într'însul sau să fie înconjurat de o puternică atmosferă de bănueli. O împrejurare de natură a da naștere la asemenea bănueli, poate să fie și faptul că comersantul își trecea înscrierile în registre la intervale de timp inexplicabil de depărtate. De aceia sfătuim pe comersanți să-și ție registrele, cât se poate, la curent, căci pe lângă foloasele technice ale unor înscrieri, care se fac curând după în-

cheerea unor afaceri, ei obțin și avantajul moral, că vor inspira și mai multă încredere justiției.

Dăcă legea ar fi obligat pe judecător să dea totdeauna crezare celor cuprinse într'un registru regulat ținut, s'ar fi întâmplat uneori ca registrele ambelor părți în litigiu să fie regulat ținute, dar să coprindă mențiuni contradictorii. Ce ar fi făcut atunci judecătorul, când fiecare a învocat în favoarea lui articolul de lege prin care judecătorul e dator să se bazeze pe cele scrise în registre? Dacă ar fi dat crezământ unuia, ar fi violat legea față de celălalt. Dacă i-ar fi înlăturat pe ambii, ar fi violat legea față de amândoi.

Art. 51. — Registrele pe care comersanți sunt obligați a le avea și care nu vor fi ținute în regulă și nici investite cu formele prevăzute de lege, nu sunt primite a face probă în justiție în folosul celor cari le-au ținut.

Neîndeplinirea prescripțiunilor legii în această privință poate atrage, încă, după sine, aplicațiunea pedepselor prevăzute în caz de faliment.

Art. 52. — Registrele comersanților chiar ținute în regulă, fac probă în contra lor. — Partea însă, care voește a se referi la dânsele nu poate scinda conținutul lor.

Este logic ca orice registru să poată fi invocat în contra comersantului, indiferent dacă e regulat sau neregulat ținut, indiferent dacă e registru obligatoriu sau facultativ, căci nu e admisibil ca comerciantul, în propriile sale registre, fie chiar neregulate, să fi scris în glumă, cum că a primit de exemplu, de la cutare persoană, cutare marfă, sau cutare sumă de bani. Partea însă care voește a se referi la registrele neregulat ținute, nu poate scinda conținutul lor. Așa, de exemplu, dacă în registrul comersantului, la care să referă partea cealaltă, se găsește, pe de o parte, că comersantul a primit împrumut 1000 lei, dar că a restituit din ei 800, nu ar putea reclamantul să ia numai partea care-i convine adică numai împrumutul efectuat, fără a ține seamă și de restituire.

Registrele facultative

Se știe că comersantul în afară de cele 3 registre obligatorii mai ține și o mulțime de registre facultative ca șnațe, cartea mare, registrul de Casă, scadențarul și altele.

Or, se naște întrebarea, aceste registre pot face proba în justiție în favoarea celor ce le-au obținut?

Răspunsul este complect negativ. Aceste registre nu pot să facă dovadă în favoarea comersanților, nici în scopul ca să neutralizeze dovada din registrele obligatorii. nici să le supleeze acestora în cazul când comersantul nu a ținut registre obligatorii, sau le-a perdut prin caz fortuit de forță majoră, sau nu le-a ținut în mod regulat.

Din toate jurisprudențele noastre se degaje principiul că registrele facultative nu pot să fie utilizate în favoarea celor cari le țin nici. chiar în scopul de a complecta mențiunile din registrele obligatorii.

Astfel fiind însemnează că legea nu dă crezare decât celor scrise în registrele obligatorii și în deosebi în registrul jurnal, care este baza fundamentală a contabilității și care formează istoricul exact și complect al operațiunilor unei Case de Comerț.

Din această causă nu știu cum aș putea sfătui mai bine pe contabili ca să caute a face înregistrările în jurnal — registrul cel mai principal — în așa fel încât toți cei chemați să consulte acest registru — fie experți, fie judecători — să se poată edifica complect asupra tuturor operațiunilor fără a avea nevoie să recurgă, nici la registrele facultative, care am văzut că nu sunt primite ca probă în justiție, nici la actele originale în baza cărora s'a făcut operațiunea. Și țin a atrage cu atât mai mult atențiunea asupra acestui lucru, cu cât personal am avut ocaziunea să constat că foarte multe bănci și Case de comerț fac în jurnal înregistrarea operațiunilor, în mod stenografic, enunțând nume de conturi colective și sume, fără nici o altă desvoltare sau explicație; lucru, care face ca registrul jurnal al acestor bănci și case de comerț să fie un fel de enigme sau de șarade imposibile de deslegat chiar de acei ce știu să citească în zodii.

Toate aceste Case de comerț și Bănci, cărora le-am reproșat acest lucru, ne-au comunicat că fac din registrul jurnal un simplu extras fiindcă au toate celelalte desvoltări în registrele auxiliare.

Or, aceste registre auxiliare nefiind primite, după cum am văzut, a face probă în justiție, urmează ca acei ce ar ține jurnalul în felul eronat arătat mai sus, nu vor putea să-și probeze drepturile lor într'un caz de litigiu, cu registrele pe cari le țin.

Ilie Mecu
Inspector Banca Națională
a României

CONTABILITATEA DE MĂRFURI „MARCHANDISA"

Intr'o întreprindere de cereale sau morară

UN RĂSPUNS

La articolul apărut sub acest titlu în No. 1—2, semnat de d-l Leon Gerson, în interesul păstrării nealterate a principiilor de contabilitate în partidă dublă şi spre a pune la adăpost de rătăcire în materie de contabilitate tinerele elemente ce se dedică profesiunei noastre şi pentru formarea cărora revista noastră îşi are în bună parte menirea ei îmi permit să combat această aşà numită „Marchandisă" ca fiind inutilă, complicată şi ceeace e mai rău, denaturează anumite reguli bine stabilite de contabilitate — în ceeace priveşte denumirea şi mecanismul de funcţionare al conturilor de valori.

Astfel cum ec onceput şi redat de d-l Gerson acest procedeu de contabilizare a obligaţiunilor născute din contractările de cumpărare sau de vânzare de cereale pe termen şi a acreditivelor cantităţilor pe categorii de mărfuri, pune în relief pe de o parte încătuşarea cu sisteme învechite, născute numai dintr'o practică ce n'are la bază cunoştinţele teoretice de contabilitate în partidă dublă, iar pe de alta, puţina abilitate de a utilizà cu folos principiile şi conturile consacrate de ştiinţa contabilităţii pentru contabilizarea oricărui raport contabil în orice fel de afacere

Criticile ce sunt de adus acestui sistem sunt următoarele:

a) Se creiază un jurnal aşa zis de mărfuri care necuprinzând deçât cantităţi fără valori, mă îndoesc că ar puteà fi asimilat, din punct de vedere legal, jurnalului veritabil prevăzut de codul de comerţ, deci inutil.

b) Infiinţându-se o contabilitate aparte numai pentru cantităţi de mărfuri, care nu se poate înglobà în situaţia generală a întreprinderii, neavând sume, distruge armonia de ansamblu a contabilităţilor şi nu dă posibilitatea de a se înfăţişa întreprinderea în întregimea ei.

c) Ingreuiază serviciul prin multiplicarea registrelor — jurnale duble, maestre duble — împovărează mecanismul de contabilizare, mărește numărul funcționarilor și augmentează cheltuelile de birou și de administrație.

d) Creiază conturi ca „ct. general de grâu", „porumb" etc., care, deși prin natura lor fiind conturi de valori — de activ — și ar urmà să funcționeze după mecanismul lor obișnuit, adică ca mai întâi să se debiteze și apoi să se crediteze, funcționează totuși ca niște conturi de angade contabilitate și care nu este îngăduită unui adevărat contabil.

Așà în ex. No. 1, pentru contractul d-lui Ștef. Dumitrescu pentru cump. pe termen a 10 vag. grâu, se debitează Dumitrescu și se creditează „ct. gen. de grâu"; văzând acest articol astfel redactat și cu conturile astfel denumite:

„Ștefan Dumitrescu, Ct. Grâu
la Ct. Gen. de grâu".

Oricare dintre noi nu va puteà spune decât că Ștef. Dumitrescu a primit 10 vagoane grâu, pe când realitatea e dinpotrivă, că are să ne predeà această cantitate.

„Contul gen. de grâu" fiind prin denumirea lui un cont de valori, nu poate fi creditat înainte de a se fi debitat, iar soldul lui ar trebui să ne arate grâul aflat în magazie; în cazul de față creditându-se cu 10 vag., ar însemna că a ieșit din magazie această cantitate, pe când de fapt noi o avem de primit.

Iată dar de ce spuneam încă dela început că prin acest sistem se calcă principiile de contabilitate și se denaturează înțelesul și mecanismul consacrat al conturilor; căci dacă contabilitatea lasă câmp liber contabilului pentru înființare de conturi după trebuința întreprinderii; cere totuși ca denumirea lor să corespundă cu realitatea, iar articolul să redea prin însăși înfățișarea lui, în mod limpede și neîndoelnic, operația ce am vrut să contabilizăm.

Cu alte cuvinte citind un articol, chiar un strein de afacere — bine înțeles însă să fie contabil — să afle și să cunoască operația însăși, fără a avea nevoie de explicații.

e) D-l Gerson expunând funcţionarea acestei „marchandise" uită să ne mai spună care e legătura acestei cantităţi de mărfuri cu contul „Mărfuri Generale" din Maestrul Jurnalului de bani şi cum funcţionează în raport cu maestrul de mărfuri.

Combătând sistemul acesta de „marchandisă" pentru motivele mai sus arătate, mă voiu încerca a schita un alt procedeu — care după părerea mea — va putea satisface cerinţele de care vorbeşte d-l Gerson, fără a păcătuì totuş împotriva principiilor şi regulilor cunoscute şi stabilite de contabilitatea în partidă dublă.

I. *Cumpărări pe termen.*

Péntru păstrarea evidenţelor de cantităţi pe categorii de cereale cum şi a angajamentelor născute din contractările de cumpărare în termen, ne vom servì pe de o parte introducând în contabilitate două conturi de ordin iar pe de alta înfiinţând 2 reg. auxiliare.

In cumpărările pe termen putem distinge mai multe cazuri, din punct de vedere contabil:

Ex. No. 1: Cumpărăm cu contractul No. 32 de azi 15 Mai 1924 dela d-l Ştef. Dumitrescu, Loco, o cantitate de 10 vag. grâu, predabil până la 1 Aug., pe preţul de 41.000 lei per. vag., şi cu condiţia de a-i achita costul când predarea va fi complectă.

Articolul va fi:

15 Mai 1924

Diverşi contractanţi vânzători dee cereale la diverse contractări de cumpărare.	
Ştefan Dumitrescu, ct. grâu, Loco. Cumpărat dela debitor cu contractul No. 32 de azi, 10 vagoane grâu pe preţul de lei 41.000 per vag. = Kgr. 100.000 . . . . Lei	41.000

Pe baza acestui articol se vor deschide în cele două registre auxiliare, de mai jos, partida contractantului, Ştef. Dumitrescu, cu indicaţia de ct. grâu, porumb etc.,

după felul mărfii ce ne-a vândut, și partidă pentru contractarea de cumpărare pe fel de cereale, astfel:

a) *Registru pentru contractanți vânzători*

De predat — Ștefan Dumitrescu, ct. grâu, Loco. — Predat

Data	Explicație	Cantit.	Suma	Data	Explicație	Cantit.	Suma
1924 Mai 15	Cumpărători de 10 vagoane grâu, conf. contract. de azi pe prețul de lei 41.000 . .	100.000	410.000	1924 Iulie 15	Predat azi 2 vag. grâu, a lei 41.000	20.000	82.000

b) *Registru pentru contractări de cumpărare.*

De predat — Contractare de cumpărare grâu. — Predat

Data	Explicație	Cantit.	Suma	Data	Explicație	Cantit.	Suma
1924 Mai 15	Cump. dela Stef. Dumitrescu, Loco, cu contr. No. 32, 10 vag. grâu, pe prețul de lei 41.000 vag. .	100.000	410.000	1924 Iulie 15	Predat azi de către d-l Ștefan Dumitrescu, 2 vag. grâu, a lei 41.000	20.000	82.000

Pentru predările parțiale ce d-l Dumitrescu va face în baza contractului, vom face următorul articol, presupunând că predă 2 vagoane grâu:

15 Iulie 1924

Diverse contractări de cumpărare la diverși contractanți vânzători de cereale.	
Ștefan Dumitrescu, ct, grâu, Loco.	
Predat azi și depozitat în magazia X, 2 vag. grâu, a lei 41.000 per vag. = Kgr. 20.000 . . . . . Lei	82.000

Pe baza acestui articol vom opera și în registrele auxiliare de „contractanți“ și „contractări“ creditând partidele respective.

Pe lângă acest articol al evidențelor de obligațiuni și cantități se va mai face un alt articol pentru intrarea mărfurilor în magazie — pe baza bonului de primire al magazinerului, astfel:

15 Iulie 1924

Mărfuri generale la conturi corente „Grâu“.	
Ștefan Dumitrescu, Loco.	
Se creditează secundul cont prin primul cu val. a 2 vag. grâu predate azi din contr. No. 32 și depoz. în magazia X, prețul de lei 41.000 per vag. = Kgr. 20.000 . . . . . Lei	82.000

Pe baza acestui articol se debitează contul „Mărfuri Generale“ cu valoarea cerealelor intrate în magazie, creditându-se contul d-lui Ștef. Dumitrescu, care are să primească această valoare.

Cu modul acesta soldul contului „Mărfuri Generale“ ne va indica întotdeauna costul cerealelor ce avem în magazie, iar soldul cont. „Div. Contractanți vânz.“ ne va arătà valoarea și cantit. mărf. cump. dar nepredate.

Dacă contractul e executat în întregime, atunci partizile din reg. auxiliare se vor închide dela sine; dacă însă va preda în plus sau minus, vor rezulta diferențe cu care vom proceda astfel:

a) Diferențele predate peste contract nu vor mai fi trecute la partizile auxiliare, ci se vor contabiliză ca o cumpărare efectivă, debitându-se contul de Mărfuri Generale și creditându-se contul ce achită contravaloarea ei.

b) Diferențele predate în minus, după contract, vor fi neglijate în partizile din reg. auxiliare, care se vor închide pe cantitățile predate și adnotà cu creion colorat că contractul a fost executat, bine înțeles în cazul când acceptăm această predare incomplectă.

Ex. No. 2. Cumpărăm azi 20 Mai 1924, dela Ion Alexiu, Loco, 5 vag. grâu predabil până la 30 August, cu prețul de 40.000 lei per vag., cu condiția de a-i avansa la facerea contractului jumătate din valoarea mărfii, adică lei 100.0000.

Pentru contabilizarea contractului, vom face artic. 1 deschizând în reg. auxiliar de contractanți partidă pentru In Alexie, iar pentru avans vom face artic.:

20 Mai 1924

Conturi corente la Cassă.	
Ion Alexu, Loco.	
Cump. dela debitor 5 vag. grâu cu contr. No. . . .	
pe prețul de lei 40.000 vag. și avansat suma de lei	100.000

Pantru predările ce va face pentru executarea contractului, vom urmà aceiași cale ca și la primul exemplu.

Complectând cantitatea ce aveà de furnizat, îi vom achità și restul costului de lei 100.000, făcând artic. urm.:

25 August 1924

Conturi corente la Cassă.	
Ion Alexu, Loco.	
Plătit suma disponibilă . . . . . Lei	100.000

Ex. No. 3. Cumpărăm azi, 25 Mai 1924, dela d-l Vasile Enea, cu contr. No. 50, o cantitate de 20 vag. grâu, pe prețul de 40.000 lei vag., predabil până la 30 August, și cu condiția de a-i achità costul pe măsura predărilor efectuate.

Contractul se va înregistra ca şi până acum prin acelaş articol de ordine dela No. 1, deschizându-se partidă, şi pentru acest nou contractant.

Pentru cantităţile predate până la complectarea contractării se va face pentru fiecare predare în parte, pe lângă artic. de ordine dela No. 2 şi un alt articol în care se va debita contul de „Mărfuri Generale“ cu val. cerealelor predate prin creditul contului care va achita această valoare, adică fie prin cassă, fie prin cont. corespond. n.

II. *Cumpărări pe loc.*

Pentru cumpărările imediate, — plătibile şi predabile în momentul contractării — procedeul va fi cel obişnuit, debitându se contul „Mărfuri Generale“ cu val. cerealelor intrate în magazie şi creditându-se cu cele ieşite prin conturile care plătesc sau primesc val. lor.

III. Pentru evidenţele de cantităţi pe fel de fiecare marfă şi magazie unde se află depozitate, se va înfiinţa un registru de magazie — în care se va deschide partizi pentru fiecare magazie în parte — dacă sunt mai multe — şi pentru fiecare fel de cereale şi se va încărca cu toate cantităţile primite şi se va descărca cu cele ieşite — dând contabilităţii bonuri de prmiire sau predare pentru facerea înregistrărilor.

Pentru a se putea exercita un control rigutos asupra magaziei, contabilitatea va întocmì linierea contului de „Mărfuri Generale“ din maestru cu coloane interne după felul cerealelor — grâu, porumb, etc., (se poate face acest lucru, fiindcă nu sunt prea multe feiuri de cereale), în care se va trece cantităţile intrate şi eşite

Soldul fiecărei coloane ne va indica cantitatea pentru fiecare fel de cereale şi care va trebuì să fie egal cu totalul cantităţilor cerealelor respective din toate magaziile.

(Va urma) **Th. Nifzu**

Fabrica de Mobile şi Parchete MARIN V. GANEA, Bucureşti, Strada D-r Obedenaru No. 10 (Moşi). Vinde en gros şi en detail cu cele mai convenabile preţuri, la depozitul fabricei. Telefon 43/25.

Informaţiuni. Bibliografie.

COLEGIALE

— D-l *N. Butculescu* a fost reales censor supleant la „Soc. comunală de locuinţe eftine".

— D-l *Chr. D. Staicovici*, preşedintele secţiei Ilfov, a fost la Paris de sărbătorile Paştelui.

— D-l *M. Georgescu*, director general al Băncii Generale, a fost reales censor la „Reşiţa, iar d-l dr *Cheron Netta* a fost ales censor-supleant.

— D-l *N. Arghir*, vice-preşedintele Corpului, a fost ales casier la „Liga Culturală", secţia Bucureşti.

— D-nii *V. M. Ioachim* şi *I. V. Neaţă*, au fost numiţi censori la soc. „Marmora".

— D-l *S. Ţigăneşeanu* a fost numit censor la soc. Construcţiunea Henri Coandă.

— D-l *G. Vasiliu*, a fost numit Sindic al Bursei de mărfuri din Chişinău.

— Din iniţiativa colegilor noştri *C. Lungu, I. Constantinescu* şi *P. Firică* va apare la Chişinău revista „Basarabia economică".

— D-l *Ernemi Begotti*, casier Banca Agricolă Constanţa, a fost ales censor la „Reconstrucţia Dobrogeană" şi censor-supleant la „Maritima" şi „Techirghiol sat" S. A.

— D-l *Ştefan Moţoi* a fost numit în Comisia II-a de apel din Ploeşti.

— D-l *Jean Petrescu* a fost numit expert contabil pe lângă Comisia IV-a de apel.

— D-l A. Rohrlich, Agentul Societăţii de Asigurare „Dacia-România" din Huşi, a fost ales censor într"o nouă bancă, denumită „Banca Comerţului" din Huşi, de curând constituită cu un capital pe acţiuni de lei 3.000.000,

— Colegul nostru, d-l *Ferdinand Weinblum*, a fost numit procurist la soc. Anon. Română „Cauciucul Continental".

BIBLIOGRAFIE

— Sub titlul *„Problema Zootechnică"* dr. *G. K. Constantinescu*, profesor de zootechnie la Facultatea de medicină veterinară, publică într'o broşură de 46 pagini, studiul său apărut în „Economia Naţională", prin care reuşeşte să scoată în evidenţă importanţă ce o are această mare *„problemă de orientare nouă a vieţei noastre rurale"*, pe care o studiază din trei puncte de vedere cardinale: „1. Alipirea la vechiul regat a unor ţinuturi ce au avut fiecare altă politică zootechnică. 2. Trecerea marei proprietăţi în mâinile ţăranilor, sub forma de loturi mici. 3. Dispariţia puterei habsburgice, care ne forţa să producem numai cereale". Concluzia bine susţinută a acestui studiu este că problema zootechnică trebuie să devie o *mare problemă de Stat.*

— D. profesor *D. R. Ioaniţescu*, deputat, extrage din „Monitorul Oficial" într'o broşură de 76 pagini, pe lângă textul Legei Chiriilor din 1924, cuvântările rostite de d-sa în Cameră cu ocazia desbaterii acestei legi. Intitulându-şi cele trei cuvântări rostite: *„Problema Construcţiilor"*, *„Mica Industrie"* şi *„Vadul Comercial"*, d-sa ne dă putinţa să aflăm lucruri care în vălmăşagul vieţei de toate zilele ne scapă din vedere.

In special, în chestiunea Vadului Comercial, d-sa indică cele trei criterii care determină această noţiune, şi anume: „a) Stabilitatea locativă. b) O chirie echitabilă stabilită de o comisie arbitrală, adică de un terţiu. c) Drept la despăgubiri în caz de fraudă".

— *Camera de Comerţ şi Industrie din Bucureşti* reorganizându-şi *Buletinul*, care cu anul 1924 intră în al XXIV al existenţei sale, ne oferă o publicaţie vrednică de toată lauda şi la înălţimea importanţei pe care această instituţie o are în capitala ţării întregite.

N-rele 1—3 apărute într'o singură fascicolă, cuprind articole semnate de colegii noştri: „Comerţul nostru în anul trecut" de *V. M. Ioachim*, „Vadul Comercial" de

I. Constantin și „Reforma învățământului proefsional" de *T. A. Teodoru,* precum și un bogat material statistic și informativ.

In No. 4 pe April, d-l *T. A. Teodoru,* în articolul *„Căminuri pentru ucenici"* relevă inițiativa mai mult decât lăudabilă a Camerei de Comerț și Industrie din București, mulțumită căreia se înființează o școală practică de industrie și un cămin de ucenici; d-l *C. R. Mircea,* ne dă detalii despre *Organizarea comitetului național al Camerei de Comerț internaționale,* arătând mijloacele de lucru ale acestei instituții; în articolul *„Stadiul actual al Industriei Petrolului",* d-l profesor dr. Ing. *V. Iscu* pune în evidență adevărata stare a acestei ramuri de producție, care a dat loc la competițiuni internaționale dar pe care nu o știm îndruma.

Restul Buletinului conține un material documentar și informativ bine sistematizat. In supliment deciziunile No. 8—17 inclusiv din 1924 ale Camerei arbitrale de pe lângă Bursa București.

— In *Independența Economică,* anul VII, n-rele 1—2—3, apărute cu multă întârziere, într'o singură fascicolă, se discută între altele „Comercializarea întreprinderilor Statului" de *Ion Hâncu.* și „Organizarea comerțuiui de cereale" de *I. Tatos.* Ultimul cuvânt în aceste chestiuni rămâne încă de spus.

— *Analele Băncilor,* anul VI, No. 2, cu un prim articol: „Programul de activitate al Creditului Industrial" de d-l V. Slăvescu. Relevăm și articolul d-lui Sp. Iacobescu: „Stabilizarea leului"

— Idem, No. 3, cu un original sistem de stabilire a salariilor funcționarilor de bancă de d-l H. Humulescu.

— Idem, No. 4 pe Aprilie 1924, ne aduce contribuția d-lui *Manoil Manoilescu* despre „Perspectiva deflației" privită din punctul de vedere al intereșelor băncilor noastre; publică apoi un interesant studiu despre „Statistica societăților pe acțiuni, pe anul 1923" al d-lui dr. I. Teodorescu.

Revista Societăților și a Dreptului Comercial, No. 2. D-l Gr. L. Trancu-Iași atrage atenția societăților pe ac-

țiuni că, deși legea construcțiunilor nu a fost abrogată, totuși aceste societăți nu au ținut seama de nici una din dispozițiile acestei legi, așa că se expun la penalitatea prevăzută în lege care spune: „Dacă timp de 4 ani dela punerea legii în aplicare nu vor începe construcțiile, Statul va percepe până la 50 la sută din beneficiul net după bilanț, care se va întrebuința la ridicarea acestor construcții".

—*Revista Societăților și a Dreptului Comercial*, anul No. 3, apare cu următorul sumar:

Iosif Cohen: „Coexistența grupurilor de acționari și votul plural în societățile anonime"; *E. Cristoforeanu:* „Vânzarea sau cesiunea unui fond de comerț cuprinde și datoriile comerciale"; *M. A. Dumitrescu:* „Asociația în participație" (parte specială); jurisprudență, informațiuni.

— *Darea de seamă a Bibl. „I. G. Bibicescu"* pe anul 1923 scrie: „Credem că cei mai neîncrezători în succesul acestei biblioteci se vor fi convins că era o necesitate sufletească și că ea a venit la vreme, tocmai când rătăcirea alerga nebună să prindă mințile tinere și slabe ca să le prefacă în unelte cu cari să destrame întreaga noastră viață culturală și socială".

— *Industria lemnului*, an. IV, No. 6, Brașov, în articolul de fond se declară contra fuzionărei Uniunei generale forestiere cu U. G. I. R.

— *Acțiunea cooperativă*, No. 4 și 5, Craiova, o interesantă foaie de propagandă cooperatistă, în care găsim articole scrise în mare parte de colegii noștri. Relevăm articolul de fond: „Cu ce preț să vândă cooperativa".

— *Statistica anuală a României* pe 1923, pe Chr. Staicovici și P. Iconomu, cu cele mai recente date asupra populației, agriculturii, comerțului, industiei, etc.

— *La Revue des Comptables*, No. 138 cu un prim articol, în care se arată că convențiunea achitării în franci aur este valabilă și din cauza fluctuației schimbului se vor generaliza asemenea convenții.

— *Il Monitore dei Ragionieri*, No. 15, cere înființarea unei Facultăți de contabilitate pe lângă universitate, independentă de doctoratul în științele comerciale.

— *Rivista Italiana di Ragioneria*, No. 4, ne informează că principele moștenitor al Italiei, Umberto, ia lecții de contabilitate, despre care spune că este o știință interesantă, care-i place mult.

— *Le Commerce*, No. 728, publică interesante articole asupra Fondului de Comerț, a cărui valoare poate fi reală sau imaginară, asupra Fondurilor de amortismente și de rezervă, etc.

Se propune amortismente descrescânde, având în vedere că cu cât materialul se uzează, cu atâta este nevoe de reparații mai mari.

— *Le Comptable*, No. 4, cu un studiu asupra cecului, compensărilor și contabilizarea acestor operații.

— *Bulletin de la Soc. de comptabilité de France*, No. 16, Paris, cu darea de seamă a activității soc. pe 1923.

— *Bilanz, Steuer und Organisation*. No. 2, Viena, cu un articol asupra proectului de organizare al unei Asociații de experți contabili pentru controlul soc. pe acțiuni.

— *Bulletin d'inf. de l'office Com. francaise*, No. 3, cu oi nteresantă situație a târgului în România.

A apărut:

PRIMUL AN DE APLICARE AL REFORMEI FISCALE

de **V. M. IOACHIM**

Cuprinzând:

Rezultatele primului an de Impunere, Reguli de observat la alcătuirea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, Lămuriri cu privire la Impunerea rezervelor, Provizioanelor, Construcțiunilor noi, etc., etc.

Prețul lei 20. — Se poate procura dela Corpul Experților Contabili (Palatul Camerei de Comerț), București.

Partea rezervată Corpului

ORGANIZAREA EXPERȚILOR CONTABILI IN AUSTRIA

Se știe că România este una din puținele țări, în cari profesiunea de expert contabil s'a legiferat, creindu-se un Corp.

Această lege a format obiectul discuțiunei în organizațiunile similare din Franța, Belgia, Austria, etc., cari prin revistele de specialitate au arătat nevoia unei asemenea legiferări și pentru țările respective.

Citim acum în revista: „Bilanz und Steuer" din Viena, care a publicat un comentar asupra legii noastre, că acolo se lucrează la un proect de lege pentru formarea unui Corp al experților contabili, cari în loc de „Buecherrevisor" ca până acum, se vor numì „Buchanwalt", ceeace arată importanța ce se va da acestei profesiuni prin noua lege. Momentul pentru această lege este bine ales, căci din cercurile oficiale s'a emis ideia constituirii unei asociațiuni de experți contabili, după modelul organizației *Chartered Accountants* din Anglia, al cărei scop va fi să controleze băncile, după cum societățile pe acțiuni sunt controlate în Anglia de *accountants*.

Dacă se dă o misiune atât de importantă acestor experți, în schimb proectul este foarte sever în stabilirea condițiunilor de admisibilitate.

Pentru a fi admis în acest Corp, se va cere *în primul rând, ca primă condițiune o cultură teoretică de cel puțin 6 semestre la Academia de înalte studii comerciale* din Viena sau la o instituție similară din străinătate, apoi cel puțin 3 ani practică comercială și încă 3 ani practică contabilă pe lângă un expert și după toate acestea se va da un examen de specialitate.

Acestea sunt condițiunile ce le prevede proectul.

Am reprodus aceste condițiuni pentru a se vedea cât de neîntemeiate sunt acuzațiunile ce se aduc uneori inițiatorilor legii noastre, că nu au lăsat poarta larg deschisă tuturor, indiferent de titluri, ca să fie înscriși sau înaintați ca experți contabili în Corp.

Față de condițiunile din proectul austriac, legea noastră este din contra prea largă, în ceeace privește decernarea gradului de *expert contabil*, care se dă nu numai licențiaților și diplomaților în științele comerciale, ci și absolvenților școalelor comerciale curs seral superior.

A suprima și această barieră și a admite ca expert pe oricine, înseamnă a desființă legea, căci am reevnì la sisituația dinainte.

Se susține uneori că și printre practicieni pot fi unii, cari și-au însușit cunoștințe suficiente pentru a merita acest grad. Se poate să fie câteva cazuri izolate, însă pentru acestea nu se sfărâmă principiul unei legi. Căci cine va trebuì să constate acest lucru? O comisie de examinare, ni se va răspunde.

Intr'o țară, în care știm ce înseamnă protecția, credem că n'ar rămâne unul dintre cei ce ar voì să aibă gradul de expert, care să nu-l obțină.

Când însă pui o primă condiție, posedarea unui titlu de specialitate și apoi o practică contabilă și comercială de câțiva ani, ai cel puțin un început de dovadă că solicitantul întrunește conditiunile pentru a fi înscris.

Am ținut să dăm aceste lămuriri, pentru ca să nu se creadă că acei cari au luptat atâția ani ca să ridice prestigiul unei profesiuni, ar puteà acùm să-și renege tot trecutul lor de luptă, aprobând o mișcare, ce de fapt ar tinde către desființarea legii.

Dacă totuși s'ar găsì cineva, care să facă promisiuni, să se știe că aceste promisiuni nu reprezintă părerea celor chemați să vegheze la aplicarea legii. Aceste promisiuni s'ar izbì de rezistența acelora, cari știu cât au luptat ca să ridice profesiunea de expert contabil la rangul celorlalte profesiuni intelectuale.

Vim.

† I. G. BIBICESCU
NECROLOG

Cuvântare rostită de d-l B. Alevra
Inspector general la Banca Națională, cu ocazia înmormântărei regretatului I. G. Bibicescu, fost guvernator al Băncii Naționale

Inalt Prea Sfințite,
Indurerată familie,
Intristată adunare,

Funcționarii Băncei Naționale, adânc îndurerați de pierderea fostului lor guvernator, Ioan G. Bibicescu, șeful iubit și venerat, prin glasul meu, aduc omagiul lor de nemărginită recunoștință și venerație pentru bunătatea și grija părintească ce au primit-o dela dânsul aproape 30 ani, cât a fost în direcțiunea Băncei Naționale.

Din primele zile ale chemărei sale, acei ce ne aflam atunci în serviciul acestei Instituțiuni, cât și acei ce au urmat apoi, am putut zi cu zi, să apreciem în toate direcțiunile intensei sale activități, priceperea, conștiinciozitatea, muncă, corectitudine,, însușiri alese ce-a pus cu drag în serviciul încredințat și cari au fost pentru noi, funcționarii Băncei Naționale, o pildă vie și continuă a modului priceput și înțelept, cum trebue să ne îndeplinim îndatoririle noastre cât mai cu folos, către această înaltă Instituție.

Dacă a contribuit cu marile sale calități ce a desfășurat, în mod atât de fericit la propășirea Băncei, alături de marii și ueuitații săi colaboratori: Eug. Carada, Anton Carp, Th. Ștefănescu și alții, rămas apoi singurul dintre aceștia, ce puseseră temeliile Băncei Naționale, arată însuși o solicitudine deosebită personalului ce dirija, străduindu-se cu avântul marelui său suflet, a-i asigura o situațiune cât mai mulțumitoare, iar cu spiritul său ager și drept apreciator al meritelor personalului ce conducea, vedem cu satisfacție, că mai mulți dintre colegii noștri, colaboratori distinși, sunt ridicați, ca și marii săi predecesori, la situațiuni înalte, alături de dânsul, în direcțiunea acestei instituțiuni.

Incepând el însuși o carieră destul de modestă, dar dusă neîntârziat cu succes la cele mai înalte situațiuni ce

îl îndreptățeau meritele sale, a căutat la rându-i oricând a putut, să dea bucuros și cu grabă, răsplata cuvenită și meritul altora.

Poate că am fi avut să apreciem și mai mult solicitudinea pentru noi, dacă împrejurări contrarii nu ar fi întrerupt avântul său în aceste direcțiuni, între care acea grea perioadă a războiului, cu urmările ce s'au produs.

Acestor mari însușiri se datorește iubirea și stima nemărginită de care l'am înconjurat, formând pentru noi aproape un cult, toți convinși că prin muncă și devotament, ce s'au silit a primi dela dânsul, funcționarii Băncei, își pot ajunge astfel idealul droit și încredințați că acelaș spirit, lăsat și de predecesori, se va continuà și de vrednicii urmași în conducerea Băncei.

Firea lui blândă și bună a alinat și adus pretutindeni mulțumire și îndestulare, acolo unde poate nu era gustată de multă vreme, în măsura cea mai largă însă, s'a revărsat asupra funcționarilor Băncei Naționale și nu a lipsit prilej ca să nu le-o dea cu toată bunătatea inimei sale, acea hrană a sufletelor de elită, fără ca să amintim mai mult de mâna darnică ce-a întins pentru ajutorarea operilor naționale.

Cine oare din noi necăjiți de vitregia unor vremuri, ne-am dus la dânsul și sufletul lui duios, nu a adus mângâiere, alor noastre.

Niciodată nu ne-a lipsit de sprijinul lui puternic și cât a putut mai mult a căutat a aduce îndulciri obidei noastre, din plin și în tăcere.

Bun și iertător a greșelilor nevinovate, intransigent în sancțiunile ce dădea incorectitudinei ce nu îi îngăduia să se repete.

Cei ce l'au înconjurat în timpurile de restriște ale retragerei noastre la Iași, am putut aprecià îndestul și de aproape în acele momente dureroase, dar înălțătoare, că în grijile lui, cari imprimau cel mai înflăcărat patriotism, împins de firea lui și ajutat prin puterea Instituției ce dirijà, se sileà a fi, tot timpul și cât mai mult, de folos scumpei lui patrii și totuși nici atunci nu scăpà grijei sale și devotamentul personal, aducând prin toate mijloacele ușurare grelei situații din acele timpuri.

Intreaga sa viață se poate zice că, a fost închinată numai binelui și ajutorarea semenilor, cu milă și prisosință,

călăuzit și concretizând aceasta în marele precept ce îndemna și pe alții a urmă: „Fă binele și-l aruncă în gârlă și el nu se înecă", precept ce atât l'a practicat toată viața sa, plină numai de fapte mari și bune, înfăptuite cu ochii înlăcrămând de mulțumirea, ce mărturiseà un suflet mare și duios.

La însușirile sale atât de alese în toate direcțiunile, se mai adaugă neperitoarea operă, donând orașului Severin, biblioteca sa,, tezaur neprețuit de lumină pentru generații întregi. Severinul său drag, poate fi dar mândru acum, posedând o așà măreață operă și de-a fi produs un fiu atât de vrednic; iar astăzi în durerea nemărginită a despărțirei, să găsească o mângâiere, primind în sânul său rămășițele pământești pe cari le va păstrà ca pe o relicvie scumpă, iar noi funcționarii Băncei Naționale, nu vom înceta a revendica ca un patrimoniu al nostru, cinstea de-a fi avut un conducător distins și bun, ce a făcut fala noastră.

Puțini dintre cei ce natura i-au înzestrat cu însușiri alese s'au bucurat mai mult în viață, de stima și iubirea ce l'a înconjurat, ca Ioan Bibicescu, dar și mai mulțumit sufletul său, din ceruri, unde e așezat, poate privì consacrarea desăvârșită a acestor sentimente, astăzi, când toți plâng pierderea sa. Fiii Mehedințului și orașului Severin, cu inima cernită, împodobiți de mare sărbătoare ca și însăși natura, slăvesc cât mai mult memoria marelui și generosului donator, iar copiii cu sufletele lor curate, cu flori în mână, depun omagiul lor marelui filantrop, dela făclia căruia vor aprinde lumina minței lor, și lângă toți aceștia, copleșiți de mâhnire, se alătură cu venerație funcționarii Băncei Naționale, care nu uită prețiosul sprijin ce l'au primit dela dânsul aproape o viață întreagă.

Și acum, în clipa despărțirii, în fața mormântului ce se deschide spre a-și primì dreptul pământesc, părăsind această lume vremelnică, unde toate le-a împlinit orânduirea ta, cu vrednciie și bunătate nemărginită, mergi cu conștiința senină că toate le-ai făcut plăcute Dumnezeului atotputernic, înaintea căruia funcționarii Băncei Naționale îngenunchiați se roagă cu toată evlavia să te așeze în ceata drepților și să te odihnească în pace!

PETRO

Societate Anonimă Română pentru

ACTIV *Bilanțul General încheiat*

Cassa și Efecte:				
Numerar la București și la Mine .		4.329.427	52	
Depozite la Bănci:				
a) Depozite proprii .	8.491.536,29			
b) Grupul Român, dividende reținute .	29 276.067.87	37.767.604	16	
Ordonanțe de plată de încasat . .		19.177.810	—	
Efecte publice și acțiuni		1.910.000	—	
Cauțiuni depuse		589.000	—	63.773.841 68
Investițiuni și construcțiuni miniere	65.587.754,—			
Amortizare	4.108 045,50	61.479.699	50	
Inventarul imobilelor, mobilelor și mașinelor	244.197 6 2,80			
Amortizare	26.289 917,86	217.907.705	01	
Materiale, lemnărie, alimente și cărbuni		31.346.200	94	310.733.605 45
Debitori:				
Diverși debitori pentru cărbuni și alte creanțe		—		191.905.775 18
				566.413.222 31
Conturi de Ordine:				
Garanții de gestiuni		765.000	—	
Cauțiuni primite		278.550	—	
		1 043.550	—	

DEBIT *Contul de Profit și Pierdere*

Cheltueli generale			24.242.862 81
Dobânzi pasive			3.810.826 15
Amortizări			30.397.962 36
Beneficiu			
Report din anul 1922	1.607.993	36	
Beneficiul net 1923	87.252.39	01	88.860.1..2 37
			147.311.783 69

Președintele Cons. de Administrație, **Corneliu R. Manolescu**

Administratori-delegați: **N. P. Ștefănescu, Dr. Fr. Chorin Jun.**

Am examinat prezentul Bilanț și cont Profit și Pierdere, conform art.

Cenzori: **C. Cioflec**, expert contabil, **N. Miclescu**

ŞANI

exploatarea minelor de cărbuni

la 31 Decembrie 1923 **PASIV**

Capital			280.000.000	—
Rezerve:				
Rezerve statutare	5.409.761	94		
„ extraordinare	5.409.761	91	10.819.523	8
Creditori:				
Grupul Român dividende reţinute .	29.276.067	87		
Creditori diverşi	142.640.095	78		
Salariile muncitorilor pe Dec. 1923	9.986.911	78		
Casa de pensiune a funcţionarilor	4.830.489	63	186.733.566	6
Beneficiu:				
Report din anul 1923	1.607.893	36		
Beneficiul net al anului 1923 . . .	87.252.239	01	88.860.132	37
			566.413.222	31
Conturi de ordine:				
Depunători de garanţii de gestiune	765.000	—		
Depunătort de titluri	278.550	—		
	1 043.550	—		

încheiat la 31 Decembrie 1923 **CREDIT**

Report din anul 1922			1.607.893	36
Dobânzi as. depoz. la Bănci şi as. Efecte publice	1.653.116	55		
Venituri brut al minelor	144.050.743	78	145.703.890	34
			147.311.783	69

Director General, **N. Teodorescu**

Serviciul Contabilităţei: **E. Gerghedy, V. Kozma,** experţi-contabili

186 din Codul Comercial şi le-am găsit în concordanţă cu registrele

Ing. D. Gherman, A. Eicler, H. Gergely.

„CREDITUL

Societate Anonimă Română

ACTIV *Bilanț General încheiat*

Acționari emis VII			282.595.550	—
Cassa. disponibil la bănci			43.272.540	96
Țiței, derivate de țiței, cărbuni și Minereuri în depozit			77.550.792	58
Redevențe			18.080.000	95
Redevențe			278.385.697	54
Conturi curente, debitoare			12.417.818	09
Materiale, mobilier, vechicule, aparate			30 667.559	23
Participațiuni industriale			6.723.612	81
Terenuri petrolifere și concesiuni miniere			6.723.612	44
Instalații de rafinare, depozitare și cisterne pentru produse petrolifere			26.440.403	50
Imobile			8.1.0.812	16
Chirii cuvenite anului 1924			418.617	26
			784 827 405	6
Conturi de ordine				
Scrisori de garanție și acreditive			2.043.872	60
Garanții statutare			465.300	—
„ ipotecare			4.755.000	—
Depozite de titluri	2.693.500	—		
Deoozitari de titluri	20.041.500	—		
Debitori pentru cauțiuni	345.000	—	33.080.300	—
Accepte în garanție			354.000	—

DEBIT *Profit și Pierderi încheiat*

Cheltueli de Ad-ție, salarii, impozite, taxe de conduct., cheltueli de loraj, chirii, etc.			89.307,319	61
Amortismente			20.022 847	34
Beneficiul net; report din 1922	161.638	—		
Beneficiul din anul curent	102 238.361	—	102.395 000	—
			211.725.166	95

Președintele Consiliului de Administrație,
Inginer **N. P. Ștefănescu**

Conform dispozițiunilor Art. 186 Cod. Com. am examinat pre-

Cenzorii: **G. Cioflec**, expert-contabil; Ing.-șef. **N. Saegiu**
Murgoci, Șeful-Contabilității;

MINIER“

pentru desvoltarea Industriei Miniere

la 31 Decembrie 1923 **PASIV**

Capital cu divident complect . . .	50.000.000	—		
„ emis. V cu divid. pro rata .	100.000.900	—		
„ „ VI idem .	15.000·000	—		
„ „ VII idem .	337.7500.00	—	502.750.000	—
Tond de rezervă statutar	4.994 556	91		
„ „ „ special	1.350.000	—	6.344.556	9
„ „ pensii şi ajutor			2.070.155	—
Dividende neincasate			395.982	70
Conturi curente creditoare			170.871.710	65
Beneficiul net			102.395.000	—
			784.827.405	26
Conturi de ordine				
Angajamente pentru scrisori de garanţie şi acred.				
Deponenţii de garanţii statutare .			2.043.872	60
„ „ ipotecare .			465.000	—
Depunători de titluri	13.796.300	—	4.755.000	—
Fonduri proprii depuse	19.284.000	—		
			33.080.300	—
Depunători de accepte în garanţie			354.000	—

la 31 Decembrie 1923 **CREDIT**

Sold report din 1922			161.638	35
Beneficiu din:				
Produse de ţiţei, cărbuni, minereuri, dobânzi, cupoane, participaţiuni industriale şi diverse			211.563.528	60
			211.725.166	95

Director General,
Inginer **I. I. Demetrescu**

zentul cont şi l'am găsit în concordanţă cu registrele respective.

Ing. **P. Mosgos**; Inginer **Th. Zernoveanu**; Prof. Dr. **G. M. B. A. Pencu**, expert-contabil.

INDUSTRIA ROMANA DE

SOCIETATE ANONIMĂ PE ACȚIUNI

CAPITAL SOCIAL

ACTIV — **Bilanț General încheiat pe**

Acționari			325.000.000 —		
Acțiuni			65.000.000 —	390.000.000	—
Cassa				5.587.364	74
Produse petrolifere și bituminoase				27,608 926	20
Debitori divnrși				21.666.654	82
Investiții:					
Perimetrele Statului Moreni, Ochiuri Runcu	Lei	214.496.606,16			
Amortizări	„	25.475.149,67	180.021.456	92	
Minele de asfalt Dorna-Tataros	Lei	14.561.057,52			
Amortizări	„	899.105,60	13.661.951	92	
Imobil București	Lei	4.273.182,20			
Amortizări	„	427.318,20	3.845,864	—	
Terenuri și concesiuni			3 213.095	—	
Linii de garaj	Lei	1.023.782,47			
Amortizări	„	153.567,47	870.215	—	
Mobilier	Lei	924.042,21			
Amortizări	„	138.606,36	785.435	85	
Auto-București	Lei	391.894,85			
Amortizări	„	97.973,70	293.921	15	21.1.691.936	44
Materiale					74.244.165	77
Participațiinni			10.187.745	47	
Efecte Publice			56.736	50	10.244.481	97
Garanții Consiliul de administrație	Lei	645.000,—			
Depozitari de titluri	„	11.833.971,50			
Ct. Ct. Accepte in	„	14.800.000,—			
Plăți cuvenite anului viitor					
Total Lei					742 296.269	29

Șef Contabil, *N. Brânduș.*

DEBIT — **Contul de profit și pierdere încheiat**

Cheltueli generale, salarii, impoite, etc.	12.072.067	86
Amortizări	27.191.721	—
Beneficiul net	35.260.759	31
Total lei	74.544.548	17

Șef Contabil, *M. Brânduș.*

Verificat și găsit conform
Al. Brăescu, Dem. Ștefănescu, Expert-contabil,
I. R. D. P, (Industria Română de petrol) societate

PETROL I. R. D. P.

STRADA LASCAR CATARGIU No. 18

LEI 600.000.000

ziua de 31 Decembrie 1923 **PASIV**

Capital				600.000.000	—
Fond de rezervă statutară				1.105.472	—
Fond de pensie funcționari				912.698	35
Lucrări în acord				58.037.391	93
Creditori diverși				36.147.273	87
Dividende neridicate				888.012	—
Cont tranzitoriu				8,230.184	33
Consiliul de administrație, Cont Garanții Lei	645.000,—				
Deponenți de titluri în garanții „	11.833.971,50				
Accepte în depozit „	14.800.000,—				
Beneficiul net al anului curent		35.260.759	21		
Beneficiul report din 1922		714.477	—	35.975.236	31
Total lei				742.296.269	29

pe ziua de 31 Decembrie 1923 **CREDIT**

Venituri din exploatări de petrol și bitum, transacțiuni și participanți, etc.			74.524.548	17
Total lei			74.524.548	17

cu registrele, Cenzori:
D. R. Ioanițescu, Dr. C. Zamfirescu, N. Botez.
anonimă *I. Ghica* *N. Trasnea-Greceanu.*

„COLOMBIA“ Soc. Franco-Română de Petrol, București, Strada Romană Nr. 72

ACTIV — BILANȚ GENERAL încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1923 — PASIV

Cassa și bănci			47.842.128	83	Capital		138.000.000 —
Efecte publice și participațiuni			2.313.511	70	Rezerva specială		20.000.000 —
Dépozite de materiale și avansuri asupra materiale comandate și lucrări			75.293.682	25	Fond de rezervă statutar		2.387.673 42
Țiței și produse fabricate			22.087.535	—	Creditori	115.021.123,43	
Debitori			40.605.266	86	Posturi tranzitorii	8.007.427,57	
Imobile: București	4.313.568,43				Cont. de vânzări în suspen-	14.694.117,77	137.722.667 76
Amortizări pe exercițiul 1923	432.356,84		3.882.211	59	Fond de prevedere al funcționarilor		2.217.136 30
Terenuri petrolifere, sonde, investițiuni, rafinăria Cernavodă, etc.	153.676.302,42				Gdranția de gestiune		825.000 —
Amortizări pe exerc. 1923	25.500.018,20		133.176.284	22	Pagube de războiu: cont de ordine		21.106.509 02
Garanția de gestiune			825.000	—	Report din exercițiul 1922	2.562,350,40	
Pagube de războiu: cont de ordine			21.106.509	02	Sold excedent pe exercițiul 1923	22.311.791,57	24.874.141 92
			347.133.128	47			347.133.128 47

DEBIT — CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE încheiat la 31 Decembrie 1923 — CREDIT

Arenzi, cheltueli de exploatare, fabricație și administrație			86.071.139	70	Report din exercițiul 1922		2.562.350 40
Cheltueli generale: biroul central			15.944.013	30	Produsul brut		156.720.482 37
Dobânzi, comisioane			8.067.464	76	Beneficiu din participațiuni		1.935.302 —
Jetoane de prezență consiliul de administrație și retribuțiunea cenzorilor			330.000	—			
Amortizări pe exercițiul 1923			25.931.375	04			
Report din exercițiul 1922	2.562.350,40						
Sold exced. pe exercit. 1923.	22.311 791,57		24.874.141	97			
			161.218.134	77			161.218.184 77

Consiliul de administrație. Veriftcat și găsit conform cu registrele. Șeful contabilității, *A. Rcis*

Censori: *Nicolae P. Romanescu, Randolphe Elias, Victor Ratiu.*

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale, hipotecare şi de Iombard (pe gaj de efecte)
Financiază, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol

ILFOV

Capital 10.000.000 Lei

Bucureşti, Calea Victoriei 43

Face operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMĂ - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Ciacova, Detta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

BIBLIOTECA ASTRA SIBIU

Anul XIII, No. 7—8 Iulie—August 1924

REVISTA GENERALĂ DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

	Pagina
Căminul nostru se construește	213
„Activa" Soc. Anonimă, proces-verbal	214
Constrncția localului nostru	215
Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.	
V. M. Ioachim: Comptabilizarea plus-valutei	222
Dr. A. L.: Francul francez și blocul din stânga	225
Contabilitate. Drept Comercial.	
N. K. Constantinescu: Despre impozite și tratarea lor în comptabilitate	228
Informațiuni — Bibliografii.	
Bibliografie	223
O faptă lăudabilă	235
Partea rezervată Corpului.	
O serbare colegială	236
Rezumatul desbaterilor Secț. Dolj	241
Cereri de inscriere	245
Bilanțuri	246
Situația sumară a Băncii Naționale	259
Necrolog	260

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN

Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.

Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ

Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculeşcu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui P. Drăgănescu-Brateş

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — Vice-Preşedinte. Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crivda Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — Vice-Preşedinte. Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitr[illegible] u-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteli Cristian, Gr. Trancu-Iaşi, Staicovici Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ Bucureşti.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CĂMINUL NOSTRU SE CONSTRUEȘTE

Suntem fericiți că putem să comunicăm colegilor noștri că la 23 Iunie a. c. au început lucrările pentru construirea casei noastre prin Soc. Activa pe terenul cumpărat în str. Dr. Manolescu (fostă Teilor) lângă spitalul Colțea, conform planului publicat în Revistă.

Comitetul luând această importantă hotărâre își dă seama de greaua sarcină ce și-a asumat, având mai ales în vedere că din cei șase mii de membri din întreaga țară, au răspuns apelului nostru ca să subscrie la acoperirea capitalului societății numai 250 **(două sute cincizeci)**. Prin urmare peste cinci mii, dela care așteptam cel puțin subscrierea a câte unei acțiuni de lei 500 (cinci sute) n'au dat nici urmare numeroaselor noastre apeluri făcute individual, personal și prin revistă. Dacă cu toate acestea pornim la lucru este că experiența trecutului ne învață că cele mai multe acțiuni, cele mai multe opere mari sau mici, se înfăptuesc prin voința hotărâtă a câtorva care se străduesc, se zbat, și nu cedează până nu-și văd opera realizată. Știm că în acest timp în loc de încurajări, în loc de cuvinte de îndemn, vom găsi critica unora, pesimismul altora, indiferența celor mai mulți; chiar de pe acum unele din aceste sentimente se manifestă.

Toate aceste nu ne vor descuraja, pentru că avem convingerea că ne facem o datorie mare, pe care dacă nu o vor aprecia colegii de acum, o vor prețui generațiile viitoare.

Nu ne putem opri însă să ne exprimăm mâhnirea că nu vedem alături de noi în această acțiune de cât foarte puțini din vechii absolvenți ai școalelor comer-

ciale, cari prin situațiunea lor de azi ar fi putut să ne dea un prețios sprijin.

Mai avem o speranță. Peste 1—2 luni când se va pune piatra fundamentală, când și cei mai sceptici vor vedea că nu este vorba de un vis, ci de o realitate și că prin urmare capitalul subscris este pe deplin garantat, zicem avem atunci speranța că la cei două sute cincizeci cari au pus primele cărămizi, se vor adăoga cel puțin de zece ori atâția, ca anul ce vine să putem intra în **casa noastră.**

Dăm mai jos copie după procesul-verbal al Consiliului de administrație dela 2 Iunie și de pe contractul încheiat cu d. architect Gr. Cerkez și de pe devizul alcătuit în 1923 de d. architect Traianescu.

„Activa" Societate Anonimă

Proces-verbal No. 4

Ședința Consiliului de ad-ție dela 2 Iunie 1924

Prezenți d-nii: N. Butculescu, Chr. D. Staicovici, Dem. Constantinescu, I. C. Negrescu, I. Mecu, G. Papp, N. Arghir, P. Drăgănescu-Brateș, V. M. Ioachim, Th. Orghidan, M. Munteanu și censorii A. Marinescu și Al. Vasilescu.

D. președinte *N. Butculescu* aduce la cunoștință că în baza autorizației date comitetului de direcție prin procesul-verbal din 13 Martie a. c., acesta a făcut publicații în ziarele *Universul* și *Argus* pentru darea în antrepriză a construcției localului din roșu al societății pe terenul din str. Dr. Manolescu (fostă Teilor). n același timp a cerut și direct oferte dela firmele: Intrepr. T. Eremia, Gr. Cerchez, C. Ciohodariu, Edilitatea și ing. Pedrazzoli.

S'au primit următoarele patru oferte:

Ing. C. Ciohodariu . . . cu Lei 2.025.000,
Ing. Werle . . . . . cu „ 2.054.000.
Architecht Cerkhez . . cu „ 2.080.000.
Ing. Popovici Mezin . . cu „ 2.414.000.

Comitetul de direcţie, având în vedere că între timp materialele au mai scăzut, a cerut noi oferte la primii trei concurenţi, precizând şi condiţiunile de plată astfel:-

Lei 100.000 (una sută mii) la facerea contractului.

„ 400.000 (patru sute mii) la aducerea materialelor pe şantier.

„ 200.000 (două sute mii) lunar treptat cu avansarea lucrărilor până la 1 milion lei, cari împreună cu primii 500.000 lei fac 1.500.000; restul se va plăti jumătate la 1 Mai 1925 şi jumătate la 1 Septembrie 1925 fără dobândă.

Se va reţine 5% drept garanţie timp de un an.

La această cerere a comitetului, d. C. Ciohodariu a răspuns verbal că menţine vechea ofertă, adică lei 2.025.000. D. ing. Werle a oferit lei 2,016.000, iar d. architect Cerkez cu 2% sub devizul din 1922, ceea ce revine la lei *1.920.988*.

Consiliul de administraţie în unanimitate, având în vedere că oferta d-lui architect Cerkez a fost cea mai avantagioasă, că d-sa are în antrepriză şi alte lucrări importante, cum este Academia de Comerţ, decide a se aproba oferta d-sale, autorizând comitetul de direcţie să facă contractul şi toate formalităţile necesare.

(Urmează semnăturile).

CONSTRUCŢIA LOCALULUI NOSTRU

Anexă la scrisoarea de angajament intervenită între soc. „Activa" şi d-l Architect Gr. Cerchez, cu privire la construcţia localului

In baza procesului-verbal al Consiliului de Ad-ţie al Soc. Anon. „Activa" din 2 Iunie 1924, între Soc. „Activa" diin Bucureşti, Palatul Camerei de Comerţ pe deoparte, reprezentată prin d-l I. C. Negrescu, în calitate de Ad-tor delegat şi V. M. Ioachim în calitate de Director şi d-l Architect Gr. Cerkez, antreprenor de lucrări publice, domiciliat în Bucureşti, str. Dumbrava Roşie 5, pe dea ltă parte, s'a convenit următoarele pentru construirea din roşu inclusiv învelitul conform specificaţiei de mai jos a Casei Corpului Contabililor şi a Titraţilcr din Ştiinţele

Comerciale din București, în str. Dr. Manolescu No. 14, lucrare adjudecată asupra d-lui antreprenor arhitect Gr. Cerchez pentru suma de lei 1.929.988 (un milion nouă sute douăzeci și nouă mii nouă sute optzeci și cpt) în urma supralicitației cu oferte, care s'au deschis în ziua de 2 Iunie 1924, oferta d-sale fiind cea mai avantagioasă și anume 2 la sută sub devizul întocmit de d-l architect I. Trăienescu în Martie 1923, care era de lei 1.969.575 pentru lucrările cari fac obiectul acestui contract, conform planurilor aprobate de Primăria Capitalei și semnate de d-l architect Gr. Cerkez.

Lucrările cari fac obiectul acestei convenții, sunt după deviz:

1) Săpătura de pământ la pivniță și fundații, pământul rezultat se va îndepărta de pe șantier				
	Total m. c.	600.—	100.—	lei 60.000
2. Beton simplu de ciment în fundații 200 kgr. ciment la m. c. de beton, bine bătut cu maiul în straturi de 20 cm.				
	Total m. c.	48.500.—	850.—	41.225
3. Beton simplu de ciment în cofrage 250 kgr. ciment la c. m. beton cuprins cofrage tipare etc. până la 1 m. deasupra pământului.				
	Total m. c.	264.—	1.000.—	264.000
4. Beton armat la planșee de 15 cm. grosime cu dosaj de ciment rezultat din calculi precum și toată fierăria necesară armăturei inclusiv cofrage, tipare și orice grindă ce va fi necesară cuprinsă în preț.				
	Total m. p.	1.007.—	450.—	453.150

5. Zidărie de cărămidă presată lucrată cu mortor de var alb cuprins toate profilele şi scăzămintele necesare decoraţiei inclusiv ghermele, boiandrugi şi tipare pentru arcade. Se scade golurile.

Total m. p. 795.590.—755.250

6. Tencuiala de sprintz la calcane dişcuit simplu.

Total m. p. 403—. 60.— 24.180

7. Planşeu din lemn de brad cu grinzi de 15/20, cuprins cu saci de 3/5 pentru susţinerea astereli de 2/2 cm. dintre grinzi inclusiv umplutura de cărămidă cu var alb între grinzi.

Total m. p. 3 179.— 250.— 44.750

8. Sarpanta din lemn de brad ecarisat, cuprins scaunele de susţinere şi de dimensiuni cerute rezistenţei, căpriori şi popi, cleşti, coame, contra fise precum şi toată fierăria necesară consolidării inclusiv astereala din scândură brută de 2 jum. cm. şi consolele necesare straşinei conform planurilor.

Total m. p. 356.— 350. —124.600

9. Construcţia lucarnelor pe acoperiş, cuprins tot scheletul pozia decorativă, cerceveaua cu geam complect montată şi vopsite în culoare de ulei dat de 3 ori.

Total buc. 4.— 1.500.— 6.000

10.	Streașină înfundată (saceac) cu scândură rindeluită pe față vizibilă încheiată în lampă cu un un garnist simplu și pervas la perete și streașină precum ciucurele decorativ, conform detaliilor, inclusiv vopsitul în culoare de ulei dat de trei ori.			
	Total m. p.	55.—	300.—	16.500
11.	Acoperiș de țiglă cuprins cu saci de susținere de 3/5 și cei în lungul pantei de 2/4 spre a lăsa liberă scurgerea apei, ce eventual ar fi și cartonul gudronat așezat pe astăreală. Țigla va fi bine fixată; în preț ce cuprinde coamele și tabla plumbuită la dolii precum și îmbrăcatul coșurilor și al lucarnelor.			
	Total m. p.	356.—	250.—	89.000
12.	Zghiaburi și burlane din tablă plumbuită, lipite la încheieturi, cuprins cârlige și brățări fixate, precum și toate coturile ce le va aveà.			
	Total m. p.	242.—	200.—	48.400
13.	Olane la coșuri.			
	Total m. l.	884.—	30.—	26,520
14.	Strat izolator de asfalt de 3 cm. gros, așternut la soclu pe toate zidurile.			
	Total m. l.	79.—	200.—	15.800
	Total Lei			1.969.375

Se înțelege că această lucrare se va executa pe baza prețurilor unitare ale devizului pentru partea care se con-

struește acum și care face parte integrantă din contract, fiind aprobat deoparte și aplicând rabatul de 2 la sută de mai sus.

Art. 1. — D-l antreprenor architect Gr. Cerkez se obligă a construì Casa Corpului Contabililor din roșu, inclusiv înevlișul, cum se specifică mai sus, întocmai după planurile și devizul întocmit de d-l Trăienescu, architect, văzute, aprobate și subscrise de antrepriză, precum și după caetul de sarcini pentru lucrări publice.

Art. 2. — Societatea „Activa" a însărcinat pe d-l architect Trăienescu să dirijeze construcţia ce face obiectul contractului de față și să observe de aproape tot materialul ce se va întrebuința de d-l antreprenor, orice material prost fiind imediat îndepărtat.

Art. 3. — Detaliile de execuţie se vor da de către direcţia lucrărilor pe baza planurilor aprobate și treptat cu înaintarea lucrărilor și la cererea scrisă a întreprinderii, observând ca să nu aducă întârzieri în darea lor.

Planșeurile de beton armat prevăzute în planuri se vor face prin proecte bine studiate de ingineri speciali, calculând și rezistența. Plata și proectul privesc pe antrepriză.

Art. 5. — Persoana technică a întreprinderii în lipsa antreprenorului pe șantier și care va fi la punctul lucrării, va aveà cunoștinţe speciale technice de architectură dovedind că a mai condus lucrări de asemenea natură.

Architectul diriginte poate cere înlăturarea ei, în caz de nepricepere sau rea credință în îndeplinirea executării lucrărilor, fără opunere sau pretenţii de orice natură din partea antreprenorului, care va fi obligat a numì altul tot în condiţiunile acestui paragraf.

Art. 6. — Intreprinderea va aveà o condică de șantier la punctul clădirei, în care se vor înscrie ordinele date de către direcţia lucrărilor și vizate de delegatul soc., dacă întreprinderea cere.

Art. 7. — Clădirea începe cel mai târziu la 1 Iulie a. c., și va fi terminată până la 13 Noembrie a. c., exceptând cazuri de forță majoră prevăzute prin lege.

După terminarea lucrărilor architectul diriginte va avizà în scris soc. „Activa", ca să procedeze la formalitățile recepției provizorie, urmând să numească Comisia de recepție.

Comisia va fi asistată de architectul diriginte și Comitetul de direcție al societății, spre a da cuvenitele explicații și detalii la cerere și a dresa cuvenitul proces-verbal, în care să se constate dacă construcția s'a executat întocmai cu planurile, devizul și ordinele date în scris.

Acest proces-verbal se va supune aprobării consiliului de ad-ție, încheindu-se în urmă contul definitiv pe baza situației definitive a d-lui architect diriginte.

Art. 8. — D-l antreprenor este răspunzător de orice vițiu de construcție.

Art. 9. — Plata lucrărilor și materialelor aprovizionate prevăzute în acest contract se va face astfel:

Lei 100.000 la facerea acestor angajamente, lei 400.000 la terminarea subsolului! inclusiv placa de beton, lei 300.000 la terminarea primului etaj, lei 300.000 la terminarea celui de al doilea etaj, lei 250.000 la terminarea etajului al III-lea și lei 150.000 după terminarea complectă a construcției din roșu, inclusiv învelitul; restul se va plăti 1/2 la 1 Maiu 1925 și 1/2 la 1 Septembrie 1925 fără dobândă.

Art. 10. — D-l architect antreprenor nu va avea dreptul să facă achiziție asupra garanției sau oricărei sume după situație, fără aprobarea societății; asemenea cesionarea lucrărilor este absolut interzisă.

Art. 11. — Condițiunile ce au servit de bază la licitațiuni pentru darea în întreprindere a acestei lucrări, condițiunile generale pentru întreprindere de lucrări publice, precum și condițiunile pentru buna executare a lucrărilor de artă, fac parte din contractul de bază, întrucât nu vor fi modificate prin alte dispoziții de Societate.

Art. 12. — Fixarea axelor clădirii, nivelul general se va da întreprinderii de către architectul diriginte, consemnându-se în scris și prin schiță în condica de ordine de pe șantier. Toate ordinele primite prin condică vor fi contrasemnate de antrepriză că a luat cunoștință

Art. 13. — Dacă societatea „Activa" va fi în măsură în această campanie să facă şi alte lucrări prevăzute în devizul general, peste ceeace este prevăzut în acest angajament, d-l architect Cerkez consimte să facă aceste lucrări în aceleaşi condiţiuni ca şi construcţia din roşu.

Art 14. — Toate accidentele de muncă şi taxe pentru lucrători, privesc antrepriza. Deasemenea taxele pentru depozitat materiale pe pavaj şi apa consumată.

„ACTIVA" S. A.
Casa Corpului Contabililor şi a Titraţilor în Ştiinţ. Com.
I. C. Negrescu **V. M. Ioachim**

Luat cunoştinţă,
Arhitect Gr. Cerkez
28 Iunie 1924

SUBSCRIERI LA „ACTIVA" EMIS. II

In această rubrică publicăm cu începere dela 1 Iunie a. c. toate subscrierile ce se vor face la „Activa" Casa Corpului Contabililor şi a titraţilor în Ştiinţele Comerciale.

Numele subscriitorului şi ocupaţia	No. acţiun.	Valoarea
Corpul Contabililor Ploeşti	10	5.400
M. A. Georgescu, Director general B. G-lă. R.	10	5.400
Sp. Iacobescu, Prof. Acad. Comercială	10	5.400
Aurelian Brădescu, Procurist	6	3.400
Zoltan Zoly, industriaş	5	2.700
M. Leonte, Procurist	3	1.620
Arsene Stinghie, Director General	2	1.080
I. Nitescu, şef-contabil	2	1.080
I. Brendorfer, industriaş	2	1.080
C. Gasteyer, şef-contabil	2	1.080
S. Grigorescu „	2	1.080
I. Emanoil „	2	1.080

COMPTABILIZAREA PLUS-VALÚTEI

Cu ocazia noii legi fiscale, s'a pus în discuţiune greaua chestiune a *evaluării activului*, de care depinde mărimea beneficiului.

Am arătat în lucrarea noastră: *„Primul an de aplicare al reformei fiscale"*, soluţiunile ce s'au propus şi redactarea la care s'a oprit Ministerul de Finanţe prin instrucţiunile date.

După principiul admis de fisc, ar urma că se poate comptabiliza plus valuta la mărfuri şi efecte, considerând-o chiar ca beneficiu, care se impune. Ceva mai mult, fiscul nu numai că admite această comptabilizare, dar obligă chiar pe comercianţi la aceasta.

In ceeace priveşte însă imobilele, instalaţiile, maşinile etc., fiscul nu ne obligă la comptabilizarea plus valutei, dar nici nu recunoaşte aceste plus valute, când este vorba de calcularea amortismentului şi de stabilirea capitalului întreprinderii.

Dacă cinevà are imprudenţa să treacă aceste plus valute la „Profit şi Pierdere", nu este exclus ca fiscul să le considere ca adevărate beneficii şi să le impună.

Aceasta este situaţia din punct de vedere fiscal; să vedem acum cum se prezintă chestiunea din punct de vedere contabil şi juridic.

Sunt aceste plus valute, din punct de vedere contabil şi juridic, beneficii? Pot administratorii unei societăţi pe acţiuni să acopere pierderi efective prin supraevaluarea activului? Se poate distribuì dividende pe bàza unui beneficiu rezultat în cea mai mare parte din plus valută sau un asemenea bilanţ este nesincer şi deci se distribue dividende din beneficii fictive, respectiv din capital, contrar dispoziţiunilor art. 183 şi 265, al. 2 din Codul de comerţ?

Art. 183 cod. com. spune: *„Dividendele nu se vor puteà plàtì asociaţilor decât din beneficiile reale consta-*

tate prin bilanțul aprobat"; iar art. 265, al. 2, spune: „*Se vor pedepsi, cu o amendă până la 5000 lei, afară de pedepsele mai grele prescrise de codul penal, administratorii și directorii, cari cu știință în lipsă de beneficii.. sau prin mijlocire de bilanțuri fraudulos stabilite au distribuit dividende neluate din beneficiile reale*".

Legislatorul vorbește deci de beneficii reale, fără însă să definească această noțiune și fără chiar să precizeze cum trebue făcut inventarul și bilanțul, spre a nu ajunge la beneficii fictive; jurisprudența a căutat să lămurească acest important punct.

In Franța, două mari procese au adus în fața justiției această chestiune, și anume: Cargo-ul francez și Banca Industrială a Chinei.

In sentința de condamnare a administratorilor primei societăți (Trib. corecțional, Sena 4 Iunie 1923) se definește astfel *beneficiul real*".

„Având în vedere că distribuirea (de dividende) nu nu se făceà din beneficii dobândite, realizate, încasate, cum voește legea, sau cel puțin, cum admite jurisprudența „din beneficii de o încasare atât de apropiată și sigură că este permis să se considere ca și dobândite în momentul încheierii bilanțului...."

Curteà de Casație a lăsat totdeauna la aprecierea suverană a instanțelor de fond spre a hotărî dacă beneficiul indicat într'un bilanț este real sau nu, aceste instanțe conducându-se în aprecierea lor după jurisprudența de mai sus.

Jean Letort, avocat pe lângă Curtea de Apel din Paris, într'un interesant articol din revista „La Comptabilité et les Affaires", definește astfel beneficiul real: „be„neficiul arătat de un bilanț, ținând seamă numai de „valorile sigure și disponibile și de rezultatele obținute, „care sunt deja traduse sau se vor traduce în scurt timp în monedă de egală valoare cu cifra anunțată ca fiind beneficiul exercițiului respectiv".

Prin urmare, orice beneficii probabile, „scomptate", nu pot servì drept bază la distribuirea de dividende, iar

dacă se face cu știință, autorii sunt pasibili de pedepsele prevăzute în art. 265 al. 2.

In procesul cu societatea franceză de Cargo-uri, tribunalul nu s'a mulțumit numai să înlăture navlurile datorate ca fiind definitiv dobândite, dar a evaluat din nou activul pe baza concluziunilor expertului, făcând și amortizări, pe cari le-a crezut necesare, așa că în cele din urmă a scos o pierdere în loc de un beneficiu scomptat.

In decizia privitoare la Banca industrială a Chinei găsim o înțelegere clară a inventarului; se spune:

„Două metode pot fi întrebuințate spre a avea o evaluare exactă a valorilor din portofoliu: Prima, cea mai sănătoasă consistă în a inventaria valorile cu prețul de cost, chiar dacă la bilanț cursul este mai ridicat, atât timp cât totalul nu este vândut, *plus valuta nu se poate considera ca beneficiu;* a doua, adesea întrebuințată, se bazează pe cursul din momentul încheierii inventarului, însă în acest caz este necesar să se creieze o rezervă pentru fluctuațiunile cursului, care împiedică distribuirea de dividende".

In acest sens am propus și noi să se facă bilanțul fiscal, tot în sensul acesta se hotărăște chiar prin lege în Germania (vezi cod. com.) și în Elveția.

Este cea mai prudentă normă de evaluare.

C. Vivante, pag. 399, scrie în privința art. 265 cod. com.: „la loi a voulu par ce précepte général condamner tous les expédients qui conduiraient à ce résultat, autrement dit toute évaluation exagérée ou fictive de l'actif", și mai departe: „Ne doivent pas figurer non plus à l'actif les bénéfices escomptés, par ex, les plus-valutes des titres en portefeuille, même si les espérances sont sérieuses.

La loi défend de distribuer les bénéfices non encore réalisées et l'espérance du gain ne se traduit en réalité que par la vente. (pag. 407).

Prin urmare administratorii, cari cu rea credință au supraevaluat inventarul, distribuind dividende grație acestei supraevaluări sunt pasibili de pedepsele prevăzute de codul com., asemenea orice persoană, care a partic-

pat la această operaţie, de ex. censorii, directorul, şeful contabilităţei.

Răspunderea penală a administratorilor rămâne în picioare, chiar dacă acţionarii au luat cunoştinţă de aceste supraevaluări şi nu au protestat, cel mult pot scăpa de răspunderea civilă a acţionarilor, nu însă şi a acelora cari sub altă formă au avut relaţiuni cu societatea; exemplu: creditorii, oamenii de bursă, etc., pe baza dispoziţiei generale din codul civil, care prevede că: „oricine cauzează altuia o pagubă este obligat a o repara".

Bineînţeles că şi acţionarii cari au ştiut de origina dividendului încasat, sunt obligaţi a-l restitui.

Chiar, dacă în urma unui asemenea bilanţ, nu s'au distribuit dividende, înca răspunderea administratorilor şi censorilor subsistă în baza art. 265 cod. com. care spune:

„Fondatorii, administratorii, directorii, censorii şi lichidatorii soc., cari în relaţiunile sau comunicările de tot felul făcute către adunarea generală, în bilanţuri... au enunţat cu rea credinţă fapte neadevărate asupra condiţiunilor societăţei, se pedepsesc".

V. M. Ioachim

FRANCUL FRANCEZ ŞI BLOCUL DIN STÂNGA

Guvernul Poincaré îşi începuse declinul şi şi-a provocat până la urmă căderea pe o chestiune de politică internă, şi dacă lăsăm la o parte explicaţiunile accesorii.... pentru care a fost înfrânt în recentele alegeri (decrete, legi, — legea electorală), este incontestabil că ultima criză a francului şi măsurile financiare impuse de această criză, i-au fost fatale.

Un punct esenţial deci în programul noului guvern, este problema francului.

Blocul din stânga, vede în politica financiară a guvernului trecut, întreaga rădăcină a răului; nepăsarea celor ce au avut gestiunea finanţelor publice dela războiu încoace ar fi zdruncinat, după dânşii, creditul ţării.

In fața deprecierei și instabilității continue a schimbului, care este poziția noului guvern?

Intr'o serie de articole, „L'Europe Nouvelle", exprimă mai de mult cam astfel opiniunile stângei de azi:

„Francul trebuește apărat și susținut. Din cauza deprecierei lui diversele categorii sociale însă nu sufăr la fel. Comercianții se pot apără, speculanții a la baisse câștigă, numai cei cu venit fix și funcționarii, salariații suferă. Ori, printr'un curios paradox acestora li se cere să suporte consecințele deprecierei, prin rezistența care se pune în realizarea sporirei de salarii, sub motiv că aceasta le-ar mări capacitatea de cumpărare și deci ar influența costul vieții. Argumentul are valoare economică cu singura condiție ca să se aplice națiunei întregi, ca toți să fie chemați a face sacrificii, marii consumatori în special.

Este un considerent umanitar mai mult decât economic, care inspiră pe noui conducători ai politicei franceze.

Orice emisiune oprită, francul trebuește stabilizat. La ce curs? Dacă diferența între valoarea nominală a monetei și puterea ei reală de cumpărare dă măsura exactă a depreecierei ei, atunci francul ar trebui stabilizat la 65-70 în râport cu lira sterlină. Deși acest mod de a calcula este susceptibil de obiecțiuni serioase, cifra la care ajunge, coincidea aproximativ cu aceia pe care o dă calculul valorii monetei pe baza raportului între emisiunea fiduciară și aurul care o garantează.

Deci scopul imediat al noului guvern, este de a stabiliza francul a 70—65 franci livra sterlină. Prin ce mijloace?

1) Echilibrul bugetar și ameliorarea balanței comerciale, cari ar facilita mijloacele tehnice de stabilizre a francului.

2) Crearea unei „masse de manevră" în franci pe piața Parisului ca și pe piețele streine, cari vor satisface cererile și vor absorbi ofertele într'o proporție suficientă ca să ateneuze sau să oprească oscilațiunile francului.

3) Creiarea unui oficiu de compensație și de lichidare a operațiunilor de schimb la termen, care va canaliza și re-

gularizà, fără nici o constrângere, transacţiunile monetare şi va favorizà stabilitatea devizei naţionale.

Până acì nimic, sau aproape nimic diferit de programul guvernului defunct. Divergenţele apar cu ocazia aprofundărei acestei formule.

Echilibrul bugetar îl preconizează şi unii şi alţii; dar prin ce mijloace?

Guvernul Poincaré propuneà compresiunea cheltuelilor, augmentarea uniformă a impozitelor. Contra acestuia de al doilea punct se indignează blocul din stânga.

In 1923, impozitele indirecte acopereau 17 miliarde din 21 miliarde 520 milioane totalul bugetar, şi acestea erau bine înţeles plătite de clasa consumatorilor cea mai nevoiaşă.

De ce dar nu s'ar mărì o parte din impozitele directe înainte de a mărì impunerile pe consumaţii şi taxele vamale?

Dacă se menţin salariile mici prin comprimarea cheltuelilor, de ce nu s'ar traduce acest mod de impunere pentru ceilalţi printr'o conscriere de capital?

Iată diferenţe fundamentale:

Blocul din stânga preconizează impunerea pe averea câştigată, care loveşte numai o anumită categorie de cetăţeni.

Dar programul celor de stânga nu se limitează acì. Măsurile financiare luate de fostul guvern sunt un baraj provizoriu. Trebueşte consolidată datoria internă flotantă prin mijlocul conversiunei, pentru a restaurà definitiv valoarea francului. Modalităţile unei astfel de consolidări au fost exprimate în mod variat de presa respectivă şi nu e locul să insistăm aici.

Va şti noul guvern să păstreze destul calm şi prudenţă în faţa marilor probleme ce se pun?

Dr. A. L.

Rugăm pe D-nii abonaţi care îşi schimbă adresa, ori doresc să li se trimită revista la o altă adresă, să bine-voiască a ne înştiinţa printr'o carte poştală sau scrisoare.

Adminis. Revistei de Comerţ şi Contab.
Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti

Contabilitate. Drept comercial.

DESPRE IMPOZITE ŞI TRATAREA LOR IN CONTABILITATE

I

Problema impozitelor nu a atras până acum atenţiunea, în studiul contabilităţei la noi, decât în mod cu totul accidental, datorită, în primul rând, sistemului pe care se bază aşezarea dărilor în România.

Imperfecte şi incomplecte, aşa cum erau impozitele la noi, ele se împărţeau în două mari categorii: directe şi indirecte — împărţire care supravieţueşte şi astăzi.

Până la noua legiuire fiscală, grupa impozitelor directe se alcătuia în vechiul regat din:

foncieră,
taxa asupra hectarelor de vie,
patentă,
taxa brevetelor pentru vânzarea băuturilor spirtoase,
impozitul asupra venitului capitalului mobiliar,
taxa de 3 la sută asupra salariilor,
impozitul personal.

Aceste impozite se măreau cu:

zecimile de percepere şi adiţionale.

Toate aceste impozite stabilite la epoci şi în împrejurări deosebite nu aveau nici o legătură între ele şi sufereau de multe lacune, din care cauză ele nu corespundeau nici nevoilor ce erau chemate a satisface şi nici puterei contributive a contribuabililor.

De aceea, aşezarea impozitelor directe pe baze echitabile, devenise pentru România o nevoie, pe care condiţiunile create de războiul mondial, au făcut-o imperioasă. In afară de aceasta, prin unirea diferitelor ţinuturi româneşti într'o singură entitate politică, la care acestea aduceau şi existenţa unor sisteme fiscale variate dela un ţinut la altul, administrarea impozitelor se lovea de cele mai mari greutăţi posibile.

Astfel se face că, reforma fiscală, care era de mult un punct principal din programele partidelor politice la noi, determinată de nevoile fiscului cât şi de condiţiunile economice generale, a fost grăbită şi de precipitarea evenimentelor din ultimii ani. Dar mai ales, noua situaţie creiată fiscului de aceste evenimente, a scos şi mai mult în evidenţă lipsurile de care suferea complexul acesta de impozite, care în vechiul regat se găseà chiar în inferioritate faţă de unele din provinciile alipite, şi prin aceea că, neavând la bază echitatea, erà şi vexatoriu şi insuficient.

La această nouă aşezare urmà deci să se ţină seamă nu numai de transformările politice dar şi de adâncile prefaceri economice şi sociale ce au avut loc în ultimele decenii. Insă, în stabilirea unui sistem de impozite, acestea sunt condiţiuni de ordin general, care determină modelarea lui. Principiile, de care se călăuzeşte legiuitorul în această modelare, sunt astăzi universale. Ele constituesc pilonii ştiinţei financiare.

In această privinţă, părintele Economiei Politice, *Adam Smith*[1]), stabileşte, în materie de impozite, următoarele principii, pe care cu drept cuvânt *Iohn Stuart Mill*[2]) le consideră clasice — anume:

„I. Supuşii fiecărui stat trebuie să contribue la susţinerea lui pe cât posibil *în proporţie cu puterile fiecăruia*, adică în proporţie cu venitul pe care fiecare din ei îl au la adăpostul statului respectiv. Din observarea sau neobservarea acestui principiu rezultă ceeace se numéşte egalitate sau inegalitate în impunere.

II. Impozitul, pe care fiecare individ este obligat să-l plătească, trebuie să fie sigur, iar nu arbitrar. Timpul de plată, modalitatea şi suma de plată trebuie să fie lămurite şi precise, din primul loc, pentru contribuabil.

III. *Orice impozit trebue să fie perceput la epoca sau în modul cel mai convenabil de plată pentru contribuabil.*

IV. Orice impozit trebuie să fie astfel orânduit încât

1) *The Wealth of Nations* (Ediţia „Everiman's Libranj") Vol. II pag. 307 şi urm.

2) *Principles of Political Economy* (Ediţia „The Silver Library" pag. 483.

diferența între ceeace se încasează dela contribuabili și ceeace intră în tezaurul public să fie cât se poate de mică".

Insistența noastră asupra acestui aspect al chestiunei ce tratăm, își are această motivare: Stabilirea unui sistem de impozite, mai ales cum este aresta, de unificare, nu trebuie compromis prin modul cum el este conceput; realizarea lui nu trebuie îngreunată prin lipsă de preciziuni; administrarea lui să nu apară ca o povară nici pentru cei ce-l aplică — în luptă continuă cu contribuabilii—, nici pentru cei ce sunt chemați a plăti; prevederile bugetare făcute pe baza lui să se întemeieze pe realități tangibile.

* * *

Ținând seamă de toate aceste considerente, legiuitorul nostru urmă să caute a satisface, în stabilirea noului sistem de impozite, atât nevoile fiscului cât și interesele contribuabilului, încercând să reducă antagonismul care întotdeauna a existat între aceste două elemente.

Greutatea învingerii acestei dificultăți este recunoscută de însuși autorul proectului de lege pentru unificareea contribuțiilor directe, când ne spune:

„In starea de fapt în care se va face această reformă — menită să dea țării un sistem fiscal unitar, echitabil, adaptat nouilor condițiuni economice și în stare să aducă Statului veniturile de care are nevoie — greutățile realizării și aplicării ei sunt sporite prin neputința de a găsi soluția care să țină seama de toate obiceiurile, de toate condițiunile locale și de cerințele sociale. In mod firesc, dar, noul sistem va aduce, față de cele în ființă, degrevări pentru unii, sarcini mai mari pentru alții. Grija noastră trebue să fie reducerea acestor schimbări la minimum, printr'o soluție mijlocie, care, ținând seama de scopul final al reformei, să înlesnească înfăptuirea lui încetul cu încetul".

Scopul urmărit prin această lege este îndoit.

In primul rând se urmărește *satisfacerea nevoilor finale ale Statului* ca autoritate centralizatoare a administrației întregei noastre alcătuiri politice.

Vintilă I. Brătianu : *Expunere de motive*, pag. 5.

„Înfăptuirea unei reforme fiscale nu este determinată numai de nevoile pe cari vrea să le împlinească și de țelul economic și social către care tinde, ci și de condițiunile fiscale ale țării în momentul reformei", spune mai departe *Expunerea de motive*.1)

Așà încât, fiscalitatea prea pronunțată a acestei legi își are obârșia în chiar concepția ei, care păcătuește de un centralism excesiv.

Găsim totuși posibilitatea întrevederei unei perspective de atenuare a acestor tendințe, în ceeace constitue al doilea scop urmărit de lege, atât cât se poate întrevedea din enunțarea acestui deziderat:.

„Sarcinile pe cari le are azi Statul nu-i îngăduie să renunțe deodată la actualele impozite cu caracter local, el trebue însă, treptat cu desvoltarea vieții locale și consolidarea financiară, să cedeze autorităților locale o parte din ele. Când se va face consolidarea averilor, deci și a veniturilor de tot felul, când descentralizarea administrativă va reduce sarcinile Statului, *impozitele pe diferitele venituri vor puteà trece asupra administrațiilor locale*, iar impozitul pe venitul global va lua, din ce în ce mai mult, un rol precumpănitor în politica de impunere a Statului".1)

* * *

Concepută în acest spirit, *legea pentru unificarea contribuțiilor directe și pentru înființarea impozitului pe venitul gmobal* intrată în vigoare la 1 Aprilie 1923, poate fi rezumată astfel:

1. Impunerea pe categorii a venitului net.
2. Impunerea o singură dată a unuia și aceluiaș venit.
3. Impunerea pe cât posibil a venitului la sursă.
4. Proprietatea.
5. Jurisdicțiune specială.

— ceeace vom înțelege mai ușor din examinarea amănunțită a legei.

N. K. Constantinescu

---

1) Ib, p, 15.
2) Ib. pag. 21.

Informaţiuni Bibliografie.

INFORMAŢIUNI

Pentru susţinerea francului belgian. — Primarul oraşului Bruxelles, a făcut apel la administraţiunile de stat, să reducă cheltuelile publice şi la cetăţeni să colaboreze la ridicarea francului belgian prin practicarea unei *înţelepte economii.*

The Financial Times, din 21 Iunie 1924, conţine un articol cu privire la legea minelor în România, în care arată că din lipsa de informaţiuni precise la Legaţiunea noastră din Londra, ziarele scriu articole neliniştitoare cu privire la situaţia din România.

Al 3-lea târg din Bratislava (Presburg), Cehoslovacia, are loc între 23 August şi 2 Septembrie a. c. Expoziţia va fi deschisă expozanţilor tuturor naţiunilor. Produsele vor fi repartizate în 18 secţiuni, începând cu materiile prime şi terminând cu instrumente de muzică.

JURISPRUDENŢE

— *Societatea în nume colectiv.*—

I. Societatea în nume coletiv există prin simplul fapt al reuniunii tuturor elementelor care formează caracteristica acestor societăţi. Existenţa sa este independentă de aceia a actului constitutiv, care nu este decât constatarea legală a acestei existenţe, fără de care societatea nu poate sta în faţa justiţiei.

II. Acţiunea intentată de asociaţii reuniţi de fapt în nume colectiv şi lucrând în nume propriu, nu este admisibilă prin neobservarea formalităţilor de publicitate, chiar dacă societatea a fost formulată fără act scris.

(Trib. Comercial. Bruxelles 8 Iunie 1923).

— *Responsabilitatea administratorilor.* Administratorii unei soc. pe acțiuni sunt responsabili, când fac cheltueli de instalare superioare capitalului, când n'au o contabilitate regulată, omit să încaseze creanțe importante; împrejurarea că unul din administratori a fost reales, deși rezultatul dezastros al gestiunei sale era notoriu, nu echivalează cu o descărcare. (Curteade Apel. Paris,, 26.XII.923).

— *Cambii semnătura socială.* Nu sunt opozabile terților clauzelee din contractul social nepublicate. Semnătura o au ambii asociați", se poate interpreta în sensul că fiecare asociat poate să semneze firma. *Avalul* se poate considerà ca dat chiar dacă în loc de cuvintele „pentru aval" se scrie: „acceptat". (Curtea de Casație, București, Dos. 1655/923).

BIBLIOGRAFII

Revista Economică, No. 23—24, cu un prim articol „Convențiile noastre financiare și economice cu Ungaria".

Analele Băncilor No. 5—6, cu un articol de d-l N. Iorga: O altă bancă. D-l Ing. Topliceanu pledează pentru capitalul strein.

Revista Societăților și a Dreptului Comercial, No. 4, cu interesante articole de d-nii: M. A. Dumitrescu: „Naționalitatea societăților comerciale, Gr. Pherechide: „Transport și asigurare" etc.

Buletinul Camerii de Comerț, No. 5, cu un interesant grafic al d-lui T. A. Teodoru asupra comerțului de carne în București.

Revista Corpului Contabililor din Caracal, No. 2—3 cu articole de d-nii A. Daniel, C. Mititelu, N. Ionescu, etc., și cu un istoric asupra vieții economice din Caracal.

Economia Națională, No. 5,. cu un articol al colegului nostru Th. A. Știrbu: Noua reformă monetară în Rusia.

Bulletin de l'Union des E. S. C., Paris, No. 421, cu dări de seamă asupra activiității colegilor noștri din Franța.

Bulletin des Chambres de Commerces bulgares, No. 10, cu rezultatele anchetei industriale și alte articole interesante asupra economiei naționale bulgare.

La Revue des Comptables, Vienne (Isère), No. 140, cu scurte monografii: Contabilitatea unei fabrici de săpun și contabilitatea unui autogaraj.

Il Monitore dei Ragionieri, No. 17, Milano, anunță congresul general al contabililor pentru Noembrie, sub prezidența prințului moștenitor.

Se va discută: Apărarea claselor, problema falimentului și regimul fiscal al societăților anonime.

Bulletin de la soc. de comptabilité de France, No. 17, cu o interesantă conferință asupra contului corent din punct de vedere fiscal.

Le Commerce, No. 729, cu principalele dispoziții fiscale din 22 Martie 1924.

Rivista Italiana di Ragioneria, No. 6, cu noile dispoziții din 30 Dec. 1923, privitoare la bilanțurile comunelor și județelor.

Considerațiuni sumare asupra deprecierei valorilor mobiliare de M. N. Epureanu. Colegul nostru arată urmările rele ce le are deprecierea acțiunilor și cauzele acestei deprecieri, cea mai importantă fiind lipsa de numerar. Propune înființarea unei Bănci de lombard.

Industria pielii, No. 12, Temișoara, cu date asupra acestei industrii în țară și în străinătate.

Buletinul Institutului Economic Românesc, No. 6, cu conferința d-lui H. Maniu asupra monetii.

O FAPTĂ LĂUDABILĂ

Primim următoarele rânduri:

In numărul din Martie a. c. al Revistei, citesc cu deosebită admirație informația, că d-nii Chr. D. Staicovici și Dem. Constantinescu au avut mărinimia de a instituì câte o bursă a 6000 lei anual, pentru un elev al Școalei Comerciale.

In înfrigurarea materială priin care trecem și criza grozavă ce bântuie învățământul din cauza lipsei mijloacelor de întreținere a elevilor meritoși, această faptă vorbește dela sine și nu poate fi lăudată îndestul prin cuvinte, care ar fi prea goale față de această demnă și mare faptă, Numai noi elevii, cari suferim din cauza insuficienței mijloacelor materiale, putem să apreciem în justa sa valoare acest gest, care nu poate fi nici măcar calificat, ci numai simțit în adâncul sufletului.

Dacă s'ar mai găsì imitatori, — după cum speraţi dvs. — aceasta ar dovedì, că în goana actuală după îmbogățiri prin orice mijloace, tot se mai găsesc și suflete nobile și desinteresate, care să-și sacrifice averea, câștigată cu atâta trudă, pentru binele țării în definitiv, căci susținuți de această bursă, elevii n'ar mai fi nevoiți să intre încă după băncile școalei în viața de biurou, care nimicește orice avânt și de unde foarte dese ori ies surmenați sau bolnavi în urma muncii excesive. Pe lângă aceasta timpul pe care-l petreceau mai înainte la biurou, l'ar întrebuința mai cu folos acum pentru instrucție și studiul atât de vast al afacerilor comerciale, industriale și financiare.

Cu tot respectul
Dumitru C. Cappatos
Elev Școala Superioară de Comerț
Str. Luminii Nr. 17

Partea rezervată Corpului

O SERBARE COLEGIALĂ

Absolvenţii şcoalei superioare de comerţ din Bucureşti, seria 1904, s'au întrunit Duminică 29 Iunie, la 10 dim., în localul şcoalei comerciale din B-dul Domniţei, în aula unde s'a serbat şi încheerea anului şcolar.

A fost un moment înălţător când s'au găsit de faţă tinerii cari acum terminau cursurile şcoalei, cu acei care după 20 ani se înapoiau să mai vadă locaşul unde au primit lumină, să se mai regăsească în atmosfera şcolărească, să mai vadă pe venerabilii profesori dintre care unii mai împărţesc şi azi lumina de pe aceiaşi catedră.

A vorbit din partea absolvenţilor d-l *Petru Drăgănescu-Brateş,* şeful promoţiei, rostind următoarele cuvinte:

Domnilor Profesori,

Mă adresez mai întâi domniilor-voastre spre a vă exprimà simţimântul de recunoştinţă profundă ce nutrim în sufletul nostru pentru frumoasele învăţături ce aţi sădit în minţile noastre şi îndrumările părinteşti pe care cu toată inima ni le strecuraţi printre rândurile lecţiunilor.

Poveţele date cu căldură au prins rădăcini tot atât de adânci ca şi seminţele cunoştinţelor împărţite nouă. Vă mulţumesc în numele tuturor colegilor, că aţi răspuns la apelul nostru şi ne-aţi procurat prin prezenţa dv., acì, clipe de profundă bucurie.

Iubiţi colegi,

Mă adresez acum vouă urându-vă bună venire din toate unghiurile ţării.

Porniţi care încotro ne-a călăuzit destinul şi cunoştinţele noastre ne sbăturăm prin valurile vieţei două decenii şi iată-ne acum întruniţi la o nouă etapă din viaţa noastră. Să privim puţin înapoi şi apoi înainte.

Ţiu să vă dau raport în câteva cuvinte despre situaţia seriei noastre: Din 57 absolvenţi (notez că am fost

cea mai numeroasă serie de absolvenți de când există școala, o singură serie a avut 60 de absolvenți, aceea din 1916 fiind compusă din 2 clase reunite, și în schimb anul 1917 nu a dat nici un absolvent), suntem azi în viață încă 45, au decedat 11, răpuși de greutățile vieței sau de furia războiului, unul, Ionescu N. Ion, nu l'am putut afla.

Din cei 45 în viață suntem: 10 în bănci; 13 în instituțiuni de Stat cu caracter economic, 12 negustori sau industriași pe cont propriu, 5 în întreprinderi comerciale-industriale, 5 diverse profesiuni: 1 militar (Lt.-Colonel). 3 agricultori, 1 publicist.

Dacă acum zece ani spuneam în cuvântarea ce am ținut-o cu ocaziunea serbării noastre de un deceniu, că primul deceniu l'am considerat ca timp de experiențe practice, de școală a lumii, apoi al doilea deceniu putem să-l considerăm ca timp plin de griji sociale și familiare. Am trecut noi prin valurile năpraznice ale uriașului războiu și ne veedem acì, putem să ne felicităm și după o răsuflare adâncă să păşim înainte cu nădejde în noi și în viitorul neamului.

Și acum, pentrucă suntem la o serbare de fine de an a acestei școli, unde am primit și noi luminile învățăturei, să-mi dați voe să adresez câteva cuvinte către elevii școalei și către acei ce acum au absolvit școala:

Iubiților,

Să nutriți continuu în voi idealul, să vă puneți în cap o idee și să luptați pentru realizarea ei. Și dacă nu o veți realiza întocmai așa cum o concepeți, dar veți realizà totuș ceva, neașteptat, poate mai bun decât speraţi. Columb a voit să descopere un nou drum către Indii și a descoperit America.

Să nutriți idealuri cât de înalte și chiar dacà nu ați reuși voi a le realiza în totul, să sperați că brazda trasă va da roadă poate la anul, poate la urmașii voștri.

Intre altele să nutriți și idealul ca să vă revedeți acì peste zece, peste 20 ani etc., într'o situație cât mai prosperă, morală și materială spre fericirea voastră și a țării.

Și acum vă rog să-mi dați voie a aduce viile mele mulțumiri d-lui E. Pașcanu, directorul școalei, care a binevoit să se unească la ideea de a îmbină serbarea noastră de 20 ani cu aceea de fine de an, oferindu-ne ospitalitate în acest locaș.

D-l *Nicolae Butculescu*, fost profesor, Decanul Corpului contabililor experți, a îndemnat pe toți absolvenții școalelor comerciale la solidaritate pentru ca să poată dobândi locurile de frunte în conducerea întreprinderilor economice din țară.

D-l profesor *Mihail Brătilă*, într'o caldă cuvântare își exprimă mulțumirea sufletească pe care o simte văzând pe absolvenții de altă dată strânși în jurul școalei, care este altarul civilizațiunei, și face apel la toți absolvenții să se ocupe de chestiunea clădirei unui cămin pentru elevii școalei comerciale.

D-l profesor *G. Alesseanu*, felicită pe absolvenți, care după 20 ani mai dovedesc atâta entusiasm și le dorește activitate rodnică spre a ridică mereu prestigiul școalei de comerț.

COMUNICARE CĂTRE SECȚIUNI

Consiliul Superior al Corpului aduce la cunoștința secțiunilor că Corpul Contabililor din Caracal a scos o Revistă a Corpului, sub îngrijirea d-lui A. Daniel, directorul Băncei Naționale.

Consiliul Superior pe lângă concursul material și moral dat, roagă secțiunile din țară, să facă câte un abonament la această revistă, recomandând-o în acelaș timp și colegilor sau instituțiilor.

Numai prin sprijinul reciproc vom puteà susține asemenea manifestări culturale și profesionale de cea mai mare importanță pentru Corpul nostru.

Decan, N. BUTCULESCU.

Director, *V. M. Ioachim*.

COLEGIALE

Şcoala superioară de comerţ din Bucureşti pregăteşte sărbătorirea a 60 ani de existenţă în toamna anului curent.

Toţi absolvenţii acestei şcoale sunt rugaţi a trimite pe adresa Direcţiunei Bul. Domniţei 37 fotografia cu date despre activitatea lor de la terminarea şcoalei până azi.

— Colegul nostru d-l *Samuel Cohen*, fost procurist şi şef contabil la soc. de asigurare „Prevederea" din Brăila a fost numit director la soc. de asigurare „Dunărea" din Bucureşti.

— D-l *N. N. Butculescu* a fost ales în consiliul de administraţie al soc. pe acţiuni Konzelmann et Moesner, iar d-l *G. Dumitriu* din Galaţi, vice-preşedinte al consiliului.

— Colegul nostru d-l *I. Blum*, a fost ales censor la soc. „Vicsar".

— D-l *G. Mladenatz*, directorul cooperaţiei orăşeneşti, a reprezentat România la congresul internaţional de cooperaţie din Gand.

— D-l *I. Georgescu*, fost subdirector la Banca Generală, a fost numit director la moara din Teleorman.

— D-l Dr. *Al. Penescu*, Comisarul guvernului pe lângă Bursa din Capitală, a ţinut la Camera de Comerţ o interesantă conferinţă despre: „Ofensiva contra francului", tip al speculaţiei.

— D-l *Petru Drăgănescu-Brateş*, dela Banca Naţională a României, a fost delegat de Ministerul Finanţelor să verifice conturile Guvernului Român cu Guvernul Elveţian şi să aducă dela Viena creanţele hipotecare ale fostei Bănci Austro-Ungare. D-sa s'a înapoiat şi şi-a depus rapoartele.

— D-l Dr. *I. Evian*, membru în comitetul Corpului, secţia Cluj, a fost numit profesor la Academia comercială din acel oraş.

— La Cluj s'a înființat o Asociație a licențiaților Academiei de Comerț de acolo, în frunte cu d-l Dr. *Gărbacea*, conferențiar la Academie.

— D-l *N. Arghir*, a fost ales în consiliul de administrație al soc. Generală a funcționarilor publici, iar d. C. Sersea, șef-contabil la Direcția lucrărilor noi, ca censor.

— D-nii *V. M. Ioachim* și *Șt. Papina*, au fost decorați cu „Meritul comercial și industrial" cl. I.

— D-nii *M. Constantin* și *P. Simionescu*, au fost aleși censori la soc. anon. de electricitate din Arad.

— D-nii *R. Șeitan* și *Anghel Teodorescu*, au fost aleși censori la șantierele române dela Dunăre.

— D-l *I. Sorescu*, a fost ales vice-președinte al soc. „Învățătorul poporului".

—D-l *Th. V. Orghidan*, a fost reales în comitetul Cercului Comerțului, industriei și finanței.

— D-nii *D. P. Niculescu-Rietz*, *M. Mumeanu*, *I. D. Lazăr* și *I. Constanțiu*, au fost reales în comitetul central al „Sfatului Negustoresc".

— D-l *I. Bureția*, funcționează ca secretar general al „Sindicatului Comercianților și industriașilor".

— D-l *Ion Bălteanu*, a fost numit secretar general al Academiei de comerț din București, d-ra *Silvia Andronescu*, contabil, iar d-ra *A. Panaitescu* secretar.

— D-nii *Pant. Sitescu* și *Dan Anastasescu*, au fost avansați directori la Banca Generală Română.

DIN ACTIVITATEA SECȚIUNILOR

— Din *Darea de seamă a Consiliului de Ad-ție către adunarea generală ordinară din 27 Ianuarie 1924 a Corpului Contabililor și Experților Contabili*, secția Craiova, aflăm că această secțiune s'a constituit la 6 Noembrie 1921, iar la 26 Decembrie acelaș an preia activul vechei *societăți a absolvenților școalei superioare de comerț din* Craiova, înființată cu 20 ani în urmă.

In cele peste 60 ședințe, ale comitetului, dela înființare și până la sfârșitul anului 1923, s'au admis în acea

secțiune: 202 membrii, din cari 104 experți contabili, 77 contabili autorizați și 21 contabili stagiari. S'au ținut în acest interval 5 examene de contabili practicieni, conform art. 20 din lege, la care din 75 candidați s'au prezintat la examen 53 și au fost admiși 37. Un singur membru și-a atraș pedeapsa suspendărei provizorii.

La 28 Ianuarie 1923 s'a sfințit placa comemorativă a colegilor căzuți în răsboiul pentru întregirea neamului.

In cursul celor doi ani de funcționare, secția Craiova a avut de suferit pierderea a doi membrii: Vasile Andreescu, fost președinte al Camerei de Comerț și Industrie și Grigore Trușcă procurist la Banca Comerțului.

Adunarea a fost prezidată de d-l N. I. Dobrotescu, președintele secției II a Tribunalului Dolj.

REZUMATUL DEZBATERILOR

dela consfătuirea Corpului de Cont. autorizați și Experți-Contabili Secția Dolj din ziua de 1 Iunie 1924

Iată, în rezumat, discuțiunile urmate la consfătuirea Corpului de contabili autorizați și experți contabili, secția Dolj, din ziua de 1 Iunie 1924.

Ședința se deschide la ora 10 jum., dimineața, sub președinția d-lui Gr. Bălănescu, președintele Consiliului de Administrație al secției Dolj

Asistă, la consfătuire, un număr însemnat de membrii.

Se dă cuvântul d-lui Gh. Vasilescu, secretarul Corpului, pentru a desvoltà chestiunile la ardinea zilei:

Se desvoltă prima chestiune la ordinea zilei: Regulamentul Interior al secțiunei Dolj.

Se adoptă — după numeroase discuțiuni, la cari iau parte un mare număr de membrii — Regulamentul Interior astfel cum a fost întocmit de Consiliul superior și publicat în Revista Corpului, cu următoarele modificări:

1) Suprimă dela art. 5 fraza: „Ei trebue să lucreze pe lângă un expert-contabil sau un contabil autorizat mai vechiu, cel puțin timp de 2 ani, ceeace trebuie dove-

dit cu prilejul avansării la gradul de expert contabil", deoarece art. următor complectează art. 5 suficient.

2) La art. 9 se modifică ultima frază astfel: „Corpul fiind dator a intervenì în orice diferend de orice natură".

3) La art. 27 se modifică ultimul cuvânt în: „secțiunei..." în loc de „corpului". Se desvvoltă a doua chestiune la ordinea zilei: orariul de vară, și după ce se exprimă regretul că la consfătuirea dela Camera de Comerț în această chestiune Corpul nua fost invitat se hotărăște: adoptarea orarului de vară fixat de Camera de Comerț, Sfatul Negustoresc, Ministerul Muncii, prin Inspectoratul local, Cercul Comercial și Industrial, Soc. funcționarilor comerciali și Preefectura Poliției. Acest orar este: dela 8—12 jum. și 2 jum.—7 în cursul lunilor Iunie, Iulie și August. Se însărcinează Consiliul de Administrație al Corpului pentru a intervenì pe lângă băncile locale de a suspendà serviciul Sâmbăta după prânz atât în timpul verei cât și în restul anului.

Se desvoltă a treia chestiune: construcția unui local propriu al Secțiunei Dolj. Ideea pornește dela d-l . D. D. Grigorescu și, după discuțiuni la care iau parte mulți membri, și în special d-l Nichifor Ionescu-Calafeteanu, care face un călduros apel la membrii, adunarea acceptă cu unanimitate și entusiasm propunerea Consiliului care constă în a contribuì cu cel puțin 500.000 lei la construcția școalei Comerciale Superioare în care o sală să fie proprietatea secțiunei Dolj.

Intențiunea consiliului erà de-a intervenì și pe lângă Sfatul Negustoresc local de a procedà la fel pentru a face astfel o legătură cât mai strânsă între elevi, absolvenți și comercianți.

Adunarea însărcinează pe secretarul Corpului de a comunicà această intențiune d-lui Director al școalei Superioare de Comerț precum și — dacă va fi cazul — Sfatului Negustoresc local.

Se desvoltă a patra chestiune la ordinea zilei: „Un contract de serviciu tip" și „chestiunea pensiilor sau asigurarea bătrâneților".

Secretarul Corpului, propuitorul acestor chestiuni, comunică adunării că a rugat pe d-l Profesor Universitar

M. A. Dumitrescu, colegul nostru, să întocmească un contract de serviciu tip, care să fie apoi adoptat și — când va fi posibil — legiferat. Mai roagă pe d-nii membrii prezenți să studieze în timpul vacanței această chestiune pentru a expune, la o viitoare și apropiată consfătuire modul cum socotesc dânșii a fi întocmit acest contract.

In strânsă legătură cu contractul de serviciu este și chestiunea pensiilor sau asigurarea bătrâneților, întrucât aceasta urmează a fi stabilită în contractul de serviciu.

Admițând realizarea atât de importantei chestiuni a contractului de serviciu, care ar reglementă drepturile și datoriile membrilor, punând la adăpost situația morală și materială a lor, inițiatorul crede că realizarea casei de pensiuni și asigurare a bătrâneților ar fi mult mai ușor realizabilă prin fondarea unei scoietăți de asigurare, de către membrii Corpului de contabili autorizați și experți contabili, având agenții principale pe toate secțiunile Corpului din țară.

In ceeace privește pe funcționarii întreprinderilor cari au case de pensiuni ca și pe funcționarii statului, s'a exprimat speranța că, studiată și apreciată astfel cum se cuvine această importantă chestiune, societatea de asigurare proiectată, pusă sub controlul statului și funcționând astfel cum funcționează Banca Națională, ar îndeplini cu mult mai bine și mai sigur scopul de mai sus, fiind organizată astfel încât după 25 ani de serviciu, de exemplu, să poată plăti fiecărui membru, pentru care s'au făcut regulat vărsămintele, o pensie lunară egală cu media salariului pe ultimii ani de serviciu ori cote anumite, în raport cu orice număr de ani de serviciu dela 10 ani în sus. Celor cu vărsăminte sub 10 ani nu li se va plăti nici o pensie ci li se va restitui aceste vărsăminte într'o proporție oarecare, după regulamentul societății.

Cu acest sistem funcționarul nu ar fi păgubit cu reținerille făcute din salariu sau depuse lunar de patroni, după cum s'ar stabilì în cazul realizării contractului de serviciu, dacă — indiferent de cauze — nu continuă cu aceste vărsăminte.

În afară de această dreptate socială, întreaga clasă a muncitorilor intelectuali, de categoria noastră, ar avea în mod sigur și real atât siguranța serviciului — prin contractul de serviciu, legiferat sau adoptat prin uz, cât și asigurarea bătrâneților sau a familiei, prin societatea de asigurare proiectată.

Epuizându-se ordinea de zi, adunarea hotărăște ca rezumatul acestei consfătuiri să se comunice tuturor membrilor Secțiunei și tuturor Secțiunilor Corpului din țară, cu rugămintea de a îmbrățișà chestiunile de ordin general discutate și a luptà pentru realizarea lor cât mai grabnică.

Adunarea mai este încredințată că Consiliul Superior al Corpului va binevoi să sprijinească și să ajute realizarea importantelor chestiuni aduse în discuțiune în Secțiunea noastră.

Ședința se ridică la ora 12,30.

Președinte, GR. BALANESCU.

Secretar, *Gh. Vasilescu.*

Craiova, 1 Iunie 1924.

A apărut:

PRIMUL AN DE APLICARE AL REFORMEI FISCALE

de V. M. IOACHIM

Cuprinzând:

Rezultatele primului an de Impunere, Reguli de observat la alcătuirea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere, Lămuriri cu privire la Impunerea rezervelor, Provizioanelor, Construcțiunilor noi, etc., etc.

Prețul lei 20. — Se poate procura dela Corpul Experților Contabili (Palatul Camerei de Comerț), București.

TABLOUL DE CERERI DE INSCRIERE IN CORPUL CONTABILILOR AUTORIZAŢI ŞI EXPERŢILOR CONTABILI

No.	Numele şi Pronumele	No.	Numele şi Pronumele
	Secţiunea Ilfov		
2479	Iosef Lupu	2517	P. Stoenescu
2489	G. N. Ionescu	2518	Gh. V. Antoniu
2481	L. D. Scărlătescu	2519	Dumitru Costache
2482	N. I. Dumitru	2520	I. Vasilescu
2483	D. Dumitrescu	2521	Georgeta Constantinescu
2484	Predingher B. Samuel	2522	Elena Alexandrescu
2485	Sebastian Voicescu	2523	A. Berger
2486	I. Feldman	2524	C. Costinescu
2487	Al. N. Eladescu	2525	Ganea M. Vasile
2488	Al. P. Mexi	2527	I. Gh. Calif
2490	Jak Iacob	2528	E. Schaller
2491	St. P. Antonescu	2529	S. Mitrani
2492	St. Ionescu	2530	J. Feldman
2493	Petre N. Passa	2531	O. Pellion
2494	N. D. Vineşti	2532	Valerian Medelsohn
2495	S. Haffner	2533	I. D. Ringelştein
2496	Herscovitz Moritz	2534	Mircea Cornea
2497	I. V. Goruţă	2535	Victor Cornescu
2498	Samson A. Bondoc	2536	Ioan Moisescu
2499	Tiberiu Lungu	2537	M. I. Sternberg
2500	Emil Buchlotz	2538	George C. Gardo
2501	Ioan Oancea	2539	Seitan Valeriu
2502	Ioan Iosifovici	2540	M. Gabes
2503	Mihail Pandele	254	S. Brum
2504	M. Birnmbaum	2542	Gh. Tomescu
250	Ioan Georgescu	2543	A Ştefănescu.
2506	Romulus Antonescu	2544	Sigmund Iacob
2507	Croitoru Zaharia	2545	Steffek R. N.
2508	Nicolae Mohor	2546	B. Brozovsky
2509	Gh. Popescu	2547	Adolf Deumer
2510	Ganea Vasile	2548	Jianu Lupescu
2511	I. N. Văcărescu	2549	Aurel L. Nicolau
2513	Dumitru I. Turtoi	2550	Vasile Siclowan
2514	Livius Olteanu	2551	George Herman
2515	N. Gh. Gheorghe	2552	N. I. Cheieanu
2516	Isak Sancovici	2553	Eugen C. Zănescu

„STEAUA

Societate Anonimă pentru

ACTIV — *Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1923*

Cassa			—	—	18.023.33 35
Disponibil la bănci			—	—	52.494.792 71
Terenuri petrolifere		30.685.901,30			
Adaus în 1923		13.585.260,86	44.271.162	15	
Amort. până la 31 Decembrie 1922		24.685.901,30			
Amort. pe anul 1923		3.985.260,86	28.671.162	15	15.600.000 —
Sondaje, fabrici, conducte, rezervoare și alte instalațiuni și imobile		195.314.982,10			
Adaus în 1923		74.033.600,99	269.348 583	23	
Amort. până la 31 Decembrie 1922		165.919.982 24			
Amort. pe anul 1923		26.508 600,99	192. 88.583	23	76.860.000 —
Vapoare, locomotive, vagoane-cazane			19.380.287	79	
Amort. până la 31 Decembrie 1922		9.760 287,79			
Amort. pe anul 1923		1.300.000,—	11.060.287	79	8.320 000 —
Efecte și participațiuni			—	—	57.870.000 —
Stocuri de mărfuri			—	—	107.427.387 73
Stocuri de maferiale și materiale în expediție			—	—	229.281 874 37
Diverși debitori, cupoane, cauțiuni, prime de asigurare, etc.			—	—	464.406.446 87
					1.030.284.135 03

Garanții de efecte și valori . . . . . 2.966 051,—
Garanții statutare . . . . . 675.000,—
Lei . . . 3.641.051,—

DEBIT — *Contul de Profit și Perdere*

Cheltueli generale			—	—	41.447.038 67
Contribuț. la cassa de pensii a funcț. și pentru asigurări muncitorești			—	—	1.044,036 65
Dări și impozite			—	—	40.421.705 20
Diverse alocațiuni:					
Personal		5.000 000	—		
Cassa de pensiuni		1.000.000			
Fond de asigurări		2.000.000	—		8.000.000 —
Amortizări din:					
Sondaje, fabrici, cond., rezerv., vapoare, vagoane-cazane și alte instalațiuni			—	—	31.853.861 84
Profit disponibil:					
Report din 1922			1,541.380	99	
Profit net pe anul 1923			40.008 181	45	141.549.562 44
					264.316.204 20

Președintele consiliului de administrație: **B. Știrbey.**

Verificat și găsit conform cu registrele

ROMANA“

Industria Petrolului.—București

(Inainte de aprobarea adunărei generale) **PASIV**

Capital	—	—	465.000.000	—
Rezervă statutară	24.748.959	95		
Rezervă pentru asigurări	9.000.000	—		
Rezervă specială	10.840.872	65	44.589.832	60
Casa de pensiuni a funcționarilor	—	—	10.192.980	54
Dividende neridicate	—	—	18.819 834	50
Diverși creditori	—	—	350.131.924	95
Profit reportat din anul trecut	1.541 380	99		
Profit net în 192	140.008.181	45	141 549.562	44
			1.0.0 284.1 5	03

Încheiat la 31 Decembrie 1923 **CREDIT**

Profit reportat din anul 1922	—	—	1 541.380	99
Profit brut din exploatare	—	—	262.774.825	21
			264.316.204	20

Director general, **C. Osiceanu.**

Censori: *Ion Săvescu, Tudor P. Rădulescu, Pascal Toncescu.*

Industria Forestieră

ACTIV — Bilanț încheiat pe ziua

Imobile, mașini și instalațiuni mecanice și electrice, linia ferată industrială, locomotive și material rulant, cai, trăsuri, mobilier, unelte și scule și alte investițiuni . . .	14.089.909	29		
Păduri în exploatare, rampe la diferite depozite, drumuri diverse și de pădure, canaluri și împrejmuiri	5 224.838	—		
Stoc de lemn brut, esențe rășinoase fasonate . . 9.704.329,50				
Stoc de cherestea gata fabricată 872.419,40				
Traverse de fag și lemne de foc, es. fag 197.000,22	10.773.749	12		
Magazia Articole technice și piese de rezervă	494.238	65		
Cassa în numerar, titluri și depozite	846.488	40		
Diverși debitori, cauțiuni date și avansuri la antreprenori	4.483.453	51		
Contul tranzitoriu	234.318	43	36.146.995	40
Conturi de ordine				
Grația de gestiune			400.000	—
			36.546.995	40

DEBIT — Contul de profit și pier

Dobânzi și comisioane, cheltueli diverse, jetoane, alimente, arenzi și chirii, asigurări contra incendiului, salarii, provizioane, materiale technice, impozite și contribuțiuni și altele	4.267.530	46		
Intreținer și reparațiuni la întregul inventar	821.899	50		
Amortizări asupra inventarului . .	539.756	90		
Paguba dela incendiul de pădure.	281.768	11	5.910.955	63
Sold rămas neacoperit			1.. 10.000	50
Profit și pierderi Sold			7.620.955	63

Președinte, **Dr. N. Bărdescu** Director general,

Verificat și găsit în concor

Censori: **M. Șeteanu, Matei Iosefake, Inginer**

din Transilvania

de 31 Decembrie 1923

PASIV

Capital		12.000.000	—		
Fond de rezervă statutar	167.971,76				
Fond cheltueli de constituire	1.287.549,50				
Fond de ajutor a funcționarilor și lucrătorilor	80.312,45				
Fond de amortizări	539.756,00	2.075.590	61		
Datorii la bănci și diverși creditori		18.694.813	95		
Efecte de plată, diverse pasive și cauțiuni primite		1.280.236	99		
Retribuțiuni neridicate		33.147	70		
Dividende pe 1920, nereclamate	163.216,15				
Dividende pe 1922, nereclamate	189,990,—	353.209	15	34.436.995	40
Conturi de ordine					
Deponenți, garanția de gestiune				400.000	—
Profit și pierderi: beneficiul pe exercițiul curent				1.710.000	—
				36.546.995	40

dere de exercițiul 1923

CREDIT

Beneficiul industrial, din vânzarea lemnelor fasonate și din pădure și produsele fabricei				7.620.955	63
				7.620.955	63

General N. N. Alevra Șeful contabilității, **I. Davidescu**

danță cu scriptele societății

N. Brătescu, Inginer Cezar Mereuță.

FABRICA DE MA

ACTIV — **Bilanț General încheiat**

Fabrica-de mașini				
Terenuri				1.085.213 70
Clădiri	14.323 536,19			
„ noui	6.05[illegible].793,62	20 381.329	51	
Amortism. de exerc. prec.	1.582.529,51			
„ „ 1923/24	1.503.904,—	3.086.433	51	17.294.896 —
Linii de garaj	738.367,80			
„ „ noui	82.691,55	821.059	35	
Amortism. exerc. prec.	146 071,95			
„ „ 1923/24	101.248,10	247 320	05	573.739 30
Mașini forță motrice, etc.	9.670.039,27			
„ „ „ noui	4.336.323,—	14.006.362	27	
Amortism. exerc. prec.	2.071.506,17			
„ „ 1923/24	1.790 219,30	3.861.786	07	10.144.576 20
Outilaje	2.243.458,75			
Noui	873 3[illegible]9.04	3.116.767	79	
Amortism. exerc. prec.	1 975.065,3[illegible]			
„ „ 1923/24	171.255,38	2.146.320	69	970.447 10
Materii prime				32 490.377 61
Fabricațiuni în curs				13.394.365 01
Plăți pentru mărfuri în curs de execuție				3.721.354 16
Cassa				217.556 88
Disponibile la bancă în devise străine				716.261 60
Efecte publice și acțiuni				468.174 42
Debitori: C. F. R.		12.861.391	86	
Autorități		8.106.861	55	
Diverși		22 158.585	55	43.126 838 96
Fabrica de vagoane				
Terenuri				1.5[illegible]7.200 —
Clădiri	4.662 907,02			
„ noui	4.661 500,45	9 324.407	47	
Amortism. exerc. prec.	5 [illegible]5 419,95			
„ „ „ 1923/24	723.919,—	1.299.338	95	8.025 068 52
Linii de garaje		552 469	77	
Amortis. exerc. prec.	111.100,59			
„ „ 1923/24	66 205,38	177.305	97	375.163 80
Mașini forță motrică, etc.	2.635 908,19			
Noi	942 906,76	3.578.814	95	
Amortism. exerc. prec.	626.936 84			
„ „ 1923/24	456.[illegible]56,35	1 082.993	19	2.495.821 76
Utilaje	376 573,24			
Noi	75 794,51	752 367	75	
Amortis. exerc. prec.	130.288,99			
„ „ 1923/24	93.311,81	223.600	80	522.766 95
Materii prime				5 269.948 10
Fabricațiuni în curs				1.275.637 29
Cassa				27.5[illegible]7 65
Debitori C. F. R.		24.425.258	55	
„ diverși		842.817	02	25.268.075 57
Pierderi				6.599 994 37
				175.576.994 95
Compt de ordine				
Garanții statutare		345.000 —		
„ depuse la Autorități și acceptate în deposit la Bancă		90.577.500 —		

Director General *Guido Glass*

Văzut, verificat și găsit în
Censori: *Chr. Staicovici*, Expert comptabil, Dr. *N.*

ȘINI „VULCAN“
la 31 Martie, 192. **PASIV**

Fabrică de mașini			
Capital			30.000.000 —
Creditori			66 788.595 28
Acompturi primite p. comande în curs de fabricațiune			13.059.586 15
Efecte de plată			800 000 —
Fond de rezervă			1.500.000 —
Fond p. pompieri			114.730 —
Compturi transitorii			3.265.557 96
Profit și pierderi: profit reportat	185.265 43		
„ „ „ net	14.792.724 17		14.977.989 60
Fabrica de vagoane			
Creditori			36.486.473 33
Cont acceptațiuni asupra mandatelor de plată C. F. R. scontate la Banca Națională			6.125.000 —
Compturi Transitorii			2.459.062 63
			175 576.994 95
Compturi de ordine			
Diverse garanții statutare	345.000 —		
„ „ depuse la autorități și acceptațiuni în depozit la Bancă	90.577.500 —		

regulă Șeful Comptabilității: Comptabil autorizat *B. Kappel*
I. Angelescu, N. Steriade, I. Fotino, V. Rațiu

„CARPATINA“ Societate Anonimă

ACTIV — BILANȚ GENERAL încheiat

Numerar	2.880,098	36		
Depozite la Bănci	867.857	15	3.747.956	01
Aport social în munți proprietăți de veci, proprietăți rurale și cumpărături nouă			2.502.345	75
Aport social în păduri răsinoase, foioase și stejar	74 576 126	40		
Exploatat în 1920, 1921, 1922 și 1923	11.507.142	29	63.068.984	11
Aport social în clădiri industiale, case p. funcționari colonia lucrătorilor, birouri remize etc. precum și toate construcțiunile nouă	10.048.200	04	17.174.315	79
Imobilul biroul și terenul București	7.126.115	75		
Aport social al tuturor instalațiunilor de plutire; instalația mașinilor fabricei Brezoi împreună cu investițiunile și mașinile nouă cumpărate			7.411.570	56
Aport social în linii ferate cu 2 locomotive și vagoane ecartament normal; toate liniile din păduri cu 4 locomotive și întregul material rulant; rețeaua liniei industr. din Brezoi cu materialul rulant; toate ivestițiunile nouă de cale ferată.			5.810.359	25
Bușteni rășinoase, foioase și lemn de foc fag conform inventarului	15 612.435	43		
Material fasonat la Brezoi, Domuc, Bucovina etc conform inventarului	18.608.349	74	34.220.785	17
Articole tehnice și alimente conform inventarului.			3.601.936	65
Animale și vite de tracțiune, haraș amente, automobile camioane trăsuri, căruțe mobilier și tot restul inventarului din Brezoi.			1	—
Diverși debitori			139 969.950	10
Diverse active			4.347.048	55
Efecte și garanții			7.113.602	65
Plăți asupra lucrărilor din păduri pentru exercițiul 1924			12.439.529	05
Inventarul imobilului și biroului București			1	—
Acțiuni blocate și efecte în garanții			21 854.500	—
Cauțiuni statutare			525.000	—
Fabricele de pe Olt				
Aport social al fabricilor Slatina, Stoenești, T.-Măgurele; toate mașinăriile, ferăstraele, tâmplăria, parchetăria, morile, terenurile, toate clădirile industriale, locuințele; tot inventarul viu și mort	1.750.000	—		
Diferite active, bușteni, stoc de material fasonat de diferite esențe conform inventarului; creanțe	9.397.803	91	11.147.803	91
Depozite de desfacere				
1 teren R.-Vâlcea, 4 depozite în Craiova, 1 în Alexandria, cu terenuri proprietăți, casa de locuit, șoproane, instalațiuni	400.000	—		
Diferite active; material fasonat de tot felul conform inventarului; creanțe	6 599.469	36	6.999.469	36
Total Lei			341.935 158	91

DEBIT — **Contul de profit și pierdere**

Cheltueli generale București			4.574.614	86
Amortizări			2.907.346	34
Impozite			5.000 000	—
Profit reportat 1922	837.196	24		
Profit net 1923	25.123.170	79	25.960.367	03
Total Lei			38.442.328	23

București 31 Decembrie 1923 — Director general,

Consiliul de Administrație, Președinte, *Mihail Pherekyde*

Verificat și găsit în regulă — Cenzori: *Constantin Orănescu,*

Românească pentru Industria Forestieră

la 31 Decembrie, 1923

PASIV

Capital 200.000 acțiuni a Lei 500		100.000.000	—
Fond de rezervă statutar 1920, 1921, 1922		2 5[illegible]2.858	69
Fond de amortizarea investițiunilor		7.018.793	08
Fond pentru creanțe dubioase		256.911	63
Rezervă din emisiune		3.681.822	90
Rezervă impozite		6.032.384	85
Dividende neridicate		714.748	16
Diferite pasive și creditori		173.378.672	57
Deponenți acțiuni blocate și garanții		21.854.500	—
Deponenți cauțiuni statutare		525 000	—
Profit reportat 1922	837.196.24		
Profit net 1923	25 123.170.79	25.960.367	03
		341.935.158	91

încheiat la 31 Decembrie 1923

CREDIT

Profit reportat 1922		837.196	24
Venitul brut al fabricilor Brezoi, Slatina, Stoenești, T.-Măgurele și al produselor din Transilvania și Bucovina		37.605.131	97
		38.442.328	23

Jacques Eiser

Contabilitatea, *H. Sindler. A, Mirodeanu*

C. T. Teodorescu, Chr. D. Staicovici, George Lalu, N. C. Săulescu

„PREVE

Soc. Anonimă Română de Asigurări.— Brăila. — Capital

DEBIT *Contul de Profit și*

Ramurile „Elementare"						
Prime nete de reasigurare cedate în 1923	—	—	4.902.826	93		
Cota noastră din daunele lichidate până la finele anului 1923	—	—	804.1.5	16		
Rezerve technice formate la 31 Decembrie 1923:						
Pentru daune în suspensie (cota noastră)	1.630.86	50	—	—		
Pentru riscuri în curs (c. noastră)	3.547.511	50	—	—		
Pentru prime de asigurare plătibile în valută străine . . .	1.500.000	—	12. 78. 75	—	43.385.337	09
Ramura „Accidente"						
Prime de reasigurare cedate în 1923	—	—	178.876	80		
Cota noastră din daunele lichidate până la finele anului 1923	—	—	75	—		
Rezerva technică formată la 31 Decembrie 1923:						
Pentru asigurări în curs (cota noastră)	—	—	544.228	5	723.180	75
Ramura „Viața"						
Prime de reasigurare cedate în 1923	—	—	831.011	50		
Cota noastră din daunele lichidate până la finele anului 1923	—	—	160.201	38		
Rezerve technice formate a 31 Decembrie 1923:						
Pentru daune plătibile la termen (cota noastră)	42.153	74				
Pentru asigurări în curs (cota noastră)	4.590.060	7	4.632.214	11	5.623.426	99
Secția „Centrala"						
Mobilier	233.179	25				
Tăblițe, registre și imprimate .	690.557	60	973.736	85		
Cheltueli generale	—	—	4.678.183	65		
Aconturi plătite prin Bănci pentru impozitul nostru asupra venitului.	97.143	88				
Totalul impositelor plătite direct	762.861	09	860.004	97		
Soldul drept beneficiu:						
Reportul exercițiului 1922 . . .	20.171	10				
Profitul „ 1923 . . .	3.254.524	39	3.274.695	49	9.786.619	96
Lei . . .	—	—	—	—	64.518.564	79

DEREA“

Social: Lei 10.000.000. Fond de rezervă peste Lei 26.000.000

Pierdere pe anul 1923 **CREDIT**

Ramurile „Elementare“						
Reportul rezervelor tehnice formate la 31 Decembrie 1923 pentru cota noastră și anume:						
Pentru daune în suspensie . . .	973.808	9				
Pentru riscuri în curs	2.671.025	10				
Pentru prime de reasigurare plătibile în valută străină . . .	6.500.000	—	10.1 4.834	05		
Prime nete și accesorii realizate în cursul anului 1923	—	—	45.493.932	2.	55.638.766	27
Ramura „Accidente“						
Rezerva tehnică formată la 31 Decembrie 1923 pentru asigurări în curs	—	—	183.109	85		
Prime nete dobândite în 1923 .	—	—	530.915	40		
Dobânzi aferente fondurilor „Accidente“	—	—	9.155	50	723.180	75
Ramura „Viața“						
Rezerva tehnică formată la 31 Decembrie 1923:						
Pentru asigurări în curs . . .	—	—	2.411.144	70		
Pentru daunu plătibile la termen	—	—	13.764	15		
Prime nete dobândite în 1923 .	—	—	3.077.960	89		
Dob. aferente fondurilor „Viața“	—	—	120.557	25	5.623.426	99
Secția „Centrala“						
Reportul din beneficiul exercițiului 1922	—	—	20.171	10		
Dobânzi și cupoane pe 1923 . .	—	—	2.510.219	68		
Taxe de transmisiune pe 1923 .	—	—	2.800	—	2.53.190	78
Lei . . .	—	—	—	—	64.518.564	79

„PREVE

ACTIV — *Bilanțul General*

Numerar în Cassă	—	—	7.801	77
Disponibil la vedere la Bănci :				
In țară	21.427.148	12		
In străinătate	4.754.127	41	26.181 275	53
Creanțe :				
Prin Agenții	3.449.919	07		
„ Efecte de primit	2.069 525	80		
„ Diverși	54 19	70	5.573.964	57
Imobile :				
Sediul nostru social din Brăila, str. Oituz, 6	1.700.000	—		
Proprietatea noastră din Brăila, str. Teatrului No. 8-10	300.000	—	2 000.000	—
Plasamente cu ipoteci, gaj sau alt privilegiu	—	—	3.83 .768	60
Imprumuturi pe polițele noastre „Viața“ .	—	—	13.265	30
Portofoliu nostru propriu	5.259.327	50		
Participațiuni Industriale	1	—	5.259.328	50
Cheltueli de constituire și organizare, pro Inventar memoria :	—	—	1	—
Registre și imprimate, pro memoria . . .	1	—		
Tăbliță pro memoria	1	—		
Mobilier pro memoria	1	—	3	—
Obligațiunea Acționarilor :				
70 % asupra lei 6.000.000 capital emis. II-a	4.200.000	—		
„ „ „ 6.000.000 rezervă „ „	4.200.000	—	8 400.000	—
	—	—	61.269.508	27
Conturi de Ordine				
Cauțiuni statutare	572.000	—		
Cauțiuni contractuale	130.775	—		
Consemnatari de acțiuni și efecte publice în garanție	2 579.986	90		
Depozitari de acțiuni și efecte publice în depozit liber	4.260.435	95	7 543.197	85
Lei . . .	—	—	68.812.706	12

Președintele Consiliului de Administrație: (ss) **S. Săftoiu**

Verificat și găsit con

Cenzori: (ss) *C. I. Găgiulescu* (Expert-Contabil)

DEREA“

pe anul 1923

PASIV

Capital: Emisiunea II-a, 100 % varsat	—	—	4.000.000	—		
Capital: Emisiunea II-a 30 % vărsat	—	—	6.000.000	—	10.000.000	—
Rezerva formată din prima emisiunei a II-a	—	—	—	—	6.000.000	—
Rezerva statutară din prima emisiunei a II-a	—	—	—	—	544.914	30
Rezervă pentru creanțe dubioase „ de fluctuațiuni și impozite	—	—	—	—	500.000	—
Fond de ajutor pentru personalul societății	—	—	—	—	300.000	—
	—	—	—	—	400.000	—
Rezerve technice formate la 31 Decembrie 1923 în Ramurile Elementare:						
Pentru prime plătibile în valută străină	7.500,000	—				
Pentru daune în suspensie (cota noastră)	1.630.863	50				
Peutru riscuri în curs (c. noastră)	3.547.511	50	12.678.375	—		
In Ramura Accidente:						
Pentru asigurări în curs (cota noastră)	—	—	544.228	95		
In Ramura Viața:						
Pentru daune plătibile în termen (cota noastră)	42.153	74				
Pentru asigurări în curs (cota noastră)	4.590.060	37	4.632.214	11	17.854.818	06
Divid. neridicate pe 1920, 1921, și 1922	—	—	—	—	52.170	11
Anticipațiuni:						
Pentru asigurări „Viața“ nerezolvate încă	—	—	23.943	45		
Pentru asigurări „Accidente“ nerezolvate încă	—	—	2.342	35	26..85	80
Casigurători; creditori în conturi curente	—	—	—	—	7.843.516	24
Contul transitor de virimente	—	—	—	—	14.469.108	27
Soldul beneficiar la 31 Dec. 1923	—	—	—	—	3.274.695	49
Conturi de ordine	—	—	—	—	01.269.508	27
Deponenți de cauțiuni statutare	—	—	572,000	—		
Depon. de cauțiuni contractuale	—	—	130.776	—		
Efecte publice în garanție	—	—	2.579.986	90		
Acț. și efec. publ. în dep. libere	—	—	4.260.435	95	7.543 197	85
Lei	—	—	—	—	68.812.706	12

Director General: (ss) **Ard. G. S. Youghaperian.**

form cu registrele

Isidor Strass și *Gr. Trancu-Galați*

„PREVEDEREA“ Tabloul Statistic Comparativ dela înființare

	1920	1921	1922	1923
CAPITAL:				
Emisiunea I-a complect vărsată . . . Lei	4.000.000 —	4.000.000 —	4.000.000 —	4.000.000 —
„ II-a 30% „ . . . „	6.000.000 —	6.000.000 —	6.000.000 —	6.000.000 —
REZERVE:				
PRIMA din Emisiunea 2-a . . . . . „	6.000.000 —	6.000.000 —	6 000.000 —	6.000.000 —
STATUTARE. . . . . „	125.346 05	327.012 75	548.914 30	874.366 75
AUXILIARE . . . . . „	100.000 —	700.000 —	1.200.000 —	1.600.000 —
TECHNICE:				
Ramurile „ELEMENTARE“ . . . . . „	6.419.011 85	7.208.443 85	10.144.834 05	12.678.375 —
„ „VIAȚA“ . . . . . „	221.819 55	949.339 10	2.424.908 85	4.632.214 11
„ „ACCIDENTE“ . . . . . „	— —	— —	183.109 85	544.228 95
PRIME net realizate:				
Ramurile „ELEMENTARE“ . . . . . „	20.260.102 60	26.096.246 60	30.566.306 14	45.493.932 22
„ „VIAȚA“ . . . . . „	248.601 15	1.037.547 10	2.011.877 85	3.077.960 89
„ „ACCIDENTE“ . . . . . „	— —	— —	222 596 75	530.915 40
NUMERAR în CASSA și la BĂNCI . . „	16 599.170 57	23.857.672 19	22.534.508 12	26.189.087 30
IMOBILE (după amortizări). . . . . „	386 000 —	1 500.000 —	2.000.000 —	2.000.000 —
TITLURI în PORTOFOLIU pe cursul dela 32/12/1923 (inclusiv PARTICIPARI INDUSTRIALE pentru Lei 1) „	2.131.000 —	3.269.901 —	4.048.063 50	5.259.328 50
PLASAMENTE garantate cu ipotecă, gaj sau alt privilegiu . . . . . „	1.320.000 —	4.999.634 25	10 307.408 65	13.833.768 50
CHELTUELI de constituire și organizare „	1 —	1 —	1 —	1 —
MOBILIER (după amortizările anuale) . „	1 —	1 —	1 —	1 —
REGISTRE & IMPRIMATE do. . . . . „	1 —	1 —	1 —	1 —
FIRME & TABLIȚE do. . . . . „	1 —	1 —	1 —	1 —
BENEFICIU NET ANUAL. . . . . „	1.253.460 10	2 016.667 04	2.219.015 35	3. 54.524 39
DIVIDEND . . . . . „	15%	15%	17½%	25%

BANCA NAŢIONALA A ROMANIEI

SITUAŢIUNE SUMARA

1923 23 Iunie	ACTIV			1924 14 Iunie	1924 21 Iunie
	428139680	Stoc. met.	aur depoz. (monete şi lingouri) . 428139680		
5382315138	4518687		aur (lingouri) 8486647	6017180143	6017180143
	112607658		„ (monete) 124302739		
	4837049113		disponib. trate şi bon. de iez. aur. 5456251077		
801343	Argint şi diverse monete			444066	6151876
4522002879	Efecte scontate			6077322389	6026587642
	170511160		Imp. pe efec. pub. 224719300		
299932196	191417100		„ „ „ în cont cor. 245096800	383401629	380082433
	129421036	61996064	din cari nu s'au rid. lei : 89733667 155363133		
8042556	Impr. Stat. de 15 mil. fără dobândă (1901)			8042556	8042556
	Impr. Stat. pentru necesit. Tezaur.		Impr. de 1.600 mil. (1914—1918) . . 1024600000		
			„ „ 1.500 „ (12 Mai 1919) . 1498942854		
			„ „ 1.000 „ (16 Oct. 1919) . 1000000000		
			„ „ 200 „ (1920 B. P.) . 173200000		
			„ „ 400 „ (30 Iulie 1921) . —		
			„ „ 2.500 „ (5 Ian. 1921) . 369457212		
5282825535			„ „ 200 „ 30 Iulie 1921) . —	4066200066	4066200066
	Impr. Stat. p. unif. monet.		Imp. de 5 mil. (11 Iunie 1920) . 5000000000		
7026698977			„ „ 2½ „ (5 Ian. 1921) . 2025992955	7025992955	7025992955
99887493	Casele de împrum. pe gaj agricult. şi industr. . .			100689683	102274343
11999665	Efectele capitalului social			11979785	11979785
32882765	„ fondului de rezervă			21212727	21212727
3781385	Efecţele fondului amortiz. imob., mobile. şi maşinelor de imprim. . . .			2814095	2814095
69363068	Imobile			123505286	123925896
6170340	Mobilier şi maşini de imprimerie			13485987	13532642
32354587	Cheltueli de Administraţiune			50471550	55053983
28651972	Conturi curente			9862783	23559785
97551629	„ de valori			298266035	311241002
536297995	„ diverse			7411 3098	797824094
23441559523				24955981428	24993656023
	PASIV				
12000000	Capital			12000000	12000000
73719862	Fond de rezervă			81721482	81721482
26499650	Fondul amort. imob. mobil. şi maş. de imprim. . .			70841839	70841839
16139250379	Bilete de bancă în circulaţiune			17826435552	17798595303
124305071	Dobânzi şi beneficii diverse			168446379	176047049
1964683365	Conturi curente şi recipise la vedere			580367896	622627678
5101101196	Conturi diverse			6216168280	6231822672
23441559523				24955981428	24993656023

	23 Iunie 1923	Efecte şi alte valori de restituit	21 Iunie 1924		
11695788786	335802617	Ef. şi alte val. în păstrare	451459442	11928957565	11947797857
	9164334000	Bonuri de tezaur. în gaj p. împr. S. .	8553500000		
	2195652169	Ef. în gaj şi în păs. proviz.	2942838415		
1776062574		Conturi de ordine . . .		1975942921	1972855359
13471851360				13904900486	13920653216

Taxa: Scont 6% — Dobânda 7%

† Virgil Benișache

— NECROLOG —

Distinsul, dar plin de modestie decan al baroului de Covurlui s'a stins încă în floarea vârstei. — Moartea îl răpește în plină desvoltare a multiplelor lui însușiri. — Vestea morții lui trebue să fi lovit ca un trăsnet inimile foștilor săi elevi; atât de iubit, atât de scump ni era el nouă, tuturor acelora, cari am avut norocul să fim școlarii lui. — Îi am portretul în față și cu greu îmi pot stăpâni simțământul de revoltă contra neînduplecatei soarte. — Ochii lui ce înfățișau așa de clar bunătatea inimei sale; gura lui ce picura adevărate mărgăritare de cuvinte exprimând un just raționament juridic, călăuzindu-ne ca un maestru clasic prin labirintul monument al dreptului în manifestarea lui dinamică; superioară lui concepție, ce isvora din adânca convingere a unui pedagog ideal despre raporturile dintre profesor și elevi; toate acestea au făcut ca serii nesfârșite de absolvenți ai școalei superioare de comerț din Galați să-l iubească, să-l respecte, să nu-l uite niciodată.

De obicei se scrie puțin despre aceia, care nu caută a'și construi în sunet de surle și tobe piedestalul personalității lor, dar e o datorie de pietate pentru acei cari vremelnic au avut fericitul prilej de a fi în preajma lor, să le releve meritele dat fiind că numai astfel ei intră în panteonul conștiinței naționale a neamnlui, și figuri ca fostul profesor Virgil Benișache cu cel mai sfânt și de nimeni tăgăduit drept, trebue să intre în panteonul acestei conștiințe.

Când făcea el prelegeri de drept comercial, nu era rigidul dascăl de pe catedră, care cu meticuloasă grijă caută să nu-i scape nimic din planul de substrucție și construcție ce și-a propus; el da curs liber gândirei, gândirei lui disciplinate și totuși fermecătoare, veșnic cercetătoare, căutând să-ți formeze acea atmosferă ambiantă care îți provoacă nu numai interesul dar și pasiunea pentru studiu. — Mi-aduc aminte cum el, care trebuia să facă fața unei materii destul de bogată și să vorbească înaintea unui auditoriu, nu destul de pregătit, căci nu ni preda dreptul, plecând dela elemente, ci ni preda o ramură a acestuia destul de importantă și cu multe controverse, — dreptul comercial — repet, mi-aduc aminte cu câtă savantă claritate ne făcea el analiza principiilor ca apoi întocmind sintesa lor, să ne dea un tot bine închegat și de sine — stătător. — Adevărate petre de fundament ale spiritului peste care apoi el clădia, cu iscusința unui arhitect neîntrecut până ce, terminând aproape fără să-ți dai seamă studiul, puteai sta la discuțiuni serioase cu cei mai distinși licențiați și chiar doctori în drept. — Acesta a fost Virgil Benișache profesorul. — Foștii lui școlari, răspândiți acum peste cuprinsul României Mari, se pleacă cu venerație la mormântul său, prea curând deschis, și-i aduc prin închinăciune și sărutarea bulgărilor de pământ ce vor acoperi de acum scumpul lui mormânt, ultimul omagiu de adio zicându-i: Fie-i țărâna ușoară și aducerea aminte neperitoare.

N. Voinescu
Director Banca Marmorosch Blank & Co. S. A
Sucursala Cernăuți

Debit — BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Cassa — Bilete — In cassă	802.865.231	1040636246	—		
Cassa — Bilete — In exped. ție și anulate	237.771.015	5240910	68		
Cassa — Argint și diverse monete		124302739	03	11701179895	71
Cassa — Aur monete		8486647	17	8486647	17
Lingouri de aur		315179980	41		
Aur depozitat — Monete și lingouri		112959699	70	428130680	11
Aur depozitat — Monete					
Stoc metalic: 6.017.180.143,8					
Disponibil, trate și bonuri de tezaur aur		5456251077	57	5456251077	57
Portofoliu român — Centrala		4097229208	74		
Portofoliu român — Sucursale și agenții		1976554299	50	6073783508	24
Casele de împr. pe gaj agricultor. și industriașilor		—	—	105351201	
Impr. Statului de 15.000.000 fără dobândă (1901)		—	—	8042556	45
Impr. Stat. de 1.600.000.000 (9 4—1918)	1.024.600.000,—				05
„ „ „ 1.500.000.000 (12 Mai 1919)	1.493.756.364,71				
„ „ „ 1.000.000.000 (16 Oct. 1919)	1.000.000.000,—				
„ „ „ 2.500.000.000 (6 Ian. 1921)	369.457.212,46				
„ „ „ 200 0.0.000 (1920 bănci pop.)	163.200 000,	4051013577	17		
„ „ „ 5 miliarde (11 Iunie 1920)	5.000.000.000,—				
„ „ „ 2½ „ (5 Ian. 1921)	2 025.991.421,4	7025991421	43	11077004998	60
Împrumut pe efecte (publice) — Centrala	115.852.600,—				
Împrumut pe efecte (publice) — Sucurs. și agenții	121.036.500,—	236889100	—		
Impr. pe ef. publ. în cont. curent	247.216.200,—				
din cari nu s'au ridicat	89.120.507,66	158095692	34	394984792	34
Efectele capitalului social		—	—	11951560	—
„ fondului de rezervă		—	—	23699320	—
„ „ „ amortizarea imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie		—	—	2843745	—
Efectele fondului p. mărirea palat. Băncii și a.		—	—	5451470	—
„ „ de pensii și ajutor al funcț. Băncii		—	—	7977880	35
Imobile		—	—	124230315	59
Mobilier și mașini de imprimerie		—	—	14038464	92
Dobânzi datorate împrum. și efecte publice		—	—	9862602	05
Conturi curente		—	—	25310190	88
„ de valori		—	—	314057637	44
„ diverse		—	—	759486230	12
				26021134673	59
Efecte și alte valori în păstrare		474188192	20		
Bonuri de tezaur aur în gaj pentru împr. Statului		8553500000	—		
Efecte în gaj și în păstrare provizorie		2971055433	07	11998743625	27
Conturi de ordine		—	—	1896898308	44
				13895641933	71

Debit — CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Onorarii, salarii, apuntamente, chirii	7699227	60	
Salarii personalului fabricării biletelor	2944851	60	
Prima de scumpete	15888072	80	
Cheltueli de administrație, asigurări și altele	30947700	22	
Impozite datorate Statului și diferite taxe	4489979	55	
Luminat și încălzit	3356647	41	
Drepturi de prezență	170290	80	
Cheltueli cu fabricarea biletelor	16489365	90	
Fond pentru prime la cumpărări de aur	43000000	—	
„ de prevedere la portofoliu	23000000	—	
„ „ „ la depozitele din străinătate	9000000	—	
Amortizarea imobilelor Băncii	20000000	—	
„ mobilierului Băncii	3000000	—	
Dotațiunea Cassei de împrumut a funcț. Băncii	1500000	—	181486135 88
Sold-Beneficiu net			16025970 —
			197512105 88

Guvernator, **M. OROMULU**

Bilanţul general încheiat la 30 Iunie 1924. **Credit**

Capital	—	—	12000000	—	
Fond de rezervă	—	—	81968671	67	
„ pentru amortizarea imob. mobilierului şi maşinilor de imprimerie	—	—	93831481	06	
Fond de pensii şi ajutoare funcţionarilor Băncii	—	—	9294315	36	
Bilete Banca Naţională a (în circulaţie	17728586281	50			
României emise (în cassă şi expeditie	10406836246	—	18769222527	50	
Conturi crte., şi recepise la vedere	—	—	672015928	59	
Resecontul semestrului al 2-lea	—	—	47707725	64	
Conturi diverse	—	—	6319068053	77	
Beneficiul semestrului I al anului curent	—	—	16025970	—	
	—	—	26021134673	59	
Diverse efecte şi alte valori de restituit	—	—	11998743625	27	
Conturi de ordine	—	—	1896898308	44	
			13895641933	71	

pe semestrul I, închis la 30 Iunie 1924 **Credit**

Sold precedent			1437	44	
Dobânzi la împrumuturi pe Ef. publice	12095105	—			
„ la portofoliu comerc. şi diverse beneficii	183946074	37			
Trate şi remize şi diverse operaţiuni cu străinătatea	951439	82			
Venitul efectelor publice-Capital social	518049	25	197510668	44	
			19751 2105	88	

Director, *C. I. Băicoianu*

POȘTA REDACȚIEI

Primim din partea d-lui Andrei Capșea o scrisoare, din care extragem următoarele:

Către Colegii Noștrii

Cred că toți ați citit primul articol din Revista pe luna Aprilie a. c. scris de simpaticul nostru profesor Gr. L. Trancu-Iași, despre Cursul de contabilitate Comercială al profesorilor: Sp. Iacobescu și Al. Sorescu, în care d-sa descrie idea scopul și folosul opere științifice de contabilitate, realizată de distinșii noștri profesorii Sp. Iacobescu și Al. Sorescu, dându-ne sfat ca să complectăm biblioteca noastră, cu lucrarea d-lor, și mai mult, ne cheamă a da concursul nostru, pentru a înlătura piedecele bănești care pot să se opună la eșirea restului volumelor promise.

Sunt sigur că acest punct de vedere al scumpului nostru Profesor d-l Gr. L. Trancu-Iași, îl susțin toți colegii noștrii.

Deci datoria tuturor este să se aboneze anticipat la cele 2 volume ce vor urma, deschizând prin aceasta drumul larg, pentru propășirea științei noastre.

Eu aș dori, ca prin unitatea colegială să ținem mai departe, dând posibilitatea desvoltării științelor comerciale și de contabilitate care nu pot și nu trebue să rămână în urmă, fiindcă viața noastră economică a făcut pași mari înainte.

De aceea propun colegilor să înființăm la Corpul nostru un fond permanent special pentru editarea lucrărilor științifice în legătură cu profesiunea noastră, atribuind pentru acest scop de fiecare din noi, odată și pentru întotdeauna 10% din salariul lunar ceeace ar face o sumă destul de importantă sau să se adopte o altă normă ce va găsi de cuviință Administrația Corpului nostru. Numai așa am înlătura pie decele bănești, punând în măsură cei cari vor dori a lucra pe terenu științific, să ne dea lucrări prețioase.

Așa dar la muncă cu toții unii cu bani, alții cu știința, ținând bine seamă că „unde-i unul nu e putere undes doi puterea crește".

Contabil Autorizat
Andrei Capșea (Basarabianu)

CURS DE CONTABILITATE COMERCIALA GENERALA

In legătură cu dreptul și Legile Speciale Comerțului

de Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu

Subiectele:

1. Comercianții persoane fizice.
2. Societățile civile și Societățile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările inițiale precum și cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte)
Financiază, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov

Capital 20.000.000
Rezerve 5.000.000

Bucureşti, Calea Victoriei, 43

Face tot felul de operaţiuni de bancă

CIOCOLATA ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Ciacova, Detta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa. Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 9. Septembrie 1924

REVISTA GENERALA DE

COMERȚ

ȘI

CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.

Emilian Vlad: Situația economică a orașului Bălți din Basarabia 265
P. Georgescu: Dreptul acționarului de a verifica gestiunea societății 263
A. B.: Societatea funcționarilor de bancă 275
Const. E. Ștefănescu: Asigurările funcționărești 276

Partea Contabilă și Technică.

Distribuirea premiilor la școala comercială practică a Camerei de comerț 278
Cont colectiv 280
Contabilitatea la exportatorii de cereale 283
Constantin Greceanu: Problema învățământului comercial . . . 285
Examene pentru experții-contabili în Austria 287
Sp. Iacobescu și *Al. Sorescu*: Modalitatea fuziunei 290

Recenzii.—Bibliografii.

Bibliografie 29
A. B.: Recenzii 300

Partea rezervată Corpului.

Cereri de inscrieri 301
Necrolog 304

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN

Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.

Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ

Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. in ştiinţe de stat.
Eftimiu M G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui Al. Sorescu

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Preşedinte.* Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crivda Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Preşedinte.* Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gri. Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache, C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteu Cristian, Gr. Trancu-Iaşi, Staicovic. Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

SITUAŢIA ECONOMICĂ A ORAŞULUI BĂLŢI DIN BASARABIA

Oraşul Bălţi, capitala judeţului Bălţi, este situat pe linia ferată Iaşi-Mateuţi (staţiune aproape de Nistru) la o depărtare de 110 km. de Iaşi.

Este legat cu Cernăuţi din Bucovina prin o linie ferată directă, iar dela Ocniţa staţiune de cale ferată pe linia Bălţi-Cernăuţi, are legătură prin Atachi cu Moghilău, fost şi viitor mare centru comercial în Ucraina.

Prin Chişinău are legătură de cale ferată cu Reni.

Judeţul Bălţi are o suprafaţă de circa 600.000 ha. din care circa 500.000 ha. sunt terenuri pentru agricultură, restul livezi, vii, păşuni şi păduri.

Din punctul de vedere al întinderei, judeţul Bălţi este al 4-lea judeţ din România-Mare.

Populaţiunea judeţului este de circa 300.000 suflete, din care 90% sunt români.

Oraşul Bălţi are o populaţiune de circa 60.000 suflete, fiind cel mai important centru comercial din Nordul Basarabiei.

Regiunea Bălţi a fost în totdeauna cea mai bogată şi cea mai productivă în cereale şi produse animale, ea cuprinde următoarele târguri: Răşcani, Mărculeşti, Floreşti, Alexandreni, Faleşti din judeţul Bălţi, Bricevo, Zguriţa din judeţul Soroca, Ediniţa, Secureni şi Briceni din judeţul Hotin, a căror populaţiunea în mare majoritate se ocupă cu acte de comerţ iar prin legătură directă ce au cu oraşul Bălţi, alimentează în mare măsură comerţul acestui centru.

Obiectul principal al comerţului local sunt: cerealele, vitele, lâna, brânza, uleurile vegetale, slănină, săpunuri, ouăle, pielile de vită, etc.

Inainte de războiu se încărcau anual numai din staţia

Bălți circa 40.000 vagoane mari (Rusești) de cereale și diverse produse, iar din celelalte stațiuni apropriate ca Drochia, Târnova, Donduşani, Alexandreni, Mărculești, Florești care deservesc târgurile din regiune mai sus arătate se încărcau anual între 5.000—10.000 vagoane mari (Rusești) de cereale și diverse produse.

In regiunea Bălți, industria este reprezentată prin: 9 mori sistematice cu valțuri, capacitate de producție zilnică, pentru cele mai mici începând dela 4 vagoane pânăla 10 vagoane pentru cele mai mari, una fabrică de bere, 3 fabrici de spirt, 20 fabrici de uleuri vegetale, 5 fabrici de săpun.

In afară de acestea mai există în regiune și alte multe instalații rudimentare pentru facerea uleurilor, a săpunilor precum și mori cu pietre și forță mecanică pentru făină.

In timpuri normale, comerțul Bălților a fost foarte activ chiar în vremurile de astăzi cu toate greutățile ce au existat și există, cifra afacerilor este în continuă desvoltare și aceasta din pricină că produsele regiunei sunt în majoritate articole de prima necesitate.

O cifră de afaceri importantă reprezintă aprovizionarea regiunei cu articole care lipsesc și care se aduc : cherestea din Bucovina, mașini, unelte agricole, articole de fierărie din Polonia, Austria, Ceho-Slovacia și Germania, manufactură și coloniale dela Iași, Galați și București.

Instituțiuni de credit. Inainte de războiu au funcționat în orașul Bălți următoarele Bănci:

Suc. Băncei Ruse pentru comerț exterior cu plasament în anul 1914 de circa	Rb.	12.000.000
Suc. Băncei Ruse pentru comerț și industrie cu plasament în anul 1914 de circa .	„	10.000.000
Banca de Credit solidar cu plasament în anul 1914 de circa	„	3.000.000
Banca Agricola a Bălților cu plasament în anul 1914 de circa	„	1.000.000
	Rb.	26.000.000

și alte multe Bănci de credit mărunt.

Primele 2 Bănci au făcut foarte bune afaceri pe piața Bălților și în majoritatea au lucrat numai cu depunerile locale, având în momentul declarării războiului 1914 prima

circa 6.000.000 Rb. depuneri, iar a doua circa 5.000.000 Rb sume ce au rămas nerestituite şi astăzi.

Ambele aceste Bănci aveau în gara Bălţi antrepozite proprii pentru cereale cari le-au folosit foarte mult în operaţiunile de avansuri cu cereale şi cu produse în gaj.

Astăzi există în Bălţi următoarele instituţii de credit:

Suc. Băncei Moldova din Iaşi, deschisă în Septembrie 1919.

Suc. Băncei Româneşti din Bucureşti, deschisă în Septembrie 1920.

Suc. Băncei Basarabia din Chişinău, deschisă în Septembrie 1921.

Suc. Băncei Uniunea Română din Iaşi, deschisă în Octombrie 1921.

Banca Poporului societate anonimă locală fondată în Martie 1922.

Suc. Băncei Marmorosch Blank & Co., deschisă în Iulie 1923.

Suc. Băncei Naţională a României, deschisă în Noembrie 1923.

Situaţia acestor Bănci din punctul de vedere al plasamentului se prezintă astfel:

Banca Moldova	Lei	8.000.000
Banca Românească	„	10.000.000
Banca Basarabiei	„	12.000.000
Banca Uniunea Română	„	4.000.000
Banca Poporului	„	1.000.000
Banca Marmorosch Blank & Co. . .	„	5.000.000
	Lei	40.000.000

Comparând cifrele plasamentului Băncilor Ruse care au funcţionat în trecut cu Băncile de astăzi, constatăm că piaţa Bălţi înainte de războiu când preţul unui vagon de cereale varia după fel între 1.000—1.600 lei vagonul de 10.000 kgr. oferea Băncilor un plasament de circa 26.000.000 Rb. sau circa 70.000.000 lei, iar astăzi când preţul cerealelor şi a tuturor produselor este de 20—25 ori mai mare, în afară de aceia că între timp s'au înfiinţat în regiunea Bălţi multe industrii, plasamentul Băncilor se urcă numai la 40.000 000 lei adică jumătatea cifrei din'naintea războiului.

Diferența arată că regiunea Bălți este capabilă a oferi Băncilor existente posibilitatea majorărei plasamentului actual cel puțin pânăla proporția anterioară războiului.

Bălți prin situația care ocupă astăzi în România-Mare, tinde la o desvoltare mult mai mare ca aceia avută înaintea de războiu, în viitor fiind destinat a lua parte însemnată la comerțul țărei în Rusia.

Caracteristica operațiunilor Bancară la Bălți este lichidarea scurtă a angajamentelor luate. In Bălți Băncile nu se pot teme de imobilizarea capitalului, afacerile fiind de așa natură că oferă mare rulment și foarte lesne lichidabile în caz de nevoie. Operațiunile cele mai active sunt:

Avansurile pe cerealele și produse în gaj, avansuri pe cereale și produse în expediție la Cernăuți, Nepolocăuți și Reni. In special aceste operațiuni prezintă mare rulement și foarte rentabil.

Pe de alte parte o bună politică de înconjurarea economiilor și stabilirea legăturilor cu satele, prezintă perspectiva unor depuneri importante.

Considerațiunile de mai sus au dictat înființarea Băncei Poporului pentru industrie, comerț și agricultură din Bălți, în compunerea căreia se găsesc mari industriași, marii comercianți și persoanele de vază din Bălți, cu un capital de lei 1.000.000 deplin vărsat.

Emilian Vlad

DREPTUL ACȚIONARULUI DE A VERIFICA GESTIUNEA SOCIETĂȚII

Deși în codul nostru de comerț există o serie de articole care înființează și regulamentează atribuțiunile comisiunei de cenzori, comisari ai adunărilor generale pe lângă administratorii societății, mandatari și unii și alții ai acționarilor (art. 123 și 187 cod cnm.), se găsește și articolul 181 cu următorul cuprins:

„Bilanțul va sta depus în copie, împreună cu raportul „cenzorilor, în biurourile societății în cele 15 zile cari preced

„întrunirea adunării generale şi până ce va fi aprobat. Amân-„două aceste acte vor putea fi examinate de către orice per-„soană, care va proba calitatea sa de asociat".

D-nii C. Ştefănescu-Brăila şi C. Săftoiu [1]) par a înclina să creadă că este vorba numai de cercetarea bilanţului (rezultatul inventarului aranjat într'un tablou cu două părţi, numite activ şi pasiv) nu şi de inventar şi registre. Alţii: Th. Ştefănescu, M. B. Demetrescu şi al N. Zissu [2]), conducători de societăţi, personalităţi bine cunoscute pe piaţa financiară, sunt de părere că prin cercetarea bilanţului, nu înţeleg numai concisul tablou, extras al inventarului, ci şi inventarul cu piesele pe baza cărora acest bilanţ a fost întocmit, adică şi registrele.

D. M. A. Dumitrescu [3]) vorbind despre instituţia cenzorilor (nu se ocupă de art. 181), căutând să justifice utilitatea lor, spune:

1. Că acţionarul s'ar putea face concurent al societăţei şi, la adăpostul acţiunei, s'ar putea iniţia în afacerile ei şi ale terţilor cari sunt în legătură cu societatea. (Divulgarea secretelor afacerii).

2. Stânjenirea pe care ar provoca-o vizitele dese a atâtor acţionari.

3. Acţionarii nu şi-ar executa acest drept—confirmat în practică — din lipsă de timp, depărtare, lipsă de cunoştinţe speciale pentru cercetarea registrelor, care neexecutare ar da loc la abuzuri din partea administratorilor.

Dacă aşa ar fi, atunci n'ar mai avea nici un rost acest articol 181 cod. com. şi el fie că dintr'un început n'ar fi fost înscris sau ar fi fost şters cu ocaziunea modificărilor aduse codului com. între timp.

Cred însă, că al 3-lea argument al d-lui Dumitrescu, a făcut pe legiuitor ca pe lângă dreptul acţionarului, care nu poate fi prin nimic legat — cu toată aparenţa de dreptate a primelor două argumente—să se instituе şi comisiunea cenzorilor, pentru a preveni totala lipsă de control şi interes a acţionarilor, căci, după bine observă d-sa într'o societate, pe

1) Expertiza gestiunilor Băncei de Scont, Bucureşti, pag. 12.
2) Expertiza gestiunilor Băncei de Scont, Bucureşti pag. 122-123.
3) Revista societăţilor şi dreptului comercial No. 1, Martie 1924.

lângă interesele acționarilor, mai sunt interesele creditorilor sau debitorilor și ale societății.—Statului.

Imi voi permite să arăt aci, pentru ce cred și eu că pe lângă controlul cenzorilor, există — și trebue să existe — și controlul direct al acționarilor conștiincioși, ce vor voi a-l face, cu toate neajunsurile ce s'ar părea și chiar ar putea să rezulte din el.

Societățile anonime pe acțiuni, prin natura lor, prin numărul persoanelor cari participă la constituirea lor—mai ales când acțiunile sunt la purtător—sunt întreprinderi quasi publice; ele sunt supuse controlului celor ce o constituesc. Administratorii (consiliul de administrație) și cenzorii sunt mandatarii acționarilor pentru a administra și controla operațiunile societății, art. 123 și 187 cod com.

Art. 1541 cod com, statuiază că mandatarul este dator a da seamă mandantului, la cererea acestuia, de lucrările sale.

Adunările generale, cerute de legi, cari să discute, aprobe și să dea descărcare de gestiune consiliului de administrație și censorilor, nu și-ar mai avea rostul, dacă li s'ar ridica dreptul de control acționarilor; căci nu poate discuta, aproba și descărca cineva o gestiune mai nainte ca să știe ce cuprinde ea. Votul — principial — nu se dă decât în cunoștință de cauză. Nimeni nu poate da o aprobare fără să știe pe ce și pentru ce. Garanția ar fi cenzorii? Atunci nu mai are ce căuta adunarea generală, totul sunt cenzorii; ce hotărăsc ei e bun hotărât. Acționarii se vor întruni pentru a alege consiliul și cenzorii și a asculta afirmația lor că și-au făcut datoria, din care a eșit cutare rezultat. Ne putem bizui pe o asemenea platonică declarație, sunt ei o justiție imanentă, la care să ne supunem?

Dar dovada rolului activ în societate al acționarului, o confirmă crearea în ultimul timp a tipului de acțiuni A și B, și transformarea acțiunilor la purtător în nominative, pentru a se păstra un anumit caracter societății.

Când mai știm cu toții, că dispozițiunile bune ale legii — oricâte neajunsuri ar avea ea — se aplică, suntem în drept menține și dispoziționea controlului cât mai larg făcut direct de acționari și nu putem restrânge interpretarea art. 181 cod com. Bilanțul, în înțelesul larg, adevărat, al științei contabile nu este acel rezumat, dus la extrem, pe care îl publică so-

cietăţile, fie pentru motivul că să nu plătească taxe de publicaţii prea mari, fie că din proprie iniţiativă deduc că acţionarii nu se ocupă, sau nu pricep bilanţul, mai ales când este amănunţit, fie spre a fugi de lămuriri, sau pentru toate aceste motive. Bilanţul este tabloul prin care se înfăţişează la un moment dat, situaţia întreprinderii. El recapitulează inventarul, prin denumirea titlurilor tuturor categoriilor şi nuanţelor de activ şi pasiv. La bilanţ este anexat contul de profit şi pierdere, în care se arată rezultatul exploatării : sumele brute încasate, specificate pe categorii, în credit şi cheltueli avute şi specificate pe categorii, în debit.

Dar art. 181, vorbeşte numai de copia bilanţului şi raportul cenzorilor, nu vorbeşte nimic de contul de rezultate al operaţiunilor facute. Gestiunea cuprinde bilanţul şi contul de rezultate, profit şi pierdere. Acţionarului, ca să poată aproba şi descărca pe mandatari de gestiune, trebue să i se dea cel puţin şi sumarul contului de profit şi pierdere. Dacă am restrânge interpretarea acestui articol, aşa cum se încesrcă a se face, atunci acţionarului n'ar trebui să i se prezinte acest cont de profit şi pierdere.

Adunările generale sunt ticluite de cei doi, trei conducători ai societăţii, în cât membrii din consiliul de administraţie şi censorii sunt desemnaţi şi aleşi de ei, uneori din persoane străine de societate fără pregătire şi cunoştinţele necesare; fără nici o legătură cu masa mare şi adevărată a acţionarilor, a căror interes să le aibă în vedere. Aceşti numiţi de multe ori nu ştiu ce se petrece în societate, deşi figurează iscăliţi în diferite acte. Mi se va aduce poate ca dovadă că sunt acţionari, însă numai indiferenţi cu interesele lor, acţiunile cari sunt depuse garanţie. Art. 124 cod. com. spune că garanţia poate fi depusă în numerar, efecte publice sau acţiuni de ale societăţii, deci poate să nu fie acţionari. (Vezi şi art. 122 cod com. în acelaş sens).

Deşi legea este categorică că nu trebue să existe nici un fel de legătură de rudenie între cenzori şi administratori dacă s'ar cerceta relaţiunile dintre diferiţi cenzori şi administratori s'ar vedea că şi această dispoziţie este călcată.

Art. 5 din legea contabililor nu se respectă de toate societăţile.

In asemenea situaţie mai poţi spune că garanţia ar fi

cenzorii, când ei sunt numiți de administratori, uneori chiar rude, iar alte ori necunoscători și desinteresați?

Ii vei sesiza pe cenzori de eventuale nereguli. Dar când ei sunt numiții administratorilor, vor lua în considerație întâmpinarea acționarului, când poate își au partea lor în acea neregulă?

Sau, cum ai să strângi tu, un acționar cu 10—100 acțiuni, atâția acționari ca să reprezinte o zecime sau o optime din capital, spre a releva cenzorilor și tribunalului neregulile, când acțiunile sunt la purtător și singurul prilej de întâlnire este adunarea generală, care se falșifică? Este cu putință?

Argumentul cu divulgarea afacerilor cred că nu este hotărâtor în contra controlului direct al acționarilor, căci sunt societăți cari întocmesc din timp și cu foarte multe amănunte dările de seamă, bilanțul și conturile de profit și pierdere. Divulgarea se poate face și pe alte căi, și nu numai de acționari, cari iau cunoștință de gestiune, conform art. 181, de abia în anul următor. Ce l'ar împiedica pe un concurent ca să intre salariatul societății și să afle totul la timp. Divulgarea, deci, poate să o facă un funcționar oarecare.

Poate să cunoască situația societății cel din urmă funcționar ca vechime și calitate și tu acționar să nu o cunoști, pentru că ești bănuit de divulgare înaintea administratorilor cenzorilor și funcționarilor. Acest argument cade cu totul când este vorba de societăți cu acțiuni nominative, unde toate transferările trebuesc aprobate și atunci se poate vedea dacă este vorba de manevre de ale concurenții. De asemenea cade când este vorba de acționari cari posed acțiunile dela început, cei ce le-au subscris de când au fost emise.

Argumentul stânjenirei operațiunilor pare a fi mai serios, dar pentru aceasta este leac. Recunoaștem că foarte rare sunt saxurile, când acționarii fac uz de acest drept al lor. Dar chiar dacă s'ar uza, în art. 181 se spune că cu 15 zile înaintea adunărei generale va sta bilanțul la dispoziția acționarilor. Se poate sacrifica pentru ei 15 zile pe an și apoi s'ar conveni că acest control să se facă în așa fel, încât operațiunile să nu fie stânjenite. Ar trebui ca aecste verificări directe de acționari să se facă nu numai la bilanț, ci și în cursul anului. Atunci se stabilesc anumite zile sau ore când

se stă la dispoziţia lor. Cine vrea să profite de avantajele societăţilor anonime, trebue să primească şi obligaţiunile ei.

Art. 181 trebue să existe pentru toţi acei ce, bazaţi pe scutul legii, actul constitutiv, statute şi promisiuni prin prospecte, au investit sume însemnate sau mici, în acţiuni, spre a le aduce un câştig şi a pune astfel în circulaţie economiile lor, atât de utile vieţei noastre economice. Pe baza lui acţionarul să poată verifica societatea spre a micşora pofta conducătorilor de a realiza beneficii ilicite pentru ei, din operaţiunile societăţei.

Apoi în lapidara dare de seamă ce se publică înainte de adunarea generală, se arată câteva afaceri bune, se uită cu totul cele rele, se pomeneşte de rezultat, fără să arate cum de s'a ajuns la el; iar bilanţul şi contul de profit şi perdere se prezintă strânse în câteva conturi, cu sume fantastice, de unde nici cel mai abil contabil nu poate deduce nimic.

Din această dare de seamă şi raport al cenzorilor este firesc că acţionarul, chemat să aprobe gestiunea şi să deslege pe administratori şi censori, să nu priceapă nimic; cu atât mai mult că multe întreprinderi publică această dare de seamă înadins nelămurită sau după aduanrea generală. In întrunire se mărginesc a citi totul la repezeală, aşa că acţionarii nu aude şi nu pricep nimic.

Pentru toate acestea este deci necesar ca administratorii societăţii să stea cu bilanţul şi piesele justificative—registrele—la dispoziţia acţionarilor ce nu ar fi lămuriţi sau ar vrea să cunoască întreprinderea. De ce n'ar şti şi un acţionar, când este chemat să aprobe ce au făcut administratorii şi cenzorii, totalul vânzărilor, costul mărfurilor, cheltuelile făcute; natura şi suma fiecăruia în parte, compoziţia activului şi pasivului, calitatea debitorilor (printre ei sunt de multe ori administratori şi censori sau interpuşi de ai lor).

Este în interesul însăşi al administratorilor şi censorilor ca discuţiunea să fie cât mai largă şi să se facă în cunoştinţă de cauză; controlul să fie lăcut de cât mai mulţi, ca să nu înceapă nici un fel de bănuială asupra gestiunilor. Votul adunării generale se întinde astfel şi asupra detaliilor activităţii, nu numai la cele câteva cifre din bilanţ, ca descărcarea să fie întreagă, dată în deplină cunoştinţă.

Aceasta nu o pot dori de cât administratorii cari n'au

nimic a-și reproșa, chit că rezultatul nu ar fi mulțumitor pentru a arăta corectitudinea și stăruința lor, și chiar dacă este prea mulțumitor pentru a înlătura bănuelile că afacerile mergând bine, a fost loc și pentru greșeli, voite sau nevoite. Numai dintr'o cercetare a registrelor se poate cunoaște personalitatea conducătorilor întreprinderii. Bilanțul cuprinzând situația foarte concisă a societății la un moment dat, n'ai să poți vedea multe lucruri în el, căci se poate ca conjectura să-ți aducă o afacere bună, din al cărui câștig se mai acopăr o serie întreagă de afaceri făcute prost; cu toate că bilanțul se închee cu un câștig, administrația poate să fi fost neglijată sau de rea credință. Când votezi încredere administratorilor și cenzorilor—și ți se cere să-i realegi—este firesc să cunoști mai întâi activitatea lor.

Ca atare își are justificare aplicarea legală și practică a controlului direct făcut de acționari, pe lângă cel al cenzorilor; art. 181 cod com. consacră aceasta și trebue menținut și extins. In sprijinul acestei afirmațiuni vine și art. 165 al. 2, care spune că oriee acționar poate face opoziție la hotărârile adunărei generale, când este vorba de abateri dela lege, act constitutiv, statute.

Cu ocazia modificărei codului de comerț, trebue lămurit art. 181 în sensul că: *bilanțul și contul de profit și pierdere, cu piesele justificative și registrele vor sta la dispoziția acționarilor*; iar art 165 al. 2, *trebuia adăogat și pentru nereguli*, pentru a nu mai da loc la interpretări greșite sau voit greșite.

P. Georgescu.

L. H.

Intrucât legea prevede anumite titluri de studii, Corpul nu poate înființa cursuri speciale, care să fie echivalate cu Școalele Comerciale Superioare conform legei.

Doritorii pot urma cursurile serale superioare ale statului, după absolvirea cărora se pot înscrie în Corp ca Contabili Stagiari.

SOCIETATEA FUNCŢIONARILOR DE BANCA

O breaslă neorganizată este funcţionarul de Bancă.

Intr'o vreme erau organizaţi, aveau o societate care mi se pare că există şi acum în agonie, pe care şi-o prelungeşte de 10—15 ani. Altă încercare s'a făcut imediat după răsbăoiu, cu caracter dictat de acel timpi fără busolă.

De atunci până acum nu se mai aude nimic.

Oare pentrucă situaţia funcţionarului de Bancă este admirabilă, — pentrucă el este foarte mulţumit cu tratamentul de acum, — sau pentrucă sunt puţini şi neputincioşi?

Din contră! Situaţia nu le este prea fericită; aproape 8 ore de muncă în zilele de lucru, poate chiar şi sărbătoarea, fără putinţă de reacţionare nici măcar a salaorului.

Tratamentul de acum? Salarii mici la funcţionari de ocazie, care încurcă lucrurile, care apoi sunt date în socoteala altor câţiva buni să le *descurce*, cu alte cuvinte care sunt obligaţi să se surmeneze în căutarea acelor greşeli foarte multiplé şi complicate, la care se consumă energie şi atenţie însutită ca la lucrările curente.

Puţini nu sunt, dar neputincioşi da, fiindcă nu este unire între funcţionarii de bancă.

Ce trebue să facem? Să reînviem vechea societate, să alegem conducători oameni ponderaţi, cu situaţie şi fără aspiraţii politice, apoi să vizităm această societate cât mai des ca membrii, nu numai la ocazii, etc. etc.

Cine ia iniţiativa?

A. B.

Pentru orice comunicări privind „Revista Corpul Contabililor“ şi „Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale Superioare“ a se cere numărul 60/10.

ASIGURARILE FUNCȚIONAREȘTI

Chestiunea ridicată — cu destulă timiditate de altfel — a asigurărilor funcționarilor de Bancă și biurouri, a găsit, se pare, ecou, și lucrul acesta e cu atât mai îmbucurător, cu cât marea armată a acestor muncitori intelectuali suferă de o lipsă de agregațiune dăunătoare.

In Revista Corpului am găsit câteva considerațiuni care merită atențiune și o deosebită folosință pentru studierea mai amănunțită a acestei chestiuni.

Este bine înțeles, în orice caz un foarte îmbucurător început, căruia trebue să-i urmeze marea operă a „asigurărilor funcționărești", așa cum, prin legea din 26 Ianuarie 1912 s'a desăvârșit instituțiunea asigurărilor muncitorești.

Privită în tot complexul ei, e firesc să găsim atât de multe laturi, cari să indice piedici de neînvins, și legiuitorului, și celui chemat să aplice reforma, — încât de nu mă înșel — numai acestea-s cauzele nimidității începuturilor și neîncrederii primilor pași.

Asigurările funcționărești trebue să îmbrățișeze un nesfârșit număr de muncitori ai condeiului, încât chiar dela început se ivesc greutăți în stabilirea celor ce au să fie sau nu îmbrățișați de rezultatele acestei reforme.

Categorii atât de felurite, salarii atât de diferențiate, condițiuni de remunerație niciodată la fel, organizații administrative aparte, aduc cu ele veșnicele piedici, cari totuș, prin chibzuință și pricepută judecată, trebue să dispară pentru binele prosper al tuturor.

Desigur că un funcționar, care primește într'o bancă un salariu fix și numai atât, va fi obligat la plata unei cotizații, și, când — de pildă — va trece într'o fabrică unde i se va oferì avantajul unei locuințe confortabile și alte asemenea, va primì, poate, o remunerație inferioară primei.

Iată deci întrebarea: Cât plătește? Va contribuì oare mai puțin în cazul din urmă? Și cine oare va face estimațiunea în natură?

Se va învinge dificultatea, de bună seamă.

Instituția căreia salariatul îi prestează serviciile sale, va contribuì într'o măsură oarecare la asigurarea bătrâneților lui

sau — în caz de moarte — la ajutorarea vieței celor pentru care el a fost până atunci singur și neprețuit susținător?

Cea mai cuminte judecată le cere acest sacrificiu și suntem gata să credem că nu va fi în economia țărei acesteia nici un capital — singur sau conglomerat — care să nu concure cu dragă inimă la o operă mare, — uriaș de mare în frumusețea ei socială.

Când am aveà între noi, când vom porni lupta pentru acest ideal ușor de întruchipat, nu vom găsì — n'o poate nega nici cel mai temerar pesimist — umbră de opunere acolo unde noi, funcționarii de birou de pretutindeni și de toate clasele, ne măcinăm zi de zi, clipă cu clipă, și viață, și viitor.

Nu suntem optimiști fără margini, — avem însă încredere că munca aduce răsplătire nu numai pentru ziua de astăzi.

Sunti nstituțiuni cari au încă în sânul lor organizația „casei de pensiuni". Nu putem aduce decât laude intențiilor destul de frumoase în cinstita lor înfăptuire; dar — nu se va supăra nimeni — avem voie să socotim mai prejos așteptărilor roadele.

Insulele acestea pot rămâneà în valurile mărei acesteia, dar noi trebue să aruncăm între ele, poduri uriașe de siguranță a clipei ce vine, — de care să se agațe, pe care să treacă cu toată încrederea pleiada întreagă a muncitorilor de registre.

Să nu așteptăm — elementară datorie — înfăptuirea formei să vină singură — poveste învechită.

Nu!

E datoria Corpului nostru — a celui care a dat pildă prin trăinicia înfăptuirei sale străinătății înaintate — să pornească.

O comisiune a noastră — aleasă din ce avem noi mai de frunte, — să lupte, să organizeze, să informeze guvernul, parlamentul, de trebuința acestei reforme.

Un proiect — oricum — va fi studiat, desbătut cu interes deosebit, va aduce ciocnire de idei, lumină și colaborare de muncă, din care trebue să iasă „asigurările funcționărești", acest templu frumos al grijei clipei de mâine.

Așteptăm, deci, mișcarea!

In totdeauna au câștigat ideile trainice și trăinicìa cerințelor noastre s'o adeverim prin puteri încă neistovite.

Const E. Ștefănescu

Partea Contabilă şi Technică

DISTRIBUIREA PREMIILOR LA ŞCOALA COMERCIALĂ PRACTICĂ A CAMERII DE COMERŢ

Ca în toţi anii şi în anul acesta s'a făcut în sala Cercului Cormerţului, cu multă solemnitate distribuirea premiilor elevilor şcoalei.

A prezidet d-l *A. Kandel*, care a arătat sforţările ce le face Camera de Comerţ şi Sfatul Negustoresc pentru desvoltarea învăţământului comercial. Felicită corpul didactic şi pe profesori de refultatele obţinute.

D-l *T. A. Teodoru*, directorul şcoalei, face un istoric al acestei şcoale şi arată cum graţie exemplului dat de Camera de Comerţ acest învăţământ acum s'a generalizat în toată ţara.

Mulţumeşte pentru nemărginitul concrus dat.

D-l *M. Mihăilescu*, delegatul ministerului Instrucţiunei, a spus următoarele:

Observând cele ce se petrec în natură, nu se poate să nu admirăm ordinea ce domină, provenită din echilibrul stabilit în mişcările tuturor corpurilor, care un moment dacă ar înceta, totul s'ar prăbuşi şi ne-ar da un aspect groaznic.

Tot asemenea şi în alcătuirea societăţii trebue ca un echilibru să se stabilească între toţi factorii sociali, pentru ca să fie o ordine, căci altfel umanitatea suferă.

Comerciantul fiind unul din factorii sociali principali în alcătuirea societăţei, încă din timpurile cele mai îndepărtate, s'ar naşte un desechilibru în modul de convieţuire şi în avântul civilizaţiunei omenirei, dacă n'ar progresa.

Azi, când artele, ştiinţele şi literile sunt în serviciul afacerilor, mai mult ca oricând, întreprinzătorul, comerciantul servinî du-se de toţi în combinarea afacerilor, cultura comercială trebue să progreseze pentru ca echilibrul social să se menţină în tot timpul.

Camera de Comer ţinfiinţând şi susţinând cu destule sacrificii o şcoală practică de comerţ, merită toată lauda, prin ea perpetuându-se atât fenomenele sociale ale breslei, care o reprezintă, cât şi echilibrul cu celelalte ramuri de activitate ale omului. simt dator a zice:

De aceia, ca vechi profesor la Stat de studiul comerțului, mă Mergeți înainte, organizați învățământul practic astfel ca el să răspândească cultura comercială la câți mai mulți, și acelora cari din diferite cauze n'au putut urma învățământul comercial la Stat.

Camera de Comerț este mult mai în măsură de a răspândî în acest mod; iar rezultatul va fi la fel și nu mai puțin eficace ca cel dela Stat.

Inchei urând Camerii de Comerț succes și dorind ca dv. d-le președinte și d-nii membrii să trăiți încă ani mulți ca să puteți continua sforțările predecesorilor dv., și să puteți a vă bucura de rezultatul obținut.

Voi, elevi, munciți și iar munciți, căci fructul muncei va fi al vostru, aducând prin aceasta mulțumire profesorilor voștri, singura lor satisfacție.

Un elev a mulțumit Camerii de Comerț și corpului didactic, pentru sacrificiile făcute, ca să-i lumneze.

A urmat apoi distribuția premiilor, constând dîn bani și cărți.

Comercianți,
Industriași,
Financiari!

Faceți cu toții reclamă în

Revista Generală de Comerț și Contabilitate

Organul „Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare și al Corpului Contabililor"

Singura revistă de specialitate, care are un tiraj de 6.000 exemplare, răspândite printre conducătorii Institutelor Comerciale, Industriale și Financiare, precum și printre toți Contabilii din România-Mare.

Se trimit la cerere numere de probă gratuit.

CONT COLECTIV DE DEBITORI

Sunt unele întreprinderi, cari prin natura operațiunilor sau a mărfurilor ce desfac, au numeroși clienți, cari încheind o primă afacere, a cărei valoare nu se urcă la sume prea mari, nu mai au ocaziunea celei de a doua, sau în cazul cel mai bun, contul lor lucrează de două sau trei ori pe an.

Intrucât asemenea conturi cari lucrează atât de puțin, nu prezintă interesul statistic pentru șeful întreprinderei sau a contabilității, iar deschiderea de conturi parțiale pentru fiecare client îngreuiază mult ordinea registrelor, balanțelor lunare sau încheerilor, găsesc niemrit a se introduce pentru astfel de debitori un cont colectiv.

Conturile acestea colective pot fi deschise pe orașe, județe sau regiuni, în raport cu numărul debitorilor, conform explicațiunei de mai jos.

Avem spre exemplu în Basarabia un număr limitat de clienți. Vom deschide deci în Maestru un cont întitulat „Diverși Debitori în Basarabia'". Operațiunile comerciale se petrec astfel: trimitem mărfuri la 10 Ianuarie 1924 d-lui Vasile Ionescu în valoare de Lei 1800.—
la 13 Ianuarie 1924 d-lui M. Schwarz, Tighina în valoare de Lei 2342.—
la 18 Ianuarie 1924 d-lui I. Iilescu, Cahul în valoare de Lei 2613.—
la 20 Ianuarie 1924, d-lui L. Haralamb, Leova, în valoare de Lei 3142.—
la 23 Ianuarie 1924, d-lui I. Stan, Chișinău, în valoare de Lei 2655.—
la 26 Ianuarie 1924, d-lui D. Iordache în val. de Lei 3925—

Achitarea acestor mărfuri o primim în modul următor:
la 27 Ianuarie d-l I. Iliescu, Cahul ne remite un cec de Lei 2613.—
la 30 Ianuarie, d-l L. Haralamb, Leova, ne remite un cec de Lei 3088.—
reclamându-ne în acelaș timp o lipsă la mărfuri de Lei 54.—
care reclaamție fiind întemeiată, i-a bonificăm

înregistrând această sumă în creditul sus-zisului cont colectiv.

la 6 Februarie primim un ramburs din partea d-lui D. Iordache în valoare de Lei 3925.—

Astfel petrecându-se operațiunile, după ce se înregistrează în jurnal conform regulelor contabilității, deschidem în Maestru un cont numit „Diverși Debitori Basarabia", (cu indicația în dreptul fiecărei operațiuni a numelui clientului), debitându-se acest cont cu contravaloarea mărfurilor expediate, și creditându-se acest cont, (asemeni cu indicația în dreptul fiecăruì post a numelui clientului) cu sumele primite sau bonificate.

Diverşi debitiri Basarabia

1924				Debit	Credit	Sold
Ian.	10	Vas. Ionescu, Hotin .	la mărfuri gen.	1.800		1.800
„	13	M. Schwarz, Tighina	„ „ „	2 342		4.142
„	18	I. Iliescu, cahul . . .	„ „ „	2.613		6.755
„	20	L. Haralamb, Leova .	„ „ „	3.142		9.897
„	23	I. Stan, Chişinău . . .	„ „ „	2.655		12.552
„	26	D. Iordache	„ „ „	3.925		16.477
„	27	I. Iliescu, Cahul . . .	per cassa cec		2613	13.864
„	30	L. Haralamb, Leova .	„ „ „		3.088	10.776
„	31	„ „	„ bonificație		54	10.722
Feb.	6	D. Iordache	„ cassa ramburs		3.925	6.797

In urma înregistrărei sus ziselor operațiuni în jurnal, carì apoi se trec în Maestru la contul colectiv „Diverși Debitori Basarabia", acest cont se prezintă în modul următor:

Technica acestui cont reclamă foarte multă atențiune, prezintă însă o foarte mare ușurare aceluia care s'a rutinat în ținerea unor astfel de conturi.

Imediat ce înregistrăm o sumă în credit, care balansează complect postul din debit a aceluiaș debitor, se pune un semn de punctare de forma aceasta V, atât în dreptul postului din debit, cât și din credit.

Semnul trebuește pus pe una din liniile verticale din cont, și pe cât se poate de uniform, pentru ca posturile ce nu sunt închise, să reiasă în destulă evidență.

Vor observa în contul de mai sus, în lungul liniei verticale dintre coloana de debit și credit semnul de punctaj în dreptul

posturilor închise. Dacă vom extrage posturile deschise și adunându-le, totalul acestora trebue să fie egal cu soldul contului, după cum e și cazul mai sus.

Prin lipsa semnului de punctaj în dreptul vreunui post, avem evidența că acest post o neacoperit, iar soldul ne prezintă totalitatea acestora.

Cel puțin la finele fiecărei luni trebuesc extrase posturile deschise, a căror sold trebue să egaleze cu soldul final al contului colectiv, pentru ca să avem siguranța dacă punctarea este justă, și că posturile deschise reprezintă pe debitorii real.

După încheierea bilanțului se redeschide din nou contul „Diverși Debitori Basarabia", specificându-se atât în jurnal cât și în Maestru numele fiecărui debitor în parte.

Dacă vreun debitor nu achită complect o factură din diferite motive, fie că ar fi diferențe în litigiu, în cazul acesta se va nota cu creionul în dreptul postului din debit suma creditată pentru evidență, fără a se pune semnul de punctaj la debit sau credit, posturile rămânând deschise până se lichidează datoria, fie că debitorul o achită sau i se bonifică.

Cred că această metodă este o ușurare pentru saldocontiștii firmelor cari lucrează cu astfel de clienți și cari virează sume mici, ne mai fiind nevoe a se deschide sute de conturi pentru posturi minime.

Bine înțeels că pentru clienții cari deși lucrează la intervale rare, totuși cumpără mărfuri pentru valori mai importante, pentru categoria acestor clienți este bine ca fiecare să aibă cont aparte.

AVIZ

Direcția Datoriei Publice din Ministerul Finanțelor, unde se ține comptabilitate în partidă dublă, primește în serviciu absolvenți ai școalei superioare de comerț Seria anului 1924, ca țiitori de registre și doi absolvenți mai vechi cu practică ca ajutori-contabili în gradul de sub-șefi de biurou și 1 absolvent de cel puțin cinci ani ca contabil în gradul de șef de biurou.

D-nii postulanți se pot adresa cu cererile însoțite de acte d-lui I. M. Postelnicu, șeful serviciului contabilității Datoriei Publice din Minister în orice timp.

București, 28 Iunie 1924.

CONTABILITATEA LA EXPORTATORI DE CEREALE

Prețurile obținute pentru mărfurile (cereale) exportate, fiind mai întotdeauna în valute străine, iar cumpărările interne de cereale fiind în Lei, e necesar să divizionăm conturile generale „Porumb", „Grâu" ..Ovăz" etc. în atâtea conturi câte valute streine obținem la vânzare directă sau prin consignație.

Această divizionare mai e necesară și la trecerea sumelor plătite în valute streine ca: taxe de export, aisgurare, navlu, comision de supraveghere, etc., când aceste plăți au fost făcute în cont, și deci nefiind exigibile imediat sau la termen fix, nu li se poate aplica decât un curs de evidență, la convertirea în Lei.

Colaționând toate subdiviziunile în valute, și transformându-le în Lei, la cursul zilei, avem situația reală a fiecăruî cont general de cereale.

Același sistem îl aplicăm și la înregistrarea mărfurilor pe cari le trimitem în consignație, spre vânzare.

De ex.:

Casa C. Romano, București, trimite la 15 Mai 1924, Casei Ernesto Gussoni din Milano:

Kgr. 200000 porumb galfox, încărcat în S/S Astoria, navigând Brăila-Veneția.

Farem factura provizorie per quintale metrice (100 kgr.), socotind la un preț convențional de Lit (Lire Italiene) 85 la sută

Lit 170.000.—

Din această sumă se scade navlul convenit cu armatorul vasului, întrucât navlul se plătește la destinație. (In caz că am dat vreun avans, atunci se scade avansul din navlu).

Scădem deci navlu L. 150:17:6 a 98, (it 14785,65

Lit 155214.35

Această factură provizorie o înregistrăm astfel:

Cont Consignație Porumb Lit.

la Cont Porumb (it.

C/ valoarea facturei noastre provizorii din 15 Mai 1924 as/ Erneste Gussoni, Milano, kgr. 200.000 pb, galfox, încărcat în S/S Astoria, p. Veneția, a 85 la sută minus navlu Lit 155214,35

La 10 Iunie 1924, marfa este vândută și obținem:
per kgr. 199370 (cât a rezultat la descărcare)
a Lit 80 la sută Lit 159496,—
minus navlu L 150:17:6 a 99,80 (cursul zilei) Lit 15057,55
net Lit 144438,45

Inregistrăm:
Ernesto Gussoni, Milano Lit
la Cont Consignație Porumb Lit.
vândut de primul, pentru contul nostru, conform facturei sale definitive, kgr. 199370 pb., galfox a 80 la sută
minus navlu let Lit. 144438,45

Contul Consignație Porumb Lit. prezintă acum o diferență în Debit de Lit. 10775,90, rezultând din diferența între factura provizorie și cea definitivă (diferența de cantitate și preț). Spre a egala contul, facem următoarea înregistrare:
Cont Porumb Lit.
la Cont Consignație Porumb Lit.

Spre egalarea secundului cont, valoarea facturei noastre provizorii Lit. 155.514,35
Valoarea facturei definitive Lit. . 144.438,45 Lit. 10.775,90

Situația se prezintă deci astfel:
Contul de evidență, intitulat de noi „*Cont Consignație Porumb Lit.*" se egalează:

DEBIT **Cont consignație porumb Lit.** CREDIT

Fact. prov. . Lit.	155.214	35	Fact. def. . . Lit.	144.438	45
			Diferență spre egal Lit. . .	10.775	90
Lit. . .	155.214	35	Lit. . .	155.214	35

Contul „Porumb Lit.", care se substitue provizor, contului nostru general „Porumb"

DEBIT **Cont porumb Lit.** CREDIT

Difenență . . Lit.	10.775	90	Fact. prov. . Lit.	155.214	35
Sold creditor . Lit.	144.438	45			

Contul consignatarului „*Ernesto Gussoni, Milano*"
Debit Lit. 144438,45

Când întocmim situația generală, trebuie, cum am mai spus, să ținem seamă de conturile subdivizionare ale contului general Porumb, adică: Cont Porumb Lit. Porumb L, porumb Fr. Blg. eetc., calculând soldurile la cursul zilei.

PROBLEMA INVAȚAMÂNTULUI COMERCIAL

La ordinea zilei este reforma învățământului care interesează întreaga națiune românească. Ea este tot atât de importantă, ca și celelalte reforme ce-au precedat-o, pentrucă are menirea de a formà noii cetățeni ai României întregite.

Importanța acestei reforme s'a putut constatà și din multiplele discuțiuni ce s'au ridicat în această privință, fie în Parlament, cu ocazia votărei legii învățământului primar și normal primar, fie prin presă. S'a scris mult asupra reformei învățământului secundar, susținându-se excluderea limbilor clasice sau menținerea lor, însă s'a spus prea puțin despre reforma învățământului profesional.

Este curios, că se ignorează tocmai învățământul comercial căruia, în zilele noastre de complectă desagregare economică, ar trebuì să i se dea cea mai mare atenție. Astă iarnă, ce-i drept, se formase o comisie pentru organizarea învățământului profesional sub conducerea d-lui profesor Dr. I. N. Angelescu, actualul secretar general al Ministerului de Comerț, la care elaborà cu mult suflet, răposatul Rector al Academiei de Comerț, Stanislas Cichocky, precum și toți directoii școlilor speciale. Deocamdată, nu se mai vorbește de activitatea acelei comisii și nu cunoaștem deciziile luate.

Acum mă voiu mărginì a tratà numai o latură a problemei.

După mine, partea capitală a problemei învățământului comercial nu este materialul didactic ce trebue predat, ci recrutaréa corpului profesional, pregătirea lui și modul de redare a cunoștințelor ce-s cu totul speciale.

Una din principalele meniri ale Academiei de Comerț, prin înființarea cursului de Pedagogie, predat la București de distin-

sul profesor universitar, d-l Gh. Antonescu, este și aceea de a pregăti profesori pentru școlile comerciale. Aceste școli, care au mai mult un caracter practic, dau o cultură aparte.

Speranțele noastre însă au fost spulberate, când s'a trecut, în Aprilie, prin Parlament, fără discuție și prin surprindere, o lege strâmtă din toate privințele.

Pe motiv că licențiații Academiei de Comerț ar fi, din punctul de vedere al culturii, mai prejos decât cei dela Universitate, suntem admiși să profesăm la școlile de comerț numai la contabilitate, științele juridico-economice și fisico-chimice. Așa dar corespondența comercială română va fi predată pe viitor tot de licențiații în litere și filosofie, pentrucă sunt profesorî de limba română. Se uită că acestora le lipsește cu totul cultura economică și că, pentru această catedră, trebue să cunoști serios uzanțele comerciale, să ai noțiuni de drept și să fii în lumea afacerilor.

Licențiații Academiei comerciale ce-au făcut în școlile superioare de comerț patru ani, iar la Academie doi ani de geografie economică, care-i cu totul alta decât cea predată în liceu, nu-s admiși la această materie pe motivul că nu-s destul de pregătiți. Făuritorii legii uită, că la geografia economcă se cere în prmul rând noțiuni de: Economie Politică, Legislație vamală, Istoria Comerțului, Finanțe, Transporturi, Drept internațional.

In universitățile noastre nu se învață limba engleză, în afară de cea din Cluj. Numai la Academia de Comerț se predă limba și corespondența comercială engleză. Logic ar fi, ca licențiații acestei înalte școli să fie profesori de engleză în școlile superioare de comerț. Lucrurile stau într'altfel. Lipsesc atari profesori, căci numai așà se explică faptul că în Capitală chiar, la școlile de băeți, sunt profesoare. In loc să fie chiemați la școlile de comerț licențiații Academiei, sunt numiți oricine are o slabă idee de engleză.

Seria anomaliilor este mare, însă mă opresc acì.

Regulamentul acestei legi prezintă și mai multe lacune. Nu știu, de ce legiuitorul o fi căutând să stăvilească avântul celor ce vor să se dedice profesoratului, tocmai astăzi când cadrele sunt atât de descomplectate și când această carieră îți oferă din cauza remunerației, o situație mizerabilă.

Examenele de capacitate vor avea loc în Octombrie și No-

embrie. Ele se țin cu totul într'altfel decât cele péntru școlile secundare. Nu se admite o materie principală și alta secundară, ci trebue să alegi o grupă întreagă, compusă din mai multe materii, toate fiind principale. Așà, grupa juridìco-economìcă formează astăzi la școala sup. de comerț două catedre: de drept și de economie politică cu toate anexele ei (Finanțe, Statistică, Istoria Comerțului și Transporturi). Noul regulament nu permite a combinà materiile; nu poți alege Economia Politică și Contabilitatea sau Dreptul și Constabilitatea. Eu, unul, nu pot pricepe acest regim excepțional numai pentru noi.

De programul examenului de capacitate, apărut în Monitorul Oficial din 14 Iunie a. c., mă opresc a vorbì. Cei ce cunosc organizația învățământului comercial sunt rugați a-l cercetà.

Termin, recomandând celor în drept ca în noul proect de organizare al învățământului profesional, căruia trebue să se dea o mare atenție, să nu se treacă anomaliile din legea din Aprilie a. c., privitoare la modul de recrutare a corpului profesoral și la regulamentul ei. Să se înceteze odată, pornirea greșită contra Academiei de Comerț, iar licențiații ei, singurìi indicați să fie chemați a formà noile elemente, necesare organizărei vieții noastre economice.

Fiecare să fie la locul său, deci la lucruri practice, oameni practici.

Constantin Greceanu

Licențiat al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București

EXAMENE PENTRU EXPERȚII CONTABILI IN AUSTRIA

Am arătat într'un număr precedent că și în Austria experții contabili sunt pe punctul de a legiferà această profesie după modelul organizațiilor din Anglia și România.

Până la această legiferare asociația experților contabili a hotărît să nu se mai admită membrii, decât în baza unui examen care va cuprinde următoarele chestiuni:

a) organizarea generală a întreprinderilor și statistica întreprinderilor;
b) teoria contabilității generale și a bilanțului;
c) aplicări speciale ale contabilității;
d) organizarea contabilității;
e) technica controlului;
f) aritmetica comercială;
g) legislația fiscală.
Examenul este în scris și oral; primul este eliminatoriu.

Programa analitică a examenului

a) *Organizarea întreprinderilor:* gospodăria și origina ei; menirea economiei private; întreprinderea ca bază economică; forma întreprinderii; funcționarii întreprinderilor particulare; diviziunea muncii; organizarea și scopul său; bazele organizării; bilanțul, exploatarea, administrarea averei calculația, controlul, statistica, organizarea comerțului de mărfuri, de bancă, de fabrică, de expediție, de asigurare; sforțările pntru organizarea rațională amuncei; Taylor-sistem; menirea statisticei; felul și bazele statisticei; prelucrarea materialului statistic; folosirea rezultatelor statistice.

b) *Contabilitatea generală și bilanțul:* Scopul contabilității, diviziunea contabilității, contabilitatea simplă, regîstrele comerciale, contabilitatea dublă, teoria conturilor, împărțirea conturilor. închiderea registrelor, bilanțul, de câte feluri este bilanțul, teoria estimării, bilanțul la diferitele feluri de societăți, sporirea și reducereaa valorei acțiunilor, emiterea de acțiuni gratuite, formarea de societăți, surori, fuziuni, chestiunea bilanțului aur.

c) *Aplicări speciale ale contabilității:* Contabilitatea în afaceri de comision, participări, export și import, fabrici, expediții, asigurări, bancă și bursă, agricultură.

d) *Organizarea contabilității:* metoda și forma contabilității, contabilitatea constantă, logismografia, contabilitatea publică, noile metode de fișe de Hinze și metoda germană de Schiemer; personalul de contabilitate, ordinea lucrărilor, piesele justificative, scopul și aranjamentul contabilității de control.

f) *Technica controlului.* Scopul și necesitatea contralului, sconto, controlul numerilor, a posturilor, balanța de verificare,

expertiza, felurile, ordinul de expertiză, lucrările pregătitoare, principii generale pentru facerea controlului, raportul; controlul şi expertiza în afaceri de mărfuri, de bancă, etc.; controlul cu priivre la cantitate, evaluări, manipulări, chltueli şi repartizarea cheltuellor, socotala salariilor, calculaţiuni, activitatea de vânzare, existenţa efectelor, devizelor, depozitelor etc.

Controlul bilanţului, critica lui, examinarea, principalele greşeli de bilanţ, ascunderi, falşuri, cauza şi efectele lor; principiile controlului în întreprinderile agricole, la cooperative, societăţi comerciale.

„ALBINA“

Societate Anonimă Română

fost MAX FISCHER & Co.

Fabrici de Ambalage Metalice. Articole de Menaj, Obiecte Zincuite şi Produse Chimice

BUCUREŞTI: Str. Calomfirescu No. 3

GALAŢI: Str. Grădina-Veche No. 17 bis

Furnizează: **Cutii, Bidoane, Placarde şi alte obiecte de Tinichea, albe sau litografiate, Căldări şi obiecte Galvanizate (zincuite), Vacs „ALBINA“, Cremă de Ghete „Loup Noir“, „Luna“, „Cavaleria Rusticană“, „Fedol“, etc., Ceară de Parchete, Pomadă de curăţit Metale, Unsori de Căruţă, Piele, Harnaşamente, etc.**

MODALITATEA FUZIUNEI

Fuziunea se poate face în 2 moduri:

a. — Două sau mai multe Societăți A și B se dizolvă și fuzionează ca să formeze o societate nouă C. Aceasta este adevărata fuziune, topire a organismelor juridice; — sau

b. — Din două sau mai multe Societăți care fuzionează, una rămâne în ființă, *încorporând, anexând*, pe celelalte.

Fuziunea mai multor societăți trebue astfel făcută, ca să dispară societățile care compun pe cea nouă.

Fuziunea executată în modul acesta se consideră a fi încheiată pe baza unui contract, prin care s'a stabilit expres societățile ce trebue să dispară într'una nouă, înființată din elementele celor dizolvate și fuzionate.

La *Fuziunea* în care rămâne o societate veche și încorporanta celor desființate, vom avea adunare generală și pentru societatea care rămâne și pentru cele care dispar. La fuzanta ce rămâne însă Adunarea generală nu se va face pentru desființarea Societății, ci pentru modificarea statutului acesteia, potrivit clauzelor cerute de efectuarea fuziunei.

Pot fuziona de obiceiu societăți care au același obiect comercial, cum a fost *Dacia* cu *România*, soc. de asigurare fuzionate care au continuat cu același obiect sub denumirea Dacia-România. In această societate a intrat mai târziu *Patria* soc. de asigurare.

Mai pot fuziona societăți cu obiecte sociale apropiate: *Banca Munteniei* încorporată în *Creditul Extern*.

Asemenea apropieri între obiectele comerciale ale societăților ce fuzionează, deși sânt naturale, nu vor împiedica fuziunea de societăți cu orice obiect comercial ar avea ele.

. . . . . .

. . . . . .

Stabilirea drepturilor tovarășilor

Codul în art. 196 a cerut să se facă *Bilanțul de fuziune* care trebue să se publice. Noi am asemănat Bilanțul acela, cu cel pe care-l fac lichidatorii la începutul funcțiunii lor; în materie de

1) Din cursul de contabilitate comercială generală de prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu.

lichidare însă vom găsi şi un *Bilanţ final*, de sfârşit al lichidării,— ei bine acelaşi lucru, într'o formă mai simplă îl vom găsi şi la fuziune.

In adevăr Adunarea Generală a putut *hotărî fuziunea* numai *în principiu*, — apoi s'au putut *face publicaţiunea* acesteia şi a Bilanţului, — dar prin aceasta mai este încă mult până la efectuarea fuziuni. De sigur că s'ar fi ajuns mai uşor la executarea fuziunei, dacă adunările generale ale fiecărei societăţi, ar fi avut să se pronunţe, nu în mod general, numai că admit fuzionarea societăţii lor, — *dar şi condiţiunile definitive în care se va face aceasta.*

Or pentru acest lucru ar fi trebuit să fie autorizat Consiliul de Administraţie al fiecăreia societăţi, ca să trateze fuziunea în mod definitiv, — altfel iarări recurs la Adunarea G-lă căreia să-i dai socoteală de modul cum s'a executat fuziunea.

Aşa fiind, vrând nevrând, trebue să apară o socoteală nouă, *Bilanţul final de lichidare a fuziunei.*

Intr'un asemenea Bilanţ se va stabili la cât se ridică *valoarea efectivă* a *părţii* sau *acţiuni* fiecărui asociat.

Acum apar şi învoielile reciproce pentru ca pe baza lor să se libereze *acţionarilor*, noile *acţiuni* ce înlocuiesc valoarea celor vechi.

Astfel dacă presupunem următoarele 3 societăţi anonime că vor să fuzioneze:

I. — „Avântul"

Soc. Anon. pentru exploat. Imob.

Activ		Pasiv		
				Acţionarii au:
Imobile .	650000	Capitat	500000	= 1000 acţiuni a 500 nominal.
Cassa . .	100000	Creditori	300000	Din *activul net* al acestei Societăţi rezultă că şi *valoarea efectivă* a fiecărei acţiuni este de lei 500.
Debitori	50000			Această valoare va servi ca *valoare de fuziune.*
	800000		800000	

II. — „Temperanța"

Soc anon. pentru constr. Imobile

Activ		Pasiv	
Imobile	600000	Capital	500000
Casa . .	150000	Fd. R-vă	250000
	750000		750000

II — Acționarii Temperanței au:

= 1000 acțiuni a 500 nominal.

= 1000 părți a 250 nom. din Fondul de rezervă așa dar au:

1000 acțiuni cu 750 lei valoarea efectivă bună pentru lichidare și fuziune.

III. — „Prudența"

Soc. anon. pentru închirieri imobile

Activ		Pasiv	
Imobile	1250000	Capital	1250000
Casa .	250000	Amortiz.	250000
	1500000		150000

III. — Acționarii Prudenței au:

= 2500 Acțiuni a 500 nom. cu echivalente în activul Societății:

Imobile 1.000.000 (1.250.000 minus)
și Casa 250·000 (250.000 Amortiz.)
1.250.000

Așa dar *val. efectivă* 500 lei de acțiune *ca și nominalul.*

Aceste 3 societăți pot fuziona într'una nouă sau se va continua cea mai solidă dintre ele. Admitem că *Temperanța* le încorporează pe celelalte 2: *Avântul* și *Prudența*. Situația Temperanței încorporând pe celelalte va fi:

„Temperanța"

Soc. Anonimă pentru Imobile

Activ		Pasiv	
Imobile	2520000	Capital	2500000
Cazs . .	500000	Creditori	500000
Debitori	50000		
	2800000		2800000

Acțiuni = 5000 a 500 nominal revenind acționarilor:

	acțiuni		nom.
I. Avântului	1000	a	500
II. Temperanței	1500	„	„
III. Prudenței	2500	„	„
	5000	×	500

Inregistrările vor urma în patrimoniile fiecărei Societăți grație fuziunei astfel:

I. — In patrimoniul Societății AVÂNTUL

31 Iulie 1923

500.000	*Cap. „Avîntului“* = *Cap. „Avântului“ fuziune*	500.000

1 Noemb. 1923.

	Urmăritorii = Societatea anonimă *„Temperanța“, încorporantă fuziunei*	800.000
300.000	*Creditori* Trecut conform fuziunei către Societatea Temperanța rămasă,— sarcina Soc. Avîntul 300.000 lei.	
500.000	*Acțiuni Soc. Temperanța.* Primit dela Soc. Temperanța acțiuni a 500 × 1000 bucăți în schimbul a 1000 acțiuni „Avîntul“ anulate prin fuziune lei 500.000	

1 Noemb. 1923

800.000	*Soc. anon. Temperanța încorporanta fuziunei* = *Următori*	
	Trecut soc. *„Temperanța“*-rămasă, activul societății „Avântul“ încorporată prin fuziune:	
	Debitori . . . . lei 50.000	50.000
	Imobile . . socotite 650.000	650.000
	Cassa . . numerar 100.000	100.000

1 Detto

500.000	*Capitalul Avântului fuziune* = *Acțiuni „Temperanța“* încorporanta fuziunii	500.000
	Se anulează capitalul Avântul prin schimbarea acțiunilor „Avântul“ anulate, cu altele noi de ale Temperanței-rămase, bucăți 1000 × 500.	

II. Inregistrări în Patrimoniul „Prudenței"

31 Iulie 1923

1.250.000	*Capitalul Prudenței* = *Capitalul Prudenței fuziune* Calificat capitalul după noua stare juridică ce a coprins soc. an. *„Prudența"*.	1.250.000

1 Noemb. 1923

1.250.000	*Capitalul Prudenței* = *Acționarii Prudenței fuziune* Stins capitalul „Prudenței" și reținute acțiunile sale pentru înlocuire 2500 a 500.	1.250.000

1 Detto

1.250.000	*Acționari „Prudența fuziune* = *Soc. an. Temperanța încorporanta fuziunei* Trecut acesteia Pasivul soc. Prudența, compus din acțiunile sociale, pentru care urmează să se libereze acționarilor Prudenței, acțiuni conform chitanțelor ce poartă fiecare acționar, bucăți 2500 a 500.	1.250.000

1 Detto

1.250.000	*Soc. anon. Temperanța încorporonta fuziunei* = *Următori* Soc. *Temperanța* rămasă, a primit obligația de a schimba acțiunile Prudenței, conform încorporării prin fuziune a Prudenței la Temperanța, acțiuni 2500 a 500. In schimbul acestei obligațiuni s'a trecut și activul Prudenței, în patrimoniul Temperanței astfel: *Imobile* . . . lei 1.000.000 *Cassa* . . . . „ 250.000	 1.000.000 250.000

1 Detto

250.000	*Amortizări* = *Imobile* Se deduce din prețul înregistrat la Imobile partea de uzură amortizată.	250.000

III. Inreg. în patrimoniul „Temperanța" fuzionată

31 Iulie 1923

	Urmărori = *Capit. Temperației fuziune*	750.000
	Inregistrată noua stare juridică a Soc. Temperanța, considerându-se Rezervele ei drept Capital, astfel :	
500.000	*Capitalul Temperanței*	
	1000 de acțiuni a 500 nominal 500.000	
250.000	*Fondul de rezervă*	
	1000 părți din Fd. de Rez. a 250 adaos la cele 1000 acț. nominale, majorând valoarea efectivă a acțiunei a 750 lei 250.000.	

1 Nov. 1923

750.000	*Societea Temperanța* **incorporanta** = *Următori* *fuziunei*	
	Trecut activul *Temperanței fuziune* către Temperanța -- rămasă, astfel :	
	Imobile evaluate 600.000	600.000
	Casa numerar 150.000	150.000

1 detto

750.000	*Capitalul Temparanței fuziune* = *Soc. anon. Temperanța* **incorporanta** *fuziunei*	750.000
	Trecut societății *Temperanța rămasă* după efectuarea fuziunii, obligația de a da acțiunile societăți fuzante, acționarilor societății fuzionare, 1500 acț. noi a 500 lei contra 1000 acțiuni nom. 500 bucata.	

De unde rezultă închiderea conturilor patrimoniului Societății Temperanța fuzionată, prin trecerea acționarilor ei la Societatea încorporantă a celorlalte rămasă cu numele de *Temperanța*, și indicată pentru deosebirea prezentelor înregistrări, cu calificațiunea de *incorporanta fuziunei.*

Inregistrările în *patrimoniul Temperanței fuzionată* colectoarea fuzionatelor.

Contabilitatea Temperanței fuzionanta celorlalte

1 Nov. 1923

2.250.000	*Imobile* = *Următori*	
	Activul *Temperanței* încorporanta fuzionatelor Societăți:	
	Societatea *Avântul* fuz. 650.000	650.000
	„ *Temperența* „ 600.000	600.000
	„ *Prudența* „ 1.000.000	1.000.000
	2.250.000	

1 Nov. 1923

500.000	*Cassa* = *Următori*	
	Numerarul trecut Temperanței ca încorporanta a fuzionatelor Societăți	
	Soc. *Avântul* fuz. 100.000	100.000
	„ *Temperanța* „ 150.000	150.000
	„ *Prudența* „ 250.000	250.000
	500.000	

1 detto

50.000	*e b i t o r i* = *Soc. Avântul fuzionat*	50.000
	Primit aport debitorii soc. Avântul fuzionată lei 500.000	

1 detto

50.000	*Soc. Avântul fuz.* = *Creditori*	300.000
	Primit în pasivul soc. Temperanța încorporanta patrimoniilor fuzionatelor soc. div. creditori	

1 detto

	Următorii = *Capitalul Temperanței încorporanta fuziune*	2 500.000
750.000	*Soc. Temp. fuziune* Netul aportului plătit prin 1500 a 500 de fuziune.	
500.000	„ *Avântul* „ 1000 acțiuni a 500	
1.250.000	„ *Prudența* „ 2500 „ „ 500	

Situaţia Temperanţei incorporanta Fuziunei

ACTIV		PASIV	
Imobile	2.250.000	Cap. Temperenţa încorpor. fuziunei	2.500.000
Cassa	500.000	Creditori	300.000
Debitori	500.000		
	2.800.000		2.800.000

(Studentul va face *Maestrul* acestor înregistări singur, pentru Soc. *Temperanţa incorporantă fuziunei*").

In ce priveşte repartizarea acţiunilor noi precum şi retragerea celor vechi pentru înlocuire, se va face unde va conveni mai bine, dar cu acte care să poată concentra la societatea, ce rămâne să ducă mai departe rolul societăţilor stinse prin fuziune.

CONTABILITATE
COMERCIALA GENERALĂ
IN LEGĂTURĂ CU
DREPTUL ŞI LEGILE SPECIALE ALE COMERŢULUI
DE
PROF. SP. IACOBESCU & AL. SORESCU

VOLUMUL I: Comercianţi, Societăţi civile şi comerciale, Asigurări, Inregistrări, Iniţiale şi cele relative : : la Dizolvare, Fuziune, Falimente, etc. : :

Lei 270 De vânzare la autori.
Bucureşti, Str. Precupeţii noi 27

Rugăm pe D-nii abonaţi care îşi schimbă adresa, ori doresc să li se trimită revista la o altă adresă, să bine-voiască a ne înştiinţa printr'o carte poştală sau scrisoare.

Adminis. Revistei de Comerţ şi Contab.
Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti

Recenzii. Bibliografie.

BIBLIOGRAFIE

— *La Comptabilité et les Affaires*, Paris. No. 55, într'un articol de fond: „Comptabilitatea în serviciul afacerilor", reproduce următoarele interesante cuvinte ale inginerului M. de Fages, inspector general de poduri şi şosele:

„O întreprindere, care are buni ingineri, dar o rea contabilitate, merge sigur la ruină; pentrucă nu ştie cum stă. O întreprindere care are ingineri mediocri, dar o bună contabilitate va evita catastrofa, pentrucă va fi avertizată de pericol şi va puteă acţionà în consecinţă".

Inginerii noştri, conducătorii de întreprinderi, ce zic de această părere?

— *Le Commerce, Paris*, No. 731, cu monografia contabilităţei unei sucursale din străinătate.

— *Le Comptable Bruxelles*, No. 7, cu un rezumat asupra impozitelor directe în Belgia.

— *Rivista Italiana di Ragioneria*, Roma, No. 7, cu un istoirc asupra profesiunei de contabil în antichitate şi acum; se arată că încă din 1741 există la Milano un Collegio dei Ragionieri.

Actualii titraţi în ştiinţele comerciale, reclamă pentru ei următoarele îndeletniciri:

Consultaţii financiare, economice şi administrative ,constituiri, modificări, fuziuni, lichidări, de socìetăţi, organizarea administrativă de întreprinderi private şi publice, direcţiunea administrativă şi technică a întrep. comerciale, bancare, maritime, de asigurări, direcţia administrativă a întrep. industriale, asistenţă în diferendele între patroni şi salariaţi, participarea la comisiunile de impunere şi la Curtea de Conturi; rapoarte de expertize, lichidări de succesiuni, administrări de tutele şi curatele, administrarea de întreprinderi în faliment sau puse sub sechestru.

— *Bulletin de l'Union des A. E. S. C., Paris*, No. 422, cu dări de seamă asupra mişcării colegilor din Franţa; de relevat

sunt agapele lunare organizate de Uniune, cu care ocazie sé discută diferite chestiuni economice şi profesionale.

— *Bulletin de la Soc. de Comptabilite de France*, Paris, No. 17, anunţă că pentru construirea localului propriu, despre care am vorbit într'un alt număr, s'a obţinut concursul material al subsecretariatului învăţământului technic. Noi am cerut un teren dela Primărie, angajându-ne să construim cu fondurile noastre, dar am fost refuzaţi!!

Descrie sărbătorirea maestrului *Gabriel Faure* numit în curând Cavaler al legiunei de onoare, pentru activitatea sa practică şi teoretică pe tărâmul contabilităţei.

— *Bull. de la soc. acad. de Comptabilité de Belgique*, No. 31, cu relaţiuni asupra activităţei colegilor noştri din Belgia.

— *Bilanz, Steuer und Organisation*, No. 7—8, propune controlul întreprinderilor prin experţi contabili, în loc de comisari ai Statului, cere legiferarea profesiei d expert.

— *La Bourse aux Cuirs de Bruxelles*, No. 502, cu relaţiuni asupra industriei şi comerţului pielăriei.

— *Revues des sciences administratives appliquées*, No. 6-7, cu un interesant articol: „Inventarierea mărfurilor şi fiscul", arătând că după noile instrucţii în Belgia, se poate estima mărfurile sub preţul de cost, în anumite împrejurări, ca bază servind însă estimarea pe acest preţ,

— *Analele statistice şi economice*, No. 5—6, cu raportul d-lui Ing. Manoilescu, prezentat conferinţei internaţionale a claselor mijlocii, prin care propune sporirea cu 1 la sută a impozitului pe cifra afacerilor pentru formarea unui fond necesar construcţiilor eftine. Mai relevăm judiciosul articol al d-luî Dr. I. N. Angelescu, prin care arată că fluctuaţiile valutare se datoresc cererii şi ofertei, nu speculei leului.

— *Buletinul Camerei de Comerţ Bucureşti*, No. 6—7, cu un interesant articol al d-lui avocat G. Lazăr asupra petrolului în legătură cu noua lege a minelor, arătând avantagiile commasării terenurilor petrolifere.

— *Economia Naţională*, No. 6—7, d-l Gh. Popescu, inginer inspector general, după câteva consideraţiuni sumare asupra teoriilor leului-aur, conchide că singura politică sănătoasă este

aceea a d-lui V. Brătianu: Să producem cât mai mult, să importăm cât mai puțin, ordine și cumpănire în cheltueli, seriozitate și cinste în afaceri, respectarea angajamentelor cu străinătatea. Dar toate acestea d-l V. Brătianu spune că le-a făcut, fără ca vreo îmbunătățire să se fi adus situației noastre monetare.

RECENZII

Tratat elementar de exploatare poștală, telefonică și telegrafică de Pârvu Dumitrescu, oficiant superior în Poștă, licențiat în drept, etc., etc.

Foarte puține sunt cărțile care tratează despre Poștă; câteva istorice, iar în ceeace privește tehnica poștală, rar pătrunde câteceva în marele public.

D-l Dumitrescu face de câțiva ani, cu o perseverență de admirat, un tratat tehnico-economic care ne desvălue din misterele Poștei. A ajuns la fascicula VII, și dacă consulți ultima broșură găsești lucruri foarte importante, care dacă ar fi cunoscute de marele public, s'ar vedea că Poșta nu e numai o instituție care produce neplăceri cu telefonul, dar face și lucruri foarte utile: abonamente la ziare, încasări de cupoane și efecte de comerț, mandate poștale cu indicarea tuturor formelor de expediere, reexpediere, înapoere, reclamațiuni, urmăriri — împreună cu multe formulare necesare oricărui particular.

Dacă Poșta nu e organizată prea bine pentru unele servicii, vina este și a publicului, că nu o stimulează dându-i de lucru, de exemplu încasări de efecte pe care le-ar putea face foarte bine cum face oficiul de Regie.

In orice caz tehnica arătată de d-l Pârvu Dumitrescu, ar face pe mulți particulari să poată eși singuri din neplăcerile care le are cu Poșta și răspândirea broșurilor sale nu numai printre funcționarii poștali — *care de sigur că fiecare au acest tratat* — ar face un serviciu chiar Poștei. Când cunoaștem un lucru, îl judecăm după adevărata lui valoare, și Poșta merită să fie cunoscută mai a fond.

A. B.

Partea rezervată Corpului

TABLOUL DE CERERI DE INSCRIERE IN CORPUL CONTABILILOR AUTORIZAŢI ŞI EXPERŢILOR CONTABILI

No.	Numele şi Pronumele	No.	Numele şi Pronumele
	Secţiunea Chişinău		
1	B. Mehnea	4	V. Beloţercovschii
2	N. Staianov	5	N. Ghenender
3	M. Cazocu	6	Alter Orgheevschii
	Secţiunea Dorohoi		
1	Zaharia Solomovici		
	Secţiunea Fălticeni		
1	Smil Arnosohn		
	Secţiunea Giurgiu		
1	Panait Nedelescu	3	Anghel Sfetcu
2	Constantin Stănciulescu		
	Secţinnea Huşi		
1	Silvestru Carenin		
	Secţiunea Ilfov		
2554	Iacob Campus	2568	Israel Herşcovici
2555	Th. Marenco	2569	Hornştein Ionel
2556	Iosef Hunewogel	2570	G. Stănescu
2557	Ioan Roman	2571	Chircu C. Vasile
2558	Laurian Cărămidaru	2572	Gh. N. Popescu
2559	Georgescu N.	2573	M. Askenasy
2560	I. Tatos	2574	G. Sărăcin
2561	Ioan C. Mitru	2575	Vogel Emil
2562	Trifon Georgescu	2576	T. A. Teodoru
2563	Eugen Kunst	2577	Robert Schloser
2564	Haralambie Serafin	2578	Iancu Bernştein
2565	Carol Weintraub	2579	Christache Mateescu
2566	Barbu Petre	2580	Lucian M. Löbel
2567	Herşcovici Mayer	2581	I. Ştefănescu

TABLOUL DE SECȚIUNI

Situația la 31 Decembrie 1923

SECȚIUNEA	SEDIUL SECȚIUNEI	VENITURI	Cheltueli	Excedent	Experți	Autorizați	Stagiari	TOTAL
Ilfov	Camera de Comerț	229.404,55	138.628,15	90.776,20	744	1.584	83	2.411
Arad	Banca Națională	20.000,—	—	20.000,—	41	37	50	128
Brașov	„ „	21.408,24	12.449,44	8.958,80	96	55	10	161
Bârlad	„ Cercului Com. și Ind.	4.750,—	1.847,50	2.902,50	7	20	—	217
Bălți	„ Națională	3.855,—	1.699,90	2.155,—	3	42	1	46
Brăila	„ „	23.843,—	14.800,—	9.043,—	42	156	—	198
Buzău	„ Buzăului	—	—	—	—	—	—	—
Bacău	„ Națională	18.508,90	5.788,25	12.720,65	12	58	—	70
Bazargic	„ Românească	10.234,—	4.905,—	5.323,—	—	—	—	37
Botoșani	Camera de Comerț	6.880,—	6.761,—	119,—	7	115	—	—
Cernăuți	„ „	—	—	—	—	—	—	122
Călărași	„ „	3.300.—	826,50	2.473,50	11	9	—	20
Craiova	Str. M. Kogălniceanu 6	—	—	—	—	—	—	—
Câmpu-Lung	Banca Națională	—	—	—	—	—	—	—
Caransebeș	Tribunalul Caransebeș	—	—	—	—	—	—	—
Caracal	Banca Națională	23 309,35	4.790,—	18.509,35	24	5	2	31
Chișinău	„ „	35.791,15	25 015,60	10.697,55	8	70	7	85
Constanța	B-dul Elisabeta No. 10	30.690,—	21.767—	8.928,—	—	—	—	—
Cluj	Banca Națională	—	—	—	—	—	—	—
Dej	Palatul Justiției	3.256,40	3.076,95	279,45	6	23	—	29
Dorohoiu	Banca Națională	—	—	—	—	—	—	—
Deva	Tribunalul Dewa	—	—	—	—	—	—	—
Fălticeni	Banca Națională	6.550,85	2.488,20	4.061,80	—	—	—	—
Focșani	„ „	6.482,—	2.435,—	4.047,65	24	38	2	64
Galați	Camera de Comerț locală	46.100,—	37.788,50	8.311,50	78	248	14	340
Giurgiu	Școala Comercială	5.080,—	199,50	4.880,50	6	40	—	46
Huși	Banca Națională	5.500,—	506,30	4 993,70	12	8	1	21

SECȚIUNEA	SEDIUL SECȚIUNEI	VENITURI	Cheltueli	Excedent	Experți	Autorizați	Stagiari	TOTAL
Iași	Str. Ștefan cel Mare 25	52.633,—	44.624.—	8.009,—	42	170	10	222
Lugoj	D-l Crăiniceanu Dir. Suc. B. Albina	13.939,—	5.064,35	8.874,65	9	4	1	52
Orhei	Palatul Zemstvei Jud. Orhei	2.215,—	999,75	1.215,—	—	15	—	15
Oradia Mare	Banca Națională	—	—	—	—	—	—	—
Pitești	St. Serban Vodă, 172	5.805,—	1.563,—	4.242,—	19	31	4	54
Ploești	Camera de Comerț	—	—	—	—	—	—	—
Piatra Neamți	Banca Națională	7.050,—	3.160,—	3.890,—	8	56	10	74
Râmnicu Sărat	„ „	1.760,—	625,—	1.145,—	7	6	—	13
Râmnicu Vâlcea	„ „	13.253,40	1.614,60	11.638,80	17	23	1	41
Roman	„ „	7.979,60	3.400,—	4.579,60	—	—	—	52
Slatina	Banca Uniunea Com. și Ind.	17.222,—	12.670,—	4.552,—	12	11	3	26
Silistra	„ Națională	3.085,65	963,—	2.068,—	4	20	—	24
Sighișoara	„ „	4.314,02	2,416,80	1.897,22	8	20	4	32
Soroca	„ Soroca	2.873,50	984,50	2.873,50	—	23	—	23
Sibiu	„ Națională	7.327,05	2.227,50	5.099,50	23	43	7	73
Satu Mare	„ „	27.663,—	20.565,—	728,—	66	69	31	166
Sighetul Marmației	„ „	4.542,25	1.053,—	3.489,25	5	8	16	29
Turnu Severin	Școala Comercială	—	—	—	29	28	8	65
Târgu Mureș	Banca Națională	15.010,—	11.097,40	3.912,60	11	61	96	176
Târgu Jiu	„ „	2.475,—	644,50	1.830,50	14	1	3	18
Temișoara	Trib. Temișoara Et. III Camera 68	58 039,10	30.116,85	27.922,50	96	135	3	294
Tulcea	Banca Națională	3.997,50	2.085,85	1.891,65	7	22	—	29
Tecuci	„ „	—	—	—	—	—	—	—
Târnava Mică	Suc. B-cii Albina Diciosânmartin	4.261,47	587.80	3 674,17	6	19	3	28
Tg. Măgurele	Banca Agricolă	2.318,50	2.200,—	118,50	6	10	—	16
Tighina	„ Basarabiei	—	—	—	—	16	1	17
Târgoviște	„ Națională	—	—	—	—	—	—	—
Vaslui	Societatea Ceres	2.833,80	1.720,—	1.113,80	6	6	—	12
Zalău	Banca Națională	10.445,30	—	6.846,—	16	16	6	38

CRONOLOG

† *Alfred Marshall*

Autorul celebrelor „Principles of Economics“ a încetat din viață la vârsta de 82 ani.

Marele economist englez este cunoscut în lumea întreagă prin modul documentat, rațional și bazat pe cifre, fără a face totuși abuz de ele, cum expunea vederile și principiile enuanțate de el. Rar se găsesc întrunite atâtea calități armonios îmbinate într'un singur organism omenesc ; el punea la lucru o judecată dreaptă, un simțimânt cald și o inimă largă în ce privește chestiunile sociale. — El pare că s'a adăpat dela cele două mari curente de gândire care au contribuit să primească în ultimile decenii economia politică clasică: curentul matematic și curentul sociologic-istoric. — El a luat chiar o parte însemnată în această operă de prefacere.

Deși ideile lui sunt fundamentale și opera lui a tăiat o brazdă adâncă în ogorul economiei politice, totuși el a înțeles întotdeauna și a făcut să se înțeleagă că cel mai bun economist nu adaogă decât un inel la marele lanț al progresului cultural, după cum era căreia aparține nu represintă decât o clipă în mersul nesfârșit al vremei.

Opera lui a fost tradusă foarte bine în limba franceză de Sauvaire Jourdan.

D.

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte)
Finanţează, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi ceeuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov

Capital 20.000.000
Rezerve 5.000.000

Bucureşti, Calea Victoriei, 43

Face tot felul de operaţiuni de bancă

CIOCOLATA ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1835

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Craiova, Deţta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cerenală» din Ilia, Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 10. Octombrie 1924.

REVISTA GENERALA DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț
Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Învățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

	Pagina
Petru Brateș: Criza	305
Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.	
V. M. Ioachim: Reorganizarea camerilor de comerț și industrie	307
I. G. Iliescu: Asigurările funcționărești	309
Partea Contabilă și Technică.	
V. M. Ioachim: Experții-contabili în Suedia	312
Bilânț-tip	314
Petre Drăgănescu: Blănuri	315
Leon Say: Priviri asupra contabilității în partidă dublă. (Traducere de *A. Șt. Tănăsescu*)	323
Recenzii.—Bibliografii.	
Bibliografie	329
Partea rezervată Corpului.	
Colegiale	330
Subscrieri la „Activa" Emis. II-a	332
Ancheta secției Chișinău	333
Cereri de inscrieri	335

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN
Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuş Lucian. r. în ştiinţe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuinţe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Naţional.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperaţiei.
† *Rasidescu St. I.* Fost preşedinte al Corp. Abs. şcolilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil şef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P., Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateş**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu

* * *

Corpul absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ

— Recunoscut persoană morală şi juridică prin Lege specială şi Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti —
Filiale în oraşele principale din România Mare

Comitetul Bucureşti

Preşedinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Preşedinte.* Director în Ministerul de Industrie şi Comerţ.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crivda Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. — Banca Naţională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Preşedinte.* Industriaş.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească.
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Naţională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub Director Societ. Comunală locuinţe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director şi profesor Şcoala Practică a Camerei de Comerţ.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gri. Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoş Ulpiu, Hurmuzache, C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Panteii Cristian, Gr. Trancu-Iaşi, Staicovic. Chr. D., Ştefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare şi orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerţ şi Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CRIZA

Este vorba de *criza financiară* în deobște simțită, de unii mai mult, de alții mai puțin. Ea se manifestă printr'o *restrângere* aproape complectă a *creditului*, prin *împuținarea numerarului circulabil*, prin *scăderea prețurilor*.

Cauzele crizei financiare sunt a se căuta cu mult înapoi, în anii de după răsboi, când banii circulau cu abundență, se plasau cu ușurință în tot felul de afaceri și se cheltuiau larg, ba chiar nesăbuit.

Ca o manifestare generală, după orice răsboi, se observă o perioadă de abundență de bani, când prețurile se urcă, lumea dornică de viață, dă banul cu ușurință chiar pe frivolități. Urmează apoi epoca de liniștire, când lumea se cumințește, își dă seama că viața trebuie trăită cu rost și se mai restrânge. Multe din creditele acordate cu ușurință, nu se pot executa, se pierd bani în afacerile șubrede, se fac vânzări sub cost, prețurile cedează. Este epoca de însănătoșire a monedei, care nu mai este aruncată pe cuptorul cel mare al necesităților Statului, ci este îndreptată pe canalele nevoilor economice reale. Cu bugetul Statului echilibrat, cu o monedă sănătoasă adequată nevoilor vieței economice se poate privi abia spre o normalizare a schimbului în toate manifestările lui, schimb de bani, schimb de bunuri, schimb de servicii.

Voi face o comparație ca să ilustrez că principiile mari sunt aceleași în manifestațiile naturei ca și în manifestațiile vieței economice. După o perioadă de ploi abundente, cari fac de multe ori și ravagii, răsar și cresc o sumedenie de plante, unele bune, altele rele. Dar ploaia trece, vremea bună vine, plantele cresc și urmează perioada de uscăciune în care unele plante se coc, altele se usucă.

Este timpul de secetă când planta cu rădăcini adânci rezistă, iar aceea cu rădăcina la suprafață se usucă. Dar mâna bunului grădinar intervine și udă planta cea bună ca să treacă primejdia secetei.

Petru Brateș.

La Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare

(Palatul Camerei de Comerț)

Se află de vânzare:

Din istoricul Cooperației sătești de N. Arghir . . . . . „ 2
Corpul Contabililor și Reforma financiară de V. Ioachim . „ 5
Criza economică și financiară în România de Gh. M. Leonte. „ 8
Bursa de Efecte de Sp. Iacobescu . . . . . „ 30
Dialog între Contabilitatea Publică și Privată de Sp. Iacobescu. „ 10
Noțiuni de comerț, drept și corespondență comercială. cu monografii comerciale asupra Comerțului de: cereale, petrol, lemne, manufactură, ferărie, coloniale și pielărie de V. Ioachim . . . . . „ 40
Revalorizarea Leului, România și Conferința de la Genua, Statele-Unite și Refacerea Europei de Gh. M. Leonte . . „ 25
Principiul Naționalităților și Societatea Națiunilor de N. Dașcovici . . . . . „ 30
Albumul comemorativ Th. Ștefănescu, cuprinzând sărbătorirea primului profesor de Contabilitate în România . . . . . „ 40
Participarea la beneficii de N. Butculescu . . . . . „ 5
Reorganizarea Camerilor de Comerț de V. M. Ioachim . . . „ 5
Bilanțul Tip (pentru bănci), de P. Drăgănescu . . . . . „ 8
Inventarul din punct de vedere contabil, economic și juridic, de P. Drăgănescu . . . . . „ 6
Depuneri spre fructificare din punct de vedere Economic, juridic și contabil de Al. Sorescu . . . . . „ 20
Chestiunea reformei învățământului Comercial de P. Drăgănescu-Brates . . . . . „ 10
Rolul registrelor în educație de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 10
Contabilitatea și ținerea registrelor, locul lor în învățământ de M. I. Mihăilescu . . . . . „ 10
Necesitatea de viețuire și cerințele sociale de M. I. Mihăilescu „ 10
Băncile de emisiune și rolul lor în Stat de M. I. Mihăilescu . „ 15

REORGANIZAREA CAMERILOR DE COMERŢ ŞI INDUSTRIE

In congresul acestor instituţii, care s'a ţinut la începutul lunei Septembrie, s'a ridicat din nou chestiunea reformei Camerilor de Comerţ şi Industrie, — reformă, care a fost anunţat aproape în fiecare an fără să se realizeze până acum.

La congresul din Constanţa din 1922 s'a prezentat o lucrare minţios studiată şi redactată a colegului nostru, d-l G. Christodorescu, subdirector general în Ministerul de Industrie, — lucrare, care cu oarecare modificări făcute în conferinţa reprezentanţilor Camerilor de Comerţ, s'a admis şi s'a înaintat Ministerului pentru a o avea în vedere la alcătuirea proectului de lege ce se anunţa că se pregăteşte.

De atunci au trecut doi ani, în care timp s'a adus diverse modificări de diferite organe, prin mâna cărora a trecut proectul, s'a pus din nou în discuţia Camerilor de Comerţ şi în fine acum se află în studiul unei subcomisii speciale, care se zice că-i va da forma definitivă, reforma această fiind anunţată şi prin Mesajul Regal.

Cei ce au dus lupta pentru reorganizarea acestor instituţii pe baze corespunzătoare vremurilor de azi, luptători, printre cari se numără în primul rând colegii noştrii, pot fi mulţumiţi că în bună parte din dezideratele lor se vor realiza prin noua lege şi anume : *Drept de vot pentru toţi comercianţii şi industriaşii, reprezentarea proporţională a diferitelor ramuri, lărgirea cadrului de activitate prin participarea Camerilor la întreprinderi de interes general, crearea Uniunii Camerilor de Comerţ, verificarea gestiunii de censori experţi contabili.*

In special acest ultim deziderat este un succes al mişcării noastre. Cu aceasta ocazie constatăm cu satisfacţie că încetul cu încetul se introduce controlul de organe competinte atât în întreprinderile particulare cât şi în instituţiile publice.

Am avea însă o singură observaţie de făcut şi anume ca cel puţin unul din censori să fie ales odată cu ceilalţi membrii dintre cei ce sunt eligibili.

Dacă în ceeace privește controlul gestiunii ni s'a dat un rol precumpănitor, nu putem spune același lucru referitor la administrarea și conducerea acestor instituții.

Intr'una din conferințele secretarilor Camerilor de Comerț s'a propus printre condițiunile de eligibititate un stagiu de 2 ani ca negustor sau industriaș, *fiind scutiți de acest stagiu acei ce au o Școală Comercială Superioară.*

Era pe deoparte o încurajare pentru absolvenții acestor școale și pe de altă parte o confirmare a superiorității negustorului cu cultură față de cel format numai la școala practicei.

Această propunere n'a mai fost trecută în proectele următoare.

O mare nedreptate s'a facut apoi titraților în științele comerciale prin noile dispoziții din anteproiectul ultim și anume:

De unde în legea actuală se prevede că secretarii Camerilor de Comerț trebue să aibă studii comerciale acum se dă posibilitatea oricărui are un titlu academic să ocupe acest post, în loc să se mențină această dispoziție ca un omagiu adus muncii devotate și stăruitoare depuse de licențiații și diplomații în științele comerciale în serviciul acestor instituții.

Dacă până acum cel puțin în ceeace privește aceasta funcțiune nu s'a făcut politică la Camerile de Comerț, secretarii identificându-se cu instituția, în care lucrează de zeci de ani, prin lărgirea cercului solicitanților se va introduce sistemul schimbării secretarului odată cu schimbarea prezidentului, mai ales că budgetele unor Camere de Comerț pot fi un puternic mijloc de atracție.

Statul, județul și comuna se interesează din ce în ce mai puțin de acele mijloace, cari pot contribui la prosperitatea comerțului: Căi de comunicații, magazii și antrepozite, școale, etc.

Camerilor de Comerț le revine sarcina să înlocuiască această inițiativă.

Și într'adevăr constatăm cu satisfacție ca îndată ce veniturile acestor instituții au sporit, s'au pus pe lucru. Mai toate Camerile de Comerț iau acum o parte activă la desvoltarea învățământului comercial, creiindu-se numai în decurs de 2 ani 6 școale comerciale superioare, alte câteva elementare și contribuind cu aproape cinci milioane la construcția Palatului Academiei de Comerț din București, în afară de localurile proprii de Școale Comerciale, cumpărate construite sau în curs de construcție de Camerile de Comerț din București, Ploești, Galați, Pitești, Oradia-Mare, etc.

Este o activitate, care merită toată lauda lor de sigur că comerţul şi industria are nevoe de multe alte aşezăminte, cari treptat, treptat se vor ridica dacă administrarea şi conducerea acestor instituţii va rămânea în mâinele gospodarilor, nu în ale politicianilor.

V. M. Ioachim

ASIGURĂRILE FUNCŢIONAREŞTI

Interesul ce se arată de funcţionarii de birou, în preocuparea zilei de mâine, pentru asigurarea bătrâneţei, nu poate decât să bucure pe acei ce gândesc, ca şi mine, ca să putem întreprinde o acţiune pur profesională spre a putea obţine o lege care să garanteze dreptul de pensionare şi a muncitorului intelectual, după cum legea din 1912 a garantat asigurarea bătrâneţei muncitorului manual.

Dacă cercetăm cu toată imparţialitatea chestiunea asigurărilor sociale avem de constatat că funcţionarii particulari nu au agitat chestiunea asigurărilor şi nici nu au luptat simultan cu mişcarea muncitorilor manuali, ca să fie şi dânşii prevăzuţi în legea asigurărilor sociale.

Cauza adevărată însă a fost lipsă totală de interes în acel timp, atribuit numărului mic de funcţionari de bancă şi birou, cât şi remuneraţiei mulţumitoare ce o primeau.

Azi însă, înmulţirea Băncilor, Societăţilor industriale, negoţului cât şi naţionalizarea societăţilor de origină streină a atras şi un numeros personal biurocratic, care începe să se gândească la timpul când vor deveni înapţi muncei, adică bătrâni.

Un început de îngrijorare se observă din cele câteva arficole scrise în coloanele revistei noastre dar preocuparea acelor ce s'au hotărât să iasă din rezervă de până acum denotă şi o timiditate în atacarea problemei destul de serios simţită.

Ştim că există câteva bănci şi societăţi industriale care au înfiinţat un fond de ajutor al funcţionarilor, augumentat pe fie-care an cu o cotă parte din beneficiu, multe din societăţi ce se înfiinţează prevăd crearea acestui fond din beneficiile eventuale ale întreprinderilor, dar aceste măsuri nu sunt suficiente, ci pot fi considerate ca un paliativ, prin chiar natura reglementărei fon-

dului în sine, căci ele nu deservesc decât pe funcționari aceleași întreprinderi stinși de incapacitatea de muncă, la o etate fixă și după un anumit timp de serviciu.

Acest sistem, în ordinea prevederilor sociale, se numește: *Case speciale de ajutor al funcționarilor.*

Preocuparea mulțimei de funcționari particulari nu este casa specială de ajutor ci: *cassa de pensiii generale a funcționarilor particulari* cu contribuție obligatorie mixtă: *a funcționarului și a întreprinderei.*

Principiul predominant al ființării casei de pensiuni pentru funcționarii particulari constă în aceste câteva puncte:

a) obligațiunea asigurării sociale (invaliditatea permanentă, incapacitate de muncă datorită boalei, ajutor medical în caz de boală, pensiune la bătrânețe) *a ori-cărui funcționar particular, începând dela etatea de 20 ani.*

b) contribuțiunea mixtă a funcționarului și întreprinderii cu un cuantum de 4-6% din salariul fix lunar.

c) autonomia casei de pensiuni. Controlul Ministerului Muncei, numai în ceeace privește asigurarea și aplicarea sancțiunilor în caz de neurmare a asigurării.

Necesitatea legiferării asigurărilor sociale pentru funcționarii particulari nu mai constitue azi un deziderat teoretic ci este o obligațiune universală de aplicat și dacă la noi, în țară, nu s'a legiferat, acesta se datorește unor chestiuni de ordin politic de altă natură decât cel social.

In adevăr, tratatul de pace dela Versailles prevede un capitol destinat special Muncei și țările semnatare, între care și România, s'au obligat formal a introduce legiuiri cu caracter de prevedere socială, tocmai pe considerentul de a împiedica, pe viitor, conflicte interne de ordin social. In baza acestor stipulațiuni exprese, obligatorii pentru fiecare membru semnatar al tratatului dela Versailles, țara noastră trebuie să urmeze punct cu punct hotărârile luate de Biroul Internațional al Muncei și, în această privință, Ministerul Muncei a pregătit un *ante Proect de cod al Muncei*, care la art. 191 spune textual: *Toate categoriile de salariați din industrie și comerț sunt supuși asigurărilor*, iar în: *enunțarea principiilor și dispozițiunilor pentru titlul preliminar la punctul XV, precizează: „Toți salariații din industrie și comerț sunt supuși regimului obligator al asigurărilor pentru boală, invaliditate din boală și accidente“.*

Legea specială a asigurărilor sociale va organiza asigurările pentru bătrânețe și va prevede măsurile de prevenire și de ocrotire pentru lipsa de lucru, iar mai departe, finalul precizează că: *principiul și dispoziținea această este de ordine publică neputându-se deroga dela ea prin convenții particulare.*

Este de observat aci, după cum am transcris mai sus, că se va face o lege specială a asigurărilor sociale, cu alte cuvinte se va întregi actuala lege a asigurărilor sociale, înglobând tot ce este salariat în industrie și comerț ne mai făcându-se distincție între salariații manuali și intelectuali.

Interesul nostru este să cooperăm la alcătuirea legei, în sensul vederilor noastre, nu să se legifereze peste capul nostru și aceasta numai printr'o strânsă și solidară acțiune; prin ajutorul unei *Reuniuni a funcționarilor particulari* la care să participe toți funcționarii de bănci, birouri, industrie și comerț.

I. G. Iliescu

„ALBINA"

Societate Anonimă Română

fost MAX FISCHER & Co.

Fabrici de Ambalage Metalice. Articole de Menaj, Obiecte Zincuite și Produse Chimice

BUCUREȘTI: Str. Calomfirescu No. 3

GALAȚI: Str. Grădina-Veche No. 17 bis

Furnizează: **Cutii, Bidoane, Placarde și alte obiecte de Tinichea, albe sau litografiate, Căldări și obiecte Galvanizate (zincuite), Vacs „ALBINA", Cremă de Ghete „Loup Noir", „Luna", „Cavaleria Rusticană", „Fedol", etc., Ceară de Parchete, Pomadă de curățit Metale, Unsori de Căruță, Piele, Harnașamente, etc.**

Partea Contabilă şi Technică

EXPERŢII CONTABILI IN SUEDIA

Printre ţările, în care profesiunea de expert-contabil este legiferată, este şi Suedia.

După o lege votată după războiu, Camerile de Comerţ pot elibera autorizaţii de expert-contabil solicitatorilor cari întrunesc următoarele condiţiuni:

1) Au diploma de studii comerciale superioare dela o Academie de înalte studii comerciale, unde să se fi specializat în ramura contabilităţii şi a dreptului.

2) Au o practică de 3 ani în comerţ, industrie, etc., de preferinţă pe langă un expert-contabil autorizat.

3) N'au suferit condamnări infamante.

4) Au depus un examen în faţa unei comisiuni de 12 experţi-contabili, desemnaţi de Camerile de comerţ.

Condiţiunile cerute sunt deci destul de grele, de aceea numărul acestor experţi este deabia de vreo 50, cari în 1923 s'au constituit într'o Asociatie.

După obţinerea autorizaţiei, sunt asemenea supuşi la diferite restricţiuni ca: n'au voe să exercite vre-un comerţ sau industrie, nu pot fi funcţionari, afară de unele excepţii de ex.: pentru profesori, nu pot controla societăţile, unde au acţiuni sau au rude în comitetul de administraţie.

După cum se vede, este o deosebire esenţială între profesiunea de expert-contabil la noi şi în Suedia. Acolo această profesiune este de sine stătătoare şi nu se confundă cu aceea de salariat ori comerciant.

Unii din aceşti experţi-autorizaţi au format o societate pe acţiuni pentru exercitarea profesiunii.

Drepturile acestor experţi sunt:

1) Să facă expertize ordonate de Justiţie sau alte autorităţi.

2) Să administreze falimente, în calitate de sindic.

3) Să organizeze, să verifice, să dea sfaturi, etc., în materie de contabilitate şi administraţie.

4) Să îndeplinească funcţiunea de „revizor" pe lângă soc. pe acţiuni.

După codul de comerţ suedez, societăţile pe acţiuni n'au comitetul de censori ca la noi, însă în fiecare an se alege 1—2 specialişti, de obicei experţi-contabili autorizaţi, cari verifica toate conturile, şi, la adunarea generală anuală fac un raport cu observaţii personale asupra contabilităţii, asupra bilanţului, contului de profit şi pierderi, etc.

Experţii-contabili autorizaţi se bucură de o deosebită consideraţie şi serviciile lor sunt mult apreciate.

Pe lângă aceştia, mai există şi experţii-contabili neautorizaţi, constituiţi într'o veche Uniune, care datează de prin anul 1890.

Pentru a face parte din această Uniune, nu se cere neapărat un titlu de şcoală, ci dovada că posedă cunoştinţele şi aptitudinile unui expert-contabil.

Incetul cu încetul însă, această instituţie pierde din autoritatea sa, pentru că, după cum se arată într'un raport oficios, mai mult de jumătate din membrii acestei Uniuni n'au pregătirea necesară.

V. M. Ioachim.

Comercianţi,
Industriaşi,
Financiari!

Faceţi cu toţii reclamă în

Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate

Organul „Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale Superioare şi al Corpului Contabililor"

Singura revistă de specialitate, care are un tiraj de 6.000 exemplare, răspândite printre conducătorii Institutelor Comerciale, Industriale şi Financiare, precum şi printre toţi Contabilii din România-Mare.

Se trimit la cerere numere de probă gratuit.

BILANȚ-TIP

La congresul internațional cooperatist ținut anul acessta la Praga, s'a propus și adoptat următorul bilanț-tip al Băncilor Cooperative Naționale (Centralelor), care să permită comparația necesară între diferitele organizațiuni bancare naționale:

Activ

1. Imobile.
2. Mobilier.
3. Portofoliul comercial.
4. Portofoliul titluri (rentă, etc.) proprietatea băncii.
5. Imprumuturi garantate prin imobil.
6. „ „ prin titluri.
7. „ „ prin mărfuri.
8. „ „ de către terți.
9. „ „ fără garanție.
10. Participațiuni financiare.
11. Cassa și Bănci.
11. Conturi de ordine.

Pasiv

1. Capital (subscris).
   (datorat).
2. Avansuri nerambursabile.
3. Avansuri rambursabile.
4. Obligațiuni.
5. Depozite la vedere și Conturi Curente.
6. Depozite cu preaviz.
7. Depozite cu termen.
8. Emisiuni în curs.
9. Efecte de plată.
10. Conturi de ordine.

Diplomat Școala Comercială Superioară, experți-contabili fost administrator în industrie cunoscând branșa petroliferă și minieră și limbi străine caută post. A se adresa la administrația Revistei.

BLĂNURI

Căutând să profit de cunoştinţele căpătate în timpul când pe lângă cursurile dela „Handelshochschule" din Leipzig, frequentam comtuarul de comisionar de blănuri al d-lui Otto Prager, m'am gândit să le colecţionez în o mică broşură care ar putea fi de un prim ajutor ori cui ar vrea să afle ceva relativ la blănuri şi comerţul de pei, înlesnid deosebirea diferitelor *soiuri* de piei usitate ca blană, fiind bine stabilit că pentru aprecierea calităţei trebue multă *dibăcie* şi o practică îndelungată. De asemenea se poate întrebuinţa în şcolile de comerţ ca un adaos la cursul mărfurilor.

Cu binevoitorul concurs al d-lui Otto Prager, pentru care îi exprim şi în acest loc sentimentele mele de viuă gratitudine, am putut-o aduce la îndeplinire, şi o dedic ca omagiu şcoalei superioare de Comerţ din Bucureşti.

* * *

Acest articol de îmbrăcăminte nu de multă vreme a luat o mare desvoltare. Inceput a fi purtat de nevoia frigului într'o formă mai mult trebuincioasă decât comodă, ca şi celelalte articole de îmbrăcăminte, cu desvoltarea şi răspândirea civilizaţiunei şi a gustului a căpătat o importanţă deosebită provenită din relaţiunile sociale şi îl vedem purtându-se şi acolo şi atunci când nu e impus de simpla necesitate, devenind un articol de lux.

Cum astăzi comerţul, ca şi arta şi cultura, a luat un caracter mondial graţie înmulţirei mijloacelor de comunicaţie, ca linii ferate, telegrafe, telefoane, etc. nu mai putem vorbi de un comerţ local de o mare importanţă, cu deosebire în această ramură, care îşi furnizează articolele sale dela diferite vietăţi ce trăesc pe faţa pământului într'o aşa mare diversitate şi variind între ele, chiar în aceeaşi rasă, după sol, climă şi condiţiuni de trai. Aşa pentru a avea murmurel trebue să ne adresăm Rusiei, pentru chinchilla Americei de Sud, Boliviei şi Peru, pentru urşi albi părţilor polare, pentru cuverturi de piei de leu sau de tigru, regiunilor equatorului, etc.

Punctul principal al acestui negoţ este Lipsca.

Lipsca pe lângă că este aşezat în mijlocul Europei şi legat de minune prin o reţea de căi ferate cu toate ţările dimprejur, a ştiut să-şi câştige şi să-şi menţie importanţa înfiinţându-şi şi

industrii solide pentru argăsitul, văpsitul şl lucratul pieilor. Aici se concentrează în mare parte produsele din lumea întreagă prin intermediul Aucțiunilor de piei din Londra pentru piele americane mai ales și târgurilor [1]) din Nijni și Irbit pentru piei rusești și de aici se distribue apoi consumatorilor de obicei după ce s'au argăsit.

Piele de blană le putem împărți după starea lor în brute, argăsite, jumătate confecționate și confecționate

După întrebuințarea lor le putem împărți în blănuri de garnitură, etole, manșoane și de confecție, de ex.: jaket, căptuseală. etc., unele blănuri nu pot fi întrebuințate la confecții, din contră toate blănurile de confecție pot fi întrebuințate ca garnitură.

Le mai putem împărți după proveniență în: rusești sub care nume se cuprind și cele din Asia, respectiv Siberia, americane (sub care se înțeleg mai mult pieile din America de Nord) de oarece America de Sud furnizează puține varietăți ex.: banale, chinchilla, nutria și skuncu de Sud America, apoi Australiene și Africane. Important e să cunoaștem în ce legătură stă proveniența cu calitatea pieilor ceiace vom vedea la descrierea pieilor.

* * *

Să facem o descriere concisă a pielor mai însemnate ca articole de comerț.

Astrachan [2]) caracul, astracan, caracul. Sub numele de astrachan se înțelege în comerțul general ceeace la noi se chiamă caracul, iar astrachanul propriu zis se chiamă persianer.

Astrachanul să-l numim și caracul ca să nu păstrăm o imagine falșe, provine dela o varietate de ezi și meiei rusești, are părul de culoare neagră, brună sau albă strălucitoare și prezintă ondulațiuni fără însă a fi complect întors așa ca să formeze vine. In general i se dă o culoare artificială, rar sunt date în comerț naturale, afară de cele albe. Ele se întrebuințează pentru jachete de damă, boa, gulere de paltoane, căptușeli de paltoane de bărbat. Vin din Rusia.

Persianer, astrakan, persian lamb, astrachan, sunt piele provenind dela o rasă de miei cultivați și având părul foarte creț și întors așa că formează vine în toată lungimea pielei; cu cât buclele sunt mai pronunțate și frumos aranjate și culoarea mai lucioasă, cu atât valoarea pielei e mai mare. Culoarea părului e neagră

1) Despre Aucțiuni (licitațiuni) și târguri vom vorbi mai pe larg la partea comerțului.

2) Numirile le dăm așa cum se întrebuințează în comerț întâi în limba germană, apoi franceză, engleză și română.

strălucitoare, sunt însă și persianer de culoare gris cenușiu, aceștia sunt mai rari și mai scumpi, când sunt frumoși costă azi o piele pânăla 1500-2000 lei, pe când cele negre costă în mediu 7-800 lei. Cel gris se chiamă daranda și se întrebuințează ca bordură la Husari unor regimente. Nu trebue confundat cu Krimmer tot un fel de miel gris cu părul răsucit, care e comun 4-500 lei.

Ca și la astrachan culoarea se lustruește pe cale chimică, se întrebuințează pentru căciuli, garnituri de paltoane pentru jachete, manșoane, bordură de tunici ofițerești de iarnă, pentru dublat complect paltoane, etc. Vin din Buchara, Persia, Afganistan.

Breitschwanz, broadtail, breitschwanz, provine dela miei de persianer născuți morți. Pielea e mică și are un păr scurt lins prezentând numai ondulațiuni ca mătasea, moiré; cu cât părul este mai scurt și mai lucios, iar ondulațiunile mai bine vizibile cu atât este mai prețios. Se întrebuințează pentru jachete de damă, manșoane, etc., de aceia nu le dăm aici decât ca orientare generală.

Nu trebue să uităm că toate pieile au și varietăți foarte inferioare. De ex.: găsim Persianer pentru 2-3 franci, dar aceștia se apropie mai mult de miei sau sunt foarte urâți. Tot astfel găsim Breitschwanz în acelaș preț cu părul craqué, așa că se întrebuințează numai pentru pălării.

Prețurile trebue considerate pentru marfă de calitate mijlocie și bună, nu pentru piei vătămate sau atât de proaste că abia se pot întrebuința.

Biber, castor, beaver, castor (biber), este blana care provine dela animalul numit castor. Este interesantă viața acestui animal asociabil care formează colonii și își construește în un fel de moșoroae în mijlocul apei, locuința sa se compune din mai multe etaje pe care și le împarte în magazii pentru provizii, loc de consumație și locuință propiu zisă. El își strânge proviziuni însemnate în timpul verei, compuse din ramuri, fructe, coji de copaci, rădăcini, etc., și sunt foarte vătămători pentru păduri, căci roade pomii de coji, ba de multe ori și truuchiul așa încât îl doboară. In Canada sunt foarte numeroși.

Pielea are forma ovală, de culoare brună roșcată până la negru, are un strat de păr mărunt de 1—2 cm., care formează puful foarte fin și des de culoare cam cenușie argintie, și un strat de peri țepoși, lungi de 4-5 cm., foarte strălucitori și care fac frumusețea blănei (formează ceeace se chiamă spicu), are o culoare castanie roșie cu un reflex albăstrui închis pruniu; cu că-

acest reflex e mai frumos și mai vizibil, cu atât valoarea blănei e mare.

De obicei la biber se tunde vărful perilor țepoși fiind roșeatici până la o anumită distanță, așa că se lasă numai cam cu un centimetru mai lung ca puful; cei care au perii din natură în întregime frumoși, sunt cu atât mai buni. Când sunt așa de roșii că nu se poate întrebuința naturali, se vopsesc și atuncea ea numele de geblendete Biber, biber vopsit; de multe ori se smulg cu totul perii cei lungi rămâind numai puful. Se întrebuințează pentru căciuli, gulere de paltoane, garnituri, etc. Moda feminină agreiază foarte mult biberii la care s'au smuls complect spicul.

Bisam, rats musqués, musquash rats, bisam. Blana de bisam provine dela o specie de șobolan, care trăește în America de Nord. Pielea se prezintă în aparență sub forma dreptunghiulară și se vinde sau împreună cu burta și atunci e tubulară, sau câte odată se tae pe laturi separându-se de o parte spinarea și de alta burta. Burta e în totdeauna mult mai deschisă la culoare ca spinarea având un aspect gălbui roșcat sau alb cenușiu după cum spatele e de culoare brună roșcată sau cenușie închisă aproape negru. Sunt frumoase aceste din urmă când prezintă un aspect albăstruiu închis pronunțat; culoarea seal e culoarea neagră corb cu fond roș auriu, care se dă pielei după ce s'a smuls spicul și s'a tăiat puful, lăsându-l numai de 13-14 mm., în franțuzește rasés, spatele are spicul mult mai lung ca burta, pe mijlocul burței spicul lipsește cu desăvârșire. Bisam fiind blană mică se întrebuințează mai mult la captușeală, blănuri, paltoane și alte dubluri, sau cel vopsit se întrebuințează în parte pentru dubluri, 7 $^1/_2$ sau 10 piei poartă numele de Bisamstreifen, se lucrează pentru jachete și se tae apoi lăsând numai puful de 13 sau 14 mm., vopsindu-se lutru.

In afară de culoarea lutrului bisam se mai văpsește în culoarea nurcei sau zibelinei și servește ca imitație, sau negru complect cu fundul gris argintiu și se chiamă naturschwarz bisam.

Fuchs, renard, fox, vulpe. Acest animal șiret este destul de cunoscut și bine descris în multe fabule așa că nu mai nevoe de vre-o lămurire în privința vieței ce o duce. El prezintă cele mai multe varietați și se găsește răspândit mai preste tot pământul având diferite nuanțe de culoare și mărime, îl găsim în țările europene și asiatice cum și în America și Australia.

Cele mai însemnate varietăți sunt:

Rotfuchs, renard rouge, red fox, vulpea roșie presintă la

rândul său foarte multe nuanţe şi calităţi după ţara şi timpul când se vânează; este vulpea care se găseşte şi la noi şi a cărei piele se întrebuinţează pentru etole, manşoane, căptuşală de blană şi de cuverturi, etc.

Calităţi mai principale de vulpi roşii deosebim:

Vulpile americane, venind din Canada în Franţa, vulpea americană de un roşu ca focul foarte mătăsoase la păr şi cunoscute la noi însă sub numele de vulpe de Virginia; cea mai bună calitate o furnizează Canada în jurul golfului Hudson. Vânatul acestor vulpi îl ea în antrepriză compania „Hudsonbay" şi produsul îl vinde în acţiunile (licitaţiile) care se ţin odată pe an în Martie la Londra, despre care vom vorbi mai pe larg la partea comerţului cu blănuri.

Russische Füchse, renard rouge, Russian fox, vulpile ruseşti Sub acest nume se cuprind şi cele din Siberia. Unele speţe din acestea se aseamănă mult cu cele americane. Cea mai bună calitate vine din Kamtschatka apoi Ohotky, Jakutzky, etc. Dintre cele de Siberia sunt unele mai puţin bune din causă că nu au culoarea aşa de roşie de aceia sunt şi mai puţin căutate ca cele sus numite, ca varietăţi mai principale sunt cele Tomsk, Tobolsk, Semipalatinsk, cele d'întâi gălbui nu se vopsesc aşa bine, cele din urmă roşu-gris. Cu moda ce există de câţiva ani se vopsesc toate vulpile roşii în negru-cenuşiu aşa numita culoare Alaska.

Un alt soi de vulpi foarte bune sunt cele de Finlanda, Norvegia şi Suedia precum şi cele de Arhanghel de o culoare roşie frumoasă.

De o calitate mai inferioară sunt de menţionat cele de Kazan Witebsk, etc., mai puţin păroase şi de un roş mai slab ca cele din nainte şi cele de Karagan care au culoarea, aproape gri deschisă.

Landfüchse. Se înţelege sub acest nume vulpile de Germania, Austro-Ungaria şi Elveţia. In Germania cele mai bune vin din împrejurimile oraşului Königsberg, cele bavareze sunt aproape tot aşa de bine apreciate, apoi cele elveţiane şi ungare. De calitate mai proastă şi mai aspre la păr se prezintă cele româneşti, bulgare, macedonene, bosniace care sunt mai ieftine. Mai sunt de menţionat cele turceşti, mici dar foarte păroase, cam cenuşiu şi nu se adaptează bine pentru colorat.

Vulpile franţuzeşti, renard du pays, sunt aproape roşii dar mai mici, ca cele germane, tot astfel cele din Pirinei. Cele italiene

sunt de o culoare gri-negricioasă, aspre la păr și de ordinar mici în talie.

Vulpile australiene merită asemenea a fi citate, sunt cam puțin părcase și de ordinar roșii. Nu se întrebuințează mult la garnituri fiind prea plate.

O atenție deosebită merită comerțul cu cozi de vulpe care se întrebuințează și naturale când sunt frumoase pentru a împodobi caii la equipagii sau ca garnitură la cuverturi, etc., dar mai îndeosebi se lucrează răsucindu-se pe sfoară părul dela cozi rupte sau năpârlite și chiar dela cele întregi și se vopsesc în diferite culori. Cele vopsite se vând după mărime, se întrebuințează pentru boa, garnitură la manșoane, etole, etc.

Weissfuchs sau Polarfuchs, ranard blanc, white fox, vulpea albă cu blana de un alb foarte foarte frumos de multe ori ca zăpada regiunilor polare pe care vagabondează; câte odată bate în gălbui sau cenușiu. Puful acestei vulpi e foarte des și moale ceeace face să fie mult apreciată pentru boa sau manșoane, cele gălbui se vopsesc ca imitație de renard bleu, sau Alaska.

Blaufuchs, renard bleu, blue fox, vulpea albastră, care nu se prezintă cumva ca albastrul cerului sau indigo, ci este mai mult de o nuanță cenușie brună, reflectând câte odată în albăstriu, rar se apropie de albastru mărei deschis. Este una din blănile favorite pentru boa, manșoane, etc. și aiunge câte odată la prețuri foarte urcate. Cea mai bună calitate o furnizează Alaska, au părul mai tare și sunt mai mari ca cele de Grönlanda care au păr fin de felul vulpei albe, dar se roade mai repede.

Schwarz oder Silberfuchs, renard argenté, silverfox sau cum îi zicem noi vulpea argintată, s'ar părea a avea culoarea argintului, e însă rare ori așa de deschisă la culoare ca să merite cu drept această denumire; ea se prezintă într'o culoare cenușie închisă mergând până aproape la negru, fiind de multe ori chiar de un negru foarte închis ceeace îi face frumusețea. Peile obișnuite au o mare parte de peri de culoarea argintului, mai cu seamă dela coamă în jos, coada stufoasă termină cu un vârf alb. Aceasta este cea mai favorită blană pentru boa și manșoane. Exemplarele negre de tot vin mai cu seama din America de Nord.

Graufuchs, renard gris, gray fox, vulpea cenușie, este o varietate a cărei culoare ne-o arată numele său, constitue o blană superioară întrebuințată pentru căptușit mai cu seamă precum și pentru boa eftine, prețul ei variază între 2-500 lei bucata.

Kreutzfuchs, renard croisé, cross fox, vulpea încrucișată, este o calitate mai inferioară de vulpi argintii, mai pestriță având o culoare cenușie brună, iar perii țepoși din partea dinapoi a pielei deasupra șoldurilor fiind albicioși gălbui la vârf, de multe ori se găsesc piei de vulpi încrucișate cari s'ar putea lua drept vulpi argintate, așa că este greu de stabilit o limită unde termină vulpea argintată și unde începe cea încrucișată. Prețul mediu variază între 3-12.000 lei.

Kittfuchse, se aseamănă mult cu Graufuchs, dar e o piele foarte mică, jumătatea taliei obișnuite, are păr moale, vine din Rusia în număr mic căci se găsesc puține.

Seefuchs, renard du Japon (Tonkin) sau japanischer Fuchs, vulpea de mare sau japoneză, e varietatea care vine din Japonia și are păr fin, iar cele de Korea au păr mai aspru. Culoarea galbenă cenușie.

Peile de vulpe se dau mai întotdeanna în comerț întregi cu cap, picioare și coadă. Cele de calitate mai inferioară, sau care n'au putut fi vânate întregi, din categoria celor roșii mai cu seamă, se tae în șuvițe și se întrebuințează pentru îmblănit, sub această formă sunt căutate în România sub denumirea de șufări de vulpe.

Vulpea se dă în comerț mai de multe ori naturală, cele roșii se vopsesc adesea ori în negru, brun, etc., depinde de modă câte odată se întrebuințează și naturale. Ca mod pe vânzare se socotesc pe bucată, de multe ori vin însă legate în pachete câte 10 (cele vopsite).

(Va urma) **Petre Drăgănescu.**

Lucrările pentru construirea Casei Corpului Contabililor continuă. S'a terminat până acum subsolul, parterul și primul etaj. Din cauza timpului înaintat, lucrările în campania aceasta se vor opri aci, urmând să se continuie în primăvară.

Colegii, cari n'au subcoris încă acțiuni, sunt cu insistență rugați a-și îndeplini această îndatorire morală pentru a duce la bun sfârșit opera începută.

Poziția centrală a clădirei va permite, îndată după ce va fi terminată, distribuirea unui dividend mulțumitor, mai ales că fondul de rezervă din donațiuni va întrece curând suma de 500.000 lei.

PRIVIRI ASUPRA CONTABILITĂȚII IN PARTIDA DUBLĂ [1])

De LEON SAY

Memoriu citit în ședința Academiei de științe morale și politice din Franța dela 19 Decembrie 1885.

Contabilitatea modernă este o artă de imaginație care poartă în sine pecetia geniului italian și a geniului grec. Ea nu se aseamănă cu contabilitatea de rând, care născù într'o zi în gospodăria casnică și fu inventată, fără îndoială, de către persoane, foarte onorabile, cărora li s'a încredințat adesea ori misiunea de a tălmăcì limba.

Caterina de Mediicis, care era neîntrecută în contabilitatea casnică, ținea chiar ea însăși, sau poruncià uneia din damele sale de onoare catastiful său de cheltueli cu grija cea mai minuțioasă.

Dat finid că intrările de sume erau înscrise deoparte și cheltuelile de altă parte, unul dintre istoricii săi a zis, că ea,

---

Nota traducătorului. Pe când eram elevul d-lui profesor George Alessanu, la școala superioară de comerț din București, îmi aduc aminte cu drag, că în anul al II-lea, înainte de-a intra în secretele științei contabile, d-sa ne citea și ne punea să traducem, din conferința pe care am satisfacția s'o prezint în românește colegilor noștri.

Era un punct de atracție mai mult în cursul d-sale frumos, captivant, prin deschiderea de orizonturi, unde rațiunea-i suverană.

Impresia din copilărie a persistat și când am venit ca îndrumător la catedra din București, l-am rugat pe d-l profesor Alesseanu să îmi împrumute textul francez — care, binevoitor ca totdeauna — nu numai că mi l-a dat, dar m'a îndemnat să-l traduc încât să fie la dispoziția, atât a colegilor, cât și a publicului, care dorește să știe ce e contabilitatea în partidă dublă.

Pentrucă bucata conține multă mitologie și un stil concis, îmi era teamă că pierde din frumusețea sa și m'am adresat d-lor profesori: L. Bachelin, G. Alesseanu și d-șoarei M. Stroescu, cărora le aduc viile mele mulțumiri, pentru concursul dat.

In conferința aceasta, savantul L. Say a concretizat admirabil noțiunea de cont așa cum n'a reușit s'o dea nici un autor până acum.

L. Say fusese ales în calitate de mare financiar, membru al Academiei de științe din Franța. Colegii săi, „nemuritorii academiciani" l-au rugat să expună pe înțelesul tuturor ce este contabilitatea în partidă dublă, — și aceasta urmează în paginile cari vin.

Alex. Tănăsescu

demnă fiică a bancherilor, îşi ţineà contabilitatea în partidă dublă. Nimic nu este mai greşit. Ea cunoşteà, poate, contabilitatea în partidă dublă şi subtilităţile ei cu totul italiene, dar nu o practicà. Ea înscrià pur şi simplu în catastivele sale, în ordinea datei, cadoul de nuntă al Mariei Stuart, leafa guvernatorului a piticilor ei [1]) şi preţul celor 2000 de copăceì, pe care îi trimetea dela Tours la Monceaux.

Contabilitatea de imaginaţie, numită contabilitate în partidă dublă, este cu totul altcevà, decât un catastiv de cheltueli. Este o invenţie minunată. Este un fel de mitologie. Este o metodă de evocaţiune care dă viaţă intereselor noastre, adică a tuturor lucrurilor ce se traduc prin bani, prin mărfuri, prin datorii sau prin creanţe.

Când un negustor a cumpărat mărfuri cu 10.000 de lei, el poate să înscrie în registrul său de casă: eşit 10.000 de lei.

O singură afacere a dat loc unei singure înregistrări: este contabilitatea în partidă simplă. Dar banii plătiţi au un echivalent în valoarea mărfurilor cumpărate şi negustorul are dreptul să tragă nădejdea că acei 10.000 de lei cheltuiţi, vor intrà din nou în casă, într'o zi, când mărfurile vor eşì din magazie, spre a fi predate cumpărătorului care le va plătì. Banii eşiţi din casă pentru cumpărarea de mărfuri îi putem considerà ca şi când au fost împrumutaţi şi se poate descrie operaţiunea, zicând: avem un împrumutător, denumit casa, şi un împrumutat, denumit magazia.

O singură afacere a dat loc la două înregistrări: Una are drept obiect situaţiunea casei şi cealaltă sìtuaţiunea magaziei: Iată partida dublă.

Dar cu această dublă înregistrare nu s'a isprăvit. Trebue încă să i se dea fiecăreia din aceste două înregistrări o personalitate. *Contul* unde se trece înregistrarea are ca şi o viaţă proprie.

A luà bani din casa sa, este pentru negustorul, care practică contabilitatea în partidă dublă, ca şi cum ar luà bani dela o persoană oarecare, zisă Casa.

A cumpărà cu bani scoşi din casă mărfuri şi a le duce în magazie, însemnează a îmbogăţì o persoană, căci magazia este

---

1) Era la modă la multe Curţi domneşti să ţină pe lângă nebunii de curte (păcălici) şi nişte pitici.

deasemenea o persoană care se îmbogățește prin luarea în posesie a mărfurilor.

Când vrem să descriem o operație oarecare de comerț, trebue să presupunem că ea este făcută între două ființe, dintr'una facem pe creditor și din cealaltă pe debitor. Amândouă se vor înțelege în urmă împreună; istoria relațiunilor acestor două ființe va constitui contabilitatea negustorului. Negustorul va aveà un cont numit: *mătase de China;* un alt cont numit: *piper de Goa* sau *scorțișoară de Malabar,* sau *fasole din Egipt,* sau *participația la Smirna.* Ar mai fi și altele, care vor purtà numele agenților săi: *Barbo, Rinucci, Marco* sau chiar ale uneì localități, *Almeria, Tabarca, Fumagusta.*

Mătasea de China datorește la Tabarca; Tabàrca datorește la fasole din Egipt; piper de Goa datorește lui Marco; Fumagousta datorește la Scorțișoara de Malabar. Toate aceste persoane duc o viață foarte zbuciumată, dar ele se cumpănesc unele prin altele și echilibrându-se, ele se controlează. Pastorii din vechea Grecie, potolindu-și setea la un isvor *cu apa din fântână,* vedeau în adâncimea apei nimfa apelor: ei populau natura cu o mulțime de ființe în mijlocul cărora ei trăiau ca într'o societate superioară societățeì omenești.

Negustorii închiși în orașe, nu aud, în mijlocul baloturilor lor, nici o voce de Naiadă; cel mult dacă din timp în timp, Eole găsește destul loc spre a dezumflà burdufurile sale în strâmta „merceria" care conduce în magazinul lor. Zeilor aerului liber nu le place prăvălioarele dosnice. Cu toate acestea, imaginația nu-și poate perde niciodată drepturile sale. Când rasa păstorilor a devenit neguțătoare, și-a adus în afaceri gustul pe care-l aveà pentru ficțiuni, și și-a creat o atmosferă nouă de ființe imaginare, ca să nu trăiască singuratică. Casa și magazia au devenit personagii mitologice, zeì de rând, cărora de altfel nu le-au lipsit altarele.

Simon Stevin, negustor din Bruges, scrià în primiì anì ai secolului al XVII-lea, dialogul său cu prințul de Orange, asupra avantagiilor contabilității negustorilor. „Negustorul, — îì spuneà el, în limba germană de jos,[1]) dar citez după un traducător al timpului, — „negustorul vorbește despre „debit",

1) Niederdeutsch. Dialect olandez și flamand.

„credit", „balanță"; face pe „piper" „capital", pe „Casa" debitori, tot așa de bine ca și pe oameni. Personificarea conturilor și crearea ființelor fictive, erà pentru Simon Stevin, negustorul din Bruges din 1607, cum este încă pentru noi azi, caracterul principal și distinctiv al contablitățeì în partidă dublă.

Nici pomeneală că evreii ar fi inventat contabilitatea în partidă dublă dacă credem pe d-l Renan că lipsa complectă a imaginației creiatoare și prin urmare a plăsmuirei, este caracteterul esențial al spiritului semitic. Și cu toate acestea popoarele semitice au fost și sunt încă primii negustorì aì lumeì, dar ei nu trăiesc decât în atmosfera realităților.

Trebue, într'adevăr, să ai un dar, bine hotărît, pentru închipuire, ca să imaginezi descrierea afacerlor cu ajutorul uneì convorbiri între persoane închipuite.

A ține registrele sale după contabilitate în partidă dublă, este a vorbì cu operațiile tale ca și cu ființe vii și aceasta este atât de adevărat încât în italienește contabilul este un „ragioner" și că, dacă intrì în biurourile contabilităței, intrì în „ragioneria", adică în locul unde se raționează, deși unii dintre marii fondatori ai anumitelor societăți moderne au scrântit-o câte odată.

Italia, de altfel ne-a transmis această locuțiune, și în secolul al XVII-lea, Colbert scrià că marinarii de pe Rhone (soc. de transporturi pe Rhone) raționau în biurourile lor de vamă ca și cum a raționà și socotì erà unul și acelaș lucru.

Acum câțivà ani, sub Restaurație, și chiar sub guvernul de Iulie, se numea încă: „livre de raison" registrul de contabilitate, care se numește azi *Cartea mare*.

Nu la popoarele cu spiritul pozitiv ca semiți și nicì la Tir, nici la Cartagina, și nici la Israel, n'a putut să ià ființă contabilitatea în partidă dublă, creatoare de ființe fictive. Ea s'a născut în timpul Evului Mediu în Italia la Veneția. Acolo a fost leagănul său.

Ea a fost probabil inventată de către gardienii acelor „banco", unde negustorii veneau ca să-și trateze afacerile, cum se obișnuește încă azi în Bursele moderne. Erau acolo păzitorii acelor „Banco", oameni de serviciu, cum s'ar spune azi, și acești băeți de serviciu au devenit în curând casierii comuni aì tuturor negustorilor cari obișnuiau să se întâlnească la „Banco".

Ei aveau de urmărit operații, adesea ori prea complicate și pentru a-și reaminti mai bine, au inventat o limbă figurată, care le îngăduia de a descrie tot ceiace se făceà acolo și să întocmească tablouri, a căror exactitate, puteà să fie verificată dintr'o aruncătură de ochi.

Există lucrări din secolul al XV-lea, care vorbesc deja de contabilitatea în partidă dublă, ca de o metodă curentă și care, în scopul de a instrui pe negustori, dădea regule de îndrumare pentru buna întreținere a registrelor. Lucas Paccioli, franciscan din burgul *Saint Sepulcre*, a făcut un tratat de contabilitate în partidă dublă întitulat: „Aritmetică", compendiu de aritmetică (comercială). Și acest tratat nu este singurul în felul lui și a fost fără îndoială precedat, și cu siguranță urmat, de mai mulți alții.

„Este în afară de orice îndoială, ne spune un autor italian, „d-nul Bonalumi, că nu numai Veneția, dar și Florența, Perusa „și Genua adoptaseră partida dublă cu mult înainte ca să fi „venit pe lume fratele dela Sfântul Mormânt care a scris *Suma* „sa la 1494".

Profesorul Richeri a făcut descoperiri interesante în scriptele medievale ale comunei Genua. El vorbește de un registru se poate vedeà încă, în zilele noastre, în archivele din San Giorgio, registru care poartă data de 1348 și din care lipsesc numai primele pagini.

Este registrul al lui Massaro, general al comunei, sau cu alte cuvinte vistiernicul municipal. Se deosebește cu totul de alte registre de casă: este adevărata partidă dublă.

In acest registru, conturile se înșiră în ordinea alfabetică: se găsește mai întâi conturile de prevederi, adică bugetul prealabil, și apoi conturile vestierului, adică însemnările sumelor efectiv primite și plătite de casier; în sfârșit, conturile individuale, adică conturile diferitelor persoane, cari erau în legătură de afaceri și de servici cu comuna.

Toate încasările figurează în sarcina vistiernicului general și în descărcarea agenților de încasări.

Toate plățile sunt trecute la Creditul casierului și în acelaș timp la debitul persoanelor care s'au folosit de ele.

In 1348, contabilitatea în partidă dublă erà deci o metodă cunoscută; erà chiar de mult timp adoptată de negustori, căci

într'un manuscris dela San Giorgio mai vechiu cu 45 ani și datat din anul 1303 se citește următorul pasagiu relativ la aceasta:

„Conturile comunelor trebuiesc să fie ținute în aceiaș me-„todă pe care o întrebuințează bancherii, pentru a evita erorile, „care se produceau mai înainte".

Din Italia, contabilitatea în partidă dublă s'a răspândit, însă cu încetul, în toată Europa, adică în Germania, în Flandra, în Franța și în Anglia.

Incontestabil că a fost un progres uriaș pentru lumea comercială. Este chiar greu să se înțeleagă cum am puteà, în zilele noastre, să ne lipsim de ea în afaceri. Ea este pentru comercianți, ceeace algebra este pentru aritmeticiani. Este o metodă de soluționare a problemelor comerciale, fără de care s'ar părea că nu ar puteà fi rezolvate.

Dacă marii conducători ai caselor de bancă, precum sunt acele cari există azi pe toată suprafața pământului, ar fi obligați să descrie operațiile lor scriind zi cu zi un fel de istorie a mișcărei mărfurilor, banilor, numerarului și corespondenților ai casei, le-ar fi imposibil să aibă o vedere desăvârșită asupra afacerilor lor, afară numai dacă s'ar bucurà de o memorie cu totul miraculoasă.

Nu să concepe cu ușurință, de altfel, prin ce metod matematicienii zilelor noastre ar ajunge să rezolve anumite probleme, dacă n'ar aveà algebra la îndemâna lor.

Cu toate că ne este greu, sau chiar imposibil de a o concepe, nu e mai puțin adevărat că în antichitate s'a făcut afaceri de bancă și de mărfuri pe scara cea mai întinsă, fără ca contabilitatea în partidă dublă să fi fost cunoscută și că Euclide, Archimede și alții au putut să rezolve problemele matematice cele mai grele, fără să fi cunoscut algebra.

Marii matematicieni ai antichității, imaginaseră desigur mai întâi procedeuri de generalizare și apoi mijloace de a prescurtà lungile raționamente, cu toate acestea ei ajungeau probabil prin raționamente foarte lungi, la soluțiile lor. Astăzi, noi ne-am pierde, cu siguranță, în lungimea raționamentelor lor.

Contabilitatea în partidă dublă generalizează și prescurtează raționamentul ca și algebra, unind sub aceiaș formă, care este aceia a unei persoane vii toate felurile de fapte și

de raporturi. Noi suntem obicinuiți să înțelegem viața complexă a ființelor care ne înconjoară.

Transformând afacerile noastre în ființe vii, spre a le urmări mișcările variate, ajungem să le înțelegem, pentrucă suntem obicinuiți să înțelegem complexitatea vieței.

In cursul operațiilor algebrice, calculatorii sunt obligați câte odată de a strânge o serie de rezultate într'o singură formulă, și pentru a ajunge acolo, ei înlocuiesc pur și simplu, printr'o literă rezultatele dobândite din calculele lor anterioare. Ei au o concepție mai clară a formulei lor, când ei au constituit-o așà fiind că au prescurtat-o și simplificat-o. Tot aceiaș înlocuire o facem în contabilitate, când creiem persoane fictive, pentru a obține o reprezentare simplă a afacerilor complicate.

Procedeul este de altfel analog cu un alt procedeu pe care l'au întrebuințat cei vechi, când s'au folosit de numile de Cezar și de August pentru a-și denumì împărații. In loc de a zice de un magistrat că aveà puterea de tribun, că erà cenzor, că el reuneà, într'un cuvânt în persoana sa, o mulțime de atribuțiuni variate, s'a zis într'un mod mai simplu că erà un Cezar sau un August, adică un magistrat, bucurându-se de toate puterile, pe cari Cezar și August și le însușiseră. Erà mai simplu pentru popor: erà mai simplu pentru împărat care se prezentà, ca să zicem așà, în bloc, și dădeà mai puțin prilej la discuții.

Contabilitatea în partidă dublă că și algebra este deci un mijloc de a îndreptà slăbiciunea pătrunderii noastre. Dacă spiritul nostru ar fi mai puternic, ne-am fi putut lipsì de ea. Ești obligat să întrebuințezi ochelari, numai când nu te ajută ochii. Copilul minunat, care rezolvă problemele cele mai complicate și extrage mintal rădăcini de a cincea putere, nu are trebuință de procedeuri de acest fel: soluțiile sunt pentru el fapte, el le vede.

(Va urma). Traducere de **A. Șt. Tănăsescu.**

D-l V. Dobrescu, contabil autorizat aduce viile sale mulțumiri Comitetului de direcție, d-lor Administratori delegați și Directorii Soc. „Metalica" pentru concediul de boală de 4 luni ce i s'a acordat în timpul exercițiului 1924, plătindu-i-se în acest timp salariul integral.

BIBLIOGRAFII

Economia Națională No. 8-9 cu un articol asupra posibilității eftenirii traiului prin controlul și acțiunea colectivă a cetățenilor.

Buletinul Muncii, Cooperației și Asig. Sociale No. 6-8 cu un prim articol Convențiile colective de muncă în 1923.

Curierul Cooperației sătești No. 6-8 cu un articol al d-lui T. Axente cu privire la cooperația în Cehoslovacia, Austria și Ungaria. Dă bilanțul tip al centralelor băncilor populare adoptat la conferința bancară a Alianței internaționale coop. din Praga.

Buletinul Institutului economic No. 7 număr destinat Poloniei.

Revista Societăților și a dreptului Comercial No. 8 de d-l M. A. Dumitrescu continuă interesantă s'a expunere asupra societăților cooperative. Numărul conține importante jurispundențe ale Curții de Casație în materie comercială.

Revue des Sciences administratives appliquies Bruxelles No. 8 conține un interesant articol asupra „obligațiunilor" din punct de vedere juridic.

Il Monitore dei Ragionieri Roma No. 19 dă relațiuni asupra frământărilor dintre doctorii în Științele Comerciale și Contabilii liberi profesioniști.

La Comptabilité et les Affaires No. 57 cu înregistrarea bonurilor emise pentru despăgubirile de război și monografia unei firme care face vânzări în rate.

Rivista Italiana di Ragioneria No. 8 anunță introducerea la unele universități a studiului contabilității, No. 9 cu un prim articol privind alcătuirea bilanțurilor în timpul inflației monetare.

Rivista d'Amministrazione efinanza Milano No. 7-8.

La Revue des Comptables No. 142 Isère cu planul comptabil al unei uzine electrice.

La Bourse aux Cuirs Bruxelles No. 540 cu relațiuni asupra industriei comerțului de pielărie.

Partea rezervată Corpului

COLEGIALE

— D-l *C. Lungu*, Directorul Băncii Naţionale din Chişinău a fost ales cenzor la Banca Basarabiei.

— D-l *D. Robekner* a fost ales cenzor la soc. Meşterul Manole.

— D-l *Sacha Silb-Roman*, avocat şi membru al Corpului, a fost ales administrator-delegat al soc. Apen.

— D-l *I. Sanielevici*, Preşedintele secţiei Chişinău, a demisionat din postul de director al Băncii Marmorosch Blanck. & Co.

— D-l *A. Păunescu*, Directorul B-cii Dacia-Traiană a fost ales cenzor la soc. Moreni.

— D-l *Em. Paucker*, colegul nostru, a fost cooptat în Consiliul de Ad-ţie al societăţei anonime „Adevărul" al cărui coproprietar este.

— La Congresul „Uniunii oraşelor din România" a luat parte şi colegul nostru, d-l *D. P. Niculescu Rietz*, Vice-Preşedinte al Comisiei-interimare.

— D-l *Cezar Răşcanu*, Director General în Casa Centrală a Meseriilor, a fost ales cenzor la „Creditul Ţărănesc".

— D-l *Aurel Marinescu* a fost numit expert în moratoriul avut de firma Magic-Park.

— Ziarul „Dobrogea Jună" din 28 Sept. 1924 publică o dare de seamă a operii de binefacere a Casei de împrumut pe gaj din Constanţa aducând elogii pentru această operă Preşedintelui Casii, d-l *Ilie Mecu*, Prezidentul Corpului nostru.

Intre alte donaţii alei Casii, figurează şi Corpul Contabililor Secţia Constanţa cu lei 20.000, pentru bibliotecă.

— D-l *Gh. Alesseanu* a făcut parte din Comisia pentru examinarea candidaţilor la Catedra de ştiinţe Comerciale.

— D-l *Chr. D. Staicovici* va pleca în Italia împreună cu *Emil Brancovici* pentru regularea datoriilor particulare în Italia.

— Colegul nostru d-l *V. Nădejde*, din Hârşova va da în curând la lumină o interesantă lucrare: *Jurnal-partizi.*

— Legaţia Română dela Paris anunţă Ministerul Finanţelor că guvernul Francez a acordat colegului nostru d-l Ion M. Postelnicu Şeful Serviciului Comptabilităţei Datoriei Publice din Ministerul Finanţelor fost membru în comisia pentru consolidarea Bonurilor de Tezaur dela Paris, decoraţia *„L'Instruction Publique" gradul ofiţer.*

— D-l *Gh. Cristodorescu*, Subdirector-General al Comerţului a fost numit în Comisia pentru elaborarea proectului refor-Camerilor de Comerţ şi Industrie.

— Din iniţiativa Secţiei Tg. Mureş condusă de d-l *C. Rădulescu* s'a înfiinţat încă din 1923 un curs seral de limba română pentru minoritari, — curs care a reînceput la 1 Octombrie 1924, cu 40 auditori în localul Camerii de Comerţ.

— D-l *P. Drăgănescu-Brateş* a fost delegat cu conducerea Casei de Compensaţii de pe lângă Banca Naţională.

— D-l *N. Butculescu*, Decanul Corpului, se află la Paris unde a luat contact cu asociaţiile similare franceze.

— D-l *Badea Petanca*, şef de serviciu Ministerul Comunicaţiilor a fost numit în Comisia pentru verificarea cheltuelilor Căilor ferate.

— Cu ocazia permutării d-l Eremia, Directorul Băncii Naţionale din Braşov, Corpul Contabililor de acolo i-a dat un banchet, la care a participat şi d-l *Gr. I. Trancu-Iaşi* fost Ministru al Muncii.

— Casa Negustorească din Ploeşti de sub prezidenţia colegului nostru, d-l *Ştefan Moţoi* reîncepe seria conferinţelor.

In urma stăruinţei *Corpului Contabililor* secţia *Tulcea* de sub prezidenţia d-lui *Patriciu* se va înfiinţa în curând o şcoală comercială în localitate.

— In urma stăruinţei colegilor noştri: *Chr. D. Staicovici, P. Drăgănescu, T. A. Teodoru etc.* Camera de Comerţ din Bucureşti a înfiinţat o şcoală comercială de fete, în localul şcoalei practice a Camerii de Comerţ. Ideia aceasta a fost susţinută şi în congresul din Mai 1923.

Se va înfiinţa şi o şcoală Comercială curs seral superior pentru băeţi.

— Funcţionarii firmelor de industria şi comerţul lemnului în Bucovina s'au constituit într'o *„Uniune a funcţionarilor forestieri din Bucovina“* cu sediul în Cernăuţi. Scopurile uniunii, care cuprinde circa 600 membri, sunt între altele şi înfiinţarea de cabinete de lectură, editarea unui ziar profesional etc.

— Confratele nostru, „Le Comptable“ din Bruxelle ne anunţă că distinsul nostru coleg, D-l *Aug. Biname*, redactorul-şef al Revistei, a fost numit Cavaler al ordinului Leopold al II-lea.

— D-nii *Toma Voiculescu*, Vice-Preşedintele Corpului Ploeşti şi *M. Brându*, şef-contabil la I. R. D. P. au fost aleşi censori la „Petrol Foraj“.

— D-l *V. M. Ioachim* a fost numit censor la soc. „Mercantila Danubiană" pentru exportul cerealelor.

— D-l *G. Papp*, Vice-Președintele Camerii de Comerț din Ploești a fost decorat cu „Steaua României" în gradul de ofițer.

— La Congresul Camerelor de Comerț din Oradia Mare a fost raportori colegii noștrii: *G. Georgescu* chestiunea transporturilor, *I. Constanțiu* Vadul Comercial, *T. A. Teodoru* Invățământul Comercial, *I. Constantinescu* Muzee Comerciale.

— D-l *N. Petrescu* a deschis la Slatina sub firma „Progresul Român" un birou de comision și comerț de cereale.

Ii dorim tot succesul.

D-i *N. Mănescu*, atașat comercial la Constantinopole, a ținut o interesantă Conferință la Cluj și la Camera de Comerț din București despre: Necesitatea unei expoziții permanente în Orient.

— D-l *Marin Munteanu*, mare comerciant în București, a deschis o nouă filială la Ploești.

— D-nii *Chr. Staicovici*, *B. Rubin*, *A. Schushny* și *M. S. Zentler* toți membrii ai Corpului nostru au fost aleși censori la Soc. „Mărășești" de produse chimice.

— D-nii *N. Arghir* și *C. Babeși* au fost aleși censori la Banca Petroliferă Românească.

— D-nii *Aurelian Popescu A. Sshusny* și *B. Rubin* au fost aleși censori la Contabilitatea Forestieră.

— D-l *Dem. Constantinescu* a fost ales censor la fabrica „Auer".

— D-l *M. Vasilescu* a fost ales censor la societatea „Zorn".

— D-l prof. *M. A. Dumitrescu*, publică un interesant articol asupra Cooperației în „Revista Societăților" ultimul număr.

SUBSCRIERI LA „ACTIVA" — EMIS. II

Alex. Becator	5	acțiuni	Lei 2500
G. Fieroiu	4	„	„ 2000
Th. Comănescu	2	„	„ 1000
V. Pavelescu	2	„	„ 1000
N. Gherson	2	„	„ 1000
St. Dinescu	1	„	„ 500
I. Firoiu	4	„	„ 2160

ANCHETA SECȚIEI CHIȘINAU

Corpul Contabililor Secția Chișinău a întreprins o anchetă profesională printre membrii săi, trimițând chestionarul de mai jos:

Stimate Coleg,

Consiliul în ședința sa din 14 Iulie a. c. a hotărât a se adresa la membrii corpului cu rugămintea de a da răspunsurile sale la întrebările înșirate mai jos.

Dela răspunsurile primite depinde ca Consiliul să se angajeze la o muncă mai largă pentru apărarea intereselor membrilor și pentru a da viața cuvenită întregului corp profesional al contabililor.

Cu toată stima,

Consiliul Corpului Contabililor Autorizați și Experților Contabili

ANCHETA No. 1.

1. Numele și pronumele . . . . . .
2. Domiciliul . . . . . .
3. Vrâsta . . . . . .
4. Din câte persoane se compune familia . . . . . .
5. Ce studii generale aveți și ce studii sau ce pactică specială de contabilitate aveți? . . . . . .
6. Unde și ce post ocupați? . . . . . .
7. Ce salarii aveți anual . . . . . .
8. Dacă mai aveți vreo ocupație afară de cea principală și ce venit vă dă? . . . . . .
9. Este la instituția unde lucrați casă de ajutor sau de pensiuni? . . . . . .
10. Dacă este casă de pensiuni:
    a) ce cotizație plătiți pe an . . . . . .
    b) la ce ajutor aveți dreptul . . . . . .
11. Dacă sunteți fără serviciu — de când și din ce cauză ați părăsit ultimul loc:
12. Cunoașteți legea pentru înființarea Corpului, scopul și menirea lui? . . . . . .
13. Ce schimbări în lege credeți necesare? . . . . . .

14. Prin ce măsuri credeți că s'ar putea face legea mai folositoare și pentru membrii corpului și pentru societate?

. . . . . .

15. Nu credeți D-tră că ar fi bine și folositor atât interesului general, cât și pentru binele membrilor corpului organizarea:

a) Unei biblioteci de cărți cu conținut economic, financiar și de contabilitate?

Răspuns: . . . . . .

b) Unor cursuri de contabilitate și științi comerciale, pentru a reînoi cunoștințele și ai ține în curent cu progresul specialității?

Răspuns: . . . . . .

c) Unor conferințe epizodice despre activitatea și mișcările corpului la noi și în străinătate, despre diferite probleme din lumea bancară, judiciară etc. din punct de vedere al contabilității și a. m.

Răspuns: . . . . . .

d) Unor așăzăminte de caracter material precum: casei de pensiuni, de asigurări pentru cazuri de somaj, de moarte etc.

Răspuns: . . . . . .

e) Unui biurou pentru plasarea celor fără de lucru?

Răspuns: . . . . . .

f) Unui biurou de contabilitate pentru executarea de lucrări în mod exemplar?

Răspuns: . . . . . .

Alte propuneri: . . . . . .

INDUSTRIA CASNICĂ

D-na ARGHIR

Bucureşti. — Calea Victoriei No. 98

Vis-a-vis de Palatul Regal

Covoare, cusături şi ţesături naţionale,

Lenjerie de damă

Se primesc comenzi. — Preţuri moderate.

TABLOU DE CERERI DE INSCRIERE IN CORPUL CONTABILILOR AUTORIZAŢI ŞI EXPERŢILOR-CONTABILI

No.	Numele şi Prenumele	No.	Numele şi Pronumele
	Secţiunea Ilfov		
2582	Georgescu I. Ioan	2621	Gottfried Wechsler
2583	N. Domnescu	2622	Moise Kantar
2584	Romulus Antonescu	2623	Em. Cammerman
2585	C. Ştefănescu	2624	C. Stăncescu
2586	Leon Nicolescu	2625	I. Tutuc
2587	A. Martinescu	2626	I. Caţian
2588	Braun Ernest	2627	Gh. I. Petroşanu
2589	Franco A. Jak	2628	I. D. Wechsler
2590	D. Voinea	2629	Otto C. Rhein
2591	Ioan Stoianovici	2630	Şt. C. Constantinescu
2592	G. Ionescu	2631	I. Cobilovici
2593	Zuckerman	2632	D. I. Iliescu
2594	M. Ştefănescu	2633	Edgar Lebel
2595	D. D. Petrescu	2634	Lazăr Mathes
2596	N. Ionescu	2635	Heinrich Bittner
2597	D. L. Agatştein	2636	I. I. Oprescu
2598	Haret Popovici	2637	M. I. Pienescu
2599	Călţan Ştefan	2638	Virgil Boantă
2600	Th. Constantinescu	2639	V. G. Persoiu
2601	Ioan Dan	2640	T. Constantinescu
2602	I. Tatos	2641	David Vogel
2603	N. I. Martinescu	2642	Carol Bermann
2604	Avram Emilian	2643	Leiba Stein
2605	M. Z. Marcovici	2644	Mihail Teodor
2606	Gh. P. Florescu	2645	D. Iordan
2607	Al. Panaitescu	2646	Martian Constantin
2608	D. Vădineanu	2647	Gr. D. Vasliu
2609	I. Rădulescu	2648	Moritz Avram Berlescu
2610	Eugen Antoniu	2649	M. Guritză
2611	D. M. Atanasiu	2650	Israel Eisenştein
2612	Ştefan Gh. Pohrib	2651	Benjeamin Kappel
2613	Mihail Georgescu	2652	C. G. Scurtescu
2614	Lazăr Goldştein	2653	Traian Netottea
2615	Constantin Mandrea	2654	Nicolae A. Şerban
2616	Iosef Schetteonffeld	2655	D. I. Cocărescu
2617	Mauriciu Schwartz	2656	M. Grünberg
2618	Emil St. Göbl	2657	Aurel Lupşan
2619	Andrei Drăgulinescu	2658	Nissim Hecht
2620	Gh. Ciocârdel	2659	David Vögel

No.	Numele și Pronumele	No.	Numele și Pronumele

Secțiunea Sighișoara

1	Dumitru Cunceau	3	Moise Petre
2	Carol Ziegler		

Secțiunea Mehedinți

1	Chioru C. Constantin	4	Cioroboreanu D. Const.
2	Sabetay Mordchag	5	Fârcu Nicolae
3	Sabetay A. Leon	6	Mekenici D. Ioan

Secțiunea Oradia Mare

1	Racz Iosif	3	D. Ștefănescu Mârsan
2	Kalman Oscar		

Secțiunea Sihgetul Marmației

1	Petru Bincsesy	3	George Sfăt
2	Valeria Cherecheș		

Secțiunea Turnu Severin

1	Popescu Tiberiu	4	Niculescu D. Dumitru
2	Butoi I. Gheorghe	5	Simionescu N. Const.
3	Cucu I. Marin	6	Dănciulescu T. Ioan

Secțiunea Iași

1	Emilian Stoianovici	4	Ioska Silberman
2	Petru Vasiliu	5	Berman I. Bercu
3	Rozenștein Moise	6	George Șt. Moncea

In vederea alcătuirii tabloului de experți, autorizați și stagiari pe 1925 toți membrii sunt rugați a achita cotizația până la 1 Ianuarie 1925.

Pentru cei ce sunt în restanță cu plata cotizației Corpul a hotărât să aplice art. 26 din Regulamentul legii care prevede suspendarea din exercitarea profesiunei până la punerea la curent cu plata.

O suspendare de 2 ani atrage după sine ștergerea din tablou.

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte)
Finanţează, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi ceruri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov

Capital 20.000.000
Rezerve 5.000.000

Bucureşti, Calea Victoriei, 43
Face tot felul de operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase :

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane, băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB“

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI [illegible] DE VIŢĂ“

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA“

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Caracova, Delta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Oţelita, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 -. Depuneri spre fructificare: Lei 74 659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Arta» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Tomi sorteană de salam.

BIBLIOTECA „ASTRA“
SIBIU

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 11. Noembrie 1924.

REVISTA GENERALA DE

COMERȚ

ȘI

CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Invățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

Pagina

Gh. M. Leonte: Contabilul 335

Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.

P. Georgescu: Capital de rulment 338
Dem. B. Călinescu: O sărbătoare pentru lumea cooperatistă . 341

Partea Contabilă și Technică.

Leon Say: Priviri asupra contabilității în partidă dublă. (Traducere de *A. Șt. Tănăsescu*) 344
Cam. Zweibel: Inventarul 351
Tema de examen 355
Petre Drăgănescu: Blănuri 357

Partea rezervată Corpului.

Dela consiliul superior 363
Deschiderea cercului de studii comerciale 366
Colegiale 368

Bibliografii etc.

Bibliografii 369
Situația Băncii Naționale 372

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN

Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuș Lucian. r. în științe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Națională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuințe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Național.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperației.
† *Rasidescu St I.* Fost președinte al Corp. Abs. școlilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil șef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P. Brateș, Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateș**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu Brateș

* * *

Corpul absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

— Recunoscut persoană morală și juridică prin Lege specială și Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerț, București —
Filiale în orașele principale din România Mare

Comitetul București

Președinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Președinte.* Director în Ministerul de Industrie și Comerț.
Constantinescu Dem. S. — Director B-ca Românească.
Crivda Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. Brateș — Banca Națională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Președinte.* Industriaș.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească.
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Națională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuințe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director și profesor Școala Practică a Camerei de Comerț.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr. Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoș Ulpiu, Hurmuzache, C., Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Panteli Cristian, Gr. Trancu-Iași, Staicovici Chr. D., Ștefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare și orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerț și Contabilitate,** *Palatul Camerei București.*

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

CONTABILUL

Din cuvântarea d-lui Prof. N. Iorga: L'am cunoscut pe bătrânul Ion Brătianu care a făcut mult bine neamului nostru, l'am cunoscut pe Dimitrie Sturdza care *era născut să fie un contabil*, nu un prim-ministru și un șef de partid etc., (ziarele din 5 Noembrie cu ocazia întrunirii dela Dacia a partidului Naționalist al Poporului).

Citind în primul ziar ce mi-a căzut în mână, pasagiul de mai sus, nu mi-a venit să dau crezare ochilor și am recitit încăodată cele scrise acolo.

Convins că ar fi o relatare greșită a reporterului ziarului în chestiune, am mai cumpărat încă câteva ziare și din nefericire în toate era redat pasagiul de mai sus.

In fața lipsurilor de tot felul, și a schimbării noțiunilor adevăratelor valori, consecințe ale războiului mondial care ne-au dat înapoi cu câteva decenii, împărțirea în clase sociale, împărțirea pe categorii de profesiuni mai demne sau mai puțin demne, fără să vreau, îmi aduce în memorie castele din vechime (Indieni, Egipteni, Greci, Romani etc.), unde recrutarea și clasarea elementelor se făcea prin simplul drept al nașterilor.

Să ne fi înapoiat oare așea de mult și să ne fi izolat astfel de țările din Apus în care fiecare cetățean

în baza inteligenții, culturii, muncii, cinstei și caracterului poate ajunge la cele mai înalte trepte sociale?

Iar dacă involuntar am admite reîntoarcerea la crearea de clase, oare clasa contabililor să fie cea mai hulită, cea în care își pot găsi refugiul sau în care trebue vârâți toți acei care nu-și pot croi o altfel de soartă în această țară?

Conducătorii noștri să ignoreze oare că de mult contabilitatea este consacrată ca știință, având raporturi deosebit de strânse cu alte științe?

Să se ignoreze oare că în țara noastră, profesiunea de contabil este reglementată prin lege, conferindu-se astfel **Contabilului** *un rol social destul de important?*

Să se ignoreze oare că în orice întreprindere de orice natură **„Contabilul"** *este cel care ține în mână întreaga organizație; că numai el poate da adevărata situație pe baza căreia să se poată alcătui planurile de desvoltare în viitor a oricărei întreprinderi?*

Să se uite oare că foarte mulți conducători de instituții cu reputație desăvârșită au fost sau sunt contabili?

Să se trateze cu atâta indiferență, ba chiar cu atât dispreț această clasă de oameni minuitori de cifre, liniștiți, modești, cinstiți, adevărate tezaure ale societății noastre, neatinși de prevaricațiunile atât de dese ce au cuprins aproape toate clasele sociale?

Să se uite oare că în marea clasă a contabililor intră nu numai modestul țiitor de registre mai mult sau mai puțin importante, ci și absolventul școalei superioare de comerț, licențiatul și doctorul în științele comerciale, din țară și străinătate?

D-l Profesor Iorga, această ilustrație a neamului nostru, acest titan al vieței noastre intelectuale, acest muncitor neobosit și fără de pereche să trateze astfel pe acești oameni care în mic sunt semenii d-sale pe acest teren de muncă, de sacrificu și de idealism în aceste timpuri de exagerat materialism?

Să fie oare marele protector al celor nedreptățiți, așea de nedrept față de contabili?

Cuprinși de o legitimă durere, contabilii mai au încă speranța că cuvintele marelui nostru învățat nu au fost bine înțelese și sunt îndreptățiți să creadă astfel, de oare-ce în statul major al partidului d-lui Profesor Iorga sunt multe elemente de un real folos partidului, elemente ce poate mâine vor fi chemate la roluri conducătoare în țară, **care prin profesia lor sunt Contabili.**

Iată de ce contabilii rămân neclintiți în convingerea că aprecierile d-lui Profesor Iorga nu au fost îndestul de bine redate, iar explicațiuni mai detailate nu pot de cât să fie bine venite.

Gh. M. Leonte

CONTABILITATE
COMERCIALA GENERALĂ
IN LEGĂTURĂ CU
DREPTUL ŞI LEGILE SPECIALE ALE COMERŢULUI
DE
PROF. SP. IACOBESCU & AL. SORESCU

VOLUMUL I: Comercianți, Societăți civile și comerciale, Asigurări, Inregistrări, Inițiale și cele relative :: la Dizolvare, Fuziune, Falimente, etc. ::

Lei 270. De vânzare la autori.
Bucureşti, Str. Precupeţii noi 27

CAPITALUL DE RULMENT

Intr'o întreprindere industrială distingem două forme de capital: a) de investiţiuni, fix şi b) de rulement.

Cel dintâi este reprezentat prin imobile, maşini, scule, mobilier, vehicule, uneori şi fondul de comerţ, cari servesc la mai multe serii de producţie. Cel de al doilea este reprezentat prin materii prime, semi-fabricate sau fabricate şi numerar, eventual disponibilităţi la bănci, efecte de comerţ şi de Stat, cari servesc la punerea în funcţiune a întreprinderilor — a capitalului fix — şi care se transformă, circulă, repede. Mărimea unuia faţă de celalt este în funcţie de mărimea şi natura întreprinderii. In tot cazul este bine înţeles că la un capital de investiţie mare, trebueşte şi un capital de rulment mare, şi cu cât el va fi mai mare, cu atât şi succesul întreprinderii este mai asigurat, căci îi dă putinţa de a alege conjecturi favorabile în aprovizionări de materiale, de a-şi introduce mai repede produsele prin calitate, reclame, înlesniri de plată acordate clienţilor şi a rezista concurenţei ce i-ar face-o întreprinderile vechi.

Dacă însemnătatea capitalului circulant nu este mai prejos de cel fix, sunt cazuri când chiar îl predomină pe cel fix, la multe înjghebări de întreprinderi, el este uitat sau tratat cu foarte multă indiferenţă; e socotit ca şi asigurat. Pentru acoperirea lui se recurge la o serie de expediente ingenioase; se contează pe repedea instalare a fabricei, pe credite la bănci, pe materiale luate pe credit, pe aconturi luate asupra comenzilor, pe desfacerea repede a producţiunii — luându-se principiul economic de a vinde mult şi repede ca şi realizat — şi pe plata imediată a produselor. Ori adesea se întâmplă tocmai contrariu: utilarea fabricei merge greu şi trece peste timpul fixat; creditele, băncile chiar de le acordă fără garanţii serioase, se acordă cu dobânzi şi comisioane mari, ce îngreunează mult situaţia unei întreprinderi începătoare; materiile prime se găsesc greu pe credit, când ţinem seamă că întreprinderea este încă nouă sau de se găsesc se plătesc mai scump; desfacerea produselor merge

anevoios — adesea trebuind să înlocuești același fabricat al altei întreprinderi; aconturile și acoperirea produselor furnizate nu se realizează totdeauna cu culanța așteptată.

Multe din întreprinderile întemeiate astfel, este adevărat, că după greutăți cari le-au periclitat ființa, au reușit, în cele din urmă, datorită împrejurărilor economice favorabile în cari au trăit.

Toate aceste greutăți se înmulțesc, cresc, chiar la întreprinderile deja întemeiate, dar cari nu dispun de un capital de rulment real, în vremuri de criză; atunci când băncile refuză continuarea, mărirea sau deschiderea de credite, când plata furniturilor se face cu foarte mare întârziere și mai ales când principalul client al industriilor este Statul, care nu-și achită datoriile.

O bună parte din capitalul de rulment al întreprinderilor cari l'au avut, este plasat în datorii de ale Statului.

Acum se vede bine rolul capitalului circulant, lipsurile organizațiunii noastre de credit și al întreprinderilor industriale.

Pentru salvare, întreprinderile au început o vânătoare desperată după numerar, căutând a-l avea pe orice preț; ací este explicația dobânzilor cămătărești ce se oferă, toți fiind dispuși pentru a salvà prezentul să greveze viitorul întreprinderii — care poate fi strălucit, dar și fatal. Depunătorii de numerar la bănci, văzând goana după bani, avantajele și siguranța ce li se oferă, au început a-și retrage pe capete depozitele dela bănci, unde li se dă o dobândă mică și astfel se explică retragerile de depozite.

Pentru îndreptarea răului și salvarea industriei utile — se pot sacrificà întreprinderile al căror scop social nu este bine determinat sau nu au putința de a și-l realizà, se impune:

1) Organizarea creditului.

a) Băncile să deschidă credite speciale industriilor, — ce au de primit dela Stat sume de bani,—pe scont de efecte garantate cu ordonanțe de plată sau confirmări speciale de ale Statului. Zic confirmări speciale pentru acele datorii pentru cari nu s'au emis ordonanțe, confirmările odată liberate creditorului, Statul nu-i va mai plăti lui datoria, decât dacă i se înapoiază acea confirmare, spre a nu da loc la plăți de două ori.

De asemenea să se reglementeze comisionul pe care băncile au dreptul de a-l percepe pentru formalitatea aceasta, el

în nici un caz să nu treacă de jum. la sută pe trimestru, nu cum se ia acum 2 la sută pe trimestru.

Plata datoriei se va face băncilor direct de Stat.

Spre satisfacerea politicei financiare, de a nu se face noui emisiuni de bilete, capitalul necesar acestor noui credite, va fi pus la dispoziție de Stat, din excedentul budgetar rezultat până acum, pe care Ministerul de Finanțe să-l depună în cont curent la bănci. Cum majoritatea creditorilor sunt furnizori ai C. F. R., în mod firesc, aceștia având putința să continue lucrările pentru C. F. R., această instituție socială, de un interes vital pentru economia națională, se va îmbunătăți într'o oarecare măsură.

b) Băncile să micșoreze dobânzile ce le percep acum, cari adesea ajung — la cele mari — la 60 la sută, în schimb să ceară clienților lor garanții solide: ipoteci, gajuri, etc.

Dacă nu se poate face împrumut extern de Stat, cred că prin mijlocirea băncilor s'ar puteà aduce capital străin. Ele pentru procurarea disponibilului necesar finanțării mai departe a întreprinderilor, pot cesionà capitaliștilor străini garanțiile ce le au dela clienți. Trebue să înțelegem că străinătatea nu se lasă convinsă de mirajul dobânzilor mari, când n'are siguranța plății capitalului și a dobânzilor.

Apoi debitorul de bună credință n'are de ce să se teamă, căci nu va fi împiedeact în activitatea lui, admițând eventual și un reprezentant al creditorului în Consiliul de Administrație El ar trage foloase: a) că n'ar fi nevoit să plătească dobânzile cu tot convoiul lor de comisioane, ce le plătește astăzi; b) ar avea creditele necesare, iar controlul bancar și în actuala situație îl suportă.

Aceasta însă nu se poate realizà decât schimbându-se actuala politică a Băncilor noastre. Numai revenind la adevăratul rol al Băncei, făcând trierea clienților ce se prezintă, ca atare micșorând cheltuelile, desființând sinecurile, pot micșorà dobânda. Prudență în acordarea creditelor, și cântărirea bine a garanțiilor ce se prezintă, numai așa ar puteà inspira încredere debitorilor și creditorilor lor.

c) Creditului Industrial să i se dea putința de a-și ajunge scopul, apoi să expedieze mai repede formalitățile cerute pentru acordarea creditelor. Să se trateze și să se facă propagandă pentru obligațiunile emise de el, ca fiind suficient garantate, spre a fi plasate în străinătate.

2) Să se deschidă, continue și mărească activitatea prin credite eftine industriilor utile economiei naționale, cari vor fari vor face dovada că au îndeplinit toate dispozițiunile impuse de legi și regulamente, că respectă principiile economice recunoscute: capacitatea și prevederea conducerii la alcătuirea și funcționarea întreprinderii, cheltuelile reduse la minimum și sinecurile evitate cu totul.

Comerțul și industria, întemeiate pe credit, nu pot să existe fără sinceritate și bună credință.

Cred că aceste măsuri luate pentru întreprinderile deja existente, le vor ameliora mult situația grea în care se găsesc astăzi din cauza lipsei capitalului de rulment — fie că l'au avut și este imobilizat în datoriile Statului, fie că a fost prea mic sau nu l'au avut de loc.

Pentru întreprinderile ce urmează a se creiă de acì încolo — majoritatea având forma societăților anonime — Camera de Comerț și Industrie să fie mai scrupuloasă în acordarea avizului, cercetând pe lângă moralitatea persoanelor ce înființează întreprinderea și specialitatea lor, resursele de cari dispun și modul cum ele înțeleg să ducă la bun sfârșit întreprinderea, dând sfaturi asupra importanței capitalului de rulment și cerând asigurări formale, cari ar putea fi introduse și în statute. Numai după o amănunțită studiere a fiecărei propuneri de întreprindere, din punctul de vedere al utilității sociale, fondurilor morale și mtaeriale de cari dispune și rentabilitatea ei, să se dea avizul.

P. Georgescu

O SĂRBĂTOARE PENTRU LUMEA COOPERATISTĂ

„Pionierii din Rochedale"

Ziua de 21 Decembrie este zi de sărbătoare pentru cooperatorii din lumea întreagă. Anul acesta când se împlinesc trei sferturi de veac, de când în ulița Broaștelor din orașul Rochedale (Anglia), 28 bieți țesători, exasperați de mizeria în care trăiau, din cauza greutăților vieții și a speculei negustorilor, înființară prima societate cooperativă modernă de consum, care a fost și este încă un model pentru toate asociațile de acest fel.

S'a povestit de atâtea ori, istoria cinstiților pionieri din Rochedale, care este un minunat isvor de învățături pentru toți adepții mișcărei cooperatiste.

Incercări de asociații de consum se mai făcuseră mai ales în Anglia dar toate sufereau de faptul că la baza lor, steteau aceleași principii ca și la societățile capitaliste. Lovitura de geniu a țesătorilor din Rochedale, cunoscuți sub numele de „cinstiți pionieri din Rochedale", a fost că ei au găsit principiile adevăratei cooperații.

„Dacă ne gândim, spune Ch. Gide, că statutele societății lor au fost dela început așa de definitiv stabilite de către acești câțiva țesători de flanelă, încât experiența de mai bine de o jumătate de veac n'a găsit nimic de adăugat, și că miile de societăți s'au mărginit să le copieze aproape textual, nu vom ezita de a vedea aci fenomenul cel mai de seamă poate în istoria economică. Sistemul cooperatist n'a eșit din creerul vre-unui savant sau reformator, ci din însă-și măruntaele poporului".

Principiile stabilite de pionieri din Rochedale erau simple: Ei cereau ca cooperativa să vândă pe bani gata, pentrucă **își dedeau seama cât rău produce pentru gospodăriile muncitorilor** sistemul cumpărărei pe datorie; ei cereau ca mărfurile să se distribuie membrilor pe prețul de pe piață, pentru ca **diferența între acesta și prețul de cost dela** fiecare cumpărare, să se strângă, în mod automat, pentru ca o parte din economia aceasta să revie membrilor la sfârșitul anului; ei mai cereau ca beneficiul acesta de distribuit, să se împartă membrilor, nu asupra capitalului, care nu primește decât o dobândă, ci în raport cu cumpărările fiecărui membru, ca primă de consum.

Aceste 3 principii formează sistemul rochedalian.

Dar nu numai acesta este meritul pionierilor. Ei au știut să imprime mișcărei cooperative caracterul social, care trebue s'o caracterizeze. Ei au înțeles marea importanță pentru reușita mișcărei, a educației sociale și cooperatistă a membrilor și pentru aceasta au prevăzut în statutul lor ca o parte din beneficiu (2 jum. la sută) să se aloce unui fond pentru educație. Biblioteca din frumosul local de acum al societății numără câteva mii de volume, cari sunt puse gratuit la dispoziția publicului.

Pionierii din Rochedale au înțeles că o întreprindere cum este cea cooperativă, nu poate să propășească și să-și atingă scopul, dacă nu este pusă în slujba unui ideal. Acest ideal este foarte limpede în mintea lor: ajungerea la o asociație liberă excluzând orice profit. Programul lor o dovedește.

„Inființarea unui magazin pentru vânzarea alimentelor, ar-

ticolelor de îmbrăcăminte, etc., clădirea, cumpărarea sau amenajarea unui număr de locuințe, în care să locuiască acei dintre membrii, cari vor să lucreze împreună la îmbunătățirea situației lor casnice și sociale. Producerea acelor mărfuri a căror lucrare o va hotărî societatea pentru a procura lucru acelor membrii cari sunt lipsiți de lucru sau cari suferă de o repetată scădere a salariului. Cumpărarea sau arendarea a unuia sau mai multor terenuri agricole, care să fie muncite de către societarii lipsiți de lucru sau prost plătiți. Și mai departe că această societate să înceapă cât de curând să ordoneze producerea și distribuția bunurilor, cu educația poporului și să ordoneze puterile pentru producere și guvernare, cu alte cuvinte să cheme la viață o colonie de sine stătătoare, cu interese comune sau să ajute altor cooperative la înființarea de astfel de colonii"

Programul pionierilor din Rochedale este deci un program de revoluționare a sistemului economic actual. Prin asociații ale consumatorilor, ei voiau să pue mâna pe producerea bunurilor, care să se facă după trebuințele consumatorilor și nu în mod disproporțional ca acum.

Programul lor nu este desigur încă realizat, dar în mișcările de acest fel „privirile trebue să fie îndreptate în sus, în spre ideal".

La noi, mișcarea cooperativă de consum, la țară stă în urma mișcării băncilor populare și aceasta fiindcă interesul micului agricultor în calitate de consumator stau în urma intereselor sale de proudcător, el putând produce cea mai mare parte din cele necesare traiului, în interesul gospodăriei sale. Dar exemplul Danemarcei ne arată că și pentru populația agricolă, cooperativele de consum au luat o frumoasă desvoltare. Unde stăm prost este însă la orașe. O mișcare mai puternică a luat naștere ací, cu ajutorul statului deabia după războiu, când greutățile de trai s'au mărit la noi într'un mod deosebit de mare și când aprovizionarea cu articole strict necesare traiului a devenit o problemă dureroasă pentru majoritatea populației.

Mișcarea e nouă, de aceia cooperatorii noștri orășeni să-și întoarcă privirile în spre Rochedale și să se adape acolo la învățăturile părinților mișcărei, acei bieți țesători care acum trei sferturi de veac, au fost promotorii unei mișcări sociale, care s'a răspândit în toate colțurile lumii și numără milioane și milioane de adepți.

Dem. B. Cătuneanu

Partea Contabilă şi Technică

PRIVIRI ASUPRA CONTABILITĂŢII IN PARTIDĂ DUBLĂ [1])

De **LEON SAY**

(Urmare)

Evreul, agent de schimb (trăgător de cambii[1]), care îşi apreciază câştigul ce îi revine prin tronsformarea monedei pe care o are în mâinele sale într'o altă monedă şi pe aceasta încă în altele (arbitrajul) până ce va fi făcut ocolul lumei, în care se întrebuinţează moneda şi să fi revenit la moneda sa primitivă, acest evreu, cambist, născut speculant în materie de schimb, n'are nevoe de a calculà. El vede rezultatul printr'un simţ aparte. Noi nu raţionăm, când vedem, înţelegem, simţim: noi resimţim senzaţii. Dacă am putea prinde, fără prea multă bătae de cap şi fără combinaţii de spirit, rezultatul tuturor afacerilor, care le întreprindem, le-am face dispensându-ne de contabilitate.

Popoarele tinere ale antichităţei, aveau instincte pe cari noi le-am pierdut. Instinctul afacerilor înlocuià mai cu seamă la popoarele semitice şi înlocuieşte încă, în parte, la descendenţii lor, toate procedeurile inventate de geniul modern. Fenicienii făceau, fără îndoială, afaceri mult mai mari decât fac azi cea mai mare parte din comercianţii din orăşelele noastre mici, şi cu toate acestea, ei nu ţineau contabilitatea cu aceiaş perfecţiune ca micii negustori din satele noastre. Ei nu cunoşteau partida dublă. Comparaţia aceasta poate să nu fie în favoarea lor, ei făceau totuşi afaceri bune.

Contabilitatea în partidă dublă este, desigur, unul din instrumentele cele mai folositoare ce s'a putut inventà, dar putem zice că ea ne este cu atât mai utilă cu cât compensează slăbiciunea noastră.

N'ar fi să ne contrazicem, dacă adăugăm că întrebuinţarea ei prezintă cele mai grave pericole: obiceiul de a raţionà cu fiinţe

---

1) *Cambia*, italieneşte este scrisoarea de schimb, trata Cambio de unde derivă *cambiste* (ufficiale cambio) este o prăvălioară unde se face schimbul de bani. Aicea, după text, este vorba de un simplu agent de schimb.

fictive te face adeseori să pierzi simţul realităţei; sunt negustori, cari pot să se creadă, cu bună dreptate, deasupra afacerilor lor, pentrucă ei citesc pe lista debitorilor lor numele multor personagii, cărora ei cred că într'o zi, ei vor puteà să le ceară banii; dar ce se va întâmplà dacă Tabarca, Scorţişoara de Malabar şi ceilalţi debitori pe cari ei contează, sunt personagii înşelătoare, dacă sunt fiinţe fictive reprezentând o creanţă neincasabilă. Ei vor sărăci, în loc de a se îmbogăţi. Ei vor fi dedesubtul afacerilor lor, pe când ei puteau să crează contrariu.

Dar aceasta nu este totul: dacă te poţi înşelà pe tine însuţi, poţi de asemenea să înşeli pe alţii, ceiace e mai rău. Şi nimic nu te amăgeşte mai uşor, decât să te înconjuri cu fiinţe imaginare, al căror creditor te crezi. Totdeauna abuzând de conturi, care sunt menite să reprezinte oarecari lucruri şi nu reprezintă nimic, negustorii necinstiţi induc în eroare pe cei cu cari fac afaceri şi îşi atribuie un credit, la care ei nu au nici un drept.

Dacă am vrea să facem o istorie complectă a contabilităţii în partidă dublă, ar trebuì să facem socoteala răului şi în acelaş timp al binelui pe care l'a produs. Nu ai aveà dreptul să treci sub tăcere capitolul înşelătoriilor pe care l'a înlesnit şi acest capitol ar fi aşa de lung încât nu s'ar mai sfârşi.

Trebuie oare să încheiem că partida dublă e condamnabilă ca o greşală a umanităţei? Nici de cum, căci nu există invenţiune despre care nu s'ar puteà spune acelaş lucru: pentrucă nu există nici una de care nu s'ar puteà abuzà. Cele mai ingenioase sunt adeseori tocmai cele mai periculoase. Răul care se poate face cu descoperirile ştiinţei este incalculabil, ca şi progresele la cari au dat loc.

Contabilitatea în partidă dublă merită să spui de ea tot binele şi tot răul, care s'a spus despre credit. Amândouă sunt deopotrivă, căci desvoltarea creditului a făcut necesară partida dublă. Şi secolul creditului nu puteà să fie decât secolul contabilităţei în partidă dublă.

Dar tocmai din cauză că ea este în acelaş timp, şi bună, şi rea, i-a trebuit atâţia ani de zile ca să cucerească lumea afacerilor. Ea n'a fost întrebuinţată multă vreme, decât de bancheri şi de marii negustori, cari îşi aveau contoarele în depărtare şi cari monopolizau în mâinele lor tot comerţul de

import din extremul orient. Negustorii localnici, cei mici, meseriașii, proprietarii și cultivatorii au păstrat firește vechile lor obiceiuri.

Unii chiar le-au păstrat până în zilele noastre.

Afară de aceasta trebuie să adăugăm pe lista credincioșilor vechilor obiceiuri pe cei mai mulți dintre evrei, al căror instinct al realității se simțea lovit și cari nu se avântau așă ușor pe terenul ficțiunilor. Fie că prin slaba sârguință a evreilor, fie că din cauza rutinei a creștinilor; atât cea nouă, cât și cea veche metodă, au trăit desigur, fără să se potrivească, așà, cum am zice, cot la cot veacuri întregi.

Intr'o epocă, când partida dublă păreà că domnește fără protivnic în marile afaceri, partida simplă persistà totuș încă, cu procedeurile sale primitive și întrebuințà chiar, spre a se întări, toate artificiile popoarelor tinere.

Mijloacele mnemotechnice merg mână în mână cu contabilitatea în partidă dublă; ele sunt chiar caracterele ei secundare.

Se știe în ce consistă mijloacele mnemotechnice, la care facem aluzie. Acelea ale brutarilor sunt cele mai cunoscute. Cine dintre noi n'a văzut în orașele noastre, cine dintre noi n'a văzut în satele noastre, vânzătoare ambulante de pâine, mergând din casă în casă, cu un mare cerc de fier în brâu, pe care sunt înșirate mici tăbliță de lemn numite răboaje? Fiecărui client îi corespunde o tăbliță; fiecare dintre ei are locul său indicat desemnat pe inel printr'un răboj, pe care se face o crestătură ori de câte ori i se aduce pâinea.

Răbojul și mijloacele mnemotechnice de acelaș fel țin în contabilitatea în partidă simplă locul pe care conturile curente îl țin în contabilitatea în partidă dublă.

Nu trebue să credem, că metoda cu totul primitivă a răboajelor, a fost restrânsă de fapt numai la micii negustori de pâine sau de mărfuri alimentare, pentru consumația curentă. Erau case mari de comerț cari întrebuințau mijloacele mnemotechnice și se serveau de planșete cu numele fiecărui corespondent, pentru a păstrà memoria socotelilor lor.

Acest obiceiu datează de foarte mult timp, căci s'au găsit oarecari tăbliță, mai mult sau mai puțin asemănătoare, în săpăturile de case romane și aceste tăbliță au constituit, cum

se pare, o contabilitate în antichitate. La sfârșitul secolului trecut se puteau întâlni fapte asemănătoare în Franța. N'așĭ puteà spune că le-am constatat eu însu-mi; nu cred chiar că generația care m'a precedat ar fi putut să o facă, dar am auzit vorbindu-se de către persoane cărora părinții lor le-ar fi povestit, că ar fi văzut aceste lucruri ca martori oculari.

Mi s'a spus că se puteà vedeà, acum o sută de ani, în unele orașe din sudul Franței, la marii negustori, o sală de al cărei tavan erau agățate bastonașe de lemn. Fiecare din aceste bastonașe reprezentà un client și aveà semne scrise sau tăiate cari arătau operațiunile făcute cu acest client.

Nu s'ar puteà oare apropià aceste bețișoare și răboajele brutarilor de făinoasele „chipos" din Peru? (frânghii înodate).

Spaniolii lui Pizarro și lui Almagro au descris aceste „chipos" sau aceste frânghii. Ei le-au reprezentat ca niște sfori lungi de două picioare, foarte bine răsucite și terminate printr'un fel de ciucuri, compuși din fire mai mici.

Ei au fost foarte mirați să afle că acestea erau conturile, pe care guvernatorii de provincie, le trimeteau la capitală și cari constituiau elementele contabilității naționale.

Spaniolii, văzând sforile agățate în sălile archivelor din Peru, priveau aceste mijloace mnemotechnice cu o curiozitate desprețuitoare. Ei considerau ca barbare popoarele cărora scrierea nu le erà cunoscută și care în plin secol al XIV-lea, nu știau să-și țină socotelile decât prin mijloace atât de copilărești.

Și cu toate acestea, șeful lor Pizarro nu știà, nici să citească, nici să scrie.

Noi nu mai suntem la frânghiile înodate din Peru, dar, ne-am slujit multă vreme de mijoalce nu mai puțin primitive.

Comparația cu Peru nu este în întregimea ei în favoarea noastră, fiindcă noi inventaserăm scrierea și că am fi putut să ne servim de ea, pentru a ne ține socotelile.

In Anglia sute de ani au trebuit pentru ca să triumfe noua contabilitate asupra celei vechi. Dar nu trebuie să ne înapoiăm cu mai mult de patruzeci de ani, pentru ca să găsim la Londra, case de bancă de primul ordin, a căror contabilitate nu erà, încă, ținută în partidă dublă.

Cât privește mijloacele de memorizare, se pot găsì încă urme, mai numeroase și mai recente în Anglia, decât oriunde

și funcționarii „Echiquier-ului[1]) (administrație de mânuire a banului public), păstrează relicve ciudate, de pe atunci.

In toți anii din secolul al XIII-lea, până la jumătatea secolului al XIX-lea, un demnitar al „Echiquier"-ului scoteà dintr'un sac vechi de piele depus la archive, zece potcoave cu 61 de cue și două cuțite și atrăgeà atenția că unul dintre cuțite nu tae bine.

Această demonstrație sau arătarea aveà loc în fața reprezentanților orașului Londra, spre a le reamintì că, încă din anul 1234, trebuiau să plătească anual Coroanei Angliei o dare fixă pentru folosința unui loc, zis „Potcovăria". „La Forge", în Strand. Nu erà nici de cum o prefăcătorie a unui omagiu feodal, cum au fost atâtea și cum există poate unele încă în anumite țări, căci nu debitorul, funcționarul orașului, aduceà creditorului, funcționarul „Echiquier"-ului, potcoavele, cuiele și cele două cuțite, din care unul tăià prost, și, pentru a arătà că acest amănunt erà adevărat, tăià două bețișoare unul cu cuțitul cel bun, și celălalt cu cuțitul cel rău, — amănunt ciudat — care aveà de a precizà reamintirile — din contra demnitarul „Echiquier"-ului care chemà pe celalt în fața lui, și scoteà în prezența lui, din sacul cel vechiu de piele, toate relicvele, și după ce scotoceà tot și număràse tot, îi cereà 13 șilingi, pentru că-i arătase toate acestea. Erà deci un creditor care chemà în fața sa pe debitorul său, și care îl puneà, s'ar puteà spune, să pipăe contul său curent, contul mnemotechnic, ținut astfel, ca să impresioneze mintea oricărui ferar, cât de puțin contabil, dar care constituià totdeodată un fel de contabilitate: arătarea mnemotechnică, era ca un registru auxiliar al contabilității în partidă simplă.

Aceasta nu e totul. Se află alte piese mai puțin vechi. Mai mult încă: curioase, în archivele „Echiquier"-ului și aceste obiecte păstrează amintirea unei contabilități de răboaje a cărei perfecționare a fost dusă atât de departe pe cât cu putință, și a fost întrebuințată până la sfârșitul secolului trecut (XVII).

Vreau să vorbesc de bonurile de tezaur în tăbliță și în bastonașe. Unul dintre aceste bonuri poartă data relativ recentă 29 Octombrie 1739, al cărui fac-simil a fost publicat în

1) Echiquier = (Numele parlamentului în Normandia) sub vechiul regim în Anglia se arăta sfetnicul care administra finanțele regelui și legislația propusă pentru finanțele statului.

„„Blue Book" din 1869, și care este ca un simplu răboj de brutărească. Li se ziceà deasemenea acestor bonuri răboaje, și iată descripția lor:

Răboajele Echiquier-ului englez erau de 2 feluri: unele se numeau răboaje de *sol* și celelalte răboaje de *pro*. Răboajele de *sol* erau chitanțe și au fost numite astfel, pentrucă ele dădeau posibilitatea de a constată faptul că o sumă de bani a fost plătită, *Solutum*=soldata.

Un răboj de *sol* erà făcut dintr'o ramură de salcie a cărei lungime nu depășeà mai mult de cinci picioare. Ea erà grosolan dată la rindeà (") pe patru fețe cu o grosime de un deget în toate sensurile. Pe una din cele patru fețe, suma erà exprimată în crestături; pe fiecare din celelalte două fețe lăturalnice, celei care a fost crestată, Țiitorul răbojului, scrià în litere și în cifre romane totalul sumei, apoi crăpà bastonașul în lungime, îl împărțeà astfel în două părți, care păstrau fiecare tăietura tuturor crestăturilor. Prima jumătate constituia răbojul și era remisă persoanei care făcuse vărsarea sumei. „Echiquier"-ului; cealaltă jumătate constituia contra-răbojul, matca sau talonul.

Tăieturile erau de diferite mărimi: cele de un deget și jumătate însemnau 10.000 livre; acele de un deget 100 de livre; acele de 3/8 de deget însemnau o livră și așà mai departe prin descreșterea adâncimei, pentru a notà până la 10 bani.

Răboajele de *pro* erau din contra mijloace de plată, și funcționau ca cecurile de azi, cari se liberează asupra unui bancher. Se achità cu acest răboj pe un furnizor oarecare sau pe un creditor, dându-i dreptul de a încasa suma indicată dela un perceptor.

Perceptorul, ca să onoreze răbojul *pro*, ridicà suma din banii care-i aveà în casă și care trebuià să fie vărsată mai târziu Echiquier-ului. Răbojul pe care-l luà din mâinile furnizorului îi serveà, ca bani plătiți de el în descărcarea contului său față de tezaur.

Răbojul *pro* erà astfel numit, pentrucă era liberat *pro*, adică în profitul unei persoane, al cărei nume erà menționat pe una din fețe. El erà considerat totdeodată ca un instrument de încasare și ca un instrument de plată, pentrucă, pe deoparte, se întrebuințà încasările cu anticipație la un moment, când ele nu erau încă eșite din mâinile perceptorului; pe de altă parte, se plăteà o datorie pentrucă el se remiteà drept plată credito-

rului care, încasă mai târziu valoarea lui. Iată de ce aceste răboaje se numeau *răboaje de asignație* sau *răboaje de anticipație*.

Răbojul englez erà un ciudat mijloc de contabilitate. Prin tăeturi, erà un mijloc de rememorare a sumelor despre care erà vorba: prin despicare, în lung, erà un mijloc de recunoaștere, un semn, care serveà debitorului și creditorului ca să și le recunoască. Prin mențiunile de pe fețe erà pur și simplu înregistrare pe lemn.

E greu să-ți închipui aceste 2 metode de contabilitate, partidă simplă și partidă dublă trăind cot la cot atâta vreme, căci diferă cu tot, principii și amănunte, atât în partida simplă, cât și în partidă dublă.

Contul cioplit în lemn, este contabilitatea materială prin excelență, pe când contul transformat în personagiu, este contabilitatea cea mai ideală, care se poate imagină, însemnează aicea de detail, de toate zilele. Metoda cea dintâi convine afacerilor amănunte, unde se socotește cu un fel de sgârcenie; a doua, afacerilor mari unde se socotește cu un fel de entuziasm. Și dacă am intrà în detaliile de aplicație: ce poate fi mai deosebit decât răboj și contul curent!

Răbojul este un procedeu mnemotechnic al contabilității în partidă simplă: contul curent este un procedeu rațional al contabilității în partidă dublă.

Este deci foarte greu să compari cele două contabilități; ideile dela care pleacă nu au nici un punct de contact și felul lor de acțiune nu are analogie.

Partida simplă cu sălile de archivă pline cu bastonașe spânzurate, cu micile bețișoare de lemne pline cu mici tăbliță, are foarte solide avantagii; ea are, dacă vrei, cele mai deosebite calități, dar ea are în acelaș timp și cele din urmă efecte: ca iapa lui Roland, ea e moartă, nu mai e nimic de făcut.

Partida dublă, — cu conturile sale imaginate și imaginarea cu balanțele sale, — care dă ochiului dibaciu al stăpânului, starea afacerilor, la sfârșitul fiecărei luni, sau chiar a fiecărei săptămâni, sau la trebuință, în fiecare zi, prezintă, fără îndoială, inconveniente foarte grave. Adeseori se pierde din vedere realitatea și se lasă târîtă de imaginație. Insă este vie! Dacă are defectele timpului nostru, are însă și avantagiile. Ea riscă, dar merge.

Ce să povățuim unui contabil care ar șovăi să facă o alegere? Să-l angajăm să revie la partida simplă a timpurilor vechi? I-ar fi neîndestulătoare și dacă s'ar legà de ea, s'ar expune la batjocură. Dacă un contabil ar întreprinde reînvierea contabilității în partidă simplă, ar fi cazul să zicem că plângem „pe contul" lui.

Să-l îndreptăm către partida dublă cu toate pericolele de care ea este înconjurată? Fără nici o îndoială. Dar în acelaș tmp trebuie să-l avertizăm ca să fie prudent și să se ferească de ceeace-i rămâne în cap din mitologie. Poți să dai o personalitate afacerilor tale: este un mijloc de a le studià bine, dar nu trebuie să le dai două înfățișări, nici să atribui sărăciei masca belșugului.

Și pentrucă am vorbit de mitologie și fabulă, sfârșind, voiu întrebuința limbagiul lor, spunând contabililor cari ar încercà să abuzeze de partida dublă, că, dacă este frumos să faci curte Galateei, este rău să o seduci.

Traducere de **A. Șt. Tănăsescu.**

INVENTARUL

Una din chestiunile de căpetenie cari preocupă actualmente pe mânuitorii condeiului contabilicesc, este, desigur, inventarul. El formează obiectul unor discuțiuni contradictorii tocmai pentru importanța capitală ce o prezintă pentru comerț, inventarul fiind baza calculării activului, baza contractărilor asigurărilor contra riscurilor (furt, incendiu) după cum a devenit dela o vreme, baza socotelilor pentru calcularea impozitelor contribuabilului comerciant.

Iată pentru cari motive am găsit interesant a cercetà în marginele aplicărei practice a diferitelor concepții, această chestiune.

In epoca antibelică, când prețurile mărfurilor erau aproape invariabile, — valutele străine având și ele cursuri fixe (în raport cu acoperirea în aur a valutei respective față de acoperirea

---

1) Galatea, nimfa pe care o iubea Polifem, dar care nu s'a lăsat să fie sedusă de el, din cauză că iubea pe Akis, pe care Polifem l-a omorât din gelozie, aruncându-i un bolovan.

în aur a leului nostru), operațiunea inventarierei se mărginea la o simplă înșiruire a mărfurilor aflate în depozit (magazin), la epoca încheerei bilanțului, calculând mărfurile la prețul de cost după facturile lor.

Micile amortizări procentuale făcute pentru mărfuri supuse stricăciunei (alimente) sau demodărei (articole de lux), influențau atât de puțin situația generală a activului inventariat încât nu aveau repercursiuni asupra contului de rezultate, asupra bilanțului.

Prin această modalitate, calculare la preț de cost, după facturi, prețurile, după cum spuneam mai sus, fiind invariabile, rezultatul nu punea în conflict pe comerciant nici cu creditorii săi, nici cu asigurările contractate, și nici cu fiscul, care la acea epocă — fericită — încă nu învățase expresia „inventar".

După războiu însă, începând cu epoca fluctuațiilor valutare, deci cu epoca nestabilității prețurilor și terminând cu aplicațiunea legilor fiscale în materie de comerț, legi cari au pătruns în toate amănuntele meșteșugului conptabilicesc, inventarul și-a schimbat fața și — din auxiliar cum era — devine elementul principal în toate direcțiile, atât la stabilirea pentru sine a situației întreprinderei, a raporturilor cu creditorii și cu asigurările, cât și pentru baza de impuneri fiscale.

Numai analizând prin prizma fiecărei împrejurări, inventarul, vom ajunge la concluzia interesului ce are pentru comerciant, concepția în care se face inventarul.

Din punctul de vedere al celui ce își face bilanțul, inventarul fie că este făcut după prețul de cost al facturei, fie pe prețul zilei, el este un informator destul de prețios, dar un informator, care nu poate schimba în fond situația, — Căci, dacă am admite că mărfurile inventariate la costul lor (după factură) nu ar mai corespunde realității, mărfurile fiind la epoca respectivă, mult mai scumpe și inventariindu-le la acest preț, nu riscăm decât să constatăm un activ mai mic (însă real), plus valoarea fiind o chestiune de realizare (de vânzare) a mărfurilor — cari pot scădea din valoare, dacă la epoca vânzărei, s'ar găsi pe piață cu preț mai redus. Dacă, din contră, la bilanț, mărfurile pe piață ar fi mai eftine decât costul lor normal (factura) și dacă pe acest eftin preț le-am inventarià, riscăm să reducem pe nedrept o valoare, care deasemeni este în funcție de epoca și prețul când le realizăm.

Reese evident deci că a nu ține seama de prețul de cost din factură, este a riscà realul, căci, după noi, regula bună atât pentru sine cât mai ales pentru raporturi cu terții (creditorii, fiscul), inventarul trebuie să oglindească investirea reală a celui ce-l face. Și mai pledează ceva pentru acest sistem. In practică, foarte adese, asupra mărfurilor inventariate sunt datorii, fie cambiale, fie deschise. Ambele aceste datorii se plătesc la prețul facturei, indiferent de prețul din momentul plății. Și dacă mai adăugăm că în afară de datorii în moneda națională, sunt datorii în valută fluctuabilă, dar pe care comerciantul a înregistrat-o la un curs mediu, stabilind prețul de cost, la acelaș cost, trebue inventariată.

Intr'un singur caz, atunci când inventarul servă de bază unui moratoriu sau faliment, deci când este necesar a se cunoaște valoarea activului la acea epocă, indiferent de costul ei, admitem teoria inventarului la prețul pieței.

Nu sub acelaș aspect se prezintă însă inventarul când servește de bază la fisc.

Legea fiscului, așa cum se aplică acum, urmărind unicul scop al pompărei cât mai adânci în fondurile contribuabilului comerciant, ținând seamă și de faptul că dela o vreme prețul mărfurilor este în ascensiune, cere inventarul pe prețul zilei, spre a obține un cât mai mare activ, deci un maximum de beneficiu.

Ce se întâmplă însă, dacă procedând așa, scoatem — pe hârtie — un beneficiu imaginar, pe care fiscul îl impune, iar la vânzarea mărfurilor ele sunt cu mult sub prețul ultimului inventar ce a servit de bază de impunere? Se va puteà obiectà că eventuala diferență în minus, va reeșì în evidență la inventarul următor? Atunci, acelaș lucru și pentru cazul când mărfurile ar fi mai scumpe, decât prețul din inventar, eventualul plus ar reeșì din bilanțul viitor?

Dar nu prin controverse se rezolvă o astfel de chestie.

Oricât de „excesivă", ar fi fiscalitatea (expresia este a unui înalt magistrat), ea nu poate atinge decât realitatea pentru că așa este natural și pentrucă printr'o jurisprudență stabilită de Casație, pierderile (în specie devaloriazrea) din anii trecuți. nu pot fi ținute în seamă de fisc, acesta având a se ocupa numai de rezultatul bilanțului ultimului an.

De aceia și în materie de fisc, inventarul *la prețul de cost* real, este indicatorul cel mai sănătos pentru fisc.

Mai adăugăm celor scrise, raporturile cu asigurările.

Societățile de asigurare în genere, se orientează după registre, având două modalități de lichidare a daunelor: a) când prețul obiectului dăunat este în inventar(sau registru de intrare) mai mic decât valoarea în momentul producerei daunei. societatea are dreptul să înlocuiască obiectul dăunat în natură; b) din contră, când prețul daunei se poate plăti în numerar cu mai puțin ca valoarea în acel moment, societatea îl achită. De ce, deci, să nu inventariăm și pentru asigurare, la prețul de cost, când nu se vede avantagiul unui altfel de procedeu.

In străinătate, în țările cu politică economică mai desvoltată și mai aproape de realitate, se obișnuește dela o vreme, 2 feluri simultane de a se face inventarierea:

1) Mărfurile se socotesc după valoarea lor la cursul zilei.

2) Aceleași mărfuri se inventariază după valoarea lor în aur, obținându-se o valoare reală, care servă de bază pentru toate direcțiile de constatare.

Bine înțeles că până vom ajunge la această perfecție technică, rămâne să facem inventarul după prețul de cost,, având adevărata valoare a investirei, care poate arătà și beneficiile sau pagubele în raport cu investirea.

Cam. Zwiebel.

INDUSTRIA CASNICĂ

D-na ARGHIR

Bucureşti. -- Calea Victoriei No. 98

Vis-a-vis de Palatul Regal

Covoare, cusături şi ţesături naţionale,

Lenjerie de damă

Se primesc comenzi. - Preţuri moderate.

TEMA DE EXAMEN

La examenul de capacitate pentru studiile comerciale ţinut în cursul lunei Octombrie a. crt. s'a dat următoarea teză de contabilitate:

Balanţa de verificare a unei firme se prezintă astfel:

Capital		35.000.000
Acţiuni	4.000.000	
Acţionar	16.000.000	
Vărsământul III		7.000.000
„ IV		6.000.000
Fond. chelt. Constr.		800.000
Fabrica	7.500.000	
Imobil A	3.000.000	
Gestiunea Fabricei		1.100.000
„ Imobil A		600.000
Mărfuri	10.400 000	
Geamuri	1.000.000	
Vânzarea geamurilor		1.700.000
Ef. de primit	300.000	
„ scontate	400.000	
Scont as/ efecte scontate		80.000
Efecte reescontate	200.000	
Diverse angajamente pr. efecte reescont.		200.000
Ef. publice primite în gaj	1.000.000	
Dif. deponenţi de efecte publ. în gaj		1.000.000
Imprumutaţi pe efecte „ „ „	500 000	
Dobânzi datorate la impr. „ „ „	25 000	
Diverşi clienţi	1.200 0000	
Conturi curente	1.000.000	
Dobânzi şi comisioane		2 400.000
Salarii	4.500.000	
Chelt. G-rale	1 810.000	
Obligaţii emise		3.000 000
Ordine la emisiunea, obligaţiuni	600.000	
Garanţii statutare	1.000.000	
Diverşi deponenţi de garanţii		1.000.000
Cassa	2 455 000	
	59 880 000	59 880.000

1) Să se determine din aceasta balanţa de verificare care este situaţiunea intreprinderii, cunoscând că majoraţiunea mărfurilor a fost de 30 %. Mărfurile vândute au fost 9.800.000 preţ de reclamă.

Inventar

Amortizment la fabrică 12 %
„ „ Imobil 5 %
Mărfuri în Magazie . . . . . 12.000.000 prt. Cost
„ „ „ . . . . . 18.000.000 „ Curent

Geamuri	1.000.000	„ Cost
„	700.000	„ Curent
Ef. de primit val. nom.	300.000	
„ „ „ val. reală	280.000	
Ef. scontate val. nom.	400.000	
„ „ „ reală	360.000	
Clienți dubioși	200.000	
Cheltueli avansate	200.000	
Salarii de plată	195.000	
Obligațiuni eșite la sorți la bilanț . . .	1.000.000	nominal

Amortizarea dif. de emisiune 20 % din val. nom.

Dobânda Conturilor Curente este debitoare. Se cifrează la suma de 265.000.

Epoca Conturilor curente nu corespund cu data bilanțului.

Dobânda împrumuturilor pentru efecte publice până la bilanț este socotită la Lei 55.000. Toate celelalte prevăzute în bal de verificare rămân cum se găsesc acolo.

Se închide bilanțul cu venit.

Să se stabilească contul de rezultate și dacă reiese un profit el se va repartiza după cum urmează.

1) Să se facă rezerva legală dela Soc. Anonime.

Din rest se va socoti un prim dividend de 6 % asupra Capitalului vărsat.

Din rest se va socoti 15 % Consiliului de administrație, 15 % personalului, 70 % al doilea dividend.

Să se stabilească forma dela publicarea bilanțului și să se facă considerațiuni personale asupra situațiunii rezultate din acest bilanț.

BANCA MOLDOVA

— Societa Anonimă —

Capital deplin vărsat și rezervă Lei 70.000.000

Centrala: IAȘI

Sucursale: *București, Galați, Chișinău, Cernăuți, Bălți, Cetatea-Albă (Ackerman), Orhei, Leowa, Reni, Tighina și Tarutino*

Antrepozite: *Iași, Roman, Reni și Bălți*

Telegrame Adr.: „MOLDOBANCA"

BLANURI

(Urmare [1])

Hermelin, hermine, ermine, hermelin. Pielea provine dela un animal mic, patruped, răspândit și în Europa, dar mai cu seamă trăește în Siberia. Baralinsk și Ischim sunt localitățile care furnizează o calitate mai bună, cele de Irkutsk sunt mai inferioare gălbui păroase, cele rusești sunt plate dar albe. El viețuește în vizuine și se nutrește cu vânaturi de alte animale chiar mai mari decât el sau cu plante, mușchi, etc. Blana acestui sanguin, de de o culoare albă foarte frumoasă având un reflex albăstrui în zare, se bucură de o mare simpatie a amatorilor de blănuri și constitue articolul favorit pentru mantii regale și de diferite solemnități, pentru jachete de damă, căciuliță, manșoane, boa, decorațiuni de galanterie, etc. In comerț pielea se trimite întreagă cu cap, picioare și coadă, al cărui vârf este în totdeauna negru sau brun închis și se întrebuințează în confecțiune ca să împestrițeze masa albă pe ici și colea dând un aspect foarte frumos în total.

In spre vară părul ea o culoare (o nuanță) cenușie, pieile acestea sunt mai puțin căutate ca cele albe curate. Se vând în comerț în legături de câte 40 bucăți numite Zimmer, cam cu 10-12.000 lei Zimmerul adică 150-300 lei bucata. Hermelinul american e mai plat ca cel de Rusia și Siberia, părul e asemenea mai aspru.

Partea albă a cozii este mult mai lungă ca la cele rusești, ocupând mai mult de $^3/_4$ din lungimea totală, pe când la cele rusești, care au în genere coada mult mai scurtă, ocupă aproape jumătate din lungime.

De multe ori hermelinul are pete galbene sau chiar toată burta apare galbenă, aceasta provine din cauza urinei.

Feh petit gris, squirrel, veveriță. Acest animal mic, rozător, furnizează un articol însemnat în comerțul cu blănuri. El se prezintă ca un șobolan, având niște ochi mari și vioi, un corp foarte sprinten și mlădios, o coadă stufoasă și lungă aproape cât tot corpul, pe care și-l ascunde adesea în dosul ei când e urmărită, trăește prin păduri, nutrindu-se cu fructe, nuci, aluni, etc., precum și cu frunze, rădăcini, coji de arbori și altele. La picioare este

1) Vezi numărul 10 pe Octombre 1924.

armat cu niște unghii lungi care-l ajută a se cățăra cu o iuțeală uimitoare pe pomi și a sări din arbore în arbore de multe ori distanțe destul de mari părând a sbura. El trăește în toată Europa având diferite nuanțe de culoare dela gri-roșcat până la albastru închis. Cel de Rusia Sabaikalsky, Saccamina și Jeniseisky dă blana cea mai bună, are o culoare gri-închis pe spate, iar burta este albă. La această blană se cere ca o condițiune esențială a calității, pe lângă finețea și desimea părului, să aibă în zare un reflex albăstrui care cu cât este mai pronunțat cu atât dă o valoare mai mare pielei. Cu cât peile sunt mai roșii cu atât valoarea diminuază.

Se vinde de obicei în legături de câte 50 piei întregi sau 20 spinări.

După diferitele părți pielea are o întrebuințare multiplă. Spinarea, partea cea mai valoroasă, se întrebuințează pentru jakete, etole, manșoane și pentru dubluri de paltoane. La acestea din urmă se întrebuințează și burțile precum și pielea care acoperă capul și poartă numele de Fehrückenfutter sau Fehwammenfutter sau Fehkopffutter, adică dubluri de spinări, de burți sau de capete de veveriță. De obicei intră într'o dublură 120—150 de spinări, 130—140 de burți sau 2000 capete.

Sunt 2 forme de dubluri, una numită rotundă care se prezintă în formă de clopot având pieile cusute una lângă alta și alta numită russische sau rusești și se prezintă ca un hârdău de apă pieile fiind întinse ceva mai mult în lățime.

De multe ori căptușelile de spinări și capete se vopsesc în culoare zibelinei, dacă sunt prea roșii, și atunci se chiamă Zobelfehfutter. Sunt unele lucrate din jumătăți de burți, acelea se vând eftin.

Vopsitul fiind azi foarte scump prețul celor vopsite il cam egalează pe al celor bune și adese sunt chiar mai scumpe ca cele inferioare naturale.

Cele mai principale varietăți se grupează cam astfel: cele închise Saccamina, Sabaikalsky, Nercinsky, Jeniseisky; deschise Lensky; foarte deschise aproape albicioase Talahutky; roșiatici Witebsky, Kazan, Arhangelsk și apoi cele din Europa care mai toate sunt roșiatice

Cozile au și ele o mare întrebuințare, răsucindu-se cu mașina părul dela $1^1/_2$—2 sau 3 cozi se fac niște cozi frumoase care se vopsesc în toate culorile și sunt date în comerț sub numele

de „Fehschweife", cozi de veveriță, găsind o mare întrebuințare ca ornament la boa, manșoane, etc.

Se vând după mărime, simple 10—20 lei, duble 20—60 lei bucata.

Țiu să repet că toate prețurile nu pot fi privite ca date certe, ci sunt menționate numai ca mijloc de orientare.

Fohlen, poulain, pony, ponei. Pieile provin dela caii de rasă mică, numiți ponei. Bine apretată și argăsită pielea cu un păr mărunt și ondulat, ca mătasea moaré, se întrebuințează și în culoarea ei naturală castanie albăstrue precum și de multe ori, mai ales cele de culoare deschisă, vopsite în negru la confecțiuni de jakete, veste, blăni de automobile, etc.

Zobel, zibeline, sable, zibelină. Pielea provine dela un animal de mărimea unui șobolan mare din familia Marter-ului (jderului), care trăește în părțile de Nord ale Rusiei, dar mai cu seamă în Siberia, (Bargusinsk, Amur, Ienisei, Iakutzk sunt locurile mai însemnate de proveniență) și în America de Nord în Canada și Labrador. Părul e de culoare cafenie castanie bătând puțin în albăstrui. Părul de deasupra e spicuit de fire albe argintii mai mult sau mai puțin vizibile, uneori chiar lipsesc cu totul. Sub gât e colorat galben-auriu. Se poate asemăna după aspestul exterior cu Edelmarder-ul (jderul de munte); se deosebește însă prin aceia că are părul mult mai mătăsos și lins la pipăit și coada e mai scurtă cu păr mai scurt ca aceia a Edelmarder-ului. Zibelina americană din Canada, Nord-Vestul Statelor-Unite, mai cu seamă Statul Washington, are puful, câte o dată și părul deasupra galben sau galben-roșatic. Se întrebuințează la manșoane, boa, pălării de iarnă pentru damă sau căciulițe; o jaketă de zibelină constitue un articol foarte rar și mult apreciat. Din bucățile mici care cad la lucru cusute una lângă alta se fac căptușeli pentru îmblănit paltoane (mozaic de zibelină).

După cum am arătat cele 2 proveniențe deosebite dau loc la 2 calități deosebite cunoscute sub numele de zibelină rusească sau siberiană, (Sibirische Zobel, zibeline, sable) și zibelina americană, (Amerikanische Zobel, Martre de Canada, Marten). Cea dintâi e mult mai apreciată și de ordinar de o calitate mai superioară putând costa o piele dela 5—15000 lei și chiar mai mult; pe când la cea de a doua prețul mediu stă între 2—5000 lei, socotindu-se întotdeauna pe bucată.

Skunk, skunk, skunk, sconc sau scunc cum se chiamă la noi,

este pielea care provine dela un animal nu mai mare ca un bursuc. El trăește mai cu seamă în America de Nord și în cea Sudică are corpul acoperit cu păr aspru și lung de culoare neagră cu reflex albastrui trecând de multe ori până la cafeniu-roșiatic și câte odată, excepțional, chiar alb-roșcat sau alb curat; în afară de părul cel lung mai are un strat de păr mărunt, un puf moale și fin, având culoarea cenușie-brună. Pe spate are două fâșii de păr alb, de multe ori foarte abundent, iar câte odată abia observabil; părul vergilor albe, e în tot de-a una mai lung ca restul părului. Aceste două fâșii merg începând dela bot printre ochi întâi împreunate, se desfac ca o furcă mergând pe ambele laturi ale spatelui și de multe ori se împreună la rădăcina cozei, având aspectul unei furci privite din față sau a unui vârf de săgeată privite dela spate. După argăsit acest păr alb se tae pe fața pielei cusându-se pielea apoi iar, așa că rămâne ca și o piele fără dungă albă sau se vopsește ca restul părului dacă e prea mult alb. Oricât de bine s'ar argăsi, pielea sconcului păstrează în totdeauna un miros neplăcut care nu dispare nici în fața parfumurilor celor mai tari. Acest miros provine din cauza unui săculeț cu un suc foarte mirositor ce-l are sub coadă și care îi servește drept armă de apărare în contra atacurilor putând stropi foarte departe. Se povestesc foarte multe întâmplări nostime pe seama acestui mod de a se apăra. Totuși grație marei sale durabilități e mult întrebuințat pentru manșoane, gulere de jakete, boa, stola, gulere de paltoane, etc. Se dă în comerț în bucăți sau bunde de câte 10, 20 sau 25 bucăți și se vinde aproximativ cu 400 –1000 lei bucata, după frumusețea și desimea părului, sezon, etc.

Tiger tigre, tiger, tigru. Ca animal este prea bine cunoscută această felină a regiunilor tropice și sub tropice, care nu răsplătește îndestul cu pielea sa pagubele ce le produce locuitorilor pe unde trăește, nici grelele și periculoasele condițiuni în care se vânează. Pielea sa montată cu ochi falși, dinții nasul și ghiarele fiind de multe ori naturale, servește la cuverturi de trăsuri, sau drept covor în saloane, sau biurouri lucsoase și se vinde cu aproximativ 5—30.000 lei bucata. Calitatea cea mai prețuită o dă Königstiger, tigrul Africei Centrale.

Leoparden, léoparde, leopard, leopard și pantera se aseamănă cu tigrul, se deosebește însă prin aceia că are trupul mai mic și blana cu puncte în loc de linii cum e a tigrului. Pantera

are inele în desemn, iar leopardul are puncte. Are cam aceleaşi întrebuinţări ca şi precedentul şi se vinde cu 2—5.000 lei bucata.

Löwen, lyon, lion, leul, se deosebeşte în bărbăteşti şi femeeşti; pielea de leu bărbătesc e mult mai preţuită prin faptul că e mult mai acoperită cu păr şi are o coamă frumoasă se vinde cu aproximativ 30—50.000 lei; acea de leoaică cu 10—15.000 lei.

Kuguar, sau Puma, leul Americei de Nord e puţin însemnat.

Dachs, blaireaux, badger. bursucul, trăeşte în Europa şi în America şi furnizează un articol puţin însemnat în comerţul cu blănuri. Părul fiind prea aspru se întrebuinţează mai ales pentru fabricarea periilor şi a pensulelor, totuşi sunt în America bursuci care au părul mai moale şi găsesc întrebuinţare şi ca blănuri, vânzându-se în legături de câte 10 bucăţi cu 80—500 lei. Părul se întrebuinţează ca spic care se lipeşte în vulpile alasca spre imitarea vulpei originale.

Iltisse, putois, fitch, dihorul. Animalul e mai mic ca scuncul trăeşte răspândit în Europa, America puţin, şi Asia mică. Cea mai bună calitate o furnizează Bavaria, Olanda, Nordul Germaniei, Danemarca. Rusia trimite piei mici, Asia piei galbene deschise. Pielea e acoperită cu un strat de păr mărunt de culoare galbenă deschisă ca alama, şi un strat de păr mai lung de culoare brună până la negru închis.

Este mult întrebuinţat la confecţiunile eftine pentru etole, manşoane, etc. Se vând de obicei în legături de câte 40 bucăţi cu aproximativ 60-500 lei bucata.

Virginische Iltisse, vin din coloniile engleze din America de Nord şi Statele Unite, e aproape de talia vulpei, obişnuit are părul lung până la 3 cm. aspru, cafeniu negricios.

Katzen, chats, cats, pisici. Peile dela pisicile domestice, dar mai cu seamă dela cele sălbatece, constituesc un articol foarte însemnat în comerţul cu blănuri, prin cantităţile mari în care se vând. Se găsesc răspândite numai în ţările din centrul şi sudul Europei, trece puţin peste Caucas, sunt rare în Norvegia, Suedia şi Nordul Rusiei. Calităţile speciale de pisici domestice sunt cele olandeze şi bavareze, (elveţiene) care când sunt mari şi de culoare pronunţată neagră albăstrue se plătesc cu 2-4000 lei duzina; cele mici şi de un negru castaniu se vând cu 1-2000 lei duzina cele de Cypru, apoi cele albastre, roşii şi în două culori; de altfel, după cum se ştie, culorile sunt foarte variate şi multiple.

Wild Katzen, chat sauvage, wild cat, pisicile sălbatece sunt mai mari ca cele domestice au blana de culoare cenușie-gălbue, cu dungi sau pete închise ca niște inele, se vând după finețea părului, mărime dar mai cu seamă după timp cu 50-400 lei bucata excepțional s'au plătit și până la 1800 lei.

Irbis e un animal din familia pisicilor, trăește în centul Asiei trecând și în Siberia mai e numit și Schnee Leoparden, fiind alb, pielea se întrebuințează pentru covoare, cuverturi etc. și se vinde cu 2-4000 lei bucata.

Luchs sau Lynx, lynxe, lynx, luchs e tot o felină de o altă categorie, având picioarele înalte, coada scurtă și niște smocuri de păr la vârful urechilor; are blana de culoare gri-albastră sau galbenă-roșcată, cu dungi închise cum e la Sumpfluchs-luchsul de baltă, sau cu pete până chiar la simpla culoare. Fac parte din grupa aceasta Karakal-ul, pardelluchs-ul și luchsul ordinar, și cel numit polar. In comerț se deosibește, luchsul american, care când are un reflex albăstrui, o condiție a frumuseței pielei, se vinde cu 1000-2000 lei bucata, cele mici și inferioare fiind notate cu 200-500 lei de bucată și Luchs Katzen, luchsul comun, mai eftin, dela 100-300 lei bucata. In timpul când sunt la modă, cum e azi, prețul pentru cele bune se poate urca până la 8000-10000 lei bucata.

Kanin, lapin, (rabbit), coney, epuri de casă canini. Sunt o rasă de epuri sălbateci cu totul diferită însă de epurii de vânat, prin forma *lor exterioară*, căci sunt mai mici, au urechile mai scurte, picioarele din napoi mai scurte, de aceia nici nu pot fugi așa de iute ca epurii de vânat; culoarea e de ordinar cenușie, fiind însă foarte variată la cei aclimatizați și cultivați, operațiune la care se adaptează foarte bine prin obiceiurile lor. Ei trăesc în galerii subterane pe care le scurmă singuri, de aceia sunt foarte vătămători plantațiunilor. E originar din țăriie *dela* marea Mediterană, unde sunt și azi foarte numeroși; se găsesc însă în toată Europa, s'au înmulțit foarte mult în Australia și Noua Zeelandă, unde se duce o luptă pentru a-i împuțina. Pielea se întrebuințează rar naturală, dela cei albi frumoși; servește vopsită pentru a imita chinchilla și a produce aspectul seal-ului, (lutrului) zibelinei, nurcei etc. Părul se întrebuințează la fabricarea pâslei (filzului). Se vinde în duzini sau legături de până la 100 bucăți cu 70-100 lei după preparație: cele electrice, negru strălucitor— de culoarea seal-ului (lutrului) sunt cele mai scumpe.

(Va urma) **Petre Drăgănescu**

Partea rezervată Corpului

DE LA CONSILIUL SUPERIOR

La prima şedinţă a Consiliului Superior din 6 Noembrie a. c., d-l *N. Butculescu,* decanul Corpului, a făcut următoarea comunicare:

„Cu prilejul unei scurte şederi la Paris, m'am interesat de aproape de organizările Titraţilor în ştiinţele comerciale şi contabililor din Franţa.

Am găsit la sediul Uniunei de acolo din Rue Auber pe d-l Jean Julien, membru fondator din comitet, care — ca şi mine — luptă de 32 de ani pentru strângerea rândurilor celor de aceiaşi breaslă, absolvenţi ai şcolilor superioare de comerţ.

Cu o deosebită bunăvoinţă d-sa mi-a arătat toate fazele prin care au trecut asociaţiile din Franţa, până când, toate s'au întrunit într'o *Uniune a asociaţiilor absolvenţilor şcolilor super. de comerţ din Franţa,* Uniune recunoscută de utilitate publică, prin decretul din 10 Dec. 1910.

Preşedintele acestei Uniuni este d-l Paul Delombré, fost ministru de comerţ, industrie, al poştelor etc., iar comitetul este compus din 10 membrii aleşi şi alţii vr'o 25 reprezentanţi de drept ai asociaţiilor reunite.

Comitetul Uniunei se subdivide în diferite subcomisiuni ca: aceia a anuarului şi publicaţiunilor (ei publică ca şi noi un buletin lunar cam la fel redactat); aceia a serbărilor şi întrunirilor; comisiunea financiară, comisiunea plasărilor; aceia a raporturilor regionale şi externe; aceia a propagandei etc.

Printre mijloacele de acţiune, ale Uniunei, citez: Plasarea gratuită a membrilor (2200 plasări s'au făcut în 3 ani). Punerea de mijloace băneşti la dispoziţia membrilor, sub formă de împrumut, pe *cuvânt,* mai ales pentru călătorii, organizarea de prânzuri comune lunare urmate de disertaţiuni şi discuţiuni, prânzuri foarte mult frequentate de economiştii de seamă ai Franţei.

Punerea la dispoziţia membrilor a mai multor săli de citit şi de lucru.

Un serviciu de consultaţii şi informaţii gratuite mai ales juridice.

Creiarea de medalii, ce Uniunea conferă în fiecare an celui mai distins elev din promoția fiecărei școli superioare.

Prin legăturile de camaraderie ale membrilor din Uniune, se stimulează și se activează spiritul de iubire a corpului, dându-se o valoare morală cât se poate de intensă titlului ce fiecare posedă. Pe de altă parte, s'au stabilit relațiuni foarte folositoare între membrii Corpului și aceia făcând parte din uniunile similare străine.

Absolvenții școalei superioare numită „Hautes Etudes" din Bulev. Malsherbes, școală similară cu Inalta noastră Academie de Comerț, au înființat, ca și la noi, o Asociație deosebită, în rue de l'Arcade.

Ei se întrunesc acì foarte dese ori, în saloane bogate, dispunând de multe înlesniri și mijloace de instrucțiune, căci mijloacele nu le lipsesc. Foarte mulți titrați, printre cari și d-l Julien, fac însă parte din ambele organizări, consacrându-se mult de tot desvoltărei „Uniunei" dintâiu, unde sunt cei mai numeroși și mai interesanți membrii, căci din ei se recoltează massa de contabili și de funcționari superiori pentru comerț, industrie și administrație din Franța.

Se întâmplă deci și în Franța, ca și la noi, unde colegi cu titluri academice, nu pregetă de a-și uni silințele lor cu ale celorlalți pentru cei numeroși și interesanți absolvenți ai școalelor comerciale superioare, cari au atâta nevoie de îndrumare, îndemn și sprijin reciproc.

In rue Richelieu există apoi *Corpul contabililor profesioniști*. După cum știți, nici în Franța și nici într'o altă țară, nu s'a putut dobândì o lege ca a noastră, care să reglementeze perfect și să adune la un loc pe acei ce exercită profesiunea de contabil.

Experții contabili din Franța, s'au întrunit în corp, sau mai de grabă s'au sindicat împreună, nu pe bază de titluri, ci pe bază de lucrări făcute sau pe bază de expertize dobândite. Tribunalele numesc însă experți tot pe cine găsesc cu cale, indiferent dacă fac sau nu parte din Corp.

Corpul contabililor ține, prin membrii săi, cursuri de adulți și alte cursuri speciale de contabilitate, pentru intelectuali, precum: ingineri, architecți, industriași, avocați, comer-

cianți, directori de întreprinderi, etc., cari au toți atâta nevoe de a-și însuși perceptele de contabilitate, mai ales în aceste grele vremuri de impuneri fiscale, tot atât de dureroase și în Franța, ca și la noi.

Cred că asemenea cursuri, plătite, cum și cursuri pentru contabilii autorizați, ar fi de mare folos să se introducă și la noi, prin membrii Corpului, mai ales după ce casa noastră proprie va fi gata, putându-le începe însă de pe acum. Asemenea preconizez agapele-conferințe lunare, unde să fie invitați cât de mulți economiști ai țărei, agape ce în Franța s'au dovedit a fi foarte eficace pentru progresul membrilor Uniunei".

Mulțumim d-lui Decan pentru interesul ce-l poartă cauzei noastre, contribuind prin prezența d-sale la Paris și prin cunoștințele d-sale personale la strângerea relațiunilor amicale cu colegii noștri din Franța.

REZULTATUL EXAMENULUI DE CAPACITATE

Grupa „Științele Comerciale"

Școala de Băeți

1	Podeanu Constantin	med.	9,32
2	Dumitrescu Gh.Const.	„	9,27
3	Miron Cezar	„	9,24
4	Lepădatu Aurel	„	8 92
5	Petrescu I. Ion	„	8,72
6	Nevoiță G. Nicolae	„	8,67
7	Crețulescu Romulus	„	8,61
8	Grigore Alexandru	„	8,62
9	Sbenghe E. Dumitru	„	8,56
10	Vasilescu Alexandru	„	9,59
11	Ștefănescu	„	8,34
12	Ionescu C. Ioan	„	8,25
13	Giurăscu T. Dumitru	„	8,22
14	Rădulescu A. Ion	„	8,21
15	Papina Stelian	„	8,01
16	Petrescu Grigore	„	7,98
17	Alex. Aurelian	„	7,95
18	Ioan Gheorghe	„	7,91
19	Irodeunu V. Ion	„	7,85
20	Manole Constantin	„	7,85
21	Diaconescu Gheorghe	„	7,80
22	Marcov Cristu	„	7,76
23	Gheorghiu Cheorghe	„	7,69
24	Ceius H. Dumitru	„	7,91

Școala de Fete

1	Dumitrescu Angelia	med.	9,24
2	Andronescu Silvya	„	9,12
3	Popescu Elisabeta	„	9.04
4	Brăniceanu Florica	„	8,73
5	Petrescu Natalia	„	8,69
6	Drăghici Maria	„	8,64
7	Demetrescu Ghendia	„	8,48
8	Ionescu Silvya	„	8.34
9	Florescu Irina	„	8,27
10	Hagiescu Virginia	„	7,97
11	Rotlenschi Elena	„	7,94
12	Careveanu Eufimia	„	7,93
13	Ștefănescu Aurora	„	8,85
14	Ghițulescu Victoria	„	7,74
15	Căciulescu M. Maria	„	7,85

17 Noembrie, 1924

DESCHIDEREA CERCULUI DE STUDII COMERCIALE

Duminică 9 Noembrie, a avut loc deschiderea seriei de conferințe a Cercului de Studii comerciale. Fiind înscris a vorbi d-l Prof. Spiridon Iacobescu, președintele Cercului, a prezidat d-l Alexnadru N. Ștefănescu, unul din fruntașii antemergători ai mișcărei comercialiștilor.

D-l Iacobescu face mai întâi o dare de seamă asupra activității Cercului de studii comerciale în anul precedent, menționând conferințele ținute și anume:

1) *Gr. L. Trancu-Iași:* Colaborarea capitalului străin.

După conferință s'a sărbătorit printr'o agapă împlinirea a 50 de ani a conferențiarului.

2) *Sp. Iacobescu:* Capitalul din punct de vedere economic, juridic și contabil.

3) *Dr. Al. Penescu:* Reparațiunile și drepturile României.

4) *Al. Sorescu:* Nevoia introducerii contab. în partidă dublă la toate școalele ca obiect de educație și instrucție.

5) *V. M. Ioachim:* Primul an de aplicare al reformei fiscale.

6) *Gh. Leonte:* Rolul și activitatea Băncii Naționale în epoca de după războiu.

7) *St. Cutava:* Capitalurile străine și elementele naționale.

8) *I. Ionescu-Papp:* Comerțul de librărie.

9) *I. G. Iliescu:* Codul muncii.

10) *A. Papagheorghe:* Albania din punct de vedere economic.

11) *Măruță:* Societățile cooperative și soc. de capital.

12) *M. Popescu:* Comercializarea P. T. T.

Intră apoi în subiectul conferinței:

Profesiunea de contabil în activitatea noastră economică-socială

Conferențiarul explică cuprinsul acestei manifestări de activitate definindu-i rolul prin comparație cu alte ramuri de activitate profesională, ca de ex. avocatura, ingineria, preoția, milităria, etc. Un contabil poate să-și etajeze activitatea lui în felul următor, având a rezolvà diferite lucrări, precum: ținerea registrelor, înregistrarea actelor, încheierea și cerce-tarea bilanțurilor și în fine facerea expertizelor contabile. Calitățile

ce trebue să desfăşoare un contabil în exercitarea profesiunei lui sunt muncă, cinste, pricepere; el trebue să păstreze secretul asupra celor aflate şi cunoscute de el, trebue să lucreze în spirit de moralitate şi exactitate. Nici o profesiune nu intră mai mult în toate amănuntele unui patrimoniu cum pătrunde contabilul, care cunoaşte întreg complexul patrimoniului. In adevăr, avocatului i se încredinţează apărarea unei cauze care formează o părticică din mişcarea bunurilor patrimoniale; unui arhitect i se încredinţează o construcţie, iarăşi o parte din totalitatea bunurilor patrimoniale; numai contabilul cunoaşte întregul şi de aceia la conducerea unei întreprinderi, contabilul este acela menit să succede, cum de altfel se şi întâmplă în multe cazuri, el fiind în continuu şi în deaproape contact cu patronul.

In ce priveşte modul cum e privită la noi profesiunea de contabil, relevă puţina atenţiune şi consideraţiune ce i se dă şi mentalitatea curioasă ce se observă în societatea noastră, nu numai la contabili, dar şi la alte profesiuni: medici, avocaţi, ingineri, comercianţi etc., aceia ca fiii să nu aibă aceiaşi carieră ca părinţii, şi dorinţa acestora din urmă de a îndruma pe copiii lor pe alte căi în viaţă. De. ce? Pentru ca să nu mai treacă şi ei prin aceleaşi greutăţi. Dar fără a trece prin greutăţi, se poate oare dobândi ceva în viaţă?!

Explică apoi exercitarea profesiunii de contabil la Romani, cari aveau, pentru administrarea marilor întreprinderi cu sute de sclavi, un „dispensator" şi pentru ţinerea socotelilor exploatării un „cellarius".

Conferenţiarul îşi exprimă dorinţa ca profesiunea de contabil la noi să nu se mărginească numai la ţinerea registrelor, ci să treacă la partea administrativă şi de conducere a întreprinderilor.

D-l prezident Alex. N. Ştefănescu mulţumeşte conferenţiarului pentru modul judicios cum şi-a expus ideile. Apoi dă câteva explicaţiuni cu privire la controlul societăţilor, care azi lasă foarte mult de dorit, exprimându-şi părerea că acest control să se efectueze numai prin membrii ai Corpului contabililor autorizaţi şi experţi. D-sa îndeamnă pe membrii acestui Corp la muncă, iniţiativă şi curaj.

COLEGIALE

— D-l *Dr. Gheron Netta* a reprezentat România la Congresul Caselor de economie din Italia.

— Duminecă 9 Noembrie s'a reînceput seria de conferinţe la „Cercul de studii comerciale". A vorbit d-l *Prof. Sp. Iacobescu* despre: Cariera contabilă în activitatea noastră economino-socială. Duminecă 23 Noembrie vorbeşte d-l *I. D. Clinceanu* despre: Istoricul Băncei Naţionale.

— D-l *Gh. Alesseanu* a fost numit conferenţiar pentru contabilitatea publică la Academia de înalte studii comerciale.

— D-nii *W. Marutzi* şi *M. Moses*, experţi contabili din Ploeşti, au fost aleşi censori la loc. „Solar-România".

— D-l *St. Vrioni* a fost ales censor la soc. „Tişiţa".

— D-l *M. Georgescu* a fost ales censor la soc. „Calcarul".

— La Congresul funcţionarilor comerciali au luat parte şi colegii noştri d-nii D. P. Niculescu-Rietz, T. A. Teodoru, N. Bercu-Ploeşti, etc.

— In Consiliul superior al Corpului Contabililor au fost aleşi:

D-l V. M. Ioachim ca delegat al Munteniei.
D-l Anghel Daniil ca delegat al Olteniei.
D-l Victor Puiu, ca delegat al Moldovei.
D-l Ilie Mecu ca delegat al Dobrogei.
D-l Gh. Ionescu ca delegat al Transilvaniei.
D-l I. Sanielevici ca delegat al Basarabiei.
D-l Virgil Popovici ca delegat al Banatului.

din partea secţiunei Ilfov au fost delegaţi d-nii N. Arghir, I. Negrescu şi P. Drăgănescu-Brateş.

— In vederea răspândirii cunoştinţelor contabile, Corpul a organizat, cu începere dela 1 Ianuarie cursuri de contabilitate al căror regulament şi program se va publica în no. viitor. Celelalte secţiuni sunt rugate a organiza asemenea cursuri.

— L'Ecole des hautes études commerciales din Paris, a organizat cu începere dela 3 Noembrie a. c., cursuri de seară pentru profesionişti doritori să capete cunoştinţe generale indispensabile oamenilor cari se găsesc sau sunt destinaţi să ajungă la conducerea întreprinderilor.

Articolul *„Cont Colectiv de Debitori"*, apărut în No. 9 al Revistei noastre, se datoreşte d-lui Solo Mendelovici, funcţionar la Banca Marmorosch, Blank et Co.

— D-l *I. C. Negrescu* a fost decorat cu „Steaua României"

Bibliografii Recenzii

BIBLIOGRAFII

— *Impozitele asupra veniturilor din comerț și industrie și bilanțul fiscal, de* A. B. Plopul. Editura Socec et Co. Prețul lei 100.

Noile impuneri au pus în discuțiune o mulțime de chestiuni de drept și de contabilitate, a căror lămurire este atât de necesară pentru aplicarea ușoară și dreaptă a legei.

Ministerul de finanțe a căutat să lămurească unele părți din lege prin instrucțiunile oficiale publicate în „Monitorul Oficial" și prin strângerea și publicarea tuturor avizelor date de Comisia superioară fiscală.

Aceste lămuriri însă nu trebuesc luate „tale quale", pentrucă unele nu sunt destul de clare, altele depășesc chiar legea, mai toate fiind pătrunse de spiritul de fiscalitate.

De aceea salutăm cu bucurie apariția oricărei lucrări, în care unindu-se cunoștințele juridice cu cele fiscale și contabile, se examinează noua reformă printr'o prismă obiectivă, dând în acelaș timp celor interesați indicațiuni prețioase în mânuirea legii.

O asemenea lucrare este broșura d-lui A. B. Plopul din Constanța, care în mai puțin de 100 pagini expune clar și documentat tot ceeace poate interesă pe un contribuabil și chiar pe un agent al fiscului.

Căci d-sa nu se mărginește numai în a arătă cum se aplică legea și ce nedreptăți se pot face și chiar se fac de multe ori contribaubililor, dar previne și organele fiscale asupra mijloacelor de diminuare a beneficiului.

Relevăm din studiul său interesanta expunere cu privire la estimarea inventarului, chestiune tratată în diferite rânduri în Revista noastră, pe care de altfel autorul o citează în dife-

rite locuri, după lucrarea colegului nostru, d-l *V. M. Ioachim* „Primul an de aplicare al reformei fiscale", studiul d-lui avocat Plopul vine la timp pentru a răspândi cunoașterea legii și pentru a-i releva lipsurile, cari vor trebui neapărat îndreptate.

— *„Mercurio"*, Turin. Via Baltea 31. Revistă pentru comerț și industrie, apare lunar.

— *Revista Soc. și a Dreptului Comercial*, No. 9,, cu un prim articol al d-lui *Prof. Sp. Iacobescu*, despre „Câteva mai nopere la fundarea și adm. soc. anon." ca: Evaluarea exagerată a aporturilor în natură, nesinceritatea subscrierilor și a vărsămintelor, publicarea unui capital mai mare ca cel subscris etc., chestiuni, de cari ne-am ocupat și noi.

D-l *M. A. Dumitrescu* tratează pe larg chestiunea: „Excluderii asociaților".

— *Buletinul Institutului Economic*, No. 9, cu o expunere a politicei monetare a Băncei Naționale de d-l M. Oromulu, un articol al colegului nostru, d-l *M. I. Mihăilescu:* „Rezerve și amortismente", un studiu al d-lui *V. Slăvescu:* „Creditele funciare din România", etc.

— *Curierul Cooperației Sătești*, No. 9, cu un prim articol de d-l *T. C. Ionescu-Pașcani*: „Cum poate isbuti cooperația. Colegul nostru, *D. Hagi Paraschiv* publică în traducere o conferință a lui Ch. Gide: „Alianța cooperativa internațională".

— *Buletinul Muncii*, No. 9, cuprinzând studii și date statistice asupra mișcării muncitorești în România.

— *Danubiul*, No. 674, organ săptămânal de informații comerciale.

— *Oltenia Economică*, No. 57, Craiova, organul „Sfatului Negustoresc" regionala Oltenia, cu interesante articole privind mișcarea negustorească. La redactarea acestei gazete iau parte activă membrii Corpului nostru.

— *Acțiunea Cooperativă*, No. 21, Craiova, organ de propagandă cooperatistă, cu un interesant articol „Revalorizarea leului".

— *Bukowinaer Holzrunschau*, No. 1, Cernăuți, organ al „Uniunei funcționarilor forestieri din Bucovina". Primul număr, care se prezintă în foarte bune condițiuni technice și redacționale. Dă relațiuni interesante asupra lemnului în România. Ii dorim tot succesul.

— *Revue des Comptables*, No. 143, Vienne-Isère-France, cuprinzând bilanțul unei uzine de gaz și contabilitatea unei fabrici de săpun.

— *Histoire économique et financière de la guerre (1914—1918)*, par G. Olphe-Galliard (în 8⁰ 502 pages. Marcel Rivière, éditeur, Paris, 1925). Atacă un subiect complex și de mare însemnătate întrucât fenomenele economice și financiare ce se produc în timpul războiului formează o maladie specifică, — un fel de febră — care prezintă cam aceleași simptome și trebue tratată după anumite reguli, a căror rigurozitate depind de strășnicia cu care a sguduit organismul.

Lucrarea d-lui Olphe Gaillard umple un loc gol cu atât mai mult că tratează întreaga chestiune, pe când alți mulți economiști au tratat numai părticele din ea.

— *Bilanz, Steuer und Organisation*, No. 10, Viena, expune noile dispoziții din Ceho-Slovacia cu privire la controlul băncilor. Acestea vor fi obligate să facă parte ca membru al unei „Cooperative de control" (Revisions und Treuhandgenossenschaft) formată din băncile, cari urmează a fi controlate. Revizorii acestei cooperative numiți de președintele societății, nu au nici o legătură cu consiliul de ad-ție, au toate drepturile censorilor.

— *Rivista d'Amministrazione e finanza* No. 9, face o expunere a societății autonome de stat pentru asigurări asupra vieței, conform cu noile dispoziții.

— *Il Monitore dei Ragionieri*, No. 22,, protestează contra modificărilor aduse legii din 1906 ,pentru exercitarea profesiunei de contabil.

CURS DE CONTABILITATE COMERCIALA GENERALA

In legătură cu dreptul și Legile Speciale Comerțului

de Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu

Subiectele:

1. Comercianții persoane fizice.
2. Societățile civile și Societățile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările inițiale precum și cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

BANCA NAŢIONALA A ROMANIEI

SITUAŢIUNE SUMARA

ACTIV

1923 3 Noembrie			1924 25 Octombrie	1 Noembrie
5915602506	428139680	aur depoz. (monete şi lingouri)	6402858618	6402858618
	816164o	aur (lingouri)		
	112609109	„ (monete)		
	5366692071	disponib. trate şi bon. de tez. aur.		
594021	Argint şi diverse monete		3345723	2845048
5464149622	Efecte scontate		6920826307	6964496601
362093552	202667300	Imp. pe efec. pub.	458921174	459582978
	209200800	„ „ „ în cont cor. 246252500		
	159396252 49804548	din cari nu s'au rid. lei: 51134328		
8042556	Impr. Stat. de 15 mil. fără dobândă (1901)		8042556	8042556
4534400066	Impr. Stat. pentru necesit. Tezaur.	Impr. de 1.600 mil. (1914—1918)	4045413577	4045413577
		„ „ 1.500 „ (12 Mai 1919)		
		„ „ 1.000 „ (16 Oct. 1919)		
		„ „ 200 „ (1920 B. P.)		
		„ „ 400 „ (30 Iulie 1921)		
		„ „ 2.500 „ (5 Ian. 1921)		
		„ „ 200 „ 30 Iulie 1921)		
7026639068	Impr. Stat. p. unif. monet.	Imp. de 5 mil. (11 Iunie 1920)	7025991421	7025991421
		„ „ 2½ „ (5 Ian. 1921)		
77456001	Casele de împrum. pe gaj agricult. şi industr.		94131182	93428755
11999940	Efectele capitalului social		11811560	11892060
31890300	„ fondului de rezervă		23448120	23448120
3542160	Efectele fondului amortiz. imob., mobile. şi maşinelor de imprim.		2843245	2843245
110433000	Imobile		131046451	131242953
7504989	Mobilier şi maşini de imprimerie		15884596	16266906
27322557	Cheltueli de Administraţiune		46623365	48647865
24659910	Conturi curente		24986681	36793998
256587202	„ de valori		264745735	268244043
615490986	„ diverse		981594353	1036244043
24478378436			26462514664	26578657737

PASIV

12000000	Capital		12000000	12000000
74378674	Fond de rezervă		82524474	82524474
44668332	Fondul amort. imob. mobil. şi maş. de imprim.		93878458	93878454
17734882092	Bilete de bancă în circulaţiune		19204757949	19163519205
15048362	Profit şi Pierdere		1602970	1602597
110061977	Dobânzi şi beneficii diverse		132608413	141482499
488472082	Conturi curente şi recipise la vedere		297027077	474104433
5998866917	Conturi diverse		6623692323	659512269
24478378436			26462514664	26578657737

	3 Noemb. 1923	Efecte şi alte valori de restituit	1 Noemb. 1924	
11458632976	340775142	Ef. şi alte val. în păstrare	530448841	11863980660 1186210869
	8638834000	Bonuri de tezaur, în gaj p. impr. S.	8221500000	
	2479023834	Ef. în gaj şi în păs. proviz.	3110159856	
1795876591		Conturi de ordine		1790566254 17964042
13254509567				13654546914 13658512

Taxa: Scont 6% — Dobânda 7%

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: Împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte)
Finanţează, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINA —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov

Capital 20.000.000
Rezerve 5.000.000

Bucureşti, Calea Victoriei, 43
Face tot felul de operaţiuni de bancă

CIOCOLATA

ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunil de bancă în condiţiuni avantajoase ..

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Merită ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Ciacova, Detta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74 659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget. Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Arca» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul XIII, No. 12. Decembrie 1924.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REVISTA GENERALA DE

COMERȚ
ȘI
CONTABILITATE

Proprietatea Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț
Pusă la dispoziția Corpului Contabililor autorizați și experților Contabili pentru publicațiuni

APARE LUNAR

Comerț, Contabilitate, Bancă, Schimb, Uzanțe Comerciale, Monografiile Pieților, Buletine și Note de Piață, Chestiuni vamale și de Transport, Merceologie, Învățământ Comercial, Jurisprudență și Technică Comercială, Expertize, Recenzii, Bibliografii, Revista lucrărilor speciale de comerț, etc.

SUMAR:

	Pagina
S. M. Blumenfeld: Criza	373
Comerciale. Financiare. Economice. Sociale.	
Petre Drăgănescu-Brateș: Moneda	376
W. Vogel: Metamorfoza societăților pe acțiuni traducere de *G.N.*	378
Ioan G. Iliescu: Organizarea funcționarilor particulari	380
Contabilitate. Drept Comercial. Technică comercială.	
D. Voina: Luca Pacciola și cea dintâi lucrare imprimată de contabilitate în partidă dublă	382
Problema de contabilitate dublă	386
Petre Drăgănescu: Blănuri	388
Partea rezervată Corpului.	
S. M. B.: Sărbătorirea activității d-lui N. Butculescu	393
Reforma administrativă și corpul contabililor	404
Colegiale	405
T. A. Știrbu: Inaugurarea conferințelor institutului economic românesc	406
T. A. Știrbu: Valorificarea terenurilor inundabile	408
Bibliografii, etc.	
Bibliografii	411
Tabla materiilor pe 1924	413
Index alfabetic pe 1924	416

ABONAMENTUL 200 LEI PE AN
Pentru membrii Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cum și pentru Bănci Populare, prețul 100 lei anual.
Prețul unui număr vechi 20 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LA CORPUL ABSOLVENȚILOR ȘCOALELOR SUPERIOARE DE COMERȚ
Palatul Camerei de Comerț, București

Institutul de Arte Grafice „RĂSĂRITUL" Str. Sf. Apostoli, 22 A

Fundatorii Revistei în 1908:

Butculescu N. Subadministrator al Casei M. S. Regelui.
Boltuș Lucian. r. în științe de stat.
Eftimiu M. G. Bancher.
Gheorghiu I. Contabil expert.
Herbst Otto. Directorul Oficiului de vânzare al fabricilor de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu. Comisarul Guvernului la Banca Națională a României.
Negrescu C. I. Subdirector Soc. Locuințe Eftine.
Plopeanu G. Secretar general al Teatrului Național.
Spirescu G. Al. Fost director de bancă.
Sersea Th. Inspector Casa Centrală a Cooperației.
† *Rasidescu St I.* Fost președinte al Corp. Abs. școlilor sup. de com.
† *Rosen Isac.* Fost contabil expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† *Stănculescu I. V.* Fost contabil șef la Banca Agricolă.

Comitetul Revistei:

Arghir N., Butculescu N., Blumenfeld S. M., Constantinescu N. K., Drăgănescu P. Brateș, Ioachim V. M., Marinescu Aurel, Galan Gh., Mladenatz N., Negrescu C. I., Sorescu Al., G. M. Leonte, Teodoru T. A., Vasilescu Alex.

Director al Revistei, **P. Drăgănescu-Brateș**

Prezentul număr sub îngrijirea d-lui S. M. Blumenfeld

* * *

Corpul absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

— Recunoscut persoană morală și juridică prin Lege specială și Decret Regal —
— Sediul Palatul Camerei de Comerț, București —
Filiale în orașele principale din România Mare

Comitetul București

Președinte

N. Butculescu. — Sub-administratorul Casei Regale.

Consilieri

Arghir N. — *Vice-Președinte.* Director în Ministerul de Industrie și Comerț.
Constantinescu Dem. Sub-Director B-ca Românească.
Crivda Ernest Comerciant.
Drăgănescu P. Brateș — Banca Națională a României, Casier.
Ioachim V. M. — *Vice-Președinte.* Industriaș.
Ianculescu Gh. — B-ca Românească
Iosif S. Lazăr, Comerciant.
Leonte G. — Banca Națională a României.
Marinescu Aurel, Inspector fabrica de Chibrituri.
Munteanu M., comerciant.
Negrescu C. I. — Sub-Director Societ. Comunală locuințe ieftine.
Petrescu I. — Profesor, Secretar.
Teodoru A. T. — Director și profesor Școala Practică a Camerei de Comerț.
Vasilescu Alex. — Profesor. *Secretar general*

Membrii de Onoare

Alesseanu Gh., Blank Aristide, Brătilă Mihail, Cioranu Corneliu, Coandă Gr. Clinceanu I. D., Cristescu Dem., I. Dumitrescu-Bârlad, Hodoș Ulpiu, Hurmuzache, C., Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Panteli Cristian, Gr. Trancu-Iași, Staicovici Chr. D., Ștefănescu Alex. N., Zanne N., Zissu Alex. N.

Toate articolele pentru publicare și orice comunicări se vor trimete pe adresa **Revistei generale de Comerț și Contabilitate,** *Palatul Camerei de Comerț București.*

„ORIENTAREA"

OFICIU DE INFORMAȚII STUDII ȘI INTREPRINDERI INDUSTRIALE

Capital 1,000.000 Lei deplin vărsat

Sediul: **București, Calea Victoriei, 98 (Piața Palatului)**
Telefon 10/71 și 15/27

Directori: *Ing. Mihail Manoilescu, Dr. Marcel Al. Niţescu*

Sucursale: **Paris**, Rue Mogador 18, **Cernăuți**, Strada Petrovici, 3

EXECUTĂ: Studii pentru înființare de industrii, organizări și instalații industriale și miniere.—Informații, anchete și memorii economice pentru instituțiile bancare.—Studii pentru desvoltarea și perfecționarea industriilor și exploatărilor miniere existente.—Cercetări asupra brevetelor, introducerea și exploatarea lor. — Reprezentanțe de Case Industriale. — Furnituri de materiale technice. — Participațiuni și Plasări de capitaluri. — Indicațiuni și memorii asupra posibilităților de import și export a materiilor prime și fabricate. — Expertize industriale și miniere. Cercetări de debușeuri pentru industriași.

Cartea Românească

Societate Anonimă cu capital de 25.000.000 lei
— BUCUREȘTI —

Editură, arte grafice, comerț de librărie și articole fotografice

CENTRALA: Bulevardul Academiei No. 3—5

Sedii:
- Șoseaua Bonaparte 68 — 72
- C. SFETEA, Calea Moșilor, No. 62 — 64
- IONNIȚIU, Strada Șelari, 12
- RASIDESCU, Strada Paris, 16

SUCURSALE: CLUJ, TIMIȘOARA

SOC. AFIL.: „Cartea Românească din Valea Târnavei" S. A. Diciosânmartin

FABRICA „ALBINA"

Societate Anonimă

GALAȚI

Fost Max Fischer & Co.

Lucrează ambalage (cutii, lăzi), produse chimice (creme etc.)

Se primește comenzi prin poștă
*** și le efectuează prompt ***
TRIMITE CATALOG LA CERERE

REMINGTON

Cele mai bune!

Telef 25/12

ZINE-ASOCIAȚIA

REP. G-rală p. ROMANIA

Casa de Import

N. IVANOVICI & Comp.

BUCUREȘTI - Calea VICTORIEI 28.

„GIB" GRUPUL DE INDUSTRII BUCUREȘTI

Societate Anonimă. ∞ Capital social lei 60.000.000

Fabrica de MALTZ și BERE „GIB", produce numai specialități de calitate superioară

Strada Isvor No. 98. -- Telefon 32/11

Fabrica Bragadiru

Societate Anonimă

Desface Spirt și Bere neîntrecute în calitate

București, Calea Rahovei 151

Telefon No. 8 79, 9/42

„GENERALA"

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARI GENERALE. — Capital social deplin vărsat Lei 15.000.000

Fonduri de garanție la 31 Decembrie 1921, Lei 101.737 782
Daune plătite dela fundarea Societății, Lei 202.738,916

SEDIUL: București, Piața Universității

— In dosul Statuei Mihai Viteazul. Telefon 5/12 și 3/23 —

REPREZENTANȚA GEN.: Str. Smârdan No. 4 (Tel. 5/13

— Agenții în orașele din Țară și Provinciile alipite —

Asigurări contra daunelor de:

INCENDIU, GRINDINĂ și TRANSPORT

(Fluviale, Maritime și Terestre)

ASIGURĂRI IN RAMURILE:

VIAȚA: Asigurări după combinațiunile cele mai avantagioase; asigurări cu bonificări de 3 la sută asupra tuturor primelor plătite etc. etc.

ACCIDENTE: Asigurări individuale cu și fără restituirea primelor: asigurări de răspundere civilă față de terți pentru intreprinderile industriale și proprietari de automobile, stricăciuni de obiecte, proprietatea altora. Asigurări contra stricăciunilor accidentale ale automobilelor și autocamioanelor cu includerea furtului, incendiu și a exploziei lor. Asigurări contra furtului, mobile, case de bani, mărfuri, etc. etc.

PROSPECTE ȘI ORICE LĂMURIRI LA CERERE

„DACIA ROMANIA"

Societate Generală de asigurare în București întemeiată la 1871

Cap. de acț. . . . . deplin vărsat.	Lei 24.000.000
Rez. statuare	„ 18.408.296
Div. garanții	„ 86.503.640
Averea Fond. de Asoc.	„ 3.011.880
Garanția totală . .	„ 131.923.789
aune plăt. în 1920 .	„ 57.571.559
Daune plătite dela înființarea S-tății .	„ 368.886.642

„Dacia-Romănia" este societatea cea mai veche și mai puternică din țară. Trecutul ei, însemnatele sale capitaluri și persoanele care o conduc, dau asiguraților cele mai depline garanții p. asigurări cât de mari in ramurile: Incendiu, Grindină, transporturi, Viață, Accidente, Furturi prin spargere, *și anume în condițiunile cele mai prielnice p. asigurați.*

Lămuriri se dau de îndată, *la cerere in București, la sediul S-tății,* **Str. Wilson No, 3** *sau la ag-țiile ei principale din str. Stavropoleos No. 5 și Pasagiul Român No. 5 in județe la agențiile ei din toate orașele, iar in ținuturile alipite in următoarele orase:*

Arad, *str. Regele Ferdinand No. 1 Et. II.*, **Brasov**, *Banca Românească;* **Buzias**, *la Banca Temișana;* **Cernăuți**, *Str. I. Flondor No. 22 și No 23;* **Chisinău**, *str. Puskin No. 34;* **Cluj**, *calea Victoriei 27;* **Dicio San Martin**, *Banca C-ială și Industrială din Valea Târnavei;* **Lugoj, Oradea-Mare**, *Banca Românească;* **Tg.-Mureșului**, *Banca Românească;* **Sibiu**, *Banca Românească;* **Timisoara**, *Banca Românească.*

„AGRICOLA"

Societate Anonimă de Asigurări Generale din București — No. 1 Calea Victoriei

Capital Statutar: Lei 10.000.000 deplin vărsați

Totalul fondului de garanție la 31 Decembrie 1921 Lei 26.449.427

Daune plătite la 31 Decem. 1921 Lei 33.801.536

Direc. Generală în București, Palatul, Soc. Calea Victoriei, 11

Direcțiuni Regionale la CLUJ, Str. Nicolae Iorga No. 11 și la IAȘI, Str. Carol No. 33 colț cu Asachi

Birou p. asigurări de trnsporturi la Brăila Strada Impăratul Traian No. 6

Reprezentanțe generale la: Timișoara, Constanța, București, Cernăuți și Chișinău

Agenții în toate orașele din Țară

Face asigurari în condițiuni avantajoase în ramurile;

INCENDIU, GRINDINĂ, VIAȚĂ, TRANSPORT ȘI ACCIDENTE

BANCA ROMANEASCA

Societate Anonimă pe acțiuni

Capital Lei 280.000.000. **Rezervă Lei 86.000.000.**

București, Str. Smârdan No. 5

Adresa telegrafică: „ROMÂNEASCA"

Orice operațiuni de Bancă în general.

Cumpărări și vânzări de efecte. Avansuri pe depozit de efecte publice și acțiuni. Emisiuni de cekuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: Arad, Bălți, Bazargic, Brașov, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Galați, Ismail, Oradea-Mare, Satu-Mare. Sibiu, T.-Mureș, Tighina, Tulcea, C.-Albă, Craiova, Timișoara.

BĂNCI AFILIATE: Banca Iașilor, Iași Banca Bacăului, Bacău; Banca Creditului Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca „Petrodava" P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoj; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceava, Suceveana; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan-cel-Mare, Fălticeni; Banca de Comerț și Industrie, Roman.

Președinte, *G. N. Bagdat;* Vice-președinte, *G. I. Stolcescu;* Adm.-delegat, *C. G. Cociașu;* Membrii: *Al. F. Bădescu, Al. N. Ștefănescu, I. Grădișteanu, Gl. Sc. Panaitescu, D. D. Bragadiru, I. Stănculeanu, G. Corbescu, St. C. Pop;* Cenzori: *H. Fulga, Em. Dan, D. Matak, V. Ștefan, C. Dimitriu.*

Director General, *N. P. Ștefănescu;* Prim-Director, *Ion Săvescu;* Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Orghidan.*

„NAȚIONALA"

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

FONDATĂ LA 1862

Asigurări asupra vieții, accidente, incendiu, furt, grindină etc.

în condițiunile cele mai avantajoase

Strada Paris No. 12 (Palatul Societății)

BUCUREȘTI

NICOLAE MARAȘESCU

încălțăminte de lux fină și solidă

BUCUREȘTI

STRADA ȘEPCARI, No. 16 (Piața Sf. Anton)

„TEXO"

FABRICILE UNITE DE TRICOTAJE

Societate Anonimă. — Capital Lei 4.000.000

Adresă telegrafică: TEXO TRICOTAJE .·. Telefon 54/3

București, Strada Sabinelor No. 6

SPECIALITĂȚILE FABRICEI:

Ciorapi, Flanele, Bonetărie, Mănuși, Broboade,

Tricotaje, Lână dărăcită, Lână pieptănată,

Bumbăcărie, Arniciuri

BANCA FANCO-ROMANA

Societate Anonimă

CAPITAL AUTORIZAT LEI 100.000.000

EMIS VARSAT „ 50.000.000

Sediul principal BUCUREȘTI, Strada Bursei, No. 5

FACE TOT FELUL DE OPERAȚIUNI DE BANCA

SECȚIUNE SPECIALA PENTRU CEREALE ȘI ALTE MARFURI

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Craiova, Constanța, Găești, Giurgiu, Slatina, Slobozia, Timișoara, Turnu Măgurele, Roșiori, de Vede

AGENȚII:

Drăgănești, Făurei, Costești, Mediași, Pucioasa, Vida (Vlașca), Zimnicea.

BOMBONERIA PALATULUI

Vinde produsele Fabricei

D-lor Roman Căpățână și Const. Grigorescu

Cele mai fine torturi, Fours-sec, bomboane

CALEA VICTORIEI (Vis-à-vis de Palatul Regal)

V. N. ORGHIDAN & FIU, SUCCESOR TH. V. ORGHIDAN

FONDAT ÎN ANUL 1878

BUCUREŞTI, STR. PÂNZARI, No. 11, Telef. 24/61

IMPORT DE PÂNZARIE,
MANUFACTURA, DEPOZIT DE BUMBACE şi
SPECIALITATE DE BROBOADE DE LÂNA
EN GROSS

Banca Cerealiştilor SOCIETATE ANONIMĂ

Capital deplin vărsat Lei 50.000000

SEDIUL: BUCUREŞTI, STRADA LIPSCANI, 8

Sucursale: CONSTANŢA — 4, Bulevardul Elisabeta, 4

AGENŢIA BRĂILA — Str. Împăratul Traian, 3

Adresa telegrafică: „CEBANK"

Vânzări şi cumpărări de efecte publice, acţiuni, etc.—Împrumuturi de bani şi depozite de efecte. — Vânzări şi cumpărări de devize asupra străinătăţii. — Efectuează toate operaţiunile de bancă şi scont de efecte. — Primeşte depozite de bani spre fructificare şi titluri spre păstrare, etc.

SECŢIE SPECIALĂ DE CEREALE ŞI MĂRFURI

Banca Universală de Comerţ S.A.

Bucureşti, Lipscani No. 24 bis

CAPITAL SOCIAL LEI 60.000.000
DEPLIN VARSAT „ 30.000.000

FACE OPERAŢIUNI DE BANCĂ. — SECŢIA DE ASIGURĂRI PENTRU MARIAJ ŞI FONDURI PENTRU BĂTRÂNEŢE

Depuneri lunare a câte Lei 250.— Lei 500.— Lei 1000.—

produc în timp de:			
5 ani	Lei 18.250.—	Lei 36.500.—	Lei 74.000.—
10 „	„ 44.000.—	„ 88.000.—	„ 178.000.—
15 „	„ 80.000.—	„ 160.000.—	„ 325.000.—
20 „	„ 132.000.—	„ 264.000.—	„ 530.000.—

Se primesc şi sume mai mari de 1.000 lei socotindu-se în proporţia de mai sus. — Pentru provincie se fac inscrierile prin corespondenţă, iar sumele se remit prin mandat poştal sau prin ordine de plată. — Sumele depuse se pot retrage cu dobânzile respective, în cazul când depunătorul nu ar mai putea continua plăţile.

Telefon 38/55 — **Adresa telegrafică „Bancuniver"** — *Telefon 38/55*

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REVISTA GENERALĂ
DE
COMERŢ ŞI CONTABILITATE

CRIZA

Acest cuvânt dureros, care defineşte momentul periculos şi decisiv al unei boli grave, nu mai sperie pe nimeni la noi în caracterizarea situaţiunii noastre economice şi financiare. Avem criză permanentă în toate ramurile noastre de activitate; o tăgăduesc unii din inconştienţă sau din rea credinţă, o confirmă însă fără întrerupere dările de seamă ale primului nostru institut de credit — Banca Naţională a României, — dela 1922 încoace.

Criză de numerar, criză de capital, criză de credit, criză de producţie şi de afaceri, criză de consumaţiune, iată lozinca anului, ce se închee, iată reportul — ca să mă exprim într'un limbaj contabilicesc — al anului ce vine!

Oricât s'ar căzni lumea noastră oficială — avocaţii şi inginerii, care printr'o ciudată tradiţie au acaparat conducerea treburilor publice manifestând atâta nepricepere în orientarea vieţei noastre economice,— *Criza* prin care trecem de atâta amar de vreme nu poate fi în nici un caz privită ca o criză de „însănătoşire" şi nici mărginită în cauză la „salariile princiare" ale funcţionarilor din industrie şi comerţ (ideia d-lui Ministru de finanţe) sau în efect la sdruncinarea întreprinderilor „neserioase" (părerea de Crăciun a d-lui Ministru de Industrie şi Comerţ). Ceva mai profund trebuesc căutate rănile economice ale timpurilor grele, de care se tânguesc cu atâta durere instituţiunile, care mai reprezintă astăzi în mod demn comerţul şi industria ţării (Memoriu recent al Camerei de Comerţ şi Industrie din Bucureşti), iar urmările nefaste ale acestei crize fără pereche nu sdruncină numai anumite întreprinderi puţin solide, ci tind să compromită întreaga organizare a economiei noastre naţionale!

Paralizia generală și progresivă a tuturor ramurilor noastre de producțiune atât de bine descrisă de către d. Dr. Antipa este o consecință fatală a falșificării vieții noastre economice prin măsuri nesăbuite de restricție și opresiune și nu poate în nici un caz să fie tămăduită prin măsurile greșite și desorientate, care au dus la falimentul definitiv al politicei noastre monetare.

Politica noastră de „deflațiune lentă" care era sortită să aducă alinarea tuturor suferințelor și vindecarea — atât de larg trâmbițată — a boalelor organizmului nostru financiar și economic a dat greș, căci n'a dat rezultatele inerente unei asemenea politici și anume:

1. Consolidarea lentă a valutei naționale prin revalorizarea continuă a leului în etape mărginite de stabilizare succesivă timp de 20 de ani, având drept corolar:

2. Eftinirea traiului prin scăderea prețurilor, care urmau să se exprime în unități de valută reapreciată.

De consolidare și stabilizare monetară nu poate fi vorba atunci când numai în cursul unui an avem fluctuațiuni sălbatice cu diferențe de 45%, care nu sunt deloc indicate să dea târgului nostru economic și financiar încrederea necesară unor transacțiuni regulate și normale.

Iar cât privește eftinirea traiului, indexul de scumpete care crește vertiginos dela o zi la alta, tinde să desăvârșească în sens opus celui dorit prin deflație aducerea puterii de cumpărare interne a leului, la același nivel cu valoarea externă, exprimată prin cursurile internaționale de schimb.

Și era firesc să fie așa, căci forțele ascunse și vii ale balanței comerciale și de plăți nu se pot stăpâni nici prin jandarmii cu care se pot goni vremelnic bursele neoficiale din cafenele — care totuși rezistă pentru că sunt născute din nevoile adevărate de schimb ale Comerțului și deci sunt mai puternice decât orice soldatescă financiară — și nici cu anemice oficii de devize, care de multe ori nu sunt decât simple ficțiuni menite numai să stânjenească raporturile de schimb, fără a avea asupra creșterii valorii monetei naționale nici un efect, după cum experiența din ultimul timp a dovedit din nefericire cu prisosință.

In ansamblul de împrejurări și măsuri, care în ciuda resurselor inepuisabile de bogății naturale ale țării ne-au

dus la desechilibrul periculos economic al timpurilor actuale, care nu se poate explica numai prin incriminări puerile de speculaţii nereuşite, este greu să se găsească firul, care ar putea să ne aducă adevărata mântuire!

Stagnarea teribilă a afacerilor de tot felul, măsurile legislative lipsite de principiile conservatoare necesare în orânduirea oricăror raporturi economice, compromiterea creditului public şi privat în ţară şi mai ales în străinătate prin introducerea moratoriului fără sfârşit pentru creanţele în valută forte, sunt piedici de netrecut pentru îndrumarea economiei noastre naţionale pe calea normalizării şi a progresului.

Din acest impas economic şi financiar nu putem eşi decât printr'o reformă monetară, care restabilind convertibilitatea, singurul mijloc eficace de a menţine intactă valoarea de schimb a unei monete naţionale, să ne dea putinţa de a pune la dispoziţia Comerţului şi Industriei, instrumentele de circulaţiune necesare pentru ca să reînceapă adevărata activitate productivă, care nu se poate mărgini la declamaţiunea *tiradelor economice* de spor de producţie, intensificare de export, etc., care pare că au luat în viaţa noastră politică locul nedisputat al faimoaselor tirade patriotice.

Cu o monetă sănătoasă vom crea o solidă bază de credit, căci la proectarea noilor emisiuni cerute imperios de nevoile economiei naţionale, nu vom mai fi înfricoşaţi de stafia prăbuşirei monetare, iar viaţa noastră economică, care actualmente suferă profund de lipsă de credit, va putea însfârşit să păşească şi la operile mari de îmbunătăţire de ordin edilitar şi social, fără de care nu ne vom mai putea număra printre popoarele civilizate.

S. M. Blumenfeld

CURS DE CONTABILITATE COMERCIALA GENERALA
In legătură cu dreptul şi Legile Speciale Comerţului
de Prof. Sp. Iacobescu şi Al. Sorescu

Subiectele:

1. Comercianţii persoane fizice.
2. Societăţile civile şi Societăţile comerciale.
3. Asigurările mutuale, cu prime fixe anonime etc.
4. Inregistrările iniţiale precum şi cele pentru lichidare. Dizolvare, Fuziune, Faliment.

MONEDA

Astăzi, când toți se întreabă ce este monda și anevoie se găsește răspunsul voi înșira, ca pe niște perle într'un colier, mai multe idei dispărate despre monedă, socotind că fac prin aceasta ceva util:

> „Orice monedă este *o monedă de credit* în sensul că ea este bazată pe credința că toată lumea o va accepta în schimb", zice D-l Edu. R. Seligman în scrierea sa Principles of Economics, 1923.

Intr'adevăr, nimeni nu primește o monedă, sau nu o pune la păstrare. decât în vederea unui schimb, apropiat sau mai îndepărtat.

Iată ce scrie acelaș autor despre valoarea monedei: „Valoarea monedei este *puterea sa de cumpărare;* ea nu poate fi cunoscută decât prin nivelul general al prețurilor. Prețurile mărfurilor pot să crească sau să scadă din cauza schimbărilor care modifică oferta și cererea, dar nu se produce schimbări în totalitatea mărfurilor fără o schimbare corespunzătoare a valorii monedei". Deci o împuținare sau înmulțire a mărfurilor, atunci când cantitatea de monedă este aceiași, neschimbată, produce implicit o schimbare în valoarea monedei prin modificarea puterei ei de cumpărare. „Schimbările în valoarea monedei nu se exprimă prin nici o schimbare vizibilă a monedei, ci prin prețurile mărfurilor". (acelaș).

De aceia când vorbim de ridicarea sau de scăderea prețurilor, trebuie să înțelegem prin aceasta mai mult o modificare în puterea de achiziție a monedei. „Asupra prețurilor reale, deprecierea monedei are puțină acțiune"... Este un mod fals de a vorbi de viață scumpă..." scrie M. Ch. Lallemand în lucrarea sa „La crise monétaire et son remède", Paris, 1924.

De sigur, căci prețul este valoarea de schimb exprimată în monedă; așa că dacă toate prețurile, atât ale bunurilor materiale

cât şi ale celor imateriale, servicii, etc., le exprimăm în orice monedă ar fi, într'o proporţie justă, este evident că nu poate fi vorba de viaţă scumpă sau eftină.

„Sunt încă multe persoane care nu înţeleg să se afirme corelaţiunea între nivelul preţurilor şi volumul circulaţiunii", scrià Goschen la 1865. Acestea cred că preţurile pot fi comprimate prin măsuri represive. Orice măsură represivă poate fi bună pentru timp scurt, ca un remediu timporar, dar nu poate da rezultate bune când este aplicată pe durată.

„Teoria cantitativă a monedei este fundamentală. Ea corespunde faptelor; aceasta este fără îndoială". (I. M. Keynes, 1923).

Când moneda este proporţionată cu circulaţiunea bunurilor, ea poate fi înlocuită cu un mijloc mai lesnicios „hârtia monedă" care circulă tot aşa de bine ca şi moneda metalică, atâta vreme cât ea reprezintă pe aceasta din urmă, adică cât timp poate fi convertită în monedă metalică.

Iată ce scrià Ricardo la 1817, despre teoria cantitativă a monedei: „Intreaga valoare a hârtiei-monede poate fi considerată ca reprezentând *dreptul de stăpânitor.* Cu toate că n'are nici o valoare intrinsecă, limitând cantitatea sa, i se conferă totdeodată o valoare de schimb egală cu a monedei metalice pe care o indică nominal".

Dar efectul puterei de schimb a hârtiei monede mai depinde şi de puterea cu care circulă. Iată ce scria în această privinţă Karl Marx (Capital 1865): „Rapiditatea circulaţiunii corespunde, în efectele sale, la o augmentare de bilete, pentrucă ea face fără întrebuinţare o parte din bilete. O restricţiune de credit poate să remedieze această stare, restrângând oparte din surplusul circulaţiei.

Petru Brateş

BANCA MOLDOVA
— Societa Anonimă —
Capital deplin vărsat şi rezervă Lei 70.000.000
Centrala: IAŞI
Sucursale: *Bucureşti, Galaţi, Chişinău, Cernăuţi, Bălti, Cetatea-Albă (Ackerman), Orhei, Leowa, Reni, Tighina şi Tarutino*
Antrepozite: *Iaşi, Roman, Reni şi Bălţi*
Telegrame Adr.: „MOLDOBANCA"

METAMORFOZA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI IN GERMANIA

de **W. Vogel**

Transformarea capitalurilor societăților în mărci aur, este în plin curs. La numeroși acționari se observă o oarecare nervositate deoarece în urma severității transformării de care nu vor să știe, nu sunt lămuriți ori să-și vânză acțiunile, ori să și le rotunjească prin cumpărări de noui acțiuni, în așă fel ca să corespundă raportului de transformare. Mulți nu sunt în situațiunea de a-și răscumpăra aceste acțiuni. In urma acestor împrejurări se prezintă spre vânzare foarte multe acțiuni de către micii acționari, așă încât cursurile acțiunilor sunt mult scăzute.

Se constată acum că nu s'a procedat destul de prudent, când s'a lăsat completă libertate administrativă transformării. Ei consideră transformarea în mărci aur ca o acțiune de asanare și pun astfel un văl asupra păcatelor trecutului. Fără îndoială, sunt foarte multe întreprinderi, care în urma războiului, în urma inflațiunei, a ocupațiunei Ruhrului și a altor cauze, au nevoe de o acțiune de asanare. Pe de altă parte industria, mulțumită tocmai acestei deprecieri a valutei, s'a putut eliberà de datorii mari cu multă ușurință.

Acum repartizarea cotei transformării e dureroasă, căci în administrațiuni joacă un rol preponderant diferite considerațiuni relative la legea impozitelor și cele ale grupului marilor acționari.

După cum în timpul inflațiunii se îmbuibau în urcări capitaluri, care erau o bună afacere pentru aceia cari știau să speculeze la bursă, la timp, așă se întrec acum în direcțiunea contrară. Prin aceasta, deci, grosul acționarilor sunt deposedați de acțiunile lor cari se pot cumpără pe curs scăzut. E acelaș material, care în perioada inflațiunei se plasà în public cu mari câștiguri.

Probabil că și băncilor li s'a părut această chestiune prea banală. Se tem că în urma unei transformări radicale se va constata o caricatură a valorii masselor de averi a societăților noa-

stre pe acțiuni și că prin aceasta, perspectivele pentru obținerea de credite externe, pentru industria germană ar dovedi o însemnată înrăutățire. In afară de aceasta este știut de bănci că, curajul de a aștepta al publicului tocmai în aceste cazuri, a fost prea mult încercat în ultimii 10 ani, așa încât, încrederea în plasarea capitalului în hârtiile de valoare ale industriei ar putea suferi atât de mult încât chiar în cazul unei îmbunătățiri generale a relațiunilor pieței de bani, s'ar putea plasă cu foarte multă greutate nouile emisiune. Referitor la aceasta Deutsche-Bank, a publicat un articol în comunicările sale economice, arătând urmările dăunătoare ale acestei situații.

Chiar și băncile ar aveà interes, în cazuri izolate, să reducă capitalul de acțiuni al industriilor interesate. „Ingenioasa administrație", pe toată linia, are ca urmare o foarte mare scădere a acțiunilor și prin aceasta, a averei băncilor. Pe lângă interesul mare ce-l are lumea noastră bancară pentru afacerile internaționale, de credit, nu-i poate fi indiferentă evaluarea celui mai important post din activul ei.

Capacitatea de credit, e totul astăzi.

De oarece în interiorul țării nu se găsesc capitaluri lichide mai importante, le rămâne băncilor, pentru reînceperea afacerilo lor, să recurgă la singurul mijloc: capitalul strein. Acesta va fi cu atât mai mare și mai favorabil cu cât se va puteà prezentà mai mari valori și hipoteci în străinătate. Prescripțiunile legale referitoare la bilanțările în aur, sunt — din nefericire — foarte nenorocit concepute. In cele mai multe cazuri trebuie să hotărîm cât de mare trebue să fie capitalul activ după transformare și apoi să se treacă la bilanțul aur.

Pentru a măsurà câtimea capitalului aur este iarăși importantă întrebarea, — considerând-o din punct de vedere final — ce fel de venit se poate sperà pentru anii următori, și ce fel de dividend se poate da acționarilor. In afară de aceasta trebue luat în considerație și majorările eventuale de capital în urma reducerii lui. La o valorificare obiectivă se ajunge numai în cazurile cele mai rare.

Creatorii acestei legi ar fi putut să evite aceste stări neplăcute, dacă capitalurile societăților nu au suferit vreo schimbare dinainte de războiu și să se reîntoarcă la aceleași capitaluri din timp de pace. Majorările capitalurilor trebuiau reduse

în aceiași măsură. Prin aceasta ar fi rămas împărțit în public o mare parte a acțiunilor. Micii acționari, ar fi înțeles, că după o perioadă de războiu de mai mulți ani, trebue să se mulțumească cu un dividend mai mic, în loc să-și vadă pierdută valoarea, în urma acestor aranjări administrative.

Băncile și industriile trebuiau să ceară formarea din nou a capitalurilor în interior și să se îngrijească de micii acționari.

Aceste despărțiri sunt pentru mult timp cu atât mai importante pentru piața de bani cu cât a fost expropriată în cea mai mare parte clasa de mijloc.

Deci, trebue să întrebuințăm orice mijloace, pentru a putea interesa în producțiune pe micii acționari, reabilitându-i, acolo unde se dorește o adevărată asanare, iar transformarea capitalului acționar să se facă cu cea mai mare îngrijire, protejând interesele micilor acționari.

Traducere de **G. N.**

ORGANIZAREA FUNCȚIONARILOR PARTICULARI

In cele câteva numere trecute ale revistei noastre s'a observat interesul din ce în ce mai mare către o grupare a funcționarilor particulari într'o asociațiune, interes ce se manifestă și în convorbirile particulare iar colegul nostru, ce semnează sub inițialele A. B. făcând un îndemn, în revista noastră, pentru o grupare a funcționarilor de bancă a încheiat articolul cu o foarte semnificativă întrebare: *Cine ia inițiativa.*

Evident că forma sub care Domnia Sa dorește gruparea funcționarilor de bancă nu este de cât parțială căci, pe lângă funcționarii da bancă mai sunt foarte numeroși funcționari ocupați în diferite instituțiuni comerciale și industriale care asemenea simt nevoia de asociare și astfel că pe lângă îndemnul venit de la colegul nostru A. B. trebuiește ținut seamă și de cele exprimate de colegul nostru Turcu și cele ce am scris, la rându-mi, în revistă, astfel că azi trebue păsit la realizarea acestui deziderat exprimat și în presa cotidiană de subsemnatul.

Că avem nevoe de o asociere a tot ce este funcționar de biurou, indiferent de calitatea noastră atributivă, numai încape nici o îndoială căci cu toți suntem pătrunși de foloasele ce le va

aduce o organizare profesională, cu scopul bine definit de ajutoare între şi pentru funcţionari, cu excluderea complectă a politicei sau aservirea ori cărui scop ilicit de interes personal sau de grupare politică altul de cât cel pur profesional.

In intenţiunea mea şi a multor, pot zice foarte multor colegi cu care am discutat atât propunerea făcută de colegul Turcu de a forma o reuniune a funcţionarilor particulari, ca şi a colegului A. B. de a forma o societate a funcţionarilor de bancă, mărturisesc sincer că părerile exprimate au fost şi pentru una şi pentru cealaltă formă de asociere; toţi însă găsind că nu importă atât forma denumită a asociaţiei cât în special scopul, care primează.

Când prin urmare discuţiunile sunt atât de avansate, când nevoia de asociere este atât de viu dorită, când s'a şi format principiul pe care va milita această grupare, datoria mea cred că este să o împărtăşesc şi celorlalţi numeroşi colegi care aşteaptă să se pornească iniţiativa şi traducerea în fapt a acestei dorinţi. In primul rând este nevoie, după cum am expus mai sus de o asociaţie cu caracter pur *profesional* şi de *ajutor mutual* astfel ca membri asociaţiei să găsească *un ajutor imediat în caz de nenorociri, fie personale, fie familiare, cum ar fi de exemplu o boală temporară sau de lungă durată; putinţa de a-şi căuta sănătatea pierdută în munca grea istovitoare a biuroului într'o staţiune balneară sau climaterică unde asociaţia prin fondurile ce şi le va forma să le pună la dispoziţie tot confortul necesar; de a asigura pe membri pentru cazurile de accidente, invaliditate,* astfel să nu mai asistăm la tristul spectacol ce se ofera salariaţilor particulari ca în asemenea cazuri să apeleze la ajutoare prin liste de subscripţii sau asistenţă socială. *Asemenea să se înlesnească membrilor asociaţiei un sprijin material în ori ce împrejurare critică; asemenea şi asistenţa juridică, de plasare în caz de lipsă de lucru.* Un scop iarăşi mult simţit este şi acela al reuniunilor lunare colegiale unde membri să găsească o recreaţie şi o petrecere familiară. Ar mai fi şi alte puncte utile de desvoltat, dar scopul meu nu este să dau în întregime programul ci este de a îndemna pe colegii mei să procedăm la fapte, căci timpul teoriilor cred că a trecut.

Şi acum când mi-am spus gândul, dorinţa şi am răspuns la articolul colegului A. B. la rândul meu declar că mă înscriu în lista iniţiatorilor alcătuirei asociaţiei de ajutor mutual a funcţionarilor particulari şi rog pe colegii care simt nevoia asocierei să-şi dea adeziunile pe numele subscriitorului acestor rânduri pe adresa Corpului Contabililor şi Experţilor Contabili, Palatul Camerei de Comerţ, Bucureşti.

Ioan G. Iliescu

LUCA PACCIOLO ŞI CEA DINTÂI LUCRARE IMPRIMATĂ DE CONTABILITATE IN PARTIDĂ DUBLĂ

Contabilitatea în partidă dublă îşi trage originea dela Italieni. Comercianţii veneţieni şi genovezi se pot considera cu adevărat de întemeietori ai acestui sistem, deoarece ei, cu mult înainte de descoperirea tiparului, cunoşteau întrebuinţarea registrelor şi ştiau să ţină socoteală de transformările operate în avere, în cursul exerciţiului întreprinderii lor, după un sistem ce are pronunţate afinităţi cu cel în viaţă astăzi. Este destul de bine cunoscut că o însemnată parte din termenii tehnici uzuali în materie de contabiiltate, ce s'au menţinut până în zilele noastre, aproape la toate popoarele europene, indiferent de originea lor, ca rassă şi limbă, erau întrebuinţaţi de Veneţieni şi Genovezi înainte cu şeapte secole. Termenii *debit, credit, cont, maestru, jurnal*, şi alţii trădează originea italienească a contabilităţii, întocmai cum şi cel mai vechiu şi important instrument de credit este legat tot de pământul Italiei. Deşi probele sunt destul de grăitoare, există totuşi autori, cari se îndoesc de această origine. Unul dintre cei puţini din fericire, *Theodor Drapala*, profesează credinţa în lucrarea sa întitulată „*Die Buchhaltungskunde*" că originea italienească a contabilităţei poate fi trasă la îndoială. Drapala înşiră între alte argumente de natură dubioasă, că înainte de a se fi cunoscut cifrele arabe, n'a putut exista nici contabilitate simplă, nici contabilitate în partidă dublă şi cum aceste cifre au fost cunoscute de Spanioli înainte de răspândirea lor în Italia, originea contabilităţii nu poate fi decât spaniolă. Apoi în Spania, obligativitatea contabilităţii duble ar fi fost prevăzută de lege în secolul al XIV-lea, iar morile de hârtie erau cunoscute aici aproape cu două secole înainte de răspândirea hârtiei în Italia. Alţi autori afirmă că descoperitorul sistemului de contabilitate în partidă dublă este călugărul minorit *Luca Pacciolo*.

Acest Luca Pacciolo, numit în nenumărate scrieri *Lucas Paccioli, Luca Pacciole* sau *Paciuolo*, mărturiseşte el însuşi că

lucrarea sa nu este decât o descriere instructivă a obiceiului înrădăcinat în cercul comercianților veneții și că metoda venețiană este mai presus de toate celelalte aflătoare în uz. Luca Pacciolo a funcționat câtăva vreme în calitate de profesor de matematici la o școală din Milano, unde se bucură de mare vază înaintea lumii. De aici a plecat la Leon Battisti în Roma, unde a scris prima sa lucrare de aritmetică. La Roma n'a rămas multă vreme. Curiozitatea de a cunoaște lumea și dorul de a împărtăși confraților săi de pretutindeni bogatele cunoștințe cu cari era înzestrat, îl duseră la Perugia, unde termină a doua carte, iar mai târziu la Zara, unde scrise a treia și ultima sa lucrare. După 23 ani de pelerinaj, se reîntoarce iarăși la Perugia și reunește cele trei cărți într'un singur volum, pe care îl imprimă în Veneția la anul memorabil 1494 cu titlul: *Summa de arithmetica geometria, proportioni e proportionalita.* Tratatul al XI-lea din acest volum cuprinde cea mai veche sau mai bine zis cea dintâi lucrare imprimată și răspândită despre *arte della scrittura doppia,* în care sunt arătate regulele fundamentale pentru aplicarea contabilității duble. Explicațiile teoretice sunt urmate de aplicațiuni practice. Modestul autor nu și-a scris numele la începutul cărții, ci s'a mulțumit să dea, într'un loc mai puțin pretențios și bătător la ochi, următoarea relație:

„Acest compendiu al aritmeticei, geometriei și al pro-
„porțiunilor, împreună cu cele aparținătoare, a fost tipărit
„din milă pentru neștiutori de către fratele Lucas di Borgo
„San Sepulchri din ordinul minorităților, profesor al sfin-
„tei teologii".

A. Wagner în lucrarea sa: *Neue und leicht zu erlernende englische Buchhalterei, nach welcher es unmoeglich ist dass ein Fehler in den Buechern laenger als einen halben Tag unendeckt bleibt,* etc..., după originalul lui E. T. Jones (1807), amintește că posedă una din cele mai vechi scrieri asupra cunoștințelor comerciale, cu numele „*La scuola perfetta dei mercanti di Fra Paciolo di Borgo Santo Sepulchri, Venezia, 1504*", ce pare a fi a *doua ediție* a lucrării lui Pacciolo din anul 1494.

In această carte dedicată lui *Giacomo Brunari* și tipărită în condițiuni technice defectuoase, specifice timpului în care a apărut, se explică măsurile și greutățile venețiene, arătându-se noțiunile elementare de aritmetică comercială, iar la sfârșitul

ei se cuprind instrucțiunile *„nell arte della scrittura doppia veneziana"*.

Se poate atribui lui Pacciolo meritul de a fi alcătuit sistemul de contabilitate în partidă dublă? Răspunsul la această întrebare ni-l dă *C. Strell:*

„Afirmația că descoperirea sistemului contabilității du-
„ble ar fi datorită unui călugăr, nu poate avea bază seri-
„oasă; în schimb putem admite cu deplină încredere, că din
„necesități reale, contabilitatea simplă a pornit, prin impul-
„siunea activității comerciale, pe drumul perfecțiunii, până
„ce a luat, încetul cu încetul, forma definitivă a contabili-
„tății duble".

Lucas Pacciolo a fost după cum am văzut, călugăr minorit și profesor de matematici. El n'a avut orgoliul să apară în lumina autorului ales de providență să dea la iveală creațiunea ingenioasă a acestui sistem; nu și-a pus teza cercetării științifice a fundamentului pe care se ridică contabilitatea dublă și nici nu și-a dat osteneală să formuleze postulate pentru o teorie completă a ei, ci s'a mulțumit simplu cu descrierea artei de a purtà registrele comerciale după uzul venețian, stabilind mai mult regule de utilitate practică. Iată ce ne spune: *„In tratat se va lămuri pas de pas, capitol de capitol felul cum se fac contabilizările. Și cu toate că aici nu se pot descrie toate amănuntele de lipsă, cele spuse se vor puteà aplica cu ușurință și la alte cazuri. Și ne vom ține de uzul venețian, căruia trebue să i se dea preferință înaintea celorlalte"*. Atunci când Pacciolo recunoaște fără nici un înconjur existența contabilității duble în viața practică comercială, când el însuși mărturisește că nu face decât o descriere a acesteia, așa cum e practicată de comercianții din Veneția, când se cunoaște lucrarea lui *Benedetto Cotrugli*, lucrarea ce a fost scrisă cu multe decenii înaintea anului 1494, și de bună seamă tot după uzul practicei, având însă nenorocul să fie publicată și cunoscută după apariția *Tratatului*, pentrù ce oare unii continuă să repete fraza pretențioasă a celor patru secole următoare anului epocal 1494, că Pacciolo este unicul descoperitor al contabilității duble!

E foarte adevărat că eruditul călugăr minorit ocupă un loc de frunte în literatura acestei științe. Cu data apariției *Tratatului* la 1494 începe a doua epocă în viața contabilității. Sfârșitul e-

pocei a doua e pus de unii autori la anul 1800 (Degrange), de alţii la anul 1875 (Cerboni), dar toţi sunt de comun acord asupra începutului ei, ce coincide cu cea dintâi lucrare în domeniul literaturii contabilităţii, datorită, din capriciul sorţii, tocmai unui călugăr. Ne putem pune, cu legitimă nedùmerire întrebarea, cum de s'a întâmplat, ca tocmai un reprezentant al bisericii să ajungă la ideea reconstruirii sistemului din elementele vieţii practice comerciale. Ei bine, trebue ştiut că Pacciolo, în desele lui călătorii, a avut de nenumărate ori prilej să se familiarizeze cu viaţa afacerlior, însuşindu-şi vaste cunoştinţe speciale. In evul mediu, în mare parte, numai sufletele retrase în singurătatea mânăstirilor, scutite de arena deselor războaie, numai sufletele ferite de frământările lumeşti ce secătuiau enegiile, aveau mediul priincios să-şi închine activitatea scrutărilor ştiinţifice, şi nimeni altul nu era mai bine indicat să pătrundă secretul ecuaţiilor de valori, pe care se întemeiază sistemul digrafic, decât un matematician de talia lui Pacciolo, cunoscător al mijloacelor de cari comercianţii făceau uz pentru a dobândî privire clară şi control asupra schimbărilor operate în patrimoniul lor.

Forţa de viaţă a *Tratatului* se resimte secole dearândul în toate lucrările apărute mai târziu. Influenţa lui a fost atât de covârşitoare, că peste sute de ani chiar întâlnim lucrări, cari în loc să cultive câmpul deşert în întunerecul căruia lâncezià fiinţa contabilităţii, s'au mulţumit să comenteze vechile reţete dé reguli privitoare la executarea tehnică a contabilizărilor, folosindu-se ca punct de plecare pentru încercările de natură a creià teorii, mai mult sau mai puţin false.

Dacă *Tratatul* lui Pacciolo nu se poate bucurà de recunoaşşterea unei creaţiuni originale, dacă acest tratat nu prezintă valoarea cercetărilor ştiinţifice de mai târziu, totuşi, trebue să recunoaştem, că prin el s'a aşezat prima piatră la temelia pe care s'a ridicat în cursul vremii variata literatură a contabilităţii, că el este primul sâmbure, din care a încolţit rodul stăruinţelor celor ce au încercat să facă lumină în labirintul acestei ştiinţe.

Bucureşti, 10 Decemvrie 1924.

D. Voina

PROBLEMĂ DE CONTABILITATE [1])

La moartea unui comerciant X., situația comercială a afacerilor sale se prezintă astfel:

Cassa	800,85	
Mărfuri	12.500,50	
Efecte de primit	51.200,25	
Mobilier	1.600,—	
Cauțiune la Soc. de gaz . .	30,—	
Chirie avansată.	800,—	
Credit Lyonnais	70,75	
Debitori	3.200,20	
A. Depozitul s/5 % . . .		2.064,30
B. Imprumut 6 %		10 000,—
Furnizori		28.423,50
Capital		20.000,—
Perdere & Profit		9.714,75
	70.202,55	70.202,55

Moștenitorii acceptă propunerea d-lui A., unul dintre creditori, ca acesta să ia conducerea afacerii pentru contul său personal, lichidând în acelaș timp, în timp de un an, situația de mai sus.

Această lichidare se va face pe socoteala comună în ceeace privește debitorii, creditorii și efectele.

Conturile Casa, Cauțiune gaz, Chirii, Credit Lyonnais, A și B., sunt preluate de A,. cu valoarea nominală, iar mărfurile cu 5 la sută reducere și mobilierul cu 1100.

Rezultatele definitive, după lichidare (Capital și beneficii) nu vor fi distribuite imediat celor în drept, care le lasă 5 ani la noua întreprindere A., în cont curent 5 la sută. Sub rezerva că A., are facultatea să-i achite înainte.

---

1) Cea mai bună soluție se va publica în Revistă, și autorul va câștiga un premiu de Lei 500 — și abonament gratuit la Revistă, timp de 2 ani. Următoarele două soluțiuni din cele mai bune vor da drept autorilor la un abonament pe 2 ani la Revistă.

Rezolvirile se vor trimite pe adresa Revistei, cel mai târziu până 31 Ianuarie 1925.

Ca măsură de economie, contabilul continuă contabilitatea pe aceleaşi registre, cari sunt aproape noui.

A se face înregistrările în jurnal, ştiind că A., a fixat la 50.000 fr. aportul său comercial realizat în parte printr'un vărsământ în numerar de 35.000.

Că s'a acordat sconturi de 400,20 debitorilor, cari au achitat în numerar.

Că efectele s'au scontat la Creditul Lyonnais în parte, reţinându-se 200,25 scont, iar restul de 11.000 s'a încasat direct de A.

Că furnizorii au fost achitaţi cu un rabat de 423,50. Că B., a fost rambursat, că A a cheltuit 600 fr. pentru lichidare şi că onorarul său pentru lichidare s'a fixat la 2000 fr. Să se stabilească şi *Comptul succesiunii X.*

(Problemă pusă de H. Deschamps, publicată în Revue des Comptables).

Rivista d'Amministrazione e Finanza

Periodico fondato nel 1903 e premiato con medaglia d'oro all-Esposizione Internazionale di Milano

Tratta di finanza e di matematica finanziaria — Amministrazione e contabilità dello Stato e degli enti locali, questioni economiche e giuridiche, statistiche — Bibliografia.

Interessa chiunque, sopratutto Comuni, Provincie, Opere Pie, Banche, Casse di Risparmin, Instituti di Assicurazione, loro Presidenti, Direttori, Consiglieri, Segretarii Ragionieri. — organo dei Ragionieri d'Italia. — In una rubrica speciale ne espone gli studi, i lavori, ne propugna i doveri e le legittime aspirazioni.

COMITATO DI DIREZIONE: Prof. Achille Loria, Senatore del Regno — Onorevole Professor Comm. Ulisse Gobbi, dell'Università Bocconi di Milano — Professor Comm. Pietro Belleno dell'Università Cattolica di Milano.
DIRETTORE: Prof. Cav. Rag. G. B. Valentini, Professore dela Facoltà di Scienze Sociali dell'Università di Milano.

Abbonamento annuo: ITALIA L. 20 — Estero L. 28 — Un numero separato L. 3

Direzione e Amministrazione: MILANO, Corso Venezia, 33

. . . Telefono 72.34 . . .

BLANURI

(Urmare [1])

Cuanaco, guanaco, guanaco. O specie de lamă, trăește ca animal sălbatec în America de sud din Feuerland (Țara de foc) până în Peru, fiind foarte numeros în Cordilleri. Pielea este acoperită cu un păr mătăsos de culoare gălbue ca a vițelului tânăr; pe burtă, la gât și la încheetura picioarelor este alb. Ca articol de comerț se întrebuințează pentru cuverturi de sofa, covoare etc., se vinde cu bucata actualm. 8-12 shil. 100-300 lei.

Murmel, marmot [2]), murmel, murmurel. Animalul face parte din familia rozătoarelor, e de mărimea unui bursac, trăește în estul Asiei în Manciuria, China, Siberia. Producția anuală se ridică la câteva milioane bucăți, sunt furnizate mai cu seamă de Rusia. Pielea naturală are un păr des cam aspru de culoare galbenă roșcată, câte o dată albicioasă. Se întrebuințează, însă rar naturală, ci mai mult vopsită și servă ca imitație de nurcă, zibelină, pentru căptușit, paltoane, jakete de damă, manșoane, boa, stole, etc. Prețurile variază între 60-180 [3]) lei pentru cele naturale.

Nutria, rats goudins, nutria, nutria. Este blana cafenie gălbue (café au lait) cu păr mărunt fin și mătăsos ce o vedem foarte des. Animalul de la care provine e un rozător, ajunge la mărimea unei vidre, trăește în America de sud, Peru, Bolivia, Brazilia, Paraguai, Uruguai, Argentina, își are locuința în vizuini, pe care le utilizează numai în timpul nopței, sau când e urmărit înnoată foarte bine în apă deși e greoi la scufundat, picioarele sunt foarte scurte și degetele unite cu o pieliță înnotătoare, merge greu pe uscat, e vânat adesea cu ciomagul sau cu câinii (în jurul lui Rio de Janeiro). Are obiceiul să-și poarte puii pe spate, ast-fel că se roade părul; asta face ca pielea la lucrat să se tae de a lungul spatelui, rămânând burta ca față. Pielea e acoperită cu un strat de păr mărunt și foarte des de culoare cenușie sau cafenie deschisă și un strat de păr mai lung de culoare brună castanie ca biberul, chiar se cheamă Sumpfbiber,

1) Vezi numărul 10 pe Octombrie, și 11 pe Noembrie 1924.
2) In Franța supt Marmotte se înțelege pielea Șopului-Waschbär.
3) Actualmente Shillingi 3-4.

până la roşcat. Părul cel lung se smulge la lucru. Se întrebuinţează câte o dată naturală pentru căciuliţe, manşoane, gulere de paltoane, căptuşeli şi adeseori însă se vopseşte imitându-se sealul (lutrul).

Se vinde în cantităţi mari cu bucata actual. 10-45 shillingi.

Haasen, lièvre, hair, epurele de câmp, trăeşte foarte răspândit în Europa şi Asia, are mai multe culori. Cele mai bune piei le dă Rusia asiatică. Sunt puţin întrebuinţaţi în blănărie, cele albe se întrebuinţează la confecţiune, vopsindu-se în diferite culori, cele de culoare murdară se întrebuinţează numai pentru fabricarea filţului (pâslei).

Opossum, opossum oposum sau oposom prezintă două varietăţi: opossum australian şi american. Cel de Australia are părul moale, mătăsos frizat de culoare cenuşie pestriţă cu un reflex *albastru* cenuşiu, vine din Australia şi Tasmania. Se întrebuinţează mult pentru boa, manşoane, gulere şi pentru căptuşeli.

Peile frumoase închise la culoare se vând cu 3-800 lei (actual. 400-2500) bucata cele mai inferioare cu 100-300 lei. O căptuşală complectă gata costă până la 30000 lei şi peste.

Opossumul american diferă de cel australian prin aceia că are 2 straturi de păr din care unul scurt albicios, moale şi altul lung ţepos de culoare [1]) cafenie strălucitoare. Se întrebuinţează pentru manşoane şi boa mai ales şi se vinde 30-200 lei bucata. Ambele calităţi se întrebuinţează mult şi vopsite în culoare zibelinei mai cu seamă, sau altor blăni.

Otter.

Are două varietăţi:

See otter sau Kamtschatka Biber, loutre de mer, sea otter, lutru de mare se vânează în Oceanul Pacific pe coasta vestică a Americei de Nord, (California), America rusească şi pe coasta Camtschatkei şi Nordul Asiei, în Siberia şi mai cu seamă în insula Sachalin, care în parte a trecut în posesia Japoniei. Pielea acoperită cu 2 straturi de păr din care unul mărunt foarte des şi mătăsos şi altul mai lung de culoare brună negricioasă strălucitoare în cât îi dă un aspect argintiu prin spici albi la unele piei foarte frumoase. Este foarte mult apreciat mai ales că vine

1) Puţine piei bat în cafeniu predomină cele gris deschise.

și în număr mic în comerț și se vinde cu 40-200.000 lei bucata. Sunt unele piei mari că se poate face până la 5 gulere de palton din o piele.

Fischotter sau numai Otter englezește otter, loutre franțuzește, vidra, trăește în tot nordul Climei temperate în fluvii, râuri și lacuri, este mai mic de cât cel precedent și mult mai eftin, se vinde cu 2-15000 bucata. Sunt cunoscute în comerț, pieile de Virginia apoi Landotter, Finlanda, Bavaria, Austria, România etc, de la 800-2000 lei. Ambele se întrebuințează mai ales pentru gulere. Adesea se smulge părul cel lung și se vopsește în culoarea seal-ului (silului), cum îi zicem noi lutru, negru corb cu fond auriu, în special cele de culoare roșeatecă.

Schuppen, marmottes, racoon, șop, vin din America de Nord, pielea nu e mai mare ca a unei pisici sălbatece, este acoperită cu două straturi de păr unul mărunt lânos, altul puțin mai aspru, lung de culoare cenușie brună, coada e scurtă și cu inele negre. Se vinde în bunde de câte 10 bucăți cu 400-4000 lei bucata și se întrebuințează pentru căptușeli, manșoane etole. Schuppen se vopsește foarte mult în culorile skunkului. iltis-ului, albastru, negru și a.

Seals, loutre, seal, lutru, loups marins lustrés, dyed fur seals, este pielea care la noi se chiamă lutru. Animalul mamifer, din familia focelor, trăește în Oceanul Pacific, Indian și Atlantic are pielea acoperită cu un păr scurt, foarte des fin de culoare gălbue și un strat de păr mai lung, aspru, cenușiu. Cele mai multe se trimit încă crude, numai sărate în Anglia care are specialitatea de a le vopsi, după ce se îndepărtează părul cel lung, în negru frumos strălucitor cu fond galben auriu. Este o blană mult apreciată pentru finețea și frumusețea ei; se vinde cu 3-12000 lei o piele. Forma exterioară în care se vinde în comerț e ovală, având două găuri în locul unde lipsesc picioarele (lopețile). Se întrebuințează mult pentru jakete, căciuliță, manșoane, gulere și a.

Mai sunt și alte specii de focă a căror piele are însemnătate în comerțul cu blănuri așa: Seehunde, foca propriu zisă, a cărei piele acoperită cu un păr aspru scurt, cenușiu, verzui cu pete albicioase, se întrebuințează pentru jakete, pantofi, și cuverturi de automobile, dar și în curelărie pentru ghiozdane etc.

Vielfrasse, gloutons, wolverine, filfras, vine din America de Nord, Norvegia și Rusia, ceva mai mare ca vulpea, culoarea

părului este brună desehisă până la brun, are două dungi galbene pe spate ca skunkul. Se vinde cu 3-4000 lei, bucata.

Kolinsky, e o specie de marder mai mic de culoare roşie cărămizie are mare însemnătate şi se vinde cu 2000-3000 lei vopseşte ca nurcă sau zibelină. Rusia lucrează căptuşeli complecte pe care le trimete mai cu seamă în Anglia.

Wölfe, loups, wolves, lupii, sunt căutaţi în comerţul cu blănuri ca piele de ornament, pentru covoare, cuverturi de trăsuri şi a. Se cer argăsite şi cel puţin cu nas şi ghiare, se vând în loturi şi în exemplare singure cu 200-6000 lei bucata după calitatea şi frumuseţea părului. Cei cenuşii albastru sunt mult apreciaţi, apoi cei negrii, albi cenuşii, bruni sau roşiateci.

Ziegen, chèvres, goat skins, caprele mai cu seamă cele de China se lucrează pentru cuverturi vopsindu-se mai ales negru se vinde o cuvertură din o piele ca 180 cm. lungime şi 70 cm. lăţime cu până la 3-1500 lei, iar pielea cu 3-600 lei.

Thibet felle, mongoliennes, thibet lambs sunt pieile de la caprele de Tibet, cu un păr creţ mătăsos şi lung de 4-8 cm., cade în şuviţe de culoare albă naturală fiind însă des vopsit negru. Ca să obţie o culoare albă mai frumoasă chinezii le îmbibă cu praf de orez. Preţurile variază între 600-1500 lei pe bucată. Se lucrează de multe ori în cruce, mai cu seamă din piei mici, ca şi Kid şi ia numele de Thibet Kreuzer sau croix de Thibet şi în forma de mantale mari.

Bären, ours, bears, *urşii* furnizează un articol destul de însemnat în comerţul cu blănuri. Sunt multe varietăţi: ursul alb sau polar — Eisbär — ours blanc, polar bear care e cel mai scump, se vinde numai în bucăţi singure cu 4000-40000 lei bucata. Ursul brun, braune Bären, ours brun, brown bear şi ursul gri, graue Bären, ours gris, grizzly bear se vând şi în loturi şi în bucăţi singure cu 1000-18000 lei bucata. Ursul negru schwarze Bären, ours noirs, black bears din care cei mai mari trăesc în America de Nord de aceia le mai zice şi amerikanische Bären se vând în loturi şi bucăţi singure cu 1-5000 lei bucata. In fine urşii mici australieni (Wombatt) nu mai mare de cât un câine ciobănesc se vând mai mult în loturi de câte 10 bucăţi cu 3-4000 lei lotul.

Pieile se dau aproape în totdeauna întregi în comerţ şi se montează cu limbă şi ochi falşi, dinţii şi nările fiind dese-ori

cele adevărate, lucrându-se din ele cuverturi, covoare, mantale de automobiliști, etc.

Chinchilla, chinchillas, chinchilla, chinchilla sau șinșila, este o blană mică cam cât o palmă sau ceva mai mare, pielea e foarte moale și subțire iar părul des, moale mătăsos chiar, nu mai lung ca $1^1/_2$ cm., are culoare cenușie cu verzi închise, iar în reflex apare albăstrui: cu cât acest reflex albăstrui e mai lucitor și mai pronunțat cu atât valoarea pielei e mai mare.

Din cauza vânatului fără scrupule, animalul acesta s'a rărit foarte tare, astfel că se găsesc puțini. Moda favorizând chinchila, la prețul e foarte urcat 1-2.000 lei pielea și peste, chiar până la 20.000 pielea aleasă. Nu trebue confundat cu chinchillons, care provine dela un animal cu totul altul, pielea e mai mare, părul mai lung, lânos, nu așa frumos colorat și se vinde mult mai eftin, dela 2-3.000 lei bucata.

Kidfelle sunt piei de ezi, gri sau albi, se aseamănă cu astrahanul, mai ales când sunt vopsite, dar nu e așa resistent. Ele se vopsesc în toate culorile de modă, prețul 500-1.500.

Mouflon provine dela animalul muflon, are părul (lâna) subțire, lung ca de 3-5 c. m. de culoare gri, albastră, cafenie și valorează între 12-60 lei.

Maulwurf, taupe, mole, cârtița sau sobolul furnizează o piele mică, neagră sau cenușie cu păr mărunt catifelat se întrebuințează în confecție la căptușeli.

(Va urma). **Petre Drăgănescu**

Lucrările pentru construirea Casei Corpului Contabililor continuă. S'a terminat până acum subsolul, parterul și primul etaj. Din cauza timpului înaintat, lucrările în campania aceasta se vor opri aci, urmând să se continuie în primăvară.

Colegii, cari n'au subscris încă acțiuni, sunt cu insistență rugați a-și îndeplini această îndatorire morală pentru a duce la bun sfârșit opera începută.

Poziția centrală a clădirei va permite, îndată după ce va fi terminată, distribuirea unui dividend mulțumitor, mai ales că fondul de rezervă din donațiuni va întrece curând suma de 500.000 lei.

Partea rezervată Corpului

SĂRBĂTORIREA ACTIVITAŢII D-LUI N. BUTCULESCU

(cu ocaziunea onomasticei D-sale)

Ca în toţi anii, dragostea fără margini pentru decanul nostru, d-l Nicolae Butculescu şi-a găsit şi în anul acesta expresiunea într'o caldă manifestare de sinceră simpatie, prin organizarea unei agape, în seara zilei de Sf, Nicolae, la care au participat numeroşi colegi din Capitală şi provincie.

In tot cursul mesei a domnit cea mai vie animaţie între comeseni, ceeace a contribuit foarte mult la întărirea relaţiunilor de prietenie şi iubire colegială între cei prezenţi. Au luat parte d-niii N. Butculescu, Alex. Zissu, Chr. D. Staicovici, I. C. Negrescu, N. Arghir, Chr. Pandele, Gh. Zamfirescu, St. Ţenov, Th. Sersea, Aurel Marinescu, Marin D. Munteanu, V. M. Ioachim, S. M. Blumenfeld, P. Drăgănescu-Brateş, Eug. Dumitriu, I. Constanţiu, E. Crivda, Gh. Leonte, H. Mungescu- A. G. Galan, Alex. Vasilescu, I. Petrescu, Nic. S. Popovici, N. Martinescu, Al. V. Lăncerescu, G. N. Birtulescu, Alex. Tănăsescu, Iulian Drăguşanu, P. T. Ghiţulescu, E. Dumitriu, H. Brendorfer, Pela Iancovici, Al. Bărbulescu, Goga Ionescu, Matei Ionescu, Marin D. Rusen, St. Barzon Constantinescu, Iom Dima Ionescu, etc. etc.

D-l *Alex. Vasilescu,* ca cel mai tânăr, ridică primul toast, aducând un prinos de recunoştinţă sărbătoritului, nu nùmai pentru munca dezinteresată ce depune în folosul Corpului, ci mai ales pentru concursul, încurajarea şi îmbărbătarea ce a dat tuturor acelora care au apelat la d-sa.

Urează d-lui Butculescu ani mulţi şi fericiţi, împreună cu iubita sa familie.

D-l *Alex. N. Zissu,* ca cel mai bătrân, urează sărbătoritului care este un adevărat luceafăr al breslei noastre, viaţă lungă şi fericită, ca să poată duce la bun sfârşit activitatea noastră, în viitor.

D-l *Chr. D. Staicovici,* îşi aminteşte de o mică agapă în pa-

tru, de acum 36 de ani, pentru a sărbători pe absolvenții școalelor comerciale. De atunci nu e zi ca d-l Butculescu să nu se gândească la abs. șc. de comerț, pentru a le face drum să pătrundă în viața economică a țării.

D-l Butculescu a luptat foarte mult pentru solidarizarea noastră și a pus o bază serioasă pentru desvoltarea activității Corpului nostru. Ridică paharul său pentru sănătatea d-lui Butculescu, a familiei d-sale și a marei noastre familii a absolvenților școalelor de comerț.

D-l *Chr. Pandele* se simte foarte mișcat, căci parcă se găsește într'un templu, unde se sărbătorește zeița altruismului. Urează d-lui Butculescu — marele preot — să trăiască încă ani mulți, ca să ducă mai departe această muncă pentru binele țării.

D-l *St. Țenov*, ca profesor mai bătrân, vede în d-l Butculescu un simbol cu două aspecte, unul de gospodar și altul de om intelectual. N'a fost mișcare comercială la care să nu fi participat ca îndrumător al tuturora și mai ales ca sfătuitor al tinerei generații. Îi urează să-l vadă încă ani îndelungați cu aceiași mulțumire sufletească și cu aceiași vigoare, pentru d-sa și pentru noi.

D-l *V. M.. Ioachim*, arată recunoștința ce se păstrează d-lui Butculescu pentrucă a luptat cu tot sufletul la făurirea unei legi care a dat roade așa de bune, că și d-l Albert Thomas s'a interesat de această lege. D-sa a știut să păstreze elementele necesare care nu s'au dat învinse de bârfeli, de neîncredere sau de pesimism. Am creiat societatea „Activa", care va fi un simbol de solidaritate. Cu ajutorul a câțiva prieteni am reușit să cumpărăm terenul și să începem clădirea, care la anul viitor va fi terminată. Exprimă recunoștință d-lui dr. Șt. Cerkez, d-lui Chr. Staicovici și membrilor Camerei de Comerț pentru donația de o jumătate de milion făcută Corpului și speră că va mai obține încă jum. milion. Arată datoria ce avem de a ne manifestà pe tărâmul vieții publice; a fost de ajuns ca unul singur dintre noi să ajungă ministru, d-l Gr. Trancu-Iași, pentru a puteà realizà în câteva luni ceeace de ani n'am putut obține! Vorbește de dâra luminoasă lăsată de d-l Staicovici la Ministerul de Industrie. Această activitate trebue s'o continuăm și să ne impunem în viața publică.

Alte organizații economice pretind această participare în virtutea unei popularități ce au știut s'o cultive; noi însă n'am cerut această până acum din cauza modestiei Decanului nostru. Noi îi spunem însă că i se datorește un loc important în viața publică, pe care trebue să-l ceară, fiiind sigur de întregul nostru concurs.

D-l *P. Drăgănescu-Brateș*. Cu multă bucurie constat că serbarea noastră anuală în onoarea d-lui Butculescu, a intrat în programul nostru, în obiceiul nostru, și manifestația ce se face în jurul d-sale, formează oarecum o *tradiție a noastră*.

Zic tradiție ca un cuvânt mare, pentrucă, orice s'ar spune, un grup, sau o grupare de indivizi numai atunci când și-a format o *tradiție*, însemnează că a păşit pe calea consolidării. Sărbătorirea d-lui Butculescu însemnează pentru noi, manifestarea de simpatie către acela care a luptat și luptă pentru strângerea rândurilor absolvenților școalelor superioare de comerț și a tuturor acelora care practică profesiunea de contabil. D-l Butculescu a reușit să strângă în jurul său pe toți aceștia, nu numai din Capitala țării, dar și din întreaga Românie Mare, de, aceia serbarea noastră este nu numai manifestarea sentimentelor de simpatie și gratitudine a acestor câțiva care ne găsim în jurul său, ci a tuturor celor mulți care se găsesc adunați sub steagul Corpului Contabililor autorizați și experților contabili.

Cred, domnilor, că exprim sentimentele unanime ale tuturor membrilor Corpului Contabililor autorizați și experților contabili când exprim acì simțimintele mele de admirație pentru munca titanică ce a depus și depune d-l Nicolae Butculescu, pentru propășirea intereselor cauzei noastre și implicit a intereselor economice ale țării și urez scumpului nostru Decan, viață lungă și sănătate ca să ne vedem cât mai mulți la asemenea frumoase și înălțătoare manifestări.

D-l *Pela Iancovici* exprimă sentimentele colegilor din întreaga Oltenie și mulțumește sărbătoritului pentru tot sprijinul dat abs. șc. com., curs seral, pentru ca să-și câștige un drept meritat și legitim.

D-l *Al. Bărbulescu*, în numele tuturor abs. șc com. de curs seral, mulțumește de asemenea d-lui Butculescu pentru concursul ce le-a acordat și arată că avem cu toții datoria să aducem

la îndeplinire ceeace d-l Butculescu și-a propus să facă pentru Corpul nostru.

D-l *Gh. Leonte* salută tradiția ce ne-am făcut-o de a considera ziua de Sf. Nicolae ca ziua noastră de întâlnire.

Vorbind de ceeace trebue să facem, vorbim de fapt de activitatea d-lui Nciolae Butculescu. In lupta grozavă dintre partide, noi nu suntem lăsați în pace. Au scormonit și morții și au încercat să lovească în contabili până și cei mai mari înțelepți ai neamului nostru.

Să trăiască contabilii în frunte cu iubitul nostru șef d-l Nicolae Butculescu și să-i urăm scumpului nostru Decan ca să păşească cât mai repede la locul ce i se cuvine în conducerea economică a țării și se va vedeà că va putea să facă opera pe care politicianii n'au putut s'o înfăptuiască.

D-l *N. Arghir*, La agapa din anul trecut, sărbătoritul nostru de astăzi ca și de atunci, a rostit câteva cuvinte cari m'au impresionat puternic.

Atunci când i se aduceà elogii, d-sa, printre altele a spus că „nu are alt merit decât acela de a fi pus cuget curat în toate actele vieții sale".

Pentru acei cari și-au făcut o educație bazată pe biblie, de sigur că și-au dat seama de însemnătatea acestor cuvinte și de funcția socială ce o împlinește un om stăpânit de acest sentimeut.

Stă scris în Sf. Scriptură că fericiți cei cu inima curată că aceia vor vedeà pe Dumnezeu. Și a avea inima curată, înseamnă să ai sentimentul temerei de Dumnezeu și sentimentul dragostei de oameni. Să te temi de Dumnezeu și noi ne temem de oameni. Tolstoi arată că nu trebue să ne temem de oameni, lor să le punem pumnul în gură. Dar pentru aceasta trebue să avem inima curată, așà cum spuneà d-l Butculescu. Și numai acele acte cari izvorăsc dintr'o inimă curată sunt plăcute lui Dumnezeu.

Sentimentul dragostei de aproapele, iubirea de oameni, face să găsești cea mai mare plăcere în a te consacrà și lucrà pentru binele și fericirea altora.

Trecutul d-lui Butculescu este plin de acte inspirate dela ideile umanitare ale lui Crist.

Stima și admirația noastră este cu atât mai mare pentru d-l Butculescu cu cât în aceasta eră de materialism feroce, d-sa stă neclintit în lumea celor puțini dar buni și blânzi.

Închin paharul pentru sănătatea și fericirea dv.

D-l *A. G. Galan*, resimte aceeași adâncă turburare sufletească ca și colegul nostru d-l Arghir. Calitatea de îndrumător, aparține unor suflete rare, care rezistând tuturor curentelor vieții să rămână în picioare. Acum când viața politică subordonează toate manifestările vieții sociale, viața politică nu însemnează decât un partid dela guvern, iar partidul politic dela guvern nu este decât un om, care cârmuește. Și dacă acel cârmuitor de oameni n'are rațiunea care să pătrundă vremurile și n'are sentimentele cari să pătrundă adâncurile, el poate încătușà viața unui popor.

Cu toate că trăim cea mai teribilă viață materialistă, la toate întrunirile noastre tresaltă atâtea sentimente în contact cu ideile care cârmuesc lumea, — nu ca la alți cârmuitori cărora le lipsește această legătură sufletească, — că putem fi mândri de organizațiunea noastră.

Stărue ca și d-l Arghir asupra adevărurilor biblice și arată că după preceptul lui Christ, „iubește pe aproapele tău ca pe tine însu-ți", a venit Leon Bourgeois cu teoria solidarismului.

Apelul la această solidaritate este esența tuturor politicilor. In numele unei idei de solidaritate ne strângem și noi în jurul d-lui Nicolae Butculescu, cărùia îi transmitem cele mai sincere urări.

D-l *S. M. Blumenfeld* relevând inspirațiunile biblice atât de abundente ale colegilor noștri, regretă că nu-i poate urmà pe acest teren de divină înălțare sufletească, ci se va mărginì la realitățile banale de fiecare zi. In primul rând să cercetăm activitatea de trei ani a Corpului nostru, care nu trebue să fie numai un simplu birou de înregistrare de cereri de înscrieri, ci un laborator activ în care să se pregătească reformele mari economice, cari să ușureze viața colegilor noștri în special și să îndrumeze întreaga politică a economiei noastre naționale în general. Nu este vorba de pesimism și nici de bârfeală. Suntem datori să căutăm drumuri noui pe care să ne îndreptăm mințile, căci nu putem să ne culcăm pe laurii trecutului și să trăim din gloria unor generații, care au dat breslei lor și țării tot ce au avut mai bun, mai nobil și mai frumos, cum este cazul cu d-l N. Butculescu, iubitul nostru decan. Ar trebuì să ne plecăm urechea și la suferințele colegilor noștri, dintre cari

mulți sunt departe de a aveà acele salarii „princiare", de care ne vorbea mai deunăzi d-l ministru de finanțe, că ar fi cauza crizei grozave prin care trecem.

Dacă voim să sărbătorim într'adevăr pe colegii noștri, cari prin activitatea lor folositoare au binemeritat dela noi, să căutăm a legà numele lor de instituțiuni de bine obștesc, cari să păstreze amintirea faptelor lor mari pentru viitoarele generații.

Printre alte inițiative s'ar puteà creà o Casă de ajutor în caz de boală, astăzi mai ales când asistența medicală este așà de scumpă pentru colegii noștri cu familii numeroase și în al doilea rând, legându-ne de amintirea primului nostru ministru al Muncii și Cooperației, care a fost iubitul nostru coleg d-l Gr. Trancu-Iași, am putea pune bazele unei mari cooperative de consum și credit, care să ușureze într'o oarecare măsură scumpetea traiului. Grație legăturilor, priceperii și organizațiunei noastre, am puteà aveà cel mai frumos succes pe acest tărâm.

In speranța că la viitoarea sărbătorire a d-lui N. Butculescu, vom puteà să vorbim mai mult de ceeace am făcut noi în spritul și în lumina frumoasei sale activități, îi urăm îndeplinirea idealului său de a vedeà Corpul nostru întărit în prestigiu și activitate rodnică.

D-l *H. Brendörfer,* din partea contabililor practici, aduce laude energiilor tinere, pe care a știut să le aleagă d-l Butculescu și de care este înconjurat. Ii urează să poată culege roadele muncii sale intense pentru propășirea Corpului Contabililor.

D-l *I. Constanțiu* arată că are o deosebită plăcere de a-și revedeà prietenii la această sărbătorire periodică a d-lui Nic. Butculescu, care constitue serbarea unui succes profesional și simbolul unei aspirații. Cooperația noastră morală sufletească nu trebue confundată cu cooperația materială a acelor afaceri improvizate, care își închid obloanele. Scopurile superioare se ajung târziu. Avem comercianți puțini din rândurile noastre și de aceea lumea se plânge de elementele destrăbălate și necinstite ale comerțului nostru. Venim aici în fiecare an ca la o sărbătoare de familie, ca să ne înălțăm față de noi înșine, cari nu suntem o societate anonimă sau cooperativă, care nu se știe ce beneficiu urmărește! Venim să vă exprimăm dorința noastră caldă, să trăiți și să radiați încă ani mulți această figură veselă și plină de viață, pentru binele nostru al tuturora.

D-l *Aurel Marinescu*, elevul d-lui Nic. Butculescu, constată că d-sa se prezintă ca și acuma 27 de ani, iubit de toată lumea. Arată străduințele depuse de d-l Nicolae Butculescu cât și de d-l Alex. Zizzu, pentru îndrumarea tinerilor generații din întreaga țară și citește o scrisoare ce i-a fost adresată acum 20 de ani, de către sărbătoritul de astăzi, pentru îndrumarea abs. șc. de comerț. Explică activitatea sa pe tărâmul contabilității publice la R. M. S., unde a știut să ridice prestigiul abs. de școli comerciale. Prietenul nostru Blumenfeld, vorbind de activitatea prezentă, a susținut că trebue să luăm inițiative noui și o ocazie prielnică se prezintă acum.

D-l ministru de finanțe a arătat că are intențiunea ca să schimbe sistemul contabilității publice, introducând principiile contabilității în partidă dublă. Aș vrea ca această operă să fie a Corpului Contabililor.

Cum șefii contabili din stabilimentele R. M. S., sunt absolvenți, Corpul să facă apel la ei ca să pună pe hârtie planul introducerii contabilității în partidă dublă la aceste stabilimente. Acest plan să fie studiat de o comisiune dintre noi și să-l prezentăm ca opera contabililor, d-lui ministru de finanțe căruia să-i cerem punerea lui în aplicare.

Urează d-lui Butculescu să mai poarte încă mulți ani făclia luminei care să străbată cât mai mult în sufletul absolvenților, ca să ridice prestigiul Corpului nostru.

D-l *Chr. Staicovici* oferă 5000 lei, ca premiu, pentru cea mai bună lucrare de contabilitate a regiei.

D-l *Marin D. Munteanu*, zice că i-a venit o idee, poate chiar genială! Fratele Aurel Marinescu face un apostolat la Regie; eu constitui un premiu de 10.000 lei pentru o asemenea lucrare de contabilitate în partidă dublă, la Regie.

D-l *N. Martinescu*, donează și d-sa lei 5000, pentru acelaș scop.

D-l *N. Butculescu* mulțumește donatorilor, cari au venit cu asemenea idei în mijlocul nostru.

D-l *Aurel Marinescu* evoacă amintirea colegului nostru *Ghiță Atanasiu*, care a luptat mult pentru cauza noastră la Regie, având de îndurat multe suferințe. (Intreaga asistență se scoală în picioare pentru a saluta memoria lui).

D-l *Nicolae Butculescu*, primit cu îndelungate aplauze și ovațiuni, rostește următoarea cuvântare:

Iubiți colegi,

Vă mulțumesc din toată inima pentru atențiunea dv., așa de plăcută și prețioasă. Mulțumesc din suflet și inițiatorilor și vorbitorilor și tuturor celor ce sunt de față. Sărbătoarea de azi nu e sărbătoarea mea, ci cu toții vă rog să o considerăm ca sărbătorirea unei idei, a ideii altruiste, a binelui comun, cum și sărbătoarea solidarității noastre.

Pentru munca și oboselile noastre din toate zilele, atât ale mele cât și ale celor ce de aproape și de departe conlucrează la menținerea și ridicarea acestui bloc al Corpului Abs. Șc. Com., și Corpului Contabililor, toți simțim o plăcere când știindu-ne călăuziți numai de dragoste și devotament pentru toți, vedem că ni se recunoaște această muncă, la care unii ca d-l Zissu, au contribuit de mai mulți ani, alții ca d-nii I. C. Negrescu, Ioachim, Drăgănescu, etc.- de mai curând.

Lucrând cum lucrăm, știți că aci noi nu împărțim, nici nu urmărim tantieme ori jetoane și nici nu ne facem platformă de ridicarea unora pe spinarea altora. Dacă împărțim ceva, e timpul nostru destul de scump în folosul tuturor; ba chiar am contribuit și cu bani la înființarea soc. „Activa", unde nu avem altă năzuință decât să ne vedem capitulul asigurat, fără pagubă. Incolo, abandonăm partea noastră de muncă în folosul comun. Așa cum lucrez eu, simt, cunosc și văd cum lucrează și alții alături de mine, cu aceiași dragoste și râvnă pentru binele comun.

La colegii noștri ca și la mine este azi un fel de sport: realizarea binelui și propășirea colegilor și breslei noastre. Suntem și noi așa cum sunt de pildă în fruntea cutărei asociații de sport sau cutărei societăți de binefaceri, persoane cari se devotează cu tot sufletul pentru câte o idee, fără cel mai mic interes material personal.

Să ne străduim cu toții pentru ridicarea prestigiului și importanței breslei noastre și să știți dela mine că nu poate fi satisfacție mai frumoasă decât răsplăți ce vin în urmă, așa cum primesc eu azi răsplată dela dv., prin dragostea caldă cu care mă înconjurați, și că nu este reproș mai mare ce ne putem

face în viață, decât să avem a ne reaminti de binele pe care l'am fi putut face, dar nu l'am făcut.

Acestea spuse, dați-mi voie să închin și eu un pahar în sănătatea colaboratorilor mei, în sănătateaa dv. a tuturor și pentrucă ați hotărît ca această serbare să o repetăm, să zic și eu cu dv. împreună: La mulți ani.

Un cor improvizat intonează „mulți ani trăiască" și cu aceasta ia sfârșit, după miezul nopții, frumoasa sărbătorire a scumpului nostru Decan.

Au mai sosit diferite scrisori și telegrame din partea colegilor cari au fost împiedecați de a lua parte personal la această sărbătorire și anume:

D-l *T. A. Teodoru* scrie următoarele:

Cu toată dragostea ce o am de a sărbători cu voi, onomastica Decanului nostru, d. Butculescu, sunt în imposibilitate să pot veni.

Exprimă tu, însă, sărbătoritului, vechea mea considerațiune ce i-o păstrez pentru munca neprecupețită, pentru interesul nestirbit ce poartă unei întregi clase de oameni — contabilii și absolvenții noștri, pentru ceeace atât de darnic și de nobil împărtășește în numele unor principii sfinte.

Când veți ciocni paharele, ciocniți unul și pentru mine, care urez din tot sufletul d-lui Nae Butculescu, să trăiască ani mulți și fericiți, spre bucuria sa, a familiei sale și a noastră a tuturor care-i păstrăm toată dragostea și admirația.

D-l *George Boambă*, scrie următoarele:

Primesc în acest moment invitațiunea de a participà și eu la agapa organizată de Corpul Contabililor, mâine seară, cu ocaziunea onomasticei amicului Butculescu și cu mare părere de rău sunt nevoit să-ți comunic că sunt în imposibilitate absolută de a lua parte; ceeace regret cu atât mai mult cu cât erà o bună ocazie de a ne întâlnì la un loc cu mulți buni prieteni, cu cari scumpe legături mă leagă... mai de demult!

Rugându-te a-mi scuzà absența, nu-mi rămâne decât să urez viață lungă, fericită amicului nostru și toată prosperitatea Corpului.

D-l *P. Georgescu*, expert contabil, scrie următoarele:

Mult stimate, d-le Staicovici,

Deși înscris, am fost împiedicat în ultimul moment de a fi față la sărbătorirea organizată de colegi, harnicului și neobositului nostru îndrumător, pentru care fapt îmi cer iertare.

Vă rog pe dv., să aveți bunătatea de a transmite și din parte-mi omagiile pentru tot ce a făcut și urările mele pentru o viață lungă și deplină reușită în tot ce-o întreprinde, mult stimatului și respectatului nostru Decan, d-lui N. Butculescu, ca astfel să consolideze opera realizată spre binele nostru al tuturora și mulțumirea sa.

De asemenea vă mai rog a transmite și părerea de rău, de a nu fi putut lua parte la o astfel de sărbătoare și a fi lipsit din mijlocul profesorilor, îndrumătorilor, fruntașilor și colegilor mei, prilej rar de întâlnire și însuflețire.

Vă mulțumesc și urez petrecere frumoasă.

D-l *Alex. Stan*, avocat, scrie următoarele:

Iubite domnule Butculescu,

Am sosit acum dela Bușteni. Știu că în clipele acestea ești sărbătorit.

Cum nu fac parte dintre cei de o școală cu mata, nici din Corpul ce se onorează a te avea decanul lui, nu puteam fi acolo unde ești sărbătorit; totuși, cum sufletul meu mă trage în spre locul unde, în persoana matale, se cinstește munca pricépută, hărnicia fără pereche, cinstea nediscutabilă, inteligența remarcabilă și sufletul ales al cărora personificare ești, îngăduе-mi ca, prin rândurile acestea să iau parte la cinstirea matale și să-ți urez, prieten drag și prețuit, ani mulți și buni, spre binele și folosul Corpului Contabililor și al celor ce-ți poartă numele și trebue să fie mândri că ți-l poartă, precum eu sunt mândru că-ți sunt prieten și's fericit acum că ești prețuit cum merită alesul ce ești.

D-l *B. A. Pencu*, scrie următoarele:

Mult stimate d-le Butculescu,

Starea sănătății mele, nu-mi permite a puteà participà la banchetul ce se va da cu ocazia onomasticei d-tale. Totuși profit

de această ocaziune, urându-ţi ani mulţi, cu sănătate, ca astfel să poţi vedea îndeplinit ţelul urmărit, prin crearea Corpului nostru. Iţi zic deci „la mulţi ani", cu întreaga d-tale familie.

D-l *Ilie Mecu*, Severin, telegrafiază: „Urez sănătate şi mulţi ani de viaţă".

D-l *Dem. Constantinescu*, transmite cele mai respectuoase urări de bine pentru fericirea familiei şi prosperitatea Corpului Contabililor.

S'au mai primit felicitări telegrafice din partea secţiunilor Corp. Contab. din Tg.-Mureş (d-l C. Rădulescu), T,-Severin (d-l Preş. Marinescu), şi T.-Măgurele (d-l preş. N. Constantinescu), precum şi din partea d-lor Anghelichi, procurist B-ca Generală T.-Măgurele, D. Cristescu, Buc., Stelian Cutava, Tg.-Ocna, Dumbravă, Zimnicea, I. Enăchescu, Fortunescu şi Teodorovici, Vasile P. Georgescu, Bucureşti, George Georgescu, Moara Teeorman, Ţigăneşti, D-tru D. Hanciu, T.-Măgurele, Ionescu Popp, Ioan G. Iliescu, I. Ionescu, Nik. Jarka, Bucureşti, Christache Milian, T.-Măgurele, C-tin Niţescu, fabr. Chiler Cluj, Pântea, Bucrueşti, Petru, Timişoara- Eugen Staia, Alex. Teodorache, Alex. Vasilescu, Constantin N. Zoner şi Zamfirescu, Bucureşti.

D-l Decan al Corpului ţine să mulţumească din suflet tuturor, exprimându-le sentimentele d-sale de recunoştinţă pentru atâtea semne de prietenie din partea colegilor săi.

S. M. B.

SUBSCRIERI LA „ACTIVA"

(Valoarea unei acţiuni emisiunea I a Lei 500+40 speze de emisiune)

Capital emis Lei 3.000.000

Subscrieri până la 1/XII/924			2.030.000
Camera de Comerţ şi Industrie. (Casa de ajutor a funcţionarilor)	acţ.	920	500.000
Corpul Contabililor, Ploeşti	„	10	5.400
I. Pătru	„	2	1.080
I. Enăchescu	„	2	1.000
Iosef Lazăr	„	1	5.0
. . . . . R. Vâlcea	„	1	540
I. C. Păunescu	„	1	540
		Total Lei . . .	2.539.100

REFORMA ADMINISTRATIVĂ ȘI CORPUL CONTABILILOR

Consiliul Superior al Corpului a făcut următoarea intervenție pe lângă domnii deputați și senatori cu privire la reforma administrativă:

In proectul de reformă administrativă se prevede la constituirea Consiliilor Comunale și câte un membru de drept din diferite Corpuri ca: Corpul medicilor, avocaților, inginerilor etc.

Cum Corpul nostru este asemenea organizat printr'o lege specială, numărând peste 3.000 (trei mii) de membrii în Capitală și 4.000 (patru mii) de membrii în provincie, având în fiecare județ, câte un Corp Județean și cum printre aceștia se găsesc cei mai distinși directori de bănci și alte instituții, mari comercianți și industriași titrați, experți contabili etc., vă rugăm să binevoiți a stărui ca din viitoarele consilii comunale să facă parte și un reprezentant al Corpului nostru, cu atât mai mult cu cât partea financiară joacă un rol tot atât de mare, dacă nu și mai mare ca partea technică sau juridică, căci fără mijloace bănești suficiente toate celelalte servicii suferă.

Mulțumindu-vă pentru concursul, ce sperăm că veți binevoi a-l da Corpului nostru în susținerea acestui just deziderat, vă rugăm a primi asigurarea deoseibtei noastre stime.

Decan, (ss) N. BUTCULESCU.

Director, (ss) *V. M. Ioachim.*

D-nii abonați care nu au plătit abonamentul sunt rugați a-l trimite fie prin mandat poștal, fie depunându-l la sediul secțiunei Ilfov (Palatul Camerei de Comerț) pentru București, sau la sediul celorlalte secțiuni pentru provincie.

De asemenea rugăm pe domnii abonați care n'ar primi regulat revista, sau ar observa vre-o eroare în felul cum este scrisă adresa sau își schimbă adresa să comunice aceasta fără întârziere printr'o carte poștală la Administrația Revistei Generale de Comerț și Contabilitate (Palatul Camerei de Comerț).

Orice propuneri ni s'ar face vor fi bine venite.

COMITETUL

COLEGIALE

— D-l *Gh. Petroşanu*, a fost numit director al Băncii Creditul Putnean din Focşani.

— D-l *Gr. L. Trancu-Iaşi*, fost Ministru al Muncii, a ţinut o interesantă conferinţă la „Casa Negustorească" din Ploeşti: „Comerţul de odinioară şi comerţul de acum".

— Din iniţiativa Asociaţiei licenţiaţilor Academiei de Comerţ, funcţionează în str. Scaune, o cantină, unde studenţii pot găsi o masă bună în condiţiuni avantajoase.

— Comisia formată din colegii noştri d-nii *N. Boeru*, Sindicul Bursei, *Sp. Iacobescu* şi *N. Haritonovici* au terminat lucrarea cu privire la organizarea contabilităţii agenţilor de schimb.

— Din iniţiativa colegilor noştri din Tecuci s'a înfiinţat şi acolo o şcoală comercială practică, director fiind colegul nostru d-l *I. V. Irodeanu*.

— D-l *V. M. Ioachim*, a fost ales censor supleant la „Oficiul economic al României".

— D-l *N. K. Constantinescu* face parte din comitetul de iniţiativă pentru înfiinţarea unui Institut de psichologie aplicată.

— D-l *R. Tuffli*, a funcţionat ca reprezentant al comercianţilor în Comisiunea de apel fiscală din Cluj.

— D-l *S. Mitoşeriu* a demisionat din direcţia Cooperativei militare, având acum conducerea tipografiei „Convorbiri literare".

— D-l *Toma Voiculescu* a fost confirmat ca profesor la şcoalele comerciale din Ploeşti, în baza vechimei de 15 ani în învăţământ.

— La Lugoj, din iniţiativa colegului nostru d-l *Al. Petit*, industriaşii şi comercianţii au hotărît a se înfiinţa un muzeu industrial permanent care să arate totdeauna activitatea industrială a întregului judeţ Caraş-Severin. In acelaş timp secţiunea de acolo a intervenit pentru înfiinţarea unei Camere de Comerţ şi industrie în Lugoj.

D-l *M. H. Focşeneanu*, a fost avansat director la Banca Comercială Română, d-l *L. Luceanu*, procurist, iar d-l *R. Tennenbaum*, director la sucursala Galaţi.

La Şimleul Silvaniei s'a înfiinţat o şcoală comercială elementară mulţumită stăruinţelor colegului nostru d-l C. Teodorescu

INAUGURAREA CONFERINȚELOR INSTITUTULU ECONOMIC ROMÂNESC

Institutul Economic Românesc, de sub președinția d-lui Oscar Kiriacescu, a inaugurat, Sâmbătă 29 Noembrie a. c., în amfitreatrul Fundației Carol I, ciclul de conferințe de anul acesta referitor la: problemele producțiunei.

D-l *O. Kiriacescu*, arată în cuvântarea sa activitatea Institutului și amintește ciclul de conferințe din anul precedent, asupra reformei monetare. Pune în legătură manifestația din ziua precedentă în acelaș amfiteatru pentru d-l Albert Thomas, cu preocupările Institutului, arătând că Biuroûl Internațional al Muncii a publicat o monografie remarcabilă asupra crizei de producție și cauzelor ei în toată lumea.

D-l *G. Ionescu-Sisești*, desvoltă apoi conferința sa: *Reforma Agrară și Producția.*

Agricultura, arată d-sa, e bogăția de căpetenie a României; valoarea anuală a recoltelor e 2 miliarde de lei aur; iar din exportul de azi al României, 2/3 este export de produse agricole. Trebue deci să desvoltăm această ramură de producțiune, dela care poate veni refacerea și propășirea țării.

Se pune chestiunea dacă prin reforma agrară nu s'au slăbit bazele producțiunii agricole?

Inainte de războiu, structura agrară a țărilor din orientul și centrul Europei, erà quasi-feudală: marile proprietăți se lucrau în sistemul învoelilor agricole sau arendășiei parcelare. Interdependența reciprocă între marii proprietari și țărani stânjeneà libertatea și a unora și a altora, înfățișà perspective precare pentru desvoltarea economică și socială viitoare și amenințà însăși ideia de proprietate.

Prin reformele agrare cari s'au făcut în toate aceste țări, s'a întărit ideia de proprietate.

Proprietatea nu se mai concepe însă azi ca dreptul de a uzà și abuzà de un bun, ci proprietatea e considerată azi pretutindeni, chiar și în țările cele mai conservatoare, din Occident, ca o funcție socială.

Conferenţiarul arată apoi principiile reformelor agrare din diferite ţări: Cehoslovacia, Polonia, Iugoslavia şi stadiul în care a ajuns reforma la noi.

Cu privire la influenţa reformei asupra producţiei, d-sa analizează avantagiile şi desavantagiile marei şi micei culturi. Critica micei culturi o împarte în 3: critica doctrinară, critica de oportunitate şi critica pozitivă sau cercetarea faptelor. In critica doctrinară analizează părerile fiziocraţilor şi socialiştilor, cari sunt contra micei culturi şi evidenţiază slăbiciunea doctrinei lor. Trecând la critica pozitivă, cercetează, cu privire specială la România, influenţa reformei agrare auspra producţiei, alegând câteva aspecte ale problemei: scăderea în primii ani după războiu a suprafeţii cultivate, producţia cerealelor şi în special a grâului, exportul şi bogăţia animală.

D-sa arată cauzele cari au dus la scăderea suprafeţei cultivate în România după războiu: pierderea de braţe, de animale, de inventar — cauze şi efecte generale în toate ţările cari au trecut prin războiu. Suprafaţa cultivată a crescut dela an la an, în măsura în care înaintă aplicarea reformei. Conferenţiarul demonstrează pe diagrame statistice, creşterea suprafeţei cultivate şi a producţiei pe fiecare an. Deasemenea refacerea rapidă a stocului de animale. Exportul este în creştere şi România deţine azi locul întâi ca exportatoare de produse agricole printre ţările Europei. Cât priveşte grâul, o criză a grâului există azi în toate ţările şi această criză nu trebuie pusă în legătură cu reformele agrare, ci cu chestiunea preţului.

In concluzie, conferenţiarul arată că fără să fi ajuns la rezultatele dorite, într'un timp aşa de scurt, nu am distrus bazele producţiei, ci le-am consolidat.

Opera constructivă şi de progres începe de abia de aici încolo. Pentru înfăptuirea acestei opere d-l Ionescu-Sisești a desfăşurat un întreg program de viitor, ca şi un program de realizări imediate şi grabnice. In programul de realizări mai grele vorbeşte de problema comasărei, de îmbunătăţirile funciare, de creiarea unor instituţii de cercetare ştiinţifică răspândite pe tot cuprinsul ţării şi de desvoltarea cooperaţiei.

In programul de realizări imediate arată nevoia de a se schimbà sămânţa ţăranilor prin sămânţă produsă de Instituţiile Statului şi de întreprinderile particulare de selecţionaré; dé înfi-

ințarea de centre pentru curățit sămânța; de încurajarea directă a celor mai bune cultivări; de cursuri de popularizare, concursuri de arătură; de descentralizarea inițiativei de îndrumare agricolă prin creiarea camerilor de agricultură și de întărirea pe baze mult mai largi a învățământului agricol.

Pentru a realizà acest program, e nevoie de o epocă de stabilitate și de concordie.

T. A. Știrbu

VALORIFICAREA TERENURILOR INUNDABILE

Conferința d-lui Ing. N. I. Georgescu ținută la Institutul Economic Românesc, în ziua de 13 Decembrie 1924.

Arată ce se înțelege prin terenuri inundabile, ele fiind părțile cele mai ridicate al zonelor inundabile ale râurilor, care es cel dintâi din apă, când inundațiile încep să se retragă și rămân uscate tot timpul când nu sunt inundații. Asupra acestor terenuri și punerii lor în valoare s'a vorbit de multă vreme, însă nu s'a trecut la realizări decât cu votarea legii din 1906, făcută pe când era ministru I. Lahovari și în special cu votarea legii din 10 Decembrie 1910, făcută de d-l Ministru Al. Constantinescu și numită legea pentru punerea în valoare a pământurilor din zona inundabilă a Dunărei, prin care s'a creiat și Direcțiunea Generală a Serviciului Inbunătățirilor Funciare, cu însărcinarea de a se ocupa de acest fel de lucrări.

Acest serviciu studiază la început problema pusă, împreună cu o comisiune din specialiști cei mai de seamă ai țării și stabilește modul de a se proceda și ce anume din terenurile inundabile de pe Dunăre să se pue în valoare funciară agricolă.

Conferențiarul arată că un teren inundabil trebue mai întâi să fie înconjurat cu diguri solide pentru a opri apele râurilor să se mai verse peste ele și după acea trebue să se facă pe el canale de drenaj, prin care se scurg apele de infiltrații și cele căzute din ploi și zăpezi, către părțile cele mai de jos, unde se construește o stație de pompare, care dă aceste ape afară peste diguri. Numai după ce s'a făcut indiguirea și stația de pompare putem zice că terenul este ameliorat agricol, căci numai astfel se poate face să avem în teren un anumit grad de umiditate, de oarece o umiditate prea mare nu lasă plantele să crească și să se desvolte, ci le înnecă.

Având o stație de pompe puternice pe aceste terenuri, se arată că pe ele se vor putea face culturile speciale de orez,

bumbac şi unele plante medicinale, care în mic au fost deja încercate cu succes la noi în ţară.

In ce priveşte capacitatea de producţie a terenurilor inundabile se dă diferite exemple, din care reese că înainte de războiu plusul de venit al unui hectar pus în valoare, era în mediu de 120 lei, iar lucrările necesare pentru punerea în valoare costau în mediu 400 lei pe hectar. Astăzi plusul de venit se evaluează în mediu la 3000 lei de hectar şi costul lucrărilor la 9000 lei. Producţia însă din primii ani a acestor terenuri este cu mult mai mare, ea putând acoperi cheltuelile de lucrări chiar în 1—2 ani.

Ca exemplu mai concludent pentru aceasta, se dă lucrările de ameliorare funciară făcută la Ferma Laza pe pârâul Racova, în judeţul Vaslui. Aci s'au îndiguit numai 54½ hectare şi lucrările au costat 600.000 lei. Cu toate acestea, deşi nu tot terenul a fost cultivat agricol, s'a recoltat în anul curent 1924 o producţie în valoare 300.000 lei, deci s'a scos jumătate din costul lucrărilor numai într'un an. La lucrări pentru suprafeţe mai întinse, rentabilitatea este desigur mai mare.

Cu toată marea rentabilitate a terenurilor inundabile, conferenţiarul face să reiasă că nu trebue să se caute şi nici nu ar fi posibil, să se pună în valoare fonciară agricolă tot ceace constitue zona inundabilă a râurilor. Se are în vedere să se pună în valoare fonciară agricolă circa 350.000 hectare, din totalul de circa 900.000 hectare cât este suprafaţa zonei inundabile a Dunărei. Bălţile mari, terenurile prea joase şi toată Delta Dunării nu se au în vedere a fi indiguite. Pentru acestea însă este necesar şi foarte rentabil să se facă lucrări de canalizare în vederea sporirii producţii lor în pescărie, de oarece prin acestea lucrări s'ar spori numai producţia în peşte a Deltei Dunării cu circa 6.250.000 kgr. ceeace reprezintă astăzi o valoare de circa 95 milioane lei anual. De asemenea să se planteze păduri de salcii sau plop, prin locurile greu de ţinut uscate sau pompare.

Dintre produsele Deltei ar trebui să se caute a se industrializa trestia şi papura, care azi nu produc nimic. Numai în deltă avem circa 290.000 hectare de stufării din care s'ar putea extrage circa 46.000 vagoane de celuloză în fiecare an. Din această celuloză este drept că nu s'a ajuns încă să se fabrice economic decât carton şi hârtie de ambalaj, nu şi hârtie de scris sau jurnal, din cauza cantităţi prea mari de silice conţinută de trestie în fibrele sale, care este foarte greu să fie topită. Se pare însă că s'ar fi găsit un mijloc economic, prin topirea trestiei la fel cu topirea inului şi cânepei. Intr'o asemenea eventualitate, desigur că toată hârtia necesară ţării şi chiar şi pentru export se va putea obţine din stuful produs de bălţile noastre, care se regenerează în fiecare an.

In ţara noastră zona inundabilă a râurilor este de circa 1.900.000 hectare, dintre care 1.000.000 hectare pe râuri şi

900.000 hectare pe Dunăre. — Din zona inundabilă a Dunării numai circa 350.000 hectare se au în vedere să fie puse în valoare fonciară agricolă. Lucrările necesare acestui scop ar costa circa $3^1/_4$ miliarde lei, iar sporul de producție ar fi de circa 900.000.000 lei anual.

Sporul valorii fonciare a terenurilor țării ar crește prin aceasta cu circa 9 miliarde lei.

Conferențiarul arată apoi ca înainte de război, după înființarea Serviciului Inbunătățirilor Funciare, se manifesta o tendință generală de a se face lucrări pentru punerea în valoare a terenurilor inundabile, pentrucă se prevăzuse în lege că statul să avanseze bani acelora dintre proprietarii care nu aveau fondurile necesare pentru lucrări. Creditele date aveau ca bază plus valoarea câștigată de terenuri prin lucrări și ele erau rambursabile prin anuități în aceleași termene ca împrumuturile de stat. Nu s'au putut începe însă executarea de lucrări, din cauza timpurilor turburi ce au survenit, cu războiul balcanic în 1913, cu războiul mondial început la 1914 și mai ales cu intrarea noastră în război la 1916.

După război, deși prin expropriere, pământurile de cultură au căpătat o valoare mult mai mare, lucrările de punere în valoare a terenurilor inundabile stagnează cu totul, de oarece statul nu mai este în măsură să le finanțeze, iar proprietarii din cauza nesiguranței relative în care pare că se află încă proprietatea nu-și pun toată stăruința să găsească singuri fondurile necesare. S'a încercat să se găsească capitaliști streini pentru finanțarea acestor lucrări, dar tratativele nu au dus până acum la vre-un rezultat.

D-l conferențiar crede că aceste lucrări nu se vor putea face decât revenindu-se la aranjamentul din 'nainte de război, de a se da proprietarilor credite cu dobândă mică și pe termene cât mai potrivite și de oarece statul nu poate face acum acest lucru, să se facă această finanțare de către Banca Națională, prin intermediul Serviciului Inbunătățirilor Funciare cau al Soc. de Credit fonciar rural, așa după cum se finanțează industria prin Creditul Industrial. Acesta ar fi singurul mijloc pentru timpurile de acum pentru o reînviere a lucrărilor de punere în valoarea terenurilor inundabile ale României, și ar fi desigur mijlocul cel mai avantajos pentru țară, căci orice capital strein nu vine la noi de dragul ochilor noștri ci pentru câștigurile care ar putea să le tragă dela noi, câștiguri cari prin finanțarea preconizată rămân în profitul economiei generale a țării.

T. A. Știrbu

Bibliografii Recenzii

BIBLIOGRAFIE

Revalorizarea leului. România și conferința dela Genua. Statele-Unite și reforma Europei. de Gheorghe M. Leonte.

Sub acest titlu, colegul nostru Gh. M. Leonte, a publicat ultima sa lucrare, aducând cu aceasta importante contribuțiuni la regularea crizei economico-financiare din România. Ca și în prima sa lucrare „Criza economică și financiară în România", publicată în 1923, în care d-sa; cu o competință remarcabilă, a spulberat învinuirile aduse primului nostru Institut de Emisiune, în chestiunea împrumuturilor contractate de Stat, și în prezentul studiu, după cum constată și d-l prof. univ. Const. M. Georgescu. D-l Gh. M. Leonte are tot meritul de a atrage atențiunea marelui public auspra problemei valutare și calea de urmat pentru salvarea ei.

— *De l'intervention des pouvoirs publics pour la réalisation du juste prix, Charles Gide.* Paris, Feb. 1922.

Mijloacele prin care se poate exercita o presiune pentru respectarea unui preț just sunt:

a) să fixeze autoritatea prețurile de vânzare;

b) să fixeze producătorii reuniți în trusturi sau carteluri prețurile de vânzare;

c) consumatorii printr'o acțiune de boicotaj să influențeze scăderea prețurilor.

Statul poate interveni prin:

1) prețuri maximale;

2) limitarea consumului prin cartele;

3) rechiziții la producător și cultura obligatorie;

4) stabilirea prețurilor normale;

5) represiunea generală a acaparării și speculei.

— *Les Mouvements des prix et leurs causes, Ch. Gide.* Paris. Feb. 1922.

Prețurile de engros nu urmează aceiaș linie de mișcare ca prețurile de detaliu.

Imediat după panica războiului, prețurile au scăzut, din motiv psihologic, fiindcă fiecare căută să aibă numerar.

După câtva timp începe ridicarea prețurilor și urcă treptat cu împuținarea stocurilor și cu deprecierea monedei, provocată prin inflațiune.

Ridicarea prețurilor nu poate fi în sine un rău, *dacă s'ar puteà ține proporția.*

Ceeace trebue urmărit însă este *stabilizarea prețurilor.*

— *Rivista d'Administrazione e finanza,* Milano, Oct. 1924, expune noile modificări ale impozitelor directe în Italia. Dă relațiuni asupra „Institutului de credit pentru întreprinderi de utilitate publică", creat prin legea din 20 Mai 1924.

— *Rivista Lombardo di Ragioneria,* dă relații asupra celui de al 13-lea Congres ținut la Triest, în care s'a cerut: respectarea legii contabililor din 1906, impunerea soc. pe acțiuni pe baza beneficiilor arătate de bilanț, scutirea de impunere a primelor de emisiuni, controlarea gestiunei financiare a județelor și comunelor de experți contabili.

— *La Società per Azioni,* Roma, No. 20—21, dă relațiuni asupra modificării legii asigurărilor muncitorești și funcționărești.

— *Il Monitore dei Ragionieri,* cu dare de seamă amănunțită asupra congresului din Triest.

— *Bilanz, Steuer und Organisation,* No. 11, Viena, cu articole interesante cu privire la impunerile din Austria și la chestiunea bilanțului aur.

— *Bulletin de l'Office com. francais de Bucarest,* No.. 63, cu obișnuitul raport interesant asupra situației târgului românesc.

— *Le Commerce,* No. 735, cu un extras din interesanta lucrare a premierului francez, d-l Herriot: „Créer, agir, vouloir" în care spune: „Prima datorie este să reabilităm sau mai bine să punem la adevăratul său loc pe comerciantul, așà de puțin considerat la noi".

— *Le Comptabilité et les Affaires,* No. 59, tratează chestiunea prețului profesional pentru agenții fiscului, arătând că jurisprudența nu este stabilă în această chestiune.

— *Buletinul Institutului Economic,* No. 10, cu un prim articol al d-lui prof. Leon: „Monografii sociale", în care se dau relații asupra executării acestor monografii. Urmează conferința d-lui M. Manoilescu cu privire la Reforma monetară.

REPERTORIUL GENERAL AL MATERIEI PUBLICATE IN 1924 ANUL AL XIII

No. 1—2 Ianuarie-Februarie *(Sub îngrijirea d-lui V. M. Ioachim).*

Specula şi scumpirea traiului de A. Daniel 1
Contabilitatea conturilor curente de I. Tutuc 5
Uniformizarea bilanţelor de Sp. Iacobescu 18
Contabilitatea de mărfuri „Marchandisa" de Léo Gerson . . 24
Citind un bilanţ de Ioan G. Celif 43
Darea de seamă a Comitetului 45
Colegiale 51
Cereri de înscriere 52
Bibliografii 53

No. 3 Martie *(Sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu Brateş).*

Carada 57
In chestia lipsei de numerar de D. Georgescu 61
Capitalul străin în Rusia actuală de Teodosie A. Stirbu . . 64
Organizarea, conducerea şi funcţionarea unei bănci de Vasile Negru 67
Despre împrumuturi garantate cu ipotecă şi cambie de C. Băloi 70
Repartizarea cheltuielilor directe şi sondage în soc. petrolifere de A. Lehrman 71
Darea de seamă a Consiliului de Ad-ţie către adunarea generală a Corpului Contabililor Secţia Ilfov, din ziua de 3 Februarie 1924 77
Colegiale, bibliografii 89

No. 4 Aprilie *(Sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu Brateş).*

Cursul de contabilitate comercială 93
Problema monetară în Germania de Teodosie Al. Stirbu . . 97
Comercializarea întreprinderilor 99
Contabilitatea fondatorilor 103
Ce este contabilul unei întreprinderi de P. Georgescu . . . 105
Contabilitatea în valută aur Vim: 110
Contabilitatea de mărfuri 111
Introducerea contabilităţii duble de Statul Francez 113
Din activitatea secţiunilor 116
O nouă organizaţie profesională 120
Bilanţe. Colegiale. Economice 127

Pag.

No. 5 Mai *(sub îngrijirea d-lui N. K. Constantinescu).*

Reforma învățământului 135
Problema transporturilor de N. K. Constantinescu 138
Problema monetară și Banca Națională de Teodosie Al. Stirbu 142
Problema pensiunilor de I. G. Iliescu 149
Codul de Comerț și Registrele de Ilie Mecu 151
Contabilitatea în Partidă dublă la R. M. S. de Petre Dumitriu 157
Colegiale 161
Cărți și Reviste 162
Regulamentul interior al Secțiunilor Județene 164
Cereri de înscriere 168
Cutia cu scrisori. Poșta Redacției. Înștiințări 169

No. 6 Iunie *(sub îngrijirea d-lui N. K. Constantinescu).*

Ioan G. Bibicescu: viața și opera sa 173
Vadul Comercial de V. M. Ioachim 176
Micul Baréme de buzunare de C. Secăreanu 178
Codul de Comerț și Registrele Comerciale de Ilie Mecu . . 182
Contabilitatea de Mărfuri „Marchandisa" de Th. Nițu . . . 189
Colegiale 196
Cărți și Reviste 197
Organizarea Experților Contabili în Austria Vim: . . . . . 20.
† I. G. Bibicescu (Necrolog) 203
Bilanțuri 206

No. 7–8 Iulie-August *(sub îngrijirea d-lui Petre Drăgănescu Brateș).*

Căminul nostru se construește 213
„ACTIVA" Societate Anonimă, proces-verbal 214
Construcția localului nostru 215
Comptabilizarea plus-valutei de V. M. Ioachim 222
Francul francez și blocul din stânga de ir. A. L. 225
Despre impozite și tratarea lor în contabilitate de N. K. Constantinescu 228
Bibliografie 233
O faptă lăudabilă 235
O serbare colegială 236
Rezumatul desbaterilor Secțiunei Dolj 241
Cereri de înscriere 245
Bilanțuri 246
Situația Sumară a Băncii Naționale 259
Necrolog 260

Pag.

No. 9 Septembrie (*sub îngrijirea d-lui Al. Sorescu*).

Situaţia Economică a oraşului Bălţi din Basarabia de Emilian Vlad 265
Dreptul acţionarului de a verifica gestiunea societăţei de P. Georgescu 268
Societatea funcţionarilor de bancă de A. B. 275
Asigurările funcţionarilor de Const. E. Stefănescu 276
Distribuirea premiilor la şcoala comercială practică a Camerii de Comerţ 278
Cont colectiv 280
Contabilitatea la exportatorii de cereale 283
Problema învăţământului comercial de Constantin Greceanu 285
Examene pentru experţii contabili în Austria 287
Modalitatea fuziunei de Sp. Iacobescu şi Al. Sorescu . . . 290
Bibliografie 298
Recenzii A. B. 300
Cereri de înscriere 301
Necrolog 304

No. 10 Octombrie (*sub îngrijirea d-lui Drăgănescu Brateş*).

Criza Petre Brateş 305
Reorganizarea Camerilor de Comerţ şi Industrie de V. M. Ioachim 307
Asigurările funcţionăreşti de I. G. Iliescu 309
Experţi contabili în Suedia de V. M. Ioachim 312
Bilanţ Tip 314
Blănuri de Petre Drăgănescu Brateş 315
Leon Say: priviri asupra contabilităţii în partidă dublă traducere de A. St. Tănăsescu 323
Bibliografie 329
Colegiale 330
Subscrieri la „ACTIVA“ emisiunea a II-a 332
Ancheta Secţiunei Chişinău 333
Cereri de înscrieri 335

No. 11 Noembrie (*sub îngrijirea d-lui P. Drăgănescu Brateş*).

Contabilul de Gh. M. Leonte 335
Capitalul de rulment de P. Georgescu 338
O sărbătoare pentru lumea cooperatistă de Dem. B. Căţuneanu 341
Leon Say: Priviri asupra contabilităţii în partidă dublă (traducere de A. St. Tănăsescu) 344
Inventarul de Ca. Zwiebel 351
Tema de examen 355
Blănuri, de Petre Drăgănescu 357

Dela Consiliul Superior 363
Deschiderea Cercului de Studii Comerciale 366
Colegiale 368
Bibliografii 369
Situația Băncii Naționale a României 372

No. 12 Decembrie *(sub îngrijirea d-lui S. M. Blumenfeld).*

Criza, de S. M. Blumenfeld 373
Moneda, de Petru-Brateș 376
Metamorfoza societăților pe acțiuni în Germania, trad. de G. N. 378
Organizarea funcționarilor particulari, de Ioan G. Iliescu . . 380
Luca Pacciolo și cea dintâi lucrare imprimată de contabilitate în partidă dublă, de D. Voina. 382
Problemă de contabilitate 386
Blănuri (urmare), de Petre Drăgănescu 388
Sărbătorirea activității d-lui N. Butculescu, de S. M. B. . . 393
Reforma administrativă și corpul contabililor 404
Colegiale. 405
Inaugurarea conferințelor institutului economic românesc, de T. A. Știrbu 406
Valorificarea terenurilor inundabile, de T. A. Știrbu . . . 408
Bibliografie 411

INDEX ALFABETIC AL AUTORILOR

A. B. 275, 300
A. L. 225
Băloiu C. 70
Cătuneanu B. D. . . . 341
Celif Gh. Ioan 43
Constantinescu N. K. 138, 228
Daniel A. 1
D. Voina 382
Dumitriu P. 157
P. Drăgănescu Brateș 236, 305, 315, 307 376, 388
Georgescu D. 61
Georgescu P. . 105, 263, 338
Gerson L. 24
Greceanu Constantin . 285
Iacobescu Sp. . . . 18, 290
Iliescu I. G. . . 149, 309, 380
Ioachim V. M. 176, 222, 307, 312
Lehrman A. 71
Leonte Gh. M. 335
Mecu Ilie 151, 182
Negru Vasile 67
Nițu Th. 109
Secăreanu C. 178
Sorescu Al. 290
S. M. Blumenfeld . . . 373
S. M. B. 393
Ștefănescu E. Constantin 276
Știrbu Al. Teodosie 64, 97, 142 406; 408
Tănăsescu St. Al. . 323, 344
Tutuc I. 5
Vim. 110, 201
Vlad Emilian 265
Zwiebel Cam. 351

Banca de Scont a României

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 80.000.000. — REZERVE LEI 25.000.000

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI, Strada Lipscani, 5

Sucursale: Constanța, Galați Focșani, R.-Vâlcea, Sibiu, Timișoara, T.-Măgurele, Tulcea

Execută toate operațiunile de Bancă, cumpără și vinde efecte publice și acțiuni, face avansuri asupra valorilor de bursă, emite scrisori de credit și de garanție pentru străinătate.

Primește depuneri spre fructificare

Secțiune Specială de Mărfuri

LUCA P. NICULESCU

EN GROS — Manufactură — DETAIL

Pânzărie // Galanterie

CENTRALA: Calea Moșilor, 16

RAION DE COVOARE: Calea Moșilor 7 bis

SUCURSALE: Brașov // Bălți / Craiova / Cernăuți / Cluj Chișinău / Ciacova / Detta / Galați / Giurgiu Iași / Oradea-Mare / Reșița / Silistra / Timișoara / Târgul-Mureș

Magazin:
Piața Rosetti 8
Telefon 59/84

FICHET

Uzina:
Honzig 21
Telef. 59/59

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

Filiala Fabricei FICHET-PARIS

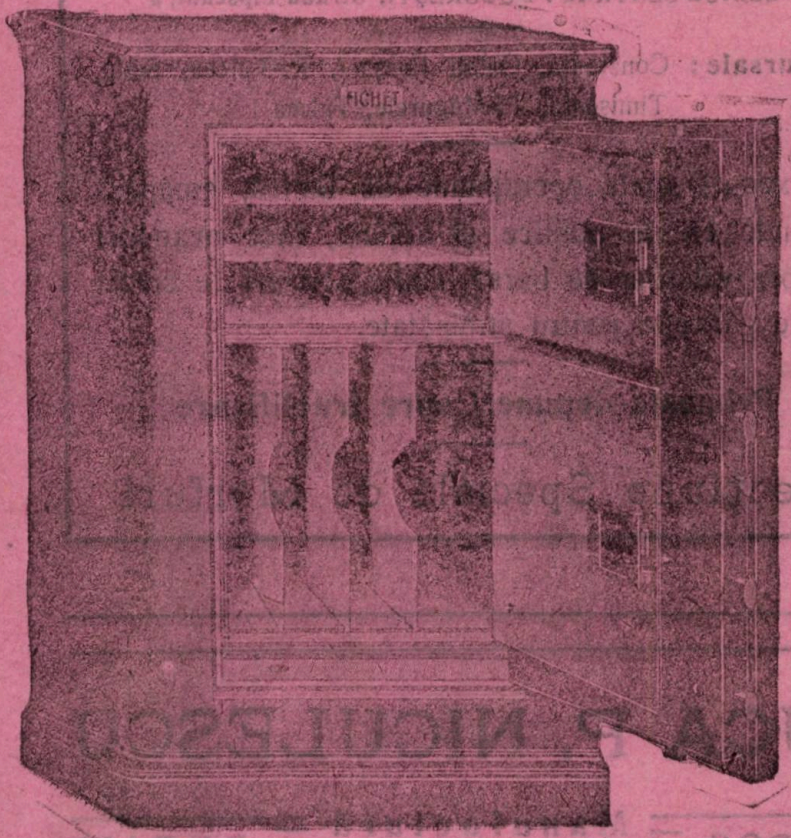

CASSE DE BANI REFRACTARE ȘI BLINDATE

(Stok important în Depozit)

Instalațiuni generale pentru Bănci

Lăcătușerie de Precizie

Furnizorul Ad-țiilor de Stat și principalelor Bănci din România

Devize și Cataloage gratuit la cerere

Oficiul de vanzare

DE

HARTIE PRODUSĂ IN ȚARĂ

STR. POINCARE FOST ACADEMIEI No. 4

BUCUREȘTI

La acest Oficiu se găsesc de vânzare, predabil imediat sau după condițiunile din comandă, următoarele calități de hârtie:

Hârtie specială pentru documente, acțiuni și titluri; hârtie specială de mână, cu și fără filigrame; hârtie cu arabescuri și imitație de pânză; hârtie specială pentru scrisori format „cabinet" și de poștă simple, liniate și cadrilate cu sau fără *filigrame.*

Hârtie ministerială și velină cu *„Marca Țărei"*, *„Trei Stele"*, *„Ursul"* sau *„Leul"*, simple sau vărgate, liniate sau cadrilate.

Hârtie sugătoare, albă și colorată, groasă și subțire; hârtie sugătoare gris pentru omorât muște, hârtie sugătoare pentru filtrat și pentru stereotipie, hârtie liniată pentru note muzicale.

Hârtii fine colorate; hârtie colorată zisă „natur".

Carton alb pentru cărți de vizită; carton pentru cărți poștale, carton fin colorat, carton duplex de toate felurile, carton de iută și carton colorat pentru dosare.

Hârtie de tipar și de afișe. Hârtie ușoară zisă *„Federleicht"*, din pastă de plop.

Hârtie *pergaminată* albă și colorată, pentru împachetarea materiilor grase, comestibile, vată și articole de droguerie.

Hârtie albă de împachetat; hârtie brună încleiată și neîncleiată satinată și nesatinată de împachetat.

Hârtie rezistentă de împachetat, precum: *Manila* (tauen) grisfer parchemiut, hârtie de *celuloză* rezistentă satinată numai pe o parte, albă sau colorată.

Mucavale: gris, brune și albe; mucava de pae.

Hârtie pentru Watter Closet, vată de celuloză hidrofilă. Hârtie cu dungi cu desenuri și flori, colorate pentru căptușit cufere.

Hârtie zisă *pelure* albă și colorată; hârtie *subțire* zisă de mătase cu desemnuri și flori pentru farmacii. Șervețele.

Hârtie Gofrată și în bobine de tot felul.

PRIMEȘTE COMANDE DE ORI-CE FEL DE HÂRTIE

Modele și catalogul se expediază franco după cerere

A se adresa comenzile:

Depozit General: Str. Poincaré, fostă Academiei

BUCUREȘTI

Magazin cu încălțăminte de lux și Atelier pentu Comenzi

DIANU CRISTESCU

Succesorul și fostul asociat al firmei

Maria C. Rădulescu & Co.

BUCUREȘTI, Str. OITUZ (COVACI) 17

I. R. D. P.

Industria Română de Petrol

Societate Anonimă pe Acțiuni

Capital Social Lei 210.000.000

SEDIUL: BUCUREȘTI, STR. LASCAR CATARGIU 17

SCHELE PETROLIFERE IN EXPLOATARE:

OCHIURI, MORENI. RUNCU, PACUREȚI-MATIȚA

EXPLOATAȚIUNI ȘI FABRICI DE ASFALT

ȘI DIFERITE PRODUSE BITUMINOASE:

DERNA TATAROS (Gara TILEAGD)

Adresa telegrafică: I R D P București

TELEFON 32/87 // 35/54

S. C. R.

CLADIREA ROMANEASCA

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL STATUTAR: 60.000.00 LEI

EMIS: 40.000.000 LEI

Construește și transformă. Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție cariere, baiastiere etc. etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen. Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor procedeuri sau materiale noi produse perfecționate sau economice, etc.

Sediul BUCUREȘTI, Bulevardul Domniței, No. 39

Magazinul Nicolae Bunea

BUCUREȘTI, Calea Victoriei, 113

Confecțiuni de bărbați

Haine, ghete, pălării franceze și borsaline. Specialitate în mantale impermeabile engleze pardesiuri, raglane și gabardine, articole de sport, etc.

T. și ȘT. ZLATKO & Co.

SOCIETATE IN COMANDITA

BUCUREȘTI, Strada Paris No. 23

Droguerie, Articole fotografice, Coloniale

EN GROS **EN DETAIL**

Bijuterii fine
La Magazinul RADIVON
ARTICOLE BISERICEŞTI
BUCUREŞTI — Bulevardul Elisabeta, 9 bis

Bazarul Caselor Naţionale
BUCUREŞTI — CALEA MOŞILOR No. 41 (Sf. Gheorghe.)
SUCURSALA: Obor lângă Casele Solacolu
Cusături, ţesături şi artă decorativă naţională
Produse artistice :-: Preţuri moderate
Sub conducerea D-nei Virginia Arghir
Sucursala şi ateliere: Breaza de sus (Prahova)
Sub conducerea domnişoarei Zoe Ghindea

Orice operaţiuni de Bancă face:
Banca Viticolă a României
Secţie spesială pentru desfacere de vinuri, en gros şi en detail, trimite prompt la domiciliu
TELEFON 30/81
BUCUREŞTI — Strada Bursei, No. 2
Sucursala în Str. Petru Rareş No. 11, cu Telefon 17/16

Pălării, Confecţiuni
WINDSOR
CRAVATE, MĂNUŞI, GALANTERIE FINĂ
Ioan Constanţiu
Calea Victoriei No. 76 — BUCUREŞTI

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

„VICTORIA"

Institut de Credit şi Economii. Societate pe acţiuni, Arad

— Fondat în anul 1887 —

CAPITAL SOCIAL LEI 12.000.000. — REZERVE LEI 9.000.000

Sediul în Arad (B-dul Regele Ferdinand No. 1)

Adresa Telegrafică «VICTORIA» Arad

Sucursale: Chişineu, Şiria, Ineu, Radna şi Pecica jud. Arad

RAMURI DE OPERAŢIUNI:

Primeşte depuneri spre fructificare în livrete şi cont curent, pe lângă cele mai favorabile condiţiuni.
Execută tot felul de operaţiuni de bancă.
Acordă: împrumuturi cambiale, hipotecare şi de lombard (pe gaj de efecte)
Finanţează, întreprinderi industriale, comerciale şi agricole.
Cumpără şi vinde monede străine.
Primeşte asigurări în Ţară şi pentru străinătate şi cecuri spre încassare.
Are legătura de cont curent cu toate băncile din ţară şi străinătate.
Autorizată pentru operaţiuni de Devize.

— MANUFACTURA FINĂ —

LA „GLOBU ALBASTRU"

BUCUREŞTI. — STRADA PÂNZARI, 13

MUNTEANU GH. GH. & Comp.

Banca Sindicatului Agricol Ilfov

Capital 20.000.000
Rezerve 5.000.000

Bucureşti, Calea Victoriei, 43

Face tot felul de operaţiuni de bancă

CIOCOLATA ZAMFIRESCU

CACAO

BANCA IAŞILOR - SOCIETATE ANONIMA - IAŞI

. . . . . CAPITAL LEI 20.000.000 . . . . . .

SUCURSALE: Cernăuţi, Chişinău şi Galaţi

Face toate operaţiunile de bancă în condiţiuni avantajoase:

Hotel „Royal Palace"

Proprietatea Societăţii Clădirea Românească"

BUCUREŞTI, Str. Sărindar, colţ cu Str. Brezoianu

Tarif foarte avantajios — Camere cu luna

Construcţie nouă, Calorifer, ascensoare, telefoane. băi, apă caldă şi rece, lumină electrică, etc. Curăţenie, ordine, linişte.

Delicioasa şi neîntrecuta

Sampanie Rhein Sec

Meritä ca produs natural, naţional, încurajarea tuturor

Gustav Rietz S-sor

D. P. NICULESCU

Telefon 31/1 — BUCUREŞTI, Str. Carol I No. 54 — *Telefon 31/1*

LA „STEAGUL ALB"

Casă de încredere fondată în anul 1850

Mărfuri superioare: Coloniale, Delicatese, Liqueururi, Champagne.

ADMINISTRAŢIA PIVNIŢELOR

Iordache N. Ionescu & Co.

BUCUREŞTI. — Str. Oituz (fost Covaci) No. 3 — TELEFON 16/23

„LA TREI FRUNZE DE VIŢĂ"

Săli speciale pentru Nunţi, Banchete, Agape, etc.

RESTAURANT DE PRIMA ORDINE

Au reînceput şi vor urma regulat în fiecare seară

CONCERTE SERALE

„TIMIŞIANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII. FONDAT IN 1885

TIMIŞOARA — Bd. Regina Maria 2. — Palat propriu

Filiale: Buziaş, Craiova, Detta, Periam, Recaş, Sannicolaul-Mare, Vinga

Afiliaţii: «Comlosana» Bancă şi Casă de Economii, Comlosul Bănăţean. Banca Berzava S. A. Reşiţa, Banca Graniţei, S. A. Caransebeş «Pallas», Bancă şi Societate Comercială Timişoara, «Banca Cercuală din Ilia» Ilia, Banca de Credit şi Comercială Română Făget.

Capital Lei 20.000.000 Fond de rezervă Lei 5.000.000 - cu dotaţia anului 1923 - Depuneri spre fructificare: Lei 74.659.742.18. - starea la 31/XII 1923. — Face toate operaţiunile de Bancă. — Relaţiuni cu străinătatea — Secţiune specială pentru America.

Intreprinderi afiliate Băncii: «Gloria» Ţesături şi Tricotage S. A. Timişoara, «Ceres» Fabrica de Scrobeală S. A. Timişoara, «Delta» Fabrică de Produse Chimice S. A. Timişoara, «Albert Deutsch & Fiul» S. A. Făget, Grâne, Spirtoase şi Coloniale «Banatul» Librărie şi Papetărie, Timişoara, Exploatări de păduri şi depozit de lemne Timişoara «Area» Societate Agricolă şi Comercială Timişoara. Prima fabrică Temişoreană de Salam.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU